

ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ ISRC 2018

3 -5 Mayıs 2018 Çorum, Türkiye

ÖZET BİLDİRİ KİTABI ABSTRACT BOOK

EDİTÖRLER: Dr. Öğr. Üyesi Emre KOÇ
Dr. Öğr. Üyesi İsmail ÇİGERCİ
Arş. Gör. Tuğçe DANACI
Arş. Gör. Kübra ÇAKARÖZ

ULUSLARARASI STRATEJİK ARASTIRMALAR KONGRESİ ISRC 2018:
ÖZET BİLDİRİ KİTABI/ABSTRACT BOOK

3 -5 Mayıs 2018 Çorum, Türkiye

(EDITÖRLER: Dr. Öğr. Üyesi Emre KOÇ, Dr. Öğr. Üyesi İsmail ÇİGERCİ,
Arş. Gör. Tuğçe DANACI, Arş. Gör. Kübra ÇAKARÖZ)

Turkuaz Kongre Organizasyonu Fuarçılık Yayıncılık Eğitim Turizm ve Ticaret Limited Şirketi
bilgi@turkuazkongre.com turkuazkongre@hotmail.com

ULUSLARARASI STRATEJİK ARASTIRMALAR KONGRESİ ISRC
2018 ÖZET BİLDİRİ KİTABI/ABSTRACT BOOK

3 -5 Mayıs 2018 Çorum, Türkiye

1 Baskı/ First Edition Haziran 2018

ISBN- 978-605-81633-

TURKUAZ KONGRE YAYINLARI

Kongre Özet ve Tam Metin Kitap Dizisi:1

Bu kitapta yer alan bildirilerde kullanılan kaynakların, görüşlerin, bulguların, sonuçların, tablo, şekil, resim ve her türlü içeriğin sorumluluğu yazar veya yazarlarına ait olup ulusal ve uluslararası telif haklarına konu olabilecek mali ve hukuki sorumluluğu yazarlara aittir. Editörler ve yayınevi yayınlanan bölümlerin içeriği ile ilgili herhangi bir sorumluluk kabul etmemektedir.

Kapak Tasarım: Handan GÜLER İPLİKÇİ

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ

KONGRE ÖZET BİLDİRİ KİTABI

KONGRE PROGRAMI

3 MAYIS 2018

KONGRE KAYIT VE KONAKLAMA

4 MAYIS 2018 - SAAT 10.30

KONGRE AÇILIŐ TÖRENİ

Yer: Erol OLÇOK Konferans Salonu, Hitit Üniversitesi Kuzey Kampüs Rektörlük Binası
Prof. Dr. Ali Rıza GÖKBUNAR'ın Konuşmaları
(ISRC KONGRE DÜZENLEME KURULU BAŐKANI)
Prof. Dr. Reha Metin ALKAN'ın Konuşmaları
(ISRC ONURSAL BAŐKANI-HİTİT ÜNİVERSİTESİ REKTÖRÜ)

4 MAYIS 2018 - SAAT 11.15

AÇILIŐ OTURUMU

Yer: Erol OLÇOK Konferans Salonu, Hitit Üniversitesi Kuzey Kampüs Rektörlük Binası
Prof. Dr. Halit YANIKKAYA
(GEBZE TEKNİK ÜNİVERSİTESİ ÖĞRETİM ÜYESİ)

4 MAYIS 2018 - SAAT 12.00

ÖĞLE YEMEĞİ

Yer: Hitit Üniversitesi Sosyal Meslek Bilimler Yüksekokulu Yemekhanesi

4 MAYIS 2018 - SAAT 14.00

SERĐİ VE EŐANLI OTURUMLARIN BAŐLAMASI

Yer: Hitit Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu
DERSAADET TAHVİLAT BORSASI MENKUL KIYMETLER TEMALİ SANAT SERĐİSİ
(Prof. Dr. Zeynep ARIKAN/Arş. Gör. Dr. Hakan BAY)

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ 03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

İÇİNDEKİLER

SİGORTA UYUŞMAZLIKLARININ ÇÖZÜMÜNDE SİGORTA TAHKİMİNİN ROLÜ: GÜNCEL SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ	18
Arş. Gör. Oktay Özkan	18
Doç.Dr.İsmail Yıldırım	18
Öğr.Gör.Recep Çakar	18
KREDİ TEMERRÜT SWAP PRİMLERİ (cds) VE HİSSE SENEDİ ENDEKSLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ: GELİŞMEKTE OLAN PİYASALAR ÜZERİNE AMPİRİK BİR ÇALIŞMA	20
Dr. Öğr. Üyesi, Musa GÜN	20
BLOCKCHAIN TEKNOLOJİSİ VE BANKACILIK FİNANS SEKTÖR UYGULAMALARI	22
Dr. Öğr. Üyesi Eyyüp Ensari ŞAHİN	22
Öğr. Gör. Harun KISACIK	22
Öğr. Gör. Doğan DEMİRCİ.....	22
VERİ ZARFLAMA YÖNTEMİ İLE TÜRK BANKACILIK SEKTÖRÜNÜN ETKİNLİK ANALİZİ.....	23
Doç. Dr. Süleyman AÇIKALIN	23
Dr. Öğr. Üyesi Eşref Savaş BAŞCI	23
GAYRİMENKUL DEĞERLEMESİNİN ÖNEMİ VE ÇORUM İLİNDE BİR UYGULAMA.....	25
Dr. Öğretim Üyesi S.Öznur SAKINÇ.....	25
Semanur COŞKUN.....	25
MEVDUAT BANKALARINA YÖNELİK BİREYSEL MÜŞTERİ ŞİKÂyetLERİNİN ANALİZİ	27
Arş. Gör. Oktay Özkan	27
Öğr.Gör.Recep Çakar	27
Doç.Dr.İsmail Yıldırım	27
MESLEKİ STRES VE YAŞAM DOYUMU İLİŞKİSİNDE PSİKOLOJİK GÜÇLENDİRMEİNİN ARACILIK ROLÜ ÜZERİNE BİR ALAN ARAŞTIRMASI.....	30
Yrd. Doç. Dr. Gamze Ebru ÇİFTÇİ	30
Öğr. Gör. Dr. Alper GÜRER	30
SANAL KAYTARMA DAVRANIŞINDA ÖRGÜT İKLİMİNİN ETKİSİ: KAMU VE ÖZEL İŞLETMELERDE KARŞILAŞTIRMALI BİR ARAŞTIRMA.....	32
Dr. Öğr. Üyesi Gökben BAYRAMOĞLU	32
Öğr. Gör. Nida Palabıyık	32
KAYITDIŞI İSTİHDAMIN TEMEL BELİRLEYİCİLERİ: İŞVEREN GÖRÜŞLERİNE YÖNELİK BİR ALAN ARAŞTIRMASI	34
Dr. Öğr. Üyesi Menekşe ŞAHİN.....	34
SOSYAL MEDYA ÜZERİNDEN KURUMSAL SOSYAL SORUMLULUK TAHMİNLEMESİ MÜMKÜN MÜ? BİR METİN MADENCİLİĞİ MODEL UYGULAMASI.....	36
Öğr. Gör. M. Esat ÖZDAĞ	36
Öğr. Gör. Fatih SOBACI	36
Prof. Dr. Çetin BEKTAŞ.....	36
BASILI DOKÜMANLARIN OTOMATİK KATEGORİLENDİRİLMESİNDE YAPAY SİNİR AĞLARI VE K-EN YAKIN KOMŞU ALGORİTMALARININ KARŞILAŞTIRILMASI	38
Öğr. Gör. Selim ÖZDEM	38
Dr. Öğr. Üyesi Ümit ATİLA	38

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ 03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

SAĞLIK HİZMETLERİNİN FİNANSAL SÜRDÜRÜLEBİLİRLİĞİ VE HASTA GÜVENLİĞİ İLİŞKİSİ	40
Doç. Dr. Hilmi ÇOBAN	40
Dr. Selin ERTÜRK ATABEY	40
- KAYIT DIŞI GİRİŞİMCİLİK – SOKAKLARIN GÖLGESİNDEKİ SEYYAR SATICILIK VE VERGİLENDİRME	42
Araş. Gör. Dr. Hakan BAY	42
DOĞAL AFETLERDE KAMUSAL MALİYETLERİN AZALTILMASI İÇİN SİVİL TOPLUM KURULUŞLARININ ÖNEMİ	44
Dr. Alparslan UĞUR	44
YOKSULLAR LEHİNE BÜYÜMEYİ VE EKONOMİK İSTİKRARI SAĞLAMAYA YÖNELİK MALİYE POLİTİKASI: TÜRKİYE UYGULAMASI	46
Dr. Öğr. Üyesi Kemal ÇELİK	46
TÜRK VERGİ SİSTEMİNDE ÜCRET GELİRLERİNİN VERGİLENDİRİLMESİ YÖNTEMLERİ VE ÜCRETLİLER AÇISINDAN SONUÇLARI	47
Prof. Dr. Zeynep ARIKAN	47
Araş. Gör. Dr. Hakan BAY	47
SPİNOZA FELSEFESİ YENİDEN: TEMSİLİ DEMOKRASİNİN KRİZİNİ AŞMAK İÇİN ÖNERİLER	50
Doç. Dr. Buğra ÖZER	50
Okan CAN	50
Yrd. Doç. Dr. Aslıhan Özel ÖZER	50
VERGİ BİLİNCİNİN ETKİLEDİĞİ VE ETKİLENDİĞİ FAKTÖRLERE İLİŞKİN FARKINDALIK ANALİZİ: HITİT ÜNİVERSİTESİ İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ ÖRNEĞİ	52
Dr. Öğr. Üyesi Ufuk Gergerlioğlu	52
Doç. Dr. Deniz AytaçSATIR	52
PAYLAŞIM EKONOMİSİ VE DÜZENLEYİCİ POLİTİKALAR	54
Dr. Öğretim Üyesi İsmail Güneş	54
SAĞLIK HİZMETLERİNDE DEĞER BAZLI ÖDEME YÖNTEMLERİ	56
Doç. Dr. Hilmi ÇOBAN	56
Dr. Selin ERTÜRK ATABEY	56
AĞAÇLARIN FISILTISINDAKİ ÖLÜMCÜL GİZEM: EKO-ELEŞTİREL ELE ALIŞ İLE “THE HAPPENING/ MİSTİK OLAY” ...	58
Doç. Dr. Mehmet YILMAZ	58
Ece Pınar KAPICI	58
TÜRK SAĞLIK POLİTİKALARINDA İNSAN KAYNAKLARININ GELİŞİMİ	60
Dr. Öğr. Üyesi Ali Ünal	60
TÜRKİYE’DE AİLE HEKİMLİĞİ UYGULAMASI	61
Dr. Öğretim Üyesi Sinan BULUT	61
SAĞLIK TEKNOLOJİSİ DEĞERLENDİRME	63
Arş. Gör. Ferda BÜLÜÇ	63
Prof. Dr. İsmail AĞIRBAŞ	63
CİNSEL İŞLEV BOZUKLUĞUNA NEDEN OLAN İLAÇLAR	64
Dr. Öğr. Üyesi Emrah BILGENER	64
YARDIMCI ÜREME TEKNİKLERİ VE ETİK	65

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ 03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

Nuriye BÜYÜKKAYACI DUMAN	65
HASTANE HİZMETLERİNDE GÜNCEL YÖNELİM: AFİLİYE HASTANELER	66
Dr. Öğr. Üyesi Sinan BULUT	66
Dr. Öğr. Üyesi Ali ÜNAL	66
STRATEGIC ANALYSIS OF A CARPET PRODUCTION FIRM	68
Öğr. Gör. Mehmet Burçin ÖNAY	68
STRATEGIC ANALYSIS OF A STEEL CONSTRUCTION MANUFACTURING COMPANY	69
Öğr. Gör. Mehmet Burçin ÖNAY	69
OSMANLI DEVLETİ'NDE KANAL PROJELERİNİN LOJİSTİK ÖNEMİ ÜZERİNE GENEL BİR DEĞERLENDİRME	70
Prof. Dr. Ali Rıza Gökbnar	70
Arş. Gör. Tuğçe Danacı Ünal	70
TÜRKİYE'DE ARICILIK SEKTÖRÜNÜN DIŞ TİCARET AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ	71
Prof. Dr. Osman Murat Koçtürk	71
Arş. Gör. Tuğçe Danacı Ünal	71
CUMHURİYET DÖNEMİNDEN GÜNÜMÜZE UYGULANAN TARIM VE ÇİFTÇİ ÖRGÜTLENMESİ POLİTİKALARININ DEĞERLENDİRİLMESİ	72
Prof. Dr. Osman Murat Koçtürk	72
DENETİM KOMİTESİ ÖZELLİKLERİNİN FİRMA PERFORMANSI ÜZERİNE ETKİSİ: AMPİRİK BİR ARAŞTIRMA	75
Selim CENGİZ	75
Büşra TOSUNOĞLU	75
MUHASEBE EĞİTİMİ KONUSUNDA ULUSLARARASI VE ULUSAL DERGİLERDE YAYINLANAN MAKALELER ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA	76
Büşra TOSUNOĞLU	76
Selim CENGİZ	76
Zafer ANADOLU	76
KAR PAYI DAĞITIM DUYURULARININ HİSSE SENEDİ PİYASA FİYATINA ETKİSİ: BİST 100 'DE AMPİRİK BİR ÇALIŞMA	77
Doç. Dr. İsrail Zor	77
Öğr. Gör. Şeyma Yılmaz Küçük	77
TOPLUM 5.0 SÜRECİNE GEÇİŞ İLE BİRLİKTE BİLGİ TEKNOLOJİLERİNDE YAŞANAN GELİŞMELERİN MUHASEBE MESLEK MENSUPLARINA ETKİLERİ: ÇORUM İLİ UYGULAMASI	78
Arş. Gör. Ela HIÇYORULMAZ	78
Bilim Uzmanı Berna ORHAN	78
Prof. Dr. Habib AKDOĞAN	78
MUHASEBE VE VERGİ UYGULAMALARI BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNİN MOTİVASYON VE BEKLENTİ DÜZEYLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	79
Öğr. Gör. NEŞEGÜL PARLAK	79
Öğr. Gör. DİDEM ÖZTÜRK ÇİFTÇİ	79
Prof. Dr. HABİB AKDOĞAN	79
ÖLÇME UYGULAMALARI DERSİNDE GERİDEN KESTİRME HESAPLARI İÇİN YAZILIM TASARIMI	81
Öğr. Gör. Zafer KÖSE	81
Öğr. Gör. Kayhan ALADOĞAN	81

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ 03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

Öğr. Gör. Ömer BOYACI.....	81
ÖĞRENCİ BAŞARISI TESPİTİ İÇİN MAKİNE ÖĞRENME YÖNTEMLERİNİN UYGULANMASI	82
Öğr. Gör. Ömer Faruk AKMEŞE.....	82
Prof. Dr. Hasan ERBAY.....	82
Dr. Öğr. Üyesi Hakan KÖR.....	82
MAKEY EĞİTİMİNİN YARATICI DÜŞÜNME BECERİLERİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİNİN ÖLÇÜLMESİ	83
Öğr. Gör. Abdullah Bedir KAYA.....	83
Dr. Öğr. Üyesi Eşref Savaş BAŞÇI ²	83
GÖRÜNTÜ İŞLEMEDE DERİN SİNİR AĞLARI VE KARAR AĞAÇLARI PERFORMANS ANALİZİ: MNIST VERİ SETİ	85
Öğr. Gör. Saliha Kevser KAVUNCU.....	85
MESLEK YÜKSEK OKULLARINDA YÜRÜTÜLEN OKUL ÖNCESİ PROGRAM EĞİTİMİNİN ANAOKULLARINA YANSIMASI	87
Öğr.Gör. Özlem BAL.....	87
Öğr.Gör. Kerim AKTAŞ	87
SURİYELİ SİĞİNMACI KADINLARIN TÜRKİYE'DE KENTSEL VE EKONOMİK YAŞAMA UYUMU	90
Dr. Z. Aslı GÜREL ÜÇER	90
Dr. Sevinç Bahar YENİGÜL	90
Doç. Dr. N. Aydan SAT	90
Doç. Dr. Çiğdem VAROL.....	90
KÖRFEZ İŞBİRLİĞİ KONSEYİ (KİK) ÜYESİ ÜLKELERDE İSLAMİ VE KONVANSİYONEL BANKACILIĞIN FİNANSAL PERFORMANS KARŞILAŞTIRMASI	92
Doç. Dr. Süleyman AÇIKALIN	92
Doç. Dr. İlker SAKINÇ.....	92
TASARRUF-YATIRIM İLİŞKİSİ: FELDSTEIN HORIOKA HİPOTEZİNİN TÜRKİYE EKONOMİSİ İÇİN GEÇERLİLİĞİ.....	93
Prof. Dr. Taha Bahadır SARAÇ.....	93
Araş. Gör. Muhammed hasan YÜCEL	93
AB-TÜRKİYE İLİŞKİLERİNİN ORTAK ENERJİ POLİTİKASI BAĞLAMINDA DEĞERLENDİRİLMESİ.....	94
Öğr. Gör. Ferhat APAYDIN	94
BİR KÜRESEL ISINMA DİNAMİĞİ OLARAK SERA GAZI SALINIMI VE TARIM SEKTÖRÜ İLİŞKİSİ.....	95
Hasan Gökhan DOĞAN	95
Güngör KARAKAŞ.....	95
Mustafa CEYLAN	95
YAPAY SİNİR AĞI YÖNTEMİ İLE EĞİTİM VERİLERİNİN ANALİZ EDİLMESİ.....	97
Dr. Öğr. Üyesi Hakan KÖR.....	97
Prof. Dr. Hasan ERBAY.....	97
Öğr. Gör. Ömer Faruk AKMEŞE.....	97
MESLEK YÜKSEK OKULLARINDA YÜRÜTÜLEN OKUL ÖNCESİ PROGRAM EĞİTİMİNİN ANAOKULLARINA YANSIMASI	98
Öğr.Gör. Özlem BAL.....	98
Öğr.Gör. Kerim AKTAŞ	98
MİMARLIK VE ŞEHİR PLANLAMA BÖLÜMÜ ALAN DERSLERİNDE KULLANILMAK ÜZERE KOORDİNAT HESAPLAMA YAZILIMI TASARIMI	100

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ 03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

Öğr. Gör. Zafer KÖSE	100
Öğr. Gör. Kayhan ALADOĞAN.....	100
Öğr. Gör. Ömer BOYACI.....	100
2017 YILINDA TÜRK EĞİTİM SİSTEMİNDE YAŞANAN KRİZ ÜZERİNE BİR BAKIŞ.....	101
Öğr. Gör. Abdullah Bedir KAYA.....	101
OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMENİNİN VE EBEVEYNLERİN ÇOCUK KİTABI SEÇİM (3-6 YAŞ) KRİTERLERİ	103
Öğr. Gör. Kerim AKTAŞ	103
Öğr. Gör. Özlem BAL.....	103
Öğr. Gör. Emre Yamaner	103
TÜRKİYE’NİN YÜKSEK BECERİ GEREKTİREN VE TEKNOLOJİ YOĞUN ÜRÜN GRUPLARINDAKİ İHRACAT REKABET GÜCÜ ARAŞTIRMASI: 1997-2016 ANALİZİ.....	106
Arş. Gör. Elif Kaya	106
Arş. Gör. Dr. Kazım Sarıçoban.....	106
PHİLLIPS EĞRİSİ ÜZERİNE BİR UYGULAMA: NORDİK ÜLKELERİ ÖRNEĞİ.....	108
Seher SULUK Alper ASLAN.....	108
ANKARA’DA SAVUNMA VE HAVACILIK SANAYİSİ VE REKABETÇİLİĞİ	110
Doç. Dr. Tanyel ÖZELÇİ ECERAL.....	110
Doç. Dr. Bilge ARMATLI KÖROĞLU	110
CARİ İŞLEMLER DENGESİ İLE BÜTÇE DENGESİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN SINIR TESTİ VE ASİMETRİK NEDENSELLİK TESTİYLE İNCELENMESİ: TÜRKİYE ÖRNEĞİ 2010-2016	111
Dr. Öğr. Üyesi Yılmaz TOKTAŞ.....	111
Dr. Öğr. Üyesi Ali ALTINER.....	111
Dr. Öğr. Üyesi Eda BOZKURT	111
TÜRKİYE’DE DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLARA YÖNELİK VERGİ TEŞVİKLERİ.....	114
Dr. Öğr. Üyesi UĞURÇİÇEK.....	114
Öğr. Gör. M. ALPİN GÜLŞEN	114
Bilim Uzmanı TOLGAHAN KESKİN	114
SURİYELİ MÜLTECİ KRİZİ VE YEREL KAMU HİZMETLERİNE ETKİSİ: ADANA ÖRNEĞİ	116
Dr.Öğretim Üyesi İsmail Güneş	116
VERGİ KÜLTÜRÜNÜN VERGİ İDARESİ VE MÜKELLEF BOYUTU.....	118
Prof. Dr. Ramazan ARMAĞAN	118
Bilim Uzmanı Abdullah KAPLAN	118
TÜRKİYE’DE YOKSULLAR LEHİNE KAMU HARCAMA POLİTİKASI	119
Dr. Öğr. Üyesi Kemal ÇELİK.....	119
İSPANYA VE İTALYA’NIN FRANSA FETİŞİ VE BÖLGESEL DEVLETLERE BİR BAKIŞ: KATALONYA SORUNALI	121
Doç. Dr. Buğra ÖZER	121
Yrd. Doç. Dr. Aslıhan Özel ÖZER	121
Ömer KAYA.....	121
ULUSLARARASI İKİLİ TİCARETİN TEMEL BELİRLEYİCİLERİ – ANFIS YAKLAŞIMI	124
Prof. Dr. M. Halis SAKA.....	124
Prof. Dr. Halit YANIKKAYA	124
Arş. Gör. Hasan KARABOĞA	124

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ 03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

İNTERNET ÜZERİNDEN SATIN ALMADA DOKUNMA DUYUSU VE MODA YENİLİKÇİLİĞİNİN ROLÜ: KIRIKKALE İLİNDE GİYİM ÜRÜNLERİNE YÖNELİK BİR ALAN ARAŞTIRMASI	126
Yrd. Doç. Dr. İbrahim BOZACI	126
Doç. Dr. Yunus Bahadır Güler	126
ONLİNE SATIN ALMA SÜRECİNDE MÜŞTERİ BEKLENTİLERİNİN BELİRLENMESİNE YÖNELİK BİR UYGULAMA	128
Öğr. Gör. Veli Ahmet ÇEVİK	128
Öğr. Gör. Dursun ARSLANER.....	128
Dr. Öğretim Üyesi İsmail GÖKDENİZ.....	128
TÜKETİCİLERİN SATIN ALMA KARARLARINDA KULAKTAN KULAĞA İLETİŞİMİN ETKİSİ: CİNSİYETE BAĞLI KIYASLAMA	129
Nida PALABIYIK.....	129
MUHASEBE BÜROLARINDA KULLANILAN PAKET PROGRAMLARININ SEÇİM KRİTERLERİNİN TESPİT EDİLMESİ	132
Öğr. Gör. Neşegül PARLAK.....	132
Prof. Dr. Habib AKDOĞAN	132
PAY GERİ ALIM İLANLARININ İNCELENMESİ: BORSA İSTANBUL UYGULAMASI	133
Tuba BORA KILINÇARSLAN	133
Esra ÖZDEMİR.....	133
İŞTİRAKLERDEKİ YATIRIM İŞLEMLERİNİN ULUSLARARASI MUHASEBE STANDARTLARI AÇISINDAN İNCELENMESİ	134
Prof. Dr. Habib AKDOĞAN	134
Arş. Gör. Ela HIÇYORULMAZ	134
TMS 41 VE VERGİ USUL KANUNU KAPSAMINDA CANLI VARLIKLARA İLİŞKİN MUHASEBE UYGULAMALARI	135
Öğr. Gör. Şeyma Yılmaz Küçük	135
Dr. Öğr. Üyesi Selim Cengiz	135
GENEL VE ÖZEL NİTELİKLİ TURİZM TEŞVİKLERİNİN TMS 20 KAPSAMINDA MUHASEBELEŞTİRİLMESİ.....	137
Dr. Öğr. Üyesi Nurcan SÜKLÜM	137
KRİPTO PARALAR VE MUHASEBELEŞTİRİLMESİ	139
Dr. Öğr. Üyesi Eyyüp Ensari ŞAHİN	139
Öğr. Gör. Doğan DEMİRCİ.....	139
Öğr. Gör. Harun KISACIK.....	139
FİNANSAL KİRALAMA İŞLEMLERİNİN VERGİSEL DURUMU VE MUHASEBELEŞTİRİLMESİ	140
Prof. Dr. Ali Rıza GÖKBUNAR	140
Arş. Gör. Ayhan YATBAZ	140
GİRİŞİMCİLİK EĞİLİMİNE ETKİ EDEN KİŞİLİK ÖZELLİKLERİNİN TESPİT VE ANALİZİNDE VERİ MADENCİLİĞİ TEKNİKLERİNİN KULLANILMASI	143
Öğr. Gör. M. Esat ÖZDAĞ	143
Öğr. Gör. Fatih SOBACI	143
Doç. Dr. Sema POLATCI	143
İŞLETMELERDE KURUMSAL SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK: BM KÜRESEL İLKELER SÖZLEŞMESİ KAPSAMINDA BİR ARAŞTIRMA	145
Öğr. Gör. Aysel ARSLAN.....	145
Prof. Dr. Çetin BEKTAŞ.....	145

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ 03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

ALT İŞVEREN İŞÇİLERİNİN GÜVENLİK İKLİMİ ALGILARININ SOSYO-DEMOGRAFİK ÖZELLİKLERE İNCELENMESİ... 147	147
Öğr. Üy. Dr. Yavuz Kağan YASIM.....	147
Öğr. Gör. Ufuk IŞIK.....	147
KARIYER VE EVLİLİK ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA.....	149
Yrd. Doç. Dr. Müzeyyen Özhavzalı.....	149
AVRUPA BİRLİĞİ VE TÜRKİYE SAĞLIK POLİTİKALARI, UYUM SÜRECİNDE YAPILAN ÇALIŞMALAR.....	152
Dr. Öğr. Üyesi Ali Ünal.....	152
Bilim Uzmanı Ravil TAGIYEV.....	152
SAVAŞIN ÖNLENMESİNDE KADINLARIN ROLÜ VE ETKİNLİĞİ.....	153
Fethi Kılıç.....	153
Ümmügülsüm Kılıç.....	153
KIZ ÖĞRENCİLERİN GİRİŞİMCİLİK EĞİLİMLERİ VE MESLEKİ İDEALLERİNİ ETKİLEYEN ETMENLER: HİTİT ÜNİVERSİTESİ ÖĞRENCİLERİ ÜZERİNE BİR UYGULAMA.....	155
Öğr. Gör. Havva TARAKCI.....	155
Öğr. Gör. Ayşegül İNCE.....	155
Dr. Öğr. Üyesi Cihat KARTAL.....	155
Öğr. Gör. Ahmet BOYACI.....	155
Öğr. Gör. Murat ÇAKAN.....	155
TARİHSEL GELİŞİMİ VE SORUNLARIYLA TÜRK KAMU YÖNETİMİNDE NORM KADRO UYGULAMALARI.....	157
Osman Gökhan Hatipoğlu.....	157
ENGELLİ BİREYLERE YÖNELİK MESLEKİ EĞİTİM MERKEZLERİ: ÇORUM BELEDİYESİ ENGELLİ EĞİTİM MERKEZİ ÖRNEĞİ.....	160
Öğr. Gör. Abdulkadir KARABULUT.....	160
Öğr. Gör. Gökhan BODUROĞLU.....	160
ÇOCUK VE AİLE ODAKLI SORUNLARIN ÇÖZÜMÜNDE OKUL SOSYAL HİZMET UZMANLARININ ÖNEMİ: VAKA SUNUMU.....	162
Öğr. Gör. Abdulkadir KARABULUT.....	162
Öğr. Gör. Gökhan BODUROĞLU.....	162
ESNEK ÇALIŞMANIN YENİ BİR TÜRÜ OLARAK SIFIR SÜRELİ SÖZLEŞMELER.....	164
Dr. Öğretim Üyesi Seda TOPGÜL.....	164
KADIN SAĞLIĞINDA ETİK SORUNLAR.....	166
Doç. Dr. Nuriye BÜYÜKKAYACI DUMAN.....	166
HİTİT METİN VE RİTÜELLERİNDE DOĞUM VE ANNELİK KONUSU.....	168
Öğr. Gör. Ayten AKCAN.....	168
Erman YANIK.....	168
GRAVÜRLERDE AYASOFYA.....	169
Yrd. Doç. Dr. Murat Çağlayan.....	169
İNGİLİZ BELGELERİNDE XIX. YÜZYILDA HALEP VE ÇEVRESİNDE TÜRKMENLER.....	171
Dr. Hakan Akköz.....	171
MARDİN'DE SÜRYANİ KUMAŞ BASKI-BOYAMA SANATI: ŞİMMESHİNDİ AİLESİ ÖRNEKLERİ ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME.....	172

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ 03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

Mehmet Ali DOĞAN	172
ANİMİSTİK KURAMDA, ORTA ASYA TÜRK TARİHİ İNANÇ SİSTEMİ İÇERİSİNDEKİ KÜLTLERDEN “TÖS”	174
Öğr. Gör. Ayten AKCAN	174
Erman YANIK	174
HİTİT DEVLET YÖNETİMİNDE KADININ STRATEJİK ROLÜ	175
Dr. Öğr. Üyesi Özlem SIR GAVAZ	175
GÖÇ OLGUSU VE BELGESEL SİNEMA: ANGELA MELITOPOULOS’UN PASSING DRAMA İSİMLİ BELGESELİ	177
Doç. Dr. Şermin TAĞ KALAFATOĞLU	177
BİLGİSAYAR/İNTERNET BAĞIMLILIĞININ GENÇLER ARASINDAKİ DURUMUNUN KARŞILAŞTIRMALI ARAŞTIRMASI	179
Yrd. Doç. Dr. Müzeyyen Özhavzalı.....	179
TELEVİZYONDA YAYINLANAN BELGESEL DRAMA FİMLER	181
Doç. Dr. Şermin TAĞ KALAFATOĞLU	181
SAĞLIK HİZMETLERİNDE TALEP VE TALEP TÜRLERİ	184
Arş. Gör. Ferda BÜLÜÇ.....	184
Arş. Gör. İzzet AYDEMİR	184
Arş. Gör. Dr. Okan ÖZKAN	184
TÜRK HAVAYOLU TAŞIMACILIĞINDAKİ YOLCU SAYISINI ETKİLEYEN FAKTÖRLERİN BELİRLENMESİ	185
Öğr. Gör. Ahmet BOYACI	185
Öğr. Gör. Murat ÇAKAN.....	185
Dr. Öğr. Üyesi Cihat KARTAL.....	185
Öğr. Gör. Ayşegül İNCE	185
Öğr. Gör. Havva TARAKÇI	185
HEMŞİRELİK BAKIMINDA YAKLAŞIMLAR BAĞLAMINDA DİN-SAĞLIK İLİŞKİSİ	187
Arş. Gör. Ayşe Burcu BAŞÇI	187
İLLERİN GELİŞİMİŞLİK DÜZEYLERİNİN BELİRLENMESİNDE YÖNTEMSSEL KARŞILAŞTIRMA.....	188
Arş. Gör. Safa Hoş.....	188
Arş. Gör. Buğra Bağcı.....	188
Dr. Öğr. Üyesi Ömür Demirer	188
TAX POLICY EFFECTS ON BUSINESS INCENTIVES IN TURKEY	190
Doç.Dr. Melek AKDOĞAN GEDİK	190
Dr. Öğr. Gör. Yelda BUGAY TEKGÜL.....	190
TÜRKİYE’DE VERGİ DENETİMİNDE ETKİNLİK SAĞLANMASINA YÖNELİK RİSK ANALİZ SİSTEMİ UYGULAMASI	191
Dr.Öğretim Üyesi Ayşe ARMAĞAN	191
Zeynep POLAT	191
TÜRK VERGİ YARGISININ GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE DEĞİŞİM SÜRECİ	192
Prof. Dr. Ramazan ARMAĞAN	192
Nagihan ERDAL.....	192
ÇORUM İLİ KENTSEL LOJİSTİK ANALİZİ	194
Öğr. Gör. Dursun ARSLANER.....	194
Dr. Öğr. Üy. İsmail GÖKDENİZ.....	194

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ 03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

Öğr. Gör. Veli Ahmet ÇEVİK	194
TÜRKİYE CUMHURİYETİ VE KAZAKİSTAN CUMHURİYETİ ANAYASALARINDA KİŞİ HAK VE HÜRRİYETLERİ	195
Dr. Öğr. Ü. Ümmügülsüm Kılıç	195
Dr. Öğr. Ü. Fethi Kılıç	195
KİŞİ İLE MÜCADELE YÖNETİMİ VE TEKNİKLERİNİN ANALİZİ İSTANBUL METROPOLİTEN ALAN ÖRNEĞİ.....	196
İbrahim SÖNMEZ	196
Kasım YILDIZ	196
Meryem KAYA	196
YAPI DENETİM KANUNUNUN DÜNÜ, BUGÜNÜ, YARINI	198
Dr. Öğr. Üyesi Yasemin BARAN.....	198
Arş. Gör. Dr. Zeynep Yeşim İLERİSOY.....	198
ULUSLARARASI YAŞAM KALİTESİ ENDEKSLERİNDE TÜRKİYE NEREDE?	201
Dr. Z. Aslı GÜREL ÜÇER	201
Dr. Sevinç Bahar YENİGÜL	201
G7 ÜLKELERİNDE PETROL FİYATLARINDA YAŞANAN ŞOKLARIN İŞSİZLİK ÜZERİNE ETKİSİ	203
Tuba HANİFİ.....	203
Prof. Dr. Alper ASLAN	203
KAYIT DIŞI FAALİYETLER; “TÜRKİYE VE OECD KARŞILAŞTIRMALARI”	204
Dr. Öğr. Üys. Nazif ÇETİN	204
TÜRKİYE’DE EKONOMİK BÜYÜME VE BİREYSEL EMEKLİLİK SİSTEMİ İLİŞKİSİ: EŞBÜTÜNLEŞME ANALİZİ	207
Arş. Gör. Bekir ZENGİN	207
Doç. Dr. Emine ÖNER KAYA	207
ÜCRET İLE VERİMLİLİK İLİŞKİSİ: TÜRKİYE ÖRNEĞİ.....	209
Prof. Dr. Taha Bahadır SARAÇ.....	209
Araş. Gör. Muhammed hasan YÜCEL	209
KÜRESEL BOYUTTA ÇOCUK SORUNLARINI ÖNLEMENE YÖNELİK KAMUSAL POLİTİKA UYGULAMALARI	211
Yrd. Doç. Dr. Alparslan UĞUR.....	211
Arş. Gör. Nazmiye TEKDEMİR	211
ÇOK ÖLÇÜTLÜ KARAR VERME YÖNTEMLERİ İLE YÜKSEK ÖĞRENİM KREDİ YURTLAR KURUMU İÇİN YURT YERİ SEÇİMİ: ÇORUM İLİ ÖRNEĞİ	213
Öğr. Gör. Saliha Kevser Kavuncu	213
TÜRKİYE’DE ÖĞRENİM GÖREN ULUSLARARASI ÖĞRENCİLERİN ENTEGRASYON SÜRECİ: GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ ÖRNEĞİ.....	214
Dr. Öğretim Üyesi Seda Topgül	214
GÖÇ VE KADIN SAĞLIĞINA ETKİLERİ.....	215
Fatma YILDIRIM	215
Doç. Dr. Nuriye BÜYÜKKAYACI DUMAN	215
ULUSLARARASI KALKINMA VE İŞBİRLİĞİ YARDIMI KONSEPTİNDE GÜNCEL GELİŞMELER: KALKINMA AJANSLARI VE GÜNEY-GÜNEY İŞBİRLİĞİ	217
Dr. Öğretim Üyesi Osman Gökhan Hatipoğlu.....	217

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ 03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

İBADET İLE İLGİLİ SÖZ VARLIĞININ ESKİ ANADOLU TÜRKÇESİ KUR'AN TERCÜMELERİNDEKİ KARŞILIKLARI.....	220
Dr. Öğr. Üyesi Erol KUYMA	220
TÜRKİYE'DE SANAYİLEŞMENİN EVRİMİ VE GELECEĞİ.....	222
Öğr. Gör. Ferhat APAYDIN	222
REEL EFEKTİF DÖVİZ KURUNUN TÜRKİYE'NİN GELİŞMİŞ ÜLKELERE İHRACATI ÜZERİNE ETKİSİNİN İNCELENMESİ: SINIR TESTİ YAKLAŞIMI	223
Dr. Öğr. Üyesi Yılmaz TOKTAŞ.....	223
Dr. Öğr. Üyesi Ali ALTINER.....	223
Dr. Öğr. Üyesi Eda BOZKURT	223
KAYIT DIŞI LEGAL-İLEGAL İKTİSADİ FAALİYETLER VE EKONOMİK ETKİLERİ	225
Dr. Öğr. Üyesi Nazif ÇETİN	225
TÜRKİYE'NİN İHRACATTA REKABET AVANTAJINA SAHİP OLDUĞU SEKTÖRLER, BU SEKTÖRLERDEKİ MUHTEMEL RAKİPLERİ VE BU ÜLKELER İLE KARŞILAŞTIRMALI BİR ANALİZ.....	227
Arş. Gör. Dr. Kazım Sarıçoban.....	227
Arş. Gör. Elif Kaya	227
DÜNYADA EKONOMİ VE İŞLETME ALANINDA YAPILAN ÇALIŞMALARIN BİBLİYOMETRİK ANALİZİ.....	228
Prof. Dr. Ramazan GÖKBUNAR.....	228
Dr, Öğr. Üyesi Ahmet Tayfur AKCAN	228
Dr, Öğr. Üyesi Özgür Emre KOÇ.....	228
HEMŞİRELİK BAKIMINDA YAKLAŞIMLAR BAĞLAMINDA göç-SAĞLIK İLİŞKİSİ	230
Arş. Gör. Ayşe Burcu BAŞÇI	230
PEYGAMBER VE ASRISAADET DÖNEMİNDE SPORUN ÖNEMİ	231
Prof. Dr. Osman İMAMOĞLU.....	231
Öğr. Gör. Emre YAMANER	231
Öğr. Gör. Gül YAMANER	231
Burhan ÖZKURT	231
ARAMA MOTORU OPTİMİZASYONU (SEO): ÖZEL HASTANE WEB SİTELERİ ÜZERİNE BİR İNCELEME	232
Öğr.Gör.Uz. Bülent SAPAZ.....	232
Öğr.Gör.Dr. Gamze YORGANCIOĞLU TARCAN	232
WEB SİTESİ TASARIM ÖZELLİKLERİNİN WEB SİTE PERFORMANSI ÜZERİNDEKİ ETKİSİ: HİTİT ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ	234
Arş. Gör. Kübra müge ÇAKARÖZ.....	234
Doç. Dr. Sabiha KILIÇ	234
TEDARİK ZİNCİRİ YÖNETİMİNDE BİLGİ PAYLAŞIMININ ROLÜ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA	235
Dr. Öğr. Üyesi İsa Demirkol	235
MESLEK YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN TÜKETİM ALIŞKANLIKLARINDA MARKA FARKINDALIĞININ ETKİSİ ...	236
Öğr. Gör. Dr. Şaban ALTIN	236
Öğr. Gör. Dr. Behiye ÇİÇEK	236
Öğr. Gör. Dr. Kübra SAĞLAM	236
YENİ ÜRÜN KARLILIĞININ SİMÜLASYON TEKNİĞİ İLE TAHMİNİ	238
Arş. Gör. Buğra Bağcı	238
Arş. Gör. Safa Hoş.....	238

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ 03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

Dr. Öğr. Üyesi Ömür Demirer	238
SOSYAL MEDYANIN ETKİN KULLANIMIYLA FİRMA PERFORMANSI ARASINDAKİ İLİŞKİ; BANKACILIK SEKTÖRÜNDE BİR ARAŞTIRMA.....	239
Arş. Gör. Kübra müge ÇAKARÖZ.....	239
Doç. Dr. Sabiha KILIÇ	239
Bilim Uzmanı Leyla BEZGIN	239
CEP TELEFONU MARKALARINDA MARKA AŞKI BELİRLEYİCİLERİ	241
Öğr. Gör. İlkur Tüfekçi	241
Leyla Bezgin	241
PROTON POMPASI İNHİBİTÖRLERİ VE AKILCI KULLANIMI.....	242
Dr. Öğr. Üyesi Emrah BILGENER	242
STOKLAR BAĞLAMINDA BOBİ FR5 İLE TMS/TFRS UYGULAMALARININ KARŞILAŞTIRILMASI	244
Tuba BORA KILINÇARSLAN	244
Esra ÖZDEMİR.....	244
MUHASEBE EĞİTİMİNDE ÖĞRENME MODELLERİ.....	245
Prof. Dr. Habib AKDOĞAN	245
Arş. Gör. Ela HIÇYORULMAZ	245
MUHASEBE EĞİTİMİ ALAN LİSANS ÖĞRENCİLERİNİN MUHASEBE MESLEĞİNE BAKIŞ AÇILARININ DEĞERLENDİRİLMESİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA	246
Dr. Öğr. Üyesi Hakkı KIYMIK	246
Bilim Uzmanı Ayşegül ALTIN	246
GİRİŞİMCİLİK VE YENİLİKÇİLİK İLİŞKİSİ: ÖRGÜT KÜLTÜRÜNÜN ROLÜ	248
Ali BAYRAM	248
Özgür DEMİRTAŞ	248
Neslihan DERİN.....	248
MUHASEBE EĞİTİMİNDE ULUSLARARASI MUHASEBE STANDARTLARININ ETKİSİNİN KARŞILAŞTIRMASI	250
Arş. Gör. Ela HIÇYORULMAZ.....	250
Prof. Dr. Habib AKDOĞAN	250
BİLGİ YÖNETİM UYGULAMALARI VE İNOVASYON PERFORMANSI	251
Yrd.Doç.Dr Ali BAYRAM	251
Doç. Dr. Özgür DEMİRTAŞ	251
Prof. Dr. Neslihan DERİN	251
ÜLKEMİZDEKİ GELENEKSEL EĞİTİM ANLAYIŞININ AŞILAMAMASININ NEDENLERİ	254
Doç. Dr. Ahmet Üstün	254
Ayşe Koçbey	254
İlker Uzun	254
KÖY OKULLARINDA YAŞANILAN PROBLEMLERE İLİŞKİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ	255
Erdi Sidat	255
Doç. Dr. Adem Bayar	255
BİLİM VE SANATIN ORTAK PAYDASI OLARAK MATEMATİKSEL DÜŞÜNME	257
Dr. Öğr. Üyesi Esra Kaya DAMAR.....	257
Öğr. Gör. Mehmet AYDINKAL	257

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ 03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN EMPATİK EĞLİM DÜZEYLERİNİN ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ.....	258
Dr. Öğr. Üyesi Erdoğan Bozkurt.....	258
YABANCI DİL ÖĞRETİMİNDE ANADİL-HEDEF DİL YAPILARININ BAŞARIYA ETKİSİ.....	259
Arş. Gör. Ramazan KILIÇ	259
SOSYO-EKONOMİK AÇIDAN VERGİLEMENİN VE VERGİ GELİRİ DÜZEYİNİ ETKİLEYEN DEĞİŞKENLERİN ANALİZİ..	262
Dr. Öğr. Üyesi Önder ÇALCALI	262
CİNSİYETE DUYARLI BÜTÇELEME.....	264
Dr. Öğretim Üyesi Neslihan KOÇ	264
Bilim Uzmanı Şeyda ER	264
TÜRKİYE'DE VERGİ HARCAMALARININ MAKROEKONOMİK GÖSTERGELER İÇİNDEKİ PAYININ ANALİZİ	265
Dr. Öğr. Üyesi UĞUR ÇİÇEK.....	265
Bilim Uzmanı KÜBRA UĞUR.....	265
HOW TAX EVASION BEHAVIOR IS SHAPED: AN EMPIRICAL APPROACH	266
Asoc. Prof. Dr. Ihsan Cemil DEMİR	266
TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTSİZLİĞİNİN KADININ SİYASETTEKİ YERİNE ETKİSİ: TÜRKİYE ÖRNEĞİ	268
Fatma YILDIRIM	268
Nuriye BÜYÜKKAYACI DUMAN	268
İNSAN HAKLARININ KAYNAĞI OLARAK DOĞAL HUKUK DÜŞÜNCESİ VE SÖYLEMSEL ANALİZİ.....	270
Prof. Dr. Ahmet ÖZALP	270
AVRUPA'DA YAŞAYAN TÜRKLERİN KARŞILAŞMIŞ OLDUĞU SOSYO KÜLTÜREL VE EKONOMİK PROBLEMLER.....	272
Dr. Öğr. Üyesi Mustafa ÖZALP.....	272
ULUSLARARASI İLİŞKİLERDE HAK-GÜÇ KAVRAMLARININ YENİDEN DEĞERLENDİRİLMESİ ÜZERİNE BİR DENEME	274
Dr. Öğr. Üyesi Mustafa Yıldız.....	274
KAMU YÖNETİMİNDE STRATEJİK PLANLAMA ÜZERİNE BİR İNCELEME: İÇİŞLERİ BAKANLIĞI ÖRNEĞİ	275
Öğr. Gör. Fatih Tolga	275
HİTİT TOPRAK TAHSİSİNDE GÖREVLİ ÜNVANLAR VE TAHSİSLE İLGİLİ BAZI KAVRAMLAR	278
Öğr. Gör. Arif KUMAŞ	278
MEZOPOTAMYA'DAKİ ATRAHASİS MİTOSU – YÜCE BİLGE ŞİİRİNDE TANRISAL FELAKETLERE DAİR ANLATIMLAR	279
YRD. DOÇ. DR. ERCÜMENT YILDIRIM.....	279
MÖ II. BİNYIL ANADOLU VE MEZOPOTAMYA MEDENİYETLERİNDE HÜKÜMDARLIK MEFHUMU	281
Dr. Öğr. Üyesi Okay PEKŞEN	281
MİLLİ MÜCADELE YILLARINDA TÜRK MUHACİR VE MÜLTECİLER İÇİN İANE TOPLAMA ÇALIŞMALARI.....	283
Dr. Öğr. Üyesi Hatice Yıldırım	283
MİLLİ MÜCADELE YILLARINDA MÜLTECİLER	284
Dr. Öğr. Üyesi Hatice Yıldırım	284

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ 03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

YENİLENEBİLİR ENERJİNİN ÖNEMİ VE YENİLENEBİLİR ENERJİ TEŞVİKLERİ: TÜRKİYE AÇISINDAN BİR DEĞERLENDİRME	286
Dr. Öğretim Üyesi Cem GÖKCE.....	286
KAMU HARCAMALARININ EKONOMİK BÜYÜME ÜZERİNE ETKİLERİ: OECD ÜLKELERİ İÇİN PANEL VERİ ANALIZI	287
Dr. Öğr. Üyesi Şaban Ertekin	287
Dr. Öğr. Üyesi Şahin Bulut	287
TEKNOLOJİ ÜRETİMİNİN EKONOMİK BÜYÜME ÜZERİNDEKİ ROLÜ: EKONOMETRİK BİR ANALİZ.....	289
Dr. Öğr. Üyesi Şahin Bulut	289
BÜTÇE HAKKI KULLANIMININ HÜKÜMET SİSTEMLERİ AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ: CUMHURBAŞKANLIĞI HÜKÜMET SİSTEMİ.....	291
Dr. Öğrt. Üyesi Şaban Ertekin	291
Dr. Öğrt. Üyesi Hüseyin Gül.....	291
ULUSLARARASI İLİŞKİLERDE NÜKLEER GÜCÜN CAYDIRICILIK UNSURU OLARAK KULLANILMASI	293
Dr. Öğr. Üyesi Mustafa ÖZALP	293
TÜRKİYE’NİN NATO ÜYELİĞİNİN SORGULANMASI GEREKİR Mİ?	295
Dr. Öğr. Üyesi Mustafa Yıldız	295
MCDONALDS’DAN CITTA SLOW’A.....	296
Dr. Öğr. Üyesi. Sevinç Soyocak Özalp	296
Prof. Dr. Ahmet Özalp	296
KADINLARIN SİYASETE KATILIMININ EKONOMİK BÜYÜME VE EŞİTSİZLİK ÜZERİNE ETKİSİNİN KÜRESEL DÜZEYDE ANALİZİ.....	297
Arş. Gör. Dr. Gülsüm Akarsu.....	297
EĞİTİMDE BÖLGELER ARASI EŞİTSİZLİĞİN NEDENLERİNE YÖNELİK VELİ GÖRÜŞLERİ	299
Doç. Dr. Ahmet Üstün	299
Gül Neslihan YIL.....	299
Şuheda Sinecek.....	299
Nur Bilir	299
TÜRK TOPLUMUNDAKİ GÜVEN İNDEKSİNİN DÜŞÜK OLMASININ NEDENLERİNİN DERİNLEMESİNE İNCELENMESİ	300
Mehmet Girgin	300
Dr. Öğretim Üyesi Alper Kaşkaya.....	300
Doç. Dr. Adem Bayar	300
OKUL YÖNETİCİLERİNİN OKUL ÇEVRE İLİŞKİLERİ İLE İLGİLİ SORUNLARI VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ	302
Dr. Öğt. Üyesi Erdoğan Bozkurt.....	302
Doç. Dr. Ahmet Üstün	302
Doç. Dr. Adem Bayar	302
SINIF ÖĞRETMENLERİNİN İŞE ANGAJE OLMA DÜZEYLERİNİ YORDAYAN FAKTÖRLERİN İNCELENMESİ*	303
Dr. Öğr. Üyesi Erkan Hasan Atalmış	303
Öğretmen Ramazan Öztaş.....	303
EĞİTİMDE FATİH PROJESİ’NİN KAZANANLARI VE KAYBEDENLERİ	304
Ar.Gör. Kadriye GÜL	304

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ 03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

MEZOPOTAMYA KANUNLARINDA KRALLARIN TANRISAL MEŞRUIYET ARAYIŞLARI	307
YRD. DOÇ. DR. ERCÜMENT YILDIRIM.....	307
ASUR KAYNAKLARINA GÖRE ASUR-ARAMİ İLİŞKİLERİNİN EKONOMİK BOYUTU	309
Ebru MANDACI	309
SUMER VE BABİL KANUNLARINA GÖRE MİRAS PAYLAŞIMI VE AİLE SERVETİNİN HİSSEDARLIĞI HUSUSU	311
Dr. Öğr. Üyesi Okay PEKŞEN	311
TÜRKİYE'DE MAHALLİ İDARELERİN ÖZ GELİR VE HARCAMA BAKIMINDAN MALİ DURUMLARI VE ULUSLARARASI KARŞILAŞTIRMALI ANALİZİ	315
Dr. Öğr. Üyesi Önder ÇALCALI	315
MÜKELLEFLERİN BAKIŞ AÇISIYLA VERGİ İDARESİ: AFYONKARAHİSAR ÖRNEĞİ	317
Doç. Dr. İhsan Cemil DEMİR	317
NİTEL VE NİCEL GÖSTERGELER İŞİĞİNDE TÜRKİYE'DE SAĞLIK HİZMETLERİNİN GELİŞİMİ	318
Dr. Öğr. Üyesi Mustafa TAYTAK.....	318
Murat AYDINER	318
ORTA GELİR TUZAĞINDAN ÇIKIŞTA VERGİ POLİTİKALARININ ROLÜ	320
Dr.Öğr.Üyesi İsmail CİĞERCİ	320
Arş.Grv. Nurten DAŞKAYA	320
YENİLENEBİLİR ENERJİ VE DIŞ TİCARET AÇIĞI: AMPİRİK BİR ANALİZ	321
Dr.Öğr.Üyesi Cem GÖKCE	321
XX. YÜZYILIN İLK YARISINDA ORDU İSKELESİ ÜZERİNDEN YAPILAN TİCARETİN ŞEHRİN SOSYAL VE EKONOMİK YAPISI ÜZERİNE ETKİLERİ.....	323
Yrd. Doç. Dr. Tuğrul ÖZCAN	323
AĞAÇLARIN FISILTISINDAKİ ÖLÜMCÜL GİZEM: EKO-ELEŞTİREL ELE ALIŞ İLE “THE HAPPENING/ MİSTİK OLAY” .	324
Doç. Dr. Mehmet YILMAZ	324
Ece Pınar KAPICI	324
ERGİRİ'DE OSMANLI CAMİLERİ VE BUGÜNKÜ DURUMLARI ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME.....	325
İlkay ERKEN.....	325
TARİHİ BOYUTUYLA ŞİFALI SU KAYNAKLARINA DAİR ORDU MÜLHAKATINDAN BİR ÖRNEK: SARMAŞIK KAPLICASI'NIN DÜNÜ VE BUGÜNÜ	327
Yrd. Doç. Dr. Tuğrul ÖZCAN	327
EFENDİ-KÖLE DİYALEKTİĞİ ÇERÇEVESİNDE “MAYMUNLAR CEHENNEMİ: BAŞLANGIÇ	328
/RISE OF THE PLANET OF THE APES”	328
Doç. Dr. Mehmet YILMAZ	328
Ece Pınar KAPICI	328
KADIN TÜKETİCİLERİN SOSYO-DEMOGRAFİK ÖZELLİKLERİNE GÖRE DÜRTÜSEL SATIN ALMA EĞİLİMLERİ ARASINDAKİ FARKLILIKLARIN BELİRLENMESİ ÜZERİNE BİR SAHA ARAŞTIRMASI	330
Öğr. Gör. Emre AKGÖZLÜ	330
Doç. Dr. Sabiha KILIÇ	330
ÖRGÜTSEL KRONİZMİN ÇALIŞAN SESSİZLİĞİ ÜZERİNE ETKİSİ: GENEL ÖZ-YETERLİK İNANCININ ARACILIK ROLÜ	331
Dr. Öğr. Üyesi Bengü HIRLAK.....	331

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

Öğr. Gör. Dr. Şaban ALTIN	331
Arş. Gör. Orhan BALIKÇI	331
CAM TAVAN SENDROMU VE MOBBİNG SORUNSAI İLE KADIN İSTİHDAMI	333
Neslihan KAZAK SALTAN	333
Nuriye BÜYÜKKAYACI DUMAN	333
HASTANE ÇALIŞANLARININ ÖRGÜTSEL SİNİZM DÜZEYLERİNİN DEMOGRAFİK UNSURLARA GÖRE DEĞERLENDİRİLMESİ	335
Öğr. Gör. Muhammet ÇANKAYA	335
İŞ ETİĞİ, ÖRGÜTSEL ÖZDEŞLEŞME VE ÖRGÜTSEL VATANDAŞLIK DAVRANIŞI ARASINDAKİ İLİŞKİ: MUHASEBE MESLEK MENSUPLARI ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA	337
Dr.Öğr.Üyesi Ahmet Yıldırım	337
Dr.Öğr.Üyesi Oğuzhan Çarıkçı	337
SAVAŞIN GÖRÜNMEZ YÜZÜ: KADINLAŞAN GÖÇ OLGUSU	339
Neslihan KAZAK SALTAN	339
Doç. Dr. Nuriye BÜYÜKKAYACI DUMAN	339
ÇORUM VE İLÇELERİNİN JEOTERMAL POTANSİYELİ	340
Şakir Şahin	340

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

1. GÜN		
04.05.2018 CUMA SAAT:14.00		
EŞ ANLI OTURUMLARI		
Tarih	04.05.2018	1. Oturum Bankacılık-Sigortacılık- Finans
Saat	14.00	
SALON	ANADOLU	
Moderator	Doç. Dr. İsmail YILDIRIM	
ISRC 118	Arş. Gör. Oktay ÖZKAN Gaziosmanpaşa Üniversitesi Doç. Dr. İsmail YILDIRIM Hitit Üniversitesi Öğr. Gör. Recep ÇAKAR Hitit Üniversitesi	SİGORTA UYUŞMAZLIKLARININ ÇÖZÜMÜNDE SİGORTA TAHKİMİNİN ROLÜ: GÜNCEL SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ
ISRC 193	Dr. Öğr. Üyesi Musa GÜN Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi	KREDİ TEMERRÜT SWAP PRİMLERİ (CDS) VE HİSSE SENEDİ ENDEKSLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ: GELİŞMEKTE OLAN PİYASALAR ÜZERİNE AMPRİK BİR ÇALIŞMA
ISRC 210	Dr. Öğr. Üyesi Eyyüp Ensari ŞAHİN Hitit Üniversitesi	BLOCKCHAIN TEKNOLOJİSİ VE BANKACILIK FİNANS SEKTÖR UYGULAMALARI
ISRC 220	Doç. Dr. Süleyman AÇIKALIN Hitit Üniversitesi Dr. Öğr. Üyesi Eşref Savaş BAŞCI Hitit Üniversitesi	VERİ ZARFLAMA YÖNTEMİ İLE TÜRK BANKACILIK SEKTÖRÜNÜN ETKİNLİK ANALİZİ
ISRC 85	Dr. Öğr. Üyesi S. Öznur SAKINÇ Hitit Üniversitesi Bilim Uzmanı Semanur COŞKUN	GAYRİMENKUL DEĞERLEMESİNİN ÖNEMİ VE ÇORUM İLİNDE BİR UYGULAMA
ISRC 117	Arş. Gör. Oktay ÖZKAN Gaziosmanpaşa Üniversitesi Doç. Dr. İsmail YILDIRIM Hitit Üniversitesi Öğr. Gör. Recep ÇAKAR Hitit Üniversitesi	MEVDUAT BANKALARINA YÖNELİK BİREYSEL MÜŞTERİ ŞİKÂyetLERİNİN ANALİZİ

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

SİGORTA UYUŞMAZLIKLARININ ÇÖZÜMÜNDE SİGORTA TAHKİMİNİN ROLÜ:
GÜNCEL SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

Arş. Gör. Oktay Özkan¹

Doç.Dr.İsmail Yıldırım²

Öğr.Gör.Recep Çakar³

ÖZET

Sigorta uyuşmazlıklarının konusunu meydana gelen hasarlar oluşturmaktadır. Hasar konusunda sigortalı ile sigorta şirketi arasında meydana gelen uyuşmazlıklar genel olarak iki noktada olmaktadır. Hasarın parasal tutarı ve hasarın oluş biçimi. Meydana gelen hasar kasti yada planlanmış bir hasar olabileceği gibi sigorta kapsamında da olmayabilir. Hasarın tutarsal boyutu üzerinde sigorta şirketinin tespiti ile sigortalının talebi birbirinden farklılık gösterebilir. Bütün bu durumlarda uyuşmazlık doğmaktadır. Sigortalı ve sigorta şirketi aralarında görüşmek suretiyle, sigorta hakem marifeti ile, sigorta tahkim kurumu yada mahkemeye başvurarak uyuşmazlığın çözülmesi yolunu seçebilirler. Türkiye’de sigortalı ile sigorta şirketi arasındaki sigorta uyuşmazlıkları bu konuda uzman hakemler tarafından hızlı, adil, düşük maliyetli çözüme kavuşturulması amacıyla sigortacılık kanununun 30. Maddesine istinaden Sigorta Tahkim Komisyonu göreve başlamıştır. Tahkim sigorta uyuşmazlıklarının çözümünde uzun mahkeme süreçlerine nazaran, daha adil ve süretli bir çözüm geliştirmeyi amaçlamaktadır. Sigorta tahkiminin kamuoyu tarafından bilinirliğinin artması neticesinde başvuru sayılarında da aynı oranda artışlar gözlemlenmiştir.

Bu çalışmada, sigorta tahkiminin yayınlamış olduğu faaliyet raporları yıllar itibariyle incelenmiş olup, tahkime yapılan başvuruların genel bir değerlendirmesi çıkartılmıştır. Sigorta taraflarının uyuşmazlık halinde sigorta tahkiminden bekledikleri faydanın maksimum düzeye çıkartılması için yaşanan mevcut sorunlar ve bu sorunlara yönelik çözüm önerileri geliştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler : Sigorta, Sigorta Uyuşmazlıkları, Sigorta Tahkimi

Jel Kodları : G22.

¹ Gaziosmanpaşa Üniversitesi, 0356 252 16 16 (2418), oktay.ozkan@gop.edu.tr

² Hitit Üniversitesi, 0364 225 77 00 (1486), ismailyildirim@hitit.edu.tr

³ Hitit Üniversitesi, 0364 225 15 55 (3613), recepcazar@hitit.edu.tr

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

**THE ROLE OF INSURANCE ARBITRATION IN THE RESOLUTION OF INSURANCE
DISPUTES: CURRENT PROBLEMS AND RECOMMENDED SOLUTIONS**

ABSTRACT

The damages sustained are most commonly the reason behind any insurance dispute. Disputes between the insured and the insurance company can be categorized under two aspects of the damage: Monetary valuation of the damage and the way the damage is inflicted. The damage in question may be a willful/deliberate damage and such damage may not be covered by the insurance policy. When it comes to the monetary value of the damage, the evaluation of the insurance company and the demand of the insured may not be on the same level. Disputes arise under such conditions. Having discussed the dispute, the insured and the insurance company may choose to seek the resolution of dispute by the Insurance Arbitration Commission or in the court. For the purposes of fast, just and low-cost resolution of insurance disputes between the insured and the insurance companies in Turkey, Insurance Arbitration Commission was appointed with the necessary authority in accordance with the article 30 of the Insurance Act. The aim of arbitration is to find a solution to the insurance dispute in a just and fast manner when compared to the relatively long court proceedings. The number of arbitration requests placed has increases with the increasing awareness in the public about insurance arbitration.

This study analyzed the insurance arbitration using annual activity reports published by the Insurance Arbitration Commission, and presented an overview of the applications placed for arbitration. Current problems and recommended solutions were addressed in order to maximize the benefit of insurance arbitration in case of insurance disputes between the parties.

Keywords : Insurance, Insurance Disputes, Insurance Arbitration

JEL Codes : G22.

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

KREDİ TEMERRÜT SWAP PRİMLERİ (CDS) VE HİSSE SENEDİ ENDEKSLERİ
ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ: GELİŞMEKTE OLAN PİYASALAR ÜZERİNE
AMPİRİK BİR ÇALIŞMA
Dr. Öğr. Üyesi, Musa GÜN⁴

ÖZET

Kredi türev ürünlerinden biri olan Kredi Temerrüt Takasları (CDS) kredi veren kuruluşun karşı tarafın temerrüt olasılığından korunmak için riski başka bir yatırımcıya devredeceği bir sigorta olarak tanımlanabilir. Yüksek bir kredi temerrüt takas baz puanı kredi olayına konu olan karşı tarafın kredi riskinin de yüksek olduğuna işaret eder. Şirketlerin olduğu gibi ülkelerin de riskleri ilgili ülkelere ilişkin kredi temerrüt takas oranları ile anlaşılmaktadır. Bu kapsamda, kredi temerrüt takas primleri riskten korunma ve arbitraj imkanları, portföy çeşitlendirmesi ve yatırım kararları açısından önemli göstergeler arasında yer almaktadır. Kredi temerrüt takas primleri ve hisse getirileri arasındaki ilişkilerin incelenmesi uluslararası literatürde pek çok çalışmaya konu olmuştur. Yapılan çalışmalara ilişkin bulgular kredi temerrüt takas primleri ve hisse senedi endeksleri arasında güçlü ve zayıf ilişki olduğunu gözlemleyen çeşitli kanıtlar ortaya koymaktadır. Yapılan bu çalışmanın amacı Kredi Temerrüt Takas primleri ile hisse endeksleri arasındaki ilişkiyi incelemektir. Bu amaca uygun olarak, kredi temerrüt takas primleri ve gelişmekte olan piyasalardan Brezilya, Çek Cumhuriyeti, Çin, Endonezya, Filipinler, Güney Afrika, Güney Kore, Katar, Kolombiya, Macaristan, Malezya, Meksika, Mısır, Peru, Rusya, Şili, Tayland ve Türkiye ülkelerini içeren başlıca endeksleri arasındaki ilişkiler incelenmiştir. 2010 yılı başlangıcı ve 2017 sonunu içeren haftalık veriler üzerinden yapılan çalışmada değişkenler arasındaki doğrusal bağımlılıkları araştıran Vektör Otoregresyon (VAR) yöntem kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler : Kredi Temerrüt Takasları, Hisse Senedi Endeksleri, Gelişmekte olan piyasalar.

Jel Kodları : G10, G12, G15.

ANALYSIS OF THE RELATIONSHIP BETWEEN CREDIT DEFAULT SWAP (CDS)
SPREADS AND EQUITY INDICES: AN EMPIRICAL STUDY ON EMERGING
MARKETS

ABSTRACT

Credit Default Swaps (CDS), which is one of the credit derivative products, could be defined as an insurance in order to protect the credit institution from the default possibility of the counterparty by transferring the risk to another investor. A high CDS base rate indicates that the counterparty entity has a high credit risk. The risks of the countries, as well as the companies, are understood based on the CDS rates of those countries. In this context, CDS spreads are significant indicators of risk hedging and arbitrage, portfolio diversifications, and

⁴ Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü - Muhasebe ve Finans Anabilim Dalı, Rize - Türkiye, musa.gun@erdogan.edu.tr

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ 03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

---

investment decisions. The relationship between credit default swaps and stock returns is a subject of many studies in the international literature. The findings of the studies show various evidence as there are strong as well as weak relations among the spreads and the indices. The aim of this study is to investigate the relationship between CDS spreads and equity indices. In accordance with this purpose, the linkage between credit default swap spreads and major indices of the emerging markets countries including Brazil, Chile, China, Colombia, Czech, Egypt, Hungary, Indonesia, Korea, Malaysia, Mexico, Peru, Philippines, Poland, Qatar, Russia, South Africa, Thailand and Turkey are analyzed with weekly data spanning from the beginning of 2010 to the end of 2017 through Vector Auto Regression (VAR) method which investigates the linear interdependencies between the variables.

Key Words : Credit Default Swaps, Equity Indices, Emerging Markets.

Jel Classification : G10, G12, G15.

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

BLOCKCHAIN TEKNOLOJİSİ VE BANKACILIK FİNANS SEKTÖR UYGULAMALARI

Dr. Öğr. Üyesi Eyyüp Ensari ŞAHİN⁵
Öğr. Gör. Harun KISACIK⁶
Öğr. Gör. Doğan DEMİRCİ⁷

ÖZET

Akıllı sözleşmelerin yaygınlaşması ile Blockchain teknolojisi birçok kurum ve kuruluşun dikkatini çekmiştir. Özellikle aracılık işlem maliyetlerinin fazla olduğu ve iki tarafın karşılıklı mutabakat yolu ile yaptıkları iş ve işlemlere uygulanabilirliği firmalar tarafından araştırılmaktadır. Yapılan araştırmalar, Blockchain sisteminde akıllı sözleşmeler aracılığı ile ülkelerin genel ve yerel seçimlerinin yapılması, Lojistik ve Tedarik Zinciri süreçleri, Avukatlık işleri, Tapu işlemleri ve Nüfus ve Vatandaşlık işlemlerinin rahatlıkla yapılacağı yönünde sonuçlar vermiştir. Özellikle son dönemde yapılan çalışmaların Bankacılık ve Finans sektörü için yoğunlaştığı görülmüştür. Çalışmanın ilk bölümünde Blockchain teknolojisi ve işleyişi detaylıca anlatılacak olup çalışma bankacılık ve finans sektöründe yapılan çalışmaların durumu hakkında bilgi verilerek tamamlanacaktır.

Anahtar Kelimeler : Blockchain, Kripto Para, Muhasebe
Jel Kodları : G1, G21

ABSTRACT

With the widespread use of intelligent contracts, Blockchain technology attracted many organizations and organizations. In particular, firms are investigating the applicability of intermediation transaction costs and the applicability of transactions and transactions between the two parties through mutual agreement. The investigations have resulted in the general and local selection of countries through smart contracts in the Blockchain system, Logistics and Supply Chain processes, Advocacy, Title deeds and Population and Citizenship transactions. Especially recent studies are concentrated on Banking and Finance sector. In the first part of the work, the blockchain technology and functioning will be explained in detail and the work will be completed by giving information about the status of the work done in the banking and finance sector.

Key Word: Blockchain, Crypto Money, Accounting

⁵ Hitit Üniversitesi, 0546 6131985, eyupensarisahin@hitit.edu.tr.

⁶ Hitit Üniversitesi, 0555 621 4243, harunkisacik@hitit.edu.tr.

⁷ Hitit Üniversitesi, 0530 655 9331, dogandemirci@hitit.edu.tr.

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

VERİ ZARFLAMA YÖNTEMİ İLE TÜRK BANKACILIK SEKTÖRÜNÜN ETKİNLİK
ANALİZİ

Doç. Dr. Süleyman AÇIKALIN
Dr. Öğr. Üyesi Eşref Savaş BAŞCI

ÖZET

Bu çalışmanın amacı genişletilmiş Veri Zarflama Analiz (VZA) yöntemi ile Türk Bankacılık sektöründe etkinlik analizi gerçekleştirmektir. 2018 yılı itibarı ile bu sektörde faaliyette bulunan bankalardan 3 adet devlet, 9 adet yerli-özel ve 12 adet de Türkiye’de kurulmuş yabancı-özel mevduat bankasından oluşan toplam 24 bankaya ait 2009-2016 dönemini kapsayan panel veri seti bu analizde kullanılacaktır. Çalışma yalnızca mevduat bankalarını kapsamakta, kalkınma ve yatırım bankaları ile Türkiye’de şube açan yabancı mevduat bankaları çalışma dışında tutulacaktır.

Türk finans sektörü ağırlıklı olarak bankacılık sektörü tarafından şekillenmektedir. Bankacılık sektörünün ekonomik büyüme açısından oynadığı aracılık rolü çok önemlidir. Buna ilaveten son dönemlerde bankacılık sektöründe yabancı sermayeli banka sayısı giderek artmaktadır. Çalışmada önce bankacılık sektöründe ortaya çıkan gelişmeler ele alınarak değerlendirilecektir. Daha sonra genişletilmiş veri zarflama analizi ile sektörün etkinlik analizi yapılacak ve bu konuda banka sahipliğinin (devlet-özel-yabancı) ve büyüklüğünün etkinlik üzerindeki etkilerini de ortaya konulacaktır.

Veri zarflama analizinde girdi ve çıktılar tespit edilerek üretim ve aracılık yaklaşımlarından birisine göre çözümlenmeler yapılmaktadır. Bu çalışmada “aracılık” yaklaşımı kullanılacaktır. Aracılık yaklaşımı bankaların en temel işlevinin mevduat toplayarak bunları krediye dönüştürmek olduğunu kabul eder. Bu süreç içerisinde en basit yaklaşım olarak işgücü ve mevduatlar girdi olarak ve krediler ve faiz gelirleri de çıktı olarak kullanılacaktır. Modele diğer değişkenlerin eklenmesi sonucu sonuçların nasıl değişebildiği ayrıca ele alınacaktır.

AN EFFICIENCY ANALYSIS OF TURKISH BANKING SECTOR WITH THE DATA
ENVELOPMENT ANALYSIS (DEA) METHOD

ABSTRACT

The purpose of this study is to carry out an efficiency analysis of the Turkish banking sector with the extended Data Envelopment Analysis (DEA) method. Three state owned, nine domestic private and twelve foreign owned private banks, a total of twenty-four banks with a data set belonging to 2009-2016 period will be used in this analysis. The study covers only deposit banks and do not cover investment and development banks and foreign banks which operates only through their branches in Turkey.

The Turkish financial sector is predominantly shaped by the banking sector. The intermediary role of the banking sector in facilitating economic growth is very important. In addition, the number of foreign banks in the banking sector has been increasing steadily in recent years. First, the developments that occurred in the banking sector will be evaluated. Later, an expanded data envelopment analysis will be used to analyze the efficiency of the sector, and

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ 03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

---

to show the effects of bank ownership (state-private-foreign) and bank size on the efficiency performance of the banks.

In data envelopment analysis, it is necessary to determine the inputs and outputs first and analysis are performed according to one of the two following approaches later: production and intermediation approaches. The intermediation approach is used in this study. The intermediary approach assumes that the most basic function of the banks is to collect deposits and to convert them into credits. In this process, the simplest method is to use labor and deposits as inputs and loans and interest income as outputs. The effects of additional variables on the results of the analysis will also be studied.

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

GAYRİMENKUL DEĞERLEMESİNİN ÖNEMİ VE ÇORUM İLİNDE BİR UYGULAMA

Dr. Öğretim Üyesi S.Öznur SAKINÇ
Semnur COŞKUN

ÖZET

Tasarruf sahiplerinin ve yatırımcıların ilerleyen dönemlerdeki değer artışlarını planlayarak yatırım yaptıkları araçlardan biri de gayrimenkullerdir. Gayrimenkullere hem yatırım amaçlı hem de oturma amaçlı yatırım yapılmaktadır. Gayrimenkul yatırımı için gereken meblağ diğer yatırım araçları için gereken meblağ ile karşılaştırıldığında çok daha fazla bir tutarda yatırım hacmi gerektirmektedir. Yanlış yapılan bir gayrimenkul yatırımı nedeniyle kişi veya kuruluşun karşılaşılabileceği zarar çok ciddi rakamlara ulaşabilmektedir. Bu durum da gayrimenkul değerlemesini oldukça önemli bir konu haline getirmektedir. Günümüzde gelişmiş ülkelerde olduğu gibi gelişmekte olan ülkelerde de gayrimenkul değerlemesinin önemi giderek artmaktadır. Gayrimenkule yatırım yaparken değerinin doğru olarak belirlenmesi yatırımcı açısından büyük önem taşımaktadır. Gayrimenkul değerlemesinin yatırım, istiklak, miras, muhasebe gibi çeşitli ve geniş bir kullanım alanı bulunmaktadır. Gayrimenkulün değerinin doğru saptanabilmesi için değerlemenin bağımsız ve doğru bilgiler ile yapılması değerlemenin sonuçları için büyük önem arz etmektedir. Doğru bilgi kadar doğru değerlendirme yönteminin seçimi de değerlendirme ve değerlemeden çıkan sonuçları kullanacak kişi veya kuruluşlar için oldukça önemli bir konudur. Değerleme sırasında gayrimenkule tanınan yasal normlar, çevresel şartlar, gayrimenkulün kendine has özellikleri, varlıkların değerlendirilmesinin amacı gibi konular değerlemeye ve yönetime yön vermektedir. Bu çalışmada gayrimenkul değerlendirme yöntemlerinden Gelir Yöntemi Çorum ili merkez bölgesine uygulanmıştır. Çalışmanın sonucunda satın alma bedellerinin yüksek olduğu mahalle veya konutlarda kira bedellerinin de yüksek olduğu belirlenmiştir. Bulunan kapitalizasyon oranları da ilgilene kesim tarafından kullanıldığında ilgili gayrimenkule ait satış tutarı daha rahat bulunabilecektir.

Anahtar Kelimeler: Değerleme, Gayrimenkul Değerleme, Değerleme Yöntemleri

Jel Kodu: L85, R32

IMPORTANCE OF REAL ESTATE VALUATION AND AN APPLICATION IN THE
PROVINCE OF ÇORUM

ABSTRACT

Real estate is one of the investment instruments that investors and savers expect capital gain through increase in prices. People invest their money in real estates not only for investment purposes but also for residential purposes. Required amount of investment is much more in real estate when comparing to the other investment instruments. Therefore, the amount of loss could reach very serious figures in case of misinvestment. This situation makes real estate valuation a very important issue for both developed and developing countries. Proper valuation of real estate is the most important part of this investment. Real estate valuation

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ 03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

---

includes various subjects such as investment, expropriation, inheritance, accounting. It is crucial for the evaluation process and results that valuation must be made with independent and proper informations. Choosing the right valuation method is also significant for the investors and institutions that will utilise the evaluation process and results. Topics such as legal norms recognized for real estate, environmental conditions, specific features of real estate and the purpose of valuing assets drive the valuation process and method. In this study, revenue method which is one of the real estate valuation methods, was applied to central district of Çorum. As a result of the study, there exist a relationship between rental and property values that rental value of the property is high in the vicinity where property value is high. Sale price of real estates can be better determined by using the capitalization rates that we found.

Keywords: Valuation, Real Estate Valuation, Valuation Methods

Jel codes: L85, R32

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

MEVDUAT BANKALARINA YÖNELİK BİREYSEL MÜŞTERİ ŞİKÂyetLERİNİN
ANALİZİ

Arş. Gör. Oktay Özkan⁸

Öğr.Gör.Recep Çakar⁹

Doç.Dr.İsmail Yıldırım¹⁰

ÖZET

Dünya’da olduğu gibi Türkiye’de de en fazla düzenleme ve denetime tabi sektör bankacılık ve finans sektörüdür. Türkiye’de sektörün en önemli aktörü olan mevduat bankaları yaklaşık olarak %96 lık bir pay almaktadır. İlişki içinde olduğu ve etkilediği geniş kitleler itibariyle faaliyetleri yakından izlenmektedir. Bankaların düzenlemeye tabi tutulan ve raporlanan faaliyetlerinden biri de bireysel müşterileri ile olan anlaşmazlıklar konusuna şikâyetler ve bu şikâyetlerin çözümü noktasında yapılan yasal düzenlemelerdir. Bankalara yapılan bireysel müşteri şikâyetlere ilişkin çözümleme ve raporlama esasları Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK) tarafından düzenlenerek çalışmaların izlenmesi ve raporlanması görevi 2017 yılından itibaren Türkiye Bankalar Birliği (TBB)’ne verilmiştir. Çalışmada 2007-2017 yılları arasında Türkiye’de bankalara yapılan şikâyet sayıları, şikâyetlerin konulara göre ağırlığı analiz edilmiştir. Ayrıca bankalara yapılan doğrudan başvurularda çözüme kavuşturulamayan durumlar için TBB’nezdinde oluşturulan hakem heyetine yapılan başvurular değerlendirmeye tabi tutularak geleceğe ilişkin gerek bankalar gerekse müşteriler için bir perspektif sunulmuştur. TBB raporlarından alınan verilerin analiz edildiğinde resmi olarak şikâyetlerin kayda alınıp raporlanmaya başladığı 2007 yılından itibaren 2014 yılına kadar yapılan şikâyetlerde bir artış trendinin olduğu anlaşılmaktadır. 2013-2014 yıllarında yapılan ek düzenlemelerle bankacılık sisteminin daha da şeffaflaştığı ve bundan dolayı bankalara yapılan şikâyetlerde azalma trendinin olduğu anlaşılmaktadır.

Anahtar Kelimeler : Banka, Mevduat Bankaları, Müşteri Şikâyetleri.

Jel Kodları : G21.

AN ANALYSIS OF INDIVIDUAL CUSTOMER COMPLAINTS LODGED AGAINST
MUTUAL SAVINGS BANKS

ABSTRACT

Banking and finance sector is heavily regulated and audited in Turkey, just like it is the case in the rest of the world. Major players in the Turkish banking sector, mutual savings banks account for a market share of approx. 96%. The fact that these businesses interact and influence a large number of people is the reason why their operations are closely monitored. Among the operations of banks which are regulated and reported are customer disputes, customer complaints and there are legal regulations in place aimed at their resolution. The principles

⁸ Gaziosmanpaşa Üniversitesi, 0356 252 16 16 (2418), oktay.ozkan@gop.edu.tr

⁹ Hitit Üniversitesi, 0364 222 15 55 (3613), recepcahar@hitit.edu.tr

¹⁰ Hitit Üniversitesi, 0364 225 77 00 (1486), ismailyildirim@hitit.edu.tr

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ 03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

---

governing the resolution and reporting of individual customer complaints lodged against banks are regulated by Banking Regulatory and Supervisory Agency (BDDK) and the Banks Association of Turkey (TBB) was assigned in 2017 responsible for overseeing the auditing and reporting of such aspects. This study analyzed the weighted distribution of the complaints lodged against the banks operating in Turkey for the period between 2007 and 2017 based on complaint category. Also including the applications made to the committee of referees established under TBB for the resolution of unresolved complaints, an overview was presented for the future with regards to the banks and their customers. A closer look into TBB reports showed that there is an uptrend in the number of complaints lodged against banks between 2007, when the complaints started to be recorded and reported officially, and 2014. It was observed that the banking system became more transparent with the regulatory amendments made in 2013 and 2014, which resulted in a decrease in the complaints received by banks.

Keywords : Bank, Mutual Savings Banks, Customer Complaints

JEL Codes : G21.

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

Tarih	04.05.2018	2. Oturum Yönetim ve Organizasyon
Saat	14.00	
SALON	KADEŞ	
Moderator	Dr. Öğretim Üyesi Gamze Ebru ÇİFTÇİ	
ISRC 19	Dr. Öğretim Üyesi Gamze Ebru ÇİFTÇİ Hitit Üniversitesi Öğr. Gör. Dr. Alper GÜRER Kırıkkale Üniversitesi	MESLEKİ STRES VE YAŞAM DOYUMU İLİŞKİSİNDE PSİKOLOJİK GÜÇLENDİRMEİNİN ARACILIK ROLÜ ÜZERİNE BİR ALAN ARAŞTIRMASI
ISRC 189	Dr. Öğretim Üyesi Gökben BAYRAMOĞLU Hitit Üniversitesi Öğr. Gör. Nida PALABIYIK Bozok Üniversitesi	SANAL KAYTARMA DAVRANIŞINDA ÖRGÜT İKLİMİNİN ETKİSİ: KAMU VE ÖZEL İŞLETMELERDE KARŞILAŞTIRMALI BİR ARAŞTIRMA
ISRC 173	Dr. Öğr. Üyesi Menekşe ŞAHİN Hitit Üniversitesi	KAYITDIŞI İSTİHDAMIN TEMEL BELİRLEYİCİLERİ: İŞVEREN GÖRÜŞLERİNE YÖNELİK BİR ALAN ARAŞTIRMASI
ISRC 96	Öğr. Gör. MUHAMMET ESAT ÖZDAĞ Gaziosmanpaşa Üniversitesi Öğr. Gör. FATİH SOBACI Gaziosmanpaşa Üniversitesi Prof. Dr. ÇETİN BEKTAŞ Gaziosmanpaşa Üniversitesi	SOSYAL MEDYA ÜZERİNDEN KURUMSAL SOSYAL SORUMLULUK TAHMİNLEMESİ MÜMKÜN MÜ? BİR METİN MADENCİLİĞİ MODEL UYGULAMASI
ISRC 237	Öğr. Gör. Selim ÖZDEM Hitit Üniversitesi	BASILİ DOKÜMANLARIN OTOMATİK KATEGORİLENDİRİLMESİNDE YAPAY SİNİR AĞLARI VE K-EN YAKIN KOMŞU ALGORİTMALARININ KARŞILAŞTIRILMASI

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

MESLEKİ STRES VE YAŞAM DOYUMU İLİŞKİSİNDE PSİKOLOJİK
GÜÇLENDİRMENİN ARACILIK ROLÜ ÜZERİNE BİR ALAN ARAŞTIRMASI

Yrd. Doç. Dr. Gamze Ebru ÇİFTÇİ ¹¹

Öğr. Gör. Dr. Alper GÜRER ¹²

ÖZET

Değişime uyum sağlama zorunluluğunun birey üzerinde oluşturduğu olumsuz etki, çalışma ortamındaki bir takım riskler, belirsizlikler veya yönetimden kaynaklanan olumsuzluklar çalışanlarda gerilim yaratarak strese yol açmaktadır. Stres örgütlerde çalışanların performanslarını ve örgüt hedeflerine ulaşılmasını olumsuz yönde etkileyen bir olgudur. Elbette mesleki stresin çalışanların sosyal yaşamlarına etkisi de söz konusudur. Bu nedenle çalışanların yaşam doyumlarının artırılmasında iş doyumlarının artırılması büyük bir önem taşımaktadır. Dolayısıyla, çalışanların iş ortamında yaşadıkları mesleki stresle baş edebilmelerinde örgütsel destek alabilmeleri gerekmektedir. Bu olumsuzlukları ortadan kaldırmak için örgüt yöneticilerinin çalışanlarının davranışlarını olumlu yönde etkileyecek çeşitli motive edici araçları kullanmaları oldukça önemlidir. Örgütsel destek yöntemlerinden biride, çalışanların işleri ile ilgili olarak kendilerini özerk hissetmelerini, yeterliliklerinin tam olduğuna inanmalarını ve bu sayede özgüvenlerinin artmasını sağlayan psikolojik güçlendirmedir.

Bu çalışma mesleki stresin yaşam doyumu ile ilişkisini ve bu ilişkide psikolojik güçlendirmenin aracı rolünü tespit etmek amacıyla tasarlanmıştır. Bu amaçla, Çorum ilinde faaliyet gösteren bir kağıt fabrikasında çalışan 154 kişi ile gerçekleştirilen anket çalışması sonucunda elde edilen veriler, kurulan hipotezler doğrultusunda analiz edilmiştir. Katılımcılardan elde edilen veriler analiz edilirken t-testi, ANOVA, regresyon analiz yöntemleri kullanılmıştır. Araştırma bulgularına göre, mesleki stresin yaşam doyumu üzerinde negatif yönlü bir etkisinin olduğu tespit edilmiştir. Benzer bir şekilde psikolojik güçlendirmenin mesleki stres üzerindeki etkisinin de negatif yönlü olduğu görülmüştür. Psikolojik güçlendirmenin yaşam doyumu üzerindeki etkisi ise artırıcı yöndedir. Ayrıca araştırmanın temel hipotezini oluşturan, mesleki stresin yaşam doyumu üzerindeki olumsuz etkisinin psikolojik güçlendirme sayesinde kısmen azaltılabileceği dolayısıyla mesleki stresin yaşam doyumu üzerindeki etkisinde psikolojik güçlendirmenin kısmı aracı rol üstlendiği sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler : Yaşam Doyumu, Psikolojik Güçlendirme, Mesleki Stres, Çalışanlar.

Jel Kodları : M1, I31,

¹¹ Hitit Üniversitesi, Sungurlu MYO, 0.532.6083457 gamzeebruciftci@hotmail.com (Yazışma yapılacak yazar)

¹² Kırıkkale Üniversitesi, Keskin MYO, alpergur@gmail.com

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

A FIELD RESEARCH ON THE MEDIATING ROLE OF PSYCHOLOGICAL
EMPOWERMENT IN THE RELATIONSHIP BETWEEN VOCATIONAL STRESS AND
LIFE SATISFACTION

ABSTRACT

The adverse impact of the obligation to adapt to change, some risks in the working environment, uncertainties or negativities caused by management resulted to stress on employees by creating strain. Stress is a phenomenon that affects the performance of employees in organizations and attainment of organizational goals in a negative way. Of course, Professional stress affects the social lives of employees, too. For this reason, it is very important to increase the job satisfaction to increase the life satisfaction of the employees. Therefore, it is necessary for employees to receive organizational support in order to cope with the occupational stress they experience in the work environment. Usage of various motivational tools by managers to positively influence their employees' behaviors in order to get rid of these negativities is very important. One of the organizational support methods is psychological empowerment, which allows employees to feel autonomous themselves about their work, to believe that their competence is complete and to increase their self-esteem.

This study is designed to determine the relationship between occupational stress and life satisfaction and the mediating role of psychological empowerment on this relation. For this purpose, the data obtained as a result of the survey conducted with 154 people working in a paper factory operating in Çorum were analyzed according to the established hypotheses. As the obtained data from the participants were analyzed; t-test, ANOVA, regression analysis methods were used. According to research findings, it has been found that occupational stress has a negative effect on life satisfaction. Similarly, it is seen that the effect of psychological empowerment on occupational stress is also negative. And psychological empowerment effect life satisfaction positively. Furthermore, it is concluded that the negative effect of occupational stress on life satisfaction, which constitutes the basic hypothesis of the research can be decreased partially by the help of psychological empowerment and psychological empowerment takes mediating role in the effect of occupational stress on the life satisfaction.

Key words: Life satisfaction, Psychological Empowerment, Occupational Stress.

Jel Codes: M1, I31,

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

SANAL KAYTARMA DAVRANIŞINDA ÖRGÜT İKLİMİNİN ETKİSİ: KAMU VE ÖZEL
İŞLETMELERDE KARŞILAŞTIRMALI BİR ARAŞTIRMA
Dr. Öğr. Üyesi Gökben BAYRAMOĞLU¹³
Öğr. Gör. Nida Palabıyık¹⁴

ÖZET

İnternet, iletişimin çok hızlı ve çok daha kolay bir şekilde gerçekleştirilmesine olanak sağlayarak insanların hayatlarını daha önce hiç tahmin edilmeyecek bir biçimde değiştirmiştir. Araştırma, alış-veriş, online bankacılık, müzik ya da film indirme gibi birçok işlem internet üzerinden bir tıkla gerçekleştirilebilmektedir. Artık bilgisayarsız ya da internetsiz bir işyerini hayal etmek olanaklı değildir. İnternet, çalışanların daha hızlı ve akılcı bir biçimde çalışmasına olanak sağlamakta ve bilgiye erişimin artması sayesinde verimliliğin artmasına yardımcı olmaktadır. Ancak tüm bu yararlarına rağmen internet, işyerinde bazı sorunlara da neden olabilmektedir. Sanal kaytarma davranışı ise bunlardan biri olup “çalışanların, iş saatleri içerisinde interneti kişisel amaçlarla kullanması” olarak tanımlanabilmektedir. Sanal kaytarma; önemsiz sanal kaytarma (iş dışı mail alıp gönderme vb.) ya da ciddi sanal kaytarma (online kumar oynama, yetişkin sitelerini ziyaret etme vb.) şeklinde olabilmektedir. Bir üretim saptması olarak kabul edilen sanal kaytarma, işletmeler için önemli işgücü maliyetlerine neden olmaktadır. Bu nedenlerden dolayı, sanal kaytarma davranışının nedenlerini ve bazı değişkenlere göre farklılık gösterip göstermediğini tespit etmek önem taşımaktadır. Bu çalışmada, sanal kaytarma davranışında örgüt ikliminin etkisinin araştırılması hedeflenmiştir. Bu kapsamda kamu ve özel sektörde çalışan 201 kişiyle anket yapılmıştır. Elde edilen veriler; t-testi, korelasyon, anova ve regresyon analizleriyle incelenmiştir. Yapılan analizler sonucunda; sanal kaytarma davranışı yaş ve kıdem süresi bakımından farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. Buna karşın cinsiyet, eğitim, çalışılan kurum ve çalışma süresi bakımından farklılık göstermediği tespit edilmiştir. Örgüt ikliminin özel ve kamu sektörü arasında istatistiki olarak anlamlı bir farklılık gösterdiği tespit edilmiş olup bu farklılık özel sektörden kaynaklanmaktadır. Ayrıca yapılan analiz sonucunda örgüt ikliminin sanal kaytarma davranışı üzerinde etkili olduğu tespit edilmiştir ($R^2=0,150$, $sig=0,00$). Sanal kaytarma davranışında etkili olan örgüt iklimi altboyutları; örgüt yapısı, samimiyet ve çatışma toleransı olarak belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler : Sanal kaytarma, örgüt iklimi
Jel Kodları : M10.

¹³ Hitit Üniversitesi, İİBF, İşletme, gokbenbayramoglu@hitit.edu.tr

¹⁴ Bozok Üniversitesi, SHMY, nida.palabiyik@bozok.edu.tr

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

THE EFFECT OF ORGANIZATION CLIMATE ON CYBERLOAFING BEHAVIOR: A
COMPARATIVE RESEARCH IN PUBLIC AND PRIVATE ENTERPRISES

ABSTRACT

By allowing communication to be done very quickly and much easier, the internet has changed people's lives in an unpredictable way. Many operations such as research, shopping, online banking, music or movie downloads on the Internet can be performed with a single click. It is no longer possible to imagine a workplace without a computer or an Internet. The internet allows employees to work faster and more rationally and helps increase productivity through increased access to information. But despite all these benefits, the internet can also cause some problems in the workplace. Cyberloafing is one of them and it can be defined as "employees use the internet for personal purposes during working hours." Cyberloafing can be in the form of minor cyberloafing (personal e-mailing, etc.) or serious cyberloafing (online gambling sites or surfing adult sites, etc.). Cyberloafing, which is regarded as production deviation, causes a significant labor cost for businesses. For these reasons, it is important to examine the causes of cyberloafing behaviors and to determine whether it differs according to some variable.

In this study, it was aimed to investigate the effect of organizational climate on cyberloafing behavior. In this context, a survey was conducted with 201 people working in public and private sectors. The obtained data were analyzed by t-test, correlation, ANOVA and regression analysis. As a result of the analyzes, it was determined that the cyberloafing differs in terms of age and seniority. In contrast, it does not differ in terms of education, seniority, workplace, and duration of working hours. It has been found out that the organizational climate shows a statistically significant difference between the private and public sectors and this difference is due to the private sector. In addition, it has been determined that the climate of the organization has an effect on the cyberloafing behavior ($R^2 = 0,150$, sig = 0,00). Organizational climate sub-dimensions that are effective in cyberloafing behavior are defined as the organizational structure, sincerity and conflict tolerance.

Keywords : Cyberloafing, Organizational Climate

Jel Codes : M10.

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

KAYITDIŞI İSTİHDAMIN TEMEL BELİRLEYİCİLERİ: İŞVEREN GÖRÜŞLERİNE
YÖNELİK BİR ALAN ARAŞTIRMASI
Dr. Öğr. Üyesi Menekşe ŞAHİN¹⁵

ÖZET

Bu çalışma, kayıtdışı istihdama ilişkin kavramsal olarak kabul edilen temel belirleyicilerin, sorunun en önemli tarafı olan işverenler açısından değerlendirmesini sunmaktadır. Çalışmada ilk olarak kayıtdışı istihdam kavramı ve nedenlerinin teorik çerçevesi verilmiştir. Daha sonra, işverenlerin kayıtdışı istihdama yönelme nedenlerinin ve kayıtdışının azaltılmasına yönelik çözüm önerilerinin tespit edilmesi amacıyla bir saha çalışması yapılmıştır. İşgücü piyasasında kayıtdışı istihdamın temel belirleyicilerini ortaya çıkarmayı amaçlayan saha araştırmasında talep yönlü anket çalışması yapılmıştır. Çorum il ve ilçe merkezlerinde 440 işyeri ile yapılan anket çalışmasının temel bulgularına göre; işverenlerin kayıtdışı istihdama yönelmesindeki en önemli faktörler “işgücü ve üretim maliyetlerini düşürme” ve “rekabet edebilme gücünü artırma isteği” olarak bulgulanmıştır. Katılımcıların büyük bir çoğunluğu (%88) işgücü maliyetleri üzerindeki vergi ve prim maliyetlerinin azaltılması durumunda kayıtlı istihdamın önemli ölçüde artacağını düşünmektedir. Araştırma sonuçları, Türkiye’de kayıtdışı istihdama yönelik uygulanan çeşitli mali politikaların işletme küçüklüğü göz önünde bulundurarak düzenlenmesinin kayıtdışılığın azaltılmasında etkili olacağına işaret etmektedir.

Anahtar Kelimeler : kayıtdışı istihdam, kayıtdışı sektör, işgücü piyasası
Jel Kodlar : E26, E24, J32,

MAIN DETERMINANTS OF INFORMAL EMPLOYMENT: A FIELD RESEARCH ON
EMPLOYER OPINIONS

ABSTRACT

This study, provides information about the most important aspect of the problem; the conceptually accepted main determinants of informal employment, In the study, firstly, concept of informal employment and its theoretical framework are given. Later on, a field study was conducted in order to determine the reasons for the employers' orientation towards informal employment and to propose solutions to reduce the informal economy. A demand survey was conducted in the field survey aiming to reveal the main determinants of informal employment in the labor market. In accordance with the basic findings of the survey conducted with 440 workplaces in Çorum province and her district centers; the most important factors for employers towards informal employment were detected as "reducing labor and production costs" and "demand to increase competitiveness". A large majority of respondents (88%) think that if tax and premium costs on labor costs are reduced. the formal

¹⁵ Hitit Üniversitesi, İktisadi İdari Bilimler Fakültesi, Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Bölümü, meneksesahin@hitit.edu.tr

NOT: Bu çalışmanın saha araştırması “Kayıtlı İstihdamın Teşviki II” Hibe Programı dahilinde Hitit Üniversitesi tarafından yürütülen AB Projesi tarafından finanse edilmiştir.

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

---

employment will increase significantly. The results of the research show that; In Turkey, regulation the fiscal policies towards employment considering small business organizations will be effective in reducing informality.

Key Words : informal employment, informal sector, labour market
Jel Codes : E26, E24, J32,

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

SOSYAL MEDYA ÜZERİNDEN KURUMSAL SOSYAL SORUMLULUK
TAHMİNLEMESİ MÜMKÜN MÜ? BİR METİN MADENCİLİĞİ MODEL UYGULAMASI

Öğr. Gör. M. Esat ÖZDAĞ¹⁶

Öğr. Gör. Fatih SOBACI¹⁷

Prof. Dr. Çetin BEKTAŞ¹⁸

ÖZET

Günümüzde örgütlerin sürekliliği için rekabet üstünlüğü, rekabet üstünlüğü açısından ise örgütlerin kurumsal sosyal sorumluluk (KSS) anlayışları ile sosyal medyanın bu ve diğer konularla ilgili kullanımı önem arz etmektedir. Bu önemin bir yansıması olarak araştırma, şirketlerin KSS yaklaşımlarının, sosyal medya kullanımları ile tahmin edilebilirliğini ortaya koymak amacını taşımaktadır. Bu amaç, örgütlerin kullanacakları sosyal medya dilinin, tüketicilerin bu örgütlerle ilgili KSS algılarında ne tür bir etki yaratacağı yönünde bir metin madenciliği (text mining) modeli ile tahminleme imkânı sunacak olması nedeniyle önem arz etmektedir. Bu kapsamda gerçekleştirilen araştırmada veri olarak 3192 tweet kullanılmıştır. Bu tweetler için Capital dergisinin Mart 2017 tarihli “KSS Karnesi” raporunda en başarılı ilk 10 şirket arasında yer alan beş holding baz alınmıştır. Holdinglerin resmi hesaplarında Ocak 2013 ve Mart 2018 tarihleri arasında yayımlanmış 3192 Türkçe tweet toplanmıştır. Elde edilen tweetler üzerinde bir duygu analizi gerçekleştirilmiş ve 1864 tweet herhangi bir olumlu veya olumsuz yargı belirtmediği (nötr) için çalışmadan çıkartılmıştır. Yargı belirten 1328 tweet, alan uzmanı tarafından etiketlenmiştir. Etiketlemeler “CR’s 100 Best Corporate Citizens 2017” ve Capital dergisinin Mart 2017 tarihli “KSS Karnesi” raporlarında yer alan 15 KSS boyutundan hareketle oluşturulan 10 boyut üzerinden gerçekleştirilmiştir. Her tweet; çevre ve iklim değişikliği, insan hakları, hayırseverlik, çalışan ilişkileri, finansal performans, yönetim, işbirliği ve inovasyon, eğitim ve bilimsel faaliyetler, sağlık, spor-kültür ve sanat boyutlarından birine dâhil olacak şekilde etiketlenmiştir. Etiketlenmiş 1328 tweet verisi zemberek isimli açık kaynak kodlu Türkçe doğal dil işleme çerçevesi kullanılarak kelime kökleri elde edilmiş ve makine öğrenme modeli hazırlanmıştır. Hazırlanan makine öğrenme modeli, veri setinin %80’ini eğitim, %20’sini test için kullanarak, destek vektör makinaları, karar ağaçları ve rastgele orman algoritmaları ile ayrı ayrı gerçekleştirilmiş ve sonuçlar karşılaştırılmıştır. Sonuçlar, metin madenciliğinde makine öğrenme (machine learning) modellerinin şirketlerin sosyal medya mesajlarını kullanarak, KSS yaklaşımlarının belirlenebileceğini göstermektedir. Sınıflandırma modellerinde % 62 doğruluk oranı ile destek vektör makinalarının en iyi sonuçları ürettiği görülmüştür.

Anahtar Kelimeler : Metin Madenciliği, Kurumsal Sosyal Sorumluluk, Sosyal Medya.

Jel Kodları : M14, C45.

¹⁶Gaziosmanpaşa Üniversitesi Nispetiye Teknik Bilimler MYO, 0356 527 8110, muhammetesat.ozdag@gop.edu.tr

¹⁷ Gaziosmanpaşa Üniversitesi Nispetiye Sosyal Bilimler MYO, 0356 527 8110, fatih.sobaci@gop.edu.tr

¹⁸ Gaziosmanpaşa Üniversitesi İİBF İşletme Bölümü, 0356 252 1616, cetin.bektas@gop.edu.tr

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

IS IT POSSIBLE TO REALIZE CORPORATE SOCIAL RESPONSIBILITY ESTIMATION
BY MOVING FROM SOCIAL MEDIA? A TEXT MINING MODEL APPLICATION

ABSTRACT

Competitive advantage has great importance for the continuity of organizations. Moreover, in terms of competitive advantage, organizations' corporate social responsibility (CSR) understandings and the use of social media in relation to these and other issues are important. Research, as a reflection of this preoccupation, is aimed at revealing the CSR approaches of companies with their use of social media. This is important because the social media language that the organizations will use will give them the ability to estimate what effect consumers will have. It is thought that the research also offers importance and originality because of the proposed model for this estimation through the text miner. In this study, 3192 tweets were used as data. These tweets were based on the five holding companies listed among the top 10 successful companies in the Capital Magazine's "CSR Carnets" report dated March 2017. 3192 Turkish tweets, which were published between January 2013 and March 2018 in the official accounts of the Holding, were collected. A sentiment analysis was performed on the tweets obtained. 1864 tweet has been removed from the survey because it does not contain a positive or negative judgment, that is, it is neutral. 1328 tweets that contain any jurisdiction have been tagged by the domain expert. The labeling was carried out on 10 dimensions created from the size of 15 CSRs in "CR's 100 Best Corporate Citizens 2017" and "CSR Carnets" reports of Capital Magazine dated March 2017. Each tweet is tagged in one of the following 10 dimensions; environmental and climate change, human rights, philanthropy, employee relations, financial performance, governance, cooperation and innovation, education and scientific activities, health, sports-culture and art. On the labeled 1328 tweet data, word roots were obtained using open source Turkish natural language processing framework named "zemberek" and machine learning model was prepared. In the prepared machine learning model, 80% of the data set was used for training and 20% for the test. The model was implemented separately by support vector machines, decision trees and random forest algorithms, and the results were compared. The results show that machine learning models in text mining can be used to determine CSR approaches using social media messages from companies. Support vector machines showed the best results with 62% accuracy in classification models.

Keywords : Text Mining, Corporate Social Responsibility, Social Media.
Jel Codes : M14, C45.

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

BASILI DOKÜMANLARIN OTOMATİK KATEGORİLENDİRİLMESİNDE YAPAY
SİNİR AĞLARI VE K-EN YAKIN KOMŞU ALGORİTMALARININ
KARŞILAŞTIRILMASI

Öğr. Gör. Selim ÖZDEM¹⁹
Dr. Öğr. Üyesi Ümit ATILA²⁰

ÖZET

Sektörlerin ihtiyaç duyduğu verilerin dijital ortamda toplanması ve depolanması günümüz bilişim teknolojileri sayesinde mümkündür. Veriye ulaşımın kolaylaşmasıyla bu veriler anlamsız bir yığın olarak karşımıza çıkabilmektedir. Depolanan verilerden anlamlı veri elde edilmesi için veri madenciliği tekniklerinden yararlanılmaktadır. Veri Madenciliği, veriler arasındaki ilişkilerin ortaya çıkarılması, anlamlandırılması adına etkili yöntem ve teknikler içeren, bilişim teknolojileri kapsamındaki araştırma alanlarından biridir.

Verilerin toplanıp depolandığı alanlardan birisi de kütüphane ve arşivleme alanlarıdır. Kütüphane ve arşivleme işlemlerinde kategorileendirme büyük öneme sahiptir. Veri madenciliği teknikleri ile dokümanların otomatik kategorileendirilmesi mümkündür.

Bu çalışmada kütüphanedeki basılı dokümanların bazı bilgileri alınarak kategorilerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Kategorileendirme işleminde veri madenciliği yöntemlerinden, k-en yakın komşuluk ve yapay sinir ağları yöntemlerinin sınıflandırma başarılarının karşılaştırılması hedeflenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Veri madenciliği, k-en yakın komşuluk, yapay sinir ağları

¹⁹ Hitit Üniversitesi, +90 364 411 5050, selimozdem@hitit.edu.tr

²⁰ Karabük Üniversitesi, +90 0372 418 7050, umitatila@karabuk.edu.tr

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

Tarih	04.05.2018	3. Oturum Maliye
Saat	14.00	
SALON	HATTUŞA	
Moderator	Prof. Dr. Zeynep ARIKAN	
ISRC 73	Doç. Dr. Hilmi ÇOBAN Gazi Üniversitesi Dr. Selin ERTÜRK ATABEY Gazi Üniversitesi	SAĞLIK HİZMETLERİNİN FİNANSAL SÜRDÜRÜLEBİLİRLİĞİ VE HASTA GÜVENLİĞİ İLİŞKİSİ
ISRC 65	Arş. Gör. Dr. Hakan BAY Dokuz Eylül Üniversitesi	KAYIT DIŞI GİRİŞİMCİLİK -SOKAKLARIN GÖLGESİNDEKİ SEYYAR SATICILIK VE VERGİLENDİRME
ISRC 84	Dr. Öğr. Üyesi Alparslan UĞUR Kırıkkale Üniversitesi	DOĞAL AFETLERDE KAMUSAL MALİYETLERİN AZALTILMASI İÇİN SİVİL TOPLUM KURULUŞLARININ ÖNEMİ
ISRC 97	Dr. Öğr. Üyesi KEMAL ÇELİK RECEP TAYYİP ERDOĞAN ÜNİVERSİTESİ	YOKSULLAR LEHİNE BÜYÜMEYİ VE EKONOMİK İSTİKRARI SAĞLAMAYA YÖNELİK MALİYE POLİTİKASI: TÜRKİYE UYGULAMASI
ISRC 66	Prof. Dr. Zeynep ARIKAN Dokuz Eylül Üniversitesi Arş. Gör. Dr. Hakan BAY Dokuz Eylül Üniversitesi	TÜRK VERGİ SİSTEMİNDE ÜCRET GELİRLERİNİN VERGİLENDİRİLMESİ YÖNTEMLERİ VE ÜCRETLİLER AÇISINDAN SONUÇLARI

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

SAĞLIK HİZMETLERİNİN FİNANSAL SÜRDÜRÜLEBİLİRLİĞİ VE HASTA
GÜVENLİĞİ İLİŞKİSİ

Doç. Dr. Hilmi ÇOBAN
Dr. Selin ERTÜRK ATABEY

ÖZET

Sağlık hizmetlerinin finans, sistem boyutunda sürdürülebilirliği, ülkelerin sağlık sistemlerinden bağımsız olarak sürekli artan bir öneme sahiptir. Dünya Sağlık Örgütü tarafından sağlığın fiziksel, ruhsal ve sosyal refah açısından bir bütün olarak iyi olma hali olarak tanımlanması, sürdürülebilirlik üzerindeki baskıyı arttırmaktadır. Özellikle finansal sürdürülebilirlik, sağlık hizmeti sunucularını, sistemde hizmetleri ödeyici konumunda olanları ve hizmetlerinin sunumunda yer alan tüm aktörleri olumlu veya olumsuz etkilemektedir. Sağlık hizmet sunumunda yer alan temel aktör olarak sağlık hizmet çalışanları ve dolaylı olarak hizmetten yararlanan kişiler üzerindeki bu etki, sağlık hizmetlerinin kalitesinin temel belirleyenlerinden biri olan hasta güvenliğini de önemli derecede etkilemektedir. İyi bir sağlık sisteminin temel yeterliliklerinden birisi olan hasta güvenliği, genellikle organizasyon ve sistem boyutu ile ele alınmaktadır. Sağlık hizmetlerinin sunumunda tıbbi hatalar ve hasta güvenliği kültürü sağlık hizmetlerinin kalitesine ilişkin temel bir gösterge olarak ele alınırken, iş akışları, çalışanların iş tatmini vb. yönetsel kavramlar üzerinde durulmaktadır. Finansal sürdürülebilirlik ve hasta güvenliği ilişkisinin vurgulanması, hasta güvenliğine yönelik ortaya çıkan yönetsel problemlere ilişkin nedenlerin ortaya konabilmesine yardımcı olacağı düşünülmektedir.

Sağlık hizmetlerinde sunuma ilişkin olarak kalitenin artırılma çabaları, teşhis, tedavi gibi hizmet süreçlerinin etkin ve zamanında çözümüne ilişkin artan beklentiler gerek işgücünün niteliği, gerekse teknolojik gelişmelere bağlı olarak sağlık harcamalarını arttırmaktadır. Artan sağlık harcamalarına bağlı olarak sağlık hizmetlerinin finansman alanlarının çeşitlenmesi ve genişlemesine ilişkin tartışmalar ve finansmanın sürdürülebilirliğinin önemi artmaktadır. Finansal sürdürülebilirlik, sağlık hizmetlerinin finansmanında kullanılan kaynakların çeşitliliği, sağlık harcamalarının ekonomik kriz durumlarında diğer harcamalar üzerindeki etkisi ve sağlığın gelir esnekliğinin birden büyük olması nedeniyle ekonomik büyüme hızından daha hızlı artması konularını içine alan ve bu haliyle birçok değişkene bağlı olarak değerlendirilmesi gereken bir kavramdır. Çalışma finansal sürdürülebilirliği sağlık harcamalarının finansmanındaki dağılımı, ekonomik büyüme, gelir dağılımı ve sosyal güvenlik kurumları etrafında değerlendirmeyi ve finansal sürdürülebilirlik ile hasta güvenliği arasındaki ilişkiyi, sağlık harcamaları sonucunda ortaya çıkan tıbbi hatalar bağlamında ortaya koymayı amaçlamaktadır. Sağlık harcamalarının değişen sağlık hizmet sunum şekillerine bağlı olarak personel, teknoloji, altyapı anlamında sağlığın finansmanının sürdürülebilirliği üzerindeki yansımalarının, hasta güvenliği ile ilgili öncü verileri sunacağı düşünülmektedir.

Anahtar kelimeler: Sağlık hizmetleri, Sağlığın Finansmanı, Hasta güvenliği

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

FINANCIAL SUSTAINABILITY OF HEALTH SERVICES AND PATIENT SAFETY

ABSTRACT

The financial, system-size sustainability of health care services is constantly increasing regardless of the country's health systems. The definition of health as a whole in terms of physical, mental and social well-being by the World Health Organization increases the pressure on sustainability. In particular, financial sustainability affects health care providers, those who pay for services in the system, and all actors involved in delivering their services positively or negatively. This effect on health service workers as the main actor in health service provision and also indirectly benefiting from the service has a significant impact on patient safety, which is one of the main determinants of the quality of health services. Patient safety, which is one of the main competencies of a good health system, is often associated with organization and system size. Medical errors and patient safety culture are considered as a basic indicator of the quality of health services in the provision of health services and work flows, job satisfaction of employees, etc. focuses on administrative concepts. By emphasizing the relationship between financial sustainability and patient safety, a contribution can be made to the identification of the causes of administrative problems related to patient safety.

Efforts to improve quality in health services, as well as increasing expectations regarding the effective and timely solution of service processes such as diagnosis and treatment, increase health expenditures due to both the nature of the labor force and technological developments. Financial sustainability is a concept that includes the diversity of resources used in the financing of health services as well as the impact of health expenditures on other expenditures in cases of economic crisis and the increase of health expenditures faster than the rate of economic growth as income elasticity of health is more than one. The study assesses the distribution of financial sustainability in the financing of health expenditures, economic growth, income distribution and social security institutions. However, the study aims to demonstrate the relationship between financial sustainability and patient safety in the context of medical errors resulting from health expenditures. It is thought that the reflections of health care services related to financial sustainability in terms of personnel, technology and infrastructure will provide the leading data regarding patient safety, depending on the changing health care delivery patterns.

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

- KAYIT DIŞI GİRİŞİMCİLİK - SOKAKLARIN GÖLGESİNDEKİ SEYYAR SATICILIK
VE VERGİLENDİRME

Araş. Gör. Dr. Hakan BAY²¹

ÖZET

Seyyar satıcılık geçmişten günümüze birçok esnafın başlangıç durağı ve ticaretin ilk oluşum noktasıdır. Günümüzde de hala geçerliliğini korumaktadır. Seyyar satıcılık pek çok sorunu ve zorluğu bünyesinde barındıran bir iş olsa da, Türkiye'nin içinde bulunduğu ekonomik ve sosyal şartlar birçok kişiyi bu mesleği yapmaya yönlendirmektedir. Başlangıçta her isteyen yapabileceği gelişigüzel icra edilen bir meslek iken günümüzde belediye sınırları içinde denetimli olarak icra edilen ve belirli kuralları olan bir meslek haline gelmiştir. Ancak bu mesleğin ortaya çıkardığı önemli sorunlar mevcuttur. Bu sorunların başında da kayıt dışı istihdam ve kayıt dışı ekonomi gelmektedir. Kayıt dışı ekonomi az gelişmiş ülkeler ve gelişmekte olan ülkelerde önemli boyutlara ulaşan bir oluşumdur. Hemen hemen bütün ekonomileri tehdit eder. Az gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde kayıt dışılık genel ekonomik yapının ve vergi düzeninin tam olarak oturtulamamasından kaynaklanmakta ve resmi ekonominin boyutlarını her geçen gün biraz daha küçültmektedir. Gelişmiş ülkelerde ise gayrisafi yurtiçi hasılanın daha düşük bir yüzdesi olarak kayıt dışılık mevcuttur. Türkiye'de kayıt dışılık bir ekonomik, mali, sosyal, toplumsal, kültürel sorun olup, boyutları itibarıyla önemli bir yer işgal etmektedir. Kayıt dışılığın oluşumunda birçok faktör etkilidir. Kayıt dışı sektörler içerisinde ise seyyar satıcılık, sokak satıcılığı ve işportacılık önemli bir paya sahiptir. Sorunun temelinde yatan temel neden ise, işgücünün kırsal alanlardan kentsel alanlara, sanayi merkezlerine ve alanlarına göçü ve buralardaki istihdam kapasitesinin bu işgücünü karşılayamamasıdır. Böylelikle çoğu vasıfsız işgücünün herhangi bir özel beceri ve uzmanlaşma ve sermaye gerektirmeyen seyyar satıcılık, sokak satıcılığı ya da işportacıya yönelmesine ve kayıt dışı bir sektörün oluşumuna yol açmaktadır. Bu çalışmada ülkemizde çarpık kentleşmenin sorunlarından seyyar satıcılık ve işportacılık ele alınmış, ortaya çıkış nedenlerine, sektörün sorunlarına, bu tür faaliyetlerin sonuçlarına değinilmiş ve kayıt dışı sektöre etkileri üzerinde durularak çözüm önerileri getirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: İşportacılık, Seyyar Satıcılık, Sokak Satıcılığı, Sokak Girişimciliği, Kayıt Dışı Girişimcilik, Vergilendirme.

JEL Kodları: L26, E26, H20, K34.

-SUBTERRANEAN ENTREPRENEURSHIP- PEDDLING THROUGH SHADOWS OF
STREET AND TAXATION

ABSTRACT

Peddling has long been a starting point for many tradesmen and artisans surviving until today. Although peddling is a job with numerous problems and hardships in it, economic and social conditions oblige most people to do it. Peddling was a previous process of work performed

²¹ Dokuz Eylül Üniversitesi İ.İ.B.F. Maliye Bölümü, 0 505 5252325, hakan.bay@deu.edu.tr.

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ 03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

---

by any people who could mean to do it whereas it has currently become a profession controllably conducted within municipal boundaries. However, a number problems caused by this activity exist, the leading one of which is unrecorded/subterranean employment and its associated economy. The subterranean economy is a process which has attained enormous dimensions in underdeveloped and emerging nations, threatening almost all established structures of economies. Subterranean or so-called unrecorded process is accounted for by the fact that general economic structure and present taxation system can hardly be established and increasingly reduces dimensions of the official economy across underdeveloped and developing countries. Subterranean/unrecorded process is an economic, financial, social and cultural problem thus occupying a significant volume in terms of its dimensions in Turkey. There are a great number of problems to influence emergence of unrecorded livelihood. Peddling, street vending and hawking have a considerable share in subterranean sectors, the mere reason for which is that labor force has moved from rural to urban and industrial locations and current capacity fails to meet demand of unqualified labor for employment, thus causing unqualified labor force to orient to the process of peddling, street vending and or hawking which requires little or no specific skills, expertise and capital. The present study discusses the activities of peddling and hawking, which are one of the problems caused by unplanned organisation focuses on their inevitable consequences and proposes solutions to them.

Keywords: Hawking, Peddling, Street Vending, Street Entrepreneurship, Unrecorded Entrepreneurship, Taxation.

JEL Classification Codes: L26, E26, H20, K34.

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

DOĞAL AFETLERDE KAMUSAL MALİYETLERİN AZALTILMASI İÇİN SİVİL
TOPLUM KURULUŞLARININ ÖNEMİ
Dr. Alparslan UĞUR²²

ÖZET

Her yıl yaklaşık 200 milyondan fazla insan kuraklık, kasırga, sel baskınları, depremler, rüzgar yangınları gibi doğal afetlerden etkilenmektedir. Doğal tehlikeler ve zayıflıklar felaket sayılarını artırmakta nüfus yoğunluğu, çevresel bozulma, küresel ısınma ve fakirliğin artışı, durumu daha da kötü bir hale getirmektedir. Yapılan çalışmalarda dünya çapındaki doğal felaketlerde, düşük gelirli ülkelerdeki insanların yarısı ölüyor, yüksek gelirli ülkelerdeki insanların ise sadece %10'luk bir kısmı hayatını kaybetmiştir. Gelişmiş ülkelerde dahi felaketler fakir ve korunmasız insanlara daha büyük zararlar vermektedir. Dünyanın birçok bölgesinde doğal afetlerle karşılaşan kişiler, yardımlarda ayrımcılık, başka yerde iskana zorlanma, cinsiyet bazlı baskılar, çocukların askere alınması, güvensiz bölgelerde zorla iskana tabi tutulma gibi konularda insan hakları ihlallerine maruz kalmaktadır.

Doğal afetlerde devletin çok hızlı reaksiyon vererek zararları en az düzeye düşürmesi ve halkın ihtiyaçlarını karşılaması, var olan belirsizlik ve kaos ortamında stratejik kararlar almaları gerekmektedir. Doğal afetlerde birçok hükümet yetersiz kalmakta ve gerek afet öncesi gerekse de afet sonrası yeterli ve etkin politikalar yürütememektedir. Politikaların başarıya ulaşmamasında bürokratik yapı, finansal sıkıntılar, rant kollama, afetlerden politik başarı sağlama gibi etkenler söz konusudur. Afetlerde devletin sivil toplum kuruluşlarına koordinasyon sağlayan liderlik rolünü ön plana çıkarmaları gerekmektedir.

Sivil toplum kuruluşları risklere, tehditlere ve felakete karşı halkı daha duyarlı hale getirmekte, risklerin yönetilmesi konusunda toplumu etkilemektedir. Ayrıca ulusal sınırlar içerisinde sosyal haklardan yoksun bölgelere yardım götürerek kamu sektörünün en büyük destekçileri olmaktadır. Sivil toplum kuruluşları afet sürecinde özellikle kadın, çocuk, özür, yaşlı ve gençler gibi dezavantajlı kişilere fırsat ve kaynak sunmaktadırlar. Örneğin Asya'daki Tsunami felaketi için Amerikan Devleti 857 milyon dolarlık yardım yaparken, Amerika'daki sivil toplum kuruluşlarından sağlanan bağış tutarı 1,48 milyar düzeyinde olmuştur. Tsunami felaketi için dünya ülkeleri 6 milyar dolar, uluslararası kurumlar 2,3 milyar dolar bağış yaparken, sivil toplum kuruluşlarının yapmış olduğu bağış tutarı 5 milyar doları geçmiştir.

Çalışmamızda öncelikle doğal afet ve afetlerin politik ekonomisine değinilecek ve afetlerin ekonomik etkileri anlatılacaktır. Afetlerle mücadelede kamusal yükün azaltılması için sivil toplum kuruluşlarının rolü ve etkileri tanımlanacak ve felaketlerin azaltılmasında sivil toplum kuruluşlarının esaslı faaliyetleri açıklanacaktır. Son olarak Türkiye'de afetle mücadele uygulanacak politikalar ve sivil toplum kuruluşlarının rolü hakkında bilgiler verilecektir.

²²alparslanugur@hotmail.com (05326980970)

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

THE IMPORTANCE OF NGOS IN NATURAL DISASTERS FOR THE DECREASE OF
PUBLIC COSTS

ABSTRACT

Every year, about 200 million people are affected by natural disasters such as drought, hurricane, floods, earthquakes and windy fires. Natural hazards and weaknesses increase the number of disasters, and population density, environmental degradation, global warming and increase of poverty makes the situation even worse. The studies conducted show that while half of people in the developing countries lose their lives in the natural disasters happening around the world, only 10 % of the people of countries with high income die in the natural disasters happening around the world. Even in developed countries, the poor and unprotected people are more affected by disasters. In many regions in the world, the people who face natural disasters are exposed to human rights violations such as discrimination in aids, being forced to live in other places, sex-based pressures, children's being recruited for military service, and being forced to live in unsecured regions.

A state needs to minimise damages, meet the needs of people and take strategic decisions in the uncertainty and chaos environment by giving reaction to natural disasters very swiftly. Many governments fall short and cannot conduct sufficient and effective policies before and after disasters. Bureaucratic structure, financial difficulties, rent-seeking, desire to take political advantage from disasters are some of the reasons causing policies to fail. A state needs to undertake the leadership to coordinate NGOs in disasters.

NGOs make society more sensitive to risk, threats and disasters, and they affect society with regards to risk management. Moreover, bringing aid to the regions deprived of social rights in within national borders, they provide the biggest support to the public sector. NGOs give opportunities and resources especially to disadvantage people such as women, children, disabled, old and young people. For example, while USA donated \$ 857 million for the Tsunami disaster in Asia, US- based NGOs donated totally \$1,48 billion. While the states around to world donated \$ 6 billion and international organisations donated \$ 2,3 billion, NGOs donated more than \$ 5 billion for the Tsunami.

This study, first, handles the political economy of natural disasters and explains the economic effects of disasters. NGOs' role and effects for decreasing the public load to fight against disasters are defined and major activities of NGOs for decreasing disasters are explained. In the end, information is provided about the policies to be applied and the role of NGOs in fighting against disasters in Turkey.

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

YOKSULLAR LEHİNE BÜYÜMEYİ VE EKONOMİK İSTİKRARI SAĞLAMAYA
YÖNELİK MALİYE POLİTİKASI: TÜRKİYE UYGULAMASI

Dr. Öğr. Üyesi Kemal ÇELİK²³

ÖZET

Yoksulluk, piyasa ekonomisinin paylaşım adaletsizliğinden kaynaklanan, geçmişten günümüze farklı şekillerde ve farklı mekanlarda varlığını sürdüren ve sürdürmeye devam edecek olan küresel bir sorundur. Yoksullar lehine politikaların genel olarak başarılı olabilmesi büyük ölçüde, başlangıçtaki gelir dağılımının adil olmasına, iktisadi büyümenin sürdürülebilir olmasına ve makroekonomik istikrarın sağlanmasına bağlıdır. Başka bir deyişle, sürdürülebilir iktisadi büyümenin sağlanması yoksulluğun azaltılması ve refahın paylaşılması açısından ön koşul niteliğinde bir amaçtır. Bu çalışmada yoksullar lehine büyümeyi ve ekonomik istikrarı sağlamaya yönelik maliye politikası kapsamında; istihdamın ve nitelikli işgücünün teşviki, tarımsal üretimin teşviki ve alt yapı yatırımlarının teşvikine yönelik Türkiye’de uygulanan ve doğrudan yoksulları hedef alan politikalar incelenerek bazı önerilerde bulunulacaktır.

Anahtar Kelimeler : Yoksulluk, Büyüme, İstihdam.

Jel Kodları : H30, E62

FISCAL POLICY FOR PROVIDING PRO-POOR ECONOMIC GROWTH AND
ECONOMIC STABILITY

ABSTRACT

Poverty is a global problem that is caused by the injustice of sharing the market economy, which will continue and sustain its existence in diverse forms and in different places from the past. The overall success of policies for the poor is largely dependent on the fact that the income distribution at the beginning is fair, economic growth is sustainable and macroeconomic stability is ensured. In other words, the provision of sustainable economic growth is a prerequisite for poverty reduction and prosperity sharing. Within the scope of this fiscal policy, which aims to grow in favor of the poor and achieve economic stability, the promotion of employment and qualified labor force, and the poor are directly implemented in Turkey for the promotion of agricultural production and infrastructure investment will make some recommendations aimed at examining policies.

Keywords: Poverty, Growth, Employment.

Jel Codes: H30, E62.

²³ Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, İİBF, Maliye Bölümü, 0545 492 39 44, kemal.celik@erdogan.edu.tr.

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

TÜRK VERGİ SİSTEMİNDE ÜCRET GELİRLERİNİN VERGİLENDİRİLMESİ
YÖNTEMLERİ VE ÜCRETLİLER AÇISINDAN SONUÇLARI

Prof. Dr. Zeynep ARIKAN²⁴

Araş. Gör. Dr. Hakan BAY²⁵

ÖZET

Ekonomik yönden üretimde kullanılan bedensel ve düşünsel insan gücünün karşılığı ve emeği üretimde kullanabilmek için ödenen bir bedel olan ücretin vergilendirilmesinde mali gücün dikkate alınması önemlidir. Çünkü kamusal harcamaların finansmanına herkesin mali gücü ile orantılı katılması gerekmektedir. Mali güç kişinin kendisinin ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerin yaşamını asgari düzeyde sürdürmeye yetecek gelirin üzerindeki kısmını ifade etmektedir. Mali güce göre vergilendirmede ücret gelirlerinin nasıl, ne ölçüde ve hangi vergilendirme yöntemlerine göre vergilendirildiğine dikkat etmek gerekir. 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 2. maddesinde yer alan gelir unsurlarından biri olan ücretler en önemli gelir unsurlarından birini oluşturmaktadır. Ücret; bedeni ya da fikri bazen de hem bedeni hem de fikri emek karşılığı elde edilen bir gelir olup, farklı vergilendirme yöntemleri ile vergilendirilmektedir. Ücretlerin vergilendirilmesinde büyük ölçüde stopaj usulüyle vergilendirme yöntemi geçerlidir. Bunun dışında beyan yöntemi, diğer (götürü) ücretlerde karne yöntemi, sporcu ve jokeylerin vergilendirildiği belli bir gruba özel vergilendirme yöntemleri bulunmaktadır. Ücretler üzerinden alınan vergiler ekonomik tercihler yanında gelirin yeniden dağılımı açısından önemli sonuçlar doğurmaktadır. Ücretler üzerindeki yüksek vergiler ekonomik bir sorun olarak işsizlik, ekonomik eşitsizlik sorununun önemli nedenlerinden biridir. Bu çalışmada Türkiye'de ücret gelirlerinin vergilendirilmesi yöntemleri ele alınmış ve bu vergilendirme yöntemlerinin ücretli kesim ile işveren üzerindeki etkileri üzerinde durulmuştur. Ücretlilerin vergilendirilme yöntemlerinden kaynaklanan adaletsizliğin çalışma hayatı ve beyan esası üzerine etkileri dikkate alınarak ekonomik, sosyal, siyasi sonuçları değerlendirilmiştir. Aynı zamanda emek gelirleri içinde önemli bir yer işgal eden ve bağımlı çalışma şeklindeki emeğin geliri olan ücretlerin etkin bir şekilde vergilendirilmesi konusunda öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Ücret Geliri, Ücreti Vergilendirme Yöntemleri, Vergi Adaleti.

JEL Kodları: H24, K34, K40.

THE TAXATION METHODS OF WAGE INCOMES IN TURKISH TAX SYSTEM AND
THE OUTCOMES IN TERMS OF WAGE EARNERS

ABSTRACT

It is important to consider the financial power in taxation of wage incomes which are the counterpart of the physical and intellectual human power used in production from an economic point of view. Because everyone has to participate in the financing of public

²⁴ Dokuz Eylül Üniversitesi İ.İ.B.F. Maliye Bölümü, 0 533 5796499, zeynep.arikan@deu.edu.tr.

²⁵ Dokuz Eylül Üniversitesi İ.İ.B.F. Maliye Bölümü, 0 505 5252325, hakan.bay@deu.edu.tr.

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ 03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

---

expenditure proportional to the financial power. Financial power refers to the portion of the income that will keep own life and the lives of those who are obliged to care to a minimum. It is necessary to attention to how wage incomes is taxed which taxation method according to financial power. The wages, which is one of the income elements included in Article 2 of the Income Tax Law No. 193, constitute one of the most important income elements. Wage is an income obtained from both body and mental labor and wage is taxed with different taxation methods. The taxation of the wages is subject to withholding tax largely. Apart from that, there are a method of declaration, a report card method in other wages and a specific taxation method from the athletes and jockeys. Taxes on wages have important consequences in terms of income distribution as well as economic preferences. High taxes on wages are one of the major reasons for the problem of unemployment and economic inequality as an economic problem. In this study, the methods of taxation of wage income in Turkey are considered and focused on the impacts on the wage earners and employers. The economic, social and political consequences are evaluated with taking into consideration the effects of injustice from the methods of taxation of wages on the working life and the declaration. At the same time, the proposals have been given for effectively taxation of wages that occupy an important place in labor income.

Keywords: Wage Incomes, Taxation Methods of Wage, Tax Justice.

JEL Classification Codes: H24, K34, K40.

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

Tarih	04.05.2018	4. Oturum Maliye
Saat	14.00	
SALON	YAZILIKAYA	
Moderator	Doç.Dr. Deniz AYTAÇ	
ISRC 40	Doç.Dr. Buğra ÖZER Manisa Celal Bayar Üniversitesi	SPİNOZA FELSEFESİ YENİDEN: TEMSİLİ DEMOKRASİNİN KRİZİNİ AŞMAK İÇİN ÖNERİLER
ISRC 148	Dr. Öğr. Üyesi Ufuk GERGERLIOĞLU Hitit Üniversitesi Doç. Dr. Deniz AYTAÇ Hitit Üniversitesi	VERGİ BİLİNCİNİN ETKİLEDİĞİ VE ETKİLENDİĞİ FAKTÖRLERE İLİŞKİN FARKINDALIK ANALİZİ: HİTİT ÜNİVERSİTESİ İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ ÖRNEĞİ
ISRC 172	Dr. Öğr. Üyesi İsmail GÜNEŞ ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ	PAYLAŞIM EKONOMİSİ ve DÜZENLEYİCİ POLİTİKALAR
ISRC 74	Doç. Dr. Hilmi ÇOBAN Gazi Üniversitesi Dr. Selin ERTÜRK ATABEY Gazi Üniversitesi	SAĞLIK HİZMETLERİNDE DEĞER BAZLI ÖDEME YÖNTEMLERİ
ISRC 175	Dr. Öğr. Üyesi Neslihan KOÇ Hitit Üniversitesi Bilim Uzmanı Fatma Merve YANDIK	TÜRKİYE'DE KAYIT DIŞI İSTİHDAMIN MALİ NEDENLERİ, BOYUTLARI VE VERGİ TAKOZUNUN OECD ÜLKELERİ İLE KARŞILAŞTIRMALI ANALİZİ

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

**SPİNOZA FELSEFESİ YENİDEN: TEMSİLİ DEMOKRASİNİN KRİZİNİ AŞMAK İÇİN
ÖNERİLER**

Doç. Dr. Buğra ÖZER²⁶

Okan CAN²⁷

Yrd. Doç. Dr. Aslıhan Özel ÖZER²⁸

ÖZET

Spinoza, dünyayı kavramanın en makul yönteminin akıl olduğunu savunmakla birlikte, diğer rasyonalist düşünürlerden farklı olarak, insanların aklından çok duygularıyla hareket ettiği iddiasında bulunmuş bir düşünürdür. Bu fikre dayanarak Spinoza, filozofların ve din adamlarının insanın kederli duygulanışlarını (öfke, kin, nefret, şehvet... vs.) yasaklama veya kötüleme yoluna gitmelerinin hiçbir işe yaramadığından bahseder. Bu nedenle ne filozoflardan ne de din adamlarından yönetici olamayacağı, yönetme faaliyetini ancak siyaset adamlarının yapabileceği tespitinde bulunmuştur. Spinoza, kötü yönetimi egemenin varlığını sürdürmek için uyruğu güçsüzleştiren yönetim, iyi yönetimi ise varlığını sürdürmek için uyruğu güçlendiren yönetim olarak değerlendirir. Bu doğrultuda Spinoza politik inceleme adlı metninde makul bir yönetim için Monarşi, Aristokrasi ve Demokrasi'lerde uygulanabilecek politikalar taslağı sunmuştur. Demokrasi'ye dair çizdiği taslağı tamamlamaya ise ömrü yetmemiştir. Ancak, çağdaşlarından farklı olarak, demokrasiyi savunan bir düşünür olduğu ve demokrasi için ne tür politikaların uygulanmasının uygun olacağı yazdığı metinlerden anlaşılmaktadır. Günümüzde ise demokrasiler çok kimlikliliğin ortaya çıkmasıyla daha da derinleşen bir temsil sorunuyla karşı karşıyadır. Temsilcinin seçilmesinin ardından temsil edilenden daha üst bir konuma geçmesiyle ortaya çıkan temsil edilen-temsilci iletişim problemine çok kimlikliliğin de eklenmesi krizin daha da derinleşmesine vesile olmuştur. Bu tebliğ Spinoza'nın insan doğasına dair bulunmuş olduğu ön kabuller üzerinden temsili demokrasinin sorunlarına ilişkin ne tür politikalar geliştirilebileceğine odaklanmaktadır.

**PHILOSOPHY OF SPINOZA ONCE AGAIN: RETHINKING THE REMEDIES FOR THE
REPRESENTATIVE DEMOCRATIC CRISIS**

ABSTRACT

Whilst Spinoza preumes that the most tangible way of grasping the World is fraside through rationality, Spinoza, has come to propose that most hmans act on the basis of their emotions rather than the rationality being the guide. Based on this very idea, Spinoza argues that

²⁶Doç. Dr., Manisa Celal Bayar Üniversitesi, İİBF, SBUİ Bölümü, Yunusemre, Manisa, bugraozer@gmail.com

²⁷Uzmanlık Adayı, Manisa Celal Bayar Üniversitesi, SBE, Kamu Yönetimi Yüksek Lisans Programı, okancan718@gmail.com

²⁸Yrd. Doç. Dr., Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Ahmetli Meslek Yüksekokulu, Muhasebe ve Vergi Uygulamaları Programı, Ahmetli, Manisa, aslihanozel@yahoo.com

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ 03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

---

prohibition and limitations of philosophers and clergy over people emotional based reactions involving rage, hatred, lust etc will be of not functionality. Within the given perspective, spinoza has been of the propostion that philosopohers and clergy do not have th capacity to administrate and politics is matter of seriousness to be left to the politicians. Fort he thinker in question an admistration of malignty shall evetually lead to the deprivation of subjects to preserve the continuity of the Sovereign and vice verse. While presenting the blueprints of sets of policies that can be implemeneted in different Political regimes such as monarchy, aristocracy and democracy, his life-span did not extend long enough to complete prescriptions. Unlike his counterparts of his times, his way of thinking was of real Democratic sentiment and suggested Democratic modes for many problems posed. Along with the ways of thinking of Spinoza, this work attempts to develop ways of rethinking the crisi of representtaive democracies. The supremacy of the repsentative over the respresented ie the representative Democratic Crisis complicated with the mergence of multi-identities has come to deepn the Crisis. Based on the propostions of Spinoza, this work proposes to develop ways to handle differen ramifications of the representative Democratic Crisis.

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

VERGİ BİLİNCİNİN ETKİLEDİĞİ VE ETKİLENDİĞİ FAKTÖRLERE İLİŞKİN
FARKINDALIK ANALİZİ: HITİT ÜNİVERSİTESİ İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER
FAKÜLTESİ ÖRNEĞİ

Dr.Öğr.Üyesi **Ufuk Gergerlioğlu**²⁹
Doç.Dr. **Deniz Aytaç**³⁰

ÖZET

Vergi bilincinin birçok faktörden etkilendiği ve birçok faktörü etkilediği bilinen bir gerçektir. Vergi bilinci, özellikle vergiye yönelik gönüllü uyumu, vergi kaçırma eğilimlerini, ülkelerin vergi hasılatlarını ve benzeri faktörleri etkileyebilmektedir. Diğer taraftan vergi bilinci, eğitim seviyesi, vergi oranlarının yüksek olması, vergi idaresinin olumsuz yaklaşımları gibi faktörlerden de etkilenebilmektedir. Öte yandan bilhassa gelişmekte olan ülkeler, vergi bilincinin artırılması maksadına yönelik birçok girişimde bulunmaktadırlar. Bu girişimlerin en yaygın olanı, vergi bilincine ilişkin eğitsel faaliyetlerin eğitim programlarının içine dahil edilmesi biçiminde ortaya çıkabilmektedir. Bu bağlamda vergi bilincinin etkilendiği ve etkilendiği faktörlerin, belirli bir eğitim düzeyine ulaşmış bireylerde ne şekilde algılandığının bilinmesi önem arz etmektedir. Bu önem dahilinde, bu çalışma, üniversite düzeyinde eğitim gören öğrencilerin, vergi bilincini etkileyen ve vergi bilincinden etkilenen faktörler hakkında sahip oldukları tutumları açığa çıkarmayı amaçlamaktadır. Vergi bilincinin bu yönüyle daha önce ele alınmamış olması, bu çalışmanın maliye literatürüne önemli katkılar sağlayabileceği anlamına gelmektedir. Bu kapsamda Hitit Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesinde farklı bölümlerde öğrenim gören 385 öğrenciye yönelik olarak anket çalışması yapılmış, güvenilirlik analizine ilişkin Cronbach Alpha değeri 0.80'in üzerinde tespit edilmiştir. Bu anketlerden elde edilen veriler, parametrik olmayan testler aracılığı ile analize tabi tutulmuştur. Bu araştırmaya yönelik test sonuçları, Maliye Bölümü öğrencilerinin diğer bölüm öğrencilerine kıyasla, vergi bilincine yönelik faktörleri daha çok algıladıklarını göstermektedir.

Anahtar Kelimeler : Vergi Bilinci, Vergi Uyumu, Vergi Ahlakı

Jel Kodları : H2, H20, H21

²⁹ Hitit Üniversitesi, 03642257700, ufuk.gergerlioglu@gmail.com

³⁰ Hitit Üniversitesi, 03642257700, aytac.deniz@gmail.com

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

ANALYSIS OF AWARENESS RELATED TO THE FACTORS THAT INFLUENCE TAX
CONSCIOUSNESS AND INFLUENCED BY TAX CONSCIOUSNESS: THE CASE OF
HİTİT UNIVERSITY FACULTY OF ECONOMICS AND ADMINISTRATIVE
SCIENCES

ABSTRACT

It is a fact that tax consciousness is influenced by many factors and influences many factors. Tax consciousness can affect voluntary compliance, tax evasion trends, tax revenues and other factors, especially regarding taxation. Tax consciousness can affect especially taxational voluntary compliance, tax evasion trends, tax revenues and other factors. On the other hand, tax consciousness can also be affected by factors such as education level, high tax rates, and negative attitudes of tax administrations. At the same time, there are many initiatives in order to increase tax consciousness in developing countries particularly. The most widespread of these initiatives can arise in the way of educational activities related to tax consciousness which are incorporated into educational programs. In this context, it is important to know the factors which influence tax consciousness and influenced by tax consciousness that are perceived by individuals with a certain level of education. It is thought that this study can provide important contributions to public finance literature. In this regard, a questionnaire study was conducted towards 385 students in different departments at Hitit University Faculty of Economics and Administrative Sciences. Cronbach Alpha value of reliability analysis regarding the questionnaire was determined above 0.80. The data obtained from these questionnaires were analyzed through nonparametric tests. The test results for this research show that the students of the department of Public Finance perceive the factors related to tax consciousness more than the students of the other departments.

Key Words : Tax Consciousness, Tax Compliance, Tax Morale
Jel Codes : H2, H20, H21

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

PAYLAŞIM EKONOMİSİ VE DÜZENLEYİCİ POLİTİKALAR
Dr.Öğretim Üyesi İsmail Güneş³¹

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, paylaşım ekonomisi ile hükümetlerin düzenleyici politikaları arasındaki ilişkileri incelemektir. Paylaşım ekonomisi ya da ortak tüketim ekonomisi olarak da bilinen işbirlikçi tüketim, bireylerin tam olarak kullanılmayan varlıklardan para kazanmalarına izin veren trend bir iş anlayışıdır. Paylaşım ekonomisi tamamen yeni bir kavram değildir. Ancak mevcut uygulamadaki paylaşım ekonomisinin yeni olan tarafı bilgi teknolojisini çok geniş anlamda kullanmasıdır. Bu tür işlemler genellikle topluluk tabanlı çevrimiçi hizmetler aracılığıyla kolaylaştırılmaktadır. Paylaşım ekonomisinin iki ana boyutu vardır. Bunlardan birincisi dijital bir platformdur. İkinci olarak ise paylaşım ekonomisi sahip olmayı değil, kiralamayı vurgulamaktadır. Paylaşım ekonomisi birçok sektörde uygulanabilmekte ve yaygınlaşmaktadır. Bu yazının temel amacı, paylaşım ekonominin kamu sektörü açısından yarattığı yeni durumu incelemektir. Teknolojik yapıdan kaynaklı pek çok zorluk bulunmaktadır. Düzenleyici olarak, kamu sektörü paylaşım ekonomisinin yarattığı dinamik ve yenilikçi yapıyı sürdürmek ve rekabet kuralını düzenlemek için önemli bir role sahiptir. Düzenleyici olarak kamu sektörü, paylaşım ekonomisinin küresel ekonominin kaçınılmaz bir parçası haline geldiği gerçeğini kabul etmelidir. Daha da önemlisi, düzenleyiciler, paylaşım dayalı iş modellerinin rolünün giderek arttığını ve ulusal ekonominin her bölümünü etkileyeceğini kabul etmelidir. Bu anlamda paylaşım ekonomisi tehdit olmak yerine, işbirliği ve paylaşımlar için yeni fırsatlar yaratmaktadır. Bu nedenle, geleneksel düzenleyici çerçevelerin yeniden gözden geçirilmesi gerekmektedir ve özellikle paylaşım dayalı ekonomik faaliyetler için yeni düzenleyici yaklaşımlar tasarlanmalıdır. Bu anlamda potansiyel olarak kamu sektörünün odaklanması gereken başlıca konular şöyledir: Paylaşım ekonomisinin etkisini anlamak ve ölçmek. İlgili politikaları gözden geçirmek ve güncellemek, tüketiciler, üreticiler ve işletmeler için kuralların belirlenmesi ve açıklanması, olumsuz etkilerini hafifletirken, paylaşım ekonomisinin yarattığı olumlu etkilerin artırılmasının sağlanmasıdır. Bu çalışmanın sonuçlarının kamusal politikaların geliştirilmesi ve paylaşım ekonomisi ile uyumlu şekilde çalışabilmesine katkı yapması, düzenleme gereksinimi olan konulardaki belirsizliklerin daha iyi anlaşılmasının sağlanması yoluyla kamu ve özel sektördeki uygulamacı ve araştırmacılara fayda sağlaması beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler : Paylaşım Ekonomisi, Kamusal Düzenlemeler, Kamu
Jel Kodları : H1, H3

³¹ Çukurova Üniversitesi İİBF, Tlf: 0532.3937300 ismailgunes@cu.edu.tr

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

SHARING ECONOMY AND REGULATORY POLICY

ABSTRACT

The purpose of this study is to identify relationships between the sharing economy and governments regulatory policies. . Sharing economy, also known as collaborative economy, or peer economy , collaborative consumption, is a trending business concept that it allows individuals to monetize assets that are not being fully utilized. The sharing economy is not entirely new. But the newness of the present sharing economy use information technology in very broad terms. Such transactions are often facilitated via community based online services. The sharing economy has two principal dimensions: it is a digital platform and it emphasizes renting rather than owning. The sharing economy has expanded across many sectors. The main purpose of this paper is to examine the sharing economy's prospects and challenges for public sector, and explore the policy responses to the sharing economy. As regulators, government agencies have a important role to maintain the sharing economy's innovation and regulate competition rule. The regulators should accept the fact that sharing economy has become an inevitable part of the global economy. More importantly, the regulators should acknowledge that the role of sharing-based businesses models is gradually increasing and is going to affect every segment of national economy. Rather than being a threat, sharing economy opens new opportunities for collaboration and sharing. Thus, traditional regulatory frameworks need to be reconsidered, and new regulatory approaches should be designed specifically for sharing-based economic activities. Key potential areas of focus for the Government are identified as follows: Understand and measure the impact of the sharing economy. Review and update relevant policies, Develop guidance and clarify rules for consumers, prosumers, and businesses. Amplify positive impacts created by the sharing economy while mitigating its negative effects. The results and analysis of this paper can serve the Government researchers and practitioners as a means of better understanding the ambiguous issues of regulatory requirements in sharing economy system development to be compliant with the enacted policies and regulations.

Keywords : Sharing Economy, Regulation, Government

Jel Classification: H1. H3

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

SAĞLIK HİZMETLERİNDE DEĞER BAZLI ÖDEME YÖNTEMLERİ

Doç. Dr. Hilmi ÇOBAN
Dr. Selin ERTÜRK ATABEY

ÖZET

Sağlık hizmetinin geleceği dünya genelinde bir dönüşüm içindedir. Bu yüzyılın ilk on yılında odak noktası geleneksel olarak ilaçlar ve cihazlar üzerinde iken, son 5 yılda bütünleşmiş hizmetlere ve ürün veya cihaz çevresinde değer eklemeye doğru kaymıştır. 2015 yılında ortaya çıkan ve 2020 yılı ve sonrasında daha fazla ihtiyaç duyulacak olan şey ise hastanın dijital deneyimidir.

Sağlık hizmetleri sunumunda kalite kavramı uluslararası geçerliliği olan göstergelerdeki standartlara uygun tanı, tedavi ve bakım hizmetlerinin yanı sıra, tüm hizmet süreçlerinde hasta ihtiyaç ve beklentilerinin tam olarak, maliyet etkin bir şekilde karşılanmasıdır. Türkiye’de de bu gelişmelere paralel olarak son dönemlerde sıklıkla sağlık hizmetlerinde kalite ve israfı önlemeye odaklı değer bazlı ödeme yöntemlerine vurgu yapılmaktadır.

Değer bazlı ödeme, sağlık hizmetinin tüm sağlık hizmetleri içinde oluşturduğu değeri ve bu değer gerçeğe edininin ne olduğunu, bu edinin sağlık sektörü ve toplum açısından ödemeye değer olup olmadığını temel alan bir ödeme kavramıdır. Sağlık hizmetlerinde vakıa/hacim bazlı ödeme anlayışından, hizmet sonucunda ortaya çıkan değeri baz alan ödeme anlayışına geçilmeyi içermektedir. Sağlık hizmetine ilişkin süreçlerin tümünü içine alan ve tüm bu süreçler sonucunda hasta ve toplum için ortaya çıkan değeri baz alan bu yöntemin, ortaya çıkması muhtemel zincirleme vakaları önleyerek sağlık kaynaklarının kullanımını olumlu etkileyeceği düşünülmektedir. Değer bazlı ödeme yönteminin sağlık hizmetlerine ilişkin tüm süreçleri içermesi, elde edilecek değer ölçümüne yönelik yöntemlerin, dijital deneyime uygun olarak teknoloji ve inovasyona uygun şekilde gelişeceğini ortaya koymaktadır. Bu bağlamda çalışmada Türkiye’de ve dünyada değer bazlı ödeme yöntemleri incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sağlık Hizmeti, Değer Bazlı Ödeme, İnovasyon, Kalite.

VALUE BASED PAYMENT MODELS IN HEALTHCARE SERVICES

ABSTRACT

The future of health care is in a transformation around the world. In the first decade of this century, the focal spot traditionally has been on medicines and devices, but over the last five years it has shifted towards services and adding value around the product or device. The patient's digital experience, which emerges in 2015 and is needed more in the year 2020 and beyond.

The quality concept in the provision of health services is to meet the internationally valid diagnostic, treatment and care services in line with the standards of the indicators, as well as the complete and cost effective treatment of patient needs and expectations in all service processes. Turkey has also emphasized that the recent developments in parallel frequently to prevent waste in health care quality and service-oriented, value-based method of payment.

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ 03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

Value-based payment is a payment concept based on the value that health care provides for all health care services and what this value is for real, whether it is worth paying for the health sector and society. In other words, the concept of fact / volume based payment means that the resultant value of the service outcome is based on the understanding of payment in health services. It is thought that this method based on the whole value of the processes related to the health service and based on the values emerging for the patient and the society as a result of all these processes will positively affect the use of the health resources by preventing possible chaining events. The value-based payment method includes all the processes related to healthcare services, and the methods for measurement of the value to be achieved show that it will develop in accordance with technology and innovation in accordance with digital experimentation. In this context, value-based payment methods in Turkey and in the world in the study were examined.

Key Words: Healthcare Services, Value Based Payment, Innovation, Quality.

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

AĞAÇLARIN FISILTISINDAKİ ÖLÜMCÜL GİZEM: EKO-ELEŞTİREL ELE ALIŞ İLE
“THE HAPPENING/MİSTİK OLAY”

Doç. Dr. Mehmet YILMAZ³²
Ece Pınar KAPICI³³

ÖZET

Sanayi devrimi ile insan-doğa ilişkisi, insan türünün gelecekteki varoluşunun sorgulanır olduğu ve geri dönüşü olmayan yeni bir boyuta evrilmiştir. Daha konforlu yaşamak adına her geçen gün doğadan daha da uzaklaşan insan, muazzam atıkları ile yeni çevresel felaketlere kapı aralarken aslında kendi bindiği dalı kesmektedir. Artık insan ve doğa birlikteliğine dair temel konu “çevre sorunları” olarak yükselmektedir. Özellikle de 1960’lı yılların, bu sorunların tartışma konusu olmaya başladığı yıllar olduğunu söylemek mümkündür. Çevre kirliliği; ekolojik dengedeki bozukluk ve biyolojik çeşitliliğin azalmasından küresel iklim değişikliğine kadar birçok çevresel sorunun kaynağı olarak odakta bulunmaktadır. İnsan, çevre kirliliği ile üzerinde yaşadığı mavi gezegende bizzat neden olduğu yıkıma düşünsel anlamda bir farkındalık ve duyarlılık kazanmakta gecikmemiştir. Konunun ciddiyeti karşısında bazı devletler, sivil toplum kuruluşları, bilim insanları ve sanatçılar harekete geçme gereksinimi duymuştur. Bu eksende ekolojik dengedeki bozukluk, çevre kirliliği, küresel ısınma benzeri konular Hollywood sineması tarafından da tema olarak işlenmeye başlanmıştır. Anılan tarihlerden itibaren, Amerikan yapımı ağırlıklı olmak üzere “felaket filmi” (disaster movie) kategorisinde çok sayıda film gösterime girmiştir. Henüz genel bir kabul görmese de bu fimlerin ortak özellikleri ile bir kategorinin ötesinde bir tür olduğunu söylemek olanaklı görülmektedir. Çevre temalı metinlerin çözümlenmesinde ise ekoeleştirel yaklaşım geniş bir değerlendirme skalası sunmaktadır. M. Night Shyamalan’ın yönetmenliğini üstlendiği 2008 yapımı “Mistik Olay/ The Happening” çevre sorununa getirdiği farklı bakış ile benzerlerinin arasından sıyrılarak ekoeleştirel bir çözümleme öznesi yapılmaya değer görülmektedir. Doğanın, insanlığı -tıpkı zararlı bir virus gibi- tehdit olarak görmesi ve harekete geçmesi filmdeki tüm aksiyonun başlama nedenidir. İnsanoğlunun dünyanın başına gelebilecek en büyük felaket olduğu önermesini işleyen yapım, izleyiciyi insan-doğa ilişkisini sorgulamaya davet ederek onlara etkileyici bir deneyim sunmaktadır. Çalışmada felaket filmi olarak “Mistik Olay” ekoeleştirel ele alışın bir film eleştirisi yaklaşımı kabulü üzerinden analiz edilmek istenmektedir.

Anahtar Kelimeler : çevre sorunları, felaket filmleri, eko eleştiri
Jel Kodları : Z000

³² Ordu Üniversitesi, 0 538 540 00 97, mehmet.yilmaz.dr@gmail.com

³³ Ordu Üniversitesi, 0 555 643 20 22, ecepinarkapici@gmail.com, yüksek lisans öğrencisi

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

Tarih	04.05.2018	5. Oturum Sağlık Bilimleri
Saat	14.00	
SALON	7-8 Hasan Paşa	
Moderator	Doç.Dr. Nuriye BÜYÜKKAYACI DUMAN	
ISRC 49	Dr. Öğr. Üyesi Ali Ünal Hitit Üniversitesi	TÜRK SAĞLIK POLİTİKALARINDA İNSAN KAYNAKLARININ GELİŞİMİ
ISRC 82	Dr. Öğr. Üyesi Sinan BULUT Hitit Üniversitesi	Türkiye'de Aile Hekimliği Uygulaması
ISRC 146	Arş. Gör. Ferda BÜLÜÇ Ankara Üniversitesi Prof. Dr. İsmail AĞIRBAŞ Ankara Üniversitesi	Sağlık Teknolojisi Değerlendirme
ISRC 107	Dr. Öğr. Üyesi Emrah BILGENER Hitit Üniversitesi	Cinsel İşlev Bozukluğuna Neden Olan İlaçlar
ISRC 45	Doç.Dr. Nuriye BÜYÜKKAYACI DUMAN Hitit Üniversitesi	Yardımcı Üreme Teknikleri ve Etik
ISRC 225	Dr. Öğr. Üyesi Sinan BULUT Hitit Üniversitesi Dr. Öğr. Üyesi Ali ÜNAL Hitit Üniversitesi	HASTANE HİZMETLERİNDE GÜNCEL YÖNELİM: AFİLİYE HASTANELER

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

TÜRK SAĞLIK POLİTİKALARINDA İNSAN KAYNAKLARININ GELİŞİMİ
Dr. Öğr. Üyesi Ali Ünal

ÖZET

Türkiye’de sağlık hizmetlerinin yapılandırılması, sosyal güvenlik sistemi, teşkilat yapısı, hizmetlerin sunumu konuları sağlık politikalarında çok tartışılan konulardır. Bu kapsamda sağlık hizmetlerinin sunumunu ve teşkilatlanmayı ilgilendiren önemli bir konu da sağlık insan gücüdür. Sağlık personelinin sayısı, ülke genelinde dağılımı, sağlık eğitimi veren kurumların sayısı ve kapasitesi önemli konulardır. Uygulanan politikalara göre insan kaynaklarının yapısı önemli değişim göstermiştir. Sağlık personeli sayısının artırılması, istihdamının ve ülke genelinde ihtiyaca uygun ve eşit dağılımı sağlık politikalarının önemli hedefi olmuştur.

Araştırmada, Türkiye’de uygulanan sağlık politikalarına göre ülke genelinde sağlık çalışanlarının dağılımı, sağlık personelinin sayısında ve özelliklerindeki değişim, konusundaki kamu istihdam politikaları, sağlık mesleklerine yönelik eğitim programlarındaki değişim konuları ele alınmış ve dönemsel karşılaştırmalar yapılmıştır.

Elde edilen sonuçlara göre, sağlık alanında eğitim veren okulların artırılmasıyla sağlık personeli sayısında artış yaşandığı, personelin dağılımında kısmen yetersizliklerin ve eşitsizliklerin yaşanmaya devam ettiği, sağlık tesislerinde personel sayısının, hizmet kapasitesinin ve iş yükünün artmasıyla birlikte personel planlamasında düzenlemelere ihtiyaç olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar kelimeler: Sağlık, insan kaynakları, sağlık politikası

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

TÜRKİYE'DE AİLE HEKİMLİĞİ UYGULAMASI
Dr. Öğretim Üyesi Sinan BULUT³⁴

ÖZET

Türkiye’de sağlık sistemine yönelik geçmiş yıllarda çeşitli raporlarda vurgulanan reform ihtiyacı, 2002 yılı öncesine kadar istenilen düzeyde gerçekleştirilememiştir. Ancak 2002 yılından sonra sağlığa yönelik atılan önemli adımlar ve küresel anlamda da reform çabalarının teşvik edilmesi ile önceki dönemlerde planlanan ancak uygulanamayan reformlar uygulanmaya başlanmıştır. Bu anlamda özellikle 2003 yılında başlayan Sağlıkta Dönüşüm Programı (SDP) kapsamında önemli gelişmeler kaydedilmiştir. SDP’nin yaygın, erişimi kolay ve güler yüzlü sağlık hizmeti bileşeni kapsamında aile hekimliği uygulaması hayata geçirilmiştir. Aile hekimliğine ilişkin ilk mevzuat 2004 yılında çıkarılan 5258 sayılı Aile Hekimliği Pilot Uygulaması Hakkında Kanun’dur. Kanun sonrasında ilk olarak 15.09.2005 tarihinde Düzce ilinde pilot uygulaması yapılan aile hekimliği, yıllar itibarı ile yaygınlaştırılarak 2010 yılında ülke genelinde uygulanmaya başlamıştır. Kanunda aile hekimleri ve aile sağlığı elemanlarının görev tanımlarının yanı sıra mali hakları ve hizmetin esasları da düzenlenmektedir. Türkiye’de aile hekimliği uygulaması başladığından bugüne aile hekimi sayısı artırılarak, aile hekimlerine bağlı kişi sayısının düşürülmesine yönelik çalışmalar yapılmaktadır. 2010 yılında tüm ülkede aile hekimliği uygulamasına geçildiğinde 20.185 aile hekimi görev yapmakta iken, aile hekimine kayıtlı kişi sayısı ortalaması da 3.652 olmuştur. Altı yıllık bir süre sonunda 2016 yılında ise aile hekimi sayısı 24.428 iken her bir aile hekimine kayıtlı kişi sayısı ortalaması da 3.267 olmuştur. Aile hekimliği uygulaması ile her bireyden sorumlu bir aile hekiminin olması hizmete erişimi, hasta takibinin sürekliliği ve hizmetin etkin sağlanması açısından sağlık hizmetlerine önemli etkisi olmuştur. Bunun en önemli göstergelerini aşılama oranlarında görebilmekteyiz. 2016 yılı itibarı ile zorunlu aşılama için aşılama oranında %97-98 seviyelerine ulaşıldığı görülmektedir. Ayrıca aile hekimliği uygulaması ile birinci basamağa yıllık olarak yapılan başvuru sayıları da artmıştır. Bununla birlikte yapılan memnuniyet araştırmalarında, 2010 yılında aile hekimliğinin henüz tamamen Türkiye genelinde uygulanmadığı dönemde %81,2 olan birinci basamak sağlık hizmetlerinden memnuniyet oranı, aile hekimliğinin tüm ülke genelinde uygulanması sonrasında %90’ın üzerinde olduğu belirlenmiştir. Aile hekimliği ile sağlık hizmetleri sunumunda önemli mesafeler alınmasının yanı sıra hizmeti sunan hekim ve diğer sağlık personeline yönelik çalışma koşulları, bağlı nüfus sayısı, özlük hakları gibi alanlarda yapılacak iyileştirmeler ile aile hekimliği, hizmet sunan ve hizmetten yararlananlar için daha etkili ve verimli bir uygulama olacaktır.

Anahtar Kelimeler : Tıp, Hekim, Sağlık Hizmeti
Jel Kodu : I110.

³⁴ Hitit Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Sağlık Yönetimi Bölümü, 0 538 577 01 72, sinanbulut79@gmail.com

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

FAMILY MEDICINE IN TURKEY

ABSTRACT

The need for reform to the health system which had been emphasized in various reports in the past years could not be achieved at the desired level until the year of 2002 in Turkey. However, after 2002, by important steps towards health and the promotion of reform efforts in the global sense, the reforms that were planned but not implemented in previous periods have begun to be implemented. In this sense, significant progress has been made especially within the Health Transformation Program (HTP) implemented in 2003. Within the widespread, easy-to-access and glow-faced health care service components of HTP, family medicine practice has been put into practice. The first legislation on family medicine is the Law No. 5258 on Family Medicine Pilot Implementation, issued in 2004. After the legislation, the family medicine, which was firstly piloted in Duzce Province on 15.09.2005 has been widely spread over the years and was implemented throughout the country in 2010. In addition to the job descriptions of family physicians and family health workers, financial rights and the principles of services are regulated in the law. When family medicine was introduced all over the country in 2010, 20.185 family doctors were working, while the average number of people registered to per family physician was 3.652. After a period of six years, in 2016, the number of family physicians was 24,428, while the average number of enrollees for per family physician was 3,267 With the practice of family medicine, having a family physician responsible for each individual has been an important influence on health services in terms of access to service, continuity of patient follow-up and effective provision of service. We can see the most important indicators of this in vaccination rates. It has been observed that vaccination rates for compulsory vaccinations reached 97-98% by 2016. In addition, with the application of family medicine, the number of applications made to primary health care services has increased annually. Moreover, in satisfaction surveys, it was determined that the satisfaction rate of primary health care services was 81.2% in the period in which the family medicine was not completely applied all over Turkey while it was over 90% after the implementation of the family medicine throughout the whole country. Besides making significant distances in the provision of health services by the family medicine, it would be a more effective and productive application for service providers and beneficiaries with the improvements to be made in areas such as working conditions for physicians and other health personnel who provide the service, number of dependent population, and personal rights.

Key Words: Medicine, Physician, Healthcare

Jel Code: I110

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

SAĞLIK TEKNOLOJİSİ DEĞERLENDİRME

Arş. Gör. Ferda BÜLÜÇ³⁵
Prof. Dr. İsmail AĞIRBAŞ³⁶

ÖZET

Sağlık teknolojilerinin gelişimi ve koruyucu sağlık hizmetleri uygulamaları ile küresel anlamda ortalama yaşam süresi ve nüfus artmıştır. Ortalama yaşam süresi ve nüfustaki bu artışın sağlık harcamalarını artırdığı görülmektedir. Sağlık geliştirilmesi, hastalıkların önlenmesi, tanısı ve tedavisi gibi her türlü sağlık hizmeti alanında yeni teknolojiler geliştirilmiş ve geliştirilmeye devam edilmektedir. Bir sağlık hizmeti farklı yöntemler ile sunulabilir hale gelmiştir. Aynı hizmet sunumunda kullanılan ilaçlar, tıbbi cihazlar, tanı ve tedavi yöntemleri gibi birçok yeni sağlık teknolojisinin ortaya çıkması beraberinde yeni maliyetler de getirmiştir. Artan sağlık harcamalarının sebebi olarak geliştirilen bu teknolojiler görülmektedir. Gelişen sağlık teknolojileriyle birlikte sağlık hizmetlerinin yüksek maliyetli olması ve sağlık harcamalarının gün geçtikçe artmasına karşılık sağlığa ayrılan kaynaklar sınırlıdır. Karar vericilerin bu sınırlı kaynaklar ile sağlık hizmeti sunumunu etkili ve verimli bir şekilde gerçekleştirilmesini sağlamaları gerekmektedir. Bu noktada sağlık teknolojisi değerlendirmenin önemi ortaya çıkmaktadır. Sağlık teknolojisi değerlendirme ile sağlık hizmetlerine ayrılan kıt kaynakların maliyet etkili bir şekilde kullanılmasına rehberlik etmek ve karar vericilere kanıta dayalı bilgi sunmak amaçlanmaktadır. Sağlık teknolojisi değerlendirme ile bir sağlık hizmeti sunumunun gerçekleştirilebileceği alternatif sağlık teknolojileri etik, yasal, sosyal, ekonomik vb. açılardan değerlendirilerek maliyet ve etkililik yönünden karşılaştırma yapılmaktadır. Çalışmanın gerçekleştirileceği perspektif doğrultusunda alternatiflerin maliyetleri ve etkililikleri belirlenmekte; ekonomik değerlendirme teknikleri aracılığıyla maliyet etkili sağlık teknolojisi tespit edilmektedir. Sağlık teknolojisi değerlendirme çalışmaları sonucunda sağlanan kanıta dayalı bilgiler ışığında hizmet sunuculara ve karar vericilere öneriler sunulmaktadır. Böylece maliyet etkili sağlık hizmeti sunumuna katkı sağlanmaktadır. Bu çalışmanın amacı sağlık teknolojisi değerlendirme hakkında bilgi vermek ve sağlık hizmeti sunumunda sağlık teknolojisi değerlendirmenin önemini belirtmektir.

Anahtar Kelimeler : Maliyet Etkililik, Sağlık Hizmeti, Sağlık Teknolojisi Değerlendirme
Jel Kodları : I10, I15

³⁵ Ankara Üniversitesi Sağlık Yönetimi Bölümü, 0312 319 14 50, ferdabuluc@gmail.com

³⁶ Ankara Üniversitesi Sağlık Yönetimi Bölümü, 0312 319 14 50, agirbas@ankara.edu.tr

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

CİNSEL İŞLEV BOZUKLUĞUNA NEDEN OLAN İLAÇLAR
Dr. Öğr. Üyesi Emrah BILGENER

ÖZET

Ayaktan tedavide kullanılmakta olan birçok farmakolojik ajan diğer yan etkileri yanında cinsel işlev bozukluklarına da neden olmaktadır. Ancak, toplumların ve hastaların sosyokültürel yapılarından dolayı bu durum genellikle yan etkiye maruz kalan hastalar tarafından dile getirilmemektedir. Ülkemiz cinsellik üzerine mitlerin ve dogmatik düşünceleri kültürel düzeyde aşamamış bir toplumdur. Bu sosyokültürel yaklaşım erken teşhis ve tedavi olanaklarını da negatif yönde etkilemektedir.

Cinsel işlev bozuklukları (CİB) psikolojik, fizyolojik veya farmakolojik nedenlerden dolayı ortaya çıkmaktadır. Dünyada ve ülkemizde sık görülen bir sorun olan CİB'in en önemli nedenlerinden bir tanesi tedavi amaçlı kullanılan farmakolojik ajanlardır. Ayaktan tedavide sıklıkla kullanılmakta olan antihipertansif, antidepresan, antipsikotik, prostat tedavisinde kullanılan ilaçlar ve birçok grup farmakolojik ajanlar CİB'e neden olmaktadır.

Kısa süreli tedaviler dışında, bu grup ilaçları uzun süre veya kronik hastalıkları nedeniyle devamlı kullanmak zorunda kalan hastalarda tedavinin düzenlenmesi ve ilaçların akılcı bir şekilde seçilmesi gerekmektedir. Çünkü, bir toplumu oluşturan bireylerin cinselliklerini sağlıklı olarak yaşayabilmeleri o toplumun sosyal ve ekonomik yaşantısını doğrudan etkilemektedir. Cinsel sağlığın bozulması iş gücü verimliliğinin önemli derecede düşmesine ve ekonominin olumsuz yönde etkilenmesine neden olmaktadır. Bu derlemede ayaktan tedavide sıklıkla kullanılan antidepresan, antipsikotik, antihipertansif ilaçlar incelenecektir.

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

YARDIMCI ÜREME TEKNİKLERİ VE ETİK
Nuriye BÜYÜKKAYACI DUMAN³⁷

ÖZET

Amerika İnfertilite Derneği Etik Kurul Raporuna Göre (1986); Üremenin biçimi, aile kavramı, kadının üremedeki rolünün değişmesi, din-lerin ahlakın ya da sosyal yararların zedelenebileceği endişesi, döllenme özgürlüğüne müdahaleyi haklı çıkartmadığını bildirmektedir. Buna göre çocuk sahibi olmak herkesin insani hakkıdır ve doğal yollar ile çocuk sahibi olamayan herkes yardımcı üreme tekniklerinden faydalanabilmelidir. Günümüzde yardımcı üreme teknikleri bebek sahibi olamayan çiftleri bebek sahibi yapmak için kullanılan yöntem ve teknikleri içeren bir dizi uygulamayı içermektedir. Bu uygulamalar beraberinde pek çok etik sorun ve tartışmaya da nede olmaktadır. Bunlardan en önemlileri her çiftin bebek sahibi olmalı mıdır? Bu hak eşcinsel/ lezbiyenlere de verilmeli midir? Evli olmayan çiftlerin tüp bebek yoluyla bebek sahibi olma hakları var mıdır? Sperm ya da yumurta bağıışı ile bebek sahibi olmak ne tür sonuçlar doğurabilir? Bu çalışmada yardımcı üreme teknikleri ve etik konuların güncel literatür ışığında tartışılması amaçlanmıştır.

Bu çalışma “Meslek Etiği Kavramları” kitabında “ Kadın Sağlığı ve Etik” başlıklı bölüm olarak 273-278 sayfa numarası ile yayımlanmıştır.

³⁷ Doç. Dr., Hitit Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu, Hemşirelik Bölümü, Çorum, E-mail: nuriyebuyukkayaci@hitit.edu.tr

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

HASTANE HİZMETLERİNDE GÜNCEL YÖNELİM: AFİLİYE HASTANELER
Dr. Öğr. Üyesi Sinan BULUT
Dr. Öğr. Üyesi Ali ÜNAL

ÖZET

Sağlıkta Dönüşüm Programı ile birlikte sağlık sisteminde ve sağlık kurumlarının yapısında önemli değişimler yaşanmıştır. Sağlık hizmetlerinin sunuş biçimi, kurumların dağılımı, yönetim yapısı farklılaştırılmıştır. Şehir hastaneleri ile özel sektörün sağlık hizmeti sunumundaki rolü artmış, bu durum hizmet niteliklerine, maliyetlere ve yapılanmaya da yansımıştır. Bu düzenlemeler içerisinde yer alan uygulamalardan birisi de afiliye hastane uygulamasıdır.

Afiliye hastane uygulaması, Sağlık Bakanlığı'na bağlı sağlık tesisleri ile üniversitelerin tıp ve diş hekimliği alanında lisans ve uzmanlık eğitimi veren kurumlarının eğitim, araştırma ve sağlık hizmet sunumu için insan gücü, mali kaynak, fiziki donanım, bina, tıbbi cihaz ve diğer kaynaklarının imzalanacak protokol çerçevesinde birlikte kullanılmasını ifade etmektedir. Her şehirde üniversite kurulması ile birlikte tıp fakültesi olan üniversitelerin uygulama hastanesine olan ihtiyacı ortaya çıkmıştır. Yeni kurulan üniversitelerde bu ihtiyacı gidermek bununla birlikte Sağlık Bakanlığı hastanelerinde bilimsel ve akademik altyapıyı güçlendirmek için afiliye hastane uygulaması birçok şehirdeki eğitim araştırma hastanelerinde uygulanmaya başlamıştır. Bu uygulama Sağlıkta Dönüşüm Programının bileşenlerinden biri olan sistemi destekleyecek eğitim ve bilim kurumlarının oluşturulmasına katkı sağlamasının yanı sıra kurumlar arası işbirliğini de güçlendirmektedir.

Çalışmada, Türkiye'de afiliye hastane uygulamasına ilişkin düzenlemeler incelenmiştir. Afiliye hastanelerin kuruluş süreci, yönetim yapısı, hizmet kapasitesi, mali durumları değerlendirilmiştir. Afiliye hastane uygulamasına dair olumlu ve olumsuz yönler ortaya çıkarılmaya çalışılmıştır.

Anahtar kelimeler: Afiliye hastane, sağlıkta dönüşüm, sağlık sistemi.

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

Tarih	04.05.2018	6. Oturum Tarih/İktisat
Saat	14.00	
SALON	Piri Baba	
Moderator	Prof. Dr. Osman Murat KOÇTÜRK	
ISRC 14	Öğr. Gör. Mehmet Burçin ÖNAY KİLİS 7 ARALIK ÜNİVERSİTESİ	Strategic Analysis of a Carpet Production Firm
ISRC 88	Öğr. Gör. Mehmet Burçin ÖNAY KİLİS 7 ARALIK ÜNİVERSİTESİ	Strategic Analysis of a steel construction manufacturing company
ISRC 240	Prof. Dr. ALİ RIZA GÖKBUNAR Manisa Celal Bayar Üniversitesi Arş. Gör. TUĞÇE DANACI ÜNAL Manisa Celal Bayar Üniversitesi	OSMANLI DEVLETİ'NDE KANAL PROJELERİNİN LOJİSTİK ÖNEMİ ÜZERİNE GENEL BİR DEĞERLENDİRME
ISRC 241	Prof. Dr. Osman Murat KOÇTÜRK Manisa Celal Bayar Üniversitesi Arş. Gör. TUĞÇE DANACI ÜNAL Manisa Celal Bayar Üniversitesi	TÜRKİYE'DE ARICILIK SEKTÖRÜNÜN DIŞ TİCARET AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ
ISRC 242	Prof. Dr. Osman Murat KOÇTÜRK Manisa Celal Bayar Üniversitesi	CUMHURİYET DÖNEMİNDEN GÜNÜMÜZE UYGULANAN TARIM VE ÇİFTÇİ ÖRGÜTLENMESİ POLİTİKALARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

STRATEGIC ANALYSIS OF A CARPET PRODUCTION FIRM
Öğr. Gör. Mehmet Burçin ÖNAY

ABSTRACT

The objective of this work is to present the methodological application of the strategic management in a company.

In this study, I have studied the leading carpet manufacturer “Merinos” in Turkey. The reason in this choice was because carpet sector is one of the biggest growing sector in Turkey with a budget of \$ 1 billion 170 million – 2 billion.

This study consists of five parts; I started by studying the external environment of firm including macro environment analysis and 5 forces (porter) analysis.

Then I analyzed the internal environment by carrying out value chain studies, determining critical success factors and benchmarking application both with competitors and substitute products.

Then after all the information I gathered, I made a SWOT analysis and derived results from it. And then I prepared a business plan and at the end I built a 4-Block analysis of competitive sustainability of the firm.

Considering all the analyses I have made, I decided on grouping all strategies under five groups which were products, promotion, corporate social responsibility, investment and partnerships. Each of these titles was handled carefully with explaining the reasons lying under them.

Finally I have carried out a `4 Blocks` Analysis to maintain the factors needed for this firm to have a competitive sustainability. In this analysis, I have decided on the key points under each of the four blocks which were efficiency, innovation, quality and customer attractiveness.

As a conclusion, it was very interesting to carry out such a study since I was very involved in the business itself. I think that Merinos being a leader brand should implement some of the strategies to keep its leader position in the market, strengthen its brand image and reach its vision.

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

STRATEGIC ANALYSIS OF A STEEL CONSTRUCTION MANUFACTURING
COMPANY

Öğr. Gör. Mehmet Burçin ÖNAY

ABSTRACT

The objective of this work is to present the methodological application of the strategic management in a company.

In this study, I have studied steel construction manufacturer “Çiltuğ” in Turkey. The reason in this choice I worked in this firm 8 years as industrial engineer and when I was leaving my company I wanted to give up a strategic plan for this company.

This study consists of five parts; I started by studying the external environment of firm including macro environment analysis and 5 forces (porter) analysis.

Then I analyzed the internal environment by carrying out value chain studies, determining critical success factors and benchmarking application both with competitors and substitute products.

Then after all the information I gathered, I made a SWOT analysis and derived results from it. And then I prepared a business plan and at the end I built a 4-Block analysis of competitive sustainability of the firm.

Considering all the analyses I have made, I decided on grouping all strategies under five groups which were products, promotion, corporate social responsibility, investment and partnerships. Each of these titles was handled carefully with explaining the reasons lying under them.

Finally I have carried out a `4 Blocks` Analysis to maintain the factors needed for this firm to have a competitive sustainability. In this analysis, I have decided on the key points under each of the four blocks which were efficiency, innovation, quality and customer attractiveness.

As a conclusion, it was very interesting to carry out such a study since I was very involved in the business itself. I think that Çiltuğ should implement some of the strategies to have a leader position in the market, strengthen its brand image and reach its vision.

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

OSMANLI DEVLETİ'NDE KANAL PROJELERİNİN LOJİSTİK ÖNEMİ ÜZERİNE
GENEL BİR DEĞERLENDİRME

Prof. Dr. Ali Rıza Gökbunar³⁸
Arş. Gör. Tuğçe Danacı Ünal³⁹

ÖZET

Osmanlı Devleti sahip olduğu coğrafyanın genişlemesiyle artan ekonomik, siyasi ve askeri ilişkilerini güçlendirmek amacıyla 15. yüzyıldan sonra bir çok kanal projesini hayata geçirmek istemiştir. Bu projelerden en önemlileri *Süveyş Kanalı Projesi*, *Don-Volga Kanalı Projesi* ve *Marmara-Karadeniz Kanalı Projesi* olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu çalışmanın amacı bu projeleri lojistik açıdan ele alarak Osmanlı Devleti'nin diğer ülkeler ile olan ekonomik, siyasi ve askeri ilişkilerine olan etkilerini araştırmaktır. Bu amaçla konu ile ilgili yapılmış çalışmalar derinlemesine yapılan literatür çalışmasıyla ele alınmıştır. Çalışmanın sonunda söz konusu projelerin sonuçları ortaya konulmuş ve lojistik açıdan olumlu ve olumsuz yönleri değerlendirilmiştir. Bu çalışmanın ileride yapılacak benzer konudaki çalışmalara yardımcı olması beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler : Lojistik, Osmanlı Devleti, Kanal Projesi
Jel Kodları : N70

A GENERAL EVALUATION ON LOGISTIC IMPORTANCE OF CANAL PROJECTS IN
THE OTTOMAN EMPIRE

ABSTRACT

After the 15th century, Ottoman Empire realized many channel projects in order to strengthen the increasing economic, political and military relations by the enlargement of the geography. The most important of these projects are the *Suez Canal Project*, *Don-Volga Canal Project* and *Marmara-Karadeniz Canal Project*. The aim of this study is to analyze the effects of these projects on Ottoman Empire's economic, political and military relations with other countries by in terms of logistics. For this purpose, the studies about the same subject are discussed with through an in-depth literature study. At the end of the study, the results of the projects are figured out and their positive and negative aspects are discussed from the logistic point of view. It is expected that this study will help the similar studies in the future.

Key Words: Logistics, Ottoman Empire, Canal Project
Jel Codes: N70

³⁸ Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu, 02362012911, argokbunar@hotmail.com

³⁹ Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu, 02362012950, tugcedanaci81@gmail.com

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

TÜRKİYE'DE ARICILIK SEKTÖRÜNÜN DIŞ TİCARET AÇISINDAN
DEĞERLENDİRİLMESİ

Prof. Dr. Osman Murat Koçtürk⁴⁰
Arş. Gör. Tuğçe Danacı Ünal⁴¹

ÖZET

Arıcılık dünyada olduğu gibi Türkiye’de de önemi her geçen gün artan sektörler arasında yer almaktadır. Bal üretimi açısından ele alındığında Türkiye dünyada ilk sıralarda yer almasına karşın bal ihracatında beklenen seviyelere henüz ulaşamamıştır. Bu çalışmada Türkiye’deki arıcılık sektörü faaliyetleri ele alınarak Türkiye’nin bal üretimi, ithalatı ve ihracatı incelenmektedir. Kapsamlı literatür taraması ve haber kaynakları incelemesi sonunda elde edilen ikincil veriler doğrultusunda Türkiye bal dış ticaretinin artmasını teşvik eden faktörler ve bal dış ticareti önündeki engeller belirlenmiştir. Çalışmanın sonunda ayrıca Türkiye’nin arıcılık sektöründe diğer rakip ülkelere karşı rekabet gücü de ortaya çıkarılmıştır. Bu çalışmanın Türkiye’nin arıcılık sektörü faaliyetlerine ve dış ticaretine ışık tutması, ileride yapılacak benzer çalışmalara katkıda bulunması beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler : Arıcılık, Bal Üretimi, Dış Ticaret

Jel Kodları : F10

EVALUATION OF BEEKEEPING SECTOR IN TURKEY IN TERMS OF FOREIGN TRADE

ABSTRACT

As in the world, beekeeping is among the growing important sectors in Turkey. Although Turkey is taking place near the top in the world in terms of honey production, has not yet reached the expected level in terms of honey exports. In this study, Turkey's honey production, imports and exports are examined by discussing beekeeping sector activities in Turkey. Factors motivating Turkish honey foreign trade and its obstacles are identified as a result of secondary data obtained from a comprehensive literature review and news sources. At the end of the study competitiveness of Turkey against other competing countries in the beekeeping sector is also revealed. It is expected that this study will clear beekeeping sector activities and foreign trade in Turkey and will contribute to similar studies in the future.

Key words: Beekeeping, Honey Production, Foreign Trade

Jel Codes: F10

⁴⁰ Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu, 02362012932, murat.kocuturk@cbu.edu.tr

⁴¹ Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu, 02362012950, tugcedanaci81@gmail.com

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

CUMHURİYET DÖNEMİNDEN GÜNÜMÜZE UYGULANAN TARIM VE ÇİFTÇİ
ÖRGÜTLENMESİ POLİTİKALARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Prof. Dr. Osman Murat Koçtürk⁴²

ÖZET

Ülkemizde Cumhuriyet döneminden itibaren tarımla ilgili bir çok politika uygulanmıştır. Bu politikalar genelde tarımda üretimi ve verimliliği hedef almıştır. Çalışmanın amacı tarım ve kooperatifçilikle ilgili politikaları cumhuriyet döneminde gözlenen bazı siyasi ve ekonomik gelişmeleri dikkate alarak üç dönem üzerinden değerlendirmektir. Bu dönemler; a) 1923-1960 dönemi tek parti iktidarının ve çok partili hayata geçişin olduğu dönem, b) 1960-1980 askeri müdahalelerin ve koalisyon hükümetlerinin ağırlıkta olduğu dönem, c) 1980'den günümüze serbest piyasa ekonomisinin başladığı dönem olarak sıralanmaktadır. Bu çalışmada konu ile ilgili yapılmış bilimsel yayınlar derinlemesine incelenmiştir. Çalışmanın sonunda tarım ve kooperatifçilik ile ilgili politikaların sonuçları ve sektörün temel problemleri tartışılmış ve konu ile ilgili önerilerde bulunulmuştur. Tarımda çalışanların sermayelerinin yetersiz olması, küçük işletmelerin dezavantajlara sahip olmaları, üretim maliyetlerinin yüksek olması ve fiyata müdahale edebilecek bir örgütlenme düzeyinin olmaması sektörün ana sorunlarının başında gelmektedir. Kooperatifçilik eğitiminin yaygınlaştırılması, profesyonel yönetim anlayışı ile kooperatiflerin beş temel sorunu (finansman, mevzuat, üst örgütlenme, eğitim ve denetim) için çözüm yolları bulunması çalışmanın çözüm önerileri arasında yer almaktadır. Bu çalışmanın tarım ve çiftçi örgütlenmesi politikaları ile ilgili yapılacak benzer çalışmalara yardımcı olması öngörülmektedir.

Anahtar Kelimeler : Tarım Politikası, Çiftçi Örgütlenmesi, Kooperatifçilik
Jel Kodları : Q18

EVALUATION OF AGRICULTURAL AND FARMER ORGANIZATION POLICIES
FROM REPUBLIC PERIOD TO PRESENT

ABSTRACT

Many policies related to agriculture have been implemented in our country since the Republic period. These policies are generally aimed at productivity and efficiency in agriculture. The aim of this study is to evaluate the policies of agriculture and cooperatives over three periods, taking into consideration some political and economic developments observed during the Republic period. These periods; a) period from 1923 to 1960 one-party power and transition to a multi-party system; b) period of 1960-1980 military intervention and coalition governments dominated; c) the period since 1980 when free market economy began. In this study, scientific publications related to the subject have been examined in deeply. At the end of the study, the results of the policies related to agriculture and cooperatives and the basic problems of the sector are discussed and suggestions are given. The main problems of the

⁴² Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu, 02362012932, murat.kocuturk@cbu.edu.tr

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ 03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

---

industry are the lack of capital of the workers in agriculture, disadvantages of small enterprises, high production costs and the lack of organization levels to intervene in prices. Extending the cooperative education, finding solutions for the five fundamental problems of cooperatives (finance, legislation, super organization, education and supervision) by a professional management understanding are among the suggestions. It is predicted that this study will help to similar studies on agricultural and farmer organizations policies.

Keywords: Agricultural Policy, Farmer Organizations, Cooperatives

Jel Codes: Q18

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

Tarih	04.05.2018	7. Oturum Muhasebe
Saat	14.00	
SALON	Prof.Dr. Hıfzı Veldet Velidedeoğlu	
Moderator	Prof.Dr. Habib AKDOĞAN	
ISRC 143	Dr. Öğr. Üyesi Selim CENGİZ ÇANKIRI KARATEKİN ÜNİVERSİTESİ	DENETİM KOMİTESİ ÖZELLİKLERİNİN FİRMA PERFORMANSI ÜZERİNE ETKİSİ: AMPİRİK BİR ARAŞTIRMA
ISRC 127	Dr. Öğr. Üyesi BÜŞRA TOSUNOĞLU GÜMÜŞHANE ÜNİVERSİTESİ	Muhasebe Eğitimi Konusunda Uluslararası ve Ulusal Dergilerde Yayınlanan Makaleler Üzerine Bir Araştırma
ISRC 168	Öğr. Gör. Şeyma YILMAZ KÜÇÜK Çankırı Karatekin Üniversitesi Doç. Dr. İsrail ZOR Kırıkkale Üniversitesi	KAR PAYI DAĞITIM DUYURULARININ HİSSE SENEDİ PİYASA FİYATINA ETKİSİ: BİST 100 'DE AMPİRİK BİR ÇALIŞMA
ISRC 106	Arş. Gör. Ela HIÇYORULMAZ Hitit Üniversitesi Bilim Uzmanı Berna ORHAN Prof. Dr. Habib AKDOĞAN Hitit Üniversitesi	TOPLUM 5.0 SÜRECİNE GEÇİŞ İLE BİRLİKTE BİLGİ TEKNOLOJİLERİNDE YAŞANAN GELİŞMELERİN MUHASEBE MESLEK MENSUPLARINA ETKİLERİ: ÇORUM İLİ UYGULAMASI
ISRC 70	Öğr. Gör. NEŞEGÜL PARLAK Ordu Üniversitesi Öğr. Gör. DİDEM ÖZTÜRK ÇİFTÇİ ORDU ÜNİVERSİTESİ Prof. Dr. HABİB AKDOĞAN HİTİT ÜNİVERSİTESİ	MUHASEBE VE VERGİ UYGULAMALARI BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNİN MOTİVASYON VE BEKLENTİ DÜZEYLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

DENETİM KOMİTESİ ÖZELLİKLERİNİN FİRMA PERFORMANSI ÜZERİNE ETKİSİ:
AMPİRİK BİR ARAŞTIRMA
Selim CENGİZ⁴³
Büşra TOSUNOĞLU⁴⁴

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, denetim komitesi özelliklerinin firma performansı üzerindeki etkisinin araştırılmasıdır. Çalışma kapsamında 2012-2016 yılları arasında BIST İmalât Sanayi Sektöründe faaliyet gösteren 76 firmanın yıllık verileri kullanılarak panel veri analizinden yararlanılmıştır. Regresyon modellerinde sırasıyla firmaların aktif kârlılığı ve öz sermaye kârlılığı bağımlı değişkenler olarak kullanılmıştır. Bağımsız değişkenler ise denetim komitesi özelliklerinden; denetim komitesinin bağımsızlığı, toplantı sıklığı, büyüklüğü, muhasebe ve finans konusunda uzmanlığıdır. Analiz sonucunda, genel olarak firmaların denetim komitesi özellikleri ile performansları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişkinin olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Denetim Komitesi, Firma Performansı, Karlılık.

IMPACT OF AUDIT COMMITTEE CHARACTERISTICS ON COMPANIES
PERFORMANCE: AN EMPIRICAL RESEARCH

ABSTRACT

The purpose of this study is to investigate the effects of audit committee characteristics on firms' performance. Within the scope of the study, annual data of 70 companies operating in the BIST Manufacturing Industry between 2012 and 2016 were utilized. The study utilized panel data analysis. In regression models, firm's asset profitability and equity profitability were used as dependent variables, respectively. The independent variables are the characteristics of the audit committee; independence of the audit committee, meeting frequency, size, expertise in accounting and finance. As a result of the analysis, it was found out that there is a statistically significant relationship between firms' audit committee characteristics and performances in general.

Key words: Audit Committee, Firm Performance, Profitability.

⁴³ Dr. Öğr. Üyesi, Çankırı Karatekin Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Bankacılık ve Finans Bölümü, selimcengiz71@hotmail.com

⁴⁴ Dr. Öğr. Üyesi, Gümüşhane Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü, busra.tosunoglu@gumushane.edu.tr

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

MUHASEBE EĞİTİMİ KONUSUNDA ULUSLARARASI VE ULUSAL DERGİLERDE
YAYINLANAN MAKALELER ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

Büşra TOSUNOĞLU⁴⁵

Selim CENGİZ⁴⁶

Zafer ANADOLU⁴⁷

ÖZET

Son yıllarda yaşanan gelişmeler sonucunda gerek akademisyenler gerekse uygulayıcılar açısından muhasebe eğitime verilen önem giderek artmaktadır. Bu kapsamda çalışmanın amacı ulusal ve uluslararası dergilerde yayınlanan muhasebe eğitime yönelik yapılan çalışmaların genel profilinin değerlendirilmesini içermektedir. Çalışmanın amacı bağlamında 2017 yılına ilişkin muhasebe alanında en fazla makalenin yer aldığı Journal of Accounting Education, Accounting Education, Advances in Accounting Education, Global Perspectives on Accounting Education, Issues in Accounting Education ve The Accounting Educator's Journal ile Muhasebe ve Finansman (MUFAD), Muhasebe Bilim Dünyası (MÖDAV), Mali Çözüm ve Muhasebe ve Denetime Bakış gibi dergilerde yayınlanan muhasebe eğitimiyle ilgili toplam 74 makale incelenmiştir. Söz konusu dergilerdeki makaleler ampirik ve örnek olay çalışmaları çerçevesinde sınıflandırılmıştır. Ayrıca ampirik makaleler örneklem, veri kaynağı ve analiz yöntemi açısından da ele alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: Muhasebe Eğitimi, İçerik Analizi, Makale, Literatür

A RESEARCH ON THE ARTICLES PUBLISHED IN INTERNATIONAL AND
NATIONAL JOURNALS ON ACCOUNTING EDUCATION

ABSTRACT

The importance given to accounting education is increasing gradually in consequence of recent developments according to academicians and implementers. In this context, this study aims to evaluate the general profile of studies published in national and international journals. Within this scope, 74 articles on accounting education have been examined which were published by 2017 in the journals with the most articles such as Journal of Accounting Education, Accounting Education, Advances in Accounting Education, Global Perspectives on Accounting Education, Issues in Accounting Education and The Accounting Educator's Journal with Muhasebe and Finansman (MUFAD), Muhasebe Bilim Dünyası (MÖDAV), Mali Çözüm and Muhasebe & Denetime Bakış. The articles in the journals are categorized within the framework of empirical and case studies. In addition, empirical articles have been evaluated also by the methods of sampling, data source and analysis.

Keywords: Accounting Education, Content Analysis, Article, Literature.

⁴⁵ Dr. Öğr. Üyesi, Gümüşhane Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü, busra.tosunoglu@gumushane.edu.tr

⁴⁶ Dr. Öğr. Üyesi, Çankırı Karatekin Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Bankacılık ve Finans Bölümü, selimcengiz71@hotmail.com

⁴⁷ Serbest Muhasebesi Mali Müşavir, zaferanadolu@msn.com.

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

KAR PAYI DAĞITIM DUYURULARININ HİSSE SENEDİ PİYASA FİYATINA ETKİSİ:
BİST 100 'DE AMPİRİK BİR ÇALIŞMA

Doç. Dr. İbrahim Zor⁴⁸

Öğr. Gör. Şeyma Yılmaz Küçük⁴⁹

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, kar payı dağıtım duyurularının hisse senetlerinin piyasa fiyatları üzerindeki etkisini incelemektir. BIST 100 Endeksinde işlem gören şirketlere ait 2014-2016 yılları arasındaki 279 bildirim, çalışmanın veri setini oluşturmuştur. Çalışmada yöntem olarak olay analizi kullanılmıştır. Çalışma sonuçları, olay çalışması için gerekli olan beklenen getirilerin tespitinde kullanılan piyasa modeli ve sermaye varlıklarını fiyatlandırma modeline göre farklılıklar göstermekle birlikte, kar payı dağıtmayacağını duyuran şirketler tarafından yapılan duyuruların hisse senedi fiyatları üzerinde negatif bir anormal getiriye neden olduğunu göstermektedir. Nakit kar payı dağıtacağına ilişkin duyuru yapan şirketlerde benzer bir negatif etki bulunmakla birlikte, bu şirketler için ortaya çıkan negatif anormal getirinin daha yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler : Kar Payı Dağıtım, Hisse senedi Değeri, Anormal Getiri, Olay Çalışması.

Jel Kodları : G11, G14.

EFFECTS OF DIVIDEND DISTRIBUTION ANNOUNCEMENTS ON THE MARKET
PRICE OF SHARES: EMPIRICAL STUDY IN BIST 100

ABSTRACT

The aim of this study is to examine the effect of dividend announcements on market prices of stocks. 279 announcements between 2014 and 2016 belonging to the companies traded in the BIST 100 Index are used as the data set. In the study, event analysis is used. The study results show that the announcements made by companies that are not paying dividends cause a negative abnormal return on share prices, although they differ according to the capital assets pricing model and the market model used to determine expected returns for the event study. Although there is a similar negative impact on companies reporting that they will distribute cash dividends, it has been found that the negative abnormal return for these companies is higher.

Keywords: Dividend Distribution, Share Price, Abnormal Return, Event Study.

Jel Codes : G11, G14.

⁴⁸ Kırıkkale Üniversitesi İİBF İşletme Bölümü, 03183574242(2375), israfilzor@kku.edu.tr

⁴⁹ Çankırı Karatekin Üniversitesi MYO Finans, Bankacılık ve Sigortacılık Bölümü, 03762132626 (6216), seymayilmaz@karatekin.edu.tr (Yazışma yapılacak yazar)

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

TOPLUM 5.0 SÜRECİNE GEÇİŞ İLE BİRLİKTE BİLGİ TEKNOLOJİLERİNDE YAŞANAN
GELİŞMELERİN MUHASEBE MESLEK MENSUPLARINA ETKİLERİ: ÇORUM İLİ
UYGULAMASI

Arş. Gör. Ela HIÇYORULMAZ
Bilim Uzmanı Berna ORHAN
Prof. Dr. Habib AKDOĞAN

ÖZET

18. yüzyıl insanlık için birçok şeyin gelişmesine önemli katkılar vermiştir. Bunlardan bir tanesi de 1760 yılında buharlı makinelerin icadı ile başlayan sanayi devrimidir. Sanayi devrimi aşama aşama gelişme göstermiştir. Örneğin; 1.sanayi devrimi yaklaşık 90 yılda, 2. Sanayi devrimi yaklaşık 60 yılda, 3. Sanayi devrimi yaklaşık 40 yılda tamamlanmıştır. Kuşkusuz bu süreç ve süreler tüm dünya ülkelerinde aynı olmamıştır. Geline nokta, 2011 yılında Almanya'da yapılan Hannover Fuarında ilk kez ortaya atılan 4. Sanayi devrimi henüz tamamlanmadan 2017 yılında ortaya atılan Toplum 5.0 konuşulmaya başlanmıştır. 6 yılda 4. Sanayi devriminin tamamlandığını düşünemeyiz. Ancak 4. Sanayi devrimi sürecinin tamamlanmasının çok uzun sürmeyeceği de görülmektedir. Teknolojinin bu kadar hızlı gelişimi insanların da bu gelişime ayak uydurmasını zorunlu kılmaktadır. Bir yandan bir çok yeni meslek ortaya çıkmakta diğer yandan da yine bir çok meslek yok olmaktadır. Muhasebe meslek mensupları da bu gelişmeler içerisinde daha yoğun bilgi teknolojisi kullanmak zorunda kalmıştır. E-defter, e-fatura, e-belge, e-imza, e-ticaret gibi birçok program kullanımı gündeme gelmiştir. Bu çalışmada da yaşanan tüm bu gelişmelerin muhasebe meslek mensuplarının verimliliğine etki edip etmediği araştırılmıştır. Anket çalışması Çorum il merkezinde faaliyetlerine devam eden muhasebe meslek mensuplarına uygulanmıştır. Anket ölçeği; bilgisayardan yararlanma, veriden yararlanma, karar alma, bilgi paylaşımı ve personel verimliliği olmak üzere beş alt boyutun verimliliğe olan etkisini ölçmektedir. Anketlerden elde edilen veriler SPSS 18 programında analiz edildikten sonra yorumlanmıştır.

Anahtar Kelimeler : Bilgi Teknolojileri, Toplum 5.0, Endüstri 4.0, Verimlilik, Muhasebe Meslek Mensubu

Jel Kodları : 410

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

MUHASEBE VE VERGİ UYGULAMALARI BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNİN
MOTİVASYON VE BEKLENTİ DÜZEYLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Öğr. Gör. NEŞEGÜL PARLAK
Öğr. Gör. DİDEM ÖZTÜRK ÇİFTÇİ
Prof. Dr. HABİB AKDOĞAN

ÖZET

Bireyin, harekete geçmesi ve hareketin devamlılığı noktasında önemli bir güç olan motivasyon, eğitim sürecinin de temel unsurlarından biridir. Muhasebe gibi anlamakta zorluk çekilen derslerde ihmal edilmemesi gereken faktörlerden biri motivasyon boyutudur. Hayatın her alanında olduğu gibi eğitim alanında da başarının ve etkili öğretimin en önemli bileşeni olduğu açıktır. Bu çalışmada, muhasebe eğitimi almakta olan öğrencilerin muhasebe ve vergi uygulamaları bölümü tercih nedenleri, motivasyon ve beklenti düzeylerinin demografik özelliklere göre ölçülmesi amaçlanmaktadır. Ordu Üniversitesi Meslek yüksekokullarında muhasebe ve vergi uygulama bölümü okuyan öğrenciler üzerine bir anket çalışması yapılmıştır. Araştırmanın evrenini, 2017-2018 eğitim-öğretim yılında önlisans eğitimi alan muhasebe ve vergi uygulama bölümü öğrencileri oluşturmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Muhasebe bölümü, Motivasyon ve Beklenti.

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

Tarih	04.05.2018	8. Oturum Eğitim Bilimleri
Saat	14.00	
SALON	ŞAPINUVA	
Moderator	Dr.Öğretim Üyesi Hakan KÖR	
ISRC 67	Öğr. Gör. ZAFER KÖSE Hitit Üniversitesi Öğr. Gör. Kayhan ALADOĞAN Hitit Üniversitesi Öğr. Gör. Ömer BOYACI Hitit Üniversitesi	ÖLÇME UYGULAMALARI DERSİNDE GERİDEN KESTİRME HESAPLARI İÇİN YAZILIM TASARIMI
ISRC 90	Öğr. Gör. Ömer Faruk AKMEŞE Hitit Üniversitesi Prof. Dr. Hasan ERBAY Kırıkkale Üniversitesi Dr. Öğr. Üyesi Hakan KÖR Hitit Üniversitesi	ÖĞRENCİ BAŞARISI TESPİTİ İÇİN MAKİNE ÖĞRENME YÖNTEMLERİNİN UYGULANMASI
ISRC 144	Öğr. Gör. Abdullah Bedir KAYA Hitit Üniversitesi Dr. Öğr. Üyesi Eşref Savaş BAŞÇI Hitit Üniversitesi	MAKEY EĞİTİMİNİN YARATICI DÜŞÜNME BECERİLERİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİNİN ÖLÇÜLMESİ
ISRC 176	Öğr. Gör. Saliha Kevser Kavuncu Hitit Üniversitesi	GÖRÜNTÜ İŞLEMEDE DERİN SİNİR AĞLARI VE KARAR AĞAÇLARI PERFORMANS ANALİZİ: MNIST VERİ SETİ
ISRC 131	Öğr. Gör. ÖZLEM BAL Hitit Üniversitesi	MESLEK YÜKSEK OKULLARINDA YÜRÜTÜLEN OKUL ÖNCESİ PROGRAM EĞİTİMİNİN ANAOKULLARINA YANSIMASI

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

ÖLÇME UYGULAMALARI DERSİNDE GERİDEN KESTİRME HESAPLARI İÇİN

YAZILIM TASARIMI

Öğr. Gör. Zafer KÖSE⁵⁰

Öğr. Gör. Kayhan ALADOĞAN⁵¹

Öğr. Gör. Ömer BOYACI⁵²

ÖZET

Yaşam faaliyetlerini sürdürdüğümüz yeryüzünün geometrisi, arazide elde edilen ölçülerin fonksiyonu olarak koordinat geometrisi ile hesaplanmaktadır. Fonksiyonlar, uygulamada değişken sayıları kabul ederek bunlardan bir çıktı oluşmasını sağlayan ve dolaylı ölçmenin en önemli araçlarından. Ölçülemeyen büyüklükler fonksiyonlar ile ölçülebilir duruma getirilmektedir. Haritacılık alanında kestirme problemleri, konumu (X,Y) bilinen noktaların sıklaştırılması ve poligon güzergâhları için daha uygun nokta dağılımının oluşturulması amacıyla kullanılmaktadır. Geriden kestirme, koordinatları bilinmeyen bir noktadan, dik koordinatları bilinen en az üç noktaya yapılan doğrultu ölçmeleri sonucu hesaplanan iki boyutlu sayısal bir problemdir. Giriş verileri üç noktanın koordinatları (X,Y) ile üç doğrultu ölçülerinden hesaplanan iki yatay açı değerleridir. Çıkış verileri ise bu giriş verileri yardımıyla çeşitli hesaplama yöntemleri kullanılarak hesaplanan konumu bilinmeyen noktanın dik koordinatlarıdır. Bu problem için geçmişten günümüze kadar çeşitli hesaplama yöntemleri geliştirilmiştir. Yapılan çalışmada geriden kestirme hesaplama yöntemlerinden Kaestner Yöntemi kullanılmıştır. Bu çalışmada, geriden kestirme hesaplarının bilgisayar ortamında yapılabilmesi için bir yazılım tasarımı gerçekleştirilmiştir. Bu program günümüzün en çok kullanılan yazılım dili olan C# kullanılmış olup arayüzünün oluşturulması ve kodlama işlemi için de Microsoft Visual Studio programı kullanılmıştır. Yazılımın arayüzü tüm kullanıcılara hitap etmesi için sade bir şekilde hazırlanarak, kullanılacak değerler ve ara değerlerin gösterilmesi ayrı sekmelerde gerçekleştirilerek veri karmaşasının önüne geçilmiştir. Bu program gerçek veriler kullanılarak test işlemine tabi tutulmuş ve doğru sonuçlar verdiği görülmüştür. Yazılmış olan program Microsoft Visual Studio programında derlenerek taşınabilir bir hale getirilmiştir. Sonuç olarak, geriden kestirme hesapları yapılırken matematiksel işlemlerin karmaşıklığı sebebiyle doğabilecek hataları ortadan kaldıran ve zaman kaybını önleyen görsel bir masaüstü programı geliştirilmiştir. Oluşturulan program eğitim kurumlarının Harita ve Kadastro programlarında okutulan derslerde ders materyali olarak kullanılacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler : Geriden Kestirme, Ölçme Tekniği, Görsel Programlama.

Jel Kodları : I2.

⁵⁰ Hitit Üniversitesi Osmancık Ömer Derindere MYO, 05416414201, zaferkose@hitit.edu.tr

⁵¹ Hitit Üniversitesi Osmancık Ömer Derindere MYO, 05325439508, kayhanaladogan@hitit.edu.tr

⁵² Hitit Üniversitesi Osmancık Ömer Derindere MYO, 05338187452, omerboyaci@hitit.edu.tr

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

ÖĞRENCİ BAŞARISI TESPİTİ İÇİN MAKİNE ÖĞRENME YÖNTEMLERİNİN
UYGULANMASI

Öğr. Gör. Ömer Faruk AKMEŞE⁵³

Prof. Dr. Hasan ERBAY⁵⁴

Dr. Öğr. Üyesi Hakan KÖR⁵⁵

ÖZET

Günümüzde yaşamın her alanı için ve sürekli olarak milyarlarca verinin kayıt işlemi yapılmaktadır. Böylece çok miktarda veri birikimi meydana gelmektedir. Veri birikiminin gün geçtikçe katlanarak artmasına karşın bu verileri işleyecek analistlerin sayısı aynı oranda artmamaktadır. Ayrıca bu verileri bilgisayar yardımı olmadan analiz etmek insan yeteneklerini de aşmaktadır. Bilgi çağında yaşadığımız ifade edilse de veri çağında yaşadığımızı söylemek daha doğru olacaktır. Kurumlar ve işletmelerce kayıt altına alınan büyük miktardaki verilerden nasıl faydalanılacağı konusu veri madenciliğinin alanına girmektedir. Kısaca veri madenciliği, eldeki verilerin analiz edilmesi ile verilerin anlamlı bilgilere dönüştürülmesi işlemidir. Her alanda depolanan verileri kullanarak anlamlı ilişkiler, eğilimler ve geleceğe yönelik tahminler yapılması giderek önem kazanmaktadır. Eğitim öğretim sürecinden elde edilen verilerin analiz edilmesi ve öğrenci başarısının ve başarıya etki eden faktörlerin de değerlendirilmesi önem arz etmektedir.

Bu çalışma, üniversite öğrencilerinin sosyo-demografik değişkenlerinin yer aldığı bir veri seti kullanılarak makine öğrenme yöntemleri ile analiz edilmesi sonucunda öğrenci başarısını tahmin etmeyi amaçlamaktadır. Hitit Üniversitesi'nin çeşitli birimlerinden toplanan öğrenci kayıtları, tahmin edici veri madenciliği modelleriyle incelenmiştir. Oluşturulan modellerde toplanan verinin bir kısmı eğitim verisi olarak kullanılırken bir kısmı da modelin doğruluğunu test etmek için kullanılmıştır. Çeşitli makine öğrenmesi modelleri kurularak, elde edilen modellerin tahmin başarısı karşılaştırılmıştır.

Anahtar Kelimeler : Veri Madenciliği, Makine Öğrenmesi, Tahmin Edici Modeller

Jel Kodları : O3.

⁵³ Hitit Üniversitesi, (364) 611 5029 -3120, ofarukakmese@hitit.edu.tr(Sorumlu yazar)

⁵⁴ Kırıkkale Üniversitesi, 0318 357 42 42 - 1546, hxe68@yahoo.com

⁵⁵ Hitit Üniversitesi, 0 364 311 60 00, hakankor19@gmail.com

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ 03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

MAKEY EĞİTİMİNİN YARATICI DÜŞÜNME BECERİLERİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİNİN ÖLÇÜLMESİ

Öğr. Gör. Abdullah Bedir KAYA⁵⁶
Dr. Öğr. Üyesi Eşref Savaş BAŞÇI²

ÖZET

Son yıllarda sıklıkla gündeme gelen kodlama, elektronik, robotik konuları toplumda bir farkındalık oluşturmaktadır. Bunun sonucu olarak bu alanlarda pek çok kurum çeşitli düzeylerde eğitimler düzenlemektedir. Düzenlenen eğitimlerin hedef davranışlarla ilişkisi çeşitli değişkenler açısından incelenmelidir. Bu araştırma özellikle robotik eğitimi konusunu dikkate almış, bu eğitimin yaratıcı düşünme becerileri üzerine etkisini ölçmüştür. Bu amaçla Modüler Ardışıl Küçük Elektronik Yapboz (MAKEY) adı verilen ve elektronik lego olarak tanımlanabilecek donanımlar eğitim aracı olarak seçilmiştir. Öğrencilerin yaratıcı düşünme becerilerinin ölçülmesi içinse Torrance Yaratıcı Düşünce Testi (TYDT) Şekilsel Kitapçıkları kullanılmıştır. Eğitim süreci ise araştırmacı tarafından tasarlanan 60 saatlik bir öğretim programı ile yürütülmüştür. Öğrencilere kurs öncesinde TYDT şekilsel kitapçık A formu, kurs sonunda ise TYDT şekilsel kitapçık B formu uygulanmıştır. Bu iki ölçüm arasındaki puan farkı ölçülerek eğitimin yaratıcı düşünme becerisine olan etkisi ölçülmüştür. İlgili kurs 10.07.2017-4.08.2017 tarihleri arasında, yaşları 9-13 arasında değişen 17 erkek öğrenci ile yürütülmüştür. Kız öğrenciler kursa ilgi göstermemiştir. Verilen "Makey Kursu" sonrasında öğrencilerin yaratıcı düşünme puanlarında anlamlı bir yükselme olduğu bulunmuştur. Öğrencilerin uygulama öncesi puanları ortalama $\bar{X}=17.17$ iken uygulama sonrası puanları ortalama $\bar{X} = 22,64'$ e yükselmiştir. Bu makey eğitiminin yaratıcı düşünme becerileri üzerindeki pozitif etkisini göstermektedir. Ayrıca öğrencilerin yaşları ile yaratıcı düşünme becerileri arasında anlamlı bir fark gözlenememiştir. Yaratıcı düşünme becerisi tüm zaman dilimleri için önemli bir beceri olsa da 21. Yüzyılda çok daha önemli hale gelmiştir. Teknolojik gelişmeler logaritmik bir hızla artmaktadır. Böyle bir zamanda yetişen çocukların geleceğe hazır olabilmeleri için kazanmaları gereken beceriler genel olarak "21. Yüzyıl Becerileri" olarak adlandırılmaktadır. Ve yaratıcı düşünme becerisi bunlardan biridir. Yaratıcı düşünme becerisi yüksek olan öğrencilerin gelecekte karşılıklarına çıkacak mesleklere adapte olabilecek hatta kendi mesleklerini oluşturabileceklerdir.

Anahtar Kelimeler : Makey eğitimi, yaratıcı düşünce, 21. yüzyıl becerileri, kodlama.
Jel Kodları : I210.

Not: Bu araştırma Hitit Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Birimi tarafından IBF19002.17.001 nolu proje kodu ile desteklenmiştir.

⁵⁶ Hitit Üniversitesi, 0364 311 6000, abedirkaya@hitit.edu.tr

² Hitit Üniversitesi, 0364 225 7700, esavasbasci@hitit.edu.tr

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

MEASURING THE EFFECT OF MAKEY EDUCATION ON CREATIVE THINKING
SKILLS

ABSTRACT

Cognition, electronics, and robotics, which have come to the fore in recent years, are a public awareness. As a result, many institutions organize trainings at various levels in these fields. The relation of the organized trainings with the target behaviors should be examined in terms of various variables. This research takes into account the topic of robotics education in particular and measures its effect on creative thinking skills. For this purpose, the equipment called Modular Sequence Small Electronic Puzzle (MAKEY) which can be defined as electronic lego has been chosen as an educational tool. The Torrance Creative Thinking Test (TYDT) Shape Booklets were used to measure students' creative thinking skills. The training process was carried out with a 60-hour curriculum designed by the researcher. The student has applied to the form of the TYDT formal booklet A before the course and at the end of the course the form TYDT form booklet B has been applied. By measuring the difference in the points between these two measures, the effect of education on creative thinking is measured. The course was conducted with 17 male students between the ages of 9-13 between 10.07.2017 - 08.08.2017. Girls did not show interest in establishing students. After the given "Makey Course", it was found that there was a meaningful increase in students' creative thinking scores. The pre-implementation scores of the students were $\bar{X}=17,17$, while the post-implementation scores increased to $\bar{X} = 22,64$. This makey demonstrates the positive effect of the training on creative thinking skills. There was also no significant difference between students' ages and creative thinking skills. Creative thinking skills are an important skill for all time periods, but they have become even more important in the 21st Century. Technological developments are increasing at a logarithmic rate. At such a time, the skills that children need to win in order to be ready for the future are generally "21. Century Skills ". Students with high creative thinking skills can adapt to future jobs and even create their own profession.

Key Words : Makey education, creative thinking, 21st century skills, coding.

JEL Codes : I210.

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

GÖRÜNTÜ İŞLEMEDE DERİN SİNİR AĞLARI VE KARAR AĞAÇLARI PERFORMANS
ANALİZİ: MNIST VERİ SETİ

Öğr. Gör. Saliha Kevser KAVUNCU⁵⁷

ÖZET

Giriş-Amaç: Zeki sistemlerin amacı insan zekasına yaklaşmayı hedeflemek olsa da mevcut çalışmalar makinelerin insan zekasının ötesinde çıkarımlar yapabildiğini göstermektedir. Bu çalışmada makine öğrenmesi algoritmalarıyla görüntü işleyerek; trafik işaretlerini analizi sayesinde kaza oranlarının azaltılması, görme engelli bireylerin çevreyi algılamasının kolaylaştırılması ve yazılı belgerin analiz edilebilmesi amaçlanmaktadır.

Gereç-Yöntem: El yazısı ile yazılmış ve uygun bir şekilde sınıflandırılmış rakamlardan oluşan ve 60.000 öğrenme(train) ve 10.000 doğrulama(test) görseli barındıran MNIST veri seti üzerinde çalışılmıştır. Ele alınan çalışmada Makine Öğrenmesi yöntemlerinden olan Karar Ağacı ve Derin Kıvrımlı Sinir Ağı (CNN) modeli Jupyter Notebook ve Pycharm Community Edition üzerinde Python programlama dili ile yazılmıştır. Karar ağacı algoritmaları arasından görüntü işleme çalışmalarında diğerlerine oranla daha başarılı sonuçlar elde edilen Gini algoritması uygulanmıştır.

Bulgular: Yapılan sınıflandırmalarda doğruluk oranları Gini algoritması için 0,87; Derin CNN için 0,99 olarak bulunmuştur. Derin CNN modelinde veri atırımının doğruluk oranına etkisi ölçülmeye çalışılmıştır. Ayrıca ezber (overfitting) durumu olmaması için modelde dropout katmanı kullanılmıştır. Paint türü herhangi bir programda yazılan rakamlar, oluşturulan modelde test edilmiştir. Eğitimin tekrar sayıları aynı alındığında Gini algoritmasının çalışma süresi 33 sn iken Derin CNN modelinin çalışması süresi 47 dk. olarak bulunmuştur. Sınıflandırma algoritmaları değerlendirme ölçütleri olan precision, recall ve f-score değerleri her iki algoritma için karşılaştırılmıştır.

Sonuç: Deneysel sonuçlar incelendiğinde Derin CNN modelinin bu veri seti için Karar Ağacına oranla daha iyi sonuç verdiği görülmektedir. Çalışma süreleri arasındaki büyük farkın GPU kullanımı ile kabul edilebilir düzeye ineceği öngörülmektedir. Oluşturulan her iki model de farklı veri setleri üzerinde çalıştırılıp geliştirilerek görüntü işleme için daha genel algoritmalar elde edilebilir.

Anahtar Kelimeler : Derin CNN, Karar Ağaçları, Data Augmentation, Dropout, F-score

Jel Kodları : C38, C45, C53, C55, O33.

⁵⁷ Hitit Üniversitesi, (364)3116000-3240, skevserkavuncu@hitit.edu.tr

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

PERFORMANCE ANALYSIS OF DEEP NEURAL NETWORKS AND DECISION TREES
FOR IMAGE PROCESSING: MNIST DATASET

ABSTRACT

Introduction-Objective: Although the goal of intelligent systems is to aim approaching the human intelligence, existing studies indicate that machines are able to make inferences beyond human intelligence. In this study, it is aimed to reduce the rates of accidents with the analysis of traffic signs, to facilitate the perception of visually impaired individuals, and to analyze the written documents by processing images with machine learning algorithms.

Material-Method: The study has been conducted on MNIST dataset, which consists of handwritten and duly classified figures and contains 60,000 training and 10.000 test images. The Decision Tree and Deep Convolutional Neural Network (CNN) model from Machine Learning methods have been written in the Python programming language on Jupyter Notebook and Pycharm Community Edition. Gini algorithm, which has achieved more successful results in image processing studies compared to the others among the decision tree algorithms, has been applied.

Findings: Accuracy rates in structured classifications have been found as 0.87 for Gini algorithm; as 0.99 for deep CNN. In the deep CNN model, an attempt has been made to measure the effect on the accuracy of data augmentation. In addition, the dropout layer is implemented in the model to avoid overfitting. The numbers written in any program of the Paint type have been subjected to test in the generated model. When the Epoch numbers are regarded in the same way, the working time of the Gini algorithm has been found as 33 seconds whereas the working time of Deep CNN model has been 47 minutes. Precision, recall and f-score which are the evaluation criteria of the classification algorithms are compared for both algorithms.

Conclusion: When the experimental results are examined, it is observed that the Deep CNN model provides better results than the Decision Tree for this dataset. It is predicted that the big difference between working times will be decreased to acceptable levels with the use of GPU. Both generated models can be run and developed on different datasets in order to obtain more general algorithms for image processing.

Keywords : Deep CNN, Decision Trees, Data Augmentation, Dropout, F-score

Gel Codes : C38, C45, C53, C55, O33.

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

MESLEK YÜKSEK OKULLARINDA YÜRÜTÜLEN OKUL ÖNCESİ PROGRAM
EĞİTİMİNİN ANAOKULLARINA YANSIMASI

Öğr.Gör. Özlem BAL⁵⁸
Öğr.Gör. Kerim AKTAŞ⁵⁹

ÖZET

Gelişmekte olan teknoloji, değişen nesil eğitim sisteminde de birtakım değişikliklerin yapılmasını gerektirmektedir. Oluşan ihtiyaca cevap vermek adına, Milli Eğitim Bakanlığı müfredatlarda yenilikler yapmakta, çağın ihtiyaçlarına cevap vermeye çalışmaktadır.

Fakat öğretim elemanlarının koordinatörlüğünde bakanlığın yaptığı yenilikler bazı eğitimcilere ulaşmamakta bazıları tarafından da anlaşılmamaktadır. Ayrıca okul öncesi eğitim kurumlarındaki etkinliklerin çoğunlukla stajyer öğrenciler tarafından desteklendiği de bilinmektedir. Bu durumda, yükseköğretim kurumlarının işlevi devreye girmektedir. Özellikle eğitim fakültelerinde Okul Öncesi Öğretmenliği Bölümü, meslek yüksekokullarında ise Çocuk Gelişimi Programı stajyer öğrencileri aracılığı ile öğretmenlerin gereksinimlerine cevap verilebilmektedir.

Bu çalışmada çocuk gelişimi programı öğrencilerinin, meslek yüksekokulunda okul öncesi program eğitimi dersi aldıktan sonra, kurumlarda yaptıkları uygulamalar ile lise dönemi uygulamalarını kıyaslayarak değerlendirmeleri amaçlanmıştır.

Araştırmanın örnekleme Çorum Hitit Üniversitesi Sungurlu Meslek Yüksekokulu Çocuk Gelişimi Programından 20 öğrenci dahil edilmiştir. Çalışmada öğrencilere ilişkin bilgi elde etmek amacıyla "Kişisel Bilgi Formu" ile öğrencilerin programın uygulanmasına yönelik düşüncelerini belirlemek amacıyla araştırmacı tarafından hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır

Araştırmadan elde edilen bulgulara göre, öğrencilerin 28'i bayan, 2'si erkek olup ikinci sınıf öğrencisidir ve lise bazında çocuk gelişim mezunudur. Araştırmanın sonunda öğrencilerin tamamı "program dersinden" fayda gördüğünü ve uygulamalı eğitimin teorik eğitimden daha etkili olduğunu belirtmiştir. Araştırmadan elde edilen diğer bulgular değerlendirme aşamasında olup uygun istatistiksel yöntemlerle analiz edilecektir.

Anahtar Kelimeler : Çocuk Gelişimi, MEB 2013 Program, Okul Öncesi Eğitim.

Jel Kodları : H52

REFLECTION OF PRE-SCHOOL PROGRAM TRAINING IN VOCATIONAL SCHOOLS
ON THE NURSERY SCHOOLS

ABSTRACT

Ever-evolving technology also requires changes in the educational system of the changing generation. In order to respond to the needs that have arisen, the Ministry of National Education is making innovations in the curricula and trying to respond to the needs of the age.

⁵⁸ Hitit Üniversitesi, Sungurlu Meslek Yüksek Okulu, 03643116000, ozlembal@hitit.edu.tr

⁵⁹ Hitit Üniversitesi, Sungurlu Meslek Yüksek Okulu, 03643116000, kerimaktas@hitit.edu.tr

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ 03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

But some of educators cannot access the innovations made by the Ministry under the coordination and also some of these educators cannot understand the innovations. Also, it is known that the activities in pre-school institutions are mostly supported by trainees. In this case, the function of higher education institutions becomes prominent. It could possible to satisfy the needs of teachers, especially in the education faculties through the Department of Preschool Teaching, and in vocational colleges through the trainee students in Child Development Program.

In this study, it has been aimed that the students studying in the child development program, after having taken pre-school curriculum in vocational higher education, compare their practices in the institutions with the practices of their high school period.

30 students from the Corum Hitit University Sungurlu Vocational School of Child Development Program have been included in the sampling of the study. In order to obtain information about the students in the study, a semi-structured interview form prepared by the researcher has been used with the "Personal Information Form" for determining the students' views on the implementation of the program.

According to the findings obtained from the study, 28 of the students are female, 2 are male and they are sophomores and they are graduated from child development department on high school basis. At the end of the students, all students have stated that they have been benefiting from "program courses" and that applied training has been more effective than theoretical training. Other findings obtained from the study are in the evaluation phase and will be analyzed with appropriate statistical methods

Key Words : Child Development, MEB 2013 Program, Pre School Education.

Jel Kodları : H52

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

Tarih	04.05.2018	9. Oturum İktisat
Saat	14.00	
SALON	ALACAHÖYÜK	
Moderator	Doç. Dr. Süleyman AÇIKALIN	
ISRC 32	Dr. Z. Aslı GÜREL ÜÇER Gazi Üniversitesi Dr. Sevinç Bahar YENİGÜL Gazi Üniversitesi Doç. Dr. N. Aydan SAT Gazi Üniversitesi Doç. Dr. Çiğdem VAROL Gazi Üniversitesi	SURİYELİ SİĞINMACI KADINLARIN TÜRKİYE'DE KENTSEL VE EKONOMİK YAŞAMA UYUMU
ISRC 223	Doç. Dr. Süleyman AÇIKALIN Hitit Üniversitesi Doç. Dr. İlker SAKINÇ Hitit Üniversitesi	Körfez İşbirliği Konseyi (KİK) Üyesi Ülkelerde İslami ve Konvansiyonel Bankacılığın Finansal Performans Karşılaştırması
ISRC 197	Prof. Dr. Taha Bahadır SARAÇ Hitit Üniversitesi Arş. Gör. Muhammed Hasan YÜCEL Hitit Üniversitesi	FELDSTEIN HORIOKA HİPOTEZİNİN TÜRKİYE EKONOMİSİ İÇİN GEÇERLİLİĞİ
ISRC 229	Öğr. Gör. Ferhat APAYDIN Adıyaman Üniversitesi	AB-TÜRKİYE İLİŞKİLERİNİN ORTAK ENERJİ POLİTİKASI BAĞLAMINDA DEĞERLENDİRİLMESİ
ISRC 214	Öğr. Gör. Mustafa CEYLAN Hitit Üniversitesi Dr. Öğr. Üyesi Hasan Gökhan DOĞAN Ahi Evran Üniversitesi Dr. Öğr. Üyesi Güngör KARAKAŞ Hitit Üniversitesi	BİR KÜRESEL ISINMA DİNAMİĞİ OLARAK SERA GAZI SALINIMI VE TARIM SEKTÖRÜ İLİŞKİSİ

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

SURİYELİ SIĞINMACI KADINLARIN TÜRKİYE'DE KENTSEL VE EKONOMİK
YAŞAMA UYUMU

Dr. Z. Aslı GÜREL ÜÇER⁶⁰
Dr. Sevinç Bahar YENİGÜL⁶¹
Doç. Dr. N. Aydan SAT⁶²
Doç. Dr. Çiğdem VAROL⁶³

ÖZET

Savaşlar gibi beklenmedik nedenlerle çok sayıda insan, yaşam haklarını korumak üzere başka ülkelere zorunlu olarak göç etmektedir. Göç ile yer değiştiren nüfus (sığınmacı, mülteci, vd.) gittikleri ülkelerde çeşitli sorunlarla karşılaşmakta ve çoğunlukla uygun olmayan koşullarda yaşamlarını devam ettirmektedir. Konu ile ilgili ulusal/uluslararası yazın değerlendirildiğinde, sığınmacıların yaşam koşullarının kısa vadede iyileştirilmesi ve sığınmacılar için kalıcı çözümlerin üretilmesi gerektiği vurgulanmaktadır. Bu kapsamda, önerilen üç çözüm “geri gönderim”, “yeniden yerleştirme” ve “yerele uyum” başlıkları altında toplanmaktadır. Yazında; özellikle ekonomik uyumun, uyum sürecinde en önemli adım olduğu kabul görmekte ve sığınmacı kadınların, toplumlarının sürdürülmesinde, yeniden yapılandırılmasında ve yeni topluma uyumun sağlanmasında hayati bir rol oynamakta oldukları vurgulanmaktadır.

2011 yılında Suriye’de başlayan iç savaş nedeniyle Suriyeliler, Türkiye’ye sığınmaya başlamıştır. İçişleri Bakanlığı Göç İdaresi Genel Müdürlüğü verilerine göre, 25 Ocak 2018 tarihi itibarıyla Türkiye’deki Suriyeli sığınmacıların sayısı 3.466.263 kişiye ulaşmıştır. Bu sayının her geçen gün arttığı ve başlangıçta geçici olarak kabul edilen sığınmacı nüfusun kalıcı bir hal aldığı görülmektedir. Bu değişimle birlikte sığınmacıların yerele uyum politikalarının geliştirilme ihtiyacı ortaya çıkmaktadır. Bu kapsamda uzun vadeli ve süreklilik gerektiren politikaların geliştirileceği sosyal, ekonomik, kültürel ve politik uyumu içerecek bütüncül yaklaşımlara gerek duyulmaktadır. Bu çalışmanın amacı, Suriyeli sığınmacıların Türkiye’de ekonomik hayata katılma sorununu, kadın sığınmacılar boyutunda değerlendirmek bu yönde kolaylaştırıcı çözüm ve politika önerilerini tartışmaktır.

Bu amaç doğrultusunda, çalışmada ilk olarak ulusal ve uluslararası düzeyde kadın sığınmacılara yönelik olarak geliştirilen kentsel yaşama uyum ve ekonomik hayata katılma politikaları ve uygulamaları değerlendirilecektir. Daha sonra Türkiye’de Suriyeli kadın sığınmacıların ekonomik hayata katılmalarına ve kentlere uyumlarına ilişkin sorun ve olanakları ortaya konulacaktır. Son olarak ise konuyla bağlantılı olarak öneriler geliştirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Suriyeli Sığınmacı Kadın, Kentsel Yaşama Uyum, Ekonomik Hayata Katılım

⁶⁰ zagurel@gazi.edu.tr, Gazi Üniversitesi

⁶¹ yenigul@gazi.edu.tr, Gazi Üniversitesi

⁶² bnecibe@gazi.edu.tr, Gazi Üniversitesi

⁶³ cvarol@gazi.edu.tr, Gazi Üniversitesi

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

ADAPTATION OF SYRIAN ASYLUM WOMEN TO URBAN AND ECONOMIC LIFE IN
TURKEY

ABSTRACT

For unexpected reasons, such as wars, a large number of people are forced to migrate to other countries to protect their right to live. Displaced populations (asylum seekers, refugees, etc.) are faced with a variety of problems in host countries, and often continue their lives in inadequate conditions. According to national / international literature it is indicated that living conditions of asylum seekers should be improved in short terms; also permanent solutions for asylum seekers should be produced. In this context, three proposed solutions are summarized under the headings of 'repatriation', 'resettlement' and 'local integration. In the literature a special emphasis is given to economic integration, as the most important step in the local integration process and asylum-seeking women are emphasized by their a vital role in maintaining their societies, restructuring and adapting to the new society.

Because of the civil war started in 2011 Syrians began to leave their country and migrate to Turkey. According to the Ministry of Interior Directorate General of Migration Management data, the number of Syrian refugees in Turkey reached to 3,466,263 as of January 25, 2018. It is seen that this number increases day by day and the initially accepted asylum-seeking population becomes permanent. With this change, the need for the development of policies for the local adaptation of the asylum-seekers emerges. In this context, long-term and sustainable policies are required for developing holistic approaches to social, economic, cultural and political integration. The aim of this study is to evaluate one of the main problems of Syrian refugees, the problem of joining to the economic life, in connection with Syrian asylum women and to discuss the facilitative solutions and policy proposals for this problem. According to this aim, first of all, national and international policies and practices which have been developed for the adaptation woman asylum to urban life and policies and practices for their joining to economic life will be evaluated in the study. Then, the problems and opportunities of Syrian asylum women on joining to economic life and adaption to urban life will be defined. Finally some suggestions related with the subject will be developed.

Key Words: Syrian Asylum Women, Adaptation to Urban Life, Participation to Economic Life

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

KÖRFEZ İŞBİRLİĞİ KONSEYİ (KİK) ÜYESİ ÜLKELERDE İSLAMİ VE
KONVANSİYONEL BANKACILIĞIN FİNANSAL PERFORMANS KARŞILAŞTIRMASI

Doç. Dr. Süleyman AÇIKALIN
Doç. Dr. İlker SAKINÇ

ÖZET

Özellikle 2000'li yıllarda İslami bankacılık dünya çapında hızlı bir büyüme göstermiştir. Bu gelişme üzerine İslami bankacılığın konvansiyonel bankacılıktan farkları ve bu farkların sonuçları üzerine yapılan analizler de artmıştır. Bu çalışmada İslami bankacılık açısından en güçlü bölgede yer alan Körfez İşbirliği Konseyi (KİK) üyesi altı ülkeden 30 İslami ve 25 konvansiyonel banka 2010-2017 dönemi için karşılaştırma yapmak üzere ele alınmıştır.

Bankalar önce iş yapısı, varlık kalitesi, etkinlik ve istikrar kriterlerine göre karşılaştırılmıştır. Bu amaçla panel veri analiz yöntemlerinden Genelleştirilmiş En Küçük Kareler (GEKK) ve ek olarak gruplar arası bağımsız örneklem t-testi kullanılmıştır. Çalışma sonucunda İslami bankaların etkinliklerinin, varlık kalitelerinin ve faiz dışı gelir oranlarının düşük olduğu, buna karşın daha istikrarlı bir yapıda oldukları belirlenmiştir.

Buna ek olarak, her iki grup için ayrı ayrı aktif (ROA) ve öz sermaye (ROE) karlılıklarını etkileyen faktörleri tespit etmek üzere panel veri analiz yöntemlerinden sabit etki ve genelleştirilmiş en küçük kareler tahmin edicileri kullanılmıştır. İslami bankaların aktif ve öz sermaye karlılığını açıklamada faiz dışı gelirler, etkinlik oranı ve kredi zarar karşılıkları istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. Öte taraftan, konvansiyonel bankacılık grubu için istatistiksel olarak anlamlı bulunan değişkenler ise banka büyüklüğü, faiz dışı gelirler, kredi mevduat oranı, etkinlik oranı, öz sermayenin toplam varlıklara oranı ve kredi zarar karşılıklarıdır.

FINANCIAL PERFORMANCE COMPARISON OF ISLAMIC AND CONVENTIONAL
BANKING IN GULF COOPERATION COUNCIL (GCC) MEMBER COUNTRIES

ABSTRACT

Especially in the 2000s Islamic banking has grown rapidly around the world. After this development, there has been an increase in number of studies focusing on the differences between Islamic and conventional banking and the results of these differences. In this study, 30 Islamic and 25 conventional banks from six member countries of Gulf Cooperation Council (GCC) are chosen for financial performance comparison the years of 2010-2017.

First, banks were compared according to their business structure, asset quality, efficiency and stability criteria. The Generalized Least Squares (GLS) and the independent sample t-test methods were employed to conduct this comparison. As a result of this part of the study, it was determined that Islamic banks' have lower asset quality, efficiency, and non-interest income ratios but they are better position in terms of equity to assets ratio.

In addition, fixed effects and generalized least squares methods were used as part of the panel data analysis to determine the factors affecting profitability measured by return on assets (ROA) and return on equity (ROE) ratios separately for both groups. Non-interest income ratio, efficiency ratio and loan loss provision ratios were found statistically significant in explaining Islamic banks' return on assets and return on equity ratios. On the other hand, the variables which were found to be statistically significant in explaining the return on asset and return on equity for conventional banks are bank size, non-interest income, loan to deposit ratio, efficiency ratio, capital to assets ratio and loan loss provision ratio.

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

TASARRUF-YATIRIM İLİŞKİSİ: FELDSTEIN HORIOKA HİPOTEZİNİN TÜRKİYE
EKONOMİSİ İÇİN GEÇERLİLİĞİ

Prof. Dr. Taha Bahadır SARAÇ⁶⁴
Araş. Gör. Muhammed hasan YÜCEL⁶⁵

ÖZET

Feldstein ve Horioka (1980) gerçekleştirdikleri çalışmada uluslararası sermaye hareketlerinin yüksek olduğu durumda bir ülkedeki yurtiçi tasarruflar ile yatırımlar arasındaki ilişkinin zayıf olması gerektiğini öne sürmüşlerdir. İleri sürdükleri bu görüşü 16 OECD ülkesi üzerine test etmişler ve beklenenin tersine uluslararası sermaye hareketlerinin yüksek olduğu ülkelerde yurt içi tasarruflar ile yatırımlar arasında güçlü bir ilişki olduğunu tespit etmişlerdir. Bu bağlamda hazırlanan bu çalışmada 1990-2014 dönemi arasında yatırımlar ile tasarruflar arasında bir ilişki olup olmadığının incelenmesi amaçlanmıştır. Sınır testi eşbütünleşme testi sonuçlarına göre tasarruflar ile yatırımlar arasında herhangi bir eşbütünleşme ilişkisi olmadığı diğer bir deyişle Feldstein-Horioka hipotezinin Türkiye ekonomisinde geçerli olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuç 1989 yılında sermaye hareketlerinin serbestleştirdiği Türkiye’de sermaye hareketleri serbestleştirilmesi sonrasında yurt içi tasarruflar ile yatırımlar arasındaki ilişkinin ortadan kalktığını göstermektedir.

Anahtar Kelimeler : Tasarruf, Yatırım, Sınır Testi, Türkiye
Jel Kodları : E21, E22, C22

⁶⁴ Hitit Üniversitesi, 0507 771 4533, tahabahadirsarac@hitit.edu.tr (Yazışma yapılacak yazar)

⁶⁵ Hitit Üniversitesi, 0538 309 9848, muhammedhasanyucel@hitit.edu.tr

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

AB-TÜRKİYE İLİŞKİLERİNİN ORTAK ENERJİ POLİTİKASI BAĞLAMINDA
DEĞERLENDİRİLMESİ

Öğr. Gör. Ferhat APAYDIN⁶⁶

ÖZET

Avrupa Birliği (AB) ortak enerji politikasıyla amaç birliğe üye olan ülkelerin bireysel enerji politikaları izlemeleri yerine, üyelerin çıkarlarını topyekün maksimize etmektir. Kuruluş temellerine bakıldığında bir enerji birliği kurmak amacıyla olan AB (o dönemki adıyla AET-Avrupa Ekonomik Topluluğu) enerji politikasının temelleri resmi olarak 1970'li yıllarda petrol şoklarıyla birlikte ortaya çıkmıştır. 1951 Avrupa Kömür Çelik Topluluğu'nun (AKÇT) kurulması ile kömüre verilen önemden enerji politikasının ilk temelleri atıldığı söylenebilir. 1957 yılında Avrupa Atom Enerjisi Topluluğu'nun (AAET) kurulması ise enerjiye yönelik ikinci bir adımı oluşturmaktadır. Ancak enerji arzının ortak çıkarlar çerçevesinde kapsamlı ve ortak bir enerji politikasının geliştirilmesi fikri somut olarak 1973 yılında yaşanan birinci petrol krizi sonrası Eylül 1974'te kabul edilen "Yeni Enerji Politikası Stratejisi" ile gerçekleştirilmiştir. 1979 yılında yaşanan ikinci petrol krizi ile de enerji konusu daha hassas bir şekilde ele alınmaya başlanmıştır. 2007 Lizbon Antlaşması'nın imzalanmasına kadar yılına enerji politikasında birçok gelişmeler yaşanmakla birlikte üye devletlerin yanı sıra belirlenen hedeflere ulaşmada AB yeni yetkiler elde etmiştir. Yeni gelişmelerle birlikte son kertede AB'nin, 2010 yılında kabul edilen ve 2011-2020 döneminde takip edeceği enerji stratejisini ortaya koyan "Enerji 2020" planı, üye ülkeler arasında ortak bir enerji şebekesinin kurulmasını ve bu şebekenin üye ülkelerin enerji tedarikçileriyle yaşadıkları sorunlara karşı korunmasını içermektedir. Bu bağlamda AB'nin yeni enerji stratejisi temel olarak enerji konusunu güvenlik ve dış politikayla ilişkilendirmek üzerinedir. Enerji politikasındaki 2013 yılında kabul edilen "İklim ve Enerji Politikaları İçin Bir 2030 Taslağı" başlığı ile gündeme gelen Yeşil Kitap ile birliğin rekabet edebilirliğine katkı sağlamak, enerji arz güvenliğini sağlamak ve sürdürülebilir kalkınma çerçevesinde çevreyi ve iklimi koruyan politikalar ön plana çıkmıştır. 2015 yılında ise birliğin enerji politikasını reform ve yeniden organizasyon yoluyla yeni bir "Avrupa Enerji Birliği"ne dönüştürme amacı benimsenmiş ve kısaca "Enerji Birliği Çerçeve Stratejisi" olarak adlandırılan belge yayımlanmıştır. Türkiye ise AB enerji faslında kısmen başarılı durumdadır. Bu çalışmada AB enerji politikasının tarihsel seyri hakkında bilgi verilmiş ve son revizyonlarla birlikte Türkiye'nin durumu değerlendirilmiştir. Bu kapsamda çeşitli enerji verileri yardımıyla Türkiye ile AB ülkeleri karşılaştırılmıştır.

Anahtar Kelimeler : Enerji, Enerji Politikası, Ortak Enerji Politikası (OEP).

Jel Kodları : Q40

⁶⁶ Adıyaman Üniversitesi, 0543 369 24 44, frhtapaydin@hotmail.com

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

BİR KÜRESEL ISINMA DİNAMİĞİ OLARAK SERA GAZI SALINIMI VE TARIM
SEKTÖRÜ İLİŞKİSİ
Hasan Gökhan DOĞAN
Güngör KARAKAŞ
Mustafa CEYLAN

ÖZET

Atmosferde, insan kaynaklı salınımı gerçekleştiren gazlar sera etkisiyle küresel ısınmaya neden olmaktadır. Küresel ısınma, dünyanın karşı karşıya kaldığı, önemli problemlerden biridir. Sanayi devriminden günümüze kadar geçen süreçte sera gazı salınımındaki artış dikkat çekmektedir. IPCC'nin raporuna göre söz konusu dönemde dünya yüzey sıcaklığında 0,85 °C artış olduğu ve koşullar böyle devam ettiği sürece 2100 yılında bu artışın 4 °C ye kadar olabileceği ifade edilmektedir. Küresel ısınmaya katkı sağlayan etkenler; nüfus, ulaştırma sektörü, sanayi sektörü, enerji üretimi, fosil yakıt kullanımı, arazi kullanım değişikliği, atık yönetimi ve tarımsal faaliyetlerdir. Bu çalışmada, Türkiye koşullarında tarımsal üretim ile sera gazı salınımı arasındaki ilişki kısa ve uzun dönemde incelenmiştir. 1995-2017 yıllarını kapsayan çalışmada, ADF Birim Kök Testi, OLS, FMOLS, DOLS ve ARDL gibi çeşitli zaman serisi modellerinden yararlanılmıştır. Bağımlı değişken olarak sera gazı salınımı (CO₂ eşdeğeri milyon ton), bağımsız değişkenler ise toplam bitkisel üretim değeri (TL) ve toplam hayvansal üretim değeri (TL) kullanılmıştır. Elde edilen sonuçlara göre, her iki dönemde de toplam bitkisel üretim ve toplam hayvansal üretimin sera gazı salınımı ile ilişkili olduğu belirlenmiştir. Kısa dönemde, bitkisel üretim değerindeki %1 lik artış CO₂ salınımı %0,36 azaltırken hayvansal üretim değerindeki %1 lik artış CO₂ salınımı %0,46 düzeyinde arttırmaktadır.

Uzun dönemde de benzer sonuçları görmek mümkündür. Ancak, uzun dönemde bitkisel üretim değerindeki artış, kısa dönemdeki sonucun aksine CO₂ salınımı üzerinde arttırıcı bir etkiye sahip olduğu belirlenmiştir. Söz konusu katkının sıfır düzeyine indirilmesi mümkün değildir. Ancak, gerek politik gerekse bireysel tedbirlerle sera gazı salınımının minimize edilmesi ve iklim değişikimine uyum sağlanması açısından çeşitli öneriler geliştirmek mümkündür. Bu öneriler; tarımsal faaliyetlerde atık yönetimi, pestisit ve gübre kullanımı, anız yakma, iyi tarım ve organik tarım uygulamaları, amaç dışı arazi kullanımının engellenmesi ve üretici/tüketici bilincinin arttırılmasına yönelik faaliyetler olarak sayılabilir.

Anahtar Kelimeler: Sera Gazı Etkisi, Küresel Isınma, İklim Değişikliği, Tarımsal Üretim, Türkiye.

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

1. GÜN 04.05.2018 CUMA SAAT:15.45 EŞ ANLI OTURUMLARI		
Tarih	04.05.2018	1. Oturum Eğitim Bilimleri
Saat	15.45	
SALON	ANADOLU	
Moderator	Dr. Öğretim Üyesi Alparslan UĞUR	
ISRC 75	Dr. Öğr. Üyesi HAKAN KÖR Hitit Üniversitesi Prof. Dr. Hasan ERBAY Kırıkkale Üniversitesi Öğr. Gör. Ömer Faruk AKMEŞE Hitit Üniversitesi	YAPAY SINIR AĞI YÖNTEMİ İLE EĞİTİM VERİLERİNİN ANALİZ EDİLMESİ
ISRC 131	Öğr. Gör. ÖZLEM BAL Hitit Üniversitesi	MESLEK YÜKSEK OKULLARINDA YÜRÜTÜLEN OKUL ÖNCESİ PROGRAM EĞİTİMİNİN ANAOKULLARINA YANSIMASI
ISRC 68	Öğr. Gör. ZAFER KÖSE Hitit Üniversitesi Öğr. Gör. Ömer BOYACI Hitit Üniversitesi Öğr. Gör. Kayhan ALADOĞAN Hitit Üniversitesi	MİMARLIK VE ŞEHİR PLANLAMA BÖLÜMÜ ALAN DERSLERİNDE KULLANILMAK ÜZERE KOORDİNAT HESAPLAMA YAZILIMI TASARIMI
ISRC 212	Öğr. Gör. Abdullah Bedir KAYA Hitit Üniversitesi	2017 Yılında Türk Eğitim Sisteminde Yaşanan Kriz Üzerine Bir Bakış
ISRC 138	Öğr. Gör. Kerim AKTAŞ Hitit Üniversitesi	Okul Öncesi Öğretmenin ve Ebeveynlerin Çocuk Kitabı Seçim (3-6 Yaş) Kriterleri

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

YAPAY SİNİR AĞI YÖNTEMİ İLE EĞİTİM VERİLERİNİN ANALİZ EDİLMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Hakan KÖR⁶⁷

Prof. Dr. Hasan ERBAY⁶⁸

Öğr. Gör. Ömer Faruk AKMEŞE⁶⁹

ÖZET

Geçmişte, 70-80 yıl öncesinde matematiksel ve istatistiksel algoritmaların işleyişi o zamanın imkânları çerçevesinde kâğıt üzerinde açıklanabilmiştir. Günümüzde, halen geçerliliği olan çoğu algoritmanın formülü ve işleyişi aynı veya benzerdir. Son zamanlarda bilgisayarların üstün hesaplama yetenekleri sayesinde çok büyük boyutta giriş verileri matematiksel işlemlere tabi tutularak sonuçlar üretmektedir. Bu nedenle kâğıt üzerinden yürütülen işlemler, dijital ortama taşınmıştır. Bilgisayarların hesaplama ve tahmin yetenekleri sayesinde yapay zekâ, yapay sinir ağları, makine öğrenmesi ve derin öğrenme gibi kavramlar geliştirilmiş ve önem kazanmıştır. Bazı algoritmaların temeli 1940'lı yıllara dayanmaktadır. Örneğin, 1943 yılında Warren McCulloch ve Walter Pitts ilk yapay sinir ağı modelini geliştirmiştir.

Temel tanımıyla yapay sinir ağları, insan beyninin yapısı örnek alınarak geliştirilmiş, ağırlıklandırılmış bağlantılar sayesinde birbirine bağlanan ve her biri kendi belleğine sahip işlem parçalarından oluşan paralel ve dağıtılmış bilgi işleme yapılarıdır. Yapay sinir ağları, girdiler, ağırlıklar, toplama fonksiyonu, aktivasyon fonksiyonu ve çıkış değeri olmak üzere beş temel yapıdan oluşur. Birçok yazılım, yapay sinir ağı algoritmalarının çalıştırılmasında araç olarak kullanılmaktadır. Bu çalışmada, üniversite öğrencilerinin demografik yapıları ve çevrimiçi ortamlarda kaydedilmiş etkinlikleri giriş verisi olarak kullanılmış, çıkış verisi olarak öğrenci başarısı seçilmiştir. Ücretsiz olan python programlama dilinin kullanıldığı analiz işleminde, sonuçlar tablolar halinde verilmiştir.

Anahtar Kelimeler : Yapay Sinir Ağları, Eğitim Verilerinin Analizi, Öğrenci Başarısının Tahmini

Jel Kodları : I210, C45.

⁶⁷ Hitit Üniversitesi, 0 364 311 60 00, hakankor19@gmail.com (Sorumlu yazar)

⁶⁸ Kırıkkale Üniversitesi, 0318 357 42 42 - 1546, hxe68@yahoo.com

⁶⁹ Hitit Üniversitesi, (364) 611 5029 -3120, ofarukakmese@hitit.edu.tr

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

MESLEK YÜKSEK OKULLARINDA YÜRÜTÜLEN OKUL ÖNCESİ PROGRAM
EĞİTİMİNİN ANAOKULLARINA YANSIMASI

Öğr.Gör. Özlem BAL⁷⁰
Öğr.Gör. Kerim AKTAŞ⁷¹

ÖZET

Gelişmekte olan teknoloji, değişen nesil eğitim sisteminde de birtakım değişikliklerin yapılmasını gerektirmektedir. Oluşan ihtiyaca cevap vermek adına, Milli Eğitim Bakanlığı müfredatlarda yenilikler yapmakta, çağın ihtiyaçlarına cevap vermeye çalışmaktadır.

Fakat öğretim elemanlarının koordinatörlüğünde bakanlığın yaptığı yenilikler bazı eğitimcilere ulaşmamakta bazıları tarafından da anlaşılmamaktadır. Ayrıca okul öncesi eğitim kurumlarındaki etkinliklerin çoğunlukla stajyer öğrenciler tarafından desteklendiği de bilinmektedir. Bu durumda, yükseköğretim kurumlarının işlevi devreye girmektedir. Özellikle eğitim fakültelerinde Okul Öncesi Öğretmenliği Bölümü, meslek yüksekokullarında ise Çocuk Gelişimi Programı stajyer öğrencileri aracılığı ile öğretmenlerin gereksinimlerine cevap verilebilmektedir.

Bu çalışmada çocuk gelişimi programı öğrencilerinin, meslek yüksekokulunda okul öncesi program eğitimi dersi aldıktan sonra, kurumlarda yaptıkları uygulamalar ile lise dönemi uygulamalarını kıyaslayarak değerlendirmeleri amaçlanmıştır.

Araştırmanın örneklemine Çorum Hitit Üniversitesi Sungurlu Meslek Yüksekokulu Çocuk Gelişimi Programından 20 öğrenci dahil edilmiştir. Çalışmada öğrencilere ilişkin bilgi elde etmek amacıyla "Kişisel Bilgi Formu" ile öğrencilerin programın uygulanmasına yönelik düşüncelerini belirlemek amacıyla araştırmacı tarafından hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır

Araştırmadan elde edilen bulgulara göre, öğrencilerin 28'i bayan, 2'si erkek olup ikinci sınıf öğrencisidir ve lise bazında çocuk gelişim mezunudur. Araştırmanın sonunda öğrencilerin tamamı "program dersinden" fayda gördüğünü ve uygulamalı eğitimin teorik eğitimden daha etkili olduğunu belirtmiştir. Araştırmadan elde edilen diğer bulgular değerlendirme aşamasında olup uygun istatistiksel yöntemlerle analiz edilecektir.

Anahtar Kelimeler : Çocuk Gelişimi, MEB 2013 Program, Okul Öncesi Eğitim.

Jel Kodları : H52

REFLECTION OF PRE-SCHOOL PROGRAM TRAINING IN VOCATIONAL SCHOOLS
ON THE NURSERY SCHOOLS

ABSTRACT

Ever-evolving technology also requires changes in the educational system of the changing generation. In order to respond to the needs that have arisen, the Ministry of National Education is making innovations in the curricula and trying to respond to the needs of the age.

⁷⁰ Hitit Üniversitesi, Sungurlu Meslek Yüksek Okulu, 03643116000, ozlembal@hitit.edu.tr

⁷¹ Hitit Üniversitesi, Sungurlu Meslek Yüksek Okulu, 03643116000, kerimaktas@hitit.edu.tr

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ 03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

But some of educators cannot access the innovations made by the Ministry under the coordination and also some of these educators cannot understand the innovations. Also, it is known that the activities in pre-school institutions are mostly supported by trainees. In this case, the function of higher education institutions becomes prominent. It could possible to satisfy the needs of teachers, especially in the education faculties through the Department of Preschool Teaching, and in vocational colleges through the trainee students in Child Development Program.

In this study, it has been aimed that the students studying in the child development program, after having taken pre-school curriculum in vocational higher education, compare their practices in the institutions with the practices of their high school period.

30 students from the Corum Hitit University Sungurlu Vocational School of Child Development Program have been included in the sampling of the study. In order to obtain information about the students in the study, a semi-structured interview form prepared by the researcher has been used with the "Personal Information Form" for determining the students' views on the implementation of the program.

According to the findings obtained from the study, 28 of the students are female, 2 are male and they are sophomores and they are graduated from child development department on high school basis. At the end of the students, all students have stated that they have been benefiting from "program courses" and that applied training has been more effective than theoretical training. Other findings obtained from the study are in the evaluation phase and will be analyzed with appropriate statistical methods

Key Words : Child Development, MEB 2013 Program, Pre School Education.

Jel Kodları : H52

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

MİMARLIK VE ŞEHİR PLANLAMA BÖLÜMÜ ALAN DERSLERİNDE KULLANILMAK
ÜZERE KOORDİNAT HESAPLAMA YAZILIMI TASARIMI

Öğr. Gör. Zafer KÖSE⁷²

Öğr. Gör. Kayhan ALADOĞAN⁷³

Öğr. Gör. Ömer BOYACI⁷⁴

ÖZET

Günümüz dünyasında hızla artan nüfus, buna bağlı olarak yerleşim yerlerine duyulan ihtiyaç ve arazilerin değerlendirilmesi, yeryüzü parçasının ölçülüp izlenmesini önemli bir hale getirmiştir. Yeryüzünün tamamının veya bir kısmının matematik ve geometrik modeller kullanılarak düzlem üzerine ölçekli bir şekilde aktarılması haritacılığın temelini oluşturmaktadır. Harita üretmek için koordinatların elde edilmesinde temel ödevler kullanılmaktadır. Temel ödevler ile koordinat elde etmekte kullanılan matematiksel formüllerin hesap makinası ile hesaplanmasında hata oranı artmakta ve bu hesaplamalar uzun vakit almaktadır. Bundan dolayı arazi ölçmelerinde işlemler yavaşlamakta ve hatalı sonuçlar ortaya çıkabilmektedir. Bu çalışmanın amacı koordinat elde etmek için kullanılan temel ödevlerin hesaplanmasını kolaylaştıracak bir masaüstü program oluşturmaktır. Temel ödevler, 1. Temel ödev, 2. Temel ödev, 3. Temel ödev ve 4. Temel ödev olmak üzere 4 kısımdan oluşmaktadır. Yazılım oluşturmak için günümüzün en popüler yazılım dili olan C# kullanılmış olup, karmaşıklığı önlemek amacıyla her temel ödevin hesaplaması için, aynı form sayfasında farklı sekmeler açılarak kullanıcı dostu bir arayüz tasarımı gerçekleştirilmiştir. Temel ödevlerin hesaplanması için gerekli matematiksel formüller ve açı dönüşümleri için kod blokları oluşturulmuş ve program derlenerek farklı bilgisayarlara kurulabilir hale getirilmiştir. Yazılan program gerçek veriler ile koordinat elde etmede kullanılarak doğru sonuçlar verdiği gözlemlenmiştir. Sonuç olarak harita üretiminde kullanılmak üzere kolay taşınabilen, kullanıcı dostu arayüze sahip, kısa sürede istenilen koordinat ve açı değerlerini hesaplayan bir masaüstü programı oluşturulmuştur. Tasarlanan programın haritacılık ölçme ve hesaplamalarında, okullarda Harita ve Kadastro bölümünde birçok derste eğitim amaçlı materyal olarak kullanılacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler : Temel Ödevler, Ölçme Tekniği, C#.

Jel Kodları : I2.

⁷² Hitit Üniversitesi Osmancık Ömer Derindere MYO, 05416414201, zaferkose@hitit.edu.tr

⁷³ Hitit Üniversitesi Osmancık Ömer Derindere MYO, 05325439508, kayhanaladogan@hitit.edu.tr

⁷⁴ Hitit Üniversitesi Osmancık Ömer Derindere MYO, 05338187452, omerboyaci@hitit.edu.tr

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ 03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

2017 YILINDA TÜRK EĞİTİM SİSTEMİNDE YAŞANAN KRİZ ÜZERİNE BİR BAKIŞ Öğr. Gör. Abdullah Bedir KAYA⁷⁵

ÖZET

Türk eğitim sistemi pek çok kez radikal şekilde değiştirilmiştir. Yapılan değişikliklerin hiçbiri istenen katkıyı maalesef sağlayamamıştır. PISA ve TIMMS gibi uluslararası sınavlarda alınan başarısız sonuçlar, sistem değişikliklerinin işe yaramadığını açık bir şekilde göstermektedir. 2017 yılında ise Türk eğitim sistemi krize girmiştir. Hem ortaöğretim hem de yükseköğretim kurumlarına yerleştirme sınavlarında yaşananlar eğitim paradigmasının acil bir şekilde değiştirilmesi gerektiğini aleni bir şekilde ortaya koymaktadır. İlköğretim öğrencilerinin seviyelerine göre ortaöğretim kurumlarına yerleştirilmesi için yapılan Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş Sınavı (TEOG) 2017 yılında kaldırılmıştır. Yerine öğrencilerin sadece %10'unun yerleşebileceği bir sınav getirilmiştir. Kalan %90 öğrenci ise ortaöğretim kurumlarına adrese dayalı olarak yerleştirilecektir. Öğrencilerin %10'unun yerleşeceği okullar "Nitelikli Okullar" olarak adlandırılmıştır. Pek çok ilde öğrencilerin yerleşebileceği nitelikli Anadolu lisesi bulunmamaktadır. Hatta daha önceki yıllarda öğrencilerin girmek için yarıştığı pek çok lise "Nitelikli Okullar" sınıfına dahil olamamıştır. Yükseköğretime geçiş sürecinde de farklı bir sorun yaşanmaktadır. 2017 Lisans Yerleştirme Sınavı (LYS) sonuçlarına göre lisans programlarındaki doluluk oranı %89,27' de, önlisans programlarındaki doluluk oranı %62,55' de kalmıştır. Öğrenciler önlisans ve lisans programlarına yerleşebilecek puanları almalarına rağmen üniversitede okumayı tercih etmemiştir. YÖK bu konuyu 10,08,2017 tarihli "2017 LYS: Tercihler Kalite ve İstihdam Odaklı" raporunda incelemiştir. Bu iki kritik sınavda yaşanan sorunlar eğitimde bir devrin kapandığını göstermektedir. Bir yanda devlet ortaöğretim kurumlarına öğrencileri nasıl yerleştireceği konusunda iyi bir çözüm üretememekte, bir yandan öğrenciler üniversite okumayı gerekli görmemektedir. Teknolojinin gelişimiyle birlikte eğitimde herşeyle birlikte değişmiştir. Bu değişim UNESCO'nun 2014 yılında yayınladığı bir raporda işlenmiştir. Özetle 2015 sonrası eğitim gereksinimlerinin öncesi gibi olmayacağı belirtilmiş, 2016 sonrası içinse 21. yüzyıl becerilerinin önem kazanacağı vurgulanmıştır. Pek çok kurum ve kuruluş bugünün öğrencilerinin geleceğe hazırlanmasında 21. yüzyıl becerilerinin öneminden bahsetmektedir. 2017 yılında yaşanan sorunlar Türk eğitim sisteminin öğrencileri geleceğe hazırlayamamasından kaynaklıdır. 12-13 yaşındaki öğrencilerin sürekli test çözerek hayata hazırlanamayacağı devlet tarafından fark edilmiş ve sınavla öğrenci alan okul sayısı ciddi şekilde kısıtlanmıştır. Üniversitelerin ciddi şekilde hayata hazırlamadığı öğrenciler tarafından fark edilmiş ve üniversitelerde boşluklar oluşmuştur. Yaşanan bu kriz, eğitim sisteminin doğru yola evrilmesi açısından bir fırsattır. Teknolojinin getirdiği yeni dünya düzenine, eğitim sisteminin uyum sağlaması için MEB ve YÖK birlikte çalışmalıdır.

Anahtar Kelimeler : 2017 eğitim krizi, eğitimde işbirliği.
Jel Kodları : I21

⁷⁵ Hitit Üniversitesi, 0364 311 6000, abedirkaya@hitit.edu.tr

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

A VIEW ON THE CRISIS IN THE TURKISH EDUCATION SYSTEM IN 2017

ABSTRACT

Turkish education system has been changed many times. Unfortunately, none of the changes made have provided the desired contribution. Unsuccessful results in international examinations, such as PISA and TIMMS, clearly show that system changes do not work. In 2017, the Turkish education system entered a crisis. There are problems in entrance exams to both secondary and higher education institutions. This shows that the educational paradigm must be urgently changed. The Basic Education Secondary Education Transition Exam (TEOG) examination for elementary school students entry to high school was canceled in 2017. Instead, only 10% of the students were given an exam. 90% of the students will go to the high school which is close to their address. The schools for which students will take exams are called "Qualified Schools". In many cities there is no qualified anatolian high school for students to take exams. In fact, many quality high schools are not among the "Qualified Schools". There is also a different problem in entering the university. According to Undergraduate Placement Exam (LYS) results, the occupancy rate in the undergraduate programs is 89,27%, the occupancy rate at vocational colleges is 62,55. Students did not choose to study at university. The Council of Higher Education reviewed this issue in the "2017 LYS: Preferences Quality and Employment Focused" report of 10.08.2017. The problems in these two critical exams show that an epoch in education is closing. Both state can not provide a good solution for how pupils will get into schools and students do not need to study at university. Everything has changed with the development of technology. Even education has changed. This change was reported by UNESCO in 2014. In short, the educational requirements will change after 2015 ve 21st century skills will gain importance. Many institutions and organizations talk about the importance of 21st century skills. Students with these skills will be ready for the future. The problems experienced in 2017 indicate that the Turkish education system can not prepare students for the future. it was realized that students would not be able to prepare life by solving tests. The number of high school students taking the exam is severely restricted. Universities are left empty because their students can not prepare real life. This crisis is an opportunity for the educational system to evolve into the right path. MONE and YOK should work together in order to adapt the education system to the new world order brought by the technology.

Key Words : 2017 education crisis, cooperation of education.
Jel Codes : I21

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMENİNİN VE EBEVEYNLERİN ÇOCUK KİTABI SEÇİM (3-6
YAŞ) KRİTERLERİ

Öğr. Gör. Kerim AKTAŞ⁷⁶

Öğr. Gör. Özlem BAL⁷⁷

Öğr. Gör. Emre Yamaner⁷⁸

ÖZET

Çocuğun gelişim sürecinde 0 - 6 yaş döneminin son derece önemli olduğu bilinmektedir. Bu dönemdeki kazanımlar çocuğun ileriki yıllarda akademik başarısında önemli rol oynayacaktır. Çocukların erken yıllarda kitap sevgisini kazanması, onların dil gelişimini destekleyecek, analitik düşünme ve problem çözme becerisini kazanmasını sağlayacaktır. Okul öncesi dönemde çocuğu edebiyatın iyi örnekleriyle tanıştırmak onun hayatına renk katacak, dünyaya bakış açısını geliştirecek ve gelecekte de iyi bir okuyucu olmasını sağlayacaktır.

Çocuk kitap ilişkisinin sağlıklı olabilmesi çocuğun yaşına, gelişim düzeyine, ilgisine ve ihtiyaçlarına göre kitapların seçilmesine bağlıdır. Bu çalışmada Okul öncesi öğretmenlerin ve anne babaların çocuk kitaplarını seçerken kullandıkları kriterlerin neler olduğunun belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırma grubu, Çorum ili Sungurlu ilçesi Milli Eğitim Müdürlüğüne bağlı anasınıfı ve anaokullarındaki görev yapan 25 öğretmen ve çocukların ebeveynlerinden oluşmaktadır. Çalışmaya 350 anne-baba dahil edilmiştir. Çalışmada, öğretmenler ile velilere yönelik "Kişisel Bilgi Formu" ve "Okul Öncesi Öğretmeninin ve Ebeveynlerin Çocuk Kitabı Seçim(3-6 yaş) Kriterleri Ölçeği" (SAÇKESEN 2008) kullanılmıştır. Araştırma bulgularına göre, katılımcı öğretmenlerin tamamı kadın olup, lisans mezunudur. Öğretmenlerin tamamı lisans eğitimi sırasında Çocuk Edebiyatı dersi almıştır. Her sosyokültürel düzeyden ebeveyn bulunmaktadır. Araştırma sonuçlarına göre ailelerin gelir durumu arttıkça, çocuklarını kitap ile daha erken tanıştırdıkları tespit edilmiştir. Araştırmadan elde edilen diğer bulgular değerlendirme aşamasında olup uygun istatistiksel yöntemlerle analiz edilecektir.

Anahtar Kelimeler : Çocuk edebiyatı, Okul öncesi, Çocuk yayınları

Jel Kodları : H52

PRE-SCHOOL TEACHER'S AND PARENTS' SELECTION CRITERIA SCALE ON
CHILDREN'S BOOK (3-6 AGES)

ABSTRACT

It is known that the period of 0-6 ages is extremely important in the development process of the child. The gains in this period will play an important role in the academic achievement of child in the coming years. The fact that children obtain book love in the early periods will help

⁷⁶ Hitit Üniversitesi, Sungurlu Meslek Yüksek Okulu, 03643116000, kerimaktas@hitit.edu.tr

⁷⁷ Hitit Üniversitesi, Sungurlu Meslek Yüksek Okulu, 03643116000, ozlembal@hitit.edu.tr

⁷⁸ Hitit Üniversitesi, Sungurlu Meslek Yüksek Okulu, 03643116000, emreyamaner@hitit.edu.tr

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ 03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

---

them develop language skills, gain analytical thinking and problem-solving skills. Introducing good examples of literature to the child will lend color to the life of child, improve the perspective of the child on the world, and turn the child into a good reader in the future.

Having a healthy relationship between child and book will depend on the child's age, level of development, interest, and the choice of books according to their needs. In this study, it has been aimed to determine what criteria pre-school teachers and parents apply when selecting children's books. The research group is composed of 25 teachers working in kindergartens and nursery schools affiliated to the Directorate of National Education in Sungurlu district of Corum province and the parents of children. 350 parents have been included in the study. In the study, "Personal Information Form" for teachers and parents and "Pre-school Teacher's and Parents' Selection Criteria Scale on Children's Book (3-6 ages)" (SACKESEN 2008) have been used.

According to research findings, all participant teachers are female and have a bachelor's degree. All of the teachers have taken courses in Children's Literature during undergraduate study. The parents coming from each socio-cultural level have been included. According to the results of the study, it has been determined that the parents introduce their children to the books earlier as their income levels increase. Other findings obtained from the study are in the evaluation phase and will be analyzed with appropriate statistical methods.

Keywords: Children's literature, Pre-school, Children's publications

Jel Codes: H52

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

Tarih	04.05.2018	2. Oturum İktisat
Saat	15.45	
SALON	KADEŞ	
Moderator	Doç.Dr. Tanyel ÖZELÇİ ECERAL	
ISRC 132	Arş. Gör. Elif KAYA Kilis 7 Aralık Üniversitesi	TÜRKİYE'NİN YÜKSEK BECERİ GEREKTİREN VE TEKNOLOJİ YOĞUN ÜRÜN GRUPLARINDAKİ İHRACAT REKABET GÜCÜ ARAŞTIRMASI: 1997-2016 ANALİZİ
ISRC 164	Bilim Uzmanı Seher SULUK Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Prof. Dr. Alper ASLAN Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi	PHILLIPS EĞRİSİ ÜZERİNE BİR UYGULAMA: NORDİK ÜLKELERİ ÖRNEĞİ
ISRC 69	Doç. Dr. Tanyel ÖZELÇİ ECERAL Gazi Üniversitesi Doç. Dr. Bilge ARMATLI KÖROĞLU Gazi Üniversitesi	ANKARA SAVUNMA VE HAVACILIK SANAYİSİ VE REKABETÇİLİĞİ
ISRC 198	Dr. Öğr. Üyesi Yılmaz TOKTAŞ Amasya Üniversitesi Dr. Öğr. Üyesi Ali ALTINER Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Dr. Öğr. Üyesi Eda BOZKURT Atatürk Üniversitesi	CARİ İŞLEMLER DENGESİ İLE BÜTÇE DENGESİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN SINIR TESTİ VE ASİMETRİK NEDENSELLİK TESTİYLE İNCELENMESİ: TÜRKİYE ÖRNEĞİ 2010-2016

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

TÜRKİYE'NİN YÜKSEK BECERİ GEREKTİREN VE TEKNOLOJİ YOĞUN ÜRÜN
GRUPLARINDAKİ İHRACAT REKABET GÜCÜ ARAŞTIRMASI: 1997-2016 ANALİZİ

Arş. Gör. Elif Kaya⁷⁹

Arş. Gör. Dr. Kazım Sarıçoban⁸⁰

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, Türkiye'nin yüksek beceri ve ileri teknoloji gerektiren ürün gruplarındaki ihracat rekabet gücünün, bir başka deyişle bu ürün grupları ihracatındaki uzmanlaşma düzeyinin belirlenmesidir. Bu amaçla çalışmada SITC Rev. 3, üç haneli 56 ileri teknoloji ürün grubu ve bu ürün gruplarına ait ihracat verileri kullanılmıştır. Zaman aralığı olarak 1997-2016 dönemini kapsayan 20 yıl analize edilmiştir. Açıklanmış Karşılaştırmalı Üstünlük yönteminin kullanıldığı çalışmada, analizler Vollrath'ın (1991) Nispi İhracat Avantajı İndeksi ile yapılmıştır. Analiz sonuçlarına göre Türkiye'nin, dünya ölçeğinde 56 ileri teknoloji ürün grubu ihracatının sadece 8'inde uzmanlaştığı yani rekabet avantajı elde ettiği, kalan 48 ürün grubu ihracatında ise rekabet dezavantajına sahip olduğu bir başka deyişle uzmanlaşma gösteremediği belirlenmiştir. Türkiye, ihracatta uzmanlaştığı ürün gruplarından ikisinde güçlü üstünlüğe (761- Televizyon Alıcıları, 583- Plastikten Monofil, Çubuk, Profiller), dördünde orta derece üstünlüğe (581- Plastikten Tüpler, Borular, Hortumlar; Conta, Dirsek, Rakor vb., 532- Debagatta Kullanılan Boyayıcı Hülasalar ve Sentetik Boyama Müstahzarları, 554- Sabunlar, Temizleme, Cilalama Ürünleri, 897- Kıymetli, Yarı Kıymetli, Kaplama Metallerden Kuyumcu ve Mücevherci Eşyası) ve ikisinde de zayıf üstünlüğe (891- Ateşli Harp Silahları ve Malzemeleri, 582- Plastiklerden Levhalar, Filmler, Yapraklar, Plakalar) sahiptir.

Anahtar Kelimeler : Rekabet Gücü, Türkiye, Yüksek Teknoloji

Jel Kodları : F10, F14

⁷⁹ Kilis 7 Aralık Üniversitesi, +90 (554) 919 1306, elif.k.7@hotmail.com

⁸⁰ Kilis 7 Aralık Üniversitesi, kazimsaricoban@hotmail.com

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

RESEARCH ON TURKEY'S EXPORT COMPETITIVENESS OF HIGH-SKILLED AND
HIGH-TECH PRODUCT GROUPS: ANALYSIS BETWEEN 1997-2016

ABSTRACT

The main aim of this paper is to determine the level of Turkey's export competitiveness on high-skilled and high-tech product groups. To do this, 56 three-digits high-tech product groups from SITC Rev. 3 and its export data are used in the paper. Data of 20 years from 1997 to 2016 is used for analysis. In the work which is used Revealed Comparative Advantages method, analysis is done by Vollrath's (1991) Relative Export Advantage Index. According to the findings, it is determined that Turkey specialised on solely 8 out of 56 high-tech production group, means it has competitiveness on only these 8; and it has disadvantage on the rest 48 production group, which means it has no specialisation. In these 8 specialised product groups; Turkey has a strong comparative advantage on two groups (761- Television receivers and 583- Monofilament of rods, sticks and profile of plastics), a moderate comparative advantage on four (581- Tubes, pipes and hoses, and fittings therefor, of plastics; 532- Dyeing and tanning extracts, and synthetic tanning materials; 554 - Soap, cleansing and polishing preparations; 897- Jewellery, goldsmiths' and silversmiths' wares, and other articles of precious or semiprecious materials, n.e.s.) and has a weak comparative advantages on two of them (891- Arms and ammunition and 582- Plates, sheets, film, foil and strip, of plastics).

Keywords : Competitiveness, Turkey, High-tech
Jel Codes : F10, F14

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

PHİLLİPS EĞRİSİ ÜZERİNE BİR UYGULAMA: NORDİK ÜLKELERİ ÖRNEĞİ

Seher SULUK⁸¹

Alper ASLAN⁸²

ÖZET

Bütün ülkelerin temel ekonomik hedefleri arasında fiyat istikrarını sağlamak ve işsizliği en minimum düzeye indirgenmesi bulunmaktadır. Dolayısıyla ülkeler bir taraftan enflasyonu düşürüp fiyat istikrarı sağlamaya çalışırken, diğer taraftan ise işsizliği düşürüp üretimi ve ekonomik büyümeyi arttırmaya çalışmaktadırlar. Ancak bu iki ekonomik hedef her zaman aynı anda mümkün olamamaktadır. İşsizlik ve enflasyon milyonlarca insanların yaşamlarını doğrudan ve dolaylı olarak etkileyen ve birçok sosyal problemleri beraberinde getiren önemli makroekonomik göstergeleri arasındadır. Geliştirildiği günden itibaren makroekonomi yazınında vazgeçilmez köşe taşı haline gelen ve işsizlik ve enflasyon arasındaki ilişkiyi gösteren Phillips eğrisi ise bu iki gösterge arasındaki ilişkiyi açıklayan önemli bir araçtır. Bu iki olgu arasındaki negatif bir ilişkinin varlığını gösteren Phillips eğrisine yönelik çalışma, ilk kez Fisher tarafından yapılmış ve kavram o zamandan beri çeşitli iktisatçılar tarafından geliştirilmiştir. Orijinal Phillips eğrisi, A. W. Phillips tarafından geliştirilmiş ve parasal ücretlerdeki değişme oranı ile işsizlik oranı arasındaki ilişkiyi göstermiştir. Samuelson ve Solow ise parasal ücretlerdeki değişme oranı yerine enflasyon oranını kullanarak Phillips eğrisini değiştirmişlerdir. Günümüzde halen popüleritesini yitirmemiş olan Phillips eğrisi, ülkelerdeki işsizlik ve enflasyon arasındaki ilişkiyi incelemek için uygulanmaktadır. Makro ekonomide önemli bir rol oynayan ve işsizlik ve enflasyon olguları arasındaki ilişkiyi açıklamak için kullanılan Phillips eğrisi ile ilgili birçok çalışma yapılmış ve çok farklı sonuçlar elde edilmiştir. Bununla birlikte, ilgili uygulamalı çalışmaların sayısı her geçen gün artmaktadır. Ancak Nordik ülkeleri açısından ele alınan çalışmaların sayısı oldukça sınırlıdır. Bu nedenle, literatürde bu boşluğu doldurmak hedeflenmektedir. Bu bağlamda, bu çalışmada amaç, teorik ve ampirik olarak Phillips eğrisini ele almaktır. Dolayısıyla çalışmada öncelikle Phillips eğrisi üzerine teorik bir bakış sunulacaktır. Daha sonra 1970-2016 yıllarına ait verileri dikkate alarak Danimarka, Norveç, İsveç, Finlandiya ve İzlanda olmak üzere beş Nordik ülkesi için Phillips eğrisinin geçerliliğini panel veri analizi kullanarak ampirik olarak incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Phillips Eğrisi, Nordik Ülkeleri, Panel Veri Analizi

JEL Kodları: C23, E24, E31

AN APPLICATION OF THE PHILLIPS CURVE: EXAMPLE OF NORDIC COUNTRIES

ABSTRACT

The main economic goals of all countries are to ensure price stability and reduce the level of unemployment. Accordingly, on the one hand, while countries try to reduce inflation and maintain price stability, on the other hand, they try to reduce unemployment and increase production and economic growth. However, these targets are not always possible at the same

⁸¹ Doktora Öğrencisi, Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İktisat ABD, Nevşehir, Tel: 0384 228 10 00, E-mail: sehersuluk119@gmail.com

⁸² Prof. Dr., Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İktisat Bölümü, Nevşehir, Tel: 0384 228 10 00, E-mail: alperaslan@nevsehir.edu.tr

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ 03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

---

time. Unemployment and inflation which are among the most important macroeconomic indicators, affects millions of people directly and indirectly and bring about many social problems. The Phillips curve which has become an indispensable cornerstone in the macroeconomic literature since the day it was developed is an important tool for explaining the relationship between unemployment and inflation. The study of the Phillips curve showing the existence of a negative relationship between these two phenomenon was firstly performed by Fisher and the concept has been developed by various economicsts ever since. The original Phillips curve is developed by A. W. Phillips and he is showed the relationship between uneployment and the rate of change of money wage rates. Samuelson and Solow are changed the Phillips curve by using inflation rate instead of the rate of change of money wage rates. Today, the Phillips curve which has not lost its popularity is used to examine the relationship between unemployment and inflation in countries. The Phillips curve, which plays an important role in the macroeconomy is used to explain the relationship between unemployment and inflation. A number of studies have been conducted on the Phillips curve and many different results have been obtained. Besides, the number of corresponding practical studies is increasing day by day. However, the number of studies addressed in terms of Nordic countries is very limited. Therefore, it is aimed to fill this gap in the literature. In this context, the aim of this study is to handle the Phillips curve theoretical and empirical. Therefore, first of all, a theoretical view will be presented on the Phillips curve. Thereafter, the validity of the Phillips curve for five Nordic countries, Denmark, Norway, Sweden, Finland and Iceland will be empirically examined by using panel data analysis for the period 1970-2016.

Key Words: Phillips Curve, Nordic Countries, Panel Data Analysis

JEL Codes: C23, E24, E31

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

ANKARA'DA SAVUNMA VE HAVACILIK SANAYİSİ VE REKABETÇİLİĞİ

Doç. Dr. Tanyel ÖZELÇİ ECERAL
Doç. Dr. Bilge ARMATLI KÖROĞLU

ÖZET

Türkiye’de savunma ve havacılık sanayinde lider konumunda olan Ankara’da gerçekleştirilen 6 adet ana yüklenici firma ve 97 adet alt yüklenici firma anketlerini içeren alan araştırmasından elde edilen bulgular ile sektörün Ankara’da gelişim süreci, üretim organizasyonu ile sektörün rekabetçiliğini etkileyen faktörler tartışılmaktadır. Dünya örneklerinde olduğu gibi sektörün Ankara’da yer seçiminin sektörün önemli alıcısı olan devlet kurumlarının yer almasının, ana yüklenici firmaların sektörün gelişim sürecinde ve mekânsal yer seçimi süreçlerinde etkili faktörler olduğu, sektör geliştikçe, alt yüklenici firma sayılarının arttığı, ana yüklenici ve alt yüklenici ilişki yoğunluğu ile fason ve tedarik ilişkilerinin arttığı; Ankara’nın Türkiye içerisinde lider konumda olmakla birlikte küresel düzeydeki etkinlik düzeyinin henüz yeterince gelişmediği, rekabetçilik faktörleri arasında harcamalar ve istihdam çerçevesinde AR&GE göstergelerinin önemli olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır. Bu tartışma ile birlikte Türkiye’de ve Ankara’da gelişmekte olan savunma ve havacılık sanayisinin geleceğinin yönlendirilmesinde üretim organizasyonu ve kümelenme modeli çerçevesinde ele alınabilecek seçenekler ortaya konmaktadır.

Anahtar Kelimeler: savunma ve havacılık sanayisi, rekabetçilik, kümelenme, Ankara

ANKARA DEFENCE AND AVIATION INDUSTRY AND ITS COMPETITIVENESS

ABSTRACT

Development process, production organization and the competitiveness factors Ankara defence and aviation industry in of the sector is discussed through the findings of the field survey with six large firms and 97 SMEs. As in the world cases the existence of state institutions as the final buyer had been important in the location of the sector in Ankara. Additionally, the large “anchor” firms in the evolutionary development process of the sector had been important. As the industry have been developed, the number of the SMEs and the consistence of large firms and SMEs relations and the subcontracting and supply relations of the sector have been increased. Although the leader role of Ankara in Turkish defence and aviation industry has been proved through the field survey, the findings also indicate the inadequate activity level in the global level. The R&D indicators especially in terms of employment and expenses are argued as important factors in the competitiveness of the industry in Ankara. Along these discussions, the alternative strategies for the sustainable development of defence and aviation industry which can be argued through production organization and clustering model is put forward.

Keywords: defence and aviation industry, competitiveness, clustering, Ankara

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

CARİ İŞLEMLER DENGESİ İLE BÜTÇE DENGESİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN SINIR
TESTİ VE ASİMETRİK NEDENSELLİK TESTİYLE İNCELENMESİ: TÜRKİYE ÖRNEĞİ
2010-2016

Dr. Öğr. Üyesi Yılmaz TOKTAŞ
Dr. Öğr. Üyesi Ali ALTINER
Dr. Öğr. Üyesi Eda BOZKURT

ÖZET

Literatürde bütçe açığı ile cari açık arasındaki ilişkiye yönelik olarak farklı görüşler olmakla birlikte en temel iki görüş, ilişki olduğunu savunan Geleneksel Keynesyen görüş ve ilişki olmadığını savunan Ricardocu görüştür. Çalışmanın amacı, Türkiye’de cari işlemler dengesi ile bütçe dengesi arasındaki ilişkinin, 2010-2016 dönemi aylık veriler kullanılarak incelemektir. Çalışmada değişkenlerin durağanlık analizleri ADF ve PP testleri ile yapılmış ve değişkenler farklı seviyelerde durağan olarak tespit edilmiştir. Farklı seviyelerdeki değişkenler arasındaki eşbütünleşme ilişkisini incelemeye olanak veren Sınır testi yöntemi ile değişkenler arasındaki eşbütünleşme ilişkisi incelenmiştir. Çalışmada F istatistik değeri 13,78 olarak hesaplanmış ve %1 anlamlılık düzeyinde tablo üst kritik değerinden büyük bulunmuştur. Sınır testi sonuçlarına göre cari işlemler dengesi ile bütçe dengesi arasında ilişki tespit edilmiştir. Değişkenler arasındaki asimetric nedensellik ilişkisi Hatemi-J (2012) asimetric nedensellik testi ile incelenmiştir. Hatemi-J (2012) nedensellik testi sonucunda cari işlemler dengesindeki pozitif şoklardan bütçe dengesindeki negatif şoklara doğru, bütçe dengesindeki pozitif şoklardan cari işlemler dengesindeki pozitif şoklara doğru ve bütçe dengesindeki negatif şoklardan cari işlemler dengesindeki negatif şoklara doğru nedensellik tespit edilmiştir. Amprik bulgular sonucunda bütçe dengesinin cari işlemler dengesi üzerinde etkisi olduğu hipotezini destekler durumdadır. Ayrıca bütçe dengesindeki negatif şokların cari işlemler dengesindeki negatif şoklara doğru nedensellik tespiti bütçe açıklarının cari işlemler hesabı açıklarına neden olduğunu savunan ikiz açık hipotezini de desteklemektedir.

Anahtar Kelimeler: Cari İşlemler Dengesi, Bütçe Dengesi, Sınır Testi, Hatemi-J Nedensellik testi

Jel Kodu: E60, E62, F32, F40

EXAMINING THE RELATIONSHIP BETWEEN THE CURRENT ACCOUNT AND
BUDGET BALANCE BY BOUND AND ASYMMETRIC CAUSALITY TESTS: EXAMPLE
OF TURKEY 2012-2016

ABSTRACT

The relationship between budget deficit and current account deficit is articulated in the literature following two different views. Ricardian theory accepts that there is no relationship between the budget deficit and the current account deficit, whereas traditional Keynesian theory posits a relationship between them. This study on the relationship between the current account balance and the budget balance in Turkey aims to examine the period of 2010-2016 using monthly data. We used ADF and PP tests to perform stationarity analyses of the variables and found the variables to be stationary at different levels. We also used the bounds

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ 03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

---

test to examine the cointegration relation between variables: the F statistic value was calculated as 13.78; at the 1% significance level, this value was found to be higher than the upper critical value. Thus, the relationship between the current account balance and the budget balance was determined. Hatemi-J (2012) examined the asymmetric causality relation between variables using the asymmetric causality test, which determines causality, positive shocks from the current shocks to the negative shocks in the budget balance, positive shocks from the budget shocks to positive shocks from the current account balances, and negative shocks from the budget shocks to negative shocks from the current account balances. Empirical findings support the hypothesis that the budget balance has an impact on the current account balance. In addition, the determination that negative shocks in the budget balance lead to negative shocks in the current account balance supports the twin deficit hypothesis, which argues that budget deficits result in current deficits.

Keywords: Current account balance, budget balance, bounds test, Hatemi-J (2012) asymmetric causality test

Jel Codes: E60, E62, F32, F40

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

Tarih	04.05.2018	3. Oturum Maliye
Saat	15.45	
SALON	HATTUŞAŞ	
Moderator	Prof.Dr. Ramazan ARMAĞAN	
ISRC 94	Dr. Öğr. Üyesi UĞURÇİÇEK MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ Öğr. Gör. M. ALPİN GÜLŞEN AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ Bilim Uzmanı TOLGAHAN KESKİN MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ	TÜRKİYE'DE DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLARA YÖNELİK VERGİ TEŞVİKLERİ
ISRC 208	Dr. Öğr. Üyesi İsmail GÜNEŞ ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ	Suriyeli Mülteci Krizi ve Yerel Kamu Hizmetlerine Etkisi: Adana Örneği
ISRC 86	Prof. Dr. Ramazan ARMAĞAN Manisa Celal Bayar Üniversitesi Bilim Uzmanı Abdullah KAPLAN	VERGİ KÜLTÜRÜNÜN VERGİ İDARESİ VE MÜKELLEF BOYUTU
ISRC 98	Dr. Öğr. Üyesi KEMAL ÇELİK RECEP TAYYİP ERDOĞAN ÜNİVERSİTESİ	TÜRKİYE'DE YOKSULLAR LEHİNE KAMU HARCAMA POLİTİKASI
ISRC 39	Doç.Dr. Buğra ÖZER Manisa Celal Bayar Üniversitesi	İSPANYA VE İTALYA'NINFRANSA FETİŞİ VE BÖLGESEL DEVLETLERE BİR BAKIŞ

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

TÜRKİYE'DE DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLARA YÖNELİK VERGİ TEŞVİKLERİ

Dr. Öğr. Üyesi UĞURÇİÇEK
Öğr. Gör. M. ALPİN GÜLŞEN
Bilim Uzmanı TOLGAHAN KESKİN

ÖZET

Yatırımcıların kendi ülkeleri dışındaki bir ülkede işletme girişiminde bulunması olarak özetlenebilecek doğrudan yabancı yatırım olgusu, gerek mal ve hizmet üretiminin artması gerekse yeni hizmet ve üretim teknolojisinin transfer edilmesi, iktisadi büyüme açısından önemli bir rol oynamaktadır. Türkiye’de, Osmanlı Döneminden itibaren doğrudan yabancı yatırımlara büyük önem verilmektedir. Söz konusu tarihsel süreçte ilk kez 1838 yılında İngiltere ile yapılan ticaret anlaşması sonucu yabancı sermaye hususu gündeme gelmiştir. İmparatorluğun son dönemlerinde birçok kanun çıkartılmış ve arazi başışı, vergi muafiyeti gibi teşvikler gerçekleştirilmiştir. Cumhuriyet döneminde ise, doğrudan yabancı yatırımlara yönelik ilk olarak Teşvik-i Sanayi Kanununda hukuki regülasyonlar yapılmıştır. Bu kapsamda 1923-1928 yılları arasında vergi, resim, harç gibi hususlarda mali teşvikler gerçekleşmiş ve doğrudan yabancı sermaye yatırımlarında (DYSY) bir artış olmuştur. 1929 krizinin ardından ithal ikameci politikaya geçilmiş; DYSY oranı %90 azalmıştır. 1950-1980 dönemi genel olarak değerlendirildiğinde DYSY teşvik amacı ile Yabancı Sermaye Teşvik Kanunu çıkarılmış, ancak bekleneni sağlayamamıştır. Finansal liberalizasyon politikalarının yoğun şekilde uygulandığı 24 Ocak kararları sonrasında ithal ikameci politikalar önemli ölçüde terkedilmiş; kalkınma planları kapsamında ilk kez vergisel teşvikler DYSY kapsamına dahil edilmiştir. Günümüzde uygulanan DYSY teşvik politikaları özellikle 2001 yılında izlenen Güçlü Ekonomiye Geçiş Programı ile şekillenmiştir. Bu dönemden günümüze kadar özellikle işlem maliyetlerini azaltmak amacıyla idari regülasyonlar yapılmıştır. Çalışmada Cumhuriyet döneminden günümüze kadar uygulanan DYSY teşvik politikalarının vergisel boyutları, Osmanlı İmparatorluğu da dahil edilerek değerlendirilecektir. Bu kapsamda ülkemizde yeni vergisel yapıda teşviklerin arttırılması ile birlikte DYSY girişlerinde pozitif yönde bir eğilimin olduğu gözlemlenmektedir.

TAX INCENTIVES FOR FOREIGN DIRECT INVESTMENT IN TURKEY

ABSTRACT

Foreign direct investment, which can be summarized as investors' attempt to operate in a country outside their own country, plays an important role in the growth of economic growth, both in the production of goods and services and in the transfer of new service and production technology. In Turkey, great importance is given to foreign direct investment from the Ottoman period. For the first time in the historical process, the issue of foreign capital, which is the result of the trade agreement with England in 1838, has come into the question. In the last days of the empire many laws were issued and incentives such as land donation and tax exemption were realized. In the Republican period, legal regulations were first made in the Incentive Industry Law for direct foreign investments. In this context, financial incentives were realized between 1923 and 1928 on issues such as taxes, duties and fees, and there was an increase in foreign direct investment (FDI). After the 1929 crisis, the import substitution policy was passed; FDI rate decreased by 90%. When the 1950-1980 period was evaluated in general,

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ 03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

---

the FDI incentive purpose and the Foreign Capital Encouragement Law were issued but it did not provide the expectation. After the intensive implementation of the financial liberalization policies of January 24, import substitution policies have been abandoned considerably; tax incentives for the first time within the scope of development plans have been included in the scope of FDI. The FDI incentive policies implemented today are especially shaped by the Strong Economy Transition Program, which was followed in 2001. From this period administrative regulations have been made to reduce especially the transaction costs. In the study, the tax dimensions of the FDI incentive policies applied from the Republican period to the day-to-day period will be evaluated by including the Ottoman Empire. In this context, it is observed that there is a tendency in the positive direction in the entry of FDI together with the increase of incentives in the new tax structure in our country.

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

SURİYELİ MÜLTECİ KRİZİ VE YEREL KAMU HİZMETLERİNE ETKİSİ: ADANA
ÖRNEĞİ

Dr.Öğretim Üyesi İsmail Güneş⁸³

ÖZET

Türkiye bugün itibariyle 3.3. milyon Suriyeli göçmene ev sahibi yapmaktadır ve en fazla Suriyeli göçmen Türkiye’de bulunmaktadır. Türk toplumu başlangıçta Suriyeli mültecilere karşı dayanışma göstermiştir, ancak kamuoyunda bu destek günden güne azalmaktadır. Pek çok kişi Suriyelileri siyasi ve ekonomik çıkarları için bir tehdit olarak algılamaktadır. Büyükşehirlerde olası sorunlar artmaktadır. İnsanlar Suriyeli mültecileri kültürel olarak farklı olarak görmektedirler. Özellikle düşük gelirli işlerde çalışarak kayıt dışı ekonomiye yol açtıkları ve Türklerin çalışabileceği işleri yaptıkları düşünülmektedir. Türk insanın pek çoğu Suriyeli göçmenlerin kamu hizmetlerine ve yardımlara kolayca erişebildiğine inanmaktadır. Türkiye tarafından göçmenler için çok sayıda kamp kurulmasına rağmen Suriyelilerin büyük çoğunluğu kentlerde yaşamaktadır. Bu ise insanlarda kentlerde kendi refahları için yapılması gereken harcamaların Suriyeliler için yapıldığı algısını güçlendirmektedir. Türkiye hükümeti Suriyeli mülteci konusunu merkezden yönetmektedir. Yerel ihtiyaçları veya sorunları anlamak, sosyal uyumu teşvik etmek için tasarlanan girişimlere ve planlara yerel yönetimleri ve Sivil Toplum Kuruluşlarını sürece dâhil etmemek eğilimindedir. Merkezi hükümet ile yerel yönetimler arasındaki gelir paylaşımında verilen paylar, mülteci nüfusu dikkate alınmaksızın, Türk vatandaşlarının sayısına göre belediyeler arasında dağıtılmaktadır; bu da kentinde Suriyeli göçmen barındıran iller açısından haksızlık yaratmaktadır. Bu belediyelere hem Türk hem de Suriyelilere ait gerçek nüfusu yansıtan fonlar sağlanarak yerel yönetimlerce ayırım gözetmeksizin sunulan hizmetlerin niceliğini ve niteliğini koruyarak mültecilerin ihtiyaçları giderilebilir. Sosyal uyumun sağlanması için yapılacak planlamalara yerel yönetimler ve Sivil Toplum Kuruluşları dâhil edilmelidir. Bu çalışmada iki yüz binin üzerinde Suriyeli mülteciye ev sahipliği yapan Adana ilinde yapılan çalışmalar, yerel hizmetlerin sunumu detaylı olarak incelenecektir. Sorunu en fazla yaşayan büyük kentlerden biri olan Adana ilinde kamuoyunun, yerel yönetimlerin konuya yaklaşımları irdelenecek ve öneriler sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Göç, Mülteci, Yerel Kamu Harcamaları, Suriye, Adana

Jel Kodları: H1. H5. H7

THE SYRIAN REFUGEE CRISIS AND ITS EFFECT ON LOCAL PUBLIC SERVICES :
CASE OF ADANA

ABSTRACT

Turkey has the largest number of Syrian refugees worldwide, over 3 million. The Turkish community has shown solidarity with Syrian refugees, but their patience, and tolerance is diminishing day by day. Most of the Turkish people perceive Syrians as a threat to their political and economic interests. The potential problems is rising in the metropolitan areas. Most of them thinks Syrians as culturally different and they effects competition for low-wage

⁸³Çukurova Üniversitesi İİBF, Tlf: 0532.3937300 ismailgunes@cu.edu.tr

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ 03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

---

jobs or customers, and they accept working in the informal economy. Many Turkish people view Syrian refugees with suspicion and anger that they are undercutting their jobs with cheap labor. Turkish people believe Syrians receive easy access to public services and assistance. Turkey has set up many camps for the refugees. Yet, only a small fraction of refugees choose to stay at the camps, while most of them have bought residences or are renting all across Turkey. Turkish government tends not to engage local authorities or civil society in planning for initiatives designed to promote social cohesion. The revenue sharing between central and local governments is distributed among municipalities according to the number of Turkish citizens, without considering the refugee population, which means resources are especially scarce in communities with large numbers of Syrians. Turkey's long-term strategy should include measures designed to provide municipalities with funding that reflects their actual population, both Turkish and Syrian, and engage local authorities and civil society in planning for initiatives designed to promote social cohesion; In this study, we will examine the Syrian Refugee Crisis and its effect on local public services in Adana. Adana is currently hosting more than 200,000 Syrian citizens.

Keywords : Migration, Refugees, Local Public Expenditures, Syria, Adana

Jel Classification: H1. H5. H7

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

VERGİ KÜLTÜRÜNÜN VERGİ İDARESİ VE MÜKELLEFLER BOYUTU

Prof. Dr. Ramazan ARMAĞAN
Bilim Uzmanı Abdullah KAPLAN

ÖZET

Bir devleti diğer devletlerden ayıran kendine has karakteristik özellikleri vardır. Bu kapsamda her toplumun, ekonomik, sosyal, siyasal, hukuki, mali yapısı ve işleyişi diğerlerinden farklı olabilmektedir. Bu farkların temelini, toplumdaki maddi ve manevi tüm unsurların bütünü oluşturarak kültür kavramı içerisinde değerlendirmek mümkündür. Gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde, genel olarak kamu harcamalarının finansmanının ana kaynağını vergi gelirleri oluşturmaktadır. Bu nedenle, vergilemede etkinliğin sağlanması ve sürdürülebilirliği için idare ve mükellef arasındaki ilişkilerin sağlam temellere dayandırılması gerekmektedir. Verginin tanımından da anlaşılacağı üzere, en önemli özelliği karşılıksız ve hukuki cebir altında alınmasına rağmen, asıl olan kişilerin gönüllü katılımı ve uyumu sağlanması bu anlamda vergi kültürünün toplumun tüm kesimlerine yayılmasına gereksinim duyulmaktadır. Toplumsal desteğin göstergesi kapsamında maliye bilim insanları literatüre çeşitli kavramlar kazandırılmış olup vergi kültürü de bu alanda üzerinde yoğun çalışmalar yapılan bir konu haline gelmiştir.

Bu çalışmada, vergi kültürüne idare ve mükellef yönünden yaklaşım konusunda teorik bir değerlendirmeye yer verilmiştir.

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

TÜRKİYE'DE YOKSULLAR LEHİNE KAMU HARCAMA POLİTİKASI
Dr. Öğr. Üyesi Kemal ÇELİK⁸⁴

ÖZET

Yoksulluk, insan onuruna yakışır bir yaşam hakkını sınırlandıran ekonomik ve sosyal bir sorundur. Günümüz dünyasında açlıktan, susuzluktan, elverişsiz sağlık koşullarından muzdarip olan milyonlarca insan varken aynı şekilde daha iyi bir eğitim, sağlık, barınma, vb. hizmetlerden yararlanamayan ama bir önceki yoksulluk durumuna göre görece daha az şiddetli bir yoksullukla yüzleşen milyonlarca insan da vardır. Yoksullukla mücadelede hükümetlerin kamu kaynaklarını toplum refahını artırıcı yönde kullanması esastır. Ancak bu kaynakların sınırlı olduğu ve yoksulların sürekli olarak sosyal yardımlarla desteklenmesinin sürdürülebilir olmadığı da acı bir gerçektir. Yoksulluğu azaltmayı hedefleyen ve bireylerin daha yüksek bir refah seviyesinde yaşamalarını temin edecek politikaların uygulayıcısı konumunda olan hükümetler, maliye politikası araçlarını yoksulların varlık ve olanaklarını iyileştirici bir yönde etki oluşturacak biçimde kullanmaları halinde yoksullar lehine olumlu sonuçlar sağlayabilirler. Yoksullar lehine kamu harcama politikası, kısa vadede yoksulların varlık, gelir ve durumlarını olumlu yönde etkilemesi olası olan sosyal korumaya yönelik kamu harcamalarının miktarını ve bütçe içindeki ağırlıklarını artırmayı gerektirir. Yoksulların durumunu uzun vadede olumlu yönde etkileyecek olan eğitim, sağlık ve özel sektörün gelişimi gibi alanlara yönelik kamu harcamalarının artırılmasına özen gösterilmesi yoksullar lehine kamu harcamaları politikasının ikinci ayağını oluşturur. Bu çalışmada Türkiye'de yoksullar lehine kamu harcamaları; sosyal yardım, sosyal sigorta ve sosyal konut politikaları ekseninde incelenecek ve mevcut aksaklıklara yönelik çeşitli öneriler sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler : Yoksulluk, Sosyal Yardım, Sosyal Sigorta.

Jel Kodları : I30, H53

PRO-POOR PUBLIC EXPENDITURE POLICY IN TURKEY

ABSTRACT

Poverty is an economic and social question that limits the right to a life worthy of human dignity. In today's world, there are millions of people who suffer from hunger, thirst, unfavorable health conditions, as well as a better education, health, there are millions of people who cannot benefit from services but face a relatively less severe poverty compared to the previous poverty situation. Governments in poverty struggle must use public resources to increase public prosperity. But it is also a painful fact that these resources are limited and the continuous support of the poor by social assistance is not sustainable. Governments aiming at reducing poverty and practicing policies that will enable individuals to live at a higher level of prosperity can provide positive results in favor of the poor if they use fiscal policy tools in a way that will improve the poor's assets and opportunities. The public spending policy in favor of the poor requires increasing the amount of public spending on social protection and its weight in the budget, which could potentially affect the wealth, income and situation of the

⁸⁴ Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, İİBF, Maliye Bölümü, 0545 492 39 44, kemal.celik@erdogan.edu.tr.

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ 03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

---

poor in the short run. Attention to increasing public spending towards areas such as education, health and private sector development that will affect the poor in a positive way over the long term constitutes the second pillar of the public spending policy for the poor. In this study, the poor in favor of public spending in Turkey; social assistance, social insurance and social housing policies, and various proposals will be made for the current problems.

Keywords: Poverty, Social Assistance, Social Insurance

Jel Codes : I30, H53

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

İSPANYA VE İTALYA'NIN FRANSA FETİŞİ VE BÖLGESEL DEVLETLERE BİR BAKIŞ:
KATALONYA SORUNSALI

Doç. Dr. Buğra ÖZER⁸⁵
Yrd. Doç. Dr. Aslıhan Özel ÖZER⁸⁶
Ömer KAYA⁸⁷

ÖZET

Bu çalışmada, bugün 17 özerk bölge ve 2 özerk şehre ayrılmış olan İspanya özelinde ulus devlet, üniter devlet, federal devlet ve bölgesel devlet ayrımı yapılmaya çalışılmıştır. Çalışmanın bu tarz bir ayırım uğraşına girişmesinin nedeni bahsi geçen kavramların birbirleriyle olan ilişkilerini açıklayarak farklılıklarını ortaya koymaktır. Özellikle bölgesel devlet kavramının ne anlama geldiğini doğru algılamak günümüzde birçok sorunla boğuşan İspanya ve İtalya'daki gelişmeleri takip etme hususunda faydalı olacaktır. Bölgesel devletin önemli örneklerinden biri olan İspanya'da bu yönetim yapısının tarihi ve özelde de Katalonya tarihi yine çalışmanın değindiği noktalar olmuştur. Bunun yanında İspanyanın bölgelerine özerklik verme gerekçeleri ile İtalya'nın bölgelerine özerklik verme gerekçeleri karşılaştırılmış ve bu iki devlettaki Fransa fetişine dikkat çekilmiştir. Çalışma bu noktada en önemli gerekçeler olarak sosyo-ekonomik gerekçeler kadar etnik ve kültürel farklılıkların ayrılıkçı temelde ifade bulmasını engelleme politikasının da olduğunu savunmaktadır. Ancak hem bu tarz bir örgütlenme seçip hem de Fransız merkezîyetçiliğini kurma girişimleri belki de bu iki ülkenin bugün yaşadığı sorunların temelinde yatar. Çalışma son bölümde ise Katalan ayrılıkçılığının dayanak noktalarını belirlemeye çalışmıştır. Çalışmanın ortaya koyduğu bu dayanak noktaları Katalan ayrılıkçılığını salt milliyetçi söylemler üzerinden serpilip gelişen bir siyasi hareket olarak akseden düşüncelere bir alternatif sunacaktır. Çalışmanın sunduğu bu alternatif görüşe göre taleplerini her daim barışçı yollarla ifade eden Katalanların ayrılık taleplerinin temelindeki etnik ve kültürel farklılaşmanın yanına İspanya geneline nazaran ileri ekonomik gelişmişlik seviyesini de eklemek gerekir.

SPAIN AND ITALY YEARNING FOR THE ROLE OF FRANCE: AN OVERVIEW ON
REGIONAL STATES

ABSTRACT

The proposed work aims to clarify the discussion in regard to nation states, federal states, unitary states with its related variations of regional state based on the Spanish case of the unitary state defined on the basis of 17 autonomous regions and two autonomous cities. In handling the problematizations, the effort shall be to be able to elucidate and the interrelations of basic concepts with different convergence and divergence of the traits involved in the case.

⁸⁵ Doç. Dr., Manisa Celal Bayar Üniversitesi, İİBF, SBUİ Bölümü, Yunusemre, Manisa, bugraozer@gmail.com

⁸⁶ Yrd. Doç. Dr., Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Ahmetli Meslek Yüksekokulu, Muhasebe ve Vergi Uygulamaları Programı, Ahmetli, Manisa, aslihanozel@yahoo.com

⁸⁷ Uzmanlık Adayı, Manisa Celal Bayar Üniversitesi, SBE, Kamu Yönetimi Yüksek Lisans Programı, omerkaya92@hotmail.com

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ 03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

In particular, setting out the basic characteristics of the regional state, the discussion will endow the reader to have a succinct understanding of problems faced in the Italian and Spanish cases experienced recently. Spain being a predominantly important case of regional states shall be focused upon with her administrative history along with the Catalonian case's legacy. In accordance with the discussion, a comparative perspective is asserted to contrast and compare the pretexts of Spain's granting autonomy to her regions with her Italian counterpart, accompanied with a discussion of the theme of Spain with her counterpart Italy's desiring to be yearning the role of France. The most important pretexts for such action may be explained in terms of two countries desire to avoid separatist crystallization of ethnic and cultural identity differences along with socio-economic reasons. Assuming such a role, the French-style-centralization of both countries has come to exacerbate the ongoing problems severity. The work will finally undertake an understanding of Catalonian separatism with the basic pillars of Catalonian separatism defined of Catalonian identity nationalism and related nationalist movement by means of an alternative twist. Such a twist shall be inclusive of the peaceful attitude of the nationalism in question within the region along with a more advance economic development of Catalonian compared with the rest of Spain.

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

Tarih	04.05.2018	4. Oturum PAZARLAMA/ULUSLAR ARASI TİCARET
Saat	15.45	
SALON	YAZILIKAYA	
Moderator	Prof. Dr. Halit YANIKKAYA	
ISRC 202	Prof. Dr. M. Halis SAKA Gebze Technical University Prof. Dr. Halit YANIKKAYA Gebze Technical University Arş. Gör. Hasan KARABOĞA	ULUSLARARASI İKİLİ TİCARETİN TEMEL BELİRLEYİCİLERİ - ANFİS YAKLAŞIMI
ISRC 37	Dr. Öğr. Üyesi İbrahim BOZACI Kırıkkale Üniversitesi Doç. Dr. Yunus Bahadır GÜLER Kırıkkale Üniversitesi	İNTERNET ÜZERİNDEN SATIN ALMADA DOKUNMA DUYUSU VE MODA YENİLİKÇİLİĞİNİN ROLÜ: KIRIKKALE İLİNDE GİYİM ÜRÜNLERİNE YÖNELİK BİR ALAN ARAŞTIRMASI
ISRC 71	Öğr. Gör. Veli Ahmet ÇEVİK Hitit Üniversitesi Öğr. Gör. Dursun ARSLANER Hitit Üniversitesi Dr. Öğr. Üyesi İsmail GÖKDENİZ Kırıkkale Üniversitesi	ONLİNE SATIN ALMA SÜRECİNDE MÜŞTERİ BEKLENTİLERİNİN BELİRLENMESİNE YÖNELİK BİR UYGULAMA
ISRC 201	Öğr. Gör. NİDA PALABIYIK BOZOK ÜNİVERSİTESİ	TÜKETİCİLERİN SATIN ALMA KARARLARINDA KULAKTAN KULAĞA İLETİŞİMİN ETKİSİ: CİNSİYETE BAĞLI KIYASLAMA

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ 03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

ULUSLARARASI İKİLİ TİCARETİN TEMEL BELİRLEYİCİLERİ - ANFIS YAKLAŞIMI

Prof. Dr. M. Halis SAKA⁸⁸

Prof. Dr. Halit YANIKKAYA⁸⁹

Arş. Gör. Hasan KARABOĞA⁹⁰

ÖZET

Dünya ticaretinin yapısı ve ülkelerin ikili ticaretleri birçok faktörden etkilenecek yıllara bağlı olarak değişiklik gösterebilir. Geleneksel uluslararası ticaret teorilerinde ülkelerin birbirleriyle ticaretlerinin mutlak ve karşılaştırmalı üstünlüklerinden etkilendiği savunulmuştur. Daha sonra, ülkeler arası uzaklıkların hesaba katıldığı çekim modeli temelli yaklaşımlarla ekonometrik modeller kullanılarak birçok kez uluslararası ticaret analizleri yapılmıştır. Bu çalışmada uluslararası ikili ticaretin temel belirleyicileri, geleneksel yöntemlerden farklı olarak ANFIS (Uyarlamalı Sinirsel Bulanık Çıkarım Sistemi) yöntemiyle analiz edilmiştir. Uluslararası ticaretin dinamik yapısından dolayı, bu yöntemle ülkelerin ikili ticaretlerini etkileyen faktörlerin bulanık mantık çerçevesinde daha etkin bir şekilde tahmin edilebileceği öngörülmüştür. Çalışmada CEPII araştırma merkezinin hazırladığı yer çekimi ve ticaret veri setleri 1995-2010 yılları arasında olacak şekilde birleştirilmiştir. Ülkelerin ikili ticaret verilerinin yanı sıra uzaklık, yüz ölçümü, nüfus ve milli gelir gibi karakteristik özellikleri de analizlerimizde yer almıştır. ANFIS yapısı kullanılarak veriler eğitim, test ve kontrol olarak ayrılmış ve uluslararası ticareti etkileyen faktörler tahmin edilmiştir. Ülkeler arası uzaklık ve ülkelerin milli gelirlerinin ticareti etkilediği bulunmuştur. Sonuçlarımız, uluslararası ticaret ağı literatüründeki çalışmalar ile paralellik arz etmekle beraber ANFIS kullanımı ile tahminlerin daha anlamlı ve kapsamlı hale getirilmesi mümkün olmaktadır.

Anahtar Kelimeler : Uluslararası İkili Ticaret, Çekim Modeli, ANFIS.

Jel Kodları : F14, F17.

THE BASIC DETERMINANTS OF BILATERAL TRADE - AN ANFIS APPROACH

ABSTRACT

The structure of the world trade and the bilateral trade of countries, which are affected by many factors, may vary from year to year. In traditional international trade theories, it is argued that the bilateral trade between countries is influenced by their absolute and comparative advantage. Later, using econometric models, many international trade analyzes have been carried out with gravity model-based approaches in which the distances between countries are accounted for. In this study, unlike traditional methods, the basic determinants of the bilateral trade are analyzed by using ANFIS (Adaptive Neural Fuzzy Inference System) method. It is predicted that the factors affecting the bilateral trade of the countries due to the dynamic structure of international trade can be estimated more effectively by the help of this fuzzy logic framework. In the study, the gravity and trade datasets by the CEPII research

⁸⁸ Gebze Teknik Üniversitesi, 02626051802, saka@gtu.edu.tr (Yazışma yapılacak yazar)

⁸⁹ Gebze Teknik Üniversitesi, 02626051432, halityanikkaya@gtu.edu.tr

⁹⁰ Gebze Teknik Üniversitesi, 02626051441, hkaraboga@gtu.edu.tr

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ 03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

---

center combined for the years between 1995-2010. In addition to bilateral trade data, the characteristics of countries such as distance, area, population and national income are included in our analyzes. Using the ANFIS structure, data is separated as training, test and validation, and then the factors affecting international trade are estimated. It is found that the distance between countries and their national income affect trade. Although our results are in line with the studies in the international trade network literature, the use of ANFIS makes it possible to perform more significant and comprehensive estimates.

Keywords : Bilateral Trade, Gravity Model, ANFIS.

Jel Codes : F14, F17.

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

İNTERNET ÜZERİNDEN SATIN ALMADA DOKUNMA DUYUSU VE MODA
YENİLİKÇİLİĞİNİN ROLÜ: KIRIKKALE İLİNDE GİYİM ÜRÜNLERİNE YÖNELİK BİR
ALAN ARAŞTIRMASI

Yrd. Doç. Dr. İbrahim BOZACI⁹¹
Doç. Dr. Yunus Bahadır Güler⁹²

ÖZET

İnternetin alışverişlerde kullanımı, işletmeler ve tüketiciler için sağladığı faydalara bağlı olarak artmaktadır. Türkiye’de internet kullanan bireylerin nüfusa oranı yüksek olsa da, internet aracılığıyla gerçekleştirilen ticaretin toplam ticaret içinden aldığı pay, benzer ülkelere göre düşüktür. İnternet üzerinden alışverişlerin yeterince hızlı artmaması, bu davranışı etkileyen faktörlerin neler olduğunun anlaşılması gereğini ortaya çıkarmaktadır. İnternet üzerinden alışverişlerin geleneksel alışverişlere göre farklılıklarının incelendiği çalışmaların önemli kısmında, bu satın almaların ürüne dokunma bakımından eksiklik içerdiği ve bu eksiklik hissini giderilmesinde yapılması gerekenler hakkında olduğu görülmektedir. Bu çalışmada internet üzerinden satın alma eğilimini etkileyen faktörler, dokunma duyusu bağlamında incelenmektedir. Bu noktada öncelikle pazarlama alanında gerçekleştirilen çalışmalara yönelik literatür incelemesi gerçekleştirilmekte ve bu davranışı etkilediği sonucuna varılan başlıca faktörler belirlenmektedir. Ardından belirlenen araştırma değişkenleri ve bunlar arasındaki ilişkileri test etmek üzere giyim ürünlerine yönelik Kırıkkale ilinde, birincil veri toplama yöntemlerinden anket çalışması gerçekleştirilmektedir. Elde edilen verilerin istatistiksel veri analiz programıyla test edilmesi sonucunda, moda yenilikçiliği ve dokunma hissini internet üzerinden satın alma eğilimini etkileyen önemli faktörler olduğu anlaşılmaktadır. Dolayısıyla moda yenilikçilerinin ve internet üzerinden satın alırken dokunma hissi yaşayabilenlerin internet üzerinden satın alma eğilimi daha yüksek olmaktadır. Diğer taraftan dokunma ihtiyacının internetten satın alma eğilimi olumsuz etkileyen bir değişken olduğu iddiası desteklenmemektedir. Son olarak araştırma sonuçları yorumlanmakta ve öneriler geliştirilmektedir.

Anahtar Kelimeler: İnternet Aracılığıyla Satın Alma, Moda Yenilikçiliği, Dokunma İhtiyacı, Dokunma Hissi

Jel Kodu: M31, M39

THE ROLE OF SENSE OF TOUCH AND FASHION INNOVATIVENESS IN
PURCHASING THROUGH INTERNET: A FIELD RESEARCH IN KIRIKKALE
PROVINCE TOWARD CLOTHING PRODUCTS

ABSTRACT

The use of internet for shopping increases dependent on the benefits for businesses and consumers. In Turkey, even though a high percentage of the population of individuals using

⁹¹ Kırıkkale Üniversitesi

⁹² Kırıkkale Üniversitesi Keskin Meslek Yüksekokulu Kırşehir Yolu 3.Km. 71800 Keskin/KIRIKKALE, tel. 318 515 4151, ybguler@hotmail.com,

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ 03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

---

the Internet, received total trade through trade conducted via the Internet share is low compared to similar countries. Growing of shopping through internet with not enough speed, reveals the necessity to understand which factors affect this behavior. An important part of the study of the differences between online purchases and traditional shopping seems to be that these purchases are lacking in sense of touch and that they need to be done to overcome this lack of sense. In this study, the factors affecting the tendency to buy over the internet are examined in terms of sense of touch. At this point, literature review is conducted primarily for the studies carried out in the field of marketing and the main factors that influence this behavior are determined. Then, a questionnaire survey, which is a primary data collection method, is conducted in Kırıkkale province to test determined research variables and relationships among them. As a result of testing the obtained data with statistical analysis program, it is understood that fashion innovativeness and sense of touch are factors affecting the buying tendency on the internet. So the purchasing tendency of fashion innovators and people who experiencing touching sense when purchasing by internet is high. On the other hand, it is not supported that the need to touch is a variable that negatively affects the tendency to purchase from the internet. Finally research results are interpreted and recommendations are developed.

Key words: Purchasing through Internet, Fashion Innovativeness, Need to Touch, Sense of Touch

Jel Code: M31, M39

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

ONLİNE SATIN ALMA SÜRECİNDE MÜŞTERİ BEKLENTİLERİNİN
BELİRLENMESİNE YÖNELİK BİR UYGULAMA

Öğr. Gör. Veli Ahmet ÇEVİK⁹³
Öğr. Gör. Dursun ARSLANER⁹⁴
Dr. Öğretim Üyesi İsmail GÖKDENİZ⁹⁵

ÖZET

Son yıllarda yaşantımızın ayrılmaz parçası haline gelen teknolojiyle birlikte tüketicilerin alışveriş yapma şekilleri de artık değişmektedir. İhtiyacımız olan her şeyi çok kısa süreler içerisinde temin edebilmemize olanak tanıyan elektronik ticaret hemen hemen her tüketici tarafından artık kullanılmaktadır. 2016 yılında, bir önceki yıla göre % 6,8 oranında artarak dünya nüfusunun yaklaşık % 47'si internete erişebilmektedir. Önümüzdeki üç yıl içerisinde bu oran %52'lere çıkarak dünyanın şuan ki nüfusundan fazla sayıda insan internete erişim sağlayacaktır. Türkiye'de ise yaklaşık on hanenin sekizi internete erişirken, bu oran nüfusun %55 ini oluşturmaktadır. İnternet erişimi olan bireylerin internet üzerinden mal veya hizmet alışverişi ya da sipariş verme oranı 2015 yılına göre 1 puan artarak %34,1 düzeylerine ulaşmıştır. Söz konusu online alışveriş potansiyelinin sonucu olarak geleneksel fiziki alışveriş işletmelerinin rekabeti artık online alışveriş dünyasında yaşanmaktadır. Bu rekabette müşteriyle olan ilişkiler eskisinden daha fazla önemli hale gelmiştir. Kuralları ve oyuncuları çok hızlı değişen rekabet ortamında işletmeler artık çok daha az karlarla ayakta durmaya çalışırken, devamlılıklarını sağlayabilmek için müşteriye hedeflerinin tam ortasına konumlandırmaktadırlar. Ürün ve hizmetin bol olduğu ancak müşterinin seçici olduğu pazar ortamında müşterilerle iletişimini ve ilişkilerini sağlam kuran firmalar rekabet ortamında ayakta durabilmektedir. Bu çalışmada Çorum İlinin en büyük ilçelerinden olan ve yakınlarında büyük alışveriş merkezlerinin olmadığı Osmancık İlçesinde, online alışveriş sıklıkla yaptığı gözlenen tüketicilerin satın alma sürecindeki beklentilerinin ölçülmesi amaçlanmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak katılımcıların kişisel bilgilerinin ve demografik durumlarının sorulduğu e-ticarette Müşteri beklentilerine yönelik 5'li likert tekniğine uygun sorular yer almaktadır. Çalışmada anket yoluyla elde edilen birincil veriler SPSS 21.0 paket programıyla değerlendirilmiş ve analizleri değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler : Online satın alma, Müşteri beklentileri.

Jel Kodları : M30.

⁹³ Hitit Üniversitesi, 5315522701, veliahmetcevik@hotmail.com

⁹⁴ Hitit Üniversitesi, 5458211934, dursunarslaner@hitit.edu.tr

⁹⁵ Kırıkkale Üniversitesi, 5057039900 isgokdeniz@gmail.com

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

TÜKETİCİLERİN SATIN ALMA KARARLARINDA KULAKTAN KULAĞA İLETİŞİMİN
ETKİSİ: CİNSİYETE BAĞLI KIYASLAMA

Nida PALABIYIK⁹⁶

ÖZET

İnsanlık tarihinden beri sınırsız ihtiyaçlarını karşılama güdüsü ile hareket eden bireyler, satın alma kararlarını verirken pek çok bilgi kaynağından etkilenmektedir. Mali olarak işletmeyi en az etkileyen kaynaklardan biri ise müşterilerin ürün ya da hizmet hakkında kulaktan kulağa iletişim yoluyla birbirlerini olumlu ya da olumsuz olarak etkilemeleridir. Kulaktan kulağa iletişim, insanların satın aldıkları ürüne ilişkin olumlu ya da olumsuz deneyimlerini ve ürüne ilişkin bilgilerini çevreleri ile paylaşma eğilimlerini ifade etmektedir (Gülmez ve Türker, 2015:66). Bu nedenle ihtiyaçların ortaya çıkmasından başlayıp satın alma davranışının gerçekleşmesine kadarki tüm süreçte müşteri üzerinde olumlu ya da olumsuz etkileri olmaktadır. Bu çalışmanın ilk amacı üniversite öğrencilerinin satın alma kararlarında kulaktan kulağa iletişimin etki düzeyini belirlemek ve cinsiyete bağlı olarak bir farklılık olup olmadığını tespit etmektedir. İkinci amacı ise bilgi alınan kişinin (kaynak) ürünle ilgili uzmanlık düzeyi, bilgi alan kişinin (alıcı) ürünle ilgili uzmanlık düzeyi, kaynak ile alıcı arasındaki bağın gücü ve alıcının algıladığı risk düzeyi ile kulaktan kulağa iletişimin satın alma kararı üzerindeki etkisi arasında bir ilişki olup olmadığını incelemektir. Bu bağlamda Bozok Üniversitesi araştırma evreni olarak belirlenmiştir. Araştırma kapsamında Bozok Üniversitesi'nde öğrenim gören 317 öğrenci üzerinde anket uygulaması yapılmıştır. Anket sonuçları veri alınarak yapılan analizlere göre katılımcıların %58'i bir ürünü satın alırken en çok kulaktan kulağa iletişimin etkisiyle hareket etmektedir. Buna ilaveten kişilerin satın alma süreçlerinde bilgi alınan kaynağın büyük etkisi olduğu tespit edilmiştir. Katılımcıların %68'i satın alma kararı vermeden önce başkalarından bilgi talep etme ihtiyacı duyduklarını belirtmiştir. Kadın katılımcılar, özellikle cilt bakım ürünü satın alımında kulaktan kulağa iletişimden faydalanırken, erkek katılımcılar çoğunlukla teknolojik ürün satın alımlarında kulaktan kulağa iletişimi kullanmaktadır. Kadınlar cilt bakım ürünlerinin yanı sıra tercih sıklığına göre teknolojik ürün, kozmetik, tatil yeri seçimi gibi sosyal hizmetler, giyim, doktor ve hastane seçimi gibi sağlık hizmetleri ile araba ve ev gibi yatırım tercihlerinde kulaktan kulağa iletişimi kullanmaktadır. Erkekler ise teknolojik ürünlerden sonra sırasıyla sosyal hizmetler, yatırım tercihleri, giyim ve sağlık hizmetleri satın almak için kulaktan kulağa iletişimi kullanmaktadır. Kaynağın ürünle ilgili uzmanlık düzeyi ($r=.439$ ve $p=.000$), alıcının ürünle ilgili uzmanlık düzeyi ($r=.282$ ve $p=.000$), kaynak ile alıcı arasındaki bağın gücü ($r=.283$ ve $p=.000$) ve alıcının algıladığı risk düzeyi ($r=.172$ ve $p=.000$) ile kulaktan kulağa iletişimin satın alma kararı üzerindeki etkisi arasında anlamlı bir ilişki olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler : İletişim, Satın Alma, Kulaktan Kulağa İletişim.

Jel Kodu : M3.

⁹⁶ Hitit Üniversitesi, 0507 227 57 26, nidapalabiyik@gmail.com

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

THE EFFECT OF WORD OF MOUTH COMMUNICATIONS ON CONSUMERS'
PURCHASING DECISIONS: THE GENDER ASSOCIATED COMPARISON

ABSTRACT

Since human history, individuals who act with the motivation to meet their unlimited needs are influenced by many sources of knowledge when making purchasing decisions. One of the least influential sources financially is that customers are positively or negatively influencing each other's about the product or service through word of mouth communication. Word of mouth communications refers to the people's positive or negative experiences related with product whom they buy and the tendency to share information about the product with their surroundings (Gülmez ve Türker, 2015:66). For this reason, there is a positive or negative effect on the customer over the entire process, from the emergence of needs to the realization of purchasing behavior. The first objective of this study is to determine the level of effect of the word of mouth communication in the purchasing decisions of university students and to determine whether there is a difference depending on the gender. The second purpose is to examine whether there is a relationship between the effect of sender's and receiver's expertise about the product, tie strength between sender and receiver and the receiver's perceived risk and the effect on purchasing decisions of word of mouth communications. In this context, Bozok University has been designated as a research universe. Within the scope of the research, a questionnaire was applied to 317 students who were educated at Bozok University. According to the analysis made by taking the data of the survey results, 58% of the participants are acted mostly affected affected by the effect of word of mouth communication while purchasing a product. In addition, it was determined that the source of the information in the purchasing process of the people is a great influence. 68% of the participants indicated that they needed to request information from others before giving a purchase decision. While female participants benefit from the word of mouth communication, especially when purchasing skin care products, male participants often use the word of mouth communication for technological product purchases. In addition to skin care products, women respectively use word of mouth communication technological products, cosmetics, social services such as holiday choice, clothing, health services such as doctor and hospital choice, investment preferences such as car and home. Men, after technological products, respectively use word of mouth communication to buy social services, investment preferences, clothing and health services. There was a significant correlation between the effect of sender's ($r=.439$ ve $p=.000$) and receiver's ($r=.282$ ve $p=.000$) expertise about the product, tie strength between sender and receiver gücü ($r=.283$ ve $p=.000$) and the receiver's perceived risk ($r=.172$ ve $p=.000$) and the effect on purchasing decisions of word of mouth communications.

Keywords : Communication, Purchasing, Word of Mouth

JEL Code : M3.

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

Tarih	04.05.2018	5. Oturum MUHASEBE
Saat	15.45	
SALON	PİRİ BABA	
Moderator	Dr. Öğretim Üyesi Selim CENGİZ	
ISRC 64	Öğr. Gör. Neşegül PARLAK Ordu Üniversitesi Prof. Dr. Habib AKDOĞAN Hitit Üniversitesi	MUHASEBE BÜROLARINDA KULLANILAN PAKET PROGRAMLARININ SEÇİM KRİTERLERİNİN TESPİT EDİLMESİ
ISRC 192	Arş. Gör. Tuba BORA KILINÇARSLAN Uludağ Üniversitesi Bilim Uzmanı Esra ÖZDEMİR Anadolu Üniversitesi	PAY GERİ ALIM İLANLARININ İNCELENMESİ: BORSA İSTANBUL UYGULAMASI
ISRC 152	Prof. Dr. Habib AKDOĞAN Hitit Üniversitesi Arş. Gör. Ela HIÇYORULMAZ Hitit Üniversitesi	İŞTİRAKLERDEKİ YATIRIM İŞLEMLERİNİN ULUSLARARASI MUHASEBE STANDARTLARI AÇISINDAN İNCELENMESİ
ISRC 169	Öğr. Gör. Şeyma YILMAZ KÜÇÜK Çankırı Karatekin Üniversitesi Dr. Öğr. Üyesi Selim CENGİZ Çankırı Karatekin Üniversitesi	TMS 41 VE VERGİ USUL KANUNU KAPSAMINDA CANLI VARLIKLARA İLİŞKİN MUHASEBE UYGULAMALARI
ISRC 113	Dr. Öğr. Üyesi Nurcan SÜKLÜM Hitit Üniversitesi	GENEL VE ÖZEL NİTELİKLİ TURİZM TEŞVİKLERİNİN TMS 20 KAPSAMINDA MUHASEBELEŞTİRİLMESİ
ISRC 211	Dr. Öğr. Üyesi Eyyüp Ensari ŞAHİN Hitit Üniversitesi	KRİPTO PARALAR VE MUHASEBESİ
ISRC 116	Prof. Dr. Ali Rıza GÖKBUNAR Manisa Celal Bayar Üniversitesi Arş. Gör. Ayhan YATBAZ Manisa Celal Bayar Üniversitesi	FİNANSAL KİRALAMA İŞLEMLERİNİN VERGİSEL DURUMU VE MUHASEBELEŞTİRİLMESİ

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

MUHASEBE BÜROLARINDA KULLANILAN PAKET PROGRAMLARININ SEÇİM
KRİTERLERİNİN TESPİT EDİLMESİ

Öğr. Gör. Neşegül PARLAK
Prof. Dr. Habib AKDOĞAN

ÖZET

Günümüzde, bilişim teknolojilerinde meydana gelen hızlı gelişmeler, işletmeleri, dolayısıyla da işletmelerin bilgilerini üreten muhasebe bilgi sistemlerini önemli düzeyde etkilemektedir. İşletmelerin muhasebe verileri çok sayıda ve devamlı takip gerektirdiğinden, muhasebe büroları bilgi teknolojileri kullanımını paket programlar ile sağlamaktadır. Paket programlar, işletmelerin verilerini kaydetme, sınıflandırma, ÖZETleme, raporlama ve analiz etme konularında muhasebeciye ve yöneticiye kolaylıklar sağlayan programlardır. İşletmelerin, muhasebe faaliyetlerine ilişkin işlemleri en doğru ve en kolay şekilde yürütebilmeleri ve ihtiyaç duydukları bilgiye istediği zamanda ve istediği yerde ulaşması kullanmayı tercih ettikleri paket programın etkinliği ile yakından ilgilidir. Bu nedenle paket programlar, içerdikleri çok sayıda modül ile muhasebe meslek mensubuna kolaylık sağlamak amacıyla sık sık güncellenmektedir. Verilerin Ordu ili ve ilçelerinde bulunan 110 muhasebe meslek mensubuna uygulanan anket formu ile toplandığı çalışmada, meslek mensuplarının, muhasebe bürolarında kullandıkları paket programlar ve tercih nedenleri ile kullanılan paket programlara ilişkin sorunları tespit etmek ve önerilerde bulunmak amaçlanmıştır.

Anahtar Kelime: Muhasebe bürosu, Paket program.

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

PAY GERİ ALIM İLANLARININ İNCELENMESİ: BORSA İSTANBUL UYGULAMASI

Tuba BORA KILINÇARSLAN⁹⁷

Esra ÖZDEMİR⁹⁸

ÖZET

Gelişmiş piyasalarda yoğun bir biçimde kullanılan pay geri alımları, ülkemizde Sermaye Piyasası Kurulu (SPK) tarafından 01.09.2009 tarih ve 27/748 sayılı ilke kararlar aracılığıyla ve yatırım ortaklıklarında uygulama alanı bulmuştur. Daha sonra 10.08.2011 tarihinde SPK'nın almış olduğu 26/767 sayılı ilke kararlar pay geri alımları tüm borsa şirketlerini kapsayacak şekilde genişletilmiştir. Pay geri alımları, 01.07.2012 tarihinde yürürlüğe giren 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu ve SPK'nın 03.01.2014 tarihinde yayımlanmış olduğu Geri Alınan Paylar Tebliği ile ivme kazanmıştır. 21.07.2016 tarihinde SPK'nın, halka açık ortaklıkların borsada işlem gören paylarının geri alımının herhangi bir limit söz konusu olmaksızın gerçekleştirebileceğine dair duyurusunun ardından, borsada işlem gören şirketlerde önemli ölçüde pay geri alım işlemi gerçekleşmiştir. Bu çalışmanın amacı, Borsa İstanbul'da işlem gören 511 şirketin 2010-2017 yılları arasında gerçekleştirdikleri pay geri alımlarını ve bu geri alımların nedenlerini incelemektir. Bu amaç doğrultusunda Kamuyu Aydınlatma Platformu'ndan (KAP) elde edilen veriler neticesinde yıllar itibarıyla pay geri alımı yapan şirketlerin sayısında önemli ölçüde artış olduğu görülmüştür. SPK tarafından 21.07.2016 tarihinde payların geri alımına ilişkin sınırların kaldırılmasına yönelik duyurunun yapılması, bu artışta önemli rol oynamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Pay geri alımı, SPK, Borsa İstanbul.

⁹⁷ Arş. Gör. Tuba BORA KILINÇARSLAN, Uludağ Üniversitesi İ.İ.B.F. İşletme Bölümü, tubabora@uludag.edu.tr

⁹⁸ Bilim Uzmanı Esra ÖZDEMİR, Anadolu Üniversitesi, esraozdemir@anadolu.edu.tr

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

İŞTİRAKLERDEKİ YATIRIM İŞLEMLERİNİN ULUSLARARASI MUHASEBE
STANDARTLARI AÇISINDAN İNCELENMESİ

Prof. Dr. Habib AKDOĞAN
Arş. Gör. Ela HIÇYORULMAZ

ÖZET

Uluslararası muhasebe standartlarının uygulanması ile hem ulusal, hem de uluslararası ölçekteki işletmelere bir çok kazanımları olmuştur ve de olacaktır. Bunlar; gelişen piyasalar için hazır olmak, bütçelerin uluslararası standartlara göre hazırlanmasına olanak vermek, küresel piyasalarda karşılaştırma olanağı sunmak ve yatırımcıların dikkatini çekmek olarak ÖZETlenebilir. En önemlisi de, dünya genelinde yüzer gezer sermaye olarak adlandırılan likit fonların işletmelere akışının sağlanmasıdır. Yani yeni ortaklıkların oluşması, bu yatırımların çekim merkezi olması açısından önemlidir. Bunlar çeşitli şekillerde olabilmektedir. Bağlı ortaklıklar, bağlı menkul kıymetler ve iştirakler şeklinde gerçekleşmektedir. İştirak olarak yatırım yapacak işletmeler, yatırım yapılan işletmelere iş ortaklığı veya bağlı ortaklık şeklinde olmayan, ancak üzerinde önemli etkisi bulunan yatırım şeklidir. İştiraklerin muhasebeleştirilmesinde uluslararası muhasebe standartlarına göre özkaynak yönteminin uygulanması gerekmektedir. Yine bir yatırımın iştirak sayılabilmesi için yatırım yapılan işletmeye % 20-50 arasında sahip olması gerekmektedir. Bu aynı zamanda oy hakkı anlamındadır. Ancak bu oran iştiraki yapan işletmelere kontrol gücü vermemekte, sadece önemli etki sağlamaktadır. Önemli etki ise iştiraki yapan işletmeye, iştirak edilen işletmenin finansal ve faaliyet politikalarında söz sahibi olma ancak yönetme hakkını vermemektedir.

Anahtar Kelimeler : İştirakler, UMS ye Göre İştirakler, Önemli Etki
Jel Kodları : M410

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

TMS 41 VE VERGİ USUL KANUNU KAPSAMINDA CANLI VARLIKLARA İLİŞKİN
MUHASEBE UYGULAMALARI

Öğr. Gör. Şeyma Yılmaz Küçük⁹⁹
Dr. Öğr. Üyesi Selim Cengiz¹⁰⁰

ÖZET

Ülkemizde uzun yıllar boyunca tarımsal faaliyetler kapsamında canlı varlıkların muhasebe uygulamaları Vergi Usul Kanunu (VUK) kapsamında yürütülmüştür. Ancak canlı varlıkların; doğma, büyüme, gelişme, olgunlaşma ve ölüm gibi biyolojik özellikleri nedeniyle farklı bir düzenlemenin yapılması kaçınılmaz olmuştur. Ayrıca VUK'ta canlı varlıkların muhasebe uygulamaları yeterince açık ve net değildir. Bu kapsamda finansal raporlamanın daha gerçek ve güvenilir olması ve uluslararası düzenlemelere uyum sağlamak amacıyla ülkemizde, 2003 yılında Uluslararası Muhasebe Standardı (UMS 41) yürürlüğe girmiş; 2005 yılında SPK tarımsal faaliyetleriyle ilgili bir düzenleme yapmıştır. Daha sonra 24.02.2006 tarihinde Tarımsal Faaliyet Standardı (TMS 41) yayınlamıştır. TMS 41 Standardı, canlı varlıkların biyolojik süreçlerini dikkate alarak muhasebe uygulamalarını düzenlemektedir. VUK'la uyumlu Tek Düzen Muhasebe Sistemi ise canlı varlıkların söz konusu özelliklerini diğer varlıklardan ayrılmamaktadır. Bu yüzden canlı varlıkların muhasebe uygulamalarına ilişkin TMS ile Tek Düzen Muhasebe Sistemi arasında önemli farklılıklar meydana gelmektedir. Bu çalışmada VUK ve TMS kapsamında canlı varlıklar hakkında genel bilgiler verilmiştir. Daha sonra konuyla ilgili TMS ile VUK'un muhasebe uygulamalarıyla ilgili temel ilkeleri örnek olaylar üzerinden incelenmiştir. Sonuç olarak tarımsal faaliyetler kapsamında canlı varlıkların muhasebe uygulamalarında VUK'un belirlemiş olduğu ilkelerin TMS ile uyumlaştırılması ve geliştirilmesi gerektiği tespit ve sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler : Canlı Varlıklar, Türkiye Muhasebe Standartları, Vergi Usul Kanunu.
Jel Kodları : M41.

ACCOUNTING PRACTICES ON LIVING ASSETS UNDER TURKISH ACCOUNTING
STANDARDS 41 AND THE TAX PROCEDURE LAW

ABSTRACT

The accounting practices of living assets within the scope of agricultural activities have been carried out within the scope of the Tax Procedure (TP) Law for many years in our country. However, due to the biological features of living assets such as birth, growth, development, maturation and death, it is inevitable to make a different regulation. Moreover, the accounting practices of living assets in the TP Law are not clear enough. In this context, in order to make financial reporting more authentic and reliable and to comply with international regulations, the International Accounting Standard (IAS 41) has been put into force in 2003 and the CMB made an arrangement regarding agricultural activities in 2005. Later, on 24.02.2006 the Agricultural Activity Standard (TAS 41) has been published. TAS 41 Standard regulates accounting practices taking biological processes of living assets in consideration. According to

⁹⁹ Çankırı Karatekin Üniversitesi MYO Finans, Bankacılık ve Sigortacılık Bölümü, 03762132626 (6216), seymayilmaz@karatekin.edu.tr (Yazışma yapılacak yazar)

¹⁰⁰ Çankırı Karatekin Üniversitesi, İİBF, Bankacılık ve Finans Bölümü, scengiz@karatekin.edu.tr

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ 03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

---

the Uniform Chart of Accounts compatible with TP Law, these properties of living assets are not separated from other assets. Thus, there are significant differences between TAS and Uniform Chart of Accounts for the accounting practices of living assets. In this study, general information about living assets is given within the scope of TP Law and TAS. Then, the basic principles of TAS and TP Law's accounting applications related to the subject were examined through case studies. As a result, it has been determined that the principles of TP Law should be harmonized with TMS and developed within the scope of living assets.

Keywords: Living Assets, Turkish Accounting Standards, the Tax Procedure Law.

Jel Codes : M41.

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

GENEL VE ÖZEL NİTELİKLİ TURİZM TEŞVİKLERİNİN TMS 20 KAPSAMINDA
MUHASEBELEŞTİRİLMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Nurcan SÜKLÜM¹⁰¹

ÖZET

Bacasız sanayi olarak da adlandırılan turizm sektörünün tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de önemi her geçen gün artmakta, istihdam yaratması, sağladığı döviz girdisi sayesinde ülke ekonomisine de olumlu katkı sağlamaktadır. Sahip olduğu bu önem dolayısıyla da sektörde faaliyet gösteren işletmelere devlet tarafından bazı teşvikler sağlanmaktadır. Bu teşvikler "Genel Nitelikli Turizm Teşvikleri" ve Özel Nitelikli Turizm Teşvikleri" olmak üzere iki şekilde verilmektedir. Genel nitelikli teşvikler, sadece turizm sektörüne değil diğer sektörde yer alan işletmelere de sağlanmaktadır. Özel nitelikli turizm teşvikleri 2634 sayılı "Turizmi Teşvik Kanunu" kapsamında verilmektedir. Çalışmada, devletin turizm sektöründe yer alan işletmelere, sağladığı teşviklerin, "Devlet Teşviklerinin Muhasebeleştirilmesi ve Devlet Yardımlarının Açıklanması" standardı (TMS 20) kapsamında muhasebeleştirilmesi konusu açıklanmıştır. Çalışmada, öncelikle teşvik konusuna değinilmiş, sektörde faaliyet gösteren işletmelere sunulan teşviklerden bahsedilmiştir. Daha sonra "Devlet Teşviklerinin Muhasebeleştirilmesi ve Devlet Yardımlarının Açıklanması" standardı kapsamında teşviklerin muhasebeleştirilmesi konusu örnek uygulamalar ile açıklanmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler : Turizm Sektörü, Turizm Teşvikleri, TMS 20 Standardı, Muhasebeleştirme.

Jel Kodları : M41.

ACCOUNTING OF GENERAL AND SPECIAL QUALITY TOURISM GRANTS UNDER
TAS 20

ABSTRACT

The importance of tourism industry, which is also known as the service industry, is increasing day by day in our country as well as all over the world and also tourism industry contributes positive to the economy of the country by means of providing employment and foreign exchange inflow. Because of this importance, some grants are provided by the government to the enterprises operating in this industry. These grants are provided in two forms as "General Quality Tourism Grants" and "Special Quality Tourism Grants". General quality grants are also provided to enterprises in the other industries as well as the entire tourism industry. Special quality tourism grants are provided within the scope of "Tourism Grant Law" Numbered 2634. In the study, the accounting of the grants provided by the state to the enterprises operating in the tourism industry within the scope of Standard on "Accounting of Government Grants and Disclosure of Government Supports" (TAS 20) has been explained. In the study, the subject of grants has been addressed first and the grants provided to the enterprises operating in the industry have been referred. Then, it has been attempted to explain the accounting of the

¹⁰¹ Hitit Üniversitesi, Sungurlu Meslek Yüksekokulu Dış Ticaret Bölümü,
nurcansuklum@hitit.edu.tr

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

---

grants within the scope of Standard on "Accounting of Government Grants and Disclosure of Government Supports" by means of demonstrating model applications.

Keywords : Tourism Industry, Tourism Grants, TAS 20 Standard, Accounting.

Jel Codes :M41

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

KRİPTO PARALAR VE MUHASEBELEŞTİRLMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Eyyüp Ensari ŞAHİN¹⁰²

Öğr. Gör. Doğan DEMİRCİ¹⁰³

Öğr. Gör. Harun KISACIK¹⁰⁴

ÖZET

Kripto paraların kullanımının giderek yaygınlaşması muhasebe ve vergi ile ilgili bilgi eksikliğini de ortaya çıkarmıştır. Muhasebenin bu paralarla yapılan işlemlerin güvenliğini sağlama gibi bir fonksiyonu yoktur. Ancak, muhasebe her işlemde olduğu gibi kripto paralarda da işletme içi ve dışı bilgi kullanıcılarına doğru ve eksiksiz bilgi sunmakla yükümlüdür. Dolayısıyla bu paralar da kaydedilmesi gerekmektedir. Mevcut kripto para piyasasında en yaygın kullanımda olan (%55) Bitcoin'dir. Dünya'da Bitcoin kullanıcılarını koruma altına alan bir mevzuat olmadığı gibi, Bitcoin kullanılarak yapılan ödemelerin veya Bitcoin ile yapılan tahsilatların nasıl muhasebeleştirileceğine ilişkin bir düzenleme de bulunmamaktadır. Çalışmada Kripto paraların işleyişi ve teknolojik farklılıkları yanısıra Dünyada ve Türkiye'de yasal statüsü, vergi durumu hakkında detaylı açıklamalar yapılmış olup muhasebe uygulamaları ile çalışma tamamlanmıştır.

Anahtar Kelimeler : Kripto Para, Vergilendirme, Muhasebe

Jel Kodları : C5, G21,

ABSTRACT

The widespread use of crypto money has also led to a lack of information about accounting and tax. There is no function of the accountant to secure the transactions made with these funds. However, accounting is obliged to provide accurate and complete information to users of internal and external information in crypto parity as well as in every transaction. Therefore, these amounts must also be recorded. The current crypto is the most common use (55%) in the money market. such as whether a legislation which protects users of Bitcoin in the world, how one embodiment of that accounting of collections made by the payments made using Bitcoin or Bitcoin does not have the study as well as operation and technological differences of Crypto money legal status in the world and Turkey, are made detailed explanations about the tax status the study has been completed with accounting applications.

Key Word: Crypto Money, Taxation, Accounting

¹⁰² Hitit Üniversitesi, 0546 6131985, eyupensarisahin@hitit.edu.tr.

¹⁰³ Hitit Üniversitesi, 0530 655 9331, dogandemirci@hitit.edu.tr.

¹⁰⁴ Hitit Üniversitesi, 0555 621 4243, harunkisacik@hitit.edu.tr

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

**FİNANSAL KİRALAMA İŞLEMLERİNİN VERGİSEL DURUMU VE
MUHASEBELEŞTİRİLMESİ**

Prof. Dr. Ali Rıza GÖKBUNAR¹⁰⁵

Arş. Gör. Ayhan YATBAZ¹⁰⁶

ÖZET

Kiralama maddi veya maddi olmayan bir varlığın kullanım hakkını belirli bir süreliğine ve belirli bir tutar karşılığında başkasına devretme işlemi olarak tanımlanabilir. Finansal kiralama ise basit bir anlatımla kiralama işinin sırf finansal destek sağlamak amacıyla yapılmasıdır. Bir varlığı satın almak yerine uzun vadeli olarak kiralamak işletmeden tek seferde büyük fon çıkışının önüne geçilebilir ve böylece elde kalan fonlar daha karlı yatırım işlerinde kullanılabilir. Finansal kiralama yoluyla ayrıca varlığın mülkiyetine sahip olmaktan kaynaklanan riskler ve bakım-onarım maliyetlerinden de kaçınılmış olur. Türkiye’de finansal kiralama işlemleri 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktöring ve Finansman Şirketleri Kanunu (eski kanun 3226 sayılı Finansal Kiralama Kanunu) ile düzenleme altına alınmıştır. Söz konusu kanuna göre finansal kiralama işlemi sadece finansal kiralama şirketleri, katılım bankaları ve kalkınma ve yatırım bankaları tarafından gerçekleştirilebilmektedir. Finansal kiralama işleminde yapılan mal teslimi ve hizmet ifalarında farklı KDV oranları söz konusudur. 27.12.2011 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere, Yatırım Teşvik Belgesi sahibi mükelleflere belge kapsamındaki makine ve teçhizatın finansal kiralama şirketi tarafından teslimi ve gümrük tarife istatistik pozisyonlarında yer alan ve amortismanına tabi iktisadi kıymet niteliği taşıyan makine ve cihazların finansal kiralama şirketleriyle ilgili işlemlerde KDV oranı %1 olarak kabul edilmiştir. Diğer teslim ve ifalarda ise malın tabi olduğu KDV oranı uygulanmaktadır. Türkiye’de finansal kiralama işlemlerinin muhasebeleştirilmesinde KGK tarafından yayınlanan TMS 17 Kiralama İşlemleri standardı uygulanmaktadır. Ayrıca Vergi Usul Kanunu’nun ilgili hükümleri dikkate alınmaktadır. Finansal kiralama şirketlerinin uyguladıkları Tekdüzen Hesap planı ise BDDK tarafından yayınlanmaktadır. Bu çalışmada finansal kiralama işlemlerinin vergi ve muhasebeleştirme karşısındaki durumu ele alınmıştır. Çalışmanın son kısmında ise finansal kiralama işleminin vergi ve muhasebesiyle ilgili bir örnek uygulamaya yer verilmiştir.

TAXING AND ACCOUNTING OF FINANCIAL LEASING TRANSACTIONS

ABSTRACT

Lease can be defined as the transfer of the right to use a tangible or intangible asset to another person for a specified period and for a certain amount of time. Financial leasing is the process of leasing to provide financial support. Renting a long term instead of buying an asset can prevent large funds out of business. Thus, the remaining funds can be used for more profitable investment activities. It also avoids risks arising from ownership of assets and maintenance

¹⁰⁵ Prof. Dr. Bankacılık ve Finans Bölümü, Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu, Manisa Celal Bayar Üniversitesi, argokbunar@hotmail.com

¹⁰⁶ Arş. Gör. Bankacılık ve Finans Bölümü, Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu, Manisa Celal Bayar Üniversitesi, ayhanyatbaz@hotmail.com

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ 03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

---

and repair costs through financial leasing. Leasing transactions in Turkey are regulated by Financial Leasing, Factoring and Financing Companies Law No. 6361. According to Law No. 6361, financial leasing can only be carried out by financial leasing companies, participation banks, and development and investment banks. There are different VAT rates for goods delivery and service performed in the leasing business. Being effective as of December 27, 2011, Delivery of the machinery and equipment covered by the document to the taxpayer with “Investment Incentive Certificate” by the leasing company, and machinery and equipment which are included in the customs tariff statistical positions and which are subject to amortization and which bear economic value, the VAT rate of these assets for the trading of financial leasing companies is 1%. In other deliveries and performing, the VAT rate on which the goods are subject is applied. In Turkey, leasing transactions are accounted for in accordance with “TAS 17 Leasing Operations standard” issued by POA (KGK). In addition, the relevant provisions of the Tax Procedure Law are taken into consideration. The Uniform Chart of Accounts applied by financial leasing companies is published by BRSA (BDDK). In this study, the situation of financial leasing transactions against tax and accounting is discussed. In the last part of the study, an example of tax and accounting of the leasing transaction is given.

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

Tarih	04.05.2018	6. Oturum YÖNETİM ORGANİZASYON
Saat	15.45	
SALON	7-8 HASAN PAŞA	
Moderator	Dr. Öğr. Üyesi Yavuz Kağan YASIM	
ISRC 128	Öğr. Gör. M.ESAT ÖZDAĞ Gaziosmanpaşa Üniversitesi Öğr. Gör. FATİH SOBACI Gaziosmanpaşa Üniversitesi Doç. Dr. SEMA POLATCI Gaziosmanpaşa Üniversitesi	GİRİŞİMCİLİK EĞİLİMİNE ETKİ EDEN KİŞİLİK ÖZELLİKLERİNİN TESPİT VE ANALİZİNDE VERİ MADENCİLİĞİ TEKNİKLERİNİN KULLANILMASI
ISRC 79	Öğr. Gör. Aysel ARSLAN Ondokuz Mayıs Üniversitesi Prof. Dr. Çetin BEKTAŞ Gaziosmanpaşa Üniversitesi	İŞLETMELERDE KURUMSAL SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK: BM KÜRESEL İLKELER SÖZLEŞMESİ KAPSAMINDA BİR ARAŞTIRMA
ISRC 59	Dr. Öğr. Üyesi Yavuz Kağan YASIM Hitit Üniversitesi Öğr. Gör. Ufuk IŞIK Ordu Üniversitesi	ALT İŞVEREN İŞÇİLERİNİN GÜVENLİK İKLİMİ ALGILARININ SOSYO-DEMOGRAFIK ÖZELLİKLERE İNCELENMESİ
ISRC 43	Dr. Öğr. Üyesi MÜZEYYEN ÖZHAVZALI Kırıkkale Üniversitesi	KARİYER VE EVLİLİK ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

GİRİŞİMCİLİK EĞİLİMİNE ETKİ EDEN KİŞİLİK ÖZELLİKLERİNİN TESPİT VE
ANALİZİNDE VERİ MADENCİLİĞİ TEKNİKLERİNİN KULLANILMASI

Öğr. Gör. M. Esat ÖZDAĞ¹⁰⁷

Öğr. Gör. Fatih SOBACI¹⁰⁸

Doç. Dr. Sema POLATCI¹⁰⁹

ÖZET

Ülkelerin gelişimi ve kalkınmasında işletmelerin önemi büyüktür. Benzer şekilde, işletmelerin kurulması ve başarısı için girişimcilik eğilimi önem arz etmektedir. Girişimci eğilimlerin ortaya çıkması ve girişimciden beklenen aksiyonların gerçekleşmesi açısından ise kişilerin taşıdığı bazı özellikler ön plan çıkmaktadır. Bu çalışmada girişimcilik eğilimine etki eden kişisel özellikler olarak kişilik özellikleri ve duygusal zeka düzeyi ele alınmıştır. Çalışmada veri madenciliği tekniklerinden biri olan K-Means kümeleme algoritması kullanılarak girişimcilik eğilimine etki eden kişilik özelliklerinin tespit ve analiz edilmesi amaçlanmıştır. Bu amaçla adı geçen değişkenlerin kümelenmesi gerçekleştirilmiş, veri madenciliği teknikleri ve istatistiksel yöntemler ile analiz edilmiştir.

Çalışma veri seti 380 üniversite öğrencisine, 78 sorudan oluşan anket formu uygulanarak gönüllülük esasına göre toplanmıştır. Çalışma Waikato Üniversitesi tarafından geliştirilen WEKA isimli açık kaynak kodlu makine öğrenme algoritmalarını (ML) barındıran yazılım ve C# dilinde araştırma kapsamında geliştirilen özel bir analiz yazılımı ile gerçekleştirilmiştir. Kümeleme algoritması olarak K-Means algoritması kullanılmıştır. Kümeleme işleminde 14 katılımcının tutarsız cevaplar nedeniyle sağlıklı veri paylaştıkları görülmüş ve bu anketler veri setinden çıkartılmıştır. Kümeleme algoritmasında K değeri 3 ile 8 arasında farklı değerler alınarak test edilmiş ve en dengeli dağılımın K değerinin 3 kabul edildiği durumda elde edildiği gözlemlenmiştir. Oluşan 3 kümeye verilerin, sırası ile % 26, % 31 ve % 43 olarak dağıldığı tespit edilmiştir. Maksimum 14 iterasyonda kümeleme gerçekleşmiş, hata kareler toplamı 2018.75 olarak hesaplanmıştır.

Sonuçlar, kişilik özellikleri, girişimcilik eğilimleri ve duygusal zeka düzeyleri ile ilgili likert tipi sorulara verilerin cevaplardan oluşan veri setlerinin anlamlı alt kümelere ayrılmasının ve oluşan kümelerin istatistiksel olarak incelenmesinin mümkün olabileceğini göstermektedir. Ayrıca bu değişkenler arasındaki ilişkiler, kümelerdeki birliktelikleri dikkate alınarak analiz edilmiştir. Bu sonucun örgütsel davranış alanında yer alan değişkenlerin değerlendirilmesi yönünde farklı bir bakış açısı getirebileceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler : Makine Öğrenme, Kümeleme, K-Means, Kişilik, Girişimcilik Eğilimi, Duygusal Zeka.

Jel Kodları : M1, C8.

¹⁰⁷ Gaziosmanpaşa Üniversitesi Nispetiye Kampüsü Teknik Bilimler MYO, 0356 527 8110, muhammetesat.ozdag@gop.edu.tr

¹⁰⁸ Gaziosmanpaşa Üniversitesi Nispetiye Kampüsü Sosyal Bilimler MYO, 0356 527 8110, fatih.sobaci@gop.edu.tr

¹⁰⁹ Gaziosmanpaşa Üniversitesi İİBF İşletme Bölümü, 0356 252 1616, sema.polatci@gop.edu.tr

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

USE OF DATA MINING TECHNIQUES IN DETECTION AND ANALYSIS OF
PERSONALITY TRAITS AFFECTING ENTREPRENEURSHIP TENDENCIES

ABSTRACT

The importance of businesses in the development and development of countries is great. Similarly, entrepreneurial tendencies are important for the establishment and success of businesses. In terms of the emergence of entrepreneurial trends and the expected actions of entrepreneurs, some of the features that people carry are the forefront. In this study, personality traits and emotional intelligence level were considered as personal characteristics that affect entrepreneurship tendency. Using K-Means clustering algorithm which is one of the data mining techniques in the study, it is aimed to identify and analyze the personality traits that affect entrepreneurship tendency. For this purpose, clustering of the mentioned variables was performed, analyzed with data mining techniques and statistical methods.

The study data set was prepared on the based of volunteerism by applying a questionnaire consisting of 78 questions to 380 university students. The study have developed with called WEKA that open source machine learning software, and a special analysis software developed in the programing language of C#. The K-Means algorithm was used as the clustering algorithm. It was observed that 14 participants shared inconsistent answers in the clustering process and these questionnaires were removed from the dataset. In the clustering algorithm, the K value was tested by taking different values between 3 and 8, and it was observed that the K value of the most stable distribution was obtained in the case of 3. It was determined that the data for the 3 clusters have distributed by 26%, 31% and 43% respectively. A total of 14 iterations were clustered and the sum of error squares was calculated as 2018.75. The results show that it is possible to divide meaningful sub-sets of data sets consisting of answers to data into likert-type questions about personality traits, entrepreneurial tendencies and emotional intelligence levels, and to statistically examine the formed sets. In addition, the relationships between these variables were analyzed by taking into account their cohesion in the cluster. This result is thought to bring a different perspective to the evaluation of the variables in the field of organizational behavior.

Keywords : Machine Learning, Cluster, K-Means, Personality, Entrepreneurial Tendency, Emotional Intelligence.

Jel Codes : M1, C8.

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

İŞLETMELERDE KURUMSAL SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK: BM KÜRESEL İLKELER
SÖZLEŞMESİ KAPSAMINDA BİR ARAŞTIRMA

Öğr. Gör. Aysel ARSLAN¹¹⁰

Prof. Dr. Çetin BEKTAŞ¹¹¹

ÖZET

Son iki yüzyılda endüstrilerin küresel boyutta gelişmesi ile beraber işletmeler hayatta kalmak ve ekonomik kalkınma için daha fazla üretim, tüketim ile beraber kar maksimizasyonunu hedeflemişlerdir. Rekabetin artması bir taraftan sanayileşmeyi arttırırken diğer taraftan ihtiyaçların karşılanmasını sağlayacak kıt kaynakların azalmasına, sosyal faydaların göz ardı edilmesine sebep olmaktadır. Sürdürülebilir kalkınma kapsamında insan ihtiyaçlarının şimdi ve gelecekte karşılanabilmesi için hükümet ve sivil toplum kuruluşları ortak amaçlarda birleşmektedir. Birleşmiş Milletler Küresel İlkeler Sözleşmesi (UNGC) kurumsal sürdürülebilirlik ve sorumluluk konularında politikaların belirlenmesini, uygulanmasını sağlayan en kapsamlı platformdur. Birleşmiş Milletler Küresel İlkeler Sözleşmesi küresel boyutta insan hakları, çalışma standartları, çevre ve yolsuzlukla mücadele gibi konularla temellenmiş on temel ilkeye dayanmaktadır. Bu çalışmanın amacı işletmeler tarafından benimsenen Birleşmiş Milletler Küresel İlkeler Sözleşmesi ilkelerinin uygulamada geliştirilmesi gereken yönleriyle incelenmesidir. Araştırma kapsamında, Birleşmiş Milletler Küresel İlkeler Sözleşmesi (UNGC) üyesi Abaloğlu Holding'in 2016 Eylül- 2017 Eylül dönemine ait Küresel İlkeler İlerleme Raporu (COP) verileri incelenip, sözleşme hükümlerini ne derece gerçekleştirdiği, ortaya konulmaya çalışılacaktır. Bununla birlikte geliştirilmeye ihtiyaç duyulan alanların tespit edilmesi amaçlanmaktadır. İşletmelerde sürdürülebilirlik konusunda ortaya konan çabaları gösteren bu araştırma, nitel araştırmalarda kullanılan veri toplama tekniklerinden içerik analizi (doküman incelemesi) yöntemi kullanılarak yapılmıştır. Araştırmamızın işletmelerin sürdürülebilirlik faaliyetlerine katkı sağlaması hedeflenmektedir. Çalışılan konunun nispeten yeni olması nedeniyle, sürdürülebilirlik konusunda çalışacak araştırmacılara fikir sunacağı ümit edilmektedir.

Anahtar Kelimeler : Sürdürülebilirlik, İşletme, BM Küresel İlkeler Sözleşmesi.

Jel Kodları : M10, M14

¹¹⁰ Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Samsun, Tel: 0 362 312 19 19 (6325), aysel.arslan@omu.edu.tr

¹¹¹ Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Tokat, Tel: 0 356 250 00 33 (2368), cetin.bektas@gop.edu.tr

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

CORPORATE SUSTAINABILITY IN ENTERPRISES: A RESEARCH IN THE SCOPE OF
UN GLOBAL COMMISSION AGREEMENT

ABSTRACT

With the development of industries on a global scale in the last two centuries, enterprises have been aiming for survival and profit maximization with more production and consumption for economic development. Increasing competition increases industrialization on the one hand, but on the other hand it leads to the reduction of scarce resources which will enable the needs to be met, and the social benefits to be ignored. Governments and non-governmental organizations are united in a common goal so that human needs can be met now and in the future in the context of sustainable development. The United Nations Global Compact (UNGC) is the most comprehensive platform for identifying and implementing policies in corporate sustainability and responsibility issues. The United Nations Global Compact is based on ten fundamental principles based on issues such as human rights, labor standards, the environment and the fight against corruption on a global scale. The purpose of this study is to examine the principles of the United Nations Global Compact, which are adopted by the intended enterprises, with the necessary aspects to be developed in practice. Within the scope of the research, the United Nations Global Compact Convention (UNGC) member Abaligoulu Holding's Global Principles Progress Report (COP) report for September 2016-September 2017 period will be examined and the extent to which the provisions of the contract are fulfilled. It is aimed to identify the areas that need to be developed. This research, which demonstrates the efforts made in terms of sustainability in the enterprises, has been made from the data collection techniques used in the qualitative researches by using the content analysis (document examination) method. It is aimed to contribute to the sustainability activities of our research enterprises. It is hoped that the researchers will work on sustainability because of the relatively recent work being done.

Keywords : Sustainability, Business, UN Global Compact.

Jel Codes : M10, M14

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

ALT İŞVEREN İŞÇİLERİNİN GÜVENLİK İKLİMİ ALGILARININ SOSYO-
DEMOGRAFİK ÖZELLİKLERE İNCELENMESİ

Öğr. Üy. Dr. Yavuz Kağan YASIM¹¹²
Öğr. Gör. Ufuk IŞIK¹¹³

ÖZET

Bu çalışmanın amacı kamuda çalışan alt işveren işçilerinin güvenlik iklimi algı düzeylerinin tespiti ve bu algının sosyo demografik özelliklere göre farklılaşp farklılaşmadığının tespitidir. Araştırmanın evrenini Ordu ilindeki kamu hastanelerinde görev yapan alt işveren işçileri oluşturmaktadır. Veriler anket yoluyla toplanmıştır. Tüm evrene anket formları dağıtılmış ve dönen 350 anketin verileri değerlendirmeye alınmıştır. Anketin birinci bölümünde çalışanların yaş, cinsiyet, eğitim durumu, sendika üyelikleri, İSG eğitimleri gibi konuların tespiti amaçlanmış, ikinci bölümünde ise güvenlik iklimi ölçeği soruları yer almıştır. Ölçek Choudhry, Fang ve Lingard (2009) tarafından geliştirilmiş, Türkçeye uyarlanması, geçerlilik ve güvenilirlik çalışmaları ise Türen vd. (2014) tarafından yapılmıştır. Güvenlik iklimi kavramını ilk defa kullanan Zohar (1980:99)'a göre güvenlik iklimi, örgütsel iklimin bir alt boyutu olarak çalışanların işyerlerindeki çalışma ortamları hakkında paylaştıkları temel algıların bir özetidir. Yapılan analizlerde çalışanların güvenlik iklimi algısı yüksek ($\bar{x}=4,10$) tespit edilmiştir. Yapılan çalışmalar, işyerlerini güvenli olarak algılayan çalışanların bulunduğu işyerlerinde daha az iş kazası olduğunu ortaya koymaktadır. Güvenlik iklimi algısının sosyo ekonomik değişkenlere göre farklılaşp farklılaşmadığını tespit etmek için bağımsız iki örneklem T testi ve ANOVA testi uygulanmıştır. Farklılığın tespiti halinde ise farklılığın hangi gruptan kaynaklandığının tespitine yönelik post-hoc testleri uygulanmıştır. Analiz sonucunda çalışanların cinsiyet, sendikaya üyelik, kıdem, çalışılan birim, ücret düzeyi değişkenlerine göre güvenlik iklimi algılarında anlamlı bir fark bulunmamıştır. Buna karşın, eğitim düzeyi, medeni durum ve pozisyonları ile ilgili temel sorun algılarına göre güvenlik iklimi algılarında anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler : Alt İşveren, Kamu Hastaneleri, Güvenlik İklimi
Jel Kodları : J45, M55, D9

THE ANALYZE OF SECURITY CLIMATE PERCEPTIONS OF SUB- WORKERS
ACCORDING TO SOCIO- DEMOGRAPHIC CHARACTERISTICS

ABSTRACT

The purpose of this study is to determine the level of security climate perceptions of subcontractor workers working in the public sector and whether this alteration differs according to socio demographic characteristics. The universe of the research is the sub-employer workers who work in public hospitals in Ordu province. The data were collected through questionnaires. The questionnaire forms have been distributed to the whole hospital

¹¹² Hitit Üniversitesi, İ.İ.B.F. Çalışma Ek. Ve End. İlişk. Böl. 05065039976, ykyasim@gmail.com

¹¹³ Ordu Üniversitesi, Ünye MYO, 0544925558

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ 03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

---

and data from 350 returning questionnaires were taken into consideration. In the first part of the questionnaire, the subjects such as age, gender, education status, trade union memberships and OHS trainings were aimed to be determined. In the second part, security climate scale questions were included. The scale was developed by Choudhry, Fang and Lingard (2009), Turkish adaptation, validity and reliability studies were carried out by Türen et al. (2014). According to Zohar (1980: 99), who used the concept of security climate for the first time, the security climate is a summary of the basic perceptions that employees share about work environments in workplaces as a sub-dimension of organizational climate. In the analyses, the safety climate perception of the employees have been detected high ($\alpha = 0,94$). Studies show that there are fewer work accidents at workplaces where workers are perceived their workplace as safe. Two independent sample T-tests and ANOVA tests were applied to determine whether the safety climate perception varied according to socio-economic variables. In the case of differentiation, post-hoc tests were applied to determine the group from which the difference originated. As a result of the analysis, there was no significant difference in the security climate perceptions according to gender, membership of the union, seniority, workplace unit, wage level. On the other hand, there were significant differences in the perceptions of security climate according to the basic problem perceptions about their positions, education level and marital status.

Keywords: Sub-employer, Public Hosdpitals, Security Climate

Jel Classification: J45, M55, D9

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ 03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

KARİYER VE EVLİLİK ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA Yrd. Doç. Dr. Müzeyyen Özhavzalı¹¹⁴

ÖZET

Kariyer günlük konuşmalarda meslek ve iş yaşamında ilerlemek, başarı elde etmek ve kişinin tüm iş yaşantısı boyunca üstlendiği rolleriyle ilgili deneyimlerinin bütünü olarak tanımlanmaktadır. Başka bir deyişle kariyer, bir insanın çalışabileceği yıllar boyunca herhangi bir iş alanında adım adım ve sürekli olarak ilerlemesi, deneyim ve beceri kazanmasıdır(Bayraktaroğlu, 2006,:137). Kariyer planlama hizmetlerinin yalnızca iş arama süreciyle ilgili olduğu şeklinde bir düşünce olsa da kariyer planlama düşüncesi, sadece iş hayatına atıldıktan sonra değil, bu sürece başlamadan önce de yapılacak hazırlıklar ve çalışmalar ile yön verildiği çok önemli bir aşamadır. Bu nedenle iş hayatına atılmadan alınan sosyal, ekonomik, akademik ve kültürel kararların ve bu kararları etkileyen düşünce ve duyguların gelecekte kişilerin kariyerine yapacağı etki çok önemli olup mutlaka göz önünde bulundurulmalıdır. Kariyer planlarken, hedefler, mesleğin kişiyi sosyal, ekonomik, bireysel doyuma ulaştırmasını dikkat edilmeli ve zaman zaman bu kariyer planlamanızı değişen iş koşullarına, sosyal, ekonomik, kültürel gibi bir çok alanda değişimlere göre de yeniden değerlendirme yapılmalıdır.

Bu çalışma iş hayatına atılmadan önce ve mesleki eğitiminin alındığı üniversite yıllarında sosyal, ekonomik, kültürel başta olmak üzere birçok yönleri etkileyecek, büyük değişime sebep olan evlilik başta olmak üzere alınan mesleki eğitim, akademik kariyere devam durumu, istihdam gibi birçok faktörün kariyer planlarımızdaki yapacağı değişimi ve sonuçlarını, etkilerini bireysel, toplumsal olarak araştırmak amacıyla yapıldı. Üniversite öğrencilerinin kariyer ve evlilik hakkındaki düşüncelerini tespit etmek; kariyer ve evlilik kavramlarına olan bakış açılarını incelemek amacıyla Kırıkkale Üniversitesi, Matematik ve Oyun Topluluğu'nun 2016-2017 bahar Dönemi stand açma faaliyetleri sırasında öğrencilere Kariyer ve Evlilikle ilgili düşüncelerini belirlemek üzere bir anket uygulandı. Elde edilen verilere SPSS 21.0(Statistical Package for Social Science) programında frekans, yüzde, aritmetik ortalama, ki-kare, t testi gibi istatistiksel çeşitli analizler yapıldı.

Araştırma sonuçlarına bakıldığında üniversite öğrencileri arasında cinsiyetlere göre 'Erkek/kadın arkadaşım isterse evlenmeyi düşünürüm' ve 'Evleneceğim kişinin sosyo-ekonomik ve kültürel yapısı "Benden yüksek olmalı" diyenlerin arasında anlamlı farklılık olduğu, 'Evleneceğim kişinin çalışma durumu için: Bu karar evleneceğim kişinin isteğine bağlı olmalı', diyenlerin oranının kızlara göre erkeklerin daha az olduğu gibi çeşitli sonuçlar elde edildi. Kariyer planlamada başta evlilik olmak üzere sosyal, ekonomik gibi birçok faktörün ayarlanmasında yerinde ve zamanının daha bilinçli yapılması için üniversitelerde Kariyer Planlama Merkezleri başta olmak üzere aktif şekilde kariyer planlama ile ilgili çeşitli farkındalık çalışmaları ve rehberlik hizmetleri verilmesi gibi birçok öneriler sunuldu.

Anahtar Kelimeler: Kariyer, Kariyer Planlama, Evlilik, Gençler, Rehberlik, Kariyer Planlama merkezi, İstihdam, İşsizlik.

¹¹⁴thavzalizmuzeyyen@hotmail.com, Kırıkkale Üniversitesi, Fatma Şenses Sosyal Bilimler MYO Kırıkkale/ Türkiye

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

A RESEARCH ON CAREER AND MARRIAGE

ABSTRACT

Career is defined as the whole of daily experience of conversation in career and work life, achievement and role of person in all business life. In other words, career is a step-by-step, continuous progression of experience and skill in any business area over the years that a person can work¹. Career planning is a crucial step in the way of thinking, not only after being laid off in business life, but also through preparations and work to be done before it is put into business life, even though career and planning services are concerned only with the job search process³. Therefore, the social, economic, academic and cultural decisions that are taken into the business life and the thoughts and feelings affecting these decisions will have a very important impact on the career of the people in the future. When planning your career, you should pay careful attention to the social, economic and individual satisfaction of your goals, your profession, and occasionally rethink your career planning according to changing business conditions, social, economic and cultural changes.

This work will affect many aspects, especially social, economic and cultural, in the university years in which the vocational training is taken before the business life. Many factors such as vocational training, academic continuity and employment, the results, the effects of the individual and societal research was done. Identifying university students' thoughts about career and marriage; a survey was conducted to determine the thoughts of Career and Marriage to the students during the activities of Kırıkkale University, Mathematics and Gaming Group opening the spring semester in 2016-2017 in order to examine their views on the concepts of career and marriage. Various statistical analyzes such as frequency, percentage, arithmetic mean, chi-square, t test were performed in the SPSS 21.0 (Statistical Package for Social Science) program.

According to the results of the research, it is found that there is a significant difference between the university students according to their genders: 'I want to marry if my male / female friend wants to marry' and 'Socio-economic and cultural structure of the person I will be married to' and that the proportion of the man population is lower than that of girls. In career planning, many proposals such as career planning centers in the universities, various awareness studies about career planning and providing guidance services were presented in order to make many factors such as marriage, social and economic factors to be adjusted more and more consciously.

Key words: Career, Career Planning, Marriage, Youth, Guidance, Career Planning center, Employment, Unemployment.

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

Tarih	04.05.2018	7. Oturum DİĞER ALANLAR
Saat	15.45	
SALON	ŞAPINUVA	
Moderator	Dr. Öğr. Üyesi Fethi Kılıç	
ISRC 209	Dr. Öğr. Üyesi Ali Ünal Hitit Üniversitesi Bilim Uzmanı Ravil TAGIYEV	AVRUPA BİRLİĞİ VE TÜRKİYE SAĞLIK POLİTİKALARI, UYUM SÜRECİNDE YAPILAN ÇALIŞMALAR
ISRC 87	Dr. Öğr. Üyesi Fethi Kılıç Abant İzzet Baysal Üniversitesi Dr. Öğr. Üyesi ÜMMÜĞÜLSÜM KILIÇ Abant İzzet Baysal Üniversitesi	SAVAŞIN ÖNLENMESİNDE KADINLARIN ROLÜ VE ETKİNLİĞİ
ISRC 155	Öğr. Gör. Havva TARAKCI Hitit Üniversitesi Öğr. Gör. Ayşegül İNCE Hitit Üniversitesi Dr. Öğr. Üyesi Cihat KARTAL Kırıkkale Üniversitesi Öğr. Gör. Ahmet BOYACI Hitit Üniversitesi Öğr. Gör. Murat ÇAKAN Hitit Üniversitesi	KIZ ÖĞRENCİLERİN GİRİŞİMCİLİK EĞİLİMLERİ VE MESLEKİ İDEALLERİNİ ETKİLEYEN ETMENLER: HİTİT ÜNİVERSİTESİ ÖĞRENCİLERİ ÜZERİNE BİR UYGULAMA
ISRC 55	Dr. Öğr. Üyesi Osman Gökhan Hatipoğlu Bozok Üniversitesi	TARİHSEL GELİŞİMİ VE SORUNLARIYLA TÜRK KAMU YÖNETİMİNDE NORM KADRO UYGULAMALARI

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

AVRUPA BİRLİĞİ VE TÜRKİYE SAĞLIK POLİTİKALARI, UYUM SÜRECİNDE
YAPILAN ÇALIŞMALAR
Dr. Öğr. Üyesi Ali Ünal
Bilim Uzmanı Ravil TAGIYEV

ÖZET

Avrupa Birliği kuruluşundan itibaren üye ülkelerde belirli standartları gerçekleştirmeyi amaçlamıştır. Bu standartlar eğitim, sağlık, adalet gibi kamusal konular ve yaşam standartlarına dair düzenlemeleri içermektedir. Müktesebat başlıkları altında yer alan konular tüm üye ülkelerin, aday ülkelerin ve AB ile ilişki içinde olan ülkelerin uyması gereken standartlar veya kurallar bütünüdür.

Türkiye AB üyelik sürecinde en uzun süreli üyelik başvurusuna sahip ülke durumundadır. Daha önce öngörülen üyelik tarihlerinde üyelik gerçekleşmemiş ve başvuru tarihinden uzun zaman sonra aday statüsü verilmiştir. Bu uzun zaman içerisinde Türkiye’de AB müktesebatına uyum çalışmaları başlatılmıştır. Henüz tüm müktesebat başlıkları görüşülüp tamamlanmamıştır. Ancak yapılan çalışmalarla birçok başlık altında düzenlemeler yapılmıştır.

Çalışmada Türkiye tarafından sağlık alanında yapılan düzenlemeler ele alınmıştır. Sağlıkta Dönüşüm Programına da dahil edilen düzenlemeler ve bu düzenlemeler sonucunda gerçekleştirilen uygulamalar incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Avrupa Birliği, Türkiye, müktesebat.

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

SAVAŞIN ÖNLENMESİNDE KADINLARIN ROLÜ VE ETKİNLİĞİ

Fethi Kılıç¹¹⁵
Ümmügülsüm Kılıç¹¹⁶

ÖZET

Savaş ülkeler, bloklar ya da bir ülke içerisindeki büyük gruplar arasında gerçekleşen topyekun silahlı mücadeledir. Barış ise genel anlamda düşmanlığın zıttı olan politik duruşa verilen isimdir.

İnsanlık sahip olduğu ekonomik, sosyal ve teknik zekâsı ile içinde bulunduğu doğa koşullarına, sonra da fiili egemenlik kurmak için diğer insanlar için harekete geçmektedir. Kazanma olgusu her bireyde var olup, bu olgunun hedefleri ve kapsamı alınan eğitimle belirlenip uygulamaya geçer. Ortak iyi yani 'BARIŞ' ancak eğitimle belirlenip uygulamaya geçebilir.

Savaşın iki tarafını oluşturanların başarısı veya başarısızlığı sonuçta bir anne, eş, kardeş, arkadaş olan kadınları yakından ilgilendirmektedir. Global olarak baktığımızda savaşın tarafların büyük çoğunluğunu erkekler oluşturmaktadır.

Savaş evrende var olan değerlerin ekonomik- stratejik paylaşılmasında çıkan uyuşmazlıklardan kaynaklanıp son aşamada silahlı, acımasız - can alıcı tarifi imkânsız karşılıklı acılara sebebiyet vermektedir.

Savaşın tarafları, aktörleri besleyen, eğiten ve zihinsel aktivitelerinin kapasitesinin oluşmasında en aktif olan kadınlardır. Kadınların barışçı, adil ve sevgi dolu anne, eş, kardeş ve arkadaş (olmaları sebebiyle) olmasıyla, insan haklarını özümseyen yaşatan ve yaşam felsefesi yapan kadınların var olduğu yerlerde artık savaşlar olmayacaktır. Var olan değerler - kaynaklar adil ve hakkaniyete uygun paylaşılacaktır.

Hedeflenen bilgi ve becerileri kişiye kazandırma yöntemi olan eğitimle; kişiler belirli kalıptan çıkartılıp istenilen bilgi ve becerilerle donatılabilir. Sağlıklı, barış içinde bir dünya için tüm insanların, öncelikle kadınların İnsan Hakları Eğitimini almaları ve uygulamaları yeterli olacaktır. Öncelikle kadınların insan haklarını yaşam felsefesine dönüştürdükleri bir toplumda; çocuklarına, eşlerine, arkadaşlarına ve kardeşlerine barış ve kardeşliği kazandıracakları için 'savaşlar doğmadan önlenmiş' olacaktır.

Çalışmamızı Kazakistan'da bulunan Hoca Ahmet Yesevi Uluslararası Türk-Kazak Üniversitesinin Türkistan ve Kentau Kampuslarında farklı uluslardan değişik fakültelerde eğitim alan erkek ve kadın öğrenci, öğretim elemanı ve diğer çalışanlara uygulanan, iki farklı anket çalışmamızın verilerine göre sonuçlandıracağız.

Savaşların olmadığı barış içerisinde özgürce yaşanabildiğini Kazakistan' da yaptığımız çalışmalarla sizlere aktarmayı istiyoruz. Savaşların olmadığı, barış dolu sevgi dolu günler dileklerimizle.

Anahtar Kelimeler: Kadın, Barış, Savaş, İnsan Hakları Eğitimi

¹¹⁵ Dr.Öğr.Üyesi, A.İ.B.Ü., kilic_f2@ibu.edu.tr

¹¹⁶ Dr.Öğr.Üyesi, A.İ.B.Ü., gulsumkilic@gmail.com

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ 03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

THE ROLE AND EFFECTIVENESS OF WOMEN IN PREVENTION OF WAR

ABSTRACT

It is a total armed struggle between countries of war, blocs, or large groups within a country. Peace, on the other hand, is the name given to the political stance that is the opposite of hostility in general terms.

Humanity takes action for other people in order to establish the actual sovereignty with the economic, social and technical intelligence that it possesses and the natural conditions it is in. The phenomenon of winning exists in every individual and it is determined by the objectives and the scope of the case. Partner is good so 'PEACE' can only be determined by training and can be implemented.

The success or failure of those who make up the two sides of the war is closely related to a mother, spouse, sister, friend. When we look globally, the vast majority of the belligerent parties are men. In the war phase, arising from the disagreements that arise in the sharing of the value-prone economic-strategic, armed, merciless-crucial recipe in the last stage causes impossible mutual suffering.

The parties to the war are the women who nurture, train and act most actively in the formation of the capacity of their mental activities. There will be no more wars where women are peaceful, just and loving mothers, spouses, siblings, and friends (because of them), where there are women who live in assimilating human rights and living philosophy. Existing values - resources will be shared fairly and fairly.

The targeted knowledge and skills are trained by the method of personalization; the persons can be removed from the specific pattern and equipped with the required knowledge and skills. For a healthy, peaceful world, it will suffice for all people to take and implement the Human Rights Education of women in the first place. First of all, in a society where women transform human rights into philosophy of life; 'wars will be prevented before they are born' because they will bring peace and brotherhood to their children, their spouses, their friends and their brothers.

We will conclude our study according to the data of our two different questionnaire studies applied to male and female students, teaching staff and other employees who are trained in various faculties of different nationalities in Turkistan and Kentau Campuses of Hoca Ahmet Yesevi International Turkish-Kazakh University in Kazakhstan.

We want you to convey to us that we have been able to live freely in peace without wars, in our work in Kazakhstan. We wish peaceful loving days without wars.

Key Words: Women, Peace, War, Human Rights Education

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

KIZ ÖĞRENCİLERİN GİRİŞİMCİLİK EĞİLİMLERİ VE MESLEKİ İDEALLERİNİ
ETKİLEYEN ETMENLER: HİTİT ÜNİVERSİTESİ ÖĞRENCİLERİ ÜZERİNE BİR
UYGULAMA

Öğr. Gör. Havva TARAKCI¹¹⁷
Öğr. Gör. Ayşegül İNCE¹¹⁸
Dr. Öğr. Üyesi Cihat KARTAL¹¹⁹
Öğr. Gör. Ahmet BOYACI¹²⁰
Öğr. Gör. Murat ÇAKAN¹²¹

ÖZET

Bu araştırmanın temel amacı, gelişen ve hızla büyüyen küresel ekonomik dünyada kız öğrencilerin girişimciliğe bakış açılarının incelenmesi ve ileride çalışmak için hangi sektörleri seçmeyi düşündüklerini araştırmaktır. Bu amaçla Hitit Üniversitesi Osmancık Ömer Derindere Meslek Yüksekokulu kız öğrencileri üzerinde bir çalışma yapılmıştır. Araştırmada anket yöntemi kullanılmış olup, verilerin analizleri sonucu elde edilen bulgular, kız öğrencilerin ileride kendi işlerini kurmak yerine kamu sektöründe çalışmayı tercih ettiklerini göstermiştir. Öğrencilerin girişimcilik eğilimleri orta seviyede olmasına rağmen ileride kendi işlerini kurmayı düşünmemektedirler. Buna ek olarak öğrenciler girişimcilik için devlet desteğini yeterli görmemektedirler. Öğrencilerin girişimcilik eğilimleri ile anne ve babalarının eğitim düzeyi arasında anlamlı bir ilişki bulunmamasına rağmen okudukları bölüm ile girişimcilik eğilimleri arasındaki ilişki anlamlıdır. Literatürde bu konuda çalışmalar yapılmış ancak çalışma devlet desteğinin girişimciliğe teşvik için eksikliklerini ortaya koymuştur. Bu araştırmadan elde edilen bulguların, girişimcilik derslerinin yeniden düzenlenmesinde, üniversite ortamının öğrencileri daha cesur, kendilerine güvenli bir ortama dönüştürmelerinde zemin hazırlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Girişimci, Risk, Kadın girişimci

ENTREPRENEURSHIP TENDENCY OF FEMALE STUDENTS AND FACTORS
AFFECTING THE PROFESSIONAL IDEALS OF FEMALE STUDENTS: AN
APPLICATION ON HITIT UNIVERSITY STUDENTS

ABSTRACT

The main objective of this research is to examine the perspective of female students on entrepreneurship in a developing and rapidly growing global economic world. In addition, this study also investigates that which sectors do these female students think to choose for working.

¹¹⁷ Hitit Üniversitesi, 05446975196, havva.37@hotmail.com

¹¹⁸ Hitit Üniversitesi, 05309760080, aysegulince@hitit.edu.tr

¹¹⁹ Kırıkkale Üniversitesi, 03183574242, dr_cihat_kartal@yahoo.com

¹²⁰ Hitit Üniversitesi, 05334391930, ahmetboyaci@hitit.edu.tr

¹²¹ Hitit Üniversitesi, 05333058678,

muratcakan@hitit.edu.tr

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ 03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

For this purpose, this study was conducted on female students of Osmancık Omer Derindere Vocational High School. Throughout the study, survey type of research methodology has been used. The findings obtained from the analysis of data showed that female students prefer working in the public sector rather than setting up their own business. Although entrepreneurial tendency of these students are intermediateness, they don't think to set up their own business. In addition, students don't find government support adequate. In spite of the fact that it has not been a significant relationship between entrepreneurial tendency of students and educational level of their parents, the existence of significant relationship is clearly visible between entrepreneurial tendency of students and the department they study. In the literature, it has done scientific studies on this subject. Yet, as different from others, this study reveals a lack of government support for the promotion of entrepreneurship. The data obtained from this study is expected to pave the way for reorganization of entrepreneurship courses in the universities and make the students more courageous in a more secure environment.

Key words: Entrepreneur, Risk, Woman Entrepreneur

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

TARİHSEL GELİŞİMİ VE SORUNLARIYLA TÜRK KAMU YÖNETİMİNDE NORM
KADRO UYGULAMALARI
Osman Gökhan Hatipoğlu¹²²

ÖZET

Bir iş için yeterli nitelikte ve en uygun sayıdaki personelin istihdam edilmesine dayanan norm kadro uygulamaları ile ilgili bu çalışmanın birbiriyle ilişkili iki amacı vardır. Birinci amaç, Türk Kamu Yönetiminde norm kadro çalışmalarının yasal düzlemde ve uygulamada nasıl geliştiğini incelemektir. İkinci olarak; bu gözden geçirme ile birlikte Türkiye'deki norm kadro uygulamalarının, uygulamaların kaynağı olan iş sınıflandırması kavramı ile uyumlu olup olmadığı gözden geçirilerek, pratikte yarattığı sorunların incelenmesi amaçlanmıştır. Çalışmada öncelikle birçok girişime rağmen yarım yüzyıllık uzun bir süreçte ve kısmen yasalaşabilen norm kadro çalışmalarının tarihsel gelişimi ele alınmıştır. Bu bağlamda Türkiye'deki norm kadro çalışmalarının yapısı, yasalara ve uygulamalara yansımaları incelenmiştir. Norm kadro uygulamalarının odağında olan belediyeler ve bağlı kuruluşlarında 2006-2018 arasında norm kadro yönetmeliğinin 17 kez, Milli Eğitim Bakanlığı'nda 1999-2016 arasında dört kez İl Özel İdarelerinde ise 2007-2016 arasında yedi kez değiştirildiği görülmüştür. Yönetmeliklerdeki bu değişim sıklığı Türkiye'deki norm kadro uygulamalarında bir türlü istikrar sağlanamadığını göstermektedir.

Araştırma sonunda, Türk Kamu Yönetimindeki norm kadro uygulamalarının Amerikan Kamu Yönetimindeki İş Sınıflandırma pratiğinin oldukça farklılaşmış bir türü olduğu ve sadece standartlaştıktan sonra sınıflandırılan kadroların adet olarak sınırlandırmasının amaçlandığı kanısına varılmıştır. Uygulamalar çoğunlukla iş sınıflandırması aşamasındaki nitel görev tanımlarından çok, pozisyon/kadro adedini belirlemek üzere nicelik konusunda yoğunlaşmış ve kullanılan yöntemler Taylor'un Bilimsel Yönetim yaklaşımlarından etkilenmiştir. Yapılan uygulamalar yasal olarak şikâyet konusu olmakta, nitelik kaybı kaygısı olmaksızın çalışanların iş yükleri artmakta ve iş yerleri değiştirilmektedir.

Anahtar Kelimeler : Norm Kadro, İş Sınıflandırması, Kamu Personel Rejimi, Taylorizm
Jel Kodları : H 8.

NORM POSITION PRACTICES IN TURKISH PUBLIC ADMINISTRATION WITH ITS
HISTORICAL DEVELOPMENT AND PROBLEMS

ABSTRACT

This study concerns norm position practices which based on the employment of personnel with sufficient qualifications and in most proper number and has two interrelated objectives. The first objective is to examine how job classification (or norm position as it is borrowed from the French original "normé personnel") studies have been developed on legal basis and in practice in Turkish Public Administration. The second is, along with this overview, to examine

¹²² T.C. BOZOK ÜNİVERSİTESİ/ Atatürk Yolu 6. km YOZGAT, (533) 166 75 27/ (354) 242 10 40, e-posta: gokhan.hatipoglu@bozok.edu.tr

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ 03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

---

the problems arising with the norm position implications in Turkey, by surveying whether they are competent with the job classification practices from which they are originated. The study firstly goes through the history of the norm position studies which have hardly and partly been legislated, although been on agenda for about half a century. In this context, the structure of the norm position studies and their reflections on the legal and implicational aspects are examined. When searched through the institutions on the focus of norm position implementations, it had appeared that, norm position regulations had changed 17 times in municipalities and their subsidiaries between 2006-2018, four times in Ministry of National Education between 1996-2016 and seven times in Special Provincial Administrations between 2007-2016. This frequency of the alterations in regulations shows that a stability in no way can be provided in norm position practices in Turkey.

At the end of the study, it has been deducted that norm position applications in Turkish Public Administration is a quite differentiated form of job classification practices in United States Public Administration and it only aims numerical limitation of standardized and classified jobs. Practices are mostly focused on quantities that is determination of jobs as numbers, rather than qualitative job descriptions and methods are impressed by Taylor's Scientific Theory. Norm position implications, however, have been subject to legal complaints and causes job burdens getting heavier and changes in workplace.

Keywords : Norm Position, Job Classification, Public Personnel Regime, Taylorism
Jel Kodları : H 8.

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

Tarih	04.05.2018	8. Oturum Sosyal Hizmetler-Sosyal Politika-DİĞER ALANLAR
Saat	15.45	
SALON	PROF.DR. HIFZI VELDET VELİDEDEOĞLU	
Moderator	Dr. Öğr. Üyesi SEDA TOPGÜL	
ISRC 187	Öğr. Gör. Abdulkadir KARABULUT Hitit Üniversitesi Öğr. Gör. Gökhan BODUROĞLU Hitit Üniversitesi	ENGELLİ BİREYLERE YÖNELİK MESLEKİ EĞİTİM MERKEZLERİ: ÇORUM BELEDİYESİ ENGELLİ EĞİTİM MERKEZİ ÖRNEĞİ
ISRC 188	Öğr. Gör. Abdulkadir KARABULUT Hitit Üniversitesi Öğr. Gör. Gökhan BODUROĞLU Hitit Üniversitesi	ÇOCUK VE AİLE ODAKLI SORUNLARIN ÇÖZÜMÜNDE OKUL SOSYAL HİZMET UZMANLARININ ÖNEMİ: VAKA SUNUMU
ISRC 102	Dr. Öğr. Üyesi SEDA TOPGÜL GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ	ESNEK ÇALIŞMANIN YENİ BİR TÜRÜ OLARAK SIFIR SÜRELİ SÖZLEŞMELER
ISRC 44	Doç. Dr. Nuriye Büyükkayacı Duman Hitit Üniversitesi	KADIN SAĞLIĞINDA ETİK SORUNLAR

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

ENGELLİ BİREYLERE YÖNELİK MESLEKİ EĞİTİM MERKEZLERİ: ÇORUM
BELEDİYESİ ENGELLİ EĞİTİM MERKEZİ ÖRNEĞİ

Öğr. Gör. Abdulkadir KARABULUT¹²³

Öğr. Gör. Gökhan BODUROĞLU¹²⁴

ÖZET

Cumhuriyetin ilanı ile başlayan fakat yasal olarak standardize edilemeyen sosyal hizmet faaliyetleri, 1961 anayasasında vurgulanan sosyal devlet olma idealinden hareketle başta merkezi yönetim olmak üzere yerel yönetimleri ve diğer kurum/kuruluşları daha yoğun bir şekilde çalışmalar yapmaya yöneltmiştir. Bu doğrultuda nüfusun büyük oranını oluşturan engelli bireylerin yaşam kalitesini yükselterek, sağlıklı ve uygulanabilir politikalar ile kalıcı çözümler üretmek hem devlet kurumlarının hem yerel yönetimler olarak belediyelerin temel sorumluluklarından biridir. Yerel yönetimlerde toplumda bütün bireylerinin aynı hizmetlerden faydalanabilmesi, fertlerin toplum içindeki yerini alması doğrultusunda engellilerin; üretken, özgüven sahibi bireyler haline gelmelerini ve toplumuyla bütünleşmelerini sağlayacak hizmetlerin verilmesi amaçlanmaktadır. Bu doğrultuda, özellikle 4+4+4 sistemi sonrası örgün eğitim dışında kalan ve istihdam sorunu yaşamaları nedeniyle eve hapsolan engelli bireylerin gerek sosyalleşmesi amacıyla gerekse kamu kurum kuruluşları ile özel sektör yöneticilerinin engelli bireyleri istihdam etmelerine imkân sağlayacak koşulları sağlamak amacıyla mesleki eğitim merkezlerinin oluşturulması hedeflenmelidir. Bu çalışmada amaç, yerel yönetimlerin sosyal hizmet faaliyetlerini planlamada engelli bireyler için sunacakları hizmetlere öneri sunabilmektir. Çalışmanın önemi, engelli bireylerin mesleki eğitim alamamaları nedeniyle var olan sorunlarına yönelik yapılabilecek bir çözüm önerisi sunarak alanda çalışan meslek elemanlarına katkı sağlaması, yerel yönetimlere örnek oluşturması ve toplumsal farkındalık kazandırmasıdır. Çorum Belediyesi tarafından 17 Şubat 2014 tarihinde faaliyete açılan Engelli Eğitim ve Rehabilitasyon Merkezi, 2 katlı bir bina olarak inşa edilmiştir. Merkezde seramik biçimlendirme, çini, dikiş-nakış, aşçılık, pastacı çırağı, temel bilgisayar kursu, müzik, perspektif ve spor kursları aktif olarak devam etmektedir ve 130 engelli birey kursiyer olarak kayıtlıdır. Ayrıca ilgili merkeze ek olarak ağır zihinsel engel tanısı alan engelli bireyler için özel eğitim kurslarının düzenlendiği Rehabilitasyon merkezinde de 60 engelli bireye eğitim verilmektedir. Engelli bireylerin yaşadıkları güçlüklerle yönelik olarak müracaatçıları kaynaklarla buluşturucu ve güçlendirici çalışmalar yapılması gerekmektedir. Bu noktada özellikle yerel yönetimlerin makro boyutta çözümler geliştirmeleri gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler : engelli ayrımcılığı, yerel yönetim politikaları, mesleki eğitim
Jel Kodları : J78.

¹²³ Hitit Üniversitesi, 05069883598, shukadirkarabulut@gmail.com (Yazışma yapılacak yazar)

¹²⁴ Hitit Üniversitesi, 05418174225, gkhn.boduroglu@gmail.com

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

VOCATIONAL TRAINING CENTERS FOR DISABLED PERSONS CORUM
MUNICIPALITY WITH DISABILITIES EDUCATION CENTER CASE

ABSTRACT

The social service activities which started with the Republican proclamation but could not be legally standardized led the central administrations and other institutions / organizations to work more intensively with the idea of becoming a social state emphasized in 1961 constitution. It is one of the main responsibilities of the municipalities as both the state and local administrations to raise the quality of life of disabled people, which constitute a large proportion of the population in this direction, and to produce sustainable solutions with healthy and applicable policies. Local governments can benefit from the same services for all individuals in the society; to become individuals who are productive and self-confident, and to provide services that will enable them to integrate with society. In this direction, it is aimed to establish vocational training centers in order to provide the conditions that will allow the employment of the handicapped individuals by public institutions and private sector administrators, in order to socialize disabled people who are trapped in the home due to their employment problems, especially after the 4 + 4 + 4 system. The aim of this study is to be able to offer local government services for services for disabled people in planning social service activities. The challenge is to provide a solution to the problems of disabled people due to their inability to receive vocational training, to contribute to the profession staff working on the field, to set an example for local governments and to raise social awareness. The Disabled Education and Rehabilitation Center, which was opened on 17 February 2014 by Corum Municipality, was constructed as a 2-storey building. Ceramic forming, tile, sewing-embroidery, cookery, pastry apprentices, basic computer courses, music, perspective and sports courses are actively being carried out in the center and 130 disabled individuals are registered as trainees. In addition to the center, 60 disabled individuals are also trained in the rehabilitation center where special training courses for disabled people receiving severe MR diagnosis are organized. For the difficulties experienced by disabled people, it is necessary for the applicants to work together with the resources to strengthen and strengthen them. At this point, especially local governments need to develop solutions at the macro level.

Key Words : disability discrimination, local government policy, vocational training
Jel Codes : J78.

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ 03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

ÇOCUK VE AİLE ODAKLI SORUNLARIN ÇÖZÜMÜNDE OKUL SOSYAL HİZMET UZMANLARININ ÖNEMİ: VAKA SUNUMU

Öğr. Gör. Abdulkadir KARABULUT¹²⁵

Öğr. Gör. Gökhan BODUROĞLU¹²⁶

ÖZET

Sosyal hizmet mesleği; mikro, mezzo ve makro boyutlarda müdahaleler geliştiren çok boyutlu bir meslektir. Gerek bireylerin gerek grupların gerekse toplumun refahını sağlamak için devlete karşı savunuculuk görevini yerine getirmeye çalışan bu mesleğe Türkiye’de son yıllarda daha önem verildiği bir gerçektir. Özellikle 2011 yılında SHÇEK’in kapatılmasıyla kurulan Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı’nın iş yükünün önemli bir bölümünü sosyal çalışmacılar karşılamaktadır. Bu doğrultuda Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı tarafından hazırlanan "Ulusal Çocuk Hakları Stratejisi ve Eylem Planı"na göre Milli Eğitim Bakanlığı’na bağlı okullarda çocuk, aile ve okul yönetimi arasında gerekli işbirliğini sağlamak ve şiddet öyküsü olan çocukları tespit ederek psiko-sosyal yönden desteklemek amacıyla, 2016 yılına kadar “okul sosyal hizmet sistemi” kurulması hedeflenmiştir. Ancak 2018 yılına gelmesine karşın hedeflenen sisteme ulaşmak mümkün olmamıştır. Oysa ki okul sosyal hizmeti sisteminin örnek olarak alındığı ABD’de bu sistemin 1900’lü yılların başından beri uygulandığı bilinmektedir. Türkiye’de de son yıllarda madde bağımlılığı, çocuk ihmal ve istismarı konularında yaşanan sorunların arttığı göz önünde bulundurulduğunda okul sosyal hizmeti sisteminin acilen kurulması gerektiği görülecektir. Bu çalışmada amaç, okul sosyal hizmeti sistemi ile rehber öğretmen, sosyal çalışmacı işbirliğinin vaka örneği ile sunulmasıdır. Bu şekilde alanda çalışan meslek elemanlarının vaka örneğinde olduğu gibi işbirliğine girebilmelerine, politika yapıcıların ise hedeflenen sistemi oluşturmasına katkı sağlayacağına inanılmaktadır. Bu da çalışmanın önemini göstermektedir. Çorum’da Milli Eğitim Müdürlüğüne bağlı bir devlet okulunda, velilere yönelik öfke kontrol yöntemleri konusunda Çorum Belediyesinde görevli bir sosyal çalışmacı tarafından seminer verilmiştir. Seminer sonrasında katılımcılara Spielberg C.D. tarafından geliştirilen ve Türkiye uyarlaması A.Kadir Özer tarafından yapılan “Sürekli Öfke ve Öfke İfade Tarzı” ölçeği uygulanmıştır. Ölçek sonucunda yüksek puan alan 30 veliye yönelik 10’ar kişilik 3 grup olarak 8 hafta süresince “öfke kontrol yöntemleri” konulu grup çalışması yapılmıştır. Katılımcıların grup çalışması sürecinde öfke ifade tarzlarında değişiklik gözlemlenmiş ve grup çalışmasına istekli şekilde katıldıkları görülmüştür. Bu noktada 2016 yılında kurulması hedeflenen ancak henüz oluşturulmayan okul sosyal hizmeti sisteminin acilen uygulamaya konulması ve rehber öğretmen- sosyal çalışmacı işbirliğinin sağlanması eğitim sisteminde yer alan sosyal sorunların azaltılması noktasında önem arz etmektedir.

Anahtar Kelimeler : eğitim politikaları, okul sosyal hizmeti, vaka çalışması

Jel Kodları : I29

IMPORTANCE OF SCHOOL SOCIAL WORKERS IN THE SOLUTION OF THE CHILD AND FAMILY-CENTERED PROBLEMS: CASE STUDY

ABSTRACT

¹²⁵ Hitit Üniversitesi, 05069883598, shukadirkarabulut@gmail.com (Yazışma yapılacak yazar)

¹²⁶ Hitit Üniversitesi, 05418174225, gkhn.boduroglu@gmail.com

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ 03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

Social work profession; It is a multidimensional profession that develops interventions in micro, mezzo and macro dimensions. Both groups of individuals as well as employees need to fulfill its advocacy duty to ensure the welfare of society against the state that Turkey is a profession that given more importance in recent years. Especially in 2011, a significant part of the workload of the Ministry of Family and Social Policies established by the closure of General Directorate of Social Services and Child Protection Agency (SHÇEK) is met by social workers. According to the "National Children's Rights Strategy and Action Plan" prepared by the Ministry of Family and Social Policies in this direction, in order to provide the necessary cooperation between the children, the family and the school administration in the schools affiliated to the Ministry of National Education and to support the psycho-social aspects by identifying the children with violent stories , Until 2016, a "school social service system" was targeted. However, despite the fact that it was not until 2018, it was not possible to reach the targeted system. However, in the United States, where the school social service system is taken as an example, it is known that this system has been applied since the early 1900's. substance abuse in recent years in Turkey, child neglect and considering an increase in abuse problems in school, social service issues will be seen that the system should be set up urgently. The purpose of this study is to present the school social service system and the case sample of cooperative teacher, social worker collaboration. In this way it is believed that professionals working in the field can collaborate as if they are the case and policy makers will contribute to forming the targeted system. This shows the importance of working. In Çorum a seminar was given by a social worker at Çorum Municipality about the anger control methods for the parents in a state school affiliated to the Directorate of National Education. Participation after the seminar Spielberger C.D. Developed by Turkey and adaptation made by A. Kadir Özer "Trait Anger and Anger Expression Scale" was applied. As a result of the scale, group study on "anger control methods" was conducted as 3 groups of 10 persons for 30 pawns with high scores for 8 weeks. Participants were observed to change their anger expression styles during group work and were seen to be willing to participate in group work. The urgent implementation of the school social service system, which is aimed at establishing in 2016 but not yet established, and the provision of cooperation between the guidance teacher and the social worker is important at the point of reducing social problems in the education system.

Key Words : education policies, school social services, case study

Jel Codes : I29

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ 03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

ESNEK ÇALIŞMANIN YENİ BİR TÜRÜ OLARAK SIFIR SÜRELİ SÖZLEŞMELER Dr. Öğretim Üyesi Seda TOPGÜL¹²⁷

ÖZET

Sıfır süreli sözleşmeler son yıllarda iş yaşamının en büyük sorunlarından biri haline gelmiştir. Çalışanların yasal haklarının piyasa güçlerine bırakılması, işgücü piyasalarının çok uzun süredir çözülmemeyen bir problemi haline gelmiştir. Sıfır süreli sözleşme olarak tek bir kategori bulunmamaktadır. İşgücünün büyük bir kısmı için esnek çalışmanın artması ve bu çalışma için piyasa koşullarının uygun hale getirilmesi sıfır süreli sözleşmeleri doğurmuştur. Sıfır süreli sözleşmeler için hukuki dayanakların oluşturulması bütün bunların normalleştirilmesi için önemli bir adım niteliğindedir. Ancak temel sorun istihdamda koruyucu normlar olmaksızın, bu sözleşmeler altında çalışanların sayısının hızla artmasıdır. Uluslararası Çalışma Örgütü sıfır süreli sözleşmeleri gelişmiş ekonomiler için, istihdamın artırılmasına yönelik sıradan bir eğilim olarak değerlendirirken, gelişmekte olan ülkelerde de bu istihdam türünün resmileştirilmesine çalışılmaktadır. Sıfır süreli sözleşmelerin esnekliği bazı çalışanlar için çekici olabilmektedir. Ancak sözleşmelerin potansiyel tehlikeleri dikkate alındığında, çalışanların alternatif bir çalışmaya sahip olmayacaklarını hissetmeleri istihdam edilen ve işveren arasındaki güç dengesizliğini arttıracaktır. Bu çalışmada özellikle ülkemizde olmayan ancak Birleşik Krallık başta olmak üzere Avrupa'ya yayılan bu sözleşmelerin değerlendirilmesinin olumlu ve olumsuz yönleri ile değerlendirilmesi amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler :Sıfır Süreli Sözleşme, Esnek Çalışma, Birleşik Krallık.
Jel Kodları :K2.

ZERO-HOUR CONTRACTS AS A NEW FORM OF FLEXIBLE WORKING

ABSTRACT

Zero-hour contracts has been recently one of the biggest problems of the working life. The fact that the legal rights of the employees are given up to the market forces is one of the problems of the labor markets that is unsolvable for a long time. There is not a single category as zero-hour contract. Increase in the flexible working for a big part of the labor force and optimization of the market conditions for this kind of working have given rise to the zero-hour contracts. Constituting legal basis for the zero-hour contracts serves as a crucial step for the normalization of all these. However, the fundamental problem is the increase in those who work under these contracts without any protecting norms in the employment. While the International Labor Organization interprets the zero-hour contracts as an ordinary tendency for increasing the employment, the developing countries endeavor to formalize this employment type. For some employees, the flexibility of the zero-hour contracts is attractive. However, considering the potential dangers of the contracts, there would be an increase in the power imbalance between the employee and the employer then the employee feels that they cannot have an alternative working style. In this study, it is aimed to evaluating these

¹²⁷ Gaziosmanpaşa Üniversitesi, İİBF, Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Bölümü, 60150 Tokat/Türkiye 0356 252 16 16 (2416), seda.topgul@gop.edu.tr

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

---

contracts, spreading to Europe, particularly in the United Kingdom although not being used in our country, with regards to their both positive and negative aspects.

Anahtar Kelimeler :Zero-hour contracts, Flexible working, United Kingdom.

Jel Kodları :K2.

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

KADIN SAĞLIĞINDA ETİK SORUNLAR¹²⁸
Doç. Dr. Nuriye BÜYÜKKAYACI DUMAN¹²⁹

ÖZET

Kadın sağlığı, cinsiyete ilişkin bazı özellikler nedeniyle yaşamın farklı dönemlerinde pek çok biyolojik faktörden etkilenmektedir. Özellikle gebelik, doğum ve doğum sonrası dönemler anne ölüm hızında artışa neden olan önemli komplikasyonların görüldüğü kadın sağlığı açısından riskli dönemlerdir. Ayrıca doğurganlığın bittiği dönem olan menopoz, menopoz sonrası ve yaşlılık dönemleri de kadın hayatında cinsiyete özgü sağlık sorunlarının yanı sıra diğer sağlık sorunlarının da oldukça fazla görüldüğü önemli dönemlerdir.

Günümüzde kadını biyolojik olarak erkekten ayıran bu özellikler maalesef toplumsal cinsiyet eşitsizliğinde de farklı alanlarda karşımıza çıkmaktadır. Bu bağlamda özellikle kadınların eğitim, istihdam ve sağlık hizmetlerine ulaşmasındaki yetersizlikleri ve uğradıkları çok yönlü şiddet, kadınların toplumsal cinsiyet temelli yaşadıkları eşitsizliklerin sadece birkaçıdır. Bu argümandan yola çıkarak planlanan bu bölümde kadın sağlığını doğrudan ya da dolaylı olarak etkileyen bazı konuları etik açıdan tartışılması amaçlanmıştır.

---

¹²⁸ Bu çalışma “Meslek Etiği Kavramları” kitabında “ Kadın Sağlığı ve Etik” başlıklı bölüm olarak 273-278 sayfa numarası ile yayımlanmıştır.

¹²⁹Doç. Dr., Hitit Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu, Hemşirelik Bölümü, Çorum, E-mail: nuriyebuyukkayaci@hitit.edu.tr

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

Tarih	04.05.2018	9. Oturum Tarih-Sanat Tarihi
Saat	15.45	
SALON	ALACAHÖYÜK	
Moderator	Dr. Öğr. Üyesi Murat Çağlayan	
ISRC 180	Öğr. Gör. Ayten AKCAN HİTİT ÜNİVERSİTESİ Bilim Uzmanı Erman YANIK Gazi Üniversitesi	HİTİT METİN VE RİTÜELLERİNDE DOĞUM VE ANNELİK KONUSU ÜZERİNE BİR İNCELEME
ISRC 11	Dr. Öğr. Üyesi Murat Çağlayan Mardin Artuklu Üniversitesi Mimarlık Fakültesi	GRAVÜRLERDE AYASOFYA
ISRC 26	Dr. Hakan Akköz Gaziantep Mehmet Nurettin Horoz Lojistik Mesleki Ve Teknik Anadolu lisesi	İNGİLİZ BELGELERİNDE XIX. YÜZYILDA HALEP VE ÇEVRESİNDE TÜRKMENLER
ISRC 178	Bilim Uzmanı Mehmet Ali Doğan Hacettepe Üniversitesi	MARDİN'DE SÜRYANİ KUMAŞ BASKI-BOYAMA SANATI: ŞİMMESHİNDİ AİLESİ ÖRNEKLERİ ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME
ISRC 181	Öğr. Gör. Ayten AKCAN Hitit Üniversitesi Bilim Uzmanı Erman YANIK Gazi Üniversitesi	ANİMİSTİK KURAMDA, ORTA ASYA TÜRK TARİHİ İNANÇ SİSTEMİ İÇERİSİNDEKİ KÜLTLERDEN "TÖS"
ISRC 224	Dr. Öğr. Üyesi Özlem SIR GAVAZ Hitit Üniversitesi	HİTİT DEVLET YÖNETİMİNDE KADININ STRATEJİK ROLÜ

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

HİTİT METİN VE RİTÜELLERİNDE DOĞUM VE ANNELİK KONUSU
ÜZERİNE BİR İNCELEME
Öğr. Gör. Ayten AKCAN¹³⁰
Erman YANIK¹³¹

ÖZET

Yüz yılı aşkın süredir devam eden arkeolojik kazılardan elde edilen bulgular ve bu bulguların kısmen de olsa çözülmesi, anlamlandırılması Anadolu'nun gizemli tarihini daha da ilgi çekici hale getirmiştir. Anadolu'da merkezi bir krallık kurmayı başarabilen Hititler'e ait metinler, mitler ve efsaneler, bu uygarlığa ait birçok anlayış ve kavrayışın yeniden keşfedilmesine neden olmuştur. Doğum ve annelik konusunda yazılı kaynaklardan elde edilen bilgiler, Hititler'in özellikle doğum noktasında büyü ve ritüellerden büyük ölçüde yararlandıklarını ortaya koymaktadır. Bu sebeple Hititlerde tıp ilminin, büyü ve ritüellerden ayrı düşünülmemeyeceği yorumu ortaya çıkmıştır. Öyle ki "Yaşlı Kadın Büyücü" figürünün Hitit mitlerinde çeşitli hastalıkları tedavi edici özelliği ile ilahi düzeyde karşımıza çıkması bu güçlü bağlantıya işaret etmektedir. Elbette bu bilgiler Hititler'de tıbbi bir bilginin olmadığını da göstermez. Hititler, hastalıkların tedavisinde, doğum öncesi, süresi ve sonrasında bir takım malzemeler kullanarak çeşitli ilaçlar yapmışlar ve bu ilaçları yerinde ve zamanında kullanmayı bilmişlerdir. Tarihin en erken dönemlerinden itibaren Anadolu kadını, toplum içinde ayrıcalıklı bir konuma sahip olmuştur. Kadının verimlilik ve doğurganlıkla olan bağlantısı, onu özellikle Anadolu'da saygın bir yere taşımıştır. Hititler'de aile, temel işlevi türün devamlılığını sağlamak olan en küçük toplumsal birimdir. Bu sebeple kadınlar, belirgin bir biçimde toplumda saygın konuma ulaşmışlardır. Bu saygınlığa dair izlere Hitit kanunlarında da rastlanmaktadır. Özellikle hamile kadınların yasalar ile korunduğuna ve olumsuz bir durumda haklarının gÖZETildiğine dair bir takım ifadelere yer verilmiştir. Söz konusu çalışma ile birlikte Hititler'de doğum öncesi ve sonrası uygulamalar ortaya konularak, Hititler'in kadına ve anne mefhumuna karşı bakış açılarının tespit edilmesi hedeflenmiştir. Özellikle bu konu çerçevesinde, metinlerde geçen doğum ile ilgili efsaneler ve büyü ritüelleri sistematik bir şekilde incelenerek literatüre farklı bir bakış açısı getirilmeye çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Ritüel, Gebelik, Büyü, Annelik, Eskiçağ Anadolu Tıbbı.

Jel Kodları : Z0

¹³⁰ Hitit Üniversitesi, Öğretim Görevlisi, Tel:0554 394 33 71, ayten.akcan7@gmail.com

¹³¹ Gazi Üniversitesi, Eskiçağ Tarihi Bilim Dalı Doktora Öğrencisi, Tel:05530544774, ermanyanik@hotmail.com

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ 03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

GRAVÜRLERDE AYASOFYA Yrd. Doç. Dr. Murat Çağlayan¹³²

ÖZET

Bir baskı tekniği olarak matbaacılıkta ve sanat ürünlerinin yaratımında kullanılan gravür, bir kazıma şekli, çukur baskı ya da oyma baskı olarak adlandırılabilir. 15. yüzyıldan sonra ortaya çıkışından itibaren gravür; günümüze kadar sanatçılar ve gezdikleri şehirlerden betimlemeler sunan seyyahlar tarafından kullanılmış ve geliştirilmiştir. Roma döneminden bugüne seyyahların ve sanatçıların uğrak yeri olan İstanbul konulu gravürler oldukça fazladır. Bizans döneminde haclı seferi sırasında yağmalanan şehir, etkileyiciliğini yitirmemiş, seyyahlar ziyaretlerine devam etmişlerdir. İstanbul'un en büyük mabedi olan Ayasofya seyyahların gravürlerinde yer almış fetihten sonra da yer almaya devam etmiştir. Floransalı seyyah Cristoforo Buondelmonti'nin erken 15. yüzyıla ait gravürü; kentin fetihten kısa bir süre önceki durumunu gerçeğe uygun bir şekilde yansıtan en eski betimleme olarak kabul edilir. Ayasofya, yapının anlamına uygun olarak gravürdeki en büyük figürle temsil edilmiştir. Fetihden sonra bayındır hale getirilen Osmanlı Devleti'nin başkenti İstanbul'da Ayasofya, artık bir camidir ve gravürlerde bir cami olarak betimlenmeye başlamıştır. Fakat fetihten sonraki dönemde Ayasofya'yı özgün haliyle bir Hristiyan mabedi olarak betimleyen sanatçılar da olmuştur. Ayasofya, fetih öncesi İstanbul'u betimleyen gravür kompozisyonlarının çoğunda baskın bir Latin mabedi tarzında çizilmiştir. Avrupalı seyyahlar Ayasofya'yı İtalya'daki dış cephesi süslü kiliselere benzetererek Konstantinopolis'in katedrali şeklinde yorumlamışlardır. Fetih sonrasında günümüze kadar geçen süre içinde ise minareli bir cami, dönem içinde ise külliye olarak betimlenmiştir. Ayasofya'yı iç mekân ve dışarıdan konu eden gravürler, mabedin dönem içinde geçirdiği değişiklikleri yansıtılmaları açısından önemlidirler.

Anahtar Kelimeler : sanat tarihi, Ayasofya, gravür

Jel Kodları : Z00, Z11, Z19

HAGIE SOPHIA IN ENGRAVINGS

ABSTRACT

Gravure which is used as a printing technique and applied in creation of works of art can be described as a form of etched, dented or carved print. The design to be printed is first reproduced on wood, metal or stone plate by various methods (e.g., by hand-carving or by application of acid), then the plate is daubed with ink. When the surface of the plate is wiped, the ink remains in the grooves and hollows and the design on the plate is transmitted on paper through pressure. Even since its appearance in the 15th century, the art of gravure has been and is still being use widely by artists. Since the Roman period, there are many engravings on Istanbul which is frequented by travellers and artists. Constantinople, plundered by Crusade during Byzantine period, didn't lose its impressiveness, the travellers continued their visits. Hagia Sophia the largest temple of Istanbul took place in the engravings of travellers before and after the conquest. Florentine traveller Cristoforo Buondelmonti's early 15th century

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ 03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

---

engraving of the city is the oldest one that describe realistic the city before the conquest. Within the meaning of structure Hagia Sophia, has been representing the largest emoticons in the gravure. After the conquest in the flourished capital city of the Ottoman Empire Istanbul, Hagia Sophia, now a mosque and engravings began to be described as a mosque. However, after the conquest period, there had been some artist depicted the Hagia Sophia as its original the temple of Christian. During the time of conquest to the present day onwards, it had been depicted as the minaret of a mosque and by the time the complex of buildings. In the pre-conquest of İstanbul engraving Hagia Sophia was depicted as the most dominant in the compositions are plotted in a Latin style of the temple. European travellers interpreted the Hagia Sophia Cathedral in Constantinople as by comparing the external facade adorned churches in Italy. Gravures subject on Hagia Sophia's interior and exterior design are important, for to inform us about the temple changes had become the in different terms. Their works tell us the evolution of Hagia Sophia, its environment and silhouette of Istanbul. When a conservation or restoration project being prepared, this gravures are the most important info to be source for restitution.

Key words : history of art, Hagia Sophia, engraving

Jel codes : Z00, Z11, Z19

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

İNGİLİZ BELGELERİNDE XIX. YÜZYILDA HALEP VE ÇEVRESİNDE TÜRKMENLER
Dr. Hakan Akköz¹³³

ÖZET

XIX. Yüzyıl Osmanlı Devleti için birçok yeniliklerin yaşandığı bir dönemdir. Yapılan ıslahat çalışmaları ülkenin birçok kurumunda açıkça görülmüştür ki birçok Batılı Devletlerin konsoloslukları bu yenilikler konusunda ülkesine bilgiler vermiştir. Batılı Devletlerin konsoloslukları Osmanlı Devletindeki yeniliklerle birlikte genel durum hakkında sürekli raporlar hazırlamış ve bilgiler aktarmışlardır. Büyük Vilayetlerde konsolosluklar bulunduran İngilizler, özellikle Halep Konsolosluğundan gelen bilgileri önemle değerlendirmiş ve raporlar hazırlamıştır.

Bu çalışmamıza konu olan Halep ve Çevresindeki Türkmenler (Türkler) çoğunlukla Halep İngiliz konsolosluk görevlilerinin ve İngiliz istihbarat Subaylarının tuttıkları raporlara dayanmaktadır. Halep İngiliz konsolosluğu bölgedeki etnik grupların genel yapılarını, inançlarını, gelenek göreneklerini, nüfus bilgilerini detaylı bir biçimde rapor etmiş ve kendince durum değerlendirmesi yapmıştır. Halep Vilayetinde ve çevre illerde yaşayan Türkmenlere konuk olan İngiliz konsolosluk görevlileri izlenimleri ile beraber Osmanlı Devleti resmi verilerinden de faydalanmışlardır. Çoğu zaman bölgede yaşayan etnik gruplar arasında karşılaştırmalar da yaparak topluluklar arasındaki benzerlikleri ve farklılıkları ortaya koymaya çalışmışlardır. Ayrıca etnik grupların kısa tarihinden de bahsedilmiştir. Halep İngiliz konsolosluğu etnik gruplar hakkında hazırladıkları raporlarda en geniş ve detaylı olarak Türkmenlerden bahsetmiştir. Özellikle Türkmenlerin devlete olan bağlılıklarının sık sık vurgulamaları ve Devletin kurucu unsuru olmalarından bahsetmeleri dikkat çekicidir.

Anahtar Kelimeler: Halep, Türkmenler, İngiliz Konsolosluğu, XIX. Yüzyıl.

¹³³ Gaziantep Mehmet Nurettin Horoz Lojistik Mesleki Ve Teknik Anadolu Lisesi Öğretmeni
nakah27@hotmail.com 05324706467

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

MARDİN'DE SÜRYANİ KUMAŞ BASKI-BOYAMA SANATI: ŞİMMESHİNDİ AİLESİ
ÖRNEKLERİ ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME*

Mehmet Ali DOĞAN¹³⁴

ÖZET

Günümüzde Mardin merkez ve ilçelerinde yaşayan Süryanilerin köken ve isimleri hakkında çeşitli görüşler vardır. Süryani kelimesinin ne zaman kullanılmaya başlandığı kesin olarak bilinmemektedir. Süryanilerin kökeni konusunda da net bir fikir birliğine varılamamıştır.

Süryani kökenli olan Şimmeshindi ailesi, Mardin'de iki yüz yıldır baskı-boyama ve resim sanatını bir aile geleneği olarak sürdürmektedirler. 19. yüzyıl'ın ortalarında Mihayel Ahicen, Şimmeshindi ailesinden Nisro Şimmeshindi ile evlenmiştir. Daha sonra, doğan çocukları İskender, İshak ve İbrahim Şimmeshindi kardeşler dayıları Şimmeshindi'nin yanında uzun yıllar çirak olarak çalışmışlardır. Böylece, aslında dayılarının olan Şimmeshindi lakabı ile çağrılmışlardır. Bitkisel boya ile yapılan, birbirinden farklı dîni konular içeren perdeler ve ikonaları Mezopotamya'da bütün kiliselerde görmek mümkündür.

Baskı-boyama geleneğinde perde ve süs amacı ile de kullanılabilen örtüler görülmektedir. Çok amaçlı eserler, bir nişte perde olarak kullanılabilirdiği gibi çerçevesiz bir ikonaya da dönüştürülebilir. Baskı-boyama alanında Şimmeshindi ailesi önemli bir yere sahiptir. Baskı-boyama geleneğinin son temsilcisi yine Şimmeshindi ailesinden olan Nasra Şimmeshindi hem din dışı desen ve motifleri hem de konusunu İncil'den alan sahneleri betimlemektedir. Din dışı eserlerde genellikle keklik motifi, çiçek, geometrik ve bitkisel bezemelerin yanı sıra gırlant desenleri görülür. Konusunu İncil'den alan eserlerde de Mardin'in yerel etkilerini yansıtan bu geleneksel motif ve desenleri görmek mümkündür. Baskı-boyama tekniğiyle, süs olarak da kullanılabilen çok amaçlı eserlere ve perdelere Vaftiz, Son Akşam Yemeği, Çarmıha Gerilme ile Meryem ve Çocuk İsa resmedilmiştir.

Çalışmadaki amaç unutulmaya yüz tutmuş olan Süryani el sanatı geleneğini belgelemektir. Ayrıca söz konusu el sanatı ürünleri üzerine resmedilmiş dîni sahnelerin detaylı ikonografik incelemesinin yanı sıra Mardin'in yerel, etnik ve coğrafi etkilerin bir Hıristiyan sanatı olan Süryani el sanatındaki izlerini ortaya çıkarıp Hıristiyan sanatındaki çağdaş ve yerel üsluptaki özgün değerini saptamaktır. Bunların yanı sıra Mardin'de giderek etkisi azalan, hatta yok olmaya yüz tutmuş olan bu sanat geleneğine Mardin'in çok kültürlü yapısının nasıl etki ettiğini saptamaktır.

Anahtar Kelime: Mardin, Süryani, Baskı- Boyama Sanatı

*Bu bildiri 2017 yılında Süleyman Demirel Üniversitesi Sanat Tarihi Bölümü Ana Bilimdalı'nda tamamlanan "Mardin'de Kumaş Baskı-Boyama Sanatı: Şimmeshindi Ailesi Örnekleri" adlı yüksek lisans tezimin bir bölümüdür.

¹³⁴Ankara, Hacettepe Üniversitesi, Sanat Tarihi Bölümü (Doktora Özel Öğrenci), (0543) 968 54 96, mehmetalidogan01@gmail.com

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

THE SYRIAC PRINTED CLOTH ART IN MARDİN: AN ASSESSMENT RELATED TO
SAMPLE OF ŞİMMESHİNDİ FAMILY*

ABSTRACT

There are various opinions about the origins and names of the Assyrian living in the downtown and the counties of Mardin today. It is not known precisely when the word 'Assyrian' has began to be used. There is no clear consensus on the origin of the Assyrians.

Şimmeshindi family, who is of Syriac origin, has been continuing printed cloth and painting art as a family tradition for two hundred years in Mardin. In the mid-19th century, Mihayel Ahicen married Nisro Shimmeshindi, a member of the Shimmeshindi family. Later on, his children, Iskender, Ishak and Ibrahim brothers, worked for many years as apprentices with their uncle, Shimmeshindi. Thus, they were called as Shimmeshindi, which is actually the nickname of their uncle. It is possible to see curtains and icons which are made of vegetal dye and contain different religious subjects in all of the churches in Mesopotamia.

In the printed cloth tradition, covers that can also be used as curtains and with ornamental purposes are seen. Just as multipurpose artifacts can be used as a niche curtain, they can also be framed into an icon. Şimmeshindi family has an important place in the field of printed cloth. The last representative of the tradition of printed cloth, Nasra Şimmeshindi, again a member of Şimmeshindi's family, depicts the scenes both the non-religious designs and motifs and the scenes that take its subject from the Bible. In non-religious works, partridge motifs, flowers, geometric and floral decorations as well as girland patterns are seen. It is also possible to see these traditional motifs and designs reflecting the local influences of Mardin in the works of the Bible. By means of printed cloth, Baptism, Last Supper, Crucifixion and Mary and Child Jesus were pictured into the multi-purpose works and curtains that can be also used as ornaments.

The aim of the study is to document the tradition of the Syriac handicraft falling into oblivion. Besides, the detailed iconographical study of the religious scenes depicted on relevant handicrafts, it is also to reveal Mardin's local, ethnic and geographical effects on Syriac handicraft which is an Christian art and to detect its unique value in the contemporary and local style in Christian art. In addition to these, it is to determine how Mardin's multicultural structure affects this tradition of art, which is increasingly losing its influence and even disappearing, by going to Mardin.

Key Words: Mardin, Syriac, Printed Cloth art

*This paper is a part of my master's thesis which is named "The Art of Printed Cloth in Mardin: Sample of Şimmeshindi Family" and completed in the department of art history of Süleyman Demirel University in 2007.

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

ANİMİSTİK KURAMDA, ORTA ASYA TÜRK TARİHİ İNANÇ SİSTEMİ İÇERİSİNDEKİ
KÜLTLERDEN “TÖS”

Öğr. Gör. Ayten AKCAN¹³⁵
Erman YANIK¹³⁶

ÖZET

Din ve inanç; topluluklara millet olma özelliğini kazandıran, ortak bir geçmiş ve kültür kavramının meydana getirilmesine yardımcı olan önemli enstrümanlardandır. Tarih boyunca, Orta Asya’daki eski Türk toplulukları birçok farklı dinin ve inanç sisteminin etkisi altında kalmışlardır. Bu toplulukları etkileyen farklı din ve inanç sistemleri içerisindeki öğretilerden biri olan “tös”, animistik düşüncenin gelişim göstermesine katkı sağlamıştır. “Animizim” yani “ruhçuluk”, özellikle çalışma konumuz açısından değerlendirildiğinde Orta Asya Türk toplumlarında kendini “canlılık” formunda göstermektedir. Animizim başlangıcı, ruhun öldükten sonra yok olmadığı, ebediyen dünyadan ayrılmadığı, varolmaya devam ettiği düşüncesi ile ortaya çıkmıştır. Böylece ruh, insanların etrafında dolaşan, onlara iyi ya da kötü manada müdahale eden doğüstü bir hal almaktadır. Bu öğretiye göre, ruh canlıdır ve bedenden ayrı düşünülemez. Bu öğretilen hareketle, ruhu memnun etmek önemli ve çekici bir eylem haline gelmektedir. Ruhun doyurulması ve memnun edilmesi gibi bir mesele ortaya çıkar ki; kurbanlar, dualar, adaklar, ölen kişinin mezarına sevdiği yemekleri ve eşyaları bırakmaya kadar devam eden bir mesele halini alır. Ruhun canlı ve diri kalması olayını, Orta Asya’daki eski Türk toplumlarında “tös kültürünün” kainatta ruhların varlığına duyulan inanç ile eşleştirilmesi mümkündür. Türkler tabiatta gizli kuvvetlerin bulunduğu düşüncesini, onlara sadece kutsallık atfederek inanmayı tercih etmişlerdir. İlk başlarda büyü ve kehaneti de bu gizli kuvvetlerin ve ruhların kendilerine zarar vermemeleri için faydalanma yolunda kullanmışlardır. Orta Asya’da bulunan eski Türk toplumlarında, “tös kültürünün” gelişmesiyle doğada bulunan canlı-cansız bazı nesnelerin içlerinde büyülü güç olduğuna inanılarak bu gücü büyü yapma ve kehanette bulunma gibi amaçlarda kullandıkları görülmektedir. Çalışmamızın amacı da; animizim kuramı içerisinde “tös kültürünün” ne anlam ifade ettiğini ve bu kuram çerçevesinde nasıl değerlendirilmesi gerektiğini açıklayarak literatüre farklı bir yorum getirebilmektir.

Anahtar Kelimeler : Animizim, Töz, Büyü, Falcılık, Orta Asya Türk Tarihi.

Jel Kodları : Z0

¹³⁵ Hitit Üniversitesi, Öğretim Görevlisi, Tel:0554 394 33 71, ayten.akcan7@gmail.com

¹³⁶ Gazi Üniversitesi, Eskiçağ Tarihi Bilim Dalı Doktora Öğrencisi, Tel:05530544774, ermanyanik@hotmail.com

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

HİTİT DEVLET YÖNETİMİNDE KADININ STRATEJİK ROLÜ
Dr. Öğr. Üyesi Özlem SIR GAVAZ

ÖZET

M.Ö. 1650 yılından itibaren Anadolu'da ilk merkezi devleti kuran Hititlerin kısa bir süre içinde, Yakınoğu coğrafyasında varlık göstermeleri ve bölgede hatırı sayılır bir güç haline gelmelerinin en önemli nedeni, izledikleri stratejik iç ve dış politikalar ve bu politikaların temelinde kadınların yönetim erki üzerindeki etkilerinin azımsanamayacak kadar etkin olmasıdır.

Hititçe metinler, Hitit toplumunda kadının hem devlet yönetiminde aktif rol üstlendiğini hem de sosyal hayatta, erkeğin yanında, neredeyse eşit koşullarda varlığını sürdürdüğünü ortaya koymaktadır. Hititli Kraliçeler, kralların yokluğunda mahkemeleri yöneten, bayram kutlamalarını icra eden, devlet antlaşmalarına kralla birlikte mühür basan, devletlerarası diplomatik yazışmalarda söz sahibi olarak Kral'dan sonra Devletin en üst merciinde bulunan kişilerdir. Hitit Kanunlarında kadınların boşanma ve miras haklarının olması, ayrıca hür bir erkekle kadın bir kölenin evlenebilmesi gibi sosyal sınıflar arasındaki esneklik ile köle kadına karşı gösterilen özel bir takım ayrıcalıkların da mevcudiyeti, kadının toplumdaki statüsünün belirlenebilmesi açısından son derece önemlidir. Yakınoğu toplumlarında kadınların diplomatik evlilikler yolu ile devletlerarası dostane ilişkilerin kurulmasında oynadıkları stratejik rol ise göz ardı edilemeyecek kadar önemlidir ve ayrıntılı bir şekilde irdelenmelidir. Nitekim Hitit Kralları ile izdivaç yapan yabancı gelinlerin Hitit dini ve sosyo-kültürel yapısı üzerindeki etkileri de Hititçe metinlerden anlaşılmaktadır. Ayrıca "tavananna" statüsünde bulunan kraliçelerin zaman zaman kralların üzerindeki baskın tutumları da, devlet stratejilerinin belirlenmesinde kadının üstlendiği hayati rolü açıkça göstermektedir.

Çalışmada Hitit Devlet yönetiminde söz sahibi olan kadınların, krallar üzerindeki etkin siyasi becerileri ve devletlerarası diplomaside üstlendikleri anahtar roller, Hitit çivi yazılı belgeler aracılığıyla ortaya konulacaktır.

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

1. GÜN		
04.05.2018 CUMA SAAT: 17.20		
EŞ ANLI OTURUMLARI		
Tarih	04.05.2018	1. Oturum Sinema-Diğer Alanlar
Saat	17.20	
SALON	ANADOLU	
Moderatör	Dr.Öğretim Üyesi Müzeyyen HAVZALI	
ISRC 182	Doç. Dr. Şermin TAĞ KALAFATOĞLU Ordu Üniversitesi	GÖÇ OLGUSU VE BELGESEL SİNEMA: ANGELA MELITOPOULOS'UN PASSING DRAMA İSİMLİ BELGESELİ
ISRC 15	Dr.Öğretim Üyesi Müzeyyen HAVZALI Kırıkkale Üniversitesi	BİLGİSAYAR-İNTERNET BAĞIMLILIĞININ GENÇLER ARASINDAKİ DURUMUNUN KARŞILAŞTIRMALI ARAŞTIRMASI
ISRC 206	Doç. Dr. Şermin TAĞ KALAFATOĞLU Ordu Üniversitesi	TELEVİZYONDA YAYINLANAN BELGESEL DRAMA FİMLER

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

GÖÇ OLGUSU VE BELGESEL SİNEMA: ANGELA MELITOPOULOS'UN PASSING
DRAMA İSİMLİ BELGESELİ
Doç. Dr. Şermin TAĞ KALAFATOĞLU

ÖZET

Göç, bireylerin ve grupların bir yerden başka bir yere gitmeleridir. Göçlerin nedenlerine bakıldığında bunların çok çeşitli olduğu görülmektedir. Bunların içerisinde sıklıkla üzerinde durulanları şu şekilde sıralamak mümkün: Finansal olarak güvenli bir gelecek sağlamak, hayat standartlarını yükseltmek, eğitim, yakın çevreden birinin göç etmesinden etkilenme, politik nedenler, savaş, ailevi nedenler ve doğal afetler.

Göçler bir ülke sınırları içerisinde ya da dışarısında nüfusun yer değiştirmesi şeklinde olabilirken, göç veren ve alan bölgelerin ikisinin de nüfusun gerçekleştirdiği bu hareketlilikten etkilendiği görülmektedir. Ekonomik, sosyolojik, psikolojik ve kültürel alanlarda etkileri gözlemlenebilen göç olgusunun sanatın farklı dallarına konu olmasının yanı sıra sinemaya da sıklıkla kaynaklık ettiği görülmektedir.

Bu bildiri çerçevesinde sinemada kurmaca olmayan yapımlarda diğer bir deyişle belgesel filmlerde göç olgusu ele alınmaktadır. Belgesel yapımlar "senaryosuz" olup "gerçek" hayatın peşindeyken, izleyicilerinin entelektüel aydınlanma, politik ve toplumsal bilinç kazanma yönündeki ihtiyaçlarını karşılamaktadır. Kurmaca yapımlarda olduğu gibi kendi içerisinde farklı türler çerçevesinde değerlendirilebilen bu yapımlar, toplumsal yapıda gerçekleşen olayların etkisine son derece açıktır.

Bildiri çerçevesinde göç olgusu belgesel yapımların içerisinde seçilmiş olan Angela Melitopoulos'un 1999 yılında çektiği Passing Drama isimli yapımı örneğinde değerlendirilmektedir. Yapımda metaforik göndermeler, net olmayan görüntüler, üst üste bindirilmiş sesler kullanılarak, göç çerçevesinde yaşanan dramın bize uzaklığı ve kavranmasının güçlüğünün altı çizilmekte, bunu anlamak için de büyük bir çabanın gerektiği vurgulanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Göç, göçmenlik, sinema, toplumsal olaylar ve kurmaca olmayan yapımlar, belgesel sinema.

MIGRATION AND DOCUMENTARY CINEMA: ANGELA MELITOPOULOS' PASSING
DRAMA

ABSTRACT

Migration is where individuals and groups go from one place to another. It is seen that there are a wide variety of reasons for the migration. It is possible to list the frequent ones as follows: to provide a financially secure future, to raise living standards, to get a good education, to be influenced by the migration of a close person, political causes, war, family causes and natural disasters.

Migrations may be in the form of displacement of population within or outside the borders of a country, while both of the migrating and exploiting regions appear to be influenced by this movement of the population. The phenomenon of migration, which can be observed in

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ 03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

---

economic, sociological, psychological and cultural fields, is not only subject to different branches of the art but also frequently leads to cinema.

This paper focuses on the migration phenomenon in non fiction films. Documentary productions meet the needs of the viewers in order to gain intellectual enlightenment, political and social consciousness while they are "without scenario" and pursuing "real" life. These productions, which can be evaluated within the framework of different genres of documentary films, are very open to the effects of events in the social structure.

The migration phenomenon is evaluated in *Passing Drama* (1999) by Angela Melitopoulos. The emphasis is on metaphoric sentiments, unclear images, superimposed voices in production, underlining the distance of the immigrants' dramatic lives from our comfortable lives and emphasizing the need for a great deal of effort to understand this dramatic life stories.

Key Words: Migration, immigration, cinema, social events and non-fiction productions, documentary cinema.

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ 03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

BİLGİSAYAR/İNTERNET BAĞIMLILIĞININ GENÇLER ARASINDAKİ DURUMUNUN KARŞILAŞTIRMALI ARAŞTIRMASI

Yrd. Doç. Dr. Müzeyyen Özhavzalı¹³⁷

ÖZET

Bilgisayar/internet birçok alanda son yıllarda yaşamı kolaylaştırırken, oyun ve eğlence aracı olarak da giderek yaygınlaşan önemli bir ilgi alanı haline gelmiştir. Bilgisayar/internetin oyun ve eğlence aracı olarak özellikle genlerin hayatına girmesiyle birlikte çevrimiçi dijital oyun kavramı da literatüre kavram olarak görülmektedir. Dijital oyunlar, oyuncuların video oyunlarını bilgisayarlar veya oyun konsolları aracılığı ile oynadığı sanal oyunlarken çevrimiçi dijital oyunlar ise günümüzde internetin gelişimi ile birlikte birden fazla kişinin aynı oyun ortamında eş zamanlı olarak bulunmaları ile ortaya çıkmıştır. Daha önce yapılan birçok çalışmalarda dijital oyunların bireylerin görsel ve dikkat becerilerini geliştirdiği (Green,2003) olayları daha hızlı düşünebilme yeteneğini artırdığı gibi olumlu yönde etkileri olduğunu ancak bilinçsiz ve aşırı kullanımda oyun oynama davranışlarının ciddi fiziksel ve ruhsal birçok sorunlara neden olduğu belirtilmiştir. Özellikle gençler tarafından oynanan bu oyunlar gençleri obezite, kas erimesi gibi fiziksel, iletişim bozukluğu, içine kapanma gibi ruhsal birçok rahatsızlıkla karşı karşıya bırakmaktadır. Bu sorunların yanında oyun bağımlılığı veya dijital oyun bağımlılığı günümüz sorunları arasında büyük bir yer almaktadır. Amerikan Tıp Birliği'ne göre, Amerikalı gençlerin %90'ı dijital oyun oynamakta ve %15'inin oyun bağımlısı olduğu tahmin edilmektedir (Taner, 2007).

Bu çalışmanın amacı gün geçtikçe büyüyen ve gelişen bilgisayar/internet oyun sektöründe özel bir öneme sahip çevrimiçi oyunların üniversite öğrencileri ve lise öğrencileri arasındaki durumunu tespit etmek, bu iki grup arasındaki bilgisayar/internet oyunları oynama alışkanlıklarını incelemek ve daha sonra bu yaş gruplarına göre elde edilen sonuçları karşılaştırmaktır. Bu amaçla Kırıkkale Üniversitesi'nde ve Kırıkkale ilinde çeşitli liselerde okuyan lise öğrencilere geçerlilik ve güvenilirlik testleri yapılan bir anket uygulandı. Toplanan veriler SPSS 21(Statistical Packages for the Social Sciences) programında kare, frekans gibi çeşitli istatistiksel analizlere tabi tutuldu. Araştırma sonuçlarına bakıldığında üniversite ve lise öğrencilerinin bilgisayar/internet kullanımının çevrimiçi oyun oynama yönünde benzerlik gösterdiği ve her iki gruptaki öğrencilerin yarısından fazlasının çevrimiçi oyun oynadıkları, sosyal medya kullanım alışkanlıklarının bu iki grup arasında anlamlı bir farklılık olduğu, oyun bağımlılığı olan öğrencilerin okul başarı düzeylerinin olumsuz etkilendiği, görme, uykusuzluk, dikkat dağınıklığı vb. sağlık sorunlarıyla karşılaştıkları gibi çeşitli sonuçlar elde edilmiştir. Bu sonuçların ışığında çevrimiçi oyunları bilinçli, süreli oynanması yönünde gençlerin bilinçlendirme eğitimleri yapılması gibi çeşitli öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Bilgisayar/internet bağımlılığı, Sosyal Medya bağımlılığı, Çevrimiçi oyun, Oyun bağımlılığı, Alışkanlıklar, Öneriler

¹³⁷ thavzalimuzeyyen@gmail.com, Kırıkkale Üniversitesi, Fatma Şenses Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu, İşletme Programı, Kırıkkale/ Türkiye(sorumlu yazar)

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ 03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

ABSTRACT

While computer / internet has made life easier in recent years, it has become an increasingly popular field of interest as a gaming and entertainment tool. As a computer / internet game and entertainment tool, the concept of online digital game is seen as a literary concept, especially when genres enter their lives. Digital games are virtual games where players play video games through computers or game consoles, while online digital games are created by the simultaneous presence of more than one person in the same gaming environment, along with the development of the internet. Many previous studies have shown that digital games have enhanced their ability to think faster (Green, 2003), in which individuals develop visual and attention skills, and that they are positively influenced but that unconscious and overuse play behavior causes many serious physical and mental problems. Particularly played by young people, these games confront young people with a variety of mental illnesses such as obesity, muscle wasting, physical, communication impairment, and introversion. In addition to these problems, game dependency or digital game dependency is a big problem among today's problems. According to the American Medical Association, 90% of American teenagers play digital games and 15% play addicted (Taner, 2007).

The purpose of this study is to determine the status of online games between university and lise students with a special prescription in the growing and developing computer / internet game sector, to examine the habits of playing computer / internet games between these two groups and then to compare the results obtained by these age groups to compare. For this purpose, a questionnaire was applied to the university students in Kırıkkale University and various lise students in Kırıkkale in which validity and reliability tests were made. The collected data were subjected to various statistical analyzes such as chi-square, frequency in SPSS 21 (Statistical Packages for the Social Sciences) program. According to the results of the research, it is seen that university / lise students' computer / internet usage is similar in terms of online gaming and that more than half of the students in both groups play online games, social media usage habits have a significant difference between these two groups and school achievement levels of students with gaming addiction are negatively affected, vision, insomnia, distractibility, etc. as well as various health outcomes. In the light of these results, various suggestions such as educating the awareness of the young people to play online games consciously and continuously are presented.

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ 03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

TELEVİZYONDA YAYINLANAN BELGESEL DRAMA FİMLER Doç. Dr. Şermin TAĞ KALAFATOĞLU

ÖZET

Belgesel drama türündeki yapımlar belgeseller ve dramatik filmler arasında melez bir tür olarak durmaktadırlar. Türe ilişkin farklı özelliklerine vurgu yapan tanımlar alanda çalışan araştırmacılar tarafından ortaya konulmuştur. Bu yapımlar izleyiciyi, aslında gerçekleşen tarihsel olaylara ilişkin belirli bir yorumu kabul ettirmek üzere tasarlanmışlardır. Belgesel dramaların gerçeklikte bir temelleri bulunmakla birlikte yazarların ve yönetmenlerin izleyiciyi sarmak ve eğlendirmek arzusundan büyük ölçüde etkilenmektedirler (D'Sa, 2005, s. 9).

Televizyon programcılığının son yirmi yılındaki en popüler türlerinden birisi olarak gösterilen belgesel dramaların, özelliklerinin ne olduğuna ilişkin farklı düşünceler bulunmakla birlikte, genel olarak kabul gören görüşe göre belgesel dramalar izleyicisine gerçekliğe ilişkin bir yorum ya da bakış açısı sağlamaktadırlar. Ayrıca tarihi doğruluk ve gerçekliğe dayalı güvenilirlik içermektedirler. Televizyon belgesel dramaları, anlatsal uyuşumlar ve spesifik prodüksiyon teknikleri gibi sinema filmlerinden büyük ölçüde yararlanmaktadır. Belgesel drama türündeki yapımların televizyon için yapılan filmler kategorisi içinde yer aldığını ifade eden Carveth (1993), bu yapımların varlıklarının televizyonun ekonomisiyle yakından ilişkili olduğunu belirtmektedir. Bu televizyon filmleri popüler ve karlı olduklarını ortaya koyduklarından, sinemada gösterime girmiş olan filmlerin televizyonda yayınlanması pahalı olduğunda, televizyon yöneticileri bu filmlerin yapımına yönelmektedirler.

Bu yapımlar hem televizyon hem de sinema için üretilmekte olup, konularını gerçekte var olmuş olan olaylardan almaktadırlar. Konuları itibariyle belgesel, yapım özellikleri olarak ise kurmaca sınırlarında dolaşan belgesel drama yapımlarına ilişkin; kuramsal tartışmalara, tarihçelerine, ele aldıkları konulara ve gerçekliği sunumlarına odaklanan çalışmalar gerçekleştirilmektedir. Bu çalışmalar belgesel yapımların farklı ülkelerde geçirdikleri dönüşümü sergilemek açısından da önem taşımaktadır. Gerçekleştirilen bu çalışmanın amacı; tüm dünyada benzer örnekleri olan belgesel dramaların geçirdiği dönüşümü, tarihsel gelişimini ve ortaya konulan yapımların özelliklerini ele almaktır.

Anahtar kelimeler: Belgesel, belgesel drama, melez türler, televizyon programı türleri.

DOCUDRAMA FILMS ON TELEVISION

ABSTRACT

The productions in the docudrama style stand as a hybrid species between the documentaries and the dramatic films. Definitions that emphasize different features of the genre are presented by researchers. These productions are designed to introduce a certain interpretation of the historical events that actually took place. The existence of documentary dramas has a real basis and is greatly influenced by the desire of the writers and directors to wrap and entertain the audience (D'Sa, 2005, s. 9).

Docudramas are shown as one of the most popular genres of television programming in the last two decades and there are different thoughts about what their characteristics are, and in a generally accepted view, documentary dramas provide to their viewer an interpretation or

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ 03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

---

perspective of reality. They also include reliability based on truth and reality. Television docudramas make great use of cinema films such as, narrative conventions and specific production techniques. Carveth (1993) stated that documentary drama productions are included in the category of films made for television, and these productions indicate that their assets are closely related to television economy. Television executives are turning to the making of these films because they show that television films are popular and profitable. These productions are being produced for both television and cinema and they take their subjects from events that actually exist. Docudrama films carry the feature of documentaries as their subjects and the characteristics of docudrama as their production features. These films attract attention and there are many theoretical research about their history and the topics they are dealing with. These studies are also important in terms of exhibiting the transformation of documentary productions in different countries. The aim of this study is revealing the historical development of the docudramas and the features of these films.

Key words: Documentary, docudrama, hybrid genres, genres of television programs.

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

Tarih	04.05.2018	2. Oturum Diğer Alanlar
Saat	17.20	
SALON	KADEŞ	
Moderator	Dr. Öğr. Üyesi Neslihan KOÇ	
ISRC 147	Arş. Gör. Ferda BÜLÜÇ Ankara Üniversitesi Arş. Gör. İzzet AYDEMİR Ankara Üniversitesi Arş. Gör. Dr. Okan ÖZKAN Ankara Üniversitesi	SAĞLIK HİZMETLERİNDE TALEP VE TALEP TÜRLERİ
ISRC 159	Öğr. Gör. MURAT ÇAKAN HİTİT ÜNİVERSİTESİ Öğr. Gör. Ahmet BOYACI HİTİT ÜNİVERSİTESİ Dr. Öğr. Üyesi CİHAT KARTAL KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ Öğr. Gör. AYŞEGÜL İNCE HİTİT ÜNİVERSİTESİ Öğr. Gör. HAVVA TARAKÇI HİTİT ÜNİVERSİTESİ	TÜRK HAVAYOLU TAŞIMACILIĞINDAKİ YOLCU SAYISINI ETKİLEYEN FAKTÖRLERİN BELİRLENMESİ
ISRC 190	Arş. Gör. Ayşe Burcu BAŞÇI Hitit Üniversitesi	HEMŞİRELİK BAKIMINDA YAKLAŞIMLAR BAĞLAMINDA DİN-SAĞLIK İLİŞKİSİ
ISRC 195	Arş. Gör. Safa HOŞ HİTİT ÜNİVERSİTESİ Arş. Gör. Buğra BAĞCI HİTİT ÜNİVERSİTESİ Dr. Öğr. Üyesi Ömür DEMİREK HİTİT ÜNİVERSİTESİ	İLLERİN GELİŞİMİŞLİK DÜZEYLERİNİN BELİRLENMESİNDE YÖNTEMSSEL KARŞILAŞTIRMA

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

SAĞLIK HİZMETLERİNDE TALEP VE TALEP TÜRLERİ

Arş. Gör. Ferda BÜLÜÇ¹³⁸

Arş. Gör. İzzet AYDEMİR¹³⁹

Arş. Gör. Dr. Okan ÖZKAN¹⁴⁰

ÖZET

Sağlık hizmetlerinde talebin yönetimi etkin bir pazarlama yöntemidir. Belirli bir ürün ya da hizmete olan talep farklı durumlarda çeşitlilik göstermektedir. Tüketicilerin satın alma gücü ve isteğinin bir fonksiyonu olan talep genellikle hizmetlerin niteliği, kullanımı ve bu hizmetlerden yararlanan üretici ve tüketiciler gibi faktörler temelinde sınıflandırılmaktadır. Benzer şekilde zaman, çevresel değişkenler, güvence sistemlerinin varlığı, davranışsal ve fizyolojik etkenler gibi dışsal faktörler de talebi etkileme potansiyeline sahiptir. Bu nedenle hizmet sunucularının ürünlere yönelik oluşan talep türü konusunda daha dikkatli olmaları, değişim ve belirsizliği öngörülebilir kılacak bir vizyona sahip olmaları gerekmektedir. Gereksiz stoklardan kaçınmak, hizmet fazlası üretimin gerçekleşmemesi ya da karşılanmamış talebin giderilmesi adına talep tahmini önemli bir rol oynamaktadır. Sağlık hizmetlerinin organize edilmesi, pazarlaması ve sunulması talep tahminini zorunlu kılmaktadır. Salt talebin genel tanımı kapsamında hizmetlerin planlanması ve sunumu yetersiz kalmaktadır. Bunun için talep türlerinin bilinmesi, belirsiz durumlarda oluşabilecek zorlukların ve ihtiyaçların üstesinden nasıl gelinebileceği hakkında veriler sağlayarak sağlığın geliştirilmesi ve sürdürülmesi konusunda olumlu davranış değişikliklerini kazandırmaktadır. Örneğin aşılama hizmetlerinden korkan bireylerin bu hizmeti almaktan kaçınmaları, dış sağlığına önem vermemenin sonucu olarak periyodik diş bakımına ilgi duyulmaması, herhangi bir hizmete olan talebin zamanla azalması sonucu o alana yeterli yatırımların yapılmaması gibi durumlar talep türlerine olan eğilimleri zorunlu kılmaktadır. Söz konusu insan sağlığı olunca talep türleri doğrultusunda hizmetin pazarlanması daha da önemli hale gelmektedir. Bu çalışmanın amacı, sağlık hizmetleri pazarlamasında talep ve talep türlerinin önemini belirtmek ve bu talep türleri doğrultusunda nasıl bir hizmet karmasının planlanması gerekliliğini çeşitli örneklerle açıklamaktır.

Anahtar Kelimeler : Pazarlama, Sağlık Hizmetleri, Talep, Talep Türleri

Jel Kodları : I10, M31

¹³⁸ Ankara Üniversitesi Sağlık Yönetimi Bölümü, 0312 319 14 50, ferdabuluc@gmail.com

¹³⁹ Ankara Üniversitesi Sağlık Yönetimi Bölümü, 0312 319 14 50, iaydemir@ankara.edu.tr

¹⁴⁰ Ankara Üniversitesi Sağlık Yönetimi Bölümü, 0312 319 14 50, ozkanokan@yahoo.com

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

TÜRK HAVAYOLU TAŞIMACILIĞINDAKİ YOLCU SAYISINI ETKİLEYEN
FAKTÖRLERİN BELİRLENMESİ

Öğr. Gör. Ahmet BOYACI¹⁴¹

Öğr. Gör. Murat ÇAKAN¹⁴²

Dr. Öğr. Üyesi Cihat KARTAL¹⁴³

Öğr. Gör. Ayşegül İNCE¹⁴⁴

Öğr. Gör. Havva TARAKÇI¹⁴⁵

ÖZET

Havayolu taşımacılığı, diğer ulaştırma modları ile karşılaştırıldığında özellikle zaman açısından büyük avantaj sağlayan bir taşımacılık yöntemidir. Havayolu taşımacılığında geçen yüzyılın başlarından günümüze kadar büyük gelişmeler yaşanmıştır. Ülkemizde 1983 yılında yürürlüğe giren kanun ile Türk Sivil Havacılık Sistemi için yeni bir dönem başlamış olup, iç hat havayolu pazarı serbestleştirilerek özel girişimcilerin havacılık faaliyetlerinde bulunmasına izin verilmiştir. Ancak bir süre sonra yeniden getirilen düzenlemeler, tam anlamıyla liberal bir pazar ortamı oluşturulmasına olanak vermemiştir. 2003 yılında Türk havayolu taşımacılığı için önemli bir adım atılarak iç hatlar pazarına girişin önü tamamen açılmış ve rekabet ortamı yaratılmıştır. Serbestleştirilen pazarlarda havayolu işletmelerinin geliştirdikleri rekabet stratejileri neticesinde yolculara daha düşük fiyatla bilet satışı yapılarak, havayolu taşımacılığının yaygın hale gelmesi sağlanmıştır. Havayolu taşımacılığının sağladığı hız, konfor ve güvenin yanı sıra maliyetlerdeki düşüşler her ne kadar yolcu sayılarında artış yaratmış olsa da ekonomik düzenlemeler gibi birçok değişkene bağlı olarak zaman zaman iç hatlardaki yolcu sayılarında farklılıklar meydana gelmektedir. Bu çalışmada Türkiye’de faaliyet gösteren 55 havalimanının iç hat yolcu sayılarını etkileyen faktörlerin belirlenmesi amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Havayolu, taşımacılık, yolcu sayısı

DETERMINATION OF THE FACTORS AFFECTING THE NUMBER OF TURKISH
AIRLINE PASSENGERS

ABSTRACT

Airway transport is a transportation method that offers a great advantage, especially in terms of time, compared to other modes of transport. Air transportation has been as big as ever since the beginning of the last century. A new era has started for the Turkish Civil Aviation System with the law which entered into force in 1983 in our country and the domestic airline market has been liberalized and private entrepreneurs have been allowed to aviation activities. However, regimes brought back after a while did not allow for a fully liberal market environment. In 2003, an internal step for bargaining was opened for Turkish recruitment and

¹⁴¹ Hitit Üniversitesi, 0533 439 19 30, ahmetboyaci@hitit.edu.tr

¹⁴² Hitit Üniversitesi, 0533 305 86 78, muratcakan@hitit.edu.tr

¹⁴³ Kırıkkale Üniversitesi, 0543 862 38 01, dr_cihat_kartal@yahoo.com

¹⁴⁴ Hitit Üniversitesi, 0530 976 00 80, aysegulince@hitit.edu.tr

¹⁴⁵ Hitit Üniversitesi, 0544 697 51 96, havvatarakci@hitit.edu.tr

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ 03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

---

competition. As a result of the competition strategies developed by airline companies in the liberalized markets, passengers were sold at lower prices and air travel became widespread. Although the speed, comfort and confidence provided by air transport, as well as the declines in costs, have caused an increase in passenger numbers, there are occasional differences in the number of domestic passengers due to many variables such as economic regulations. This study aimed at determining the factors affecting the number of domestic passengers in 55 airports operating in Turkey.

Keywords: Airline, transport, number of passengers

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

HEMŞİRELİK BAKIMINDA YAKLAŞIMLAR BAĞLAMINDA DİN-SAĞLIK İLİŞKİSİ
Arş. Gör. Ayşe Burcu BAŞÇI¹⁴⁶

ÖZET

Din, bireysel ve toplumsal açıdan çok geniş çerçevede işlev gören, insanların iç dünyalarındaki ahenk ve davranışlarının şeklini ve yönünü belirlemedeki denge sağlayıcı rolü itibariyle, bir varoluşsal çözümleme ve hayatı anlamlandırma misyonuna sahip güçlü bir olgudur.

Din kavramı, sosyal sistem içinde sosyo- kültürel yapının bir parçasıdır. Sağlık- hastalık yönelimi dini hayat görüşleri ile iç içedir. Dini hayat çoğu kez hastanın dünyasına etkide bulunur.

Dinin sağlıkla ilgili boyutunda kişilerin beslenmelerinden, hastalıklar ve ölümler konusundaki kararlara kadar uzanan etkileri mevcuttur. Her dinde olduğu gibi Müslüman toplumlarda inançlar sağlık davranışlarını etkilemekte ve yaşam biçimi oluşturarak hayatın tümünü etkilemektedir.

İbadetler ve dinsel törenler topluluğu bütünleştirici etki yaptığı için kişide bir dine ait olma duygularını pekiştirip bireylerde aidiyet duygusu yaratarak, pozitif etki yapar. Dinsel sınırlamalar(alkol ve madde kullanımının yasak olması, ensest ilişkilerin olmaması gibi).

Din adamlarının olumlu görüş bildirerek bireylerin sağlık hizmeti kullanmasına ve ya tedavinin uygulanmasına destek olabilmeleri de toplum üzerinde dinin etkisinden ileri gelmektedir.

Ülkemizde çocuklarda aşılama oranlarını artırmak amacıyla Diyanet İşleri Başkanlığı'nın birçok camide hutbeler vererek bağışıklama oranının artırılmasına katkıda bulunduğu bilinmektedir.

Tüm bu anlatılanlar çerçevesinde bu yazıda hemşirelik bakımında kullanıldığında sağlık göstergelerine etkisi olumlu olacağı düşünülen din kavramı ve sağlık ilişkisi Türkiye ve uluslararası bağlamda irdelenecektir.

Anahtar Kelimeler : Din, Sağlık, Din ve Sağlık İlişkisi.

Jel Kodları : I1.

¹⁴⁶ Hitit Üniversitesi, Sağlık Yüksekokulu, 507 131 0507, aburcu.akbulut@hotmail.com

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

İLLERİN GELİŞMİŞLİK DÜZEYLERİNİN BELİRLENMESİNDE YÖNTEMSSEL
KARŞILAŞTIRMA

Arş. Gör. Safa Hoş¹⁴⁷

Arş. Gör. Buğra Bağcı¹⁴⁸

Dr. Öğr. Üyesi Ömür Demirer¹⁴⁹

ÖZET

Amaç: Türkiye’de coğrafi bölgeler ve iller bazında gelişmişlik düzeyinin ölçülmesine dönük gerek kurumsal düzeyde, gerekse amprik düzeyde çok sayıda çalışmaya rastlanmaktadır. Bu çalışmada amaç, illerin gelişmişlik düzeylerine göre toplanan güncel veriler *Coğrafi Bilgi Sistemi*, *K-Ortalamlar* ve *Yapay Sinir Ağları* yöntemleri ile analiz edilerek, illerin gelişmişlik düzeyleri incelemek ve bu üç yöntem ile elde edilen analiz sonuçları karşılaştırmaktır.

Yöntem: Bu çalışmada 2010-2012 yıllarını kapsayan bir veri seti ile “*Demografik yapı*”, “*Eğitim*”, “*Sağlık*”, “*Ekonomik durum*” ve “*Yaşanabilirlik ve refah düzeyi*” kategorilerini oluşturan toplam 51 gösterge kullanılmıştır. 51 göstergeden ortaya çıkan bu kategorilere ise *Temel Bileşenler Analizi* sonucunda ulaşılmıştır. Bu göstergeler Kalkınma Bakanlığının 1996, 2003 ve 2011 yıllarında yaptığı çalışmalarda kullanmış olduğu göstergelerdir. İllerin gelişmişlik düzeylerini ölçmek için *Yapay Sinir Ağları*, *K-Ortalamlar* ve *Coğrafi Bilgi Sistemi* yöntemleri kullanılmıştır. Coğrafi bilgi sistemi yönteminin uygulanması için ArGIS ve sınıflandırma yapabilmek için Natural Breaks (Jenks), yapay sinir ağları yönteminin uygulanması için STATISTICA ve k-ortalamlar yönteminin uygulanması için de SPSS yazılımlarından faydalanılmıştır.

Bulgular: Araştırma verileri yapay sinir ağları, k-ortalamlar ve coğrafi bilgi sistemi yöntemlerine göre analiz edilerek illerin gelişmişlik düzeyleri her üç yönetime göre belirlenecektir. Gelişmişlik düzeylerine göre sıralanan iller “*en az gelişmiş, az gelişmiş, orta düzeyde gelişmiş, gelişmiş ve yüksek düzeyde gelişmiş*” iller olarak gruplanacak ve harita üzerinde bu bulgular gösterilecektir.

Sonuç: Türkiye’de iller iktisadi gelişmişlik göstergeler yardımıyla sınıflandırılacaktır. Araştırmanın sonucunda coğrafi bölge sistemi, yapay sinir ağları ve k-ortalamlar yöntemleri ile elde edilen sonuçlar karşılaştırılarak, illerin gelişmişlik düzeyleri bu üç yönetime göre değerlendirilecektir. İllerin gelişmişlik düzeyleri açısından mevcut duruma en yakın sonucu veren yöntem bulunarak, hangi yöntemin diğer yöntemlere göre göreceli olarak daha avantajlı olduğunun ortaya konulması amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler : İllerin Gelişmişlik Düzeyleri, Yapay Sinir Ağları, Coğrafi Bilgi Sistemi, K-Ortalamlar.

Jel Kodları : C0, C1

¹⁴⁷ Hitit Üniversitesi, (0364) 225 77 00, safahos@hitit.edu.tr

¹⁴⁸ Hitit Üniversitesi, (0364) 225 77 00, bugrabagci@hitit.edu.tr

¹⁴⁹ Hitit Üniversitesi, (0364) 225 77 00, omurdemirer@hitit.edu.tr

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

Tarih	04.05.2018	3. Oturum MALİYE
Saat	17.20	
SALON	HATTUŞAŞ	
Moderator	Doç.Dr. Melek GEDİK	
ISRC 207	Doç. Dr. Melek GEDİK Çukurova Üniversitesi Dr. Öğr. Üyesi YELDA BUGAY TEKGÜL ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ	TÜRKİYE EKONOMİSİNDE VERGİ POLİTİKALARININ TEŞVİKLER ÜZERİNDEKİ ETKİSİ
ISRC 95	Dr. Öğr. Üyesi AYŞE ARMAĞAN Manisa Celal Bayar Üniversitesi Bilim Uzmanı ZEYNEP POLAT	TÜRKİYE'DE VERGİ DENETİMİNDE ETKİNLİK SAĞLANMASINA YÖNELİK RİSK ANALİZ SİSTEMİ UYGULAMASI
ISRC 99	Prof. Dr. Ramazan ARMAĞAN Manisa Celal Bayar Üniversitesi Bilim Uzmanı Nağihan ERDAL	TÜRK VERGİ YARGISININ GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE DEĞİŞİM SÜRECİ

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

TAX POLICY EFFECTS ON BUSINESS INCENTIVES IN TURKEY

Doç.Dr. Melek AKDOĞAN GEDİK¹⁵⁰
Dr. Öğr. Gör. Yelda BUGAY TEKGÜL¹⁵¹

ABSTRACT

The Turkish Taxation system had some changes since the beginning of 2000. Corporate tax system has number of problems, which cause inefficiencies. Exemptions causes to reduce tax revenues and also distorted the allocation of investment across sectors. These also seem to exist significant amounts of tax evasion, that also distorts resource allocation, reduces tax revenues, and effects negatively the distributional objectives of the system. As a result of tax avoidance and tax evasion, the tax base has effected negatively over time. The extensive use of tax incentives is seldom tracked, and the intended effects on economic growth are uncertain. The incentives are only one feature of the tax system that contributes to an overly complicated and also illustrate the limitations of the tax administration. In this study, it has been aimed to discuss the distorting effects of tax policy on business investment and suggest in which the taxation of business can be rearranged. Corporate tax structure and incentive system of Turkish economy will be discussed in terms of recent global trends in taxing enterprises in a globalized world. To evaluate the distorting effects of the tax incentives and tax system on investment effective tax rate and marginal effective tax rate of the Turkish tax system will be used.

Key Words: Taxation, Corporate Income Tax, Effective Tax Rate

Jel Codes : H20, H25 , H32

¹⁵⁰ Çukurova Üniversitesi İİBF Maliye Bölümü , +90 322 3387254 makdogan@cu.edu.tr

¹⁵¹ Çukurova Üniversitesi İİBF İktisat Bölümü , +90 322 3387254 ttekgul@cu.edu.tr

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

TÜRKİYE'DE VERGİ DENETİMİNDE ETKİNLİK SAĞLANMASINA YÖNELİK RİSK
ANALİZ SİSTEMİ UYGULAMASI
Dr.Öğretim Üyesi Ayşe ARMAĞAN*
Zeynep POLAT¹⁵²

ÖZET

Ülkeden ülkeye değişmekle birlikte toplam kamu gelirlerinin yaklaşık %80- %90'ını oluşturan vergiler, kamu hizmetlerinin finansmanında temel gelir kaynağı konumundadır. Vergi gelirlerinin gerek önemi gerekse boyutu dikkate alındığında; vergi idaresi ile mükellefler arasında ilişkilerin mutlaka düzenli yürütülebilmesi gerekmektedir. Ülkemizde vergi sisteminin temelini beyan esaslı oluşturmakla birlikte uygulanan beyan esaslı, vergi kayıp ve kaçakçılığı açısından risk unsuru taşımaktadır. Bu nedenle özellikle vergi adaletinin sağlanması açısından vergi sistemi içinde mutlaka bir denetim sürecine gereksinim duyulmaktadır. Denetim müessesesi sayesinde, mükelleflerin vergi kanunlarına uymayan davranışlarını tespit etmek, vergi uyumunu artırmak ve vergide adalet sağlanmak istenmektedir. Ancak söz konusu amaca ulaşmak vergi idaresi için kolay değildir. Türk Vergi Sistemi bakımından mükellefin denetlenmesinde yoklama, inceleme, arama, bilgi toplama ve arşiv oluşturma gibi yollardan yararlanılmaktadır.

Son yıllarda Gelir İdaresi teknolojik gelişmelere bağlı olarak bilgi teknolojilerinden yararlanmak suretiyle riskli mükelleflerin tespit edilmesine yönelik çalışmalar başlatmıştır. Bu kapsamda vergi denetiminde etkinliğin ve verimliliğin artırılması amacıyla Vergi Denetim Kurulu bünyesinde Risk Analiz Merkezi kurulmuştur. Risk Analiz Sistemi ile her türlü bilgi, veri ve istatistik kullanılarak mükelleflerin faaliyetleri sektörler ve gruplar itibariyle analiz edilmekte, karşılaştırmalar yapılmakta ve bu suretle risk alanları tespit edilerek risk haritası oluşturulmaktadır. Bu süreçte, mükellefler tarafından sunulan bilgi ve belgelere ek olarak mükellefle iş ilişkisi olanlardan, finans kuruluşlarından, kamu kurum ve kuruluşlarından ve diğer her türlü kaynaktan elde edilen veriler toplanmakta ve analize tabi tutulmaktadır. Bu analizler sonucunda denetim yapılacak alanlar belirlenerek öncelikle riskli görülen mükellefler ve sektörler incelemeye alınmaktadır.

Bu çalışma kapsamında vergi denetim ve önemi, vergi denetim yolları ve denetim araçlarından biri olarak benimsenen "Risk Analiz Sistemi"nin Türk Vergi Sistemi içinde uygulanabilirliği üzerine ulusal ve uluslararası alandaki teorik çalışmalar ve sayısal veriler yardımıyla bir değerlendirme yapılması ve literatüre katkı sağlanması öngörülmektedir.

* Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Salihli İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Maliye Bölümü, Mali Hukuk Anabilim Dalı Öğretim Üyesi, ayse.armagan@cbu.edu.tr

**Süleyman Demirel Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İktisat Anabilim Dalı Doktora Öğrencisi, zeynep.p07@hotmail.com

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

TÜRK VERGİ YARGISININ GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE DEĞİŞİM SÜRECİ

Prof. Dr. Ramazan ARMAĞAN¹⁵³

Nagihan ERDAL¹⁵⁴

ÖZET

Türk Vergi Yargısı'nda reform niteliğindeki değişiklikler genellikle sistemindeki eksikliklerden ya da eleştirilerden kaynaklanmıştır. Tanzimat dönemine kadar vergi yargısının varlığından söz edilmemekle birlikte günümüzdeki vergi yargı niteliğine yakın ilk yargı organı 1868'de Fransız Danıştay'ı örnek alınarak kurulan Şura-yı Devlet olmuştur.

Cumhuriyetin ilanı sonrasında düzenlenen İzmir İktisat Kongresi kararları doğrultusunda Türk Vergi Sistemi ve Yargısı'nda önemli düzenlemeler yapılmıştır. Bu kapsamda 1926'da 755 sayılı Kazanç Vergisi Kanunu ile ilk kez bağımsız ve sadece vergi uyuşmazlıklarına çözmekle görevli Vergi İtiraz ve Temyiz Komisyonları kurularak modern anlamda olmasa bile vergi yargısı alanında önemli bir gelişme kaydedilmiştir. Vergi Usul Kanunu hükümlerine tabi vergi uyuşmazlıklarında; Vergi İtiraz Komisyonları, Vergiler Temyiz Komisyonu ve Danıştay'dan oluşan üç dereceli bir yargı sisteminden yararlanılmıştır. Ancak, vergi uyuşmazlıklarının bağımsız, teminatı olmayan ve Anayasa açısından mahkeme niteliği taşımayan İtiraz ve Temyiz Komisyonları tarafından çözümlenmesi, gümrük vergileri ile ilgili farklı yargılama usullerinin benimsenmesi nedeniyle vergi yargısında çok başlılığın ya da kargaşanın yaşanması söz konusu olmuştur.

1982 yargı reformuyla İtiraz ve Temyiz Komisyonları ve Gümrük Hakem Kurulları kaldırılarak, Vergi Mahkemeleri ve Bölge İdare Mahkemeleri Kuruluşu- Danıştay ve İdari Yargılama Usulü Hakkındaki Kanun ile ilgili düzenlemeler yapılarak vergi uyuşmazlıklarında bağımsız mahkemeler, tarafsız ve dokunulmazlığı olan hakimler görevlendirilmiştir. Ancak zamanla vergi yargısında meydana gelen aksaklıklar ve yeni ihtiyaçlar nedeniyle 18.06.2014 tarihinde 6545 sayılı "Türk Ceza Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" ile vergi yargısı alanında önemli adımlar atılmış, itiraz kanun yolu kaldırılarak istinaf kanun yolu getirilmiştir, Bölge İdare Mahkemeleri istinaf mercii olarak yapılandırılmış, temyiz ise sayılan sınırlı hallerde başvurulabilen bir kanun yoluna dönüştürülmüştür.

Bu çalışmada Türk Vergi Yargısının geçmişten günümüze değişimi tarihsel ve kurumsal boyutta ele alınarak reform niteliğindeki değişikliklerin Türk Vergi Yargısına etkileri ile ilgili literatüre katkı sağlanması öngörülmüştür.

¹⁵³ Manisa Celal Bayar Üniversitesi, İşletme Fakültesi, Ekonomi ve Finans Bölümü Öğretim Üyesi, ramazan.armagan@cbu.edu.tr

¹⁵⁴ Süleyman Demirel Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Maliye Anabilim Dalı Yüksek Lisans mezunu, nagihanerdal@hotmail.com

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

Tarih	04.05.2018	4. Oturum DİĞER ALANLAR
Saat	17.20	
SALON	YAZILIKAYA	
Moderator	Dr .Öğretim Üyesi İsmail GÜNEŞ	
ISRC 72	Öğr. Gör. Dursun ARSLANER Hitit Üniversitesi Dr. Öğr. Üyesi İsmail GÖKDENİZ Kırıkkale Üniversitesi Öğr. Gör. Veli Ahmet ÇEVİK Hitit Üniversitesi	ÇORUM İLİ KENTSEL LOJİSTİK ANALİZİ
ISRC 83	Dr. Öğr. Üyesi ÜMMÜGÜLSÜM KILIÇ Abant İzzet Baysal Üniversitesi Dr. Öğr. Üyesi FETHİ KILIÇ Abant İzzet Baysal Üniversitesi	TÜRKİYE CUMHURİYETİ VE KAZAKİSTAN CUMHURİYETİ ANAYASALARINDA KİŞİ HAK VE HÜRRİYETLERİ
ISRC 108	Bilim Uzmanı İbrahim SÖNMEZ İBB İstanbul Asfalt Fabrikaları A.Ş. Bilim Uzmanı Meryem KAYA İBB İstanbul Asfalt Fabrikaları A.Ş. Bilim Uzmanı Kasım YILDIZ İBB İstanbul Asfalt Fabrikaları A.Ş.	KİŞ İLE MÜCADELE YÖNETİMİ VE TEKNİKLERİNİN ANALİZİ: İSTANBUL METROPOLİTEN ALAN ÖRNEĞİ
ISRC 218	Dr. Öğr. Üyesi Yasemin BARAN Giresun Üniversitesi Arş. Gör. Dr. Zeynep Yeşim İLERİSOY Gazi Üniversitesi	YAPI DENETİM KANUNUNUN DÜNÜ, BUGÜNÜ, YARINI

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

ÇORUM İLİ KENTSEL LOJİSTİK ANALİZİ

Öğr. Gör. Dursun ARSLANER¹⁵⁵

Dr. Öğr. Üy. İsmail GÖKDENİZ¹⁵⁶

Öğr. Gör. Veli Ahmet ÇEVİK¹⁵⁷

ÖZET

Kentsel lojistik, şehirlerde oluşan trafik sıkışıklığı, çevresel etmenler, kent ekonomisi ve enerji sarfiyatı gibi faktörleri dikkate alarak kent içinde gerçekleştirilen lojistik faaliyetleri organize etmek amacıyla ortaya çıkmıştır. Yerleşim bölgelerinde yer alan kültürel, ekonomik, sosyal, endüstriyel ve ticari faaliyetlerin, kentlerde yaşayan bireylere olumsuz etkiler doğurmadan tasarımı, koordinasyonu ve gerçekleştirilmesi, aynı zamanda şehir içinde üretim ve tüketim mamullerinin kent üzerindeki olumsuz etkilerini en aza indirmek, çevre kirliliğini azaltmak, gürültü ve görsel çevre faktörlerini kontrol altında tutabilmek kentsel lojistiğin önemini arttırmaktadır. Bu çalışma ile Çorum ilinin kentsel lojistik analizini yapmak ve sonrasında şehir içinde gerçekleştirilen lojistik faaliyetlerin güçlü yönleri, zayıf yönleri, fırsatları ve tehditleri belirlemek amaçlanmaktadır.

Çalışmanın ilk bölümünde lojistik, tedarik zinciri yönetimi, kavramları açıklanmış, ikinci bölümde, kentsel lojistik, lojistik merkez hakkında bilgiler verilmiştir. Son bölümde ise, Çorum ilinin ekonomik, sosyal, demografik, ulaştırma ve lojistik alt yapısı ve istihdam alanları hakkında bilgiler sunulup, Çorum ilinde gerçekleştirilen kentsel lojistik faaliyetlerin, SWOT analizi tekniğiyle değerlendirilmesi yapılmıştır. SWOT analizi tekniği kullanılarak yapılan değerlendirme sonucunda, Çorum ilinin Kentsel lojistik faaliyetlerinde üstün yönleri ve zayıf yönleri belirlenmiş ve bu belirlemeler sonucunda ileriye dönük fırsatlar ve tehditler sunulmaya çalışılmıştır. Bunun yanında yapılan çalışma ile şehirde gerçekleştirilen kentsel lojistik faaliyetlerin şehir, bölge ve ülke açısından ekonomik katkılar değerlendirilerek olumlu katkıların yüzdesini arttırmak ve şehrin gelişimine yönelik tavsiye niteliğinde çıkarımlarda bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler : Lojistik, Kentsel Lojistik, SWOT Analizi

Jel Kodları : R40

¹⁵⁵ Hitit Üniversitesi, (05458211934), dursunarslaner@hitit.edu.tr

¹⁵⁶ Kırıkkale Üniversitesi, (05057039900), isgokdeniz@yahoo.com

¹⁵⁷ Hitit Üniversitesi, (05315522701), veliahmetcevik@hitit.edu.tr

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

TÜRKİYE CUMHURİYETİ VE KAZAKİSTAN CUMHURİYETİ ANAYASALARINDA
KİŞİ HAK VE HÜRRİYETLERİ

Dr. Öğr. Ü. Ümmügülsüm Kılıç¹⁵⁸
Dr. Öğr. Ü. Fethi Kılıç¹⁵⁹

ÖZET

Anayasa, devleti hukukla bağlayan üstün bir belgedir. Bu üstün belge kişinin temel hak ve özgürlüklerini mutlak otorite karşısında korumak amacıyla devletin giremeyeceği alanı belirler. Böylece insanın doğuştan sahip olduğu kabul edilen hak ve özgürlükleri korunmaya alınır. Bu koruma devlet için “demokratik” olmanın olmazsa olmaz şartı, çağdaşlığın birincil kıstasıdır.

Gerçek bir demokrasi bireylerin hak ve özgürlüklerine yasal olarak saygı gösterilmesi ve güvence altına alınması temeline dayandığı için, demokrasinin varlığı ve bekası da anayasalara bağlıdır. Genel olarak ifade edilirse; modern anlamda anayasanın içeriğini devletin teşkilat ve yapılanması, işleyişi ile ilgili hükümler ve devlet iktidarını sınırlayan hukuk devleti anlayışının ögesi olan temel hak ve hürriyetlerin teminat altına alınmasına ilişkin hükümler oluşturmaktadır.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası 7 Kasım 1982 tarihinde yapılan halk oylamasıyla kabul edilmiş ve 9 Kasım 1982’de yürürlüğe girmiştir. Bu anayasada ilk değişiklik 1987 yılında yapılmış, günümüze kadar toplamda 16 Nisan 2017 değişikliği ile birlikte 21 kez değiştirilmiştir.

Kazakistan, Sovyetler Birliğinin dağılmasını müteakip 16 Aralık 1991 tarihinde bağımsızlığını kazanmış ve ilk Anayasası parlamentoda 28 Ocak 1993 tarihinde kabul edilmiş ve en son 10 Mart 2017 tarihinde değişiklik yapılmıştır.

Bu çalışmanın amacı; kişi hak ve hürriyetlerinin kavramsal olarak neyi ifade edip neleri içerdiği kısaca ortaya konularak kavramın Türkiye Cumhuriyeti ve Kazakistan Cumhuriyeti Anayasalarındaki yeri ve önemi son anayasa değişiklikleriyle de ilişkilendirilerek ele almaya çalışmaktır. Hak ve hürriyetlerin belirli bir sisteme göre tasnif edilip edilmediği belirlendikten sonra bu sistem dünyadaki kabul gören sistemlerle karşılaştırılacak ve kişi hak ve hürriyetlerinin sınırlandırılması da dikkate alınarak sınırlandırmanın sınırları ve sınırlama nedenleri incelenecektir. Konuyla ilgili literatür taraması yapılarak iki ülke anayasasındaki kişi hak ve hürriyetlerine ilişkin düzenlemelerin çağdaş hukuk sistemleriyle paralellik gösterip göstermediği üzerinde durularak iki anayasa karşılaştırmalı olarak incelenecektir. Çalışmanın sonunda her iki anayasada hak ve hürriyetlerin evrensel boyutla örtüşür şekilde korunmaya alınıp alınmadığı, evrensel normlara uyum sağlanıp sağlanmadığı ve anayasaların siyasal felsefesinin özgürlük-otorite dengesini kurup kuramadıkları tartışılacaktır.

¹⁵⁸ Abant İzzet Baysal Üniversitesi, gulsumkilig@gmail.com

¹⁵⁹ Abant İzzet Baysal Üniversitesi, fethi_f2@ibu.edu.t

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

KIŞ İLE MÜCADELE YÖNETİMİ VE TEKNİKLERİNİN ANALİZİ İSTANBUL
METROPOLİTEN ALAN ÖRNEĞİ

İbrahim SÖNMEZ¹⁶⁰

Kasım YILDIZ¹⁶¹

Meryem KAYA¹⁶²

ÖZET

Günlük yolculuk hareketi yaklaşık 32 milyon (İBB-Ulaşım Daire Başkanlığı, 2017) olan İstanbul'un kışla mücadele yönetim çalışmalarının stratejik yönetim-planlama açısından ele alınıp incelenmesi, varlık yönetimi stratejisi büyük önem taşımaktadır. Kışla mücadele sürecinde ihtiyaçların belirlenmesi, özellikle okul, hastane gibi kamusal alanların açık kalması ve hizmet sürekliliği İstanbul gibi metropol bir kentte en öncelikli hedeflerdendir.

Bir şehrin kışla mücadelesi ile sadece yolların kışla mücadelesi arasında ciddi bir fark olup, stratejileri birbirinden tamamiyle farklıdır. Bu nedenle yolların kışla mücadele süreci bu kapsamda incelenmelidir. Bu çalışmada, üzerinde yaşadığımız nüfusu, araç sayısı, trafik yoğunluğu, sahip olduğu ulusal ve uluslararası çeşitli özellikleri, stratejik ve jeopolitik konumu ile dünyanın sayılı metropolleri arasında gösterilen İstanbul Metropolitan Alan'da kışla mücadele çalışmalarının yöntemi ve uygulanan tekniklerin analizi amaçlanmıştır.

Araştırmanın yöntemi kapsamında ikincil verilerin yanı sıra, birincil verilere de müracaat edilmiştir. Çalışma metodu olarak birincil veriler olan uzman görüşü ve saha ziyaretleri teknikleri kullanılmış ve veriler elde edilmiştir. Elde edilen veriler betimsel analize tabi tutularak bilimsel bulgular elde edilmeye çalışılmıştır. İkincil veriler olarak, ilgili literatür incelenmiş, bu çerçevede bilimsel dergi makaleleri, yüksek lisans ve doktora tezleri, ilgili kurumların dokümanları (raporlar, istatistik veriler vs.), görsel ve yazılı medya çıktıları vs. taranmıştır. Verilerin analizi ve sentezi sonucu İstanbul Metropolitan Alan'a yönelik kışla mücadele yönetim modeli öngörülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Yönetim ve Organizasyon, Kışla Mücadele, İstanbul Metropolitan Alan, Varlık Yönetimi Stratejisi.

Jel Kodu: M00, R00, L61, L74, L91, 021

¹⁶⁰ İBB İstanbul Asfalt Fabrikaları A.Ş. isonmez@isfalt.istanbul

¹⁶¹ İBB İstanbul Asfalt Fabrikaları A.Ş. kyildiz@isfalt.istanbul

¹⁶² İBB İstanbul Asfalt Fabrikaları A.Ş. mkaya@isfalt.istanbul

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

ANALYSIS OF MANAGEMENT AND TECHNIQUES FOR WINTER MAINTENANCE
ISTANBUL METROPOLITAN AREA EXAMPLE

ABSTRACT

Istanbul has a population of 15.2 million (Turkish Statistical Institute, 2017) and a road network of 7,373 km. Istanbul's daily journey is about 32 million miles and on average, more than 500 new vehicles are participating in traffic every day (IMM Transport Department, 2017). When considered from this point of view, the strategy of asset management is of crucial importance in terms of strategic management and planning of İstanbul's winter maintenance management. Determination of the needs in the the winter maintenance, especially the openness of the public places such as schools, hospitals and providing services is important. There is a serious difference between the maintenance of a city and only the road winter maintenance, and the strategies are completely different from each other. For this reason, the winter maintenance for road should be examined in this context. In this study, we aimed to analyze the methods and applied techniques of the winter maintenance in Istanbul Metropolitan Area, which is shown between population, number of vehicles, traffic density, various national and international characteristics, strategic and geopolitical position and the metropolises of the world. This approach has also been applied to the primary data as well as the secondary data within the scope of the research method. Expert opinion and field visits techniques were used as primary data and data were obtained. The obtained data were subjected to descriptive analysis and tried to obtain scientific findings. Analysis and synthesis of the data the management model for winter maintenance İstanbul Metropolitan Area was predicted.

Keywords: Management and Organization, Winter Maintenance, İstanbul Metropolitan Area, Asset Management Strategy.

Jel Code: M00, 021, L61, L74, L91, R00

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ 03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

YAPI DENETİM KANUNUNUN DÜNÜ, BUGÜNÜ, YARINI

Dr. Öğr. Üyesi Yasemin BARAN¹⁶³

Arş. Gör. Dr. Zeynep Yeşim İLERİSOY¹⁶⁴

ÖZET

Deprem Türkiye’de görülen ve çok hasar veren afetlerden en önemlisidir. Etki alanının çok geniş olması, can ve mal kayıplarının fazla olması önemini arttırmaktadır. Deprem yapılar üzerindeki etkilerinin bilimsel düzeyde bilinmesine rağmen, teorik bilgilerin bilinçli veya bilinçsiz bir şekilde eksik, yanlış, hatalı veya gelişigüzel olarak uygulanması bu kayıpların fazla olmasındaki en önemli etkenlerdendir. Yapılan incelemelerde gösteriyorki en önemli etkenlerden bir diğeri de yapının inşa aşamasında denetimin yetersiz ve eksik yapılmasıdır. Ancak üzücü olan Cumhuriyet dönemi ile başlayan “yerleşme ve yapılaşmaları düzenleme ve denetlemek” amaçlı yasal düzenlemeler konusunda olumlu bir gelişme sağlanamamış olmasıdır. Deprem öncesi yapılması gereken çalışmaların en önemlisi güvenli yapı tasarımı ve yapılan yapıların denetimidir. Yapı denetimi “Güvenli, sağlıklı, ekonomik yapı elde edebilmek amaçlarıyla yapıların, ilgili idare ve yükleniciden bağımsız olarak, tasarım ve yapım aşamalarında yürürlükteki yapı yönetmelikleri ve standartlara uygun olarak yapılmasının sağlanması süreci” olarak tanımlanabilir. Afetlerde can ve mal güvenliğini sağlamak, kaynak israfı ile plansız, kalitesiz ve kontrolsüz yapılaşmayı önlemek, çağdaş norm ve standartlarda yapı üretimini sağlamak, denetimsizlik ve ihmali nedenleriyle zarara uğrayan üçüncü şahısların haklarını korumak, yapı üretiminde kusur ve ihmali görülen sorumlulara karşı gerekli işlemleri yerine getirmek amacıyla, hazırlanmış olan 4708 sayılı kanun 29.06.2001 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Söz konusu kanun ile imar planına, fen, sanat ve sağlık kurallarına, standartlara uygun kaliteli yapı yapılması için proje ve yapı denetiminin sağlanması ve yapı denetimine ilişkin usul ve esasların düzenlenmesi amaçlanmıştır. Yapı denetimi sisteminin önemi ülkemizde ne yazık ki yaşanan iki büyük depremden sonra anlaşılmıştır. Yaşanan depremler sonrasında meydana gelen can ve mal kayıpları, denetimsiz yerleşme ve yapılaşmaların yol açabileceği zararları bütün açıklığı ve ağır bir fatura ile gözler önüne sermiştir. Ancak Marmara depreminin tetiklediği bilinçlenme sürecinde çıkan bu yasa birçok odanın uyarıları ve önerilerine rağmen eksiklerini tamamlayamadan yürürlüğe girmiş ve 19 pilot ilde uygulamaya konmuştur. Bu kanun uygulamasına pilot iller olarak Adana, Antalya, Aydın, Balıkesir, Bolu, Bursa, Çanakkale, Denizli, Düzce, Eskişehir, Gaziantep, Hatay, İstanbul, İzmir, Kocaeli, Sakarya, Tekirdağ ve Yalova illeri seçilmiştir. Yapı Denetim Kuruluşlarına verilen ağır sorumluluklar işleyiş ve uygulama safhalarında yönetmelik ve kanunlardan da kaynaklanan bazı sorunları beraberinde getirmiştir. Bu aşamada yürürlükte bulunan kanun ve yönetmeliklerle yapı denetiminin sağlıklı bir şekilde yürütülemediği görülmüştür. Bu nedenle 2001 yılında yürürlüğe giren yapı denetim kanunu üzerinde 2008, 2011, 2013, 2015, 2017, 2018 yıllarında birtakım değişiklikler yapılmıştır. Bu değişikliklerin en önemlilerinden biri de 17.08.2011 tarihinde bir KHK yayınlanarak Yapı Denetim bedeli üzerinde yapılmıştır. 05.02.2013, 22.08.2015, 25.03.2017, 30.01.2018 tarihinde yayımlanan Resmi Gazete ile de Yapı Denetim Uygulama Yönetmeliğinde değişiklik yapılmıştır. Yaşanan Van depremi sonucu bu sistemin eksikleri görülmüş ve gereken önlemlerin alınması için şuan ki hükümet tarafından kanunun düzeltilmesi için çalışmalar başlatılmıştır. Bu kanunun

¹⁶³ Giresun Üniversitesi, 04542101740, yasemin.baran@giresun.edu.tr

¹⁶⁴ Gazi Üniversitesi, 03125823609, zyharmanakaya@gazi.edu.tr

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ 03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

---

detaylı olarak incelenmesi mimarlık ve mühendislik disiplinleri için önemli bir donum noktasıdır. Yapılan bu çalışmada yasanın gelişimi hakkında bilgi verilecek eksikleri bilimsel gerçekler ışığında ve Türkiye'nin mevcut durumu çerçevesinde açıklanacaktır. 81 ilde yaygınlaştırılması beklenen yapı denetim kuruluşlarının tam bir sorumluluk bilinciyle ülkemizin hizmetine girmesi önemlidir. Söz konusu bu çalışma ile yapı denetim bürolarında ve şantiyelerinde denetim açısından sıklıkla karşılaşılan sorunlar tespit edilmiş ve bunlarla ilgili çözüm önerileri geliştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler : Yapı Denetim, Yapı Denetim Kanunu, 4708 sayılı kanun
Jel Kodları : Z0

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

Tarih	04.05.2018	5. Oturum İKTİSAT
Saat	17.20	
SALON	7-8 HASAN PAŞA	
Moderator	Doç.Dr. Süleyman AÇIKALIN	
ISRC 33	Dr. Z. Aslı GÜREL ÜÇER Gazi Üniversitesi Dr. Sevinç Bahar YENİGÜL Gazi Üniversitesi	ULUSLARARASI YAŞAM KALİTESİ ENDEKSLERİNDE TÜRKİYE NEREDE?
ISRC 185	Bilim Uzmanı Tuba HANİFİ Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Prof. Dr. Prof. Dr. Alper ASLAN Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi	G7 ÜLKELERİNDE PETROL FİYATLARINDA YAŞANAN ŞOKLARIN İŞSİZLİK ÜZERİNE ETKİSİ
ISRC 149	Dr. Öğr. Üyesi Nazif ÇETİN Adıyaman Üniversitesi	KAYIT DIŞI FAALİYETLER VE EKONOMİK ETKİLERİ: "TÜRKİYE-OECD KARŞILAŞTIRMASI"
ISRC 125	Arş. Gör. Bekir ZENGİN Gazi Üniversitesi Doç. Dr. Emine ÖNER KAYA Gazi Üniversitesi	TÜRKİYE'DE EKONOMİK BÜYÜME VE BİREYSEL EMEKLİLİK SİSTEMİ İLİŞKİSİ: EŞBÜTÜNLEŞME ANALİZİ
ISRC 199	Prof. Dr. Taha Bahadır SARAÇ Hitit Üniversitesi Arş. Gör. Muhammed Hasan YÜCEL Hitit Üniversitesi	ÜCRET İLE VERİMLİLİK İLİŞKİSİ: TÜRKİYE ÖRNEĞİ

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ 03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

ULUSLARARASI YAŞAM KALİTESİ ENDEKSLERİNDE TÜRKİYE NEREDE?

Dr. Z. Aslı GÜREL ÜÇER¹⁶⁵

Dr. Sevinç Bahar YENİGÜL¹⁶⁶

ÖZET

Seksen sonrası yaşanan küreselleşme dinamikleri ekonomik bütünleşme politikalarının yanı sıra sosyal, kültürel ve siyasal uyum süreçlerini de içermektedir. Küresel sisteme uyum sağlamak adına ülkelerin ve kentlerin küresel yatırımları çekmek; küresel yatırımları çekmek için de kültürel, siyasal, sosyal ve ekonomik avantajları sağlamaları gerekmektedir. Bu süreçte nüfus hareketleri artış göstermiş; yalnızca çalışmak için değil, aynı zamanda yaşamak ve eğitim almak için de nüfusun bir bölümü daha çok yer değiştirmeye başlamıştır. Yer değiştiren nüfusun kültürel, siyasal, sosyal ve ekonomik açıdan gelişmiş imkanları sunan, yaşam kalitesi yüksek ülkeleri ve kentleri tercih ettikleri görülmektedir.

Yaşam kalitesi kavramı, yaşamın tüm alanlarında, insan ve toplum gelişmesini etkileyen unsurlar için önceden belirlenen standartların üstünde imkanlar sunması, beklentileri karşılaması ve böylelikle bireylerin yaşam koşullarından memnuniyet duymalarının sağlanması anlamına gelmektedir. Bu bağlamda 2000li yıllarla birlikte önem kazanan yaşam kalitesi kavramı, hem küresel yatırımları hem de nüfusu çekebilmek için öne çıkan bir araç haline gelmiştir. Çok boyutlu ve soyut olan yaşam kalitesi kavramının tek boyutlu, ölçülebilir ve somut bir hale getirilmesi amacıyla yaşam kalitesi endeksleri oluşturulmaktadır. Çok sayıda uluslararası kuruluş ve uluslararası danışmanlık şirketleri, oluşturdukları yaşam kalitesi endeksleri ile ülkeleri ve kentleri sıralamakta ve karşılaştırmaktadır. Bu çalışmalar ile belirlenen yaşam kalitesi performansları, yatırımcılara ve bireylere yer seçim tercihi yapmalarında destek vermektedir.

Bu kapsamda bu çalışmanın amacı, uluslararası yaşam kalitesi araştırmalarında Türkiye'nin ve Türkiye kentlerinin yerinin belirlenerek, ülkenin yatırımcıları ve nitelikli nüfusu çekerek küresel sisteme uyumu açısından sunduğu potansiyel ve sorun alanlarını tespit etmek ve Türkiye'nin yaşam kalitesi performansını geliştirmeye yönelik önerileri tartışmaktır. Bu kapsamda çalışmada uluslararası kuruluşların ve uluslararası şirketlerin yaşam kalitesinin ölçülmesi ve değerlendirilmesi konusunda yaptıkları çalışmalardan Dünya Sağlık Örgütü'nün Sağlıklı Kentler Endeksi, Birleşmiş Milletler'in İnsani Gelişme Raporları, OECD'nin Daha İyi Yaşam Endeksi ile Economist Dergisi, Expat Insider, Mercer, Nation Ranking, Nation Master ve Numbeo tarafından yapılan yaşam kalitesi endeksi çalışmaları değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Küreselleşme, Yaşam Kalitesi Endeksleri, Türkiye

WHERE IS TURKEY IN INTERNATIONAL QUALITY OF LIFE INDICES?

ABSTRACT

The post-eighties globalization dynamics include social, cultural and political harmonization as well as economic integration policies. In order to adapt to the global system, countries and

¹⁶⁵ zagurel@gazi.edu.tr, Gazi Üniversitesi

¹⁶⁶ yenigul@gazi.edu.tr, Gazi Üniversitesi

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ 03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

---

cities need to attract global investments; in order to attract global investments, countries and cities need to provide cultural, political, social and economic advantages. In this process, population movements have increased; part of the population has begun to shift more and more not only to work, but also to live and to train. The displaced population, prefer countries and cities that offer advanced opportunities in terms of cultural, political, social and economic dimensions and higher quality of life.

The concept of quality of life means providing opportunities above all predetermined standards for elements that affect the development of people and society in all areas of life, meeting expectations, and thus ensuring that individuals are satisfied with their living conditions. In this context, the concept of quality of life, which gained importance in the 2000s, has become a prominent tool for attracting global investments as well as population. Quality of life concept which is multidimensional and abstract, entailed the construction of the quality of life indices in order to make them one-dimensional, measurable and concrete. Numerous international organizations and international consulting companies create quality of life indices to rank and compare countries and cities. The quality of life performances determined by these studies support investors and individuals to choose the best place for them.

In this context, the aim of this study is to evaluate the position of Turkey and Turkish cities in the international quality of life indices, to determine the country's potential and problems to receive the investors and qualified people to adapt to the global system and to discuss the suggestions for improving Turkey's quality of life performance. In this context, international organizations quality of life indices such as, World Health Organization's Healthy Cities Index, the United Nations Human Development Reports, the OECD's Better Living Index and the quality of life indices prepared by international companies, such as Economist Magazine, Expat Insider, Mercer, Nation Ranking, Nation Master and Numbeo will be evaluated.

Key Words: Globalisation, Quality of Life Index, Turkey

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

G7 ÜLKELERİNDE PETROL FİYATLARINDA YAŞANAN ŞOKLARIN İŞSİZLİK
ÜZERİNE ETKİSİ

Tuba HANİFİ¹⁶⁷

Prof. Dr. Alper ASLAN¹⁶⁸

ÖZET

Bu çalışmada 1988-2015 dönemi G7 ülke grubu (Kanada, Fransa, Almanya, İtalya, Japonya, İngiltere ve ABD) ekonomilerinde petrol fiyatlarında yaşanan hareketlerin işsizlik üzerine etkisi incelenmiştir. Çalışmada değişkenlerin durağanlık analizi için panel birim kök testlerinden Lagrange Çarpanı (LM) içeren Hadri (2000) birim kök testi kullanılmıştır. Daha sonra değişkenler arasındaki ilişki için Panel VAR testi uygulanmıştır. Panel VAR testi sonuçlarına göre işsizlik oranı ve petrol fiyatlarında yaşanan şoklar arasında negatif ilişki olduğu görülmüştür. Değişkenler arasındaki bu negatif ilişki petrol fiyatlarında yaşanacak artış ya da azalışların işsizlik oranlarını etkileyeceği yorumu yapılmasına neden olmaktadır. Granger nedensellik testi sonuçlarına göre işsizlik ve petrol fiyat şokları arasında çift yönlü ilişki olduğuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Petrol Fiyat Şokları, İşsizlik, Panel VAR.

Jel Kodları: Q41, E24, C23.

SHOCKING OIL PRICE EFFECTS ON UNEMPLOYMENT IN G7 COUNTRIES

ABSTRACT

In this study, the effects of movements in oil prices on unemployment will be examined in the economies of G7 country group (Canada, France, Germany, Italy, Japan, United Kingdom and USA) of 1988-2015 periods. In the study, Hadri (2000) Lagrange Multiplier (LM) unit root test was used for stationarity analysis of panel unit root tests. Panel VAR test was then applied for the relationship between variables. Panel VAR test results show that there is a negative relationship between unemployment rate and shocks experienced in oil prices. This negative relationship between the variables leads to an interpretation that the increase or decrease in oil prices will affect the unemployment rates. According to the Granger causality test results, there is a bidirectional relationship between unemployment and oil price shocks.

Keywords: Oil Price Shocks, Unemployment, G7, Panel VAR.

Jel Codes: Q41, E24, C23.

¹⁶⁷ Tuba HANİFİ, Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İktisat A.B.D. Doktora Öğrencisi, tubahanifi@hotmail.com

¹⁶⁸ Prof. Dr. Alper ASLAN, Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İktisat Bölümü, alperaslan@nevsehir.edu.tr

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ 03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

KAYIT DIŞI FAALİYETLER; “TÜRKİYE VE OECD KARŞILAŞTIRMALARI” Dr. Öğr. Üys. Nazif ÇETİN¹⁶⁹

ÖZET

Kayıt dışı, bireylerin herhangi bir şekilde elde ettikleri kazançları için tahakkuk edecek dolaylı ya da dolaysız vergilerden imtina etmeleri şeklinde tanımlanabileceği gibi, çalışanlara kayıt altına alınmaksızın yapılan ücret vb. ödemeler gibi vergi ve sigorta primi kaybına yol açan faaliyetler olarak da tanımlanabilmektedir.

Kayıt dışı, Ekonomik açıdan olduğu gibi Toplum Bilim, Hukuk, Psikoloji, Din bilimleri ve daha birçok disiplin dalının da gündeminde yer alan bir konudur. Kayıt dışı faaliyetler, ekonomik istikrarsızlığa kapı aralamakla kalmayıp aynı zamanda bu faaliyetlerin gerçekleştirildiği ülkelerde ekonomik göstergelerin yanlış hesaplanmasına da neden olmaktadır. Kayıt altına alınamayan ekonomik faaliyetler ekonomi politikalarını olumsuz etkilemekle birlikte ayrıca firmalar, işgücü, hane halkı üzerindeki etkisiyle faktör donanımı üzerinde de önemli ölçüde yansımaları ortaya çıkmaktadır. Bu faaliyetlerin denetlenmesi ve kontrol altına alınması için resmi kayıtlar gerçeği yansıtmamaktadır. Ekonomide kayıtlara geçmeyen faaliyetlerin boyutu; izlenecek politikalar ve ekonomik yaşam için son derece önem taşımaktadır. Bu çalışma ile Türkiye’de kayıt dışı ekonomik faaliyetlerin, nedenleri ile birlikte ele alınması ve önlenmesine yönelik politikaların analiz ve değerlendirilmesi yapılmaya çalışılmaktadır. Bu çalışma ayrıca kayıt dışı ekonominin ülke ekonomileri ile birlikte global ekonomi üzerindeki etkilerinin analiz edilmesi açısından da oldukça önemli görülmektedir.

Kavramsal tanım olarak kayıt dışı ekonomi, kamunun denetimi dışında gerçekleşen ekonomik faaliyetlerle birlikte mal ve hizmet üretiminin GSYH hesaplarına yansımaya kısmı olarak tanımlanmaktadır. Kayıt dışı ekonomi, aynı zamanda kayıt dışında gerçekleşen faktör hareketleri olarak da görülmekte olup işgücü piyasasına yansımaları ve kayıt dışı istihdam olarak gerçekleşmesi ise kayıt dışı ekonomiyi etkileyen en önemli alt başlık olarak değerlendirilmektedir. **Kayıt dışı istihdam**, gerek kendi adına gerekse bir başka yerde bağımlı olarak çalışanların kazançlarının Maliye, SGK ve diğer ilgili kurumlara hiç bildirilmemesi ya da gün ve ücret olarak eksik bildirilmesini ifade etmektedir.

Dolayısıyla kayıt dışı ekonomi, tüm makroekonomik göstergeler üzerinde hem doğrudan hem de dolaylı bir etki ortaya koyan faaliyetlerdir ki GSYH, Büyüme, İstihdam, Dış ticaret, Döviz piyasaları ve diğer alanlarla geniş anlamda, işgücü ve istihdam üzerindeki etkileriyle de dar anlamda da kayıt dışı kapsamında değerlendirilmektedir.

Ayrıca yasal olmayan ve suç teşkil eden birtakım faaliyetler de kayıt dışı olarak değerlendirilmekle birlikte yasal kapsama alınamamakta ancak (Uyuşturucu, organ ticareti, fuhuş, kumar vd. gibi suç olmakla birlikte iktisadi sonuç doğuran illegal mal ve hizmet ticareti) ekonomik bir değer ile neticelendirildiğinden kayıt dışı ekonomik faaliyetler içerisinde yer almaktadır.

Türkiye’de kayıt dışı istihdam oranı 2002 yılında %52,14 iken 2016 yılı için %33,49 olarak gerçekleşmiştir, hizmetler sektöründe kayıt dışı istihdam oranı 2002 yılında %29,19 iken 2016 yılında %20,35’e gerilemiştir. Mart 2017 döneminde herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşuna bağlı olmadan çalışanların oranı, bir önceki yılın aynı dönemine göre 0,2 puan artarak %33,1’e yükselmiştir. 2015 yılı için Türkiye ve OECD ülkeleri arasında kayıt dışı ekonomik faaliyetlerin oranları (GSYH %’si) karşılaştırıldığında, Türkiye’de %27,8 olarak görülen bu oran 31 Avrupa

¹⁶⁹Adıyaman Üniversitesi, İİBF, İktisat Bölümü, E-mail: nctin@adiyaman.edu.tr

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ 03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

ülkesinde ortalama %18,0 olarak hesaplanmaktadır. Kaldı ki Türkiye’de son 15 yıllık dönemde kayıt dışı oranı makro göstergelerde %32’lerden %26’lara, istihdamda ise %52’lerden %32’lere düşerek %20’lik bir iyileşme gerçekleşmesine rağmen göstergelerde bu farklılıklar söz konusudur.

Türkiye ekonomisinde kayıt dışı açısından fark edilir gelişmeler ortaya çıksa da, AB ülkeleri ile karşılaştırıldığında yetersiz kalmaktadır. Çünkü AB ülkelerinde %35-45 aralığında uygulanan vergi tahakkuku ve tahsilat performansı söz konusudur ki bu oran Türkiye’de %25-30 gibi daha düşük bir tahakkuktur ve bir kısmı da tahsil edilememektedir. Bu durum göz önüne alındığında, tahakkuk ve tahsilat yöntemlerinin gözden geçirilmesi ve ortak politikaların geliştirilmesi gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kayıt Dışı Ekonomi, Kayıt Dışı İstihdam, Vergi Kaçakçılığı

JEL Kodları: H2, H26, O17

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ 03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

UNREGISTERED ACTIVITIES; "TURKEY-OECD COMPARISONS"

ABSTRACT

Unregistered economy may be defined both as avoidance of individuals to pay direct or indirect taxes from their profits obtained in any way and as activities such as unregistered wages and payments of employees that lead to loss of tax and insurance premiums.

Unrecorded economy is an issue that is on the agenda of Sociology, Law, Psychology, Religious sciences and many other disciplines. Informal activities cause not only the breakdown of economic instability but also the miscalculation of economic indicators in the countries where these activities are carried out. Unregistered economic activities negatively affect the economic policies and appear to be a significant reflection on the factor endowment through its effect on firms, labor force and households. Official registrations do not reflect the real facts in order to audit and control these activities. Size of activities that do not go into the economic registers is critical for policies to be followed and for economic life. In this study, unregistered economic activities in Turkey will be assessed together with the analysis of the causes and policies aimed at preventing them. This study is also very important in terms of analyzing the effects of the informal economy on the global economy as well as on the national economy.

As a conceptual definition, the informal economy is defined as the part of the production of goods and services that is not reflected in the GDP accounts together with the economic activities taking place beyond the control of the government. The informal economy is also regarded as unregistered factor movements and its reflection on the labor market and realization as informal employment are considered as the most important subheading affecting the informal economy. Informal employment denotes the earnings of the employees, either working on own-account or for someone, that are not reported at all or reported incomplete as day and payment to Finance Office, SSI and other relevant institutions.

Thus, the informal economy has a direct and indirect impact on all macroeconomic indicators and is evaluated as unregistered in broad terms in the fields of GDP, Growth, Employment, Foreign trade, Foreign exchange markets and other fields and in the strict sense by its effects on labor force and employment.

In addition, some illegal and criminal activities which can be considered as informal and cannot be covered by law (illegal goods and services trade such as drugs, organ trafficking, prostitution, gambling etc. which are crimes but cause economic consequences) are included in unrecorded economic activities because they are concluded with an economic value.

The unregistered employment rate in Turkey was 52.14% in 2002 and 33.49% in 2016, while the informal employment rate in services sector decreased from 29.19% in 2002 to 20.35% in 2016. In March 2017 the ratio of persons who were not affiliated to any social security institution increased by 0.2 points to 33.1% compared to the same period of the previous year. A comparison of the unregistered economy rates (% of GDP) of Turkey and OECD countries for the year 2015 reveals a rate of 27.8% for Turkey while the average size of informal economy of the 31 European countries is calculated as 18.0%. However, in the last 15 years the informal rate in Turkey has decreased from 32% to 26% by macro indicators and from 52% to 32% by employment showing a 20-point improvement, but there are still differences in indicators. Although there are appreciable developments in terms of unregistered economy in Turkey, it is inadequate compared with other EU countries. This is because the tax assessment and collection performance in the EU countries is 35-45% while the accrual rate of 25-30% is lower in Turkey and some of them cannot be even collected. Taking this into consideration, the methods of accrual and collection should be checked up and common policies should be developed.

Keywords: Unregistered Economy, Unregistered Employment, Tax Evasion

JEL Codes: H2, H26, O17

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

TÜRKİYE'DE EKONOMİK BÜYÜME VE BİREYSEL EMEKLİLİK SİSTEMİ İLİŞKİSİ:
EŞBÜTÜNLEŞME ANALİZİ
Arş. Gör. Bekir ZENGİN¹⁷⁰
Doç. Dr. Emine ÖNER KAYA¹⁷¹

ÖZET

Bu çalışmada, Türkiye’de ekonomik büyüme ile bireysel emeklilik sistemi arasındaki uzun dönemli ilişki incelenmektedir. 2006 – 2017 dönemine ilişkin üçer aylık verilerin kullanıldığı çalışmada, seriler arasındaki eşbütünleşme ilişkisinin varlığı ARDL (Autoregressive Distributed Lag) sınır testi yaklaşımı ile analiz edilmektedir. Analizde, ekonomik büyüme değişkeni olarak gayrisafi yurtiçi hasıla (GSYH) büyüme oranı, bireysel emeklilik sistemi değişkeni olarak ise katkı payı tutarı büyüme oranı kullanılmaktadır. Türkiye’nin üç aylık GSYH büyüme oranları Türkiye İstatistik Kurumu’ndan (TÜİK) alınmıştır. Katkı payı tutarı büyüme oranı hesaplamasında kullanılan veriler ise Emeklilik GÖZETim Merkezi’nden temin edilmiştir. ARDL sınır testi sonuçları, modeldeki seriler arasında bir eşbütünleşme ilişkisinin varlığına işaret etmektedir. Bireysel emeklilik değişkeninin katsayısının pozitif ve istatistiksel olarak anlamlı olması, uzun dönemde ekonomik büyüme ile bireysel emeklilik sistemi arasında pozitif bir ilişki olduğunu göstermektedir. Tahmin edilen hata düzeltme terimi (ECT) katsayısı da, %1 güven düzeyinde negatif ve istatistiki olarak anlamlıdır. Hata düzeltme teriminin katsayısının negatif ve istatistiki olarak anlamlı olması, seçilen dönem için Türkiye’de ekonomik büyüme ve bireysel emeklilik sistemi arasındaki uzun dönemli ilişkiyi doğrulamaktadır. Otokorelasyon, değişen varyans, normallik ve fonksiyonel biçim için gerçekleştirilen tanısal test sonuçları da, tahmin edilen modelde, %5 anlamlılık düzeyinde, herhangi bir tanısal problem bulunmadığını ortaya koymaktadır. CUSUM ve CUSUMSQ testlerinin sonuçları ise, modelin tahmin edilen katsayılarının istikrarlı olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler : Bireysel Emeklilik Sistemi, Ekonomik Büyüme, Eşbütünleşme Analizi.
Jel Kodları : O40, O16, G23.

THE RELATIONSHIP BETWEEN ECONOMIC GROWTH AND PRIVATE PENSION SYSTEM IN
TURKEY: A COINTEGRATION ANALYSIS

ABSTRACT

This study empirically investigates the long-run relationship between economic growth and private pension system in Turkey. Autoregressive distributed lag (ARDL) bounds testing approach of cointegration is employed on quarterly data from 2006 to 2017 for the analysis. In the analysis, gross domestic product (GDP) growth rate is employed as economic growth variable. Quarterly GDP growth rates of Turkey are obtained from the Turkish Statistical Institute (TURKSTAT). Besides, the private pension system variable is represented by the contribution amount growth rate. The data employed in the calculation of the contribution amount growth rate is drawn from the Pension Monitoring Center. The results of the ARDL bounds test suggest the existence of a cointegration relationship among the series in the model. The statistically significant positive coefficient of the private pension variable shows

¹⁷⁰ Gazi Üniversitesi, +90 312 216 2116, bekirzengin@gazi.edu.tr (Yazışma yapılacak yazar)

¹⁷¹ Gazi Üniversitesi, +90 312 216 2080, emineoner@gazi.edu.tr

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ 03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

---

that there is a positive relationship between economic growth and private pension system in the long-run. Moreover, the coefficient of estimated error correction term (ECT) is negative and statistically significant at 1% confidence level. This value confirms the established long-run relationship between economic growth and private pension system in Turkey for the selected period. The results of diagnostic tests also show that there is no diagnostic problem in the predicted model at 5% significance level. The CUSUM and CUSUMSQ tests indicate that the estimated coefficients of the model are stable.

Keywords: Private Pension System, Economic Growth, Cointegration Analysis.

JEL Classifications: O40, O16, G23.

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

ÜCRET İLE VERİMLİLİK İLİŞKİSİ: TÜRKİYE ÖRNEĞİ

Prof. Dr. Taha Bahadır SARAÇ¹⁷²

Araş. Gör. Muhammed hasan YÜCEL¹⁷³

ÖZET

Ücret işgücü verimliliğini belirleyen en temel unsurlara arasında yer almaktadır. Buna ücret seviyesinin çalışanın beklediği düzeyde olması çalışanın işe olan bağlılığının artmasına ve böylelikle daha istekli çalışmasına neden olabilmektedir. Bu bağlamda hazırlanan bu çalışmada ise (2007:1-2017:3) eyrek döneminde reel ücret seviyesinin işgücü verimi üzerindeki etkisinin incelenmesi amaçlanmıştır. Sınır testi eşbütünleşme testi sonuçlarına göre her iki değişken arasında eşbütünleşme ilişkisi olmadığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler : Ücret, Verimlilik, Türkiye

Jel Kodları : E24, C22

---

¹⁷² Hitit Üniversitesi, 0507 771 4533, tahabahadirsarac@hitit.edu.tr (Yazışma yapılacak yazar)

¹⁷³ Hitit Üniversitesi, 0538 309 9848, muhammedhasanyucel@hitit.edu.tr

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

Tarih	04.05.2018	6. Oturum DİĞER ALANLAR
Saat	17.20	
SALON	ŞAPINUVA	
Moderator	Dr. Öğr. Üyesi Osman Gökhan Hatipoğlu	
ISRC 38	Arş. Gör. Nazmiye TEKDEMİR KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ Dr. Öğr. Üyesi Alparslan UĞUR KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ	KÜRESEL BOYUTTA ÇOCUK SORUNLARINI ÖNLEMeye YÖNELİK KAMUSAL POLİTİKA UYGULAMALARI
ISRC 61	Öğr. Gör. Saliha Kevser Kavuncu Hitit Üniversitesi	ÇOK ÖLÇÜTLÜ KARAR VERME YÖNTEMLERİ İLE YÜKSEK ÖĞRENİM KREDİ YURTLAR KURUMU İÇİN YURT YERİ SEÇİMİ: ÇORUM İLİ ÖRNEĞİ
ISRC 101	Dr. Öğr. Üyesi SEDA TOPGÜL GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ	TÜRKİYE'DE ÖĞRENİM GÖREN ULUSLARARASI ÖĞRENCİLERİN ENTEGRASYON SÜRECİ: GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ ÖRNEĞİ
ISRC 42	Bilim Uzmanı Fatma Yıldırım Doç. Dr. Nuriye BÜYÜKKAYACI DUMAN Hitit Üniv. Sağlık Yüksekokulu	GÖÇ VE KADIN SAĞLIĞINA ETKİLERİ
ISRC 56	Dr. Öğr. Üyesi Osman Gökhan HATİPOĞLU Bozok Üniversitesi	ULUSLARARASI KALKINMA VE İŞBİRLİĞİ YARDIMI KONSEPTİNDE GÜNCEL GELİŞMELER: KALKINMA AJANSLARI VE GÜNEY-GÜNEY İŞBİRLİĞİ
ISRC 231	Dr. Öğr. Üyesi Erol KUYMA Hitit Üniversitesi	İBADET İLE İLGİLİ SÖZ VARLIĞININ ESKİ ANADOLU TÜRKÇESİ KUR'AN TERCÜMELERİNDEKİ KARŞILIKLARI

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

KÜRESEL BOYUTTA ÇOCUK SORUNLARINI ÖNLEMeye YÖNELİK KAMUSAL POLİTİKA
UYGULAMALARI

Yrd. Doç. Dr. Alparslan UĞUR¹⁷⁴

Arş. Gör. Nazmiye TEKDEMİR¹⁷⁵

ÖZET

Çağımızda gelişmiş ve hatta gelişmekte olan pek çok toplumun temel amaçlarından biri sosyal devlet ilkesini yerine getirebilmektir. Devletlerin sosyal bir devlet olarak nitelendirilebilmesi, o devletin halkıyla entegre olurken aynı zamanda insanın hayat kalitesini de artırabilmesiyle mümkündür. Çünkü beşerî sermayeye yapılan katkı, bir ulusun çok daha dinamik ve güçlü olmasının yanında geleceğini emin adımlarla inşa edebilmesine yol açar. Bu bağlamda aslında devletin en çok temas etmesi gerekenler ise toplumun kırılğanı olarak nitelendirebileceğimiz kesimleri olmalıdır. Kırılğan olarak nitelendirdiğimiz kesimin başında ise şüphesiz çocuklar gelmektedir. Yarının büyükleri olan bugünün çocukları insani gelişme seviyesinin yükseltilmesi ve sosyal devlet olma yolunda ele alınması gereken en önemli kesimdir. Sosyal kalkınma talebinde olan ülkeler politikalarında çocuklarına büyük bir önem atfetmektedir. Çalışmamızda öncelikle çocuğun kim olduğu tanımlanacak, çocuk ve çocukluk olguları ayrıştırılacak, çocuk olmanın getirdiği haklar anlatılacak ve küresel boyutta çocuk sorunları ele alınacaktır. Çocuk sorunları; çocuk yoksunluğu, duygusal, cinsel ve fiziksel olarak çocuk istismarı, aile yapısının, eğitim seviyesinin ve gelir düzeyinin çocuk üzerindeki etkisi, küçük yaşta itibaren çalışma hayatına dahil olmaları, sokak çocukları problemi, teknoloji çağının çocuk üzerinde yarattığı yalnızlık, depresyon gibi psiko-sosyal etkiler olarak incelenecektir. Dünyanın farklı bölgelerinde ve Türkiye’de sorunların çözülmesine yönelik kamusal politika uygulamaları anlatılacak, uygulanabilecek kamusal politika arayışları tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Çocuk, Çocuk Hakları, Çocuk Sorunları, Kamusal Politika Önerileri
Jel Kodları: J13

PUBLIC POLICY IMPLEMENTATIONS FOR THE PREVENTION OF CHILD PROBLEMS IN
GLOBAL DIMENSION

ABSTRACT

In our age, one of the main objectives of many developed and even developing societies is to fulfill the social state principle. It is possible that states can be characterized as a social state by integrating it with the people of that state while at the same time increasing the quality of life of the people. Because the contribution made to human capital leads to the fact that a nation is much more dynamic and powerful, and that it can build its future with sure steps. In this context, what should be the most contact with the state should be the sections that we can define as the fragility of the society. Undoubtedly children are at the beginning of the section we call fragile. Today's children, the elders of tomorrow, are the most

¹⁷⁴Kırıkkale Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Maliye Bölümü, alparslanugur@hotmail.com (05326980970)

¹⁷⁵Kırıkkale Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Maliye Bölümü, nazmiyetekdemir@gmail.com (05074872162)

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ 03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

---

important part of the process of becoming a social state and raising the level of human development. Countries demand of social development attach great importance to their children in their politics. In our study firstly it will be defined who the child is, children and childhood cases will be separated, the rights of being a child will be explained and the problems of child in the global dimension will be addressed. Child problems will be examined such as the child deprivation, emotionally, sexually and physically child abuse, the effect of the family structure, education level and income level on child, be involved in working life from a young age, street children problems, psycho-social effects such as loneliness and depression created by the age of technology on children. Public policy implementations for the prevention of problems will be explained, the search for public policy that can be implemented will be discussed in different parts of the world and in Turkey

Key Words: Child, Child Rights, Child Problems, Public Policy Proposals

JEL Codes: J13

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

ÇOK ÖLÇÜTLÜ KARAR VERME YÖNTEMLERİ İLE YÜKSEK ÖĞRENİM KREDİ YURTLAR
KURUMU İÇİN YURT YERİ SEÇİMİ: ÇORUM İLİ ÖRNEĞİ

Öğr. Gör. Saliha Kevser Kavuncu¹⁷⁶

ÖZET

Kamu kurumları hizmet verilecek en uygun tesis yerini seçerken değerlendirme sürecinde, çok boyutlu kriterler arasından anlamlı bir sonuç oluşturma gayretindedir. Bu oldukça karmaşık bir optimizasyon problemidir. Bu sebeple kuruluş veya tesis yeri seçimine karar vermeyi kolaylaştırmak amacıyla çok kriterli karar verme yöntemleri geliştirilmiştir. Amaca uygun olarak yer seçimine karar verilirken ulaşım maliyetini en aza indirmek, hizmet noktalarına yakınlık, kapasite, psikolojik, demografik yapı, politik, alt yapı, nüfus gibi birçok kriter etkili olmaktadır. Bu kriterlerin önem dereceleri karar vericiye göre değişmektedir. Çok ölçütlü karar verme yöntemleri sayesinde birbirleri ile çelişen alternatifler arasından önem dereceleri farklı kriterler ve alt kriterler kullanılarak bilgisayar ortamında tercih etme imkanı sağlanır ve yöntemleri, kriterleri ve alternatifleri karşılaştırma fırsatı elde edilir. Yer seçimine daha objektif bir şekilde karar verilebilmesi ve modelin daha anlaşılabilir hale gelmesi amacıyla Gençlik ve Spor Bakanlığı, Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu bünyesinde Çorum ilinin ilçelerinden birisine yurt kurulması için çok ölçütlü karar verme yöntemlerinden AHP, TOPSIS, ELECTRE, PROMETHE ve VIKOR yöntemleri kullanılmıştır. Bu yöntemler sonucu elde edilen veriler, uzun vadede karşılaşılabilecek problemlere de çözüm niteliğindedir. Çalışmada, Hitit Üniversitesi birimlerinin olduğu dört ilçe alternatifi üzerinde uzman görüşleri ile belirlenen altı ana kriterin nitel ve nicel özellik taşıyan on iki alt kritere göre yöntemler uygulanmış ve tüm yöntemlerde birinci öncelikli ilçe Sungurlu ilçesi en çok yurt ihtiyacı olan ilçe olarak seçilmiştir. Sungurlu ilçesinin seçilmesi yöntemlerde istenilen istikrarın sağladığını göstermektedir. Kamu kurumalarında yer seçimi üzerine yapılan çalışmaların sayısı özel sektöre nazaran daha azdır. Literatürde Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu için bu ve benzeri herhangi bir çalışmaya rastlanılmamıştır. Kriter sayısı değiştirilerek ya da daha detaylı kriterler eklenerek çalışma geliştirilebilir. Bununla birlikte Çorum ili dışında başka iller üzerinde de çalışmalar yapılabilir.

Anahtar Kelimeler : Çok Ölçütlü Karar Verme, Kamu Kurumları Yer Seçimi, AHP, TOPSIS, ELECTRE, PROMETHE, VIKOR Yöntemleri.

Jel Kodları : C44, C6, C63, L74, L88, M1

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

TÜRKİYE'DE ÖĞRENİM GÖREN ULUSLARARASI ÖĞRENCİLERİN ENTEGRASYON SÜRECİ:
GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ ÖRNEĞİ
Dr. Öğretim Üyesi Seda Topgül¹⁷⁷

ÖZET

Bu çalışmada Türkiye'de yükseköğrenim görmekte olan uluslararası öğrencilerin ülkemizde yaşadıkları sorunlar ve sorunlara neden olan faktörlerin ortaya konulması amaçlanmıştır. Bu anlamda, Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi'nde öğrenim gören 18 uluslararası öğrenciden toplanan veriler kullanılmıştır. Araştırma yöntemi olarak nicel ve nitel araştırma yöntemlerinin birlikte kullanıldığı karmaşık desenli bir alan araştırması tasarlanmıştır. Araştırmada öğrencilere barınma, ekonomik yaşam, sağlık, üniversite eğitimi, arkadaşlık ilişkileri, Türkçe öğrenimi, Tokat ili, Türkiye ve gelecek beklentilerine dair çeşitli sorular yöneltilmiştir. Elde edilen nicel veriler SPSS 21.0 istatistik programı kullanılarak frekans ve yüzdelik analizleri yapılmıştır. Nitel veriler için ise içerik analizi kullanılmıştır. Araştırmanın sonucuna göre, öğrenciler Okudukları üniversite ve bölümlerden memnun olmalarına karşın derslerinin ağır olduğunu ve başarılarının orta düzeyde olduğunu düşünmektedir.

Anahtar Kelimeler : Uluslararası Öğrenciler, Adaptasyon, Memnuniyet.
Jel Kodları : I23.

THE ENTEGRATION PROCESS OF THE INTERNATIONAL STUDENTS STUDYING IN
TURKEY EXAMPLE OF GAZİOSMANPASA UNIVERSITY, FACULTY OF ECONOMIC AND
ADMINISTRATIVE SCIENCES

ABSTRACT

The purpose of this study, is to set forth the problems that the international students have in our country and the factors leading to these problems. In this sense, data collected from 18 international students studying at Gaziosmanpasa University, Faculty Of Economic And Administrative Sciences. The method of the research has been designed to be a field study with a complex pattern in which the quantitative and the qualitative research methods are used jointly. Several questions are addressed to the students, regarding sheltering, economic life, health, university education, friendship relations, Turkish learning, Tokat city, Turkey and their expectations from future. Frequency and percentage analyses of the obtained data was performed using SPSS 21.0 statistics software. For the qualitative data, content analysis was used. According to the result of the research, the students believe that their classes are difficult and they have medium-level success although they are satisfied with their university and the departments.

Keywords : International Students, Adaptation, Satisfaction.
Jel Kodları : I23.

¹⁷⁷ Gaziosmanpaşa Üniversitesi, İİBF, Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Bölümü, 60150 Tokat/Türkiye
0356 252 16 16 (2416), seda.topgul@gop.edu.tr

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

GÖÇ VE KADIN SAĞLIĞINA ETKİLERİ
Fatma YILDIRIM¹⁷⁸
Doç. Dr. Nuriye BÜYÜKKAYACI DUMAN¹⁷⁹

ÖZET

Zorunlu göç; mültecilerin ve ülke içinde savaş, doğal ya da çevresel afetler, kıtlık veya kalkınma projeleri nedeniyle yerinden edilenlerin hareketine denilmektedir. Göç, ani ve hızlı bir çevre değişimine sebep olarak sosyal, kültürel ve fiziksel açıdan toplum ve bireyleri etkileyen, sağlık ve sağlık değişkenleri üzerinde ciddi etkilere sahip bir durumdur. Göç sürecinde sağlığı etkileyen etkenler yolculuk, stres, dini ve kültürel faktörler, sağlık hizmetlerine erişimde zorluk, sosyal ağların kaybı, algılanan ırkçılık ve ayrımcılık olarak bildirilmiştir. Göçmenlerin bir hayli sağlıksız koşullarda yaşıyor olması, dengesiz ve yetersiz beslenmeleri ciddi sağlık problemleri yaşamalarına sebebiyet vermektedir. Göç edilen toplumsal çevredeki farklı yaşam biçimi, yeni bir kültüre uyum problemleri, dil engeli, sosyal desteğin azlığı, maddi sorunlar, uyum güçlükleri ve zor çalışma şartları onların psikososyal problemlerini öne çıkarmaktadır.

Günümüzde göçmen kadınların nüfus oranı gittikçe artış göstermektedir. Göç sürecinde sağlık durumu en fazla olumsuz etkilenen grubun kadınlar olduğu bildirilmiştir. Birçok dünya ülkesinde kadının statüsü düşüktür ve düşük statüye sahip kadının göçmen olma durumu da eklenince, bu durum sağlık sorunlarını daha da arttırabilmektedir. Göçmen kadınların, kadın olmanın yanı sıra göçmen oldukları için cinsel taciz, tecavüz ve şiddete maruz kalabildikleri bildirilmiştir. Göçmen kadınların karşılaştıkları bir diğer problem ise maalesef fuhuşa zorlanıyor olmalarıdır. Bu durum kadınları istenmeyen gebelikler, cinsel yolla bulaşan hastalıklar ve HIV enfeksiyonu açısından risk grubuna itmektedir.

Ülkemizde ise göçmen kadınlarda en sık karşımıza çıkan sağlık sorunları başlıca şöyledir: Bulaşıcı hastalıklar, aile planlaması hizmetlerinden yararlanamama, doğum öncesi bakım hizmetlerinden yararlanamama, hastanede yapılan doğumların düşük, evde yapılan doğumların fazla olması, düzensiz adet kanamaları, bazen kendiliğinden olan düşükler, çok sayıda ve kısa aralıklarla olan gebeliklerdir. Sonuç olarak göçmen kadınların yeni topluma uyum sağlamalarını kolaylaştırmak ve psikolojik yönden daha sağlıklı bir yaşam için öncelikle dil probleminin çözülmesi gerekmektedir. Sosyoekonomik düzeylerini güçlendirmek için iş imkânları sağlanması ve sağlık problemlerinin aza indirgenmesi için sağlık hizmetlerinden yararlanmalarının kolaylaştırılması, sağlık ve hastalıkta etkili olan kültürel faktörlerinin değerlendirilmesi gerekmektedir.

Bu çalışmada göç sürecinde kadın sağlığını olumsuz yönde etkileyen faktörleri incelemeyi planladık.

Anahtar kelimeler: göç, kadın sağlığı, göçmen kadınlar.

MIGRATION AND AFFECTIONS OF WOMEN'S HEALTH

ABSTRACT

Forced migration; the movement of refugees and those displaced in the country due to war, natural or environmental disasters, famine or development projects. Migration is a situation that has a serious impact on health and health variables that affect society and individuals in social, cultural and physical

¹⁷⁸ Msc, Hitit Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Hemşirelik Anabilim Dalı, Çorum E-mail: fatmadmryldrm@gmail.com

¹⁷⁹ Doç. Dr., Hitit Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu, Hemşirelik Bölümü, Çorum, E-mail: nuriyebuyukkayaci@hitit.edu.tr

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ 03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

---

terms, causing sudden and rapid changes in the environment. Factors affecting health in the migration process are travel, stress, religious and cultural factors, difficulty in accessing health services, loss of social networks, perceived racism and discrimination. The fact that immigrants live in very unhealthy conditions, unbalanced and undernutrition causes serious health problems. Different social life styles, new cultural adaptation problems, language disabilities, lack of social support, material problems, difficulties in adaptation and difficult working conditions in the migrated social environment highlight their psychosocial problems.

Today, the population of immigrant women is increasing. It has been reported that in the immigration process the women with the most negative health status are women. In many countries of the world, women's status is low and women with low status become immigrants, which can increase health problems even more. It has been reported that migrant women are exposed to sexual harassment, rape and violence because they are immigrants as well as women. Another problem faced by migrant women is that they are forced to prostitution. This pushes women to risk groups for unwanted pregnancies, sexually transmitted diseases and HIV infection.

In our country, the health problems that are most frequently encountered in migrant women are as follows: infectious diseases, inability to benefit from family planning services, inability to benefit from antenatal care services, low births at the hospital, excessive births at home, irregular menstrual bleeding, sometimes spontaneous abortions, pregnancies with short intervals.

As a result, it is necessary for immigrant women to solve the language problem in order to facilitate adaptation to new gathering and for a healthier life in the psychological direction. It is necessary to provide job opportunities to strengthen their socioeconomic levels and to facilitate the utilization of health services to reduce health problems and to evaluate the cultural factors that are effective in health and disease.

In this study we planned to examine the factors that affect women's health negatively in the immigration process.

Key words: migration, women's health, migrant women.

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ 03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

ULUSLARARASI KALKINMA VE İŞBİRLİĞİ YARDIMI KONSEPTİNDE GÜNCEL GELİŞMELER: KALKINMA AJANSLARI VE GÜNEY-GÜNEY İŞBİRLİĞİ

Dr. Öğretim Üyesi Osman Gökhan Hatipoğlu¹⁸⁰

ÖZET

Uluslararası kalkınma yardımı kavramının doğduğu yer olan ABD’de sistemli kalkınma yardımı uygulamaları II. Dünya Savaşı’ndan sonra şekil almıştır. Marshall Planı ile başlayan süreç Soğuk Savaş dönemi ile birlikte Truman’la devam etmiştir. ABD’nin dış yardım politikalarının temel amacı gelişmekte olan ülkelerde üretimi artırarak fakirliği azaltmak, böylece komünizm tehdidini de bertaraf ederek ABD için yeni pazarlar yaratmak olmuştur. USAID bu yardım faaliyetlerinin tek bir kurum altında birleştirilmesi için, Dış İşleri Bakanlığı tarafından yönlendirilen bağımsız bir federal ajans olarak 1961’de kurulmuştur. Ajans 2013 yılı raporuna göre 87 ülkede resmi olarak örgütlenmiş olup, dünyadaki en büyük kalkınma yardımı kuruluşudur. İngiltere’de ise konu bakanlık düzeyinde yönetilmektedir. Yıllık 6.6 Milyar GBP uluslararası yardım yapan Uluslararası Yardım Bakanlığı (DFID) 1964 yılında kurulmuştur. Japon Uluslararası İşbirliği Ajansı (JICA) 1974’de bir kamu kurumu olarak kurulmuş, ancak 2003 yılında özerk bir yardım kurumuna dönüştürülmüştür. JICA 2016 yılında 16.7 milyar USD resmi kalkınma yardımında bulunmuştur. Avustralya’da ülkenin kalkınma ve işbirliği dâhil, denizaşırı yardımları faaliyetlerini yöneten AUSAID 1974’te kurulmuş ve kendi hinterlandında yer alan Okyanusya bölgesi ağırlıklı olmak üzere 37 ülkede örgütlenmiştir. AUSAID 2013 yılında 2.9 milyar USD yardım harcaması yapmıştır. İsveç’te ise kalkınma yardımları ise SIDA eliyle yürütülmektedir. İsveç Dışişleri Bakanlığı’na bağlı olarak 1995 yılından bu yana faaliyet gösteren bir kamu ajansı olan SIDA ülkenin 1.6 milyar USD’lik toplam yardım bütçesinin yarısını yönetmektedir.

Uluslararası kalkınma yardımı kavramı genellikle gelişmiş Kuzey Yarıkürenin az gelişmiş Güney Yarı Küreye sermaye kaynağı ve teknik birikim aktarımı olarak tek yönlü bir akış olarak algılanmıştır. Kalkınma düzeyleri arasındaki farklılıktan kaynaklanan bu eğilim kalkınmakta olan ülkelerin Dünya ekonomisindeki ağırlıklarının artmasıyla değişmeye başlamıştır. Suudi Arabistan, BAE, Çin, Brezilya, Hindistan, Meksika ve Türkiye gibi ülkelerin kalkınma ajans ve kurumlarının öncülüğünde Güney ülkeleri kendi aralarında örgütlü bir biçimde yardımlaşmaya başlamışlardır. Kuzey’e karşı denge arayışıyla Güney ülkelerinin kendi aralarında özellikle de Afrika ülkelerine ağırlık vererek kalkınma dâhil başlattıkları bu yardımlaşma ve işbirliği hareketi geleneksel Kuzey’den Güney’e yardım döngüsüne bir seçenek olarak ortaya çıkmış ve bu kavram SSDC (South to South Development Cooperation) olarak ifade edilmeye başlanmıştır. Son yirmi yıldır ortaya çıkan Güney-güney yardımlaşmasının toplam fon tutarı 2015 yılında 32.2 Milyar USD’na ulaşmakla beraber, bu tutar USAID’in 2017 bütçesi olan 29.4 milyar USD’ni ancak aşmaktadır. Bununla birlikte 2015 verilerine göre Güney Yarıküre dâhilinde ilk üçte yer alan, Suudi Arabistan’ın 13.6 milyar USD, BAE’nin 4.3 milyar USD Türkiye’nin 3.9 milyar USD olan uluslararası yardım tutarlarının İsveç ve Avustralya gibi gelişmiş ülkelerden çok daha yüksek düzeylere geldiği görülmektedir. Güney-güney işbirliğinin yakın bir gelecekte dünyadaki toplam kalkınma yardımı hacmi içinde daha büyük bir paya ulaşarak, değişen güç dengeleri paralelinde geleneksel kuzey yarıküre üstünlüğünü azaltacağı ileri sürülebilir. Bu çalışmanın amacı öncelikle dünyada etkin olan bazı önemli kalkınma ve işbirliği ajansları hakkında genel bir bilgi sağlanması, daha sonra uluslararası kalkınma ve işbirliği yardımı konusunda yeni bir trend olarak ortaya çıkan güney-güney kalkınma yardımı kavramının açıklanmasıdır.

¹⁸⁰ T.C. BOZOK ÜNİVERSİTESİ/Atatürk Yolu 6. km YOZGAT, (533) 166 75 27/ (354) 242 10 40, e-posta: gokhan.hatipoglu@bozok.edu.tr

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ 03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

Anahtar Kelimeler : Güney-Güney Kalkınma ve İşbirliği Yardımı, Yumuşak Güç, Kamu Diplomasisi, Kalkınma ve İşbirliği Ajansları.

Jel Kodları : O 1.

CURRENT DEVELOPMENTS IN THE CONCEPT OF INTERNATIONAL DEVELOPMENT AND COOPERATION AID: DEVELOPMENT AGENCIES AND SOUTH TO SOUTH COOPERATION

ABSTRACT

Systematic development aid practices were shaped after 2nd World War in USA where the international development aid concept was born. The procedure was started with Marshall Plan and maintained by Truman during the Cold War Era. The main aim of American foreign aid policies had been to decrease poverty in developing countries by increasing the production, thus by eliminating the threat of communism to create new markets for USA. USAID was founded in 1961 as an independent federal agency whose policies are directed by Secretary of State in order to combine and sustain foreign aid activities under a single institution. The agency, organized within 87 countries, is the biggest international development institution in the world according to its 2013 annual report. In England the foreign aid issue is directed at ministerial level. Department for International Development with yearly 6.6 billion GBP per annum aid was established in 1964. Japanese International Cooperation Agency (JICA) was founded as a public institution in 1974, whereas was transformed into an autonomous aid agency in 2003. JICA provided an official development aid of 16.7 billion USD in 2016. Being responsible for carrying out the overseas aid activities of Australia including the development and cooperation aids. AUSAID was founded in 1974 and organized through 37 countries most of whose are Oceanian, the hinterland of Australia. In 2013 AUSAID spent 2.9 billion USD on its aids. In Sweden development aids are performed by SIDA. SIDA is a public agency operating under the Ministry of Foreign Affairs and directs the half of the total aid budget of 1.6 billion USD of the country.

The concept of international development aid has generally being perceived as a one-way flow through which the capital resources and technical knowledge is transferred from the developed North to the less developed South. This tendency, resulting from the difference between the levels of development, started to change due to the increase in the share of developing countries in World economics. Led by the development agencies of the countries like Saudi Arabia, UAE, China, Brazil, India, Mexico and Turkey. Southern countries have started to help each other in an organized way. In search of a balance against the North, this assistance and cooperation movement between southern countries themselves and specially toward African countries had become an alternative to the traditional North to South aid cycle and this concept then started to be called as SSDC (South to South Development Cooperation). Although this South to South assistance concept of last two decades had reached the total amount of 32.2 billion USD by 2015, this amount is barely above the 2017 budget of USAID which is almost 29.4 billion USD. However, according to the data of 2015, international aid amounts provided by the top three ranked Southern countries, namely 13.6 billion by Saudi Arabia, 4.3 billion USD by UAE and 3.9 billion USD by Turkey have already seemingly exceeded the aid expenditures of developed countries like Sweden and Australia. The South to South cooperation concept. It can be projected that the South to South cooperation will access a much bigger share in the total development aid volume of the World in near future, and thus reduce the traditional superiority of the North in parallel with the changes in the balance of power. The aim of this study is firstly to present a general information about some important development agencies active in the world and then to explain the South to South development aid concept which has appeared as a new trend in international development and cooperation aid topic.

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

Keywords : South-South Development and Corporation Aid, Soft Power, Public Diplomacy, Development and Cooperation Agencies.

Jel Kodları : O 1.

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

İBADET İLE İLGİLİ SÖZ VARLIĞININ ESKİ ANADOLU TÜRKÇESİ KUR'AN
TERCÜMELERİNDEKİ KARŞILIKLARI
Dr. Öğr. Üyesi Erol KUYMA¹⁸¹

ÖZET

İnançla ilgili ifadeler, dilin söz varlığı içerisinde kavram alanı olarak ayrı bir yere sahiptir. Dinî söz varlığı toplumların tarihleri boyunca manevi birikimlerini, dini algılayış biçimlerini ve bu bunları ifade ediş şekillerini temsil eder. Dini söz varlığını oluşturan kelimeler, başka dillerden alıntı olabileceği gibi mevcut kelimelerden türetme veya kelimelere yeni anlamlar kazandırma yoluyla oluşturulabilirler. Bu anlamda Kur'an tercümeleeri, dini söz varlığının oluşumunda öncelikli bir yere sahiptir. Türkiye Türkçesinin temelini oluşturan Eski Anadolu Türkçesi, kelime hazinesi bakımından günümüz söz varlığına önemli katkılar sağlayacak bir kaynak niteliği taşımaktadır. Özellikle inançla ilgili söz varlığı açısından Eski Anadolu Türkçesi döneminde yapılmış satır arası Kur'an tercümeleeri dikkate değer sayı ve nitelikte örnekler barındırmaktadır. Bu çalışmada, "ibadet" başlığı altında tercümeleerde yer alan söz varlığı örnekleri ele alınmıştır. İbadet kelimesi, iman, ihlas, niyet, tefekkür, namaz, oruç, dil ile zikir, zekat, sadaka, yakınlarla ve fakirlere yardım gibi bir çok unsuru bünyesinde barındıran bir kavram alanını temsil eder. Eski Anadolu Kur'an tercümeleerinde bu kavramlara karşılık gelen ifadeler geçtikleri ayetler üzerinden tespit edilerek Türk dilinin o dönemde bu kavramları nasıl karşıladığı görülmeye çalışılmıştır. Mütercimlerin genel olarak kelime grubu şeklinde bir çeviri yolunu seçtikleri görülmektedir. Fiilimsi grupları, isim ve sıfat tamlamaları, birleşik fiiller bu kavramların çevirisinde öne çıkmaktadır. Arapça kelimelere de sıkça başvurulmuş, yardımcı fiiller yoluyla Türkçeleştirme yolu seçilmiştir. Kelime gruplarının tercih edilmesi Arapça ifadelerin Türkçeye çevirisinde daha anlaşılır ve açık bir anlatım oluşturma çabası şeklinde değerlendirilebilir. İki ayrı satır altı Kur'an tercümesinden elde edilen söz varlığı örnekleri Allah lafzı olan Kur'an'ın çevirinde gösterilen hassasiyeti ve Türkçenin ifade gücünü göstermesi bakımından önem taşımaktadır.

Anahtar kelimeler: Kur'an tercümeleeri, İbadet, Eski Anadolu Türkçesi

¹⁸¹ Hitit Üniversitesi erolkuyma@hitit.edu.tr

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

Tarih	04.05.2018	7. Oturum İKTİSAT
Saat	17.20	
SALON	PROF.DR. HIFZI VELDET VELİDEDEOĞLU	
Moderator	Dr. Öğretim Üyesi Uğur ÇİÇEK	
ISRC 228	Öğr. Gör. Ferhat APAYDIN Adıyaman Üniversitesi	TÜRKİYE'DE SANAYİLEŞMENİN EVRİMİ VE GELECEĞİ
ISRC 230	Dr. Öğr. Üyesi Yılmaz TOKTAŞ Amasya Üniversitesi Dr. Öğr. Üyesi Ali ALTINER Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Dr. Öğr. Üyesi Eda BOZKURT Atatürk Üniversitesi	REEL EFEKTİF DÖVİZ KURUNUN TÜRKİYE'NİN GELİŞMİŞ ÜLKELERE İHRACATI ÜZERİNE ETKİSİNİN İNCELENMESİ: SINIR TESTİ YAKLAŞIMI
ISRC 139	Dr. Öğr. Üyesi Nazif ÇETİN Adıyaman Üniversitesi	KAYIT DIŞI LEGAL-İLLEGAL İKTİSADİ FAALİYETLER VE ÜLKE EKONOMİSİNE ETKİLERİ
ISRC 133	Arş. Gör. Elif KAYA Kilis 7 Aralık Üniversitesi	TÜRKİYE'NİN İHRACATTA REKABET AVANTAJINA SAHİP OLDUĞU SEKTÖRLER, BU SEKTÖRLERDEKİ MUHTEMEL RAKİPLERİ VE BU ÜLKELER İLE KARŞILAŞTIRMALI BİR ANALİZ
ISRC 200	Prof. Dr. Ramazan GÖKBUNAR Manisa Celal Bayar Üniversitesi Dr. Öğr. Üyesi Ahmet Tayfur AKCAN Manisa Celal Bayar Üniversitesi Dr. Öğr. Üyesi Özgür Emre KOÇ Hitit Üniversitesi	DÜNYADA EKONOMİ VE İŞLETME ALANINDA YAPILAN ÇALIŞMALARIN BİBLİYOMETRİK ANALİZİ

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

TÜRKİYE'DE SANAYİLEŞMENİN EVRİMİ VE GELECEĞİ
Öğr. Gör. Ferhat APAYDIN¹⁸²

ÖZET

20. yüzyılın son çeyreğinden itibaren hızlı bir şekilde artan bilim ve teknoloji alanındaki gelişmelerin, özellikle ileri sanayileşmiş toplumları önemli ölçüde ilgilendirmekte ve etkilemektedir. Gelişmiş toplumlar, dördüncü sanayi devrimini hızla yaşarken, bu konjonktürde Türkiye'nin konumu tartışılabilir durumdadır. Türkiye 20. yüzyılı sanayileşme bağlamında arzuladığı hedeflerin gerisinde tamamlamıştır. 21. Yüzyılda gelişmiş ülkeler gerek sanayi gerekse bilgi teknolojileri bağlamında ciddi sıçramalar yaşarken, Türkiye bu süreci daha geriden takip etmektedir. Toplumlar geliştikçe tarım sektöründen sanayi sektörüne gerek işgücünde gerekse katma değerde bir kayma meydana gelir. Bu gelişme aşaması ülkeden ülkeye farklılık göstermekle beraber sanayi sektörünün doyuma ulaşması ve ülkenin belli bir kişi başına Gayri Safi Yurtiçi Hasıla (GSYH) düzeyine ulaştıktan sonra sanayi sektöründen hizmetler sektörüne bir geçiş söz konusu olmaktadır. Tam da bu noktada gelişmiş ülkelerle gelişmekte olan ülkeler ayrılırlar. Şöyle ki gelişmiş ülkelerde hizmetler sektörünün gelişmesi sanayi sektörünün doyuma ulaşması neticesinde ve de belli bir kişi başına gelir seviyesine eriştikten sonra gerçekleşiyorken; gelişmekte olan ülkelerde bu süreç daha erken bir seviyede meydana gelmektedir. Bu bağlamda Cumhuriyet'in kuruluşundan 1980'lere kadar dönemde naif bir sanayileşme hikayesi yaşayan Türkiye, 1980'lerden sonra neoliberal dönüşümle birlikte bir kırılma yaşanmış ilerleyen dönemlerde ise sanayinin GSYH ve istihdam içindeki payı azalmaya başlamıştır. Başka bir ifadeyle Türkiye'de sanayi yeterince gelişmeden ve belli bir kişi başı gelir seviyesine (gelişmiş ülkelerin ulaştığı) ulaşmadan tarımdan direkt hizmetler sektörüne geçiş yaşandığı gözlenmektedir. Bu bağlamda çalışma Türkiye'de sanayileşme süreci ve sanayisizleşmeye geçişin erken başladığı fikri ile literatüre katkı sağlamayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler : Sanayileşme, Sanayisizleşme, Erken Sanayisizleşme.

Jel Kodları : E2, L6, L8

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

REEL EFEKTİF DÖVİZ KURUNUN TÜRKİYE'NİN GELİŞMİŞ ÜLKELERE İHRACATI ÜZERİNE
ETKİSİNİN İNCELENMESİ: SINIR TESTİ YAKLAŞIMI

Dr. Öğr. Üyesi Yılmaz TOKTAŞ
Dr. Öğr. Üyesi Ali ALTINER
Dr. Öğr. Üyesi Eda BOZKURT

ÖZET

Bretton-Woods sisteminin 1973 yılında terk edilmesiyle ülkeler paralarını dalgalanmaya bırakmışlar ve sabit kur sistemini terk etmişlerdir. Döviz kuru sisteminin değişmesiyle birlikte kurlarda meydana gelen oynaklık risk oluşturmakta ve dış ticaret üzerinde etkili olmaktadır. Bu çalışmanın amacı, Türkiye'nin gelişmiş ülkeler özelinde hesaplanan reel efektif döviz kurunun AB-28 ve 8 gelişmiş ülkeye (ABD, Avustralya, Kanada, Japonya, Yeni Zelanda, Norveç, İzlanda ve İsviçre) olan toplam ihracatına etkisinin, 2003Q1-2017Q2 dönemi için çeyreklik verilerle incelenmesidir. Çalışmada serilerin durağanlık analizleri Augmented Dickey Fuller ve Phillips Perron testleri ile gerçekleştirilmiştir. Durağanlık analizi sonucu, serilerin farklı seviyelerde durağan olduğu tespit edilmiştir. Bu nedenle eşbütünleşme ilişkisi analizi için farklı seviyelerdeki durağan değişkenler arasındaki ilişkiyi incelemeye olanak sağlayan Sınır Testi uygulanmıştır. Sınır Testi sonucunda hesaplanan F-İstatistiği değeri 17,79 üst kritik değerden büyük olarak hesaplanmıştır. Sonuç olarak seriler arasında eşbütünleşme ilişkisi tespit edilmiştir. Fakat uzun dönem reel efektif döviz kuru katsayısı istatistiki açıdan anlamsız bulunmuştur. CUSUM ve CUSUMSQ testleriyle kurulan ARDL modelin kararlılığı test edilmiş ve kararlı olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Hata düzeltme katsayısı modelde -0,68 ve istatistiki olarak anlamlı bulunmuştur. Kısa dönemde uzun dönem dengeden bir sapma meydana gelmesi durumunda, sistemin yaklaşık 1,47 dönem sonra dengeye geldiğini göstermektedir. Yani kısa dönemdeki dengesizlikler uzun dönemde düzeltilmektedir. Sonuç olarak incelenen dönemde reel efektif döviz kurunun Türkiye'nin gelişmiş ülkelere olan ihracatına etkisinin olmadığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Reel Efektif Döviz Kuru, ARDL Sınır Testi, İhracat
Jel Kodu: F16, F18, Q56

EXAMINING THE IMPACT OF THE REAL EFFECTIVE EXCHANGE RATE ON TURKEY'S
EXPORTS TO DEVELOPED COUNTRIES BY THE BOUNDS TEST APPROACH

ABSTRACT

With the abandonment of the Bretton-Woods system in 1973, countries abandoned the fixed exchange rate system and were left to fluctuations in the value of their money. With this change in the exchange rate system, volatility in currencies poses risks and affects foreign trade. The purpose of this study is to examine the effects of real effective exchange rates on Turkey's exports to developed countries (EU-28 and USA, Australia, Canada, Japan, New Zealand, Norway, Iceland, and Switzerland) for the period of 2003Q1-2017Q2. In this study, we used augmented Dickey-Fuller and Phillips-Perron tests to perform stationarity analyses of the series and found that the variables were stationary at different levels. Next we performed the bounds test to analyze the cointegration relationship between variables. We calculated the F-statistic value as 17.79, which is higher than the upper critical value, implying a cointegration relation between the series. However, the long-term real effective exchange rate coefficient was not statistically meaningful. The stability of the ARDL model, established by CUSUM and CUSUMSQ tests, was tested and determined to be stable. The error correction coefficient was -0.68 in the model and

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

---

statistically significant. In the short term, a long-term deviation from equilibrium indicates that the system has stabilized after about 1.47 period. That is, imbalances in the short term are corrected in the long run.

Keywords: Real effective exchange rate, ARDL bounds test, exports

Jel Codes: F16, F18, Q56

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ 03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

KAYIT DIŞI LEGAL-İLLEGAL İKTİSADİ FAALİYETLER VE EKONOMİK ETKİLERİ Dr. Öğr. Üyesi Nazif ÇETİN¹⁸³

ÖZET

Kayıt dışı, bireylerin herhangi bir şekilde elde ettikleri kazançları için tahakkuk edecek dolaylı ya da dolaysız vergilerden imtina etmeleri şeklinde tanımlanabileceği gibi, çalışanlara kayıt altına alınmaksızın yapılan ücret vb. ödemeler gibi vergi ve sigorta primi kaybına yol açan faaliyetler olarak da tanımlanabilmektedir.

Kayıt dışı, Ekonomik açıdan olduğu gibi Toplum bilim, Hukuk, Psikoloji, Din bilimleri ve daha birçok disiplin dalının da gündeminde yer alan bir konudur. Kayıt dışı faaliyetler, ekonomik istikrarsızlığa kapı aralamakla kalmayıp aynı zamanda bu faaliyetlerin gerçekleştirildiği ülkelerde ekonomik göstergelerin yanlış hesaplanmasına da neden olmaktadır. Kayıt altına alınamayan ekonomik faaliyetler ekonomi politikalarını olumsuz etkilemekle birlikte ayrıca firmalar, işgücü, hane halkı üzerindeki etkisiyle faktör donanımı üzerinde de önemli ölçüde yansımaları ortaya çıkmaktadır. Bu faaliyetlerin denetlenmesi ve kontrol altına alınması için resmi kayıtlar gerçeği yansıtmamaktadır. Ekonomide kayıtlara geçmeyen faaliyetlerin boyutu; izlenecek politikalar ve ekonomik yaşam için son derece önem taşımaktadır. Bu çalışma ile Türkiye'de kayıt dışı ekonomik faaliyetlerin, nedenleri ile birlikte ele alınması ve önlenmesine yönelik politikaların analiz ve değerlendirilmesi yapılmaya çalışılmaktadır. Bu çalışma ayrıca kayıt dışı ekonominin ülke ekonomileri ile birlikte global ekonomi üzerindeki etkilerinin analiz edilmesi açısından da oldukça önemli görülmektedir.

Kavramsal tanım olarak kayıt dışı ekonomi, kamunun denetimi dışında gerçekleşen ekonomik faaliyetlerle birlikte mal ve hizmet üretiminin GSYH hesaplarına yansımayan kısmı olarak tanımlanmaktadır. Kayıt dışı ekonomi, aynı zamanda kayıt dışında gerçekleşen faktör hareketleri olarak da görülmekte olup işgücü piyasasına yansımaları ve kayıt dışı istihdam olarak gerçekleşmesi ise kayıt dışı ekonomiyi etkileyen en önemli alt başlık olarak değerlendirilmektedir. **Kayıt dışı istihdam**, gerek kendi adına gerekse bir başka yerde bağımlı olarak çalışanların kazançlarının Maliye, SGK vd. ilgili kurumlara hiç bildirilmemesi ya da gün ve ücret olarak eksik bildirilmesini ifade etmektedir.

Dolayısıyla kayıt dışı ekonomi, tüm makro ekonomik göstergeler üzerinde hem doğrudan hem de dolaylı bir etki ortaya koyan faaliyetlerdir ki GSYH, Büyüme, İstihdam, Dış ticaret, Döviz piyasaları ve diğer alanlarla geniş anlamda, işgücü ve istihdam üzerindeki etkileriyle de dar anlamda da kayıt dışı kapsamında değerlendirilmektedir.

Ayrıca yasal olmayan ve suç teşkil eden birtakım faaliyetler de kayıt dışı olarak değerlendirilmekle birlikte yasal kapsama alınamamakta ancak (Uyuşturucu, organ ticareti, fuhuş, kumar vd gibi suç olmakla birlikte iktisadi sonuç doğuran illegal mal ve hizmet ticareti) ekonomik bir değer ile neticelendirildiğinden kayıt dışı ekonomik faaliyetler içerisinde yer almaktadır.

Türkiye'de kayıt dışı istihdam oranı 2002 yılında %52,14 iken 2016 yılı için %33,49 olarak gerçekleşmiştir, hizmetler sektöründe kayıt dışı istihdam oranı 2002 yılında %29,19 iken 2016 yılında %20,35'e gerilemiştir. Mart 2017 döneminde herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşuna bağlı olmadan çalışanların oranı, bir önceki yılın aynı dönemine göre 0,2 puan artarak %33,1'e yükselmiştir. 2015 yılı için Türkiye ve AB'ye tam üye ülkeler arasında kayıt dışı ekonomik faaliyetlerin oranları (GSYH %'si) karşılaştırıldığında, Türkiye'de %27,8 olarak görülen bu oran 31 Avrupa ülkesinde ortalama %18,0 olarak hesaplanmaktadır. Kaldı ki Türkiye'de son 15 yıllık dönemde kayıt dışı oranı makro göstergelerde %32'lerden %26'lara, istihdamda ise %52'lerden %32'lere düşerek %20'lik bir iyileşme gerçekleşmesine rağmen göstergelerde bu farklılıklar söz konusudur.

¹⁸³Adıyaman Üniversitesi, İİBF, İktisat Bölümü, E-mail: nctin@adiyaman.edu.tr

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ 03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

Türkiye ekonomisinde kayıt dışı açısından fark edilir gelişmeler ortaya çıksa da, AB ülkeleri ile karşılaştırıldığında yetersiz kalmaktadır. Çünkü AB ülkelerinde %35-45 aralığında uygulanan vergi tahakkuku ve tahsilat performansı söz konusudur ki bu oran Türkiye’de %25-30 gibi daha düşük bir tahakkuktur ve bir kısmı da tahsil edilememektedir. Bu durum göz önüne alındığında, tahakkuk ve tahsilat yöntemlerinin gözden geçirilmesi ve ortak politikaların geliştirilmesi gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kayıt Dışı Ekonomi, Kayıt Dışı İstihdam, Vergi Kaçakçılığı

JEL Kodları: H2, H26, O17

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

TÜRKİYE'NİN İHRACATTA REKABET AVANTAJINA SAHİP OLDUĞU SEKTÖRLER, BU SEKTÖRLERDEKİ MUHTEMEL RAKİPLERİ VE BU ÜLKELER İLE KARŞILAŞTIRMALI BİR ANALİZ

Arş. Gör. Dr. Kazım Sarıçoban¹⁸⁴
Arş. Gör. Elif Kaya¹⁸⁵

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, Türkiye'nin ihracatta rekabet avantajına sahip olduğu sektörlerdeki muhtemel rakiplerini belirlemek ve bu ülkeler ile karşılaştırmalı bir analiz yapmaktır. Bunun için çalışmada ilk olarak Türkiye'nin rekabet avantajına sahip olduğu sektörler belirlenmiştir. Daha sonra bu sektörlerdeki ihracatta 2014-2016 arası Dünya sıralamasına giren ilk onbeş ülke seçilmiştir. Sonraki aşamada bu ülkelerin Türkiye ile ihracat benzerlikleri hesaplanmıştır. Nihayet, seçilen ülkelerin 2007-2016 yıllarına ait ihracat verilerinin kullanıldığı ve analiz yöntemi olarak Açıklanmış Karşılaştırmalı Üstünlükler yaklaşımının benimsendiği çalışmada, Nispi İhracat Avantajı İndeksi ile RCA değerleri bulunmuştur. Buna göre, sonuçlar, Türkiye'nin emek yoğun ve sermaye yoğun malların ihracatında dünya ölçeğinde bir rekabet avantajına sahip olduğunu göstermiştir. Benzerlik indeksine göre, Türkiye'nin emek yoğun malların ihracatındaki en ciddi rakiplerinin Çin, Vietnam ve Hindistan olduğu; sermaye yoğun malların ihracatında ise en ciddi rakiplerinin Japonya, İspanya, Çek Cumhuriyeti ve Almanya olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler : İhracat Rekabet Gücü, Türkiye, Rakip, Karşılaştırmalı Üstünlükler.
Jel Kodları : F14, L11

THE SECTORS TURKEY HAS COMPARATIVE ADVANTAGES IN EXPORTS, POTENTIAL COMPETITORS IN THIS SECTORS AND COMPARATIVE ANALYSIS TO THEM

ABSTRACT

In this paper, it is aimed to deter Turkey's possible competitors in the sectors which Turkey has comparative advantages in exports on and conduct a comparative analysis between them. To do so, firstly, the sectors that Turkey has advantages on is determined. Then, first fifteen countries, having advantage on the same sectors, from the world export list between 2014 and 2016 are chosen. In the next stage, Turkey's and these countries' export similarity index is measured. Finally, in the paper, Comparative Export Advantage Index and RCA values are calculated by the exports data of chosen countries between 2007-2016 via the Revealed Comparative Advantages method. Accordingly, the results illustrate that Turkey has comparative advantages on the exports of labour intensive and capital intensive goods worldwide. To the Similarity Index, Turkey's grave competitors in labour intensive goods' exports are China, Vietnam and India while those in capital intensive goods are Japan, Spain, Czech Republic, and Germany.

Keywords : Export Competitiveness, Turkey, Competitors, Comparative Advantages.
Jel Codes : F14, L11

¹⁸⁴ Kilis 7 Aralık Üniversitesi, kazimsaricoban@hotmail.com

¹⁸⁵ Kilis 7 Aralık Üniversitesi, +90 (554) 919 1306, elif.k.7@hotmail.com

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

DÜNYADA EKONOMİ VE İŞLETME ALANINDA YAPILAN ÇALIŞMALARIN BİBLİYOMETRİK
ANALİZİ

Prof. Dr. Ramazan GÖKBUNAR¹⁸⁶
Dr, Öğr. Üyesi Ahmet Tayfur AKCAN¹⁸⁷
Dr, Öğr. Üyesi Özgür Emre KOÇ¹⁸⁸

ÖZET

Bibliyometri, özel veya tüzel kişilerin bilim üretme ve yayın performanslarının değerlendirilmesini amaçlayan bilim dalıdır. Bu kapsamda bibliyometrik çalışmalar disiplinlerin entelektüel, sosyal ve kavramsal yapısını araştırmakta, araştırmacıların yöntemlerini ve etki derecelerini ölçmektedir. Çalışmada, Web of Science atıf indeksinde taranmakta olan dergilerde, ekonomi ve işletme alanında yapılan çalışmaların analizi Incites programı kullanılarak yapılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Atıf, Web of Science, Ekonomi ve İşletme, Makale

BIBLIOMETRIC ANALYSIS OF STUDIES IN THE WORLD OF ECONOMY AND BUSINESS

ABSTRACT

Bibliometrics is a science that aims to evaluate the performance of scientific productions and publications of people or legal institution. In this context, bibliometric studies investigate the intellectual, social, and conceptual structure of disciplines and measure the methods and impact ratings of people. In this study, we investigate that papers which is indexing Web of Science Journals on economics and business area by using Incites program.

Key Words: Citation, Web of Science, Economics and Business, Article

¹⁸⁶ Prof. Dr. Manisa Celal Bayar Üniversitesi, İİBF, ramazan.gokbunar @cbu.edu.tr

¹⁸⁷ Dr, Öğr. Üyesi, Manisa Celal Bayar Üniversitesi, İşletme Fakültesi, tayfur.akcan@cbu.edu.tr

¹⁸⁸ Dr, Öğr. Üyesi, Hitit Üniversitesi, İİBF, oemrekoc@hitit.edu.tr

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

Tarih	04.05.2018	8. Oturum SAĞLIK/SPOR
Saat	17.20	
SALON	ALACAHÖYÜK	
Moderator	Dr. Öğr. Üyesi Sinan BULUT	
ISRC 191	Arş. Gör. Ayşe Burcu BAŞÇI Hitit Üniversitesi	HEMŞİRELİK BAKIMINDA YAKLAŞIMLAR BAĞLAMINDA GÖÇ-SAĞLIK İLİŞKİSİ
ISRC 227	Öğr. Gör. Emre YAMANER Hitit Üniversitesi Prof. Dr. Osman İMAMOĞLU Ondokuz Mayıs Üniversitesi Öğr. Gör. Gül YAMANER Hitit Üniversitesi Bilim Uzmanı Burhan ÖZKURT Batman Emniyet Müdürlüğü	PEYGAMBER VE ASRISAADET DÖNEMİNDE SPORUN ÖNEMİ
ISRC 80	Öğr. Gör. Bülent SAPAZ Hacettepe Üniversitesi Öğr. Gör. Dr. Gamze YORGANCIOĞLU TARCAN Hacettepe Üniversitesi	ARAMA MOTORU OPTİMİZASYONU (SEO): ÖZEL HASTANE WEB SİTELERİ ÜZERİNE BİR İNCELEME

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

HEMŞİRELİK BAKIMINDA YAKLAŞIMLAR BAĞLAMINDA GÖÇ-SAĞLIK İLİŞKİSİ
Arş. Gör. Ayşe Burcu BAŞÇI¹⁸⁹

ÖZET

Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) sağlığı “sadece hastalık ve sakatlığın olmayışı değil, fiziksel, sosyal ve mental yönden tam bir iyilik halidir” biçiminde tanımlamaktadır. İyilik hali bireye ve zamana göre farklılıklar göstermekte, bireylerin sağlığı algılama biçimleri, kültürel farklılıkları, yaşam biçimleri ve sosyal çevreleri sağlığın tanımını toplumdan topluma değiştirmektedir. Tüm toplumlarda görülebilen göç bireyin fiziksel çevresindeki istemli veya zorunlu, geçici veya kalıcı bir değişim olması bakımından bireyi sağlığın çeşitli faktörleri açısından etkilemektedir. Göçün yol açtığı bulaşıcı hastalıklar, üreme sağlığı sorunları, yetersiz beslenme, travma, stres ve anksiyete gibi ruhsal sorunlar, göç edilen yere ya da kültüre uyum sorunları, ekonomik sorunlar, hizmete ulaşamama, iletişim sorunları ve sosyal dışlanma gibi sorunlar bireylerin iyi olma durumlarını etkileyen temel unsurlardır.

Göç; Kişilerin hayatında çok önemli bir yer tutan, hayatlarının bir kısmını ya da tamamını geçirmek amacıyla kendi yerleşim yerlerinden başka yerleşim yerlerine istemli ya da zorla taşındıkları bir durumdur. Göç süreci çeşitli olayları içeren, kişisel ve sosyal süreçlerden etkilenen çok boyutlu bir süreçtir. Bu noktada göçün sağlık üzerindeki etkisi önem kazanır. Göçün sağlık göstergelerine olan etkisi çok önemlidir. Bu nedenle öncelikli grup olarak kabul edilmesi gereken göçmenlerin kültürel özellikleri, yaşam biçimleri, sağlığa olan yaklaşımları, sağlıklı yaşam davranışları ve risk faktörlerinin bilinmesi hemşirelik bakım yaklaşımlarında son derece önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler : Göç, Sağlık, Göç ve Sağlık İlişkisi.

Jel Kodları : I1.

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

PEYGAMBER VE ASRISAADET DÖNEMİNDE SPORUN ÖNEMİ

Prof. Dr. Osman İMAMOĞLU¹⁹⁰

Öğr. Gör. Emre YAMANER¹⁹¹

Öğr. Gör. Gül YAMANER¹⁹²

Burhan ÖZKURT¹⁹³

ÖZET

Bu çalışmada Hz. Muhammet ve asrısaaadet döneminde sporun önemi araştırılmaya çalışılmıştır. Araştırmada literatür taraması yanında hadisler ve İslami kaynaklara yer verilmiştir.

Son Peygamber Hz. Muhammet'in Kuran-i kerimin nazil olduğu ve İslam'ı tebliğ döneminde ashabını en iyi şekilde eğitmek ve yetiştirmek için bazı spor branşlarını bizzat yaptığı görülmüştür. Ümmetini spor yapmaya teşvik etmiştir. Özellikle kılıç, mızrak, ok gibi savaş aletlerinin kullanımı ile birlikte güreş, yüzme, atıcılık, binicilik, koşu/atletizm, halk oyunları ve deve yarışları bizzat yapılmış ve teşvik görmüştür. Hz. Muhammet güreş, koşu ve yüzmeyi kendisi de yapmıştır. Günümüz modern bazı spor dallarına da işaret etmiştir. Bunlar halter, tüfek atış, okçuluk, eskrim vs sayılabilir. Bir yandan İslam dininin yayılmasına önem verirken diğer yandan sporu teşvik ederek bedensel, ruhsal ve sosyal yönden güçlü bir topluluk/ümmet ortaya çıkarmaya çalışmıştır.

İslam dininin peygamberi Hz. Muhammet ve onun ashabı döneminde Kur'an'ın genel hükümlerinden hareketle Kur'an'ın bütünlüğü içerisinde spor yapmaya ve onu yaymaya olumlu yaklaşmıştır. Hz. Muhammet'in sözleri olan hadislerde sporla ilgili ayrıntılı bilgiler bulunduğu ve sporu yapmaya teşvik edildiği görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Spor, İslam

¹⁹⁰ Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Yaşar Doğu Spor Bilimleri Fakültesi, TÜRKİYE

¹⁹¹ Hitit Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, TÜRKİYE

¹⁹² Hitit Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, TÜRKİYE

¹⁹³ Polis Memuru/Batman

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

ARAMA MOTORU OPTİMİZASYONU (SEO): ÖZEL HASTANE WEB SİTELERİ ÜZERİNE BİR
İNCELEME

Öğr.Gör.Uz. Bülent SAPAZ
Öğr.Gör.Dr. Gamze YORGANCIOĞLU TARCAN

ÖZET

Günümüzde sağlık alanında internet, bilgisayar bileşenleri ve mobil teknolojiler yoğun olarak kullanılmaya başlamış, sosyal medya, bloglar ve web siteleri çevrimiçi pazarlamanın potansiyel araçları olmuştur. Sağlık sektöründeki artan rekabet bu teknolojilerin doğru ve etkili olarak kullanımını gerektirmektedir. Bu bağlamda hastanelerin birçoğu kurumsal ve profesyonel olarak tasarlanan web sitelerine sahiptir. Bu web siteleri aracılığı ile tanı ve tedavi sürecine ilişkin sağlık verileri paylaşılırken aynı zamanda sağlık turizmi, pazarlama ve insan kaynakları yönetimi gibi fonksiyonlar da yerine getirilmektedir. Ancak, bu web sitelerinin amaca uygun kullanılabilmesi için niteliksel ve niceliksel açıdan taşınması gereken bazı özellikler bulunmaktadır. Arama motoru optimizasyonu (Search Engine Optimization-SEO) bu özelliklerin yeterliğini puanlandırarak, bir web sitesinin hedef arama kelimelerinde Google, Yandex, AOL Search, Yahoo Search gibi kullanıcıların sıklıkla tercih ettiği arama motorlarında ilk bir kaç sayfada, daha üst sırada çıkmasını sağlayacak web sitesi içi ve web sitesi dışında çeşitli etkenlerin analiz edilerek yapıldığı iyileştirme ve düzenleme teknikleridir. Hastaneler tarafından yapılacak optimizasyon, kurumsal gönüllüğü artıracak gibi hasta potansiyeli ve yabancı hastaların kazanılması açısından da avantaj sağlayacaktır. Bu çalışmada, özel hastanelere ait kurumsal web sitelerinin arama motoru optimizasyonu (SEO) açısından değerlendirilmesi amaçlanmaktadır. Bu amaç doğrultusunda Ankara İli'nde faaliyet gösteren özel hastanelere ait kurumsal web siteleri arama motoru optimizasyonu ve ilgili bileşenler açısından incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sağlık, hastane, teknoloji, internet, web siteleri, arama motoru optimizasyonu.

SEARCH ENGINE OPTIMIZATION (SEO): AN INVESTIGATION INTO PRIVATE HOSPITAL
WEB SITES

ABSTRACT

Nowadays, it has begun to use the internet, computer components and mobile technologies in healthcare, social media, blogs and web sites became potential tools for the online marketing. Because of the increasing competition in health sector these technologies need to use correctly and efficiently. In this context, the most of the hospitals have institutional and professional designed web sites. While the health data about diagnosis and treatment is sharing through these web sites at the same time the functions of health tourism, marketing and human resource management are done. But, there are some features about qualitative and quantitative perspective to use these web sites purposeful. Search Engine Optimization (SEO) ranks these features and it refers to techniques of remediation and regulation that analyze many determinations from inside and outside of the website to help the website rank higher that is listed on the first one or two page in popular search engines that the users usually prefer like Google, Yandex, AOL Search, Yahoo Search etc. The optimization which is done by hospitals as will enhance corporate visibility at the same time take the advantages about patient potential and getting foreign patients. In this study, it is aimed to evaluate the institutional web sites of private hospitals about research engine optimization (SEO). In accordance with this purpose, institutional web sites of private hospitals operating in the city of Ankara has been investigated from the standpoint of search engine optimization and related components.

Key Words: Health, hospital, technology, internet, web sites, search engine optimization.

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

2. GÜN		
05.05.2018 CUMARTESİ SAAT: 09.00		
EŞ ANLI OTURUMLARI		
Tarih	05.05.2018	1. Oturum PAZARLAMA-DİĞER ALANLAR
Saat	09.00	
SALON	ANADOLU	
Moderator	Dr. Öğretim Üyesi Sevinç SOYOCAK ÖZALP	
ISRC 110	Arş. Gör. Kübra müge ÇAKARÖZ Hitit Üniversitesi Doç. Dr. Sabiha KILIÇ Hitit Üniversitesi	WEB SİTESİ TASARIM ÖZELLİKLERİNİN WEB SİTE PERFORMANSI ÜZERİNDEKİ ETKİSİ: HİTİT ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ
ISRC 215	Dr. Öğr. Üyesi İsa DEMİRKOL Kırıkkale Üniversitesi	TEDARİK ZİNCİRİ YÖNETİMİNDE BİLGİ PAYLAŞIMININ ROLÜ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA
ISRC 179	Öğr. Gör. Dr. Şaban ALTIN Bozok üniversitesi Öğr. Gör. Behiye ÇİÇEK Bozok üniversitesi Öğr. Gör. Kübra SAĞLAM Bozok üniversitesi	MESLEK YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN TÜKETİM ALIŞKANLIKLARINDA MARKA FARKINDALIĞININ ETKİSİ
ISRC 175	Arş. Gör. Buğra BAĞCI HİTİT ÜNİVERSİTESİ Arş. Gör. Safa HOŞ HİTİT ÜNİVERSİTESİ Dr. Öğr. Üyesi Ömür DEMİREK HİTİT ÜNİVERSİTESİ	YENİ ÜRÜN KÂRLILIĞININ SİMÜLASYON TEKNİĞİ İLE TAHMİNİ
ISRC 104	Arş. Gör. Kübra müge ÇAKARÖZ Hitit Üniversitesi Doç. Dr. Sabiha KILIÇ Hitit Üniversitesi Bilim Uzmanı Leyla BEZGİN	SOSYAL MEDYANIN ETKİN KULLANIMIYLA FİRMA PERFORMANSI ARASINDAKİ İLİŞKİ; Bankacılık Sektöründe Bir Araştırma
ISRC 140	Öğr. Gör. İlknur TÜFEKÇİ Hitit Üniversitesi Bilim Uzmanı Leyla BEZGİN	CEP TELEFONU MARKALARINDA MARKA AŞKI BELİRLEYİCİLERİ
ISRC 154	Dr. Öğr. Üyesi Emrah BILGENER Hitit Üniversitesi	PROTON POMPASI İNHİBİTÖRLERİ VE AKILCI KULLANIMI

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

WEB SİTESİ TASARIM ÖZELLİKLERİNİN WEB SİTE PERFORMANSI ÜZERİNDEKİ ETKİSİ:
HİTİT ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ
Arş. Gör. Kübra müge ÇAKARÖZ
Doç. Dr. Sabiha KILIÇ

ÖZET

Günümüzde bilgisayar ve internet kullanımının yaygınlaşmasıyla bilgi üretme ve elde etme yöntemleri değişmiş ve web sayfaları en çok bilginin üretildiği ve erişildiği ortamlar haline gelmiştir. Web sitelerinde yer alan bilgilerin ulaşılabilirliği ve web sitesi tasarımı web sitesinin kullanılabilirliğini artırmaktadır. Bu çalışmada, web sitesi tasarım özelliklerinin web sitesi performansı üzerindeki etkisinin belirlenmesi amaçlanmaktadır. Çalışmanın temel varsayımı web sitesi tasarım özelliklerinin web sitesi performansını etkilediğidir. Çalışmaya Hitit Üniversitesinde eğitim gören ve Hitit Üniversitesi web sitesini aktif kullanan 30 kız ve 30 erkek olmak üzere toplam 60 öğrenci gönüllü olarak katılmıştır. Çalışmanın amacı ve varsayımı doğrultusunda deney tasarımı gerçekleştirilmiştir. Katılımcılara Mart ve Nisan aylarında Hitit Üniversitesi web sitesine ilişkin hazırlanan 25 sn'lik video izlettirilmiştir. Katılımcılar web sitesi tasarım özelliklerini içeren videoyu izlerken göz bebeği hareketleri Gazepoint göz izleme cihazı ile kayıt altına alınmıştır. Göz İzleme Analizi sonucunda üç farklı göz izleme haritası elde edilmiştir Bunlar; Hareketli nokta haritası, Isı haritası ve saydam harita olarak adlandırılmaktadır. Verilerin analizinde yüzde ve frekansları gösteren tanımlayıcı istatistikler kullanılmıştır. Elde edilen veriler yardımıyla web sitesi tasarım özelliklerini görüntüleyen katılımcı sayıları ve katılımcıların ortalama odaklanma süreleri belirlenmiştir. Çalışma sonucunda web sayfalarında bilginin sunulma şeklinin ve web sitesi tasarım özelliklerinin web sitesi performansını etkilediği belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Web sitesi tasarım özellikleri, Nörogörüntüleme Teknikleri, Göz İzleme
Jel Kodu: M30, M31

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

TEDARİK ZİNCİRİ YÖNETİMİNDE BİLGİ PAYLAŞIMININ ROLÜ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA
Dr. Öğr. Üyesi İsa Demirkol¹⁹⁴

ÖZET

Tedarik Zinciri Yönetimi (TZY), müşterilerin müşterilerine tedarikçilerin tedarikçilerine dek uzanan bir ağdaki malzeme, bilgi ve para gibi her tür akışın yönetimini ifade eder. Bilgi paylaşımı, faydalı bilgileri kişilere veya kuruluş birimlerine dağıtmak anlamına gelir. Günümüzde şirketler arasında bilgi paylaşımı eksikliği mevcuttur, bu da işletmeler arasında eylemlerin koordinasyonunun yetersiz kalmasına neden olmaktadır. Dolayısıyla işletmelerin hayatta kalabilmeleri ve tedarik zinciri entegrasyonunu etkinleştirilmesi için bilgi paylaşımı önemli bir yaklaşım olarak hizmet etmektedir. Bu açıdan küresel ekonomide ayakta kalabilmek ve rekabet edebilmek için üretim sektörünün güncel ve uygun bilgi/bilgileri paylaşması yaygınlaştırması gerekmektedir. Günümüzde, bilgi ve iletişim teknolojilerindeki ilerlemeyle birlikte bilgi paylaşımı daha akılcı hale gelmiştir. Tedarik zincirindeki bilgi paylaşımı şirketlerin rekabet avantajlarının iyileştirilmesine, uzun vadeli işbirliğine, koordinasyonunun küresel olarak uygulanmasıyla daha verimli hale getirmiştir. Bu çalışmanın amacı; üretim sektöründeki işletmelerin Tedarik Zinciri Yönetiminde bilgi paylaşımı rolü üzerine bir anket geliştirilmiştir. Tedarikçilerle ve müşterilerle yakın işbirliği, maliyeti düşürme, belirsizliği azaltma, stok azaltılması ve etkin stok yönetimi, sosyal bağların güçlendirilmesi, erken problem tespiti, siparişten teslimata kadar azaltılmış çevrim süresi, optimize edilmiş kapasite kullanımı, kamçı etkisinin önemli ölçüde azaltılması, pazara erken girme gibi 10 adet Tedarik Zinciri Yönetimi uygulaması dikkate alınarak bunların işletme performansı üzerine etkileri araştırılmıştır.

Anahtar Kelimeler : Üretim, Bilgi ve Ürün Kalitesi, Pazarlama,
Jel Kodları : L11, L15, M3

¹⁹⁴ Kurum adı, telefon, e-posta (Yazışma yapılacak yazar) –Times New Roman 10 punto-tek satır aralık-iki yana yaslı

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

MESLEK YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN TÜKETİM ALIŞKANLIKLARINDA MARKA

FARKINDALIĞININ ETKİSİ

Öğr. Gör. Dr. Şaban ALTIN¹⁹⁵

Öğr. Gör. Dr. Behiye ÇİÇEK¹⁹⁶

Öğr. Gör. Dr. Kübra SAĞLAM¹⁹⁷

ÖZET

Günümüzde artık bireylerin satın alma davranışları üzerinde giderek daha fazla belirleyici olmaya başlayan markalar, işletmelerin yoğun rekabet ortamında rakiplerinden farklılaşmasını ve tüketicinin zihninde yer almasını sağlamaktadır. Bu noktadan hareketle marka, tüketicilerin ilgisini çekmek ve satın almaya teşvik etmek için en önemli faktör olmuştur. İşletmeler bu durumda sahip olduğu markalarının tüketici tarafından diğer markalardan farklı olarak algılanmasını hedeflemektedir. Bununla birlikte işletmelerin yanında tüketiciler, satın alma davranışı sergilerken marka olan ürün veya hizmet özelliklerinin yanında hedef kitlenin demografik, sosyolojik, psikolojik vb. özelliklerinden de etkilenmektedir. Buradan hareketle çalışmanın amacı da tüketicilerin marka tercihlerini etkileyen demografik, sosyolojik ve psikolojik faktörlerinin meslek yüksekokulu öğrencileri üzerindeki etkilerini açığa çıkarmak ve çözüm önerileri sunmaktır. Yapılan bu araştırmanın ana kitlesini Yozgat Bozok Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu öğrencileri oluşturmaktadır. Bu kapsamda tesadüfi örnekleme yöntemiyle seçilmiş 250 kişiye yüz yüze anket yöntemi uygulanarak veriler elde edilmiştir. Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistik yöntemlerinden ve tahminleyici istatistik yöntemlerinden yararlanılmıştır. Aynı zamanda gizil değişkenler arasındaki ilişkilerin test edilmesinde yapısal eşitlik modelinden yararlanılmıştır. Anket uygulaması sonucunda örneklemden elde edilen verilere ilişkin bulgulara göre; Bozok Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu öğrencileri tüketim ihtiyaçlarını karşılarken, markayı çok önemli görmedikleri, belirli bir markayı tercih etmedikleri, markalı ürünlerin fiyatı yüksek bununla beraber kaliteli olarak değerlendirdikleri; markanın tanınır ve garantili ürünü ifade ettiği; markalı ürünleri satın alırken kalitesinin önemli olmasının yanında ve önerilerin de etkili olduğu görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Marka, Tüketici Davranışı, Marka tercihi.

THE EFFECT OF THE BRAND DIFFERENCES IN THE CONSUMPTION HABITS OF
VOCATIONAL SCHOOL STUDENTS

ABSTRACT

Nowadays, brands that are becoming more and more decisive on the buying behaviors of the individuals, ensure that the businesses differ from their competitors in the intense competition environment and take place in the consumer's mind. From this point on, the brand has become the most important factor in attracting consumers and encouraging them to buy. In this case, the companies aim to perceive the brands they possess as different from the other brands by the consumers. Alongside this, besides the businesses, consumers exhibit buying behaviors, besides the product or service characteristics of the brand, besides demographic, sociological, psychological etc. are also influenced by their characteristics. The purpose of working from this point is to expose the effects of demographic, sociological and psychological factors affecting consumers' brand preferences on vocational high school students and to propose solutions. The main body of this research is Yozgat Bozok University Social

¹⁹⁵ Bozok Üniversitesi, Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu, Yozgat-Türkiye, sabanalтин0797@gmail.com

¹⁹⁶Bozok Üniversitesi, Şefaati Meslek Yüksekokulu, Yozgat-Türkiye, cicek.behiye@hotmail.com

¹⁹⁷ Bozok Üniversitesi, Şefaati Meslek Yüksekokulu, Yozgat-Türkiye, kubrasaglam6202@gmail.com

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ 03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

Sciences Vocational School students. In this context ... person-to-person face-to-face survey method was applied to obtain data. Statistical analyzes were performed using SPSS 23.0. The data obtained from the sample were interpreted by using descriptive statistical methods. As a result of the questionnaire survey, students of Bozok University Vocational School of Social Sciences met consumer needs, they did not consider the brand very important, they did not prefer a certain brand, the branded products evaluated it as high quality with high price. brand is recognized and guaranteed product; As well as quality is important when purchasing branded products and suggestions are also effective.

Key words: Brand, Consumer Behavior, Brand preference.

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

YENİ ÜRÜN KARLILIĞININ SİMÜLASYON TEKNİĞİ İLE TAHMİNİ

Arş. Gör. Buğra Bağcı¹⁹⁸

Arş. Gör. Safa Hoş¹⁹⁹

Dr. Öğr. Üyesi Ömür Demirer²⁰⁰

ÖZET

Planlama, yapılacak hamleleri şimdiden belirleyen bir süreçtir. Gelecekte muhtemel karşılaşılabilecek durumlar arasından en azından bir kısmının öngörülebilmesi ve bu sayede belirsizliklerin azaltılması iyi bir planlama yapılabilmesi için gereklidir. Ancak tüm bu planlama, tahmin, belirsizliğin azaltılması gibi kavramların tamamı bütüncül olarak ele alındığında başarıya ulaşma ihtimali yükselecektir.

Tahmin, herhangi bir olayın belirli bir geçmişten günümüze kadar aldığı değerler ve gidişatını inceleyerek, teoride belirli varsayımları da sağlaması şartıyla gelecekte nasıl bir hal alacağını belirlemek için yapılan uğraşların tamamı olarak tanımlanmaktadır (Kayım H., 1985, s.1). buradan hareketle tahmin yapmanın amacı ise kişilerin ve işletmelerin gelecekte karşı karşıya kalabilecekleri durumları önceden öngörmek, çeşitli verileri ve yöntemleri kullanarak daha önceden önlemler alınmasını sağlamaktır. Gelecekte karşılaşılabilecek olan senaryolara hazırlıklı olmak, planlar yaparak politikalar inşa etmek ve bunların sonucunda kararlar almak ancak geleceğin iyi tahminlenmesiyle sağlanabilecektir. Bu bağlamda yapılacak iyi bir tahmin belirsizliğin sebep olduğu endişeyi de belli ölçüde giderecektir (Orhunbilge N., 1999, s.1).

Şüphesiz işletmeler kar etmek amacıyla kurulurlar. Ancak işletmelerin kar etmeleri için bazı faaliyetleri yerine getirmesi gerekir. İşletme yönetimi kar etmek ve başarılı olmak için karı etkileyen unsurları dikkate almak zorundadırlar. Kar planlaması da işletme yönetiminin başarısı için çok önemlidir.

Bu çerçevede çalışmamızda bir işletmenin piyasaya sürmeyi düşündüğü bir ürünün karının simülasyon tekniği ile tahmin edilmesi amaçlanmıştır. Simülasyon; üzerinde çalışılan bir sistemin davranışını inceleme, tanımlama, sistemde bulunan değişkenlerdeki değişimlerin etkilerini belirleme ve böylece sistemin gelecekteki davranışlarını öngörme amacı taşıyan bir matematiksel bir tahmin yöntemi olarak kullanılabilir. Simülasyon, sistemin davranışlarını modelleyerek anlamak amacıyla kurulan model üzerinde farklı senaryoları deneme imkanı sağlar. Dolayısıyla simülasyonda kurulan modelde kullanılan karar değişkenlerine farklı değerler verilerek, sistemin değerlerdeki bu değişikliklere vereceği tepkiler belirlenmeye çalışılır ve elde edilen sonuçlar dikkate alınarak simüle edilen sisteme ilişkin planlamalar yapılır.

Çalışmada Excel ortamında yapılan simülasyon tekniği ile kar fonksiyonu 10.000 kez simüle edilerek kar ve zarar olasılıkları hesaplanacak ve işletmenin ürün hakkındaki kararları tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler : Ürün karlılığı, Simülasyon Tekniği

Jel Kodları : C0, C1, C6.

¹⁹⁸ Hitit Üniversitesi, (0364) 225 77 00, bugrabagci@hitit.edu.tr

¹⁹⁹ Hitit Üniversitesi, (0364) 225 77 00, safahos@hitit.edu.tr

²⁰⁰ Hitit Üniversitesi, (0364) 225 77 00, omurdemirer@hitit.edu.tr

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

SOSYAL MEDYANIN ETKİN KULLANIMIYLA FİRMA PERFORMANSI ARASINDAKİ İLİŞKİ;
BANKACILIK SEKTÖRÜNDE BİR ARAŞTIRMA

Arş. Gör. Kübra müge ÇAKARÖZ

Doç. Dr. Sabiha KILIÇ

Bilim Uzmanı Leyla BEZGIN

ÖZET

Çalışmanın amacı hizmet kurumlarının sosyal medya kullanım düzeyleri ile finansal performansları arasında ilişki bulunup bulunmadığının belirlenmesidir. Bu amaçla sosyal medya kullanıcılarının etkileşim sayıları ve kurumların sosyal medya yayın sayıları ile kurumların sosyal medya takipçi sayıları ve kurumların sosyal medya takipçi sayıları ile finansal performans ilişkileri değerlendirilmiştir. Araştırmanın temel varsayımı kurumların sosyal medya takipçi sayıları arttıkça finansal performanslarının da artacağıdır. Çalışmanın amacı ve varsayımı doğrultusunda Türkiye’de sosyal ağ sitesi olan Facebook’u aktif olarak kullanan 24 banka araştırmanın örneklemini oluşturmaktadır. Çalışmada boomsocial.com ve facebook.com sitelerinden 01.06.2017-30.09.2017 tarihleri arasında elde edilen bankaların Facebook hesaplarına ilişkin veriler, SPSS 19.0 paket programı ile değerlendirilmiştir. Verilerin analizinde yüzde ve frekansları gösteren tanımlayıcı istatistikler kullanılmıştır. Çalışmanın modeline uygun olarak geliştirilen hipotezler Doğrusal Regresyon analizi ile test edilmiştir. Çalışma modeline uygun olarak geliştirilen H_{1a1} , H_{1a2} , H_{1b1} , H_{1b2} , H_{1c1} , H_{1c2} , H_{2a} , H_{2b} , H_{3a} ve H_{3b} hipotezleri kabul edilirken, H_{1a3} , H_{1a4} , H_{1b3} , H_{1b4} , H_{1c3} , H_{1c4} , H_{2c} ve H_{2d} hipotezleri reddedilmiştir. Çalışma sonucunda bankaların sosyal medya hesaplarını aktif olarak kullandıkları ve *“kurumların sosyal medya hesaplarında yayınladıkları video ve fotoğraf sayıları ve sosyal medya kullanıcılarının bu yayınlara ilişkin beğeni, yorum ve paylaşım sayıları ile kurumların sosyal medya takipçi sayıları arasında ilişki bulunduğu”* ancak buna karşılık *“kurumların sosyal medya hesaplarında yayınladıkları link ve metin sayıları ve sosyal medya kullanıcılarının bu yayınlara ilişkin beğeni, yorum ve paylaşım sayıları ile kurumların sosyal medya takipçi sayıları arasında ilişki bulunmadığı”* ve buna bağlı olarak *“kurumların sosyal medya takipçi sayıları ile finansal performans göstergelerinden net karları ve sektör payları arasında ilişki bulunduğu”* tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler : Sosyal Medya, Hizmet Pazarlaması, Bankacılık Sektörü

Jel Kodları :M30, M31

RELATIONSHIP BETWEEN SOCIAL MEDIA EFFICIENT USE AND COMPANY
PERFORMANCE; A Research in Banking Sector

ABSTRACT

The purpose of the study is to determine whether there is a relationship between the social media usage levels of the service institutions and their financial performances. For this purpose, the interaction numbers of social media users, the number of social media publications of institutions, the number of social media followers of institutions and the number of social media followers of institutions and financial performance relations were evaluated. The basic assumption of the research is that as the number of social media followers increases, financial performances will increase. social networking site Facebook in Turkey, which is the purpose and hypothesis of the study is the research sample of 24 banks actively using. The data related to the Facebook accounts of the banks obtained from boomsocial.com and facebook.com sites between 01.06.2017-30.09.2017 were evaluated with SPSS 19.0 package program. Descriptive statistics showing percentages and frequencies were used in the analysis of the data.

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ 03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

Hypotheses developed in accordance with the model of the worker were tested by Linear Regression analysis. The hypotheses H_{1a3} , H_{1a4} , H_{1b3} , H_{1b4} , H_{1c3} , H_{1c4} , H_{2c} and H_{2d} were rejected when the hypotheses H_{1a1} , H_{1a2} , H_{1b1} , H_{1b2} , H_{1c1} , H_{1c2} , H_{2a} , H_{2b} , H_{3a} and H_{3b} were accepted. As a result of the study, it was found that banks actively use social media accounts and that "the number of videos and photos that institutions publish on their social media accounts and social media users are related to the ratings, comments and shares of these publications and the social media followers of the institutions" the number of links and texts they publish in their accounts and that social media users have no relation between the number of ratings, comments and shares of these publications and the number of social media followers of institutions "and accordingly, the relationship between the number of social media followers of institutions and net profit from financial performance indicators and sector share found ".

Keywords: Social Media, Service Marketing, Banking Sector

Jel Codes: M30, M31

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

CEP TELEFONU MARKALARINDA MARKA AŞKI BELİRLEYİCİLERİ

Öğr. Gör. İlknur Tüfekçi²⁰¹

Leyla Bezgin²⁰²

ÖZET

Marka aşkı, marka sadakatının bir uzantısı olarak pazarlama literatüründe yeni ve hızla gelişen bir kavram olarak karşımıza çıkmaktadır. Markalaşmanın öneminin anlaşılmasıyla birlikte günümüzde markalı ürünlerin sayısı artış göstermiş ancak her marka, tüketici tarafından tercih edilmediği görülmüştür. Çünkü günümüz tüketicisi satın alma kararını rasyonel değil duygusal olarak vermekte yani duygusal bağ kurduğu markaları daha çok tercih etmektedir. Bu yüzden de tüketicilerin markalarına aşık olmasını istemektedir. Bu aşk markaları diğer rakip markalardan farklılaştırarak, rekabet avantajı sağlayan, markanın hayat seyrini uzatan ve kar elde etmesini sağlayan önemli bir bağlıdır.

Bu bağlamda bu çalışmanın amacı, pozitif ağızdan ağza iletişim, prestij ve markaya yönelik tutumun marka aşkına olan etkisini cep telefonu sektöründe belirlemektir. Böylece literatürde yeni bir kavram olan marka aşkına pozitif ağızdan ağza iletişim, prestij ve tutumun ne kadar etkilediği saptanmış olacaktır. Bu çerçevede, araştırmanın ana kütlesini Hitit Üniversitesinde okuyan cep telefonu kullanan öğrenciler oluşturmaktadır. Elde edilen veriler SPSS 22 paket programıyla analiz edilmiştir. Araştırma sonucuna göre pozitif ağızdan ağza iletişim, prestij ve markaya yönelik tutumun marka aşkına pozitif etkinin olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelime: Pozitif Ağızdan Ağza İletişim, Prestij, Tutum, Marka Aşkı.

²⁰¹ Öğretim Görevlisi, Hitit Üniversitesi, ilknurtufekci@hitit.edu.tr

²⁰² İşletme Doktora Öğrencisi, Hitit Üniversitesi, leyla.bezgin@hotmail.com

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

PROTON POMPASI İNHİBİTÖRLERİ VE AKILCI KULLANIMI
Dr. Öğr. Üyesi Emrah BILGENER

ÖZET

PPİ'ler, peptik ülser (PÜ) ve komplikasyonlarında, gastroözefajial reflü hastalıklarında (GÖRH), non-steroid antiinflamatuar ilaçların (NSAİİ) kullanımına bağlı gastrointestinal lezyonlarda, Zollinger Elisson Sendromu'nda, dispepsi ve iki antibiyotik ile beraber *Helicobacter pylori* (*H. pylori*) eradikasyonunda, kullanılırlar. Yaygın bir kullanım alanı olan PPİ'ler, yaklaşık 20-25 yıldır klinik kullanımda olup güvenilir klinik sonuçlar sunmaktadır.

Proton pompa inhibitörlerinin birçoğu, sitokrom P450 ile karaciğerde metabolize edilirken, CYP2C19 polimorfizmi PPİ'lerin farmakodinamik, farmakokinetik ve klinik yararlarını belirlemektedir. PPİ'lerin klinik yararını gösteren gastrik asit baskılama derecesi ve hızı, PPİ'lerin farmakokinetik ve farmakodinamik farklılıklarından kaynaklanmaktadır.

Son dönemlerde PPİ'lerin farmakolojik karakterleri ve tedavi etkinlikleri ile ilgili yapılan çalışmalarda farklı proton pompa inhibitörlerinin, intragastrik pH üzerindeki etkinlikleri karşılaştırılmıştır. Karşılaştırma sonuçlarına göre klinik açıdan PPİ'lar arasında belirgin bir farklılık gözlenmemiştir. Tespit edilen sonuçlar, proton pompa inhibitörü seçimi konusunda yol gösterici olması nedeniyle önemlidir. PPİ seçiminin akılcı ve farmakoekonomik olarak yapılması ülke ekonomisi ve kaynakların verimli bir şekilde kullanılabilmesi açısından önemlidir.

Çok geniş kullanım endikasyonları olan, tüketimi yüksek oranlarda artan ve klinik açıdan anlamlı farkları olmadığı tespit edilmiş PPİ ilaçların akılcı olarak kullanılmaları için farmakoekonomik açıdan bir durum değerlendirmesi gerekmektedir.

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

Tarih	05.05.2018	2. Oturum İşletme
Saat	09.00	
SALON	KADEŞ	
Moderator	Dr. Öğretim Üyesi Gamze Ebru ÇİFTÇİ	
ISRC 89	Arş. Gör. Tuba BORA KILINÇARSLAN Uludağ Üniversitesi Bilim Uzmanı Esra ÖZDEMİR Anadolu Üniversitesi	STOKLAR BAĞLAMINDA BOBİ FRŞ İLE TMS-TFRS UYGULAMALARININ KARŞILAŞTIRILMASI
ISRC 153	Prof. Dr. Habib AKDOĞAN Hitit Üniversitesi Arş. Gör. Ela HIÇYORULMAZ Hitit Üniversitesi	MUHASEBE EĞİTİMİNDE ÖĞRENME MODELLERİ
ISRC 100	Dr. Öğr. Üyesi Hakkı KIYMIK Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Bilim Uzmanı Ayşegül ALTIN Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi	MUHASEBE EĞİTİMİ ALAN LİSANS ÖĞRENCİLERİNİN MUHASEBE MESLEĞİNE BAKIŞ AÇILARININ DEĞERLENDİRİLMESİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA
ISRC 63	Dr. Öğr. Üyesi Ali BAYRAM Hitit Üniversitesi Doç. Dr. Özgür DEMİRTAŞ İnönü Üniversitesi Prof. Dr. Neslihan DERİN İnönü Üniversitesi	GİRİŞİMCİLİK VE YENİLİKÇİLİK İLİŞKİSİ: ÖRGÜT KÜLTÜRÜNÜN ROLÜ
ISRC 105	Arş. Gör. Ela HIÇYORULMAZ Hitit Üniversitesi Prof. Dr. Habib AKDOĞAN Hitit Üniversitesi	MUHASEBE EĞİTİMİNDE ULUSLARARASI MUHASEBE STANDARTLARININ ETKİSİNİN KARŞILAŞTIRMASI
ISRC 62	Dr. Öğr. Üyesi Ali BAYRAM Hitit Üniversitesi Doç. Dr. Özgür DEMİRTAŞ İnönü Üniversitesi Prof. Dr. Neslihan DERİN İnönü Üniversitesi	BİLGİ YÖNETİM UYGULAMALARI VE İNOVASYON PERFORMANSI

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

STOKLAR BAĞLAMINDA BOBİ FRS İLE TMS/TFRS UYGULAMALARININ
KARŞILAŞTIRILMASI

Tuba BORA KILINÇARSLAN²⁰³
Esra ÖZDEMİR²⁰⁴

ÖZET

Ülkemizde Kamu GÖZETimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu'nun (KGK) 2014 yılında yapmış olduğu düzenlemelerle Türkiye Muhasebe Standartları/Türkiye Finansal Raporlama Standardı (TMS/TFRS) uygulamaları sadece Kamu Yararını İlgilendiren Kuruluşlar (KAYİK) için zorunlu tutulmuştur. 29 Temmuz 2017 tarihinde KGK tarafından yayımlanan tebliğ ile KAYİK dışında kalan ve bağımsız denetime tabi olup TMS/TFRS uygulamayan işletmeler için ise 1 Ocak 2018 tarihinden itibaren Büyük ve Orta Boy İşletmeler İçin Finansal Raporlama Standardı (BOBİ FRS) uygulaması zorunlu hale getirilmiştir. Dolayısıyla halka açık olan ve kamuya hesap verme yükümlülüğü bulunan işletmeler TMS/TFRS'leri uygularken; büyük ve orta büyüklükteki işletmeler BOBİ FRS'yi uygulayacaklardır.

Bu çalışmanın amacı, stoklar bağlamında BOBİ FRS ile TMS/TFRS uygulamalarının benzerliklerini ve farklılıklarını ortaya koymaktır. Bu kapsamda, stoklarda vadeli alımlarda vade farkı ayrıştırılması, stok maliyetlerinin belirlenmesi konuları farklılık gösterirken, stokların dönemsonu ölçümlenmesi ve stok değer düşüklüğü uygulamalarının benzerlik gösterdiği görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Stoklar, BOBİ FRS, TMS/TFRS

Jel Kodları: M40, M41

COMPARISON OF BOBI FRS AND TAS/TFRS PRACTICES IN THE CONTEXT OF
INVENTORIES

ABSTRACT

Turkish Accounting Standards/Turkish Financial Reporting Standards (TAS/TFRS) practices are compulsory for only public interest entities (PIEs) with the regulations of the Public Oversight of the Accounting and Auditing Standards Authority has done in our country in 2014. As of 1 January 2018, Financial Reporting Standard for Large and Medium Size Enterprises (BOBI FRS) practices have become compulsory for enterprises which are outside PIEs and are subject to independent auditing and out of scope TAS/TFRS with the communique published by the Public Oversight of the Accounting and Auditing Standards Authority on 29 July 2017. Therefore, when publicly held and responsibility of accountability enterprises implement TAS/TFRS, large and medium sized enterprises will implement BOBI FRS.

The aim of this study is to determine the similarities and differences of BOBI FRS and TAS/TFRS practices in the context of inventories. In this context, it has been figured out that determination of inventory costs and disaggregation of maturity difference in forward purchase are different, while the practices of provision for inventories and year-end inventory valuation are similar.

Keywords: Inventories, BOBI FRS, TAS/TFRS

Jel Codes: M40, M41

²⁰³ Arş. Gör. Tuba BORA KILINÇARSLAN, Uludağ Üniversitesi İ.İ.B.F. İşletme Bölümü, tubabora@uludag.edu.tr

²⁰⁴ Yüksek Lisans Öğrencisi Esra ÖZDEMİR, Anadolu Üniversitesi, esraozdemir@anadolu.edu.tr

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

MUHASEBE EĞİTİMİNDE ÖĞRENME MODELLERİ

Prof. Dr. Habib AKDOĞAN
Arş. Gör. Ela HIÇYORULMAZ

ÖZET

Eğitimde öğrencilere sizin ne verdiğinizden çok onların ne aldıkları önemlidir ve insanlar anladıkları kadar bilirler. Bu durum bize verimliliği hatırlatıyor. Çıktı ile girdi arasındaki oran bizim amacımıza ne kadar yaklaştığımızı ve verimlilik oranını ifade eder. Bu durum sadece eğitimde değil her alanda aranan ve önemsenen bir durumdur. Burada eğitim konusunda başarıyı arttıracak modellerinde önemli olduğunu vurgulamadan geçmek doğru olmaz. Eğitimde bugüne kadar birçok öğrenme modelleri denenmiştir. Bunlar genel olarak geleneksel öğrenme modelleri ile probleme dayalı öğrenme modelleri olarak söyleyebiliriz. Geleneksel öğrenme modeli; öğretim elemanının ders anlattığı, öğrencilerin onu dinleyip, not aldığı ve problem çözdüğü klasik bir yaklaşımdır. Daha çok tek taraflı bilgi akışı sağlayan, öğretim elemanının etkin, öğrencilerin edilgen olduğu bir modeldir. Bu yöntemde öğrencinin başarısını, yeteneklerini ve enerjisini görmek çoğu kez zordur. Başarıyı sadece sınavdan aldığı notla ölçme şansı verir. Oysa probleme dayalı öğrenme modelinde ki bu modele aktif öğretim yöntemi de denilmektedir; öğrenci merkezli, daha çok öğrencinin aktif olduğu, enerjisini, bilgisini, yeteneklerini kullanabildiği bir yöntemdir. Bunlara örnek olarak; tartışma, anlatım, soru-cevap, işbirliği, araştırma, örnek olay analizleri gibi çeşitleri bulunmaktadır. Günümüzde muhasebe derslerinde probleme dayalı öğrenme yöntemlerinin kullanılmasının başarıyı daha da arttıracığı kanısındayız.

Anahtar Kelimeler : Eğitim, Muhasebe Eğitimi, Öğrenme Modelleri
Jel Kodları : M410

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

MUHASEBE EĞİTİMİ ALAN LİSANS ÖĞRENCİLERİNİN MUHASEBE MESLEĞİNE BAKIŞ
AÇILARININ DEĞERLENDİRİLMESİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

Dr. Öğr. Üyesi Hakkı KIYMIK
Bilim Uzmanı Ayşegül ALTIN

ÖZET

Bireylerin gelecek yaşamlarını şekillendirmelerindeki en önemli unsurlardan birisi şüphesiz yönelecekleri meslekleridir. Bu anlamda bireylerin seçtikleri mesleğin, kendi ilgi ve yetenekleri doğrultusunda olması onlar için daha mutluluk verici olacaktır. Bilgi sağlama ve hesap verme aracı olarak muhasebe, toplumsal refahın artırılmasından şeffaflık ve hesap verebilirliğin sağlanmasına ve kıt kaynakların etkin kullanılmasına kadar birçok fonksiyonun yerine getirilmesine hizmet etmektedir. Bu sebeple muhasebe mesleğinin, hem yasal mevzuat hem de finansal bilgi kullanıcılarından kaynaklanan karmaşık yapısı, muhasebe eğitimin önemini artırmaktadır. Ülkemizde muhasebe eğitimi, ortaöğretim kurumlarında lise, yükseköğretim kurumlarında ise ön lisans, lisans, yüksek lisans ve doktora düzeylerinde verilmektedir. Muhasebe eğitimi gerek akademik anlamda gerekse iş dünyasında önemli bir yer tutmasına rağmen ülkemizde muhasebe mesleğine olan ilginin yetersizliği, muhasebe eğitimi alan öğrencilerin mesleğe bakış açılarını ve muhasebe mesleğinde çalışmaya karşı tutumlarını tespit edilmesi ihtiyacını ortaya çıkarmıştır. Çalışmanın amacı; muhasebe eğitimi alan lisans öğrencilerinin mesleğe olan yönelimini, beklentilerini, muhasebe mesleğini tercih etme nedenlerini, mesleğe bakış açılarını ve bu noktada etkili olan faktörlerin neler olduğunu tespit etmektir. Araştırmanın evrenini, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi bünyesinde lisans düzeyinde muhasebe eğitimi verilen akademik birimlerde eğitim alan öğrenciler oluşturmaktadır. Muhasebe eğitimi alan öğrencilerin, muhasebe mesleğine olan bakış açıları, farklı araştırmacılar tarafından geliştirilmiş olan anketlerden oluşturulan sorular vasıtasıyla ölçülmüştür.

Anahtar kelimeler: Muhasebe eğitimi, muhasebe mesleği.

A RESEARCH ON EVALUATION OF ACCOUNTING EDUCATION STUDENTS' VIEWPOINTS
TO ACCOUNTING PROFESSION

ABSTRACT

One of the most important elements in shaping individuals' future lives is undoubtedly their profession. In this sense, individuals will be happier if their professions are in accordance with their interests and abilities. As a means of providing information and accountability, accounting serves to fulfill many functions, from increasing social welfare to ensuring transparency and accountability and efficient use of scarce resources. For this reason, the complex structure of accounting profession arising from both legal legislations and financial information users increases the importance of accounting education. Accounting education in our country is given at high schools in secondary education institutions and in associate, undergraduate, master and doctorate levels in higher education institutions. Although accounting education has an important place both in business world and academic field, the deficiency of interest to the accounting profession in our country has led to the need to identify the perspectives of the students who take accounting education and their attitudes towards working in the accounting profession. The purpose of this study is to determine undergraduate students' tendency to this profession who take accounting education, their expectations, the reasons for choosing accounting profession, their perspectives about profession and the factors that are effective at this point. The

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

---

undergraduate students who take accounting education in academic units of Mehmet Akif Ersoy University constitutes the population of this research. The perspectives of students who take accounting education towards the accounting profession is measured by the questionnaire developed by different researchers.

Key words: Accounting education, accounting profession.

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ 03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

GİRİŞİMCİLİK VE YENİLİKÇİLİK İLİŞKİSİ: ÖRGÜT KÜLTÜRÜNÜN ROLÜ

Ali BAYRAM²⁰⁵
Özgür DEMİRTAŞ²⁰⁶
Neslihan DERİN²⁰⁷

ÖZET

İktisadi kalkınma ve gelişmede önemli bir yer tutan yenilikçilik kavramı özellikle girişimcilik ve girişimci kişilik özellikleri ile yakından ilişkili olarak tanımlanmaktadır. Yenilik, belirli bir faaliyetin gerçekleştirilmesinde daha iyi ve etkili süreçler geliştirmeyi ve kullanmayı, sonuçta da yeni bir ürün, hizmet ya da süreç geliştirmeyi ifade etmektedir. Örneğin, Dosi (1998) yeni bir ürün veya yöntemi araştırmayı, keşfetmeyi, denemeyi ya da taklit etmeyi benimsemek şeklinde tanımlamaktadır. Schumpeter (1934) yeniliği, yeni üretim kaynaklarının bulunması, yeni pazar ve dağıtım kanallarının açılması, ekonomik hayatın akışında farklı uygulamaların ortaya konulması ve teknolojik gelişmelere paralel olarak süreçlerde yapılacak iyileştirme ve geliştirmeler olarak vurgulamıştır. Yazar, buluş ve yenilik kavramlarını net olarak birbirinden ayırmıştır. Ona göre *buluş* belirli bir ihtiyaca dayalı olarak ortaya çıkmazken, *yenilik* için bir ihtiyacın varlığı ön koşul olarak yer almaktadır. Ayrıca yenilik ile diğer karıştırılan bir kavram da yaratıcılıktır. Yaratıcılık yeni bir fikir ortaya koymayı ifade ederken, yenilik bu fikirlerin yeni ürün, hizmet veya süreçlere dönüştürülmesidir.

Drucker (1998), yaptığı tanımlamada yenilikçiliği bir girişimcinin yeni kaynaklar bularak ya da eldeki mevcut kaynakları optimum kapasitede kullanarak bireysel ve toplumsal anlamda refaha katkıda bulunan bir kavram olarak yer vermektedir. Bu nedenle de yeni bir ürün, süreç ya da hizmetin ortaya konularak sonuçta bir değer yaratılmasını ifade eden yenilikçilik kavramı girişimcilikte önemli bir yer tutmaktadır. Girişimcilik alanında bilinen ve en önemli katkıyı sağlayan Schumpeter, özellikle bu iki kavramın ayrılmaz ilişkisini vurgulayan yenilikçi girişimcilik vizyonu üzerinde durmaktadır. Yazar, aslında yenilikçi girişim ile piyasada mevcut düzeni yıkan (yaratıcı yıkım) ve yeni piyasa dengesi oluşturan girişimsel faaliyetlerin sürdürülebilir rekabet avantajı sağlamadaki önemini vurgulamıştır.

Girişimcilik literatürüne katkı sağlayan birçok yazar girişimcinin en önemli özelliğinin onun inovatif yani yenilikçi özellikler sergileyen kimseler olduğudur. Çünkü yenilik sürekli değişimi ve dengesizliği ifade etmektedir. Bu dengesizlik durumunda yeni bir denge yaratma ve sonuçta bireysel ve toplumsal değer oluşturma fonksiyonu da risk olarak bu yenilikçi dönüşümü sağlayan girişimcidir. Günümüzde de girişimsel düşünce sonucunda oluşan yeni stratejik yön, yenilikçi beceri ve kapasite elde etme kabiliyetlerini geliştirmeye odaklanmaktadır. Sonuçta da bu kazanımı elde edebilen örgütlerin diğerlerine göre bir adım önde olacakları kuşkusuzdur.

Girişimcilik, özünde belirli sosyo-kültürel yapılarda ve elverişli ortamlarda daha iyi kök salan bir kavramı nitelemektedir. Yani, girişimsel aktivitelerde pozitif çevre unsurlarının önemi büyüktür. Örgüt kültürü, örgütsel etkinliğin ve değişimin başarılmasında, örgütün misyon ve stratejilerinin gerçekleştirilmesinde önemli bir araçtır. Örgüt kültürü bireyleri ve örgütü bir arada tutan yapıştırıcı gibi, paylaşılan ortak değer, inanç ve temel varsayımları ortaya koymaktadır. Özellikle günümüz hızla değişen dünyasında yaratıcı ve yenilikçi kültürel özelliklerin desteklendiği örgütlerde başarının ve verimliliğin ön planda olduğu görülmektedir. Özellikle de iç-girişimcilik faaliyetlerine destek veren kültürel yapılar ile örgütlerin yeni iş modelleri geliştirmede rakiplerine kıyasla daha ön plana çıktıkları görülmektedir. Bu yönde örgüt yapısının daha basık bir hale getirilmesi, kendi kendini yöneten ve kontrol eden iş takımlarının oluşturulması, hatta örgütün hiyerarşik yapısından ayrı bir girişimcilik

²⁰⁵ Yrd.Doç.Dr., Hitit Üniversitesi

²⁰⁶ Doç.Dr., İnönü Üniversitesi

²⁰⁷ Prof. Dr., İnönü Üniversitesi

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ 03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

---

takım yapısının da desteklenmesinin günümüzde daha da önemli olduğu görülmektedir. Bu nedenle yenilikçi faaliyetlerin artırılmasında önemli bir rol üstlenen girişimciliğin etkisinde, hakim örgüt kültürünün de aracı bir role sahip olacağı değerlendirilmektedir. Bu modelin de değişik kültürel yapılara sahip örgütlerde (örneğin bireyci veya toplulukçu, maskülen veya feminen, güç mesafesi, belirsizlikten kaçınma düzeyi, uzun veya kısa yönelimli olma vb.) uygulamalı araştırmalar ile araştırılmasının literatüre katkılar sağlayacağı düşünülmektedir.

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

MUHASEBE EĞİTİMİNDE ULUSLARARASI MUHASEBE STANDARTLARININ ETKİSİNİN
KARŞILAŞTIRMASI
Arş. Gör. Ela HIÇYORULMAZ
Prof. Dr. Habib AKDOĞAN

ÖZET

Dünyada yaşanan gelişmeler 'değişmeyen tek şey değişimin kendisidir' cümlesini kanıtlar nitelik taşımaktadır. Özellikle teknolojik alanda yaşanan gelişmeler eğitim alanında yenilik yapılmasını zorunlu kılmıştır. Muhasebe de bu alanlardan bir tanesidir. İşletmelerin uluslararası pazarda faaliyetlerine devam etmeleri uluslararası muhasebe standartlarının oluşmasını sağlamıştır. Bu standartların uygulanabilmesi için de muhasebe eğitimi gören öğrencilerin bu konularda eğitilmesi gerekmektedir. Uluslararası Muhasebe Eğitim Standartları Kurulu (IAESB) tarafından geliştirilen sekiz standart bulunmaktadır. Bunlar; muhasebe eğitim programı hakkında genel bilgi, mesleki bilgi, mesleki beceri, mesleki etik, sürekli mesleki gelişim ve denetim gibi hem eğitim öncesi hem de eğitim sonrası tüm aşamaları kapsamaktadır. Bu çalışmada da hem muhasebe mesleğini seçebilecek olan öğrenciler ile bu muhasebe mesleğini tercih etmiş olan muhasebe meslek mensuplarının muhasebe eğitiminde uluslararası muhasebe standartlarının etkisini nasıl gördükleri araştırılmıştır. Araştırma Hitit Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İşletme Bölümü son sınıf öğrencileri ile Çorum İl merkezinde faaliyetine devam eden muhasebe meslek mensuplarına uygulanmıştır. Araştırmada kullanılan anket 9 Mart 2018-16 Mart 2018 tarihleri arasında gerçekleştirildikten sonra elde edilen veriler değerlendirilerek SPSS programında analiz edilmiştir.

Anahtar Kelimeler : Muhasebe Eğitimi, Uluslararası Muhasebe Eğitimi Standartları, Muhasebe Meslek Mensupları

Jel Kodları : M410

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ 03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

BİLGİ YÖNETİM UYGULAMALARI VE İNOVASYON PERFORMANSI

Yrd.Doç.Dr Ali BAYRAM²⁰⁸

Doç. Dr. Özgür DEMİRTAŞ²⁰⁹

Prof. Dr. Neslihan DERİN²¹⁰

ÖZET

Bilgi temelli yaklaşımının ana çerçevesini oluşturan unsur, artık bilginin firmalar açısından çok daha fazla bir stratejik öneme sahip olduğudur. Bu kapsamda bilgiyi elde edebilen ve kullanabilen, etkin bir şekilde yönetebilen örgütlerin sürdürülebilirlik yolunda bir adım önde olacaktır. Çünkü, işletmeler yenilikçi iş fikirlerinin oluşturularak daha yüksek bir inovatif performans düzeyine ulaşmak için stratejik üstünlük sağlayacak bilgiyi elde etme ve kullanmada yetenekli, yaratıcı ve daha motive edilmiş çalışanlara ihtiyaç duymaktadır. Bu nedenle özellikle günümüzde örgütün hem yatay fonksiyonları arasındaki uyum gerçekleştirilmede, hem de dikey olarak işletmenin stratejik hedefleri ile uyumunun sağlanmasında bilgi yönetim uygulamalarının önemli rolü bulunmaktadır. Yani, örgütsel rekabet üstünlüğü sağlamada işletmelerin bilgiyi etkin kullanma ve yönlendirme özelliklerine sahip stratejik uygulamalarının çok önemli bir role sahip olduğu vurgulanmaktadır.

Yeni bir ürün, süreç ya da bir yönetim uygulaması gerektiren inovasyon örgütsel büyümede önemli bir etkidir. Bu süreç yeni bir bilginin üretilmesi yanında var olan bir bilginin de farklı bir yöntem ve uygulamaya kaynaklık edecek şekilde yönetilmesini de içermektedir. Zaten Gold vd. (2001)'de yüksek bilgi yönetim kapasitesine sahip olan işletmelerin, etkin ve verimli olmayan yöntem ve uygulamaları azaltma, değişime daha hızlı reaksiyon verme, yaratıcı ve yenilikçi düşünceleri geliştirme yönünde daha başarılı olduklarını vurgulamışlardır. Bu noktada da etkin bir bilgi yönetimi, inovasyon süreci için gerekli bilgi iletişim ve değişimini sağlayarak değer yaratan yeni fikirler ortaya çıkmasını mümkün kılmakta, bu da neticede işletmelerin inovasyon performanslarını olumlu yönde etkilemektedir.

Özellikle günümüz hızlı değişen teknolojik ve ekonomik süreçlerde bilgi daha da stratejik bir hal almakta, işletmelerin hem örgüt içinden hem de örgüt dışından sağladığı bilgi kazanımlarını düzenlemesi, organize etmesi ve bir fayda sağlayacak süreçte değerlendirebilmesi önemli fırsatlar ve üstünlükle sağlamaktadır. Bu kazanımda hem var olan bilgi hem de yeni katılan bilgi sayesinde örgütün bilgi deposunun çeşitliliği, derinliği ve kapasitesi artmaktadır. Örgütsel açıdan bilgi kazanımının önemi dışında diğer öne çıkan bir özellik de bilginin paylaşımıdır. Çünkü, literatür bulguları örgüt içi paylaşılan bilgilerin de inovasyon performansında önemli bir artış değer sağladığını ifade etmektedir. Bu kapsamda bilginin artan stratejik önemine paralel bir şekilde örgüt içi uygulamalardaki yatay uyum ve örgütün stratejik başarısına katkı sağlayacak dikey uyum süreçlerinde bilginin paylaşılması önemli bir girdi sağlayacaktır. Uygulamalı birçok çalışma da örgüt içi paylaşılan bilgi sayesinde yeni yöntem ve zihinsel uygulamaların sayısının da arttığını vurgulamaktadır.

Örgütler, bilgi yönetim yaklaşımlarını seçerken öne çıkan iki stratejiyi kullanmaktadır. Bunlardan ilki sahip olunan bilgi teknolojileri yapısı merkezli bilginin düzenlenmesi (codification) stratejisi diğeri de insan kaynakları uygulamaları merkezli kişiselleştirme stratejisidir. Yani örgütsel alanda bilginin yönetiminde öne çıkan iki yapıdan birisi daha çok insan odaklı, diğeri de daha çok bilgi sistemleri, bilgi teknolojileri ve ilişkili diğer kavramlara odaklıdır. İnsanı daha ön plana alan yaklaşım teknik yanın önemini dışlamamakla birlikte bilginin yönetimi ve yorumlanması sürecinde insanın daha ön planda olduğunu değerlendirmektedir. Bilgi teknolojileri boyutu ise daha çok objektif ve açık bilginin somut,

²⁰⁸ Yrd.Doç.Dr., Hitit Üniversitesi

²⁰⁹ Doç.Dr., İnönü Üniversitesi

²¹⁰ Prof. Dr., İnönü Üniversitesi

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ 03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

---

yani elde etme ve düzenleme süreçlerine yoğunlaşmaktadır. Bu nedenle de bilgi yönetiminin yumuşak boyutu olan insan odaklı yaklaşım dikkatini daha çok örgütsel slogan, metafor ve sembollere vermektedir. Yani, insancıl bilgi yönetimi bakış açısına göre yorumlayıcı açıklamalar daha ön plandadır. Sert bilgi yönetim yaklaşımında da örgütsel uygulamalarda daha çok bilginin elde edilmesi ve düzenlenmesinde örgütün bilgi süreçleme sistemi olarak tasarlanması temel fikri oluşturmaktadır. Birçok literatür bulgusu bilgi yönetimi ve inovasyon performansı ilişkisini yukarıda verilen çerçevede hem yüksek bilgi teknolojileri ile hem de üstün yetenekli, tecrübeli ve eğitimli bireylere sahip olunması ile ilişkilendirmektedir. Ayrıca, bazı çalışmalarda da örgüt içi inovasyonların desteklendiği kültürel yapının da süreçteki katalizör rolünü vurgulamaktadır. Bu kapsamda mevcut çalışma kapsamında optimum bir dengedeki bilgi teknolojileri ve İnsan Kaynakları Yönetim uygulamalarının inovasyon performansını daha fazla artıracığı ve sürdürülebilir rekabet üstünlüğünü maksimize edeceği değerlendirilmektedir. Ancak, bu değerlendirmenin üretim veya hizmet sektörü açısından değerlendirmesini yapabilmek için de bu iki sektörde uygulamalı çalışmalar yapılmasının literatüre anlamlı kazanımlar sağlayacağı düşünülmektedir.

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

Tarih	05.05.2018	3. Oturum Eğitim Bilimleri
Saat	09.00	
SALON	HATTUŞAŞ	
Moderator	Doç. Dr. Ahmet ÜSTÜN	
ISRC 166	Doç. Dr. Ahmet ÜSTÜN Amasya Üniversitesi Öğretmen Ayşe KOÇBEY Amasya Üniversitesi Öğretmen İlker UZUN Amasya Üniversitesi	ÜLKEMİZDEKİ GELENEKSEL EĞİTİM ANLAYIŞININ AŞILAMAMASININ NEDENLERİ
ISRC 221	Doç. Dr. Adem BAYAR Amasya Üniversitesi Öğretmen Erdi SIDAT MEB	KÖY OKULLARINDA YAŞANILAN PROBLEMLERE İLİŞKİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ
ISRC 204	Dr. Öğr. Üyesi Esra DAMAR Hitit Üniversitesi Öğr. Gör. Mehmet AYDINKAL Hitit Üniversitesi	BİLİM VE SANATIN ORTAK PAYDASI OLARAK MATEMATİKSEL DÜŞÜNME
ISRC 136	Dr. Öğr. Üyesi Erdoğan BOZKURT Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Arş. Gör. Ramazan Kılıç Hitit Üniversitesi İlahiyat Fakültesi	ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN EMPATİK EĞİLİM DÜZEYLERİNİN ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ
ISRC 60	Arş. Gör. Ramazan Kılıç Hitit Üniversitesi İlahiyat Fakültesi	YABANCI DİL ÖĞRETİMİNDE ANADİL-HEDEF DİL YAPILARININ BAŞARIYA ETKİSİ

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

ÜLKEMİZDEKİ GELENEKSEL EĞİTİM ANLAYIŞININ AŞILAMAMASININ NEDENLERİ

Doç. Dr. Ahmet Üstün²¹¹

Ayşe Koçbey²¹²

İlker Uzun²¹³

ÖZET

Geleneksel öğretim yöntemleri, öğretmeni merkeze alan, öğrencilerin genellikle pasif olduğu, daha çok düz anlatım tekniğine dayalı bir öğretim yaklaşımıdır. Bireylerin yetiştirilmesi ancak çağdaş öğrenme yaklaşımlarına uygun eğitim programlarının geliştirilmesi ve uygulanmasıyla mümkün olabilmektedir. Geleneksel eğitim programlarıyla bireyleri yetiştirmenin mümkün olmadığı düşüncesiyle Milli Eğitim Bakanlığı 2004 yılından itibaren ilköğretim kademesinden başlayarak eğitim programlarını geliştirme yoluna gitmiştir. Bu çalışmanın amacı; önceden belirlenen geleneksel eğitim anlayışını benimsemiş olan öğretmenlerin, öğretmen merkezli geleneksel eğitim anlayışını tercih etmeleri ve sürdürmelerinin altında yatan nedenlerin tespiti için yapılmıştır. Nitel araştırma yöntemi kapsamında Amasya ili merkezindeki okullarda görev yapmış 8 öğretmen amaçlı örneklem yoluyla seçilmiştir. Yarı yapılandırılmış mülakat yöntemi ile elde edilen veriler betimleyici bakış açısına göre analiz edilmiştir. Elde edilen veriler incelendiğinde çalışmaya katılan öğretmenlerin geleneksel eğitimi benimseyerek sürdürmelerindeki nedenleri; sınıflardaki öğrenci sayının fazla olması, müfredat yoğunluğu - ders içeriği, bulunulan coğrafyanın sosyokültürel yapısı, dersin farklı yöntem ve teknik kullanımına elverişsizliği, şeklinde olduğu tespit edilmiştir. Diğer yandan öğretmenlerin beyanına göre okullarda materyal ve kaynak yönünden herhangi bir eksik bulunmadığı, günümüz koşullarında istenilen her türlü kaynak ve materyallere erişebildiği şeklindedir. Bu durumdan yola çıkarak materyal ve kaynak eksikliği gibi bir durum söz konusu olmadığı için bu durumun öğretmenlerin geleneksel eğitim anlayışını tercih etmeleri ve sürdürmelerinde herhangi bir etkisi olmadığı sonucu çıkarılmaktadır.

Anahtar Kelimeler : Geleneksel Eğitim, Geleneksel Öğretmen, Okul

Jel Kodları : I 2

²¹¹ Amasya Üniversitesi, 0 532 7004937, ustunahmet05@hotmail.com

²¹² Amasya Üniversitesi, 0 5350774310, aysekocebey43@gmail.com

²¹³ Amasya Üniversitesi, 0 5387980091, uzunilker545@gmail.com

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ 03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

KÖY OKULLARINDA YAŞANILAN PROBLEMLERE İLİŞKİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ²¹⁴

Erdi Sidat²¹⁵

Doç. Dr. Adem Bayar²¹⁶

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, köy okullarında yaşanan problemlerin neler olduğunu öğretmenlerin bakış açılarından anlamaya çalışmak ve olası çözüm önerileri ortaya koymaktır. İlgili çalışma nitel araştırma yaklaşımı kapsamında olgu bilim deseni kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Araştırma grubu Van ili Tuşba ilçesine bağlı ilkokul ve ortaokullarda görev yapmakta olan 9 öğretmenden oluşmaktadır. Araştırma grubunda yer alan öğretmenlerin seçiminde maksimum çeşitlilik örneklem yöntemi kullanılmıştır. Araştırma veri toplama aracı olarak 6 sorudan oluşan yarı yapılandırılmış mülakat soru formu geliştirilmiştir. Bu soruların geliştirilmesinde çalışmanın amacına sadık kalınmak şartı ile uzman görüşü de alınarak mülakat sorularının kapsam geçerliliğinin sağlanmasına dikkat edilmiştir. Katılımcılarla yapılan yüz yüze görüşmeler neticesinde elde edilen veriler betimsel analiz yöntemi ile analiz edilmişlerdir. Elde edilen verilerin analizinde, köy okullarında görev yapmakta olan öğretmenlerin problemleri olarak veli iletişimindeki zayıflıklar, okulun fiziki yapısının yetersiz olması, birleştirilmiş sınıf uygulaması, materyal eksikliği, ekonomik olarak imkânların düşük olması, dil problemlerinin olması, anaokulu eksikliği, ulaşım sıkıntısı ve teknolojik imkânların yetersiz olması şeklinde bulgulara ulaşılmıştır. Ayrıca öğretmenler eğitim programının standart olmasından dolayı hedeflere ulaşamadığını ifade etmişlerdir. Elde edilen bulgular doğrultusunda öğretmenler köydeki başarının artırılması için ailelerin bilinçlendirilerek eğitime desteklerinin sağlanması, ailelerin Türkçe konuşmaya teşvik etmeye yönelik çalışmaların yapılması, köy okullarına yardımların daha çok olması, birleştirilmiş sınıf uygulamasının ortadan kaldırılması, anaokulu eksikliğinin giderilmesi ve okullardaki şartların daha uygun koşullara getirilmesi gibi birtakım önerilerde bulunmuşlardır.

Anahtar kelimeler: Problem, Köy Okulu, Öğretmen

THE VIEWS OF TEACHERS ON VILLAGE SCHOOLS' PROBLEMS

ABSTRACT

The purpose of this study is to better understand what kinds of problems teachers face on village schools and put forward some potential solutions. This present study has been conducted by phenomenological research design which is a kind of qualitative research approach. The study group of this research is consisted of 9 teachers who have been working in different elementary and middle schools, Tuşba district, Van. They have been selected by maximum sampling method. The semi structured interview form has been consisted of 6 questions. At this process, the researchers have paid attentions to provide coverage validity by asking for expert opinion. The collected data has been analyzed by descriptive analysis method. By the end of this analyzing process, the researchers have come to know that the participant teachers have following problems; communication problems with parents, the physical structure of the school is inadequate, unified class implementation, material defect, socio-economic status is low, having language problems, lack of kindergarten, lack of transportation, and lack of

²¹⁴ Bu çalışma, Doç. Dr. Adem BAYAR'ın danışmanlığında Erdi SİDAT'ın "Köy Okullarında Yaşanan Problemlere Yönelik Öğrenci, Öğretmen ve Okul Yöneticilerinin Görüşleri" adlı projesinden üretilmiştir.

²¹⁵ Amasya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Temel Eğitim Anabilim Dalı Sınıf Eğitimi Bilim Dalı Tezsiz Yüksek Lisans Programı Öğrencisi (Mezun) sidaterdi20@gmail.com

²¹⁶ Doç. Dr. Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü, adembayar80@gmail.com

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ 03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

---

technological facilities. In addition, the participant teachers have stated that the aims of education could not be reached because of the standard of the curriculum. In the light of the findings obtained, the participant teachers have the following suggestions; the awareness of parents should be increased, families should be encouraged to speak Turkish, the amount of aid to the schools in villages should be increased, unified class implementation should be removed, the lack of kindergartens should be eliminated, and schools should have more favorable conditions.

Keywords: Problem, Village school, Teacher

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

BİLİM VE SANATIN ORTAK PAYDASI OLARAK MATEMATİKSEL DÜŞÜNME
Dr. Öğr. Üyesi Esra Kaya DAMAR²¹⁷
Öğr. Gör. Mehmet AYDINKAL²¹⁸

ÖZET

Günlük yaşamda olağan düşünme biçimi somut nesne ve olgulara yönelik bir edim iken, matematiksel düşünme bu somut ve olgusal ilişkileri soyut terimlerle kuramsallaştırma becerisidir. Dolayısıyla teknik anlamda en ürkütücü karmaşık formüllerin arkasında aslında birebir gündelik yaşamın kendisi vardır. Bu gerçeğin doğrulayıcı en önemli argümanı; bilimden teknolojiye, mimariden arkeolojiye ve sanatların her alanına matematiksel düşünmenin girmiş olmasıdır. Bu çalışmada, matematiksel bir realite olan "Fibonacci Sayıları"nın mantıksal oluşumu ele alınmış ve matematiksel bir çözümleme modeli olarak toplumsal yaşamda dâhil olduğu çarpıcı örnekler irdelenmiştir. Bilindiği üzere matematikte 3,14 sayısına karşılık gelen ve bir dairenin çevresinin çapına bölümü ile elde edilen "pi" (Π) sayısı bulunmaktadır. Altın oran da, tıpkı pi sayısı (Π) gibi, matematikte 1,618'e eşit olan sabit sayıya verilen addır ve "Fi" (Φ) simgesiyle gösterilmektedir. İlk kez milattan önce 300'lü yıllarda Öklid tarafından yazılan "elementler" isimli tezde " çok fazla ve orantılı şekilde bölmek " olarak tanımlanan altın oran, Orta Çağ'ın en ünlü matematikçisi olan İtalyan kökenli Leonardo Fibonacci'nin birbiri arasında ardışık ilişki ve olağanüstü bir oran bulunduğunu iddia ettiği sayıları keşfetmesiyle ortaya çıkmıştır. "Fibonacci Sayıları" olarak da bilinen "Altın Oran" kuralı, Mısır Uygarlığının sembolü olan Keops Piramidinden, Leonardo Vinci'nin tablolarına, Mimar Sinan'ın eserlerinden bugünkü çağdaş sanat eserlerine kadar birçok alanda kendini göstermiştir.

Anahtar Sözcükler: Fibonacci sayıları, Altın oran, Matematiksel düşünme.

Jel Kodu :C00, C02

²¹⁷ Hitit Üniversitesi, Tel: 0555 451 97 77, esrakayadamar@gmail.com, (Dr. Öğr. Üyesi, Esra Kaya DAMAR)

²¹⁸ Hitit Üniversitesi, Tel:0532 514 25 12, maydinkal@gmail.com, (Öğretim Görevlisi, Mehmet AYDINKAL)

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN EMPATİK EĞİLİM DÜZEYLERİNİN ÇEŞİTLİ
DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ
Dr. Öğr. Üyesi Erdoğan Bozkurt²¹⁹

ÖZET

Bu araştırmada, ortaokul öğrencilerinin empati eğilimlerinin ne düzeyde olduğu çeşitli değişkenlerle ortaya çıkarılmaya çalışılmaktadır. İnsanlar yaşamlarını sürdürmek, temel ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla bir araya gelmeleri ve yaşama biçimlerinden kaynaklanan ortak kültürü paylaşmaları sonucu toplum oluşur. Toplumsal yaşamda insan tek başına ihtiyaçlarını karşılamayacağı için tek başına yaşayamaz ve diğer insanların yardım ve desteğine gereksinim duyar. Bu nedenle her insanın çevresindeki diğer insanlarla iletişim içinde olması bir zorunluluktur. İletişim duygu, düşünce ya da bilgileri akla gelebilecek her türlü yolla başkalarına aktarmaktır. İnsanlar arası iletişimin en yoğun yaşandığı biçimi yüz yüze ve dile dayanan sözel iletişimdir. Rogers (1962) uzun yıllar yaptığı klinik gözlemler sonucunda bireyler arası iletişimi olumlu ya da olumsuz olarak etkileyebilecek üç etkenin önemini vurgulamıştır. Bunlar : (1) bireylerin iletişimde buldukları diğer bireyleri kendilerine özgü nitelikleri ile kabul etmeleri ve saygı ilkesine kesinlikle uymaları; (2) bireylerin kendi içlerinden gelen duyguların farkında olmaları, oldukları gibi görünmeleri, düşündükleri ve duydukları gibi konuşmaya çalışmaları; (3) bireylerin birbirleri ile olan ilişkilerinde empatik anlayışa uygun davranmalarındır. Üzerinde çok çalışılan ve çok boyutlu bir kavram olmasına karşın Dökmen (1988) empatiyi şöyle tanımlamıştır. Empati, bir insanın kendisini karşısındakinin yerine koyarak, onun duygularını ve düşüncelerini doğru olarak anlaması, hissetmesi ve bu durumu ona iletmesi sürecidir.

Araştırma tarama modelinde bir çalışma olarak tasarlanmış ve betimsel bir yöntem uygulanmıştır. Bu nedenle araştırmada Dökmen (1988) tarafından geliştirilen Empatik Eğilim Ölçeği katılımcılara araştırmacı tarafından hazırlanan kişisel bilgi formu ile birlikte uygulanmıştır. Araştırmanın örneklemini Amasya Merkez ilçedeki iki değişik ortaokuldan tabakalama yöntemiyle seçilen 127 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmanın bulguları kısaca şöyle ÖZETlenebilir. Öncelikle araştırma verilerinin normal dağılım gösterip göstermediği Kolmogorov-Smirnov testiyle sınanmıştır. Dağılımın normal olduğu gözlemlendiğinden paramatik denence testlerinden ikili grupların ortalamalarının farklı olup olmadığını test etmek için t-testi kullanılmıştır. Üç ya da daha fazla grupların ortalamaları arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığını belirlemede ise F-testi kullanılmıştır. Öğrencilerin cinsiyeti ile empatik eğilim düzeyleri puanlarının ortalamaları arasında anlamlı bir farklılık gözlemlenmemiştir. Öğrencilerin anneleriyle ve babalarıyla ilişkilerini algılayışlarıyla empatik eğilim düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık ortaya çıkmamıştır. Gene anne ve babanın öğrenim durumu ile öğrencilerinin empatik eğilim düzeyleri arasında anlamlı ve önemli bir fark görülmemiştir. Bu bulgulara ilaveten öğrencilik yaşamında kendilerini ne derecede başarılı olarak algılamaları ile son birkaç ay içinde bireysel olarak mutlu ya da mutsuz olarak algılamaları ile empatik eğilim düzeyleri arasında anlamlı ve önemli bir farklılık gözlemlendiği yapılan denence testi sonucuna göre söylenebilir.

Anahtar Kelimeler : empati , empatim eğilim , empatik eğilim düzeyi.

Jel Kodları :A1.

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

YABANCI DİL ÖĞRETİMİNDE ANADİL-HEDEF DİL YAPILARININ BAŞARIYA ETKİSİ
Arş. Gör. Ramazan KILIÇ²²⁰

ÖZET

Dil, başta insanlık olmak üzere bütün canlıların kendisinden vazgeçemeyeceği bir sosyalleşme ve iletişim aracıdır. Dünyanın oluşumundan bugüne önemini ve değerini asla yitirmeyen dil kazanılması oldukça mühim bir vasıta olmuştur. Bu sebepten ötürü anadillerle yetinilmeyerek diğer dillerin öğrenim çabaları doğmuş ve sistematik eğitim planlamalarına geçilmiştir. Sarf edilen ciddi emeklerin her zaman ortak yanı adına başarı denen değerlendirme ile sonuçlanması olmuştur. Ancak bazı topluluklar ve ülkeler bunu gerçekleştirmede başarılı addedilirken kimileriye başarının yanından dahi geçememiştir. Ülkemizin bin yıldan fazla devam eden sistematik eğitim geçmişi ve tecrübesine rağmen dil eğitiminde başarıyı yakaladığımız asla dillendirilmemektedir. Bu sebeple ülkemizde dil eğitiminin mümkün olmadığı ileri sürülerek yabancı dil eğitiminin gerçek manada yurt dışında gerçekleştirileceği görüşü hakimdir. Öte yandan dil eğitiminde başarı veya başarısızlığın sınırları tam olarak belirlenmezken öğrenilen hedef dillerle Türkiye'nin pedagojik, jeopolitik, sosyolojik ve dilbilimsel açıdan sahip olduğu şartlar bir bütün halinde göz önünde bulundurulmamıştır. Bunun sonucunda dil eğitiminde yanlış bilinenler üzerine kurulu bir dil eğitim anlayışı hakim konuma gelmiştir.

Çalışmamızda dil eğitiminin vazgeçilmez aşaması olan ölçme değerlendirmede başarı ve başarısızlık olgularının tam olarak neyi ifade edebileceği üzerinde durulacaktır. Bunun için de global boyutta gerçekleştirilen İngilizce eğitiminin dünya ülkeleriyle ülkemizdeki başarı durumunu kıyaslayacağız. Böylece sürekli dillendirilen "Türkiye'de dil eğitiminin başarısız olduğu" tezinin ne denli objektif olduğu sorusunu yanıtlamaya çalışacağız. Hangi ülkelerde İngilizce eğitiminin başarılı sayıldığı, hangilerinde başarısız sayıldığı tespit edilerek bu başarı ve başarısızlık ölçütlerinin ne kadar gerçekçi olduğu ortaya konacaktır. Bu sayede gerek dil eğitimini sürdüren kimselerin daha gerçekçi bir eğitim hayatı sürdürmeleri gerekse eğitim politikasını dizayn eden eğitimcilerin gerçekleştireceği öğretim faaliyetlerinin imkan, sınır ve kapsamı daha sağlıklı bir zemine oturtulabilecektir.

Anahtar Kelimeler: Eğitim, Dil eğitimi, Ölçme-Değerlendirme.

Jel Kodları: I21, I24, Z13.

THE EFFECT OF MOTHER TONGUE-TARGET LANGUAGE ON SUCCEES OF FOREIGN
LANGUAGE TEACHING

ABSTRACT

Language is a means of socialization and communication in which all living beings, especially humanity, can not give up. The language that has never lost its importance and value from the formation of the entity to today is a very important means of getting it. For this reason, people have not only satisfied with the mother tongue, but also have tried to learn other languages and have begun to plan systematic education. All efforts are made to achieve success. Some communities and countries are considered successful in language education, while others are considered unsuccessful. Despite the experience and experience of systematic education that has been going on for more than a thousand years, not that we achieved success

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ 03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

---

in Language Foreign Education yet. For this reason, the visibility that foreign language education can be realized abroad is prevailed by claiming that language education is not possible in our country. On the other hand, the limits and criteria of success or failure in language education can not be fully defined. Foreign Language Learned in Turkey with the Turkey's pedagogical, geopolitical, sociological conditions are not considered as a whole. As a result, an understanding based on the misperceptions in language education has become dominant. In this study, we will examine the success and failure of the assessment, which is the indispensable stage of language education. For this reason, we will compare the success of teaching English (as a global language) in countries of the world with our country. We will discuss the objectivity of “The idea is not enough language education in Turkey”. In which countries, Countries where English education is considered successful and unsuccessful will be identified. Thus, success and failure criteria will emerge. As a result, both the target group and educated designers may have a healthier perspective on language education.

Key Words: Education, Language Education, Assessment-Evaluation.

Jel Codes: I21, I24, Z13.

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

Tarih	05.05.2018	4. Oturum Maliye
Saat	09.00	
SALON	YAZILIKAYA	
Moderator	Doç.Dr. İhsan Cemil DEMİR	
ISRC 123	Dr. Öğr. Üyesi Önder ÇALCALI Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi	SOSYO-EKONOMİK AÇIDAN VERGİLEMENİN VE VERGİ GELİRİ DÜZEYİNİ ETKİLEYEN DEĞİŞKENLERİN ANALİZİ
ISRC 236	Dr. Öğretim Üyesi Neslihan KOÇ Hitit Üniversitesi Bilim Uzmanı Şeyda ER	Cinsiyete Duyarlı Bütçeleme
ISRC 93	Dr. Öğr. Üyesi UĞUR ÇİÇEK Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Bilim Uzmanı KÜBRA UĞUR Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi	TÜRKİYE'DE VERGİ HARCAMALARININ MAKROEKONOMİK GÖSTERGELER İÇİNDEKİ PAYININ ANALİZİ
ISRC 176	Asoc. Prof. Dr. İhsan Cemil DEMİR Afyon Kocatepe University	How Tax Evasion Behavior is Shaped: An Empirical Approach

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

SOSYO-EKONOMİK AÇIDAN VERGİLEMENİN VE VERGİ GELİRİ DÜZEYİNİ ETKİLEYEN
DEĞİŞKENLERİN ANALİZİ
Dr. Öğr. Üyesi Önder ÇALCALI²²¹

ÖZET

Vergi sosyolojisi, vergilendirmenin tarafları olan devlet ve toplum arasındaki temel ilişkileri araştırmaktadır. Batı tarzı modern devletin kurulmasıyla tarihsel ilgisi olan vergilendirmenin politik analizinin gerekliliği, müdahaleci devleti gerektiren krizlerden bu yana devam etmiştir. Politik bir olgu olarak görülen vergi, aynı zamanda uzun bir zamandır ekonomik bir alan olarak da görülmektedir. Sosyolog Tocqueville'nin de söylediği gibi, "vergi aynı zamanda sosyo-ekonomik bir süreçtir ve zaman ve mekana göre farklı şekilde uygulanmaktadır. Örneğin 18. yy İngiltere'sinde fakirlerin vergi muafiyeti varken, aynı dönemde Fransa'da zenginlerin vergi muafiyeti vardır" (Tocqueville, 1856'dan aktaran Leroy, 2003: 221). Schumpeter (1918)'e göre devlet tarafından vergi alınması iktisadi organizasyon, sosyal yapı, beşeri ruh, kültür ve milletlerin kaderi üzerinde büyük bir etkisi vardır. Bu nedenle, vergileme ve kamu finansmanının arkasındaki sosyal süreçlerle ilgili çalışmaların, yani mali sosyolojinin, topluma ve toplumun politik yaşamına ilişkin bir araştırmada en iyi başlama noktalarından biri olduğu söylenebilir. Vergileme; toplumsal tabakalaşmaya, iktisadi davranışa, kurumsal yeniden yapılanmaya (Mann, 1943: 225-235), ve diğer birçok sosyal olguya etki edebilir. Vergi, sosyolojik ve ekonomik yönden birçok etkiye sahipken, vergilemeyi ve dolayısıyla da vergi geliri seviyesini etkileyen bir takım değişkenler olduğu söylenebilir. Bunları ekonomik ve sosyal değişkenler olarak sınıflandırmak mümkündür. Ekonomik değişkenlerin bazıları; kişi başına gelir seviyesi, ekonomik büyüme, enflasyon düzeyi, gelir dağılımı, sektörlerin toplam üretim içerisindeki dağılımı, ülkenin dışa açıklık derecesi, sahip olunan borç seviyesi, uygulamadaki vergi oranları ve kayıt dışı ekonomi düzeyi şeklinde sıralanabilirken; sosyal değişkenler arasında toplumsal vergi bilincinin varlığı ve vergi ahlakı seviyesi sayılabilir. Sosyo-ekonomik yapının kurumsallaşma düzeyi, siyasal istikrar seviyesi, politik yozlaşma gibi diğer bazı unsurlar da daha çok kurumsal düzeyde belirleyici faktörler şeklinde karşımıza çıkmaktadırlar. Maliye politikaları çerçevesinde vergi politikaları ve buna bağlı olarak da vergi gelirleri seviyesine etki eden bir başka değişkenin de küreselleşme süreci olduğu ifade edilebilir. Bu çalışma kapsamında, verginin sosyolojik ve ekonomik yönü analiz edildikten sonra, vergilemeyi ve vergi geliri seviyesine etki eden faktörler ayrıca incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler : Vergi Sosyolojisi, Vergileme, Vergi Gelirlerini Etkileyen Değişkenler

Jel Kodları : H20, H21

THE SOCIO-ECONOMICAL ANALYSIS OF TAXATION AND TAX INCOME LEVEL RELATED
FACTORS

ABSTRACT

Tax sociology explores the fundamental relationships between the state and society, which are the parties to taxation. The necessity of a political analysis of the historical interest of taxation with the establishment of a western-style modern state has persisted since the crisis of the interventionist state. The tax, which is regarded as a political phenomenon, is also seen as an economic area for a long time. As the sociologist

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ 03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

Tocqueville said, "tax is also a socio-economic process and is applied differently according to time and place. For example, in the 18th century the poor in the UK had a tax exemption, while in France the rich were tax exempted" (Leroy 2003:221 from Tocqueville 1856). According to Schumpeter (1918), tax collection by the state has a great influence on economic organization, social structure, human spirit, culture and the fate of nations. For this reason, it can be said that work on taxation and the social processes behind public finance are one of the best starting points in an investigation into the political sociology of society, society and society. Taxation can affect social stratification, economic behavior, institutional restructuring (Mann, 1943: 225-235), and many other social phenomena. It can be said that there are a number of influences from the tax, sociological and economic aspects, and that there are a number of variables that affect taxation and therefore tax revenue. It is possible to classify these as economic and social variables. Some of the economic variables are; the level of income per capita, economic growth, inflation level, income distribution, sectors distribution in total production, the level of outward openness of the country, the level of debt held, the tax rates in practice and the level of informal economy; social variables include the existence of social tax concept and the level of tax ethics. Some other elements such as institutionalization level of socio-economic structure, level of political stability and political corruption are rather confronted as determining factors at institutional level. Another factor influencing the level of tax policies and hence the level of tax revenues in the framework of fiscal policies is the globalization process. In the context of this study, the factors affecting the level of taxation and tax income were analyzed after analyzing the sociological and economic aspect of the tax.

Key Words: Tax Sociology, Taxation, Variables Affecting Tax Revenues

Jel Code: H20, H21

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

CİNSİYETE DUYARLI BÜTÇELEME
Dr. Öğretim Üyesi Neslihan KOÇ
Bilim Uzmanı Şeyda ER

ÖZET

Tarih boyunca kadınlar, fiziksel anlamda erkeklere göre daha zayıf oldukları gerekçesi ve toplumsal değer yargıları nedeniyle sosyal, kültürel ve ekonomik yaşamda geri planda kalmışlardır. Özellikle gelişmekte olan ülkelerde, kadınların ve erkeklerin üstlendikleri sorumluluklar, yerine getirmekle yükümlü oldukları ödevler ile toplumsal kaynaklara erişim ve bu kaynakların yönetiminde söz sahibi olmaları konusunda eşitsizlikler ön plana çıkmaktadır. Devlet politikaları oluşturulurken toplumsal cinsiyet farklılıklarından kaynaklanan eşitsizliğe duyarsız kalması, kadın-erkek eşitsizliği konusunun daha da derinleşmesine neden olmuştur. Ancak son yıllarda ortaya konulan çalışmalarla birlikte toplumsal eşitsizliğin azaltılması ile kadının sosyal, kültürel ve ekonomik hayata katılımının arttığı; bu durumun da ülkelerin refahında olumlu sonuçlar doğurduğu gözlenmiştir. Tüm bu eşitsizlikleri gidermek için bir araç olarak kabul görülen ve ilk örneğine Avustralya'da rastlanan cinsiyete duyarlı bütçeleme; bütçe sürecinin tüm aşamalarının kadınların ve erkeklerin haklarının gÖZETilerek oluşturulması gerektiğini ifade etmekte; kadın haklarının korunmasını ve toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanmasını amaçlamaktadır.

GENDER SENSITIVE BUDGETING

ABSTRACT

Throughout history, women were kept in the background in social, cultural and economic lives on the grounds that they are physically weaker than men and because of social value judgments. Especially in developing countries, inequalities come into prominence in responsibilities women and men take, tasks they are supposed to fulfil, their access to social resources and the level of voice they have in the management of these resources. The insensitivity in the construction of state policies to the inequality stemming from gender differences has led to a deeper male-female inequality. However, participation of women in social, cultural and economic life has been observed to increase together with the decline in social inequality due to studies conducted in the recent years. Accordingly, this situation is seen to contribute positively to the wealth of countries. Gender sensitive budgeting, which is accepted as a tool to remove all these inequalities and which was first applied in Australia, expresses the need to form all stages of the budget process considering the rights of women and men, and aims to protect women's rights, as well as assuring gender equality.

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

TÜRKİYE'DE VERGİ HARCAMALARININ MAKROEKONOMİK GÖSTERGELER İÇİNDEKİ
PAYININ ANALİZİ
Dr. Öğr. Üyesi UĞUR ÇİÇEK
Bilim Uzmanı KÜBRA UĞUR

ÖZET

Kamu harcamalarının finansmanında en önemli ve en etkili gelir kaynağı vergilerdir. Vergilerin en önemli gelir kaynağı olmasının yanında gerek ekonomik gerek sosyal hedeflere ulaşmak amacıyla kullanılan bir enstrüman olma özelliği de bulunmaktadır. Devlet, vergileri kullanarak özendirici ya da caydırıcı etkiler yaratabilmektedir. Vergiye tabi olan bazı kişilerin veya konuların vergilendirme dışında tutulması devletin vergi gelirlerinde azalmaya yol açabilmektedir. Vergi harcamaları kavramı; literatürde, mükelleflere tanınan muafiyet, istisna, indirim, mahsup ve benzeri uygulamaların, vergi gelirlerinde meydana getirdiği kaybı ifade eden bir kavram olarak yer almaktadır. Vergi harcamalarında, ekonomik ve sosyal amaç unsuru ve bu amaçları gerçekleştirmek için vazgeçilen gelir unsuru söz konusudur. Vergi harcamalarının ölçülmesinde genellikle mükelleflere tanınmış olan imtiyaz ortadan kalktığında, mükellefin ekonomik davranışının sabit olduğu varsayımı altında tahsil edilebilecek vergi miktarının hesaplanmasını sağlayan vazgeçilen gelir yöntemi kullanılmaktadır. Bu çalışmada, birçok ülkede olduğu gibi Türkiye'de de vazgeçilen gelir yöntemiyle tahmin edilmiş olan vergi harcamalarının, toplam vergi gelirleri ve GSMH içerisindeki payı hesaplanarak, kamu kesiminin uyguladığı bu politikaların kamu gelirlerinde meydana getirdiği kaybı açıklamak amaçlanmaktadır.

THE ANALYSIS OF THE SHARE OF THE TAX EXPENDITURES IN MACROECONOMIC
INDICATORS IN TURKEY

ABSTRACT

Taxes are the most important and the most effective source of income in the financing of public expenditures. Besides being the most important source of income, the taxes are instruments used to reach both economic and social goals. The state can create incentives or deterrent effects by using taxes. To exclude some people or issues subject to taxation may lead to a reduction in the state's tax revenues. In the literature, tax expenditures concept is the loss of tax revenue as a result of the exemption, exception, reduction, deduction and similar applications granted to taxpayers. In the tax expenditures, the economic and social purpose elements and the income element that are given up to realize these purposes are in question. When measuring the tax expenditures, the relinquished income method is used when the concession granted to the taxpayer is usually left, which allows the amount of tax that can be collected to be calculated under the assumption that the economic behavior of the taxpayer is fixed. In this study it is intended to explain the loss in the public revenues occurred from the policies of the public sector by calculating the share of the tax expenditures estimated with relinquished income method in total tax revenues and GDP as in many countries, in Turkey.

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

HOW TAX EVASION BEHAVIOR IS SHAPED: AN EMPIRICAL APPROACH
Asoc. Prof. Dr. Ihsan Cemil DEMİR²²²

ABSTRACT

Tax evasion is defined as the act of taxpayers contrary to the things considered as criminal in the tax laws. The tax evasion behavior is shaped by some socio-economic factors. I conducted a survey to investigate what factors tax evasion is shaping. The survey is made seven different cities from seven different geographical regions. The empirical results show that tax morale, tax equity, public expenditures, tax burden, tax penalties, tax rates and other taxpayers' behaviors shapes tax evasion behavior. The results of ordered probit regressions show that there is a strong and meaningful relationship between tax evasion and all factors.

Keywords: Tax evasion, tax compliance, tax equity.

JEL Codes: H26, H21, K34

---

²²² Afyon Kocatepe University, Faculty of Economics and Administrative Sciences, Department of Public Finance
icdemir@aku.edu.tr

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

Tarih	05.05.2018	5. Oturum Siyaset Bilimi, Kamu Yönetimi Ve Uluslararası İlişkiler
Saat	09.00	
SALON	7-8 HASAN PAŞA	
Moderator	Prof. Dr. Ahmet ÖZALP	
ISRC 22	Bilim Uzmanı Fatma Yıldırım Doç. Dr. Nuriye BÜYÜKKAYACI DUMAN Hitit Üniversitesi	Toplumsal Cinsiyet Eşitsizliğinin Kadının Siyasetteki Yerine Etkisi: Türkiye Örneği
ISRC 217	Prof. Dr. Ahmet ÖZALP Hitit Üniversitesi.	İNSAN HAKLARININ KAYNAĞI OLARAK DOĞAL HUKUK DÜŞÜNCESİ VE SÖYLEMSEL ANALİZİ
ISRC 76	Dr. Öğr. Üyesi Mustafa ÖZALP Bozok Üniversitesi	AVRUPA'DA YAŞAYAN TÜRKLERİN KARŞILAŞMIŞ OLDUĞU SOSYO KÜLTÜREL VE EKONOMİK PROBLEMLER
ISRC 92	Dr. Öğr. Üyesi Mustafa Yıldız Bozok Üniversitesi	ULUSLARARASI İLİŞKİLERDE HAK-GÜÇ KAVRAMLARININ YENİDEN DEĞERLENDİRİLMESİ ÜZERİNE BİR DENEME
ISRC 162	Öğr. Gör. Fatih Tolga Hitit Üniversitesi	KAMU YÖNETİMİNDE STRATEJİK PLANLAMA ÜZERİNE BİR İNCELEME: İÇİŞLERİ BAKANLIĞI ÖRNEĞİ

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ 03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTSİZLİĞİNİN KADININ SİYASETTEKİ YERİNE ETKİSİ: TÜRKİYE ÖRNEĞİ

Fatma YILDIRIM²²³

Nuriye BÜYÜKKAYACI DUMAN²²⁴

ÖZET

Demokratikleşmenin en önemli göstergelerinden biri siyasette toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanmasıdır. Oysa ki tüm dünyada tarihe bakıldığında kadınların vatandaşlık haklarından faydalanması bir yana, vatandaş bile sayılmadığı dönemler olmuştur. Toplumsal cinsiyet eşitsizliği nedeniyle kadınlar asırlarca içerisinde yer aldıkları siyasal sistemlerden uzak yaşamış ya da yaşamak zorunda bırakılmıştır. Dünyada ilk olarak 1788 yılında ABD kadınlara seçme hakkı tanırken, 1983 yılında Yeni Zelanda'da kadınlar seçme hakkına sahip olmuşlardır. Bunu takiben 20. yüzyılın başında Avustralya, Finlandiya, Norveç izlemiştir. Türkiye'de ise 1934 yılında kadına seçme ve seçilme hakkı verilmiştir. Irak, Ürdün, Güney Afrika, Moldova 20. yüzyılın sonlarına doğru seçme hakkı kazanmıştır. Türkiye'de kadın siyasalların sayısı zamanla artış gösterse de siyasal partilerin yönetim organlarında ve seçimle oluşan ulusal ve yerel meclislerde kadınların katılımı ve siyasal temsili hala % 15 in altında kalmıştır. Ayrıca TBMM'ndeki kadın milletvekili sayısı erkek millet vekili sayısının yaklaşık onda ikisi kadardır. Bu durum toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin siyasete yansımalarının bir örneği olarak gösterilebilir. Oysa ki kadın cinsiyetinin kamusal sorunlarının ve önceliklerinin belirlenmesi ancak ana plan ve programlara toplumsal cinsiyet eşitliği perspektifinin yerleştirilmesiyle mümkün olabilir. Bu argümandan yola çıkarak tasarladığımız bu çalışmada ülkemizde toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin kadının siyasetteki konumuna yansımalarının güncel literatür ışığında tartışılması planlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kadın, siyaset, kadın siyaseti.

THE IMPACT OF GENDER INEQUALITY ON WOMEN'S POLITICS: THE CASE OF TURKEY

ABSTRACT

One of the most important indicators of democratization is the provision of gender equality in politics. Whereas in the whole world, women tend to take advantage of their citizenship rights, and citizens have not even been considered. Due to gender inequality women have lived or were forced to live far from the political systems they have been in for centuries. In the year 1788, the United States recognized the right to choose women in the world, and in 1983 they had the right to choose women in New Zealand. Followed by Australia, Finland, Norway at the beginning of the 20th century. In Turkey in 1934 and elect women were given the right to be elected. Iraq, Jordan, South Africa, Moldova have gained the right to choose towards the end of the 20th century.

Although the number of women increased over time also in the governing bodies of political parties and political comprising elected national and local councils and the participation of women in political representation in Turkey still it remained below 15%. In addition, the number of female deputies in the Turkish Grand National Assembly is approximately two-tenths of the number of male nationals. This

²²³ Msc, Hitit Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Hemşirelik Anabilim Dalı, Çorum E-mail: fatmadmryldrm@gmail.com

²²⁴ Doç. Dr., Hitit Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu, Hemşirelik Bölümü, Çorum, E-mail: nuriyebuyukkayaci@hitit.edu.tr

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

---

can be illustrated as an example of political reflection of gender inequality. However, the determination of the public problems and priorities of the female gender may only be possible by the introduction of gender equality perspectives in the master plans and programs. In this work we have designed from this argument, it is planned to discuss the reflection of gender inequality in women's position in politics in the light of the current literature in our country.

Key words: Women, politics, women politics.

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

İNSAN HAKLARININ KAYNAĞI OLARAK DOĞAL HUKUK DÜŞÜNCESİ VE SÖYLEMSEL
ANALİZİ

Prof. Dr. Ahmet ÖZALP²²⁵

ÖZET

Doğal hukuk geleneği, Antik Yunan'a ve Roma'ya uzanan bir geçmişe sahiptir. Bazı Sofistler, polisle sınırlı yurttaşlık-polites- statüsünü sorgulamışlar ve bütün insanları evrensel bir devletin-cosmopolis-eşit üyeleri-cosmopolites- olarak kabul etmişlerdir. Stoacıların sürdürdüğü gelenek, Hıristiyanlıkta Tanrısal bir kisveye bürünmüş, Sosyal Sözleşme ile dünyevi bir temele dayandırılmıştır. Günümüzde doğal hukuk geleneğinin bir sonucu olarak insan hakları bütün evrensel ve vazgeçilmez oldukları kabul görmüş ve Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Evrensel Beyannamesine yansımıştır. Buna rağmen tarihin her döneminde doğal hukuk düşüncesinin evrenselliği ile ekonomik, toplumsal, siyasal koşulların tarihselliği arasında bir çelişki yaşanmıştır. Bu çelişki, bazen- Platon ve Aristo'da olduğu gibi- doğal eşitsizlik düşüncesiyle bazen de -Stoacılar da olduğu gibi- ahlaki eşitlikle meşrulaştırılmıştır. Modern dönemlerde ise bu çelişki, yasal eşitlik ve politik bütünlük söyleminin arkasına gizlenmiştir. Söylemin iktidarla iç içe geçmiş bir kavram olduğunu gösteren Foucault'a göre söylem, bir taraftan iktidar tarafından toplumsal kurumlar ile pratikler aracılığıyla üretilir ve yaygınlaştırılırken diğer taraftan aykırı sesler zorlama, dışlama, değersizleştirme, ötekileştirme, kınama vb. usullerle denetlenmektedir. Görünüşte önemiz sayılabilecek bir söylemin dahi karşı karşıya kaldığı yasaklar ve yöntemler onun erkle/iktidar kavramıyla olan doğrudan ilişkisini açığa çıkarmaktadır.

Çalışmanın konusunun kapsamı çok geniş olduğundan doğal hukuk düşüncesinin evrimi insan hakları kavramıyla ilişkili olarak incelenmektedir. Evrensellik söylemi ile tarihsel durum arasındaki çelişki, söylem kavramı üzerinden açıklamak, çalışmanın temel amacıdır.

Anahtar Kelimeler : Doğal Hukuk, Eşitsizlik, Statü, Söylem, Yurttaşlık

Jel Kodları : Z0

THE EVOLUTION OF NATURAL LAW THOUGHT AS ORIGIN OF HUMAN RIGHTS AND ITS
DISCOURSE ANALYSIS

ABSTRACT

The tradition of natural law has a history dating back to the ancient Greece and Rome. Some Sophists and Stoics have questioned citizenship/polites status related polis, accepting people as equal members of a universal state/polis named cosmopolis. The idea of natural law, clad in a divine guise of Christianity and after than It was based on a secular ground by Social Contrat Theories. Today human rights, as a result of natural law tradition, are recognized as universal, inalienable and reflected at the Universal Declaration of Human Rights. Nevertheless, the universality of natural law in every period has been in contradiction with the historicity of social and political conditions. This contradiction was argued by the idea of natural inequality as happened in Plato and Aristotle, and sometimes justified as moral equality as Stoics did. This contradiction in the modern era, is hidden behind the rhetoric of the legal equality and political integrity. According to Foucault showing the relation between power and discourse, discourse is being produced by power via social institutions and practices and on the other side marginal voices are being controlled by power using different methods like coercion, excluding,

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ 03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

---

prohibition, condemnation, othering etc. Seemingly even an unimportant discourse faces with some prohibitions and coercive methods. It is uncover the relation of discourse with power.

As the context of this study very comprehensive, the natural law thought analyzed as related to human right concept in this text. The main purpose of this study is to explain the contradiction between universality/universal discourse and historical reality.

Key Words: Natural Law, Inequality, Status, Discourse, Citizenship

JEL Code: Z0

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

AVRUPA'DA YAŞAYAN TÜRKLERİN KARŞILAŞMIŞ OLDUĞU SOSYO KÜLTÜREL VE
EKONOMİK PROBLEMLER

Dr. Öğr. Üyesi Mustafa ÖZALP²²⁶

ÖZET

İkinci Dünya Savaşı'nın ardından özellikle Almanya başta olmak üzere, birçok Batı Avrupa ülkesi sanayi alanındaki gelişmişliğini sağladıktan sonra, yoğun işçi göçüne ihtiyaç duymuştur. Türkiye'de ise o yıllarda yaşanan siyasi, ekonomik ve askeri olmak üzere birçok olumsuz gelişmelerden dolayı, işsizlik oranı artmıştır. Avrupa ülkelerinin endüstri alanında ilerlemelerinin ve Türkiye'de de iş olanaklarının kısıtlı olmasından dolayı, Türkiye birçok Avrupa ülkesi ile işçi göçü antlaşması imzalamıştır. İlk antlaşma 1961 yılında Türkiye ve Almanya arasında yapılmıştır.

Türkiye'nin Avrupa ülkeleri ile karşılıklı işçi göçü antlaşması imzalamasının hedefleri ise; Türkiye içerisinde yaşanan işsizlik sorunundan kurtulmak, Avrupa'ya giden işçilerin geri dönmelerinin sonucunda, yetişmiş teknik ve teknolojik donanıma sahip kalifiyeli işçi gücüne sahip olmak, işçilerin getireceği döviz ile ülke ekonomisine katkıda bulunmak ve sonuç olarak ülke kalkınmasını hızlandırmaktır.

Türkler Avrupa'ya yaklaşık olarak 60 yıl önce işçi olarak gitmişlerdir. Bu zaman içerisinde Türkler yaşadıkları bölgelerde siyasi, ekonomik, kültürel, dini ve eğitimsel birçok sorunlarla karşılaşmış ve günümüzde ise bu sorunların birçoğu değişen boyutlarda artarak devam etmektedir. Bu çalışmanın kapsamı Avrupa ekonomisinin durağan hale gelmesinin sonucunda, Avrupa'da artan aşırı ırkçılık ve İslamofobinin Türkler üzerindeki etkisinin incelenmesidir. Çalışmanın amacı ise; Türkiye'nin Avrupa'ya işçi yollarken hedeflediği, hedeflere günümüzde ulaşip ulaşamadığı, eğer ulaşabildi ise ne kadarına ulaşabildiği, Avrupa'da yaşayan Türklerin problemlerinin genel olarak neler olduğu ve bu problemlerin çözümüne yönelik nelerin yapılabileceğine dair tartışmaları içermektedir.

Anahtar Kelimeler :Göç, Türkler, Avrupa, Irkçılık, Ekonomik Durağanlık ve İslamofobi

Jel Kodları : F51 ve F 59

SOCIO-CULTUREL AND ECONOMIC PROBLEMS FACED WITH TURKISH PEOPLE WHO
LIVING IN EUROPE

ABSTRACT

After the Second World War, many Western European countries, especially Germany, have been in need of intensive worker immigration after achieving their development in the industrial sector. But in Turkey, unemployment rate has increased because of the many negative developments experienced in those year, including political, economic and military because of increased unemployment rate. Turkey has signed labor migration agreements with many European countries due to limited job opportunities in Turkey, and development of European countries in the field of the industry. The first agreement was made between Germany and Turkey in 1961.

The objectives of Turkey's bilateral labor migration agreement signing with the European countries; To get rid of unemployment problem in Turkey, to have qualified labor force with trained technical and

²²⁶ Bozok Üniversitesi İktisadi İdari Bilimler Fakültesi Uluslararası İlişkiler Bölümü, 05353780754, mustafa.ozalp@bozok.edu.tr

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ 03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

---

technological equipment as a result of the return of workers going to Europe, contributing in national economy by currency that the workers will bring, and to accelerate the country's development as a result. Turks went to Europe almost 60 years ago as workers. During this time, Turks have encountered many political, economic, cultural, religious and educational problems in the regions that they live in, and nowadays many of these problems continue to increase in varying dimensions. The scope of this study is to examine the influence of the increasing excessive racism and Islamophobia in Europe on the Turks as a result of the European's economy stagnation. The aim of the study includes; whether Turkey is today reached the objectives that have been target when sending the workers to Europe, what are generally the problems of Turks living in Europe and discussions of what can be done to solve these problems.

Keywords :Migration, Turks, Europe, Racism, Economic Stagnation and Islamophobia
Jel Codes : F51 ve F 59

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

ULUSLARARASI İLİŞKİLERDE HAK-GÜÇ KAVRAMLARININ YENİDEN
DEĞERLENDİRİLMESİ ÜZERİNE BİR DENEME

Dr. Öğr. Üyesi Mustafa Yıldız

ÖZET

Hak kavramı insanlık tarihi ile eşdeğer sayılacak bir geçmişe sahiptir. İlk insan Âdem'in (as) çocukları arasında vuku bulmuş kavganın hak kavramı etrafında filizlenmiş olduğu, tek tanrılı dinlerin kutsal kitaplarında ifadesini bulmuştur. Tanımlanması zor gibi görünen bu kavramın sadece insanın kendisi için değil, toplumsal hayatın da birçok safhasında ortaya çıktığı ve fertlerin sonuca ulaşmak hususunda dayanak noktasını teşkil ettiği söylenebilir. Yalnızca bireyler değil toplumlar da hak kavramı etrafında çözüm odaklı hareket etmekte ve karşılaşılan sorunları tarafları memnun edecek şekilde neticelendirmektedirler. Uzlaşmacı bir karaktere sahip hakkı üstün tutan dünya görüşünün karşısında, kuvveti üstün tutan ve yerleşik olduğu medeniyetleri, doğası gereği çatışmacı hale büründüren ikinci bir görüşten de söz etmek gerekir. Buradaki anlayış sürekli çatışmacı bir anlayışı benimsediğinden, çatışmada üstün gelen sosyal hayatın kurallarını koyma yetkisini kendinde görmekte ve bütün toplumsal hayatı buna göre şekillendirmeye çalışmaktadır. Gece ile gündüzün birbirini takip etmeleri gibi bu iki anlayış tarih sahnesinde artarda gelmişlerdir. Günümüzde çözüm bekleyen konuların ulus devletlerin sınırlarını aştığı ve insanlığın ortak sorunu haline geldiği inkâr edilemez. O halde bunlar uluslararası ilişkilerde ele alınmak ve hak kavramı etrafında dünya barışını temin etmek için yeniden gözden geçirilmelidir. Bu çalışmada hak ve güç kavramları ele alınacak ve farklı bir yaklaşım sergilenmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Uluslararası İlişkiler, Hak, Güç, Çatışma

AN ESSAY ON THE RE-EVALUATION OF RIGHTS-POWER CONCEPTS IN INTERNATIONAL
RELATIONS

ÖZET

The concept of right is as old as human history. It has been recorded in the holy books of monotheistic religions that the first fight in human history, among the children of Adam (pbuh), sprouted around the concept of right. It can be said that this concept, which seems difficult to define, has emerged not only for the individual himself but also appears at many stages of social life and often constitutes the anchor point for individuals to reach their goals. Not only individuals but also societies are focusing on solutions around the concept of rights in order to reach a conclusion that is satisfactory for all parties. In contrast to this worldview where the concept of right is uphold, there is a second worldview that upholds the concept of power and puts the civilisations it has under control into a confrontational mode. In this worldview the one with power has authority and views itself entitled to shape the laws that govern social life. Throughout history we see that these two worldviews followed each other like day and night. It cannot be denied that the unsolved problems we face today have long surpassed the boundaries of nation states and have become problems of all humankind. These issues have to be considered within the field of international relations and re-examined with a rights-centered worldview in order to achieve peace. In this work we will discuss the concepts of right and power and propose a different approach.

Keywords: International Relations, Right, Power, Conflict

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

KAMU YÖNETİMİNDE STRATEJİK PLANLAMA ÜZERİNE BİR İNCELEME: İÇİŞLERİ
BAKANLIĞI ÖRNEĞİ
Öğr. Gör. Fatih Tolga²²⁷

ÖZET

1980'li yıllarda yaşanan devlet yönetimlerindeki anlayış değişimi, geleneksel bürokratik yönetim tarzının olumsuzluklarını ortadan kaldırmayı amaçlamıştır. Küreselleşmeyle birlikte devletler üstü kuruluşların ülkelerin politika belirleme süreçlerine etkileri artmış ve örgütsel yapıların işleyişleri reformlarla sisteme uyumlu hale getirilmeye çalışılmıştır. Bu reformların kamu yönetimi sistemine yansımaları ise Toplam Kalite Yönetimi ile Yeni Kamu Yönetimi anlayışının gereklerine göre şekillenmiştir. Kamu sektörü ile özel sektör arasındaki kurumsal farklılıkların azaltılmasına yönelik çalışmalar yoğunluk kazanarak hantal ve verimsiz kamu yönetimi, etkin ve verimli hale getirilmeye çalışılmıştır. Bu maksatla özel sektör yönetim ilkeleri kamu sektörüne uygulanarak sunulan mal ve hizmetlerde müşterilerin (vatandaşların) taleplerine olan duyarlılık arttırılmaya çalışılmıştır. Bu değişimin formülü ise kamu örgütlerinde stratejik yönetim anlayışının yaygınlaştırılmasında aranmıştır. Stratejik yönetim, kamu ve özel sektör örgütleri ile bağımsız sektör örgütlerinin uzun dönemdeki fırsat ve tehditlerini ön görmesine, kaynaklarını bu ön görüye göre harekete geçirmesine ve buna yönelik strateji oluşturmaya olanak sağlayan bir süreçtir. Bu anlamda örgütlerin performanslarının amaç ve hedefler doğrultusunda hangi seviyede gerçekleştiğini gösteren bir rehber niteliğindedir. Ülkemizde stratejik yönetimin kamu sektöründe uygulanması kamu yönetimi reformları kapsamında ele alınarak kamu kurum ve kuruluşlarında zorunlu hale getirilmiştir. Yasal düzenlemelerle oluşturulan stratejik planlama anlayışı kamu kurumlarının iç ve dış paydaş, çevre analizi, SWOT analizi gibi kavramlarla tanışmasını sağlamıştır. Bu çalışma kamu sektöründe stratejik yönetim uygulamalarına dayanan stratejik planların Stratejik Planlama Yönetmeliğinde belirtilen ilke ve esaslar doğrultusunda ne derece uygulama alanı bulduğunu sorgulamaktadır. Bu amaçla İçişleri Bakanlığı stratejik planları analiz kapsamına alınmış ve çalışmanın amacı doğrultusunda çıkarımlarda bulunulmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler : Stratejik Yönetim, Stratejik Planlama, Kurumsal Performans.
Jel Kodları : D7.

A STUDY ON STRATEGIC PLANNING IN PUBLIC ADMINISTRATION: THE EXAMPLE OF
THE INTERIOR MINISTRY

ABSTRACT

Change of understanding in state governments in the 1980s aimed to eliminate the disadvantages of the traditional bureaucratic management style. Along with globalization, effects of international organizations have increased on the policy-making process of countries and functioning of the organizational structure has been tried to harmonize the system with reforms. The reflections of these reforms on the public administration system are shaped by the requirements of Total Quality Management and New Public Management. Efforts to reduce institutional differences between the public and private sectors have intensified. Thus, public administration has been tried to be made effective and efficient. For this purpose, private sector management principles have been applied to the public sector. Attempts have been made to increase the sensitivity of customers (citizens) to requests for

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ 03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

---

goods and services offered. The formül for this change has looked for in the widespread understanding of strategic management in public organization. Strategic management is a process that allows public and private sektör organizations to look forward to opportunities and threats in the long run and to mobilize their resources according to this premise and form a strategy for this. In this sense, it is a guide to show the level of performance of organizations in terms of goals and targets. The implementation of strategic management in the public sector in our country has been taken into the scope of public administration reforms and made compulsory in public institutions and organizations. The strategic planning approach created by legal regulations ensures that public institutions are introduced to concepts such as internal and external stakeholder, environmental analysis, SWOT analysis. This study examines the extent to which strategic plans based on strategic management practices in the public sector are applied in line with the principles set out in the Strategic Planning Regulations. For this purpose, the Ministry of Interior's strategic plans were included in the analysis and tried to be inferred in the direction of the aim of the study.

Keywords: Strategic Management, Strategic Planning, Corporate Performance

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

Tarih	05.05.2018	6. Oturum Tarih/Eski Anadolu ve Ön Asya
Saat	09.00	
SALON	PİRİ BABA	
Moderator	Dr. Öğr. Üyesi Fethi Kılıç	
ISRC 177	Öğr. Gör. Arif KUMAŞ Hitit Üniversitesi	HİTİT TOPRAK TAHSİSİNDE GÖREVLİ ÜNVANLAR VE TAHSİSLE İLGİLİ BAZI KAVRAMLAR
ISRC 18	Dr. Öğr. Üyesi Ercüment YILDIRIM Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi	MEZOPOTAMYA'DAKİ ATRAHASIS MİTOSU - YÜCE BİLGE ŞİİRİNDE TANRISAL FELAKETLERE DAİR ANLATIMLAR
ISRC 150	Dr. Öğr. Üyesi Okay PEKŞEN Ondokuz Mayıs Üniversitesi	MÖ II. BİNYIL ANADOLU VE MEZOPOTAMYA MEDENİYETLERİNDE HÜKÜMDARLIK MEFHUMU
ISRC 114	Dr. Öğr. Üyesi Hatice YILDIRIM Hitit Üniversitesi	MİLLİ MÜCADELE YILLARINDA TÜRK MUHACİR VE MÜLTECİLER İÇİN İANE TOPLAMA ÇALIŞMALARI
ISRC 115	Dr. Öğr. Üyesi Hatice YILDIRIM Hitit Üniversitesi	MİLLİ MÜCADELE YILLARINDA MÜLTECİLER

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

HİTİT TOPRAK TAHSİSİNDE GÖREVLİ ÜNVANLAR VE TAHSİSLE İLGİLİ BAZI
KAVRAMLAR

Öğr. Gör. Arif KUMAŞ²²⁸

ÖZET

Hititler, Anadolu'da kurulan ilk merkezi siyasi devlet ve Anadolu'nun ilk imparatorluğudur. Hititler'de devletin en önemli iktisadi kaynağı ve faaliyeti tarımdır. Bu siyasi ve ekonomik yapının devamlılığı, Hitit Devleti'nin bu iki yapıyı birleştirerek oluşturduğu gelişmiş bir toprak sistemi ve bu sistemin sürdürülebilir bir şekilde uygulamasıyla mümkün olmuştur. Çalışmada, Hitit toprak tahsisinde yer alan ünvanlar ve tahsisle ilgili kavramlar üzerinden siyasi ve ekonomik yapının nasıl iç içe geçtiği vurgulanmaya çalışılmıştır. Hitit toprak sisteminin özünde, ülkenin bütün toprakları tanrılara aitti. Tanrılar ise kendilerine vekil olarak Hitit krallarını tayin etmişlerdi ve Hitit kralları da tanrılar adına bu toprakları istediği gibi yönetir, istediği kişilere bağışlayabilir, satar veya kiralayabilirdi. Bu anlayışa istinaden Kral, mülkiyeti kendisinde kalması şartıyla toprakların tasarruf haklarını, "šahhan" ve "luzzi" vergileri gibi birtakım yükümlülükleri yerine getirmek şartıyla ve miktarları kişilere göre farklı olmak üzere prenslere, üst düzey yöneticilere ve şahıslara verirdi. Yapılan tahsisatlarda işleri devlet adına idare eden görevliler vardı. Bunlar: İdarî görevleri arasında, tahsis edilmiş tarım arazilerinin ekimi, sulanması, koşum hayvanı temin edilmesi, gerektiğinde devlet depolarındaki hububatlardan çiftçiye tohumluk dağıtılması v.s. gibi tarımsal aktivitelerin her aşamasının idaresini takip ve denetlemekle yükümlü *Bél madgalti*'ler; vergilerin toplanmasında EN KUR_{TI} ve LÚMAŞKIM.URUKI'lar; toplanan vergilerin muhafaza edildiği depoların idarecisi LÚAGRIG'ler; tahılların toplanması ve geri dağıtım işinden sorumlu kişileri denetleyen âmir GAL (*rabi*) še'im'ler; Değirmenci başı, tahıl ve gümüş ödemelerini toplayan memurların amiri olarak adlandırılan GAL (*rabi*) *alahhinnim* başlıca görevlilerdi. Tahsis edilen arazilerde, tahsis edilen toprak ve tahsisatın yapıldığı kişiler ile ilgili iki kavram karşımıza çıkmaktadır. Bunlar *ilkum/il.ki*, LÚ*ilkum/LÚil.ki* ve GİŞTUKUL/GİŞKU, LÚ GİŞTUKUL/LÚ GİŞKU kavramlarıdır. *ilkum*, yüksek bir makam tarafından kendisine arazi verilen bir kimsenin makama sunacağı hizmet; LÚ*ilkum* ise, "tumar (arazisi) sahibi" veya "tumarın adamı". GİŞTUKUL/GİŞKU: Yerel otoriteler tarafından, arazi tahsisi alma hakkı olan sıradan halka tahsis edilen arazi, ve bu kimselerin aldıkları araziye karşılık, araziye aldığı makama sunacağı hizmete verilen isim, bu türden arazileri işletenlere LÚ GİŞTUKUL/LÚ GİŞKU "tarım topraklarını işleyen köylüler" denir. É.NA₄ KİŞİB tarım arazilerinden toplanan aynı vergilerin toplandığı depolara verilen addır.

Anahtar Kelimeler: Hitit, Toprak, Tahsis, Ünvan

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

MEZOPOTAMYA'DAKİ ATRAHASİS MİTOSU - YÜCE BİLGE ŞİİRİ'NDE TANRISAL
FELAKETLERE DAİR ANLATIMLAR
YRD. DOÇ. DR. ERCÜMENT YILDIRIM²²⁹

ÖZET

Mezopotamya mitoslarındaki anlatılarda insanlar ile tanrılar arasındaki ilişkiler istikrarlı bir seyir izlememiştir. Mezopotamya inanç sisteminde insanların mevcudiyeti tanrıların varlığından kaynaklanmış olmasına rağmen tanrılar belirli nedenlerden ötürü insanları hastalık, kuraklık ve sel gibi doğa olayları ile cezalandırmışlardır. Bu durumun oldukça canlı bir öykülemesi ise Atrahasis veya Yüce Bilge Şiiri olarak isimlendirmiş olan mitosda geçmektedir. Mitos, küçük tanrıların büyük tanrıların angarya işlerini yapmaktan dolayı bitkin düştüklerini ve isyan eder hale geldiklerinin anlatımı ile başlamıştır. Küçük tanrılar ile büyük tanrılar arasındaki bu çatışma tanrıların işlerini yapacak olan insanın yaratılması ile çözülmüştür. Sonrasında tanrılar için büyük bir rahatlıkla devam eden hayatın, insanların sayısının artması ile bozulmuş olduğu mitos metninde edebi ifadelerle anlatılmıştır. Metnin devamında ise *"Bin iki yüz yıl (geçmemişti ki henüz) (insan) nüfusu çoğaldı. (Onlar bir boğa kadar) ses çıkarıyordu. Tanrı Enlil (gürültüden rahatsız oldu ve büyük tanrılara: -İnsanların gürültüsü (çok arttı) bütün bu (gürültü) uyutmuyor beni! (Büyük tanrılar emredin insanlara) salgın hastalık gelsin!-"* ifadesi yer almaktadır. Enlil'in gürültü yaptıkları için insanları yok etmek istemesine karşı Tanrı Enki'ye bağlı olan Yüce Bilge, insanları hastalıklara karşı uyararak bu felaket ile insan ırkının yok olmalarını engelledi. Anlatının devamında Tanrı Enlil yine insanların gürültüsünün fazlalığından dolayı bu defa insanları kuraklık ile yok ederek cezalandırma yoluna gitmiştir. İnsanlar yalvarıp yakarak, tanrılara sunular gerçekleştirerek bu felakettten de kurtulmayı başarmışlardır. İnsanlığın en büyük iki korkusu olan kuraklık ile hastalık felaketleri atlatıldıktan sonra insanlar bir süre tanrılara gereken saygıyı sunmuş ve barış içerisinde yaşamışlardır. Mitos, tanrıların, bu iki felaketten kurtulan insanların gerekli olup olmadığının tartışmasıyla sürmüş ve Tanrı Enlil insan ırkının bir diğer fekaletle uğramasına karar vermiştir. Bu defa felaket önceki ikisinin aksine yerden değil gökten gelecektir. Metnin oldukça tahrip olmuş bu bölümünde yine Yüce Bilge'nin yardımı ile insanların bir gemi yaparak felaketten kurtulması anlatılmıştır. Bu çalışma, Atrahasis Mitosu veya bir diğer isimlendirmesiyle Yüce Bilge Şiiri'ndeki anlatımları referans alarak tanrısallık felaketleri açıklayarak, bu felaketlerin Mezopotamya inanç sistemindeki yerini ortaya koymayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Mezopotamya, Tufan, Atrahasis, Tanrı Enlil.

EXPRESSIONS ABOUT GODLESS CATASTROPHE IN ATRAHASIS MYTHS-GRAND WISE
POEM AT MESOPOTAMIA

ABSTRACT

In the Mesopotamian myths, the relations between people and the gods have not followed a stable course. Despite the existence of people in the Mesopotamian belief system stemming from the existence of gods, gods have punished people for certain reasons for natural phenomena such as disease, drought and flood. A very vivid story of this situation is in the myth that is called Atrahasis or the Supreme Wise Shi'i. Mythos begins with the narration that the little gods are exhausted and rebelled because of the great gods works they do. This conflict between the little gods and the great gods is solved by the creation

²²⁹ Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ 03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

---

of the man who will do the work of the gods. Later, the life which went on with great comfort for Gods interacted with the increase of the number people is described literally in the texts of the myth. In the text, "The number of people (human) has multiplied for a thousand and two hundred years. They made sounds (They were up to a bull). God Enlil (uncomfortable with noise and to big gods: "the noise of Humans (increased so much) all this (noise) do not sleep me!" (The big Gods give order to people) make epidemic come!" expressions take place. Despite the fact that Enlil wanted to destroy people because they were making noise, the Supreme Wise of God Enki warned people against diseases and prevented the destruction of human race with this catastrophe. In the rest of the story, God Enlil has again gone so far as to punish the people with drought because of the excess of noise. People got rid of this catastrophe by begging and performing divinatory presentations. After the two greatest dread of humanity, drought and disease catastrophe, people have offered respect for God for a while and lived in peace. The Myths continued with the argue about the need people that survived from these two catastrophes and God Enlil decided that the human race would be subjected to another disruption. This time the catastrophe will come from the skies, not from the ground, unlike the previous two. In this part of the text which has been destroyed, it is told that people survived from the catastrophe by making a ship with the help of the Grand Wise. This study aims to reveal the place of these catastrophes in the Mesopotamian belief system by explaining the divine catastrophe with reference to the expressions in the Atrahasis Myth or Grad Wise Poem as another name.

Key Words: Mesopotamia, Flood, Atrahasis, God Enlil.

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

MÖ II. BİNYIL ANADOLU VE MEZOPOTAMYA MEDENİYETLERİNDE HÜKÜMDARLIK
MEFHUMU
Dr. Öğr. Üyesi Okay PEKŞEN

ÖZET

İnsan toplulukları, ortak yaşam kültürünün ortaya çıkmasıyla diğerlerinden üstün özelliklere sahip karizmatik kişileri lider olarak kabul etmişlerdir. Toplumu yöneten bu kişilerin sahip olduğu otoritenin devamlılığının sağlanması ise buldukları makama kattıkları kutsiyet ile orantılıydı. Yönetimin kutsallaştırılması ilk kentlerin oluşturulmasından sonra artarak devam etmiştir. Toplumu ilgilendiren her hususta söz sahibi genelde tanrı ve tanrılar, özelde ise onların temsilcisi olduğunu ileri süren krallar olmuştur. İdaresi altındakileri tanrılardan almış oldukları yetki ile yönettiklerini iddia ederek meşruiyetlerini sağlamak isteyen krallar, bu yöntemle kutsal bir hüviyete de sahip olmayı amaçlamışlardır. Sahip oldukları bu kutsiyet sayesinde, kutsal kral, baş rahip, baş yargıç, yüce komutan gibi unvanları olan krallar, yaptıkları her faaliyette ve aldıkları her kararda tartışılmaz bir konuma sahip olmuşlardır. İlk kentlerin ve devletlerin kurulduğu Eskiçağ Mezopotamya'sında varlığını görmüş olduğumuz bu anlayış, değişimler göstermesine rağmen Eskiçağ Anadolu'sunda da varlık göstermiştir. Bu bağlamda, Eskiçağ Anadolu medeniyetlerinin devlet yönetimi ve kral anlayışlarının Eskiçağ Mezopotamya yönetim anlayışı ile benzerliklere sahip olduğu açıkça görülmektedir. Söz konusu benzerliklerin en önemlisi, Eskiçağ Mezopotamya medeniyetlerinde görülen "tanrının vekili olan kutsal kral" algısı ve bu kralların ülkenin gerçek sahibi olan tanrılar adına ülkeyi yönetmekte oldukları anlayışının Eskiçağ Anadolu medeniyetlerinde de görülmesidir. Mezopotamya ve Anadolu'daki krallık anlayışında karşılaşılan en önemli farklılık ise Mezopotamya krallarının hayatta iken tanrılaşmış olmalarına karşılık Anadolu'da varlık göstermiş kralların ölümlerinden sonra tanrılaştırılmış olmalarıdır. Her iki coğrafyadaki medeniyetlerde tanrılar gökyüzünde kalmış ve yeryüzünün yönetimini krallara bırakmışlardır. Ayrıca ülkenin yönetimini elinde tutan krallar "çoban", halk ise "sürü" olarak görülmüştür. Çalışmamız, MÖ II. binyılda Mezopotamya'da varlık göstermiş olan Asur ve Anadolu'da varlığı görülen Hitit medeniyetlerinin "hükümdarlık" anlayışlarındaki benzer ve farklı yönleri karşılaştırmalı olarak incelenmeyi amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Asur, Hitit, Mezopotamya, Anadolu, Hükümdarlık.

THE CONCEPT OF "KINGSHIP" IN THE CIVILIZATIONS OF ANATOLIA AND
MESOPOTAMIA IN II nd MILLENNIUM BC

ABSTRACT

Human communities have accepted charismatic people with superior characteristics as the leader by the emergence of common life cultures. The continuity of the authority that these people who ruled the society possessed was proportional with holiness that they provide to their positions. The sanctification of the administration continued after the formation of the first cities. In general god and gods, in particular kings who claim to themselves the vice-regent of the gods have a word in every issue that concern with the society. The kings, who want to assert their legitimacy by claiming that they have ruled the people with the powers they have received from the gods, intended to have a holy personality with this method. Thanks to this sacredness they possess, the kings who have titles such as the holy king, the highpriest, the chief judge, the supreme commander had an unquestionable position in every activity they carry out and in every decision they make. This understanding that we have seen its existence in

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ 03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

Ancient Mesopotamia, where the first cities and states were founded, has been seen in Ancient Anatolia even though it shows some changes. In this context, it is clear that the state administration and kingship understanding of the Ancient Anatolian civilizations have similarities with Ancient Mesopotamian administration. The most important of these similarities is the perception of the "sacred king of the god" in the ancient Mesopotamian civilizations and the understanding that these kings are ruling the country in the name of the true proprietors of the country are also seen in the ancient civilizations of Anatolia. The most important difference encountered in the understanding of kingship in Mesopotamia and Anatolia is that have been deified after the deaths of the kings who were present in Anatolia despite the fact that the Mesopotamian kings were gods while they were alive. In the civilizations of both geographies, the gods remained in the sky and left the administration of the earth to the kings. In addition, according to general belief the kings that holds the administration of the country is "shepherd", the people are "herd". Our work, aims to examine comparatively similar and different aspects on "kingship" understanding of Assyrian civilization that existed in Mesopotamia in the 2nd millennium BC.,and "kingship" understanding of Hittite civilization that existed in Anatolia in the 2nd millennium BC.

KeyWords: Assyria, Hittite, Mesopotamia, Anatolia, Kingship.

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

MİLLİ MÜCADELE YILLARINDA TÜRK MUHACİR VE MÜLTECİLER İÇİN İANE TOPLAMA
ÇALIŞMALARI
Dr.Öğr.Üyesi Hatice Yıldırım²³⁰

ÖZET

Anadolu toprakları geçmişten günümüze muhacir ve mültecilerin sığınağı olmuştur. Ancak I. Dünya Savaşı'nın ardından Yunanistan'ın İzmir'i işgali ile birlikte bu defa Anadolu ahalisi göç yollarına düşmüştür. Batı Anadolu, Doğu Trakya ve Marmara sahillerinden işgaller nedeniyle göç etmek zorunda kalan Türk ahali kabileler halinde başkent İstanbul'a sığınmıştır. Üstelik bu mültecilerin önemli bir kısmı Balkanlardan daha önce Anadolu'ya göç etmiş olan Türklerdi. İşgal İstanbul'unda Türk mültecilerin felaketlerine engel olmak için yardım kampanyaları başlatılmıştır. İstanbul basını bu yardım kampanyalarına geniş yer vermiştir. Türk muhacir ve mülteciler yararına maçlar, tiyatrolar ve konserler düzenlenmiştir. Darülfünun öğrencileri ise iane toplamak için İstanbul'un çeşitli bölgelerini kendi aralarında taksim etmişlerdir. Yardım kampanyalarına yurt dışında yaşayan Türklerden hanedan mensuplarına kadar her kesimden insanın katıldığı görülmektedir. Bu çalışmada Milli Mücadele yıllarında Türk muhacir ve mülteciler için iane toplama çalışmaları arşiv belgeleri ve basında çıkan haberler çerçevesinde ele alınmıştır.

Anahtar Kelimeler : Milli Mücadele, Muhacir, Mülteci, İane, İstanbul
Jel Kodları : J15

FUNDRAISING EFFORTS MADE DURING THE TURKISH WAR OF INDEPENDENCE TO HELP
TURKISH REFUGEES & IMMIGRANTS

ABSTRACT

Anatolia has been a safe haven for refugees and immigrants throughout the history. However, it was the turn of residents of Anatolia, this time, to set out on the road as a result of the occupation of Smyrna by Greek forces in the aftermath of the WWI. Turkish people who were forced out of Western Anatolia, Eastern Thrace and the coasts of the Marmara Sea due to ongoing foreign occupations sought refuge in Istanbul. Moreover, majority of these refugees were those Turkish people who were once living in the Balkans and migrated to Anatolia. Fundraising campaigns were launched in order to prevent a possible disaster for the Turkish immigrants in Istanbul, occupied by the British forces. These fundraising campaigns received wide media coverage from the local media. Sports events, plays, and concerts were organized in support of Turkish refugees and immigrants. Students of Darülfünun, on the other hand, targeted each district in Istanbul for their fundraising efforts. It can be observed that several segments of the Turkish population, from the ones living abroad to the members of the dynasty, made donations to these fundraisers. This study explores the fundraising efforts made during the Turkish War of Independence to help Turkish refugees and immigrants using the documents in the archives and related news coverage.

Keywords : Turkish War of Independence, Refugee, Immigrant, Fundraising, Istanbul
JEL Codes : J15

²³⁰Hitit Üniversitesi, 0364 227 70 00 (1610), haticeyildirim@hitit.edu.tr

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

MİLLİ MÜCADELE YILLARINDA MÜLTECİLER
Dr.Öğr.Üyesi Hatice Yıldırım²³¹

ÖZET

Anadolu toprakları geçmişten günümüze pek çok mülteciye ev sahipliği yapmıştır. Mondros Mütarekesi sonrası işgal yıllarında dahi Anadolu topraklarına sığınan mülteciler olmuştur. Bu dönemde mültecilerin büyük bir kısmının Rusya'dan geldiği görülmektedir. Rus mültecilerin Anadolu'ya sığınmalarının ana nedeni ise Bolşevik İhtilali ve sonrasında yaşanan iç savaştır. Osmanlı topraklarına sığınanlar arasında iç savaş esnasında yenilgiye uğrayan Wrangel ordusunun Tatar ve Çerkez unsurları da yer almaktadır. Rusya'nın Kafkas Devletlerini egemenliği altına alması ile birlikte gelen mültecilere Gürcü ve Azeriler de dâhil olmuştur. İstanbul ve Ankara hükümeti bir yanda işgaller nedeniyle gerçekleşen iç göçler diğer yanda Anadolu'ya sığınan mülteciler sorunu ile karşı karşıya kalmıştır. Bu çalışmada Milli Mücadele yıllarında yaşanan mülteciler meselesi arşiv kaynakları ve basında yer alan haberler çerçevesinde ele alınmıştır.

Anahtar Kelimeler : Milli Mücadele, Anadolu, Mülteci, Kırım, Rusya.
Jel Kodları : J15

REFUGEES IN THE TIME OF TURKISH WAR OF INDEPENDENCE

ABSTRACT

Anatolia has been a safe haven for a large number of refugees throughout the history. As a result of the occupation of Ottoman-occupied lands as determined under the provisions of the Montreux Convention, many refugees sought refuge in Anatolia. The records show that majority of these refugees came from Russia in this period. The main reason behind Russian refugees seeking refuge in Anatolia was the Russian Revolution of 1917 and the following civil war. Among those who arrived at the Ottoman-occupied lands were Tatar and Circassian conscripts of the Imperial Russian Army who were led by Wrangel to their defeat during the civil war. Added to the refugees arriving at Anatolia were Georgians and Azerbaijanis who fled their homeland after the occupation of Caucasian States by Russia. As a result of these circumstances, the government in Istanbul and then the one in Ankara had to deal with both the refugees migrated due to the occupation of Turkish motherland and those who sought refuge in Anatolia coming from the Caucasus. This study explores the refugee problem escalated in the time of Turkish War of Independence using the documents in the archives and related news coverage.

Keywords : Turkish War of Independence, Anatolia, Refugee, Crimea, Russia
JEL Codes : J15

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

Tarih	05.05.2018	7. Oturum MALİYE
Saat	09.00	
SALON	ALACAHÖYÜK	
Moderator	Dr. Öğr. Üyesi Şaban ERTEKİN	
ISRC 271	Dr. Öğr. Üyesi Cem GÖKCE Afyon Kocatepe Üniversitesi	YENİLENEBİLİR ENERJİNİN ÖNEMİ VE YENİLENEBİLİR ENERJİ TEŞVİKLERİ: TÜRKİYE AÇISINDAN BİR DEĞERLENDİRME
ISRC 233	Dr. Öğr. Üyesi Şaban ERTEKİN Adnan Menderes Üniversitesi Dr. Öğr. Üyesi Şahin BULUT Adnan Menderes Üniversitesi	KAMU HARCAMALARININ EKONOMİK BÜYÜME ÜZERİNE ETKİLERİ: OECD ÜLKELERİ İÇİN PANEL VERİ ANALİZİ
ISRC 205	Dr. Öğr. Üyesi Şahin BULUT Adnan Menderes Üniversitesi	TEKNOLOJİ ÜRETİMİNİN EKONOMİK BÜYÜME ÜZERİNDEKİ ROLÜ: EKONOMETRİK BİR ANALİZ
ISRC 130	Dr. Öğr. Üyesi Şaban ERTEKİN Adnan Menderes Üniversitesi Dr. Öğr. Üyesi HÜSEYİN GÜL Adnan Menderes Üniversitesi	BÜTÇE HAKKI KULLANIMININ HÜKUMET SİSTEMLERİ AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ: CUMHURBAŞKANLIĞI HÜKUMET SİSTEMİ

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

YENİLENEBİLİR ENERJİNİN ÖNEMİ VE YENİLENEBİLİR ENERJİ TEŞVİKLERİ: TÜRKİYE
AÇISINDAN BİR DEĞERLENDİRME
Dr. Öğretim Üyesi Cem GÖKCE²³²

ÖZET

Küreselleşen Dünya’da her geçen gün değişen dengeler ülkeleri birçok konuda çeşitli alternatifleri değerlendirmeye yöneltmektedir. Enerji günümüz Dünyasında oldukça büyük bir yer kaplamaktadır. Enerjiye sahip olan ülkelerin ekonomik bağımsızlıklarına da sahip olduğu günümüzde, enerjiyi ithal eden konumda bulunan ülkeler ise ekonomik bağımsızlık mücadelesi vermektedirler. Günlük yaşamdan üretime, sanayi sektöründen hizmetler sektörüne kadar hayatın vazgeçilmez bir parçası haline gelen enerji de dışa bağımlı ülkeler ciddi bir dezavantajla karşı karşıya bulunmaktadır. Bu noktada sorunun çözüm önerilerinden birisi olarak karşımıza yenilenebilir enerji alternatifi çıkmaktadır. Çevresel sorunların giderek arttığı göz önüne alındığında, yenilenebilir enerji “yerli” ve “temiz” olmak gibi iki önemli özelliği ile ciddi bir alternatif olarak karşımıza çıkmaktadır. Türkiye’de yenilenebilir enerji kaynaklarına verilen önem son dönemde bir ivme yakalamış olsa bile, Avrupa Birliği’nin gerisinde olduğu açıktır. Avrupa Birliği yaklaşık son 30 yıldır yenilenebilir enerji konusuna hassasiyetle eğilmekte ve yenilenebilir enerji tüketiminin artırılmasına yönelik olarak ciddi mesafeler kat etmiş durumdadır. Türkiye’de bu konu üzerine son 8-10 yıldır çalışmalar yapılmakla birlikte, verilen bu önemin artan bir ivme ile devam etmesi zaruridir. Türkiye’nin önünde henüz değerlendirilmeyi bekleyen önemli bir yenilenebilir enerji potansiyeli bulunmaktadır. Bu bağlamda bu çalışmanın amacı Türkiye ekonomisi açısından yenilenebilir enerjinin önemini ortaya koymak ve yenilenebilir enerji ile ilgili teşviklerin etkinliğini tartışarak olası yeni teşvik politikalarına destek sağlamaktır.

Anahtar Kelimeler: Yenilenebilir Enerji Tüketimi, Yenilenebilir Enerji Teşvikleri

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

KAMU HARCAMALARININ EKONOMİK BÜYÜME ÜZERİNE ETKİLERİ: OECD ÜLKELERİ
İÇİN PANEL VERİ ANALİZİ
Dr. Öğr. Üyesi Şaban Ertekin²³³
Dr. Öğr. Üyesi Şahin Bulut²³⁴

ÖZET

Kamu harcamaları kamu kurum ve kuruluşları tarafından bir takım toplumsal ihtiyaçların karşılanması amacıyla ve belirli usullerle yapmış oldukları harcamalar olarak kabul edilmektedir. Modern maliye anlayışı ile birlikte kamu harcamalarının sadece kamu giderlerinin finansmanı amacıyla değil, aynı zamanda sosyal, siyasal ve ekonomik amaçlar için kullanılan önemli bir maliye politikası olarak göze çarpmaktadır. Günümüzde kamu harcamalarının türlerine göre değişmekle birlikte üretim, istihdam, enflasyon, gelir dağılımı gibi makroekonomik değişkenler üzerinde etkili olduğu kuşkusuzdur. Kamu yatırım harcamaları ekonomik büyümeyi doğrudan etkilerken, cari ve transfer harcamalarının toplam talep üzerinde yapmış olduğu etki nedeniyle büyüme üzerinde dolaylı bir etkiye sahiptir. Genel olarak kamu harcamalarının ekonomik büyüme ve istihdam üzerinde etkili olduğu ifade edilse de; cari, transfer ya da yatırım harcamalarının etkilerinin farklı olduğu unutulmamalıdır. Kamu idarelerince yapılan karayolu, metro, baraj, köprü, havaalanı, enerji santralleri gibi büyük altyapı yatırımları ekonomik büyüme ve istihdam üzerinde olumlu etkiye sahiptir. Anca bu etki her ekonomide aynı yönde ve aynı ölçekte olmayabilip, ülkelerin ekonomik, siyasal ve idari yapısına göre farklılık arz edebilir. Bu çalışmada OECD ülkelerinde 1995-2016 dönemine ait yıllık kamu harcamaları ve ekonomik büyüme verileri kullanılarak, kamu harcamalarının ekonomik büyüme üzerinde etkisi olup olmadığı, etkisi varsa hangi yönde olduğu Panel Veri Analizi metodu ile test edilmiştir. Yapılan analiz sonuçlarında kamu harcamaları ile ekonomik büyüme arasında pozitif yönlü bir ilişki olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler : Kamu Harcamaları, Ekonomik Büyüme, Panel Veri Analizi
Jel Kodları : H50, O40, C23

THE EFFECTS OF PUBLIC EXPENDITURES ON ECONOMIC GROWTH: PANEL DATA
ANALYSIS ON OECD COUNTRIES

ABSTRACT

Public expenditures are accepted as expenditures by public institutions and institutions in order to meet a number of social needs and with certain procedures. Along with modern financial understanding, public spending is viewed as an important fiscal policy not only for the purpose of financing public expenditure but also for social, political and economic purposes. Today, it is certain that public expenditures vary with the types of public expenditures but also affect macroeconomic variables such as production, employment, inflation and income distribution. While public investment expenditures have a direct impact on economic growth, they have an indirect effect on growth due to the impact of current and transfer expenditures on aggregate demand. Although public spending is generally said to have an impact on economic growth and employment, it should not be forgotten that the effects of current, transfer or investment expenditures are different. Large infrastructure investments such as roads, subways, dams, bridges, airports, power plants made for public administrations have positive

²³³ Adnan Menderes Üniversitesi, Aydın İktisat Fakültesi, telefon, e-posta (Yazışma yapılacak yazar)

²³⁴ Adnan Menderes Üniversitesi, Aydın İktisat Fakültesi, 05320551364, sbulut@adu.edu.tr

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ 03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

---

effects on economic growth and employment. However, this effect may not be the same in every economy and the same scale, and may vary according to the economic, political and administrative structure of the countries. In this study, using the annual public expenditures and economic growth data for the 1995-2016 period in the OECD countries, the effect of public expenditures on economic growth, if any, was tested by the Panel Data Analysis method. The results of the analysis show that there is a positive relationship between public spending and economic growth.

Key Words : Public Expenditures, Economic Growth, Panel Data Analysis

Jel Codes : H50, O40, C23

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

TEKNOLOJİ ÜRETİMİNİN EKONOMİK BÜYÜME ÜZERİNDEKİ ROLÜ: EKONOMETRİK BİR
ANALİZ

Dr. Öğr. Üyesi Şahin Bulut²³⁵

ÖZET

İçsel büyüme modelleri ve dışsal büyüme modellerinin teknolojiye olan bakışları farklıdır. Zamanla teknoloji anlaşıldı ki her ülke için vazgeçilmez bir ötesinde kesinlikle olması gereken bir durumdur. Özellikle de ileri teknoloji günümüz dünyasında ülkeleri diğer ülkelerin önüne geçirebilmektedir. Teknolojik üstünlüğe, başta ülkeler olmak üzere artık tüketiciler ve üreticiler de daha fazla sahip olmak istemektedirler. Çünkü daha üstün bir teknolojiye sahip olmak demek ülkeler için öncelikle askeri ve sanayi anlamında üstünlük olmakla birlikte firmalar için de kendilerini rekabet anlamında avantajlı ve üstün bir konuma getirmektedir. Tüketiciler için ise daha üstün bir teknolojiye sahip olmak başta mesleği gereği olanlara üstünlük sağlamakla birlikte daha üstün teknolojik bir cihaza sahip insanlar kendilerini diğer insanlardan daha üstün görebilmektedir. Tabi ki teknolojik gelişmelerin toplumların ve ülkelerin yani dünyanın refahını arttırdığı düşünülmektedir. Ülke ekonomisinin büyümesine önemli katkısı olduğu düşünülen teknolojik gelişmelerin çalışmada Türkiye ekonomisinde teknoloji üretiminin ekonomik büyümeyi etkileyip etkilemediği ekonometrik olarak araştırılmıştır. Çalışmada, ekonomik büyümeyi temsilen sanayi üretim endeksi ve teknoloji üretimi için de düşük teknoloji üretimi, orta düşük teknoloji üretimi, orta yüksek teknoloji üretimi ve yüksek teknoloji üretimi endeksleri kullanılmıştır. Ekonometrik analiz için ilgili serilerin, 2010:01-2018:02 dönemi aylık verileri kullanılmıştır. Bunun için de Johansen-Juselius eşbütünleşme testi ve Granger nedensellik anlamında Blok Nedensellik testlerinden yararlanılmıştır. Kullanılan bu ekonometrik testler sonucunda elde edilen bulgulara göre, teknoloji üretimi ile sanayi üretimi serileri eşbütünleşiktir. Yani uzun dönemde birlikte hareket etmektedirler. Ayrıca düşük teknoloji üretimi, orta düşük teknoloji üretimi ve orta ileri teknoloji üretiminin sanayi üretiminin Granger anlamında nedeni olduğu da elde edilmiştir. Çalışmada ilginç olan bir bulgu da, sanayi üretiminin, ileri teknoloji üretiminin Granger anlamında nedeni olduğu sonucudur.

Anahtar Kelimeler : Teknoloji üretimi, Ekonomik Büyüme, Eşbütünleşme, Nedensellik.

Jel Kodları : O32, O40, C50.

THE ROLE OF TECHNOLOGY PRODUCTION ON ECONOMIC GROWTH: AN ECONOMETRIC
ANALYSIS

ABSTRACT

Endogenous growth models and exogenous growth models are technologically different. Over time, technology has become clear that it is indispensable for every country to be absolutely necessary. In particular, advanced technology can put countries ahead of other countries in today's world. In the technological superiority, consumers and producers now want to have more, especially in the countries. Because having a superior technology means, first of all, for the companies, it is advantageous and superior position in terms of competition for the companies as well as military and industrial superiority. For the consumers, having a superior technology is superior to those of the profession, and people with

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ 03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

---

superior technological equipment can see themselves superior to other people. Of course, it is thought that technological developments have increased the prosperity of the societies and countries. The economic growth of the country's economy is thought to be an important contribution to the growth of technology manufacturing technological developments in Turkey's economy econometric studies have investigated the influence. In the study, low-tech production, medium low-tech production, medium high-tech production and high-tech production indices were used for industrial production index and technology production representing economic growth. For the econometric analysis, related series are used monthly data of 2010:01-2018:02 period. The Johansen-Juselius cointegration test and the Granger causality test for block causality were used for this. According to the findings obtained from these econometric tests used, technology production and industrial production series coexist. So they are acting together in the long run. In addition, low-tech production, medium low-tech production and medium-high-tech production are also attributed to the Granger causality of industrial production. An interesting finding in the study was that industrial production was the reason for the Granger causality of high-tech production.

Key Words : Technology production, Economic growth, Cointegration, Causality.
Jel Codes : O32, O40, C50.

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ 03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

BÜTÇE HAKKI KULLANIMININ HÜKÜMET SİSTEMLERİ AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ: CUMHURBAŞKANLIĞI HÜKÜMET SİSTEMİ

Dr. Öğrt. Üyesi Şaban Ertekin²³⁶

Dr. Öğrt. Üyesi Hüseyin Gül²³⁷

ÖZET

Bir ülkede uygulanan hükümet sistemi ülkenin siyasi ve ekonomik yapısı ile tarihi, sosyal ve kültürel özellikleri ile yakından ilgilidir. Bu sebeple aynı hükümet sistemi, ülkelerin özelliklerine göre farklı şekillerde uygulanabilmekte ve farklı sonuçlar elde edilebilmektedir. Parlamenter sistemin ortaya çıkardığı siyasi ve ekonomik problemler nedeniyle, Türkiye’de 2017 yılında yapılan Anayasa değişikliği ile hükümet sistemi olarak Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi benimsenmiştir. Hükümet sistemindeki değişim, yasama ve yürütme alanında olduğu gibi, bütçe hakkının kullanımı, bütçe tekniği ve bütçe denetimi gibi konularda da yenilikler getirmiştir. Bu çalışmada Parlamenter sistem ile Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sisteminin bütçe hakkının kullanımı ile ilgili olarak karşılaştırmalı analiz yapılmıştır. Modelin katı bir kuvvetler ayrılığını öngörmesi, cumhurbaşkanının halk tarafından seçilmesi gibi gerekçelerle daha demokratik olduğu söylenebilir. Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminde bütçe yapma yetkisi cumhurbaşkanına ait olup, yapılan bütçenin yasama organı tarafında reddedilmesi halinde ise siyasi istikrarsızlığın önlenmesi için ek bütçe yapılmasının önü açılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Bütçe, Hükümet Sistemleri,

Jel Kodları: H61, G38, E42

EVALUATION OF BUDGET USAGE IN TERMS OF GOVERNMENT SYSTEMS: PRESIDENTIAL GOVERNMENT SYSTEM

ABSTRACT

The government system applied in a country is closely related to the political and economic structure and historical, social and cultural characteristics of the country. For this reason, the same government system can be applied in different ways according to the characteristics of the countries and different results can be obtained. Due to political and economic problems revealed by the parliamentary system, presidential system of government as a system of government with constitutional changes made in 2017 it was adopted in Turkey. The change in the government system has brought about innovations in the areas of legislative and executive justice, as well as in the use of budgetary means, budgetary techniques and budgetary supervision. A comparative analysis of the Parliamentary system and the use of the budgetary right of the Presidential Government System was conducted in this study. It can be said that the model is more democratic for reasons such as predicting a strict separation of forces, as the president is elected by the people. The authority to make a budget in the presidential system belongs to the president, and if the budget is rejected by the legislative body, an additional budget is set for the prevention of political instability.

Keywords: Budget, Government System, Public Policy

Jel codes: H61, G38, E42

²³⁶ Aydın Adnan Menderes Üni. Aydın İktisat Fak. Maliye Bölümü saban.ertekin@adu.edu.tr

²³⁷ Aydın Adnan Menderes Üni. Nazilli İİBF. Sosyal Hizmet Bölümü huseyingul@adu.edu.tr

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

2. GÜN
05.05.2018 CUMARTESİ SAAT: 10.50
EŞ ANLI OTURUMLARI

Tarih	05.05.2018	1. Oturum SİYASET BİLİMİ, KAMU YÖNETİMİ VE ULUSLARARASI İLİŞKİLER
Saat	10.50	
SALON	ŞAPINUVA	
Moderatör	Dr. Öğretim Üyesi Sevinç SOYOCAK ÖZALP	
ISRC 77	Dr. Öğr. Üyesi Mustafa ÖZALP Bozok Üniversitesi	Uluslararası İlişkilerde Nükleer Gücün Caydırıcılık Unsuru Olarak Kullanılması
ISRC 91	Dr. Öğr. Üyesi Mustafa Yıldız Bozok Üniversitesi	Türkiye'nin NATO Üyeliğinin Sorgulanması Gerekir mi?
ISRC 234	Prof. Dr. Ahmet ÖZALP Hitit Üniversitesi. Dr. Öğretim Üyesi Sevinç SOYOCAK ÖZALP Hitit Üniversitesi	Mc Donalds' dan Cittaslow'a
ISRC 109	Arş. Gör. Dr. Gülsüm AKARSU Ondokuz Mayıs Üniversitesi	Kadınların Siyasete Katılımının Ekonomik Büyüme ve Eşitsizlik Üzerine Etkisinin Küresel Düzeyde Analizi

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

ULUSLARARASI İLİŞKİLERDE NÜKLEER GÜCÜN CAYDIRICILIK UNSURU OLARAK
KULLANILMASI

Dr. Öğr. Üyesi Mustafa ÖZALP²³⁸

ÖZET

Enerji güvenliğinin sağlanmasında nükleer enerjinin önemi oldukça büyüktür. Öyle ki bir kg odundan 1 kilovat saat, bir kg kömürden 3 kilovat saat, bir kg petrolden 4 kilovat saat enerjiye ulaşılırken, bir kg uranyumun parçalanması durumunda, 50 bin kilovat saat enerji elde edilmektedir. Bir devletin enerji güvenliğinin sağlanması, o devletin ulusal güvenliğinin sağlanması ile doğru orantılıdır. Ulusal güvenlik ise, uluslararası ilişkilerdeki caydırıcılığın temel unsurlarındandır.

Kavram olarak güç çok boyutludur ve tanımı yoruma açık bir şekilde oldukça geniştir. Uluslararası ilişkilerde güç; bir devletin kendi halklarının maddi ve manevi ihtiyaçlarının tamamının karşılanması doğrultusunda, gerektiğinde diğer devletlere karşı uygulamış olduğu siyasi, askeri, ekonomik, sosyal ve kültürel alanlardaki tehdit, yaptırım, ikna edicilik ve caydırıcılık unsurlarının bütünüdür.

Uranyumun ileri seviyelerde zenginleştirilmesinin sonucunda atom bombası elde edilmektedir. Nükleer güç bir devletin sadece enerji güvenliğini sağlamakla kalmamakla birlikte, o devletin uluslararası ilişkilerde karşılaştığı krizleri çözme noktasında büyük bir caydırıcılık oluşturmaktadır. ABD'nin 1945'te Japonya'ya atom bombası atması ve bunun sonucunda da, Japonya'nın ABD'ye boyun eğmesi ve 2. Dünya Savaşının sona ermesi buna örnek olarak gösterilebilir. Hindistan ile Pakistan arasındaki anlaşmazlık sonucunda her iki devletin nükleer silah üretmesi de yine başka bir örnektir. İsrail eski başbakanı Ariel Şaron'un kendi nükleer başlıklarına güvenerek "Araplarda petrol varsa bizde de kibrit var" sözleri ile Arapları tehdit ederek, Arapların İsrail'e saldırmaması konusunda caydırıcılığın oluşması, nükleer gücün uluslararası ilişkilerde caydırıcılık unsuruna verilecek örneklerdendir. Nükleer güç ve caydırıcılık ilişkisi bağlamında şu iki mesele ise oldukça önemlidir. Örneğin ABD ve Kuzey Kore arasında yıllardır devam eden bir kriz söz konusudur. Acaba Kuzey Kore zaman zaman nükleer güç denemesi yapmasa, yani bu ülke atom bombasına sahip olmasaydı, ABD şimdiye kadar bu ülkeye saldırır mıydı? Veya Irak nükleer güce sahip olsaydı, buna rağmen ABD Irak'a saldırabilir miydi?

Anahtar Kelimeler :Nükleer Güç, Caydırıcılık, Uluslararası İlişkiler, Ulusal Güvenlik

Jel Kodları :F51 ve F 59

USING THE NUCLEAR POWER AS DETERERENT ELEMENT IN INTERNATIONAL
RELATIONS

Assist. Prof. Dr. Mustafa ÖZALP²³⁹

ABSTRACT

The importance of nuclear energy in ensuring energy security is quite large. Such that the amount of energy obtained is one kilowatt hour per kg of wood, a 3 kilowatt hours per kg of coal, 4 kilowatt hours per kg of petroleum, while the amount of energy obtained from one kilogram of uranium is are 50

²³⁸Bozok Üniversitesi İktisadi İdari Bilimler Fakültesi Uluslararası İlişkiler Bölümü, 05353780754, mustafa.ozalp@bozok.edu.tr

²³⁹ Bozok University Faculty of Economics and Administrative Sciences Department of International Relations, 05353780754, mustafa.ozalp@bozok.edu.tr

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ 03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

---

thousand kilowatt hours. The provision of a state's energy security is directly related to ensuring the state's national security. National security, on the other hand, is the main element of deterrence in international relations.

Power as a concept is very dimensioned and the definition is quite broad in terms of interpretation. Power in international relations is the whole of the threats, sanctions, persuasiveness and deterrence in a political, military, economic, social and cultural field that a state has imposed against other states for the aim of meeting its own population's all material and spiritual needs.

At the end of enrichment of uranium in advanced levels, an atom bomb is obtained. Nuclear power is a major deterrent for a state not only to maintain its energy security, but also to solve the crises it faces in international relations. An example of this is the US bombing of Japan in 1945 with the consequent submission of Japan to the United States and the end of World War II. The production of nuclear weapons by India and Pakistan as a result of the dispute between both states is another example. Israel's former prime minister, Ariel Sharon, threatens Arabs with the words "We have a match in Arabs if there is oil," relying on their nuclear warheads, and the deterrence of the Arabs from attacking Israel is an example of deterrence in international relations. In the context of the relationship between nuclear power and deterrence, the following two issues are very important. For example, there is a continuing crisis between USA and North Korea for many years. If North Korea did not conduct nuclear power test from time to time, that is, if this country did not have an atomic bomb, would the US attack the country until now? Or if Iraq had nuclear power, could the US attack Iraq, nevertheless?

Keywords : Nuclear Power, Deterrence, International Relations, National Security
Jel Codes :F51 ve F 59

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ 03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

TÜRKİYE'NİN NATO ÜYELİĞİNİN SORGULANMASI GEREKİR Mİ? Dr. Öğr. Üyesi Mustafa Yıldız

ÖZET

21. asrın ilk çeyreğine ulaşmak üzere olduğumuz şu günlerde Türkiye'nin içinden geçtiği zor zamanlara şahitlik etmekteyiz. Yakın coğrafyasında vuku bulan olaylardan etkilenmesi kaçınılmaz bir hal arz eden Türkiye'nin, ta ilk gününden beri üyesi olduğu NATO ve benzeri ortaklıklarca kimi zaman yalnız bırakıldığına şahitlik etmekteyiz. Halbuki birliği oluşturan ülkelerin menfaatleri ve tek yanlı planları söz konusu olduğu zaman yardımı ve birlikte hareketi ısrarla aranmaktadır. Komünist Sovyetlere karşı uç karakolu addedilecek bir pozisyonda kabul edilen ülkemizin Varşova Paktı'nın ilgasına rağmen halen NATO üyeliğini sürdürmesi, üzerinde durulması gereken konulardan biridir. Ülkenin güvenlik ve huzurunu bozan gerek iç gerekse dış tehdit unsurlarına karşı takındığı tavır dolayısıyla kendilerinden birlikte hareket etmelerini talep ettiğinde yalnız bırakılan bir konuma düşürülmüş olması bunun en kuvvetli gerekçelerinden birini teşkil etmektedir. 1949 yılında kurulmasına rağmen ilk operasyonunu 1990/91 yılında Irak'ın Kuveyt'i işgaliyle gerçekleştiren ve akabinde sadece Müslüman coğrafyasında gördüğümüz NATO, kendi iç dinamikleri açısından da sorgulanmaya başlamış bir teşkilattır. Ukrayna ve Suriye'de takındığı tavırla sınıfta kalan NATO, Libya'daki çıkarları gereği insaf sınırlarını zorlayan adımlar atmış ve ülkenin parçalanmasına, binlerce insanın evsiz ve barksız kalmasına sebep olmuştur. Türk Silahlı Kuvvetleri'nin gerçekleştirdiği sınır ötesi güvenlik amaçlı operasyonlarda destek vereceğine yetkililerince yapılan menfi açıklamalar ve ülkemizin kendisiyle mücadele ettiği gruplara alenen yapılan silah ve mühimmat yardımları, Türkiye'nin NATO'da kalmasının elini kolunu bağlamaktan başka bir anlama gelmediğini açıkça göstermektedir. Bu çalışmada Türkiye'nin NATO üyeliğinin artık gereksiz hal aldığı ve atılması gereken adımlar sorgulanacaktır.

Anahtar kelimeler: Türkiye, NATO, VARŞOVA, Üyelik

DOES TURKEY NEED TO QUESTION ITS NATO MEMBERSHIP?

ABSTRACT

In these days when we are about to reach the first quarter of the 21th century, we are witnessing difficult times for Turkey. Throughout the events that take place in its close proximity, we see that Turkey is being left isolated by NATO, of which it has been a member from the start. However, when the interests and one-sided plans of other union members are concerned, Turkey's assistance and involvement is urged. It is a point worth considering why Turkey remains in the NATO despite the dissolution of the Warsaw Treaty and the fact that it is left to its own devices whenever it has to deal with internal or external threats that target its security and asks for the involvement of the Union. NATO, a union that was established in 1949, but carried out its first operation in Iraq in 1990/91 by invading Kuwait and later on has only been involved in Muslim geographies, is more and more questioned in terms of its internal dynamics as well. While NATO's has been silent with regard to the issues Ukraine and Syria, its self-serving policies in Libya have resulted in the disintegration of the country and the misplacement of thousands of people. The adverse response it gives when Turkish Armed Forces carry out cross-border operations for security reasons and the obvious arms support it gives to groups that Turkey is fighting, shows that Turkey is incapacitating itself by staying in the Union. In this work we will show that there is no need for Turkey to stay in the Union any longer and will discuss the next steps that have to be taken.

Keywords: Turkey, NATO, Warsaw Treaty, Membership

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

MCDONALDS'DAN CITTA SLOW'A
Dr. Öğr. Üyesi. Sevinç Soyocak Özalp
Prof. Dr. Ahmet Özalp

ÖZET

1920'li yıllarda Fordist üretim tarzının, hareketli montaj hattı ile gerçekleştirdiği kitle üretimi, verimlilik adına fabrikalı üretimin ulaştığı en son seviye olarak kabul edilirken, Ford'un pazarda gösterdiği performans, Amerika'da birçok farklı alanda yer alan firmanın kitle üretim metotlarını uygulamaya başlamasına neden olmuştur. Bir anlamda kapitalizmin odak noktası hızlı üretimden hızlı tüketime doğru kayarken, 1920'ler Amerika için kitle üretimi üzerinden yükselen kitle tüketimi; yarattığı tüketim toplumu ve kültürü olmuştur. Bu kültürün yarattığı değerler dizisi sadece Amerikan toplumu ile sınırlı kalmazken, dünyanın birçok ülkesinde birçok tüketim alanı üzerinde egemenliğini kurmuştur. II. Dünya Savaşı sonrası kapitalist sistemde hegemonik bir güç konumuna gelen Amerika'nın bu egemenliği, iktidarını meşrulaştırma ve sürekliliğini sağlama çabasında; yeni pazar, yeni mekân ve yeni kaynaklar bulma arayışında birçok alanda etkili olmaya devam etmiştir. Bu egemenlik hali küreselleşme ile her geçen gün daha da derinleşmektedir.

1980'lerle yükselen teknolojik gelişmeler, hızlı bilgi akışı, muğlaklaşan sınırlar temelinde yükselen küreselleşme ile karşılıklı toplumsal ilişkilerin ve bağımlılığın artması; bir yandan küçülen dünya olgusu gerçekliğinde yerel olanın sınırlarını küresel karşısında yeniden konumlandırıp güçlendirirken, diğer yandan küresel üretim ve tüketim kalıplarının yarattığı formasyon, yerel olanın aşınmasına ya da yok edilmesine neden olmuştur.

Bu sürecin bir örneği de McDonalds tarafından üretilen standart, basit, hızlı tüketilebilen yemek tarzı olarak bütün dünyada kabul gören "fast-food" kültürü olmuştur. Batı'ya açılan bir pencere olarak görülen bu hızlı yemek kültürü birçok toplum tarafından kabul edilirken, yemek kültüründe de tektipleşme yaratmıştır. Bu tektipleşme ve yarattığı hızlı tüketime karşı "yavaş felsefesi", ilk defa 1989 yılında İtalya'nın Bra kentinde Carlo Petrini tarafından yavaş yemek (slow food) hareketi ile başlatılmış, yerel yemek başta olmak üzere yerel üretimlerin yerel değerlerin küresel olan karşısında güçlendirilmesi ve tektipleşmenin aşılması hedeflenmiştir. Bu hareketin devamı niteliğinde olan "Yavaş Şehir" (Citta Slow) hareketi ise 1999 da, yine İtalya'da bu sefer, şehirlerin yapısını, yaşam tarzlarını, yerel değerlerini küreselleşmenin yarattığı tektipleştirme ya da standartlaşma karşısında korumak amaçlı gündeme gelmiştir. Cittaslow hareketi bir anlamda kentin karakteristiklerini korumayı, bu konuda sürdürülebilirliği sağlamayı amaçlamaktadır.

Bu kapsamda çalışma, "Citta Slow" olarak da bilinen, Türkiye'de de örnekleri bulunan "yavaş şehir" hareketini incelemekte ve bu hareketle başlayan sürecin yerel yönetişime katkısı değerlendirilmektedir. Çalışma, yavaş şehir hareketinin yerel yönetişimi destekler nitelikte olduğu görüşündedir.

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

KADINLARIN SİYASETE KATILIMININ EKONOMİK BÜYÜME VE EŞİTSİZLİK ÜZERİNE
ETKİSİNİN KÜRESEL DÜZEYDE ANALİZİ

Arş. Gör. Dr. Gülsüm Akarsu²⁴⁰

ÖZET

Cinsiyet eşitliğinin önemi akademik çalışmalar tarafından çeşitli açılardan tartışılmaktadır. Kadınların işgücüne katılımının, eğitim, sağlıkta ve diğer alanlarda fırsat eşitliğinin ve siyasete katılımının sağlanmasının iktisadi olarak birçok kazanımlarının olabileceği de belirtilmektedir. Bu çalışmanın amacı, kadınların siyasete katılımının ekonomik büyüme ve gelir eşitsizliği üzerine etkilerinin incelenmesi olup, 2004-2015 yılları arasında 34 ülke için bu etki panel veri teknikleri kullanılarak araştırılmıştır. Büyüme modeli Barro ve Sala-i-Martin (2004) modeline dayandırılarak oluşturulmuş ve enflasyon, ticari dışa açıklık, yatırım oranı, devlet tüketimi oranı, dış ticaret hadleri, yaşam beklentisi ve Gini katsayısı kontrol değişkenleri olarak kullanılmıştır. Gelir eşitsizliği ise Kuznets modeli çerçevesinde oluşturulmuştur. Sonuçlar, yüksek gelir seviyesine sahip ülkeler için kadınların siyasete katılımının ekonomik büyüme üzerine istatistiksel olarak anlamlı ve olumlu etkilerinin olabileceğini göstermektedir. Gelir eşitsizliğini açısından ise, analiz sonuçları azaltıcı etkilerinin bulunabileceği yönünde olup istatistiksel olarak anlamlı bir sonuç elde edilememiştir. Gelir üzerindeki artırıcı etkisi göz önünde bulundurulduğunda, kadınların siyasete katılımının önündeki engellerin kaldırılması ve çeşitli teşvik mekanizmalarının oluşturulması büyük önem taşımaktadır.

IMPACT OF FEMALE POLITICAL PARTICIPATION ON ECONOMIC GROWTH AND
INEQUALITY: GLOBAL LEVEL ANALYSIS

ABSTRACT

The importance of gender equality has been discussed by academic studies from different angles. It is also stated that women's participation in the workforce, providing equal opportunity in education, health and other fields and female political participation can have many economic benefits. The aim of this study is to examine the effects of women's political participation on economic growth and income inequality, and this effect has been explored using panel data techniques for 34 countries between 2004 and 2015. The growth model was based on Barro and Sala-i-Martin (2004) model and several control variables were used such as inflation, foreign trade openness, investment ratio, government consumption ratio, terms of trade, life expectancy and Gini coefficient. Income inequality is based on the Kuznets model. The results show that for countries with high income levels, women's political participation may have statistically significant and positive effects on economic growth. However, for income inequality, although result of analysis indicates that there may be mitigating effect, this effect is found to be statistically insignificant. Given the positive influence of female political participation on income, it is of utmost importance that obstacles to women's political participation are lifted and various incentive mechanisms are introduced.

²⁴⁰ Ondokuz Mayıs Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Samsun

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

Tarih	05.05.2018	2. Oturum EĞİTİM BİLİMLERİ
Saat	10.50	
SALON	KADEŞ	
	Doç. Dr. Adem BAYAR	
ISRC 167	Doç. Dr. Ahmet ÜSTÜN Amasya Üniversitesi	EĞİTİMDE BÖLGELER ARASI EŞİTSİZLİĞİN NEDENLERİNE YÖNELİK VELİ GÖRÜŞLERİ
ISRC 222	Doç. Dr. Adem BAYAR Amasya Üniversitesi Öğretmen Mehmet GIRGIN Dr. Öğr. Üyesi Alper KAŞKAYA Erzincan Üniversitesi	TÜRK TOPLUMUNDAKİ GÜVEN İNDEKSİNİN DÜŞÜK OLMASININ NEDENLERİNİN DERİNLEMESİNE İNCELENMESİ
ISRC 137	Dr. Öğr. Üyesi Erdoğan BOZKURT Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi	OKUL YÖNETİCİLERİNİN OKUL ÇEVRE İLİŞKİLERİ İLE İLGİLİ SORUNLARI VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ
ISRC 120	Dr. Öğr. Üyesi Erkan ATALMIŞ Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Öğretmen Ramazan ÖZTAŞ Milli Eğitim Bakanlığı	SINIF ÖĞRETMENLERİNİN İŞE ANGAJE OLMA DÜZEYLERİNİ YORDAYAN FAKTÖRLERİN İNCELENMESİ
ISRC 142	Arş. Gör. Kadriye GÜL Hitit Üniversitesi	EĞİTİMDE FATİH PROJESİ'NİN KAZANANLARI VE KAYBEDENLERİ

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

EĞİTİMDE BÖLGELER ARASI EŞİTSİZLİĞİN NEDENLERİNE YÖNELİK VELİ GÖRÜŞLERİ

Doç. Dr. Ahmet Üstün²⁴¹

Gül Neslihan YIL²⁴²

Şuheda Sinecek²⁴³

Nur Bilir²⁴⁴

ÖZET

Ülkemizde eğitimde bölgeler arası farklılıklar bulunmaktadır. Eğitim, bireylerin ahlak seviyelerini düzelter, bireyleri hayata hazırlayan ve toplumsal düzenin devamını sağlayan bir sistemdir. Bu çalışmanın amacı eğitimde bölgeler arası eşitsizliğin nedenlerine yönelik veli görüşlerinin incelenmesidir. Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara yanıt aramışlardır: 1) Eğitimdeki eşitsizlikten ne anlıyorsunuz? 2) Eğitimde bölgeler arası farklılık var mıdır? 3) Eğitimde bölgeler arası eşitsizliğin nedenleri nelerdir? Çalışmada nitel araştırma yaklaşımlarında olgu bilim (fenomenoloji) yöntemi kullanılmıştır. Yıldırım ve Şimşek (2013)'e göre olgu bilim yöntemi hayatımızda sürekli karşımıza çıkan ancak yeterli ve detaylı bilgi sahibi olmadığımız konuları ayrıntılı şekilde ele alan nitel bir çalışmadır. Araştırma sorularını yönlendirdiğimiz veliler sadece bir kesimden değil, bütün toplumu temsil edecek nitelikte 10 veli seçilerek yarı yapılandırılmış mülakat yöntemi ile veriler elde edilmiştir. Bu çalışmada eğitimdeki bölgeler arası eşitsizliğin nedenleri ekonomi, teknoloji, cinsiyet ayrımı, çocuk işçi, çocuk gelin, öğretmen niteliği ve göçebe hayat şeklinde sıralanmıştır. Çalışmaya katılan veliler (%100) eğitimdeki bölgeler arasındaki eşitsizliklerin nedenlerinden biri olarak ekonomiyi göstermektedir. Eğitim her bireye aynı düzeyde verilmelidir. Elde edilen bulgular doğrultusunda, ekonomik desteğin bölgeler arasında ihtiyaç doğrultusunda planlı şekilde yapılması, devletin eğitime daha çok bütçe ayırması ve bu bütçeyi eşit şekilde ülkenin eğitim kurumlarına dağıtması, toplumu bilinçlendirici seminerler düzenlenerek kız çocuklarının eğitimine daha çok önem verilmesi gibi birtakım önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler : Eğitim, Bölgeler Arası Farklılık, Eğitimde Eşitsizlik

Jel Kodları : I 2

²⁴¹ Amasya Üniversitesi, 0 532 7004937, ustunahmet05@hotmail.com

²⁴² Amasya Üniversitesi, gul-nesli11@outlook.com

²⁴³ Amasya Üniversitesi, suheda.sinecek@gmail.com

²⁴⁴ Amasya Üniversitesi, nur-bilir@outlook.com

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

TÜRK TOPLUMUNDAKİ GÜVEN İNDEKSİNİN DÜŞÜK OLMASININ NEDENLERİNİN
DERİNLEMESİNE İNCELENMESİ

Mehmet Girgin²⁴⁵

Dr. Öğretim Üyesi Alper Kaşkaya²⁴⁶

Doç. Dr. Adem Bayar²⁴⁷

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, Türk toplumunu meydana getiren bireyler arasındaki düşük güven duyunun nedenlerini ortaya koymaktır. Bu çalışma araştırma yaklaşımlarından nitel araştırma yaklaşımı çerçevesinde olgu bilim deseni kullanılarak yapılmıştır. Araştırma grubu Amasya İlinde yaşamlarını sürdüren ve farklı meslek gruplarına bağlı olan 15 kişiden oluşmaktadır. Araştırma grubunda yer alan bireyler amaçlı örneklem yöntemlerinden maksimum çeşitlilik örneklem yöntemi kullanılarak tespit edilmiştir. Araştırmada veri toplama aracı olarak 10 sorudan meydana gelen yarı yapılandırılmış mülakat soru formu düzenlenmiştir. Görüşme sorularının geliştirilmesinde uzman görüşü alınarak mülakat sorularının kapsam geçerliliğinin sağlanmasına dikkat edilmiştir. Bireylerle gerçekleştirilen görüşmeler doğrultusunda elde edilen veriler betimsel analiz yöntemi ile analiz edilmişlerdir. Elde edilen verilerin analizinde, bireyler güven kavramını dürüst olma, sözünde durma, emanete sahip olma, tutarlı olma, samimi olma ve yalan söylememe ile bir tutmuşlardır. Katılımcılar ayrıca güven kavramını olumlu etkileyen unsurları ise borcuna sadık olma, yanında olma, inançlı olma, yapmacık olmama, ihlâs sahibi olma, adil olma, doğal olma, birtakım değerlere sahip olma ve empatik davranışlar gösterme şeklinde sıralamışlardır. Ayrıca çalışmaya katılan bireyler insanlar arasındaki güven duygusunun artırılması için birtakım önerilerde bulunmuşlardır. Bunlar; nitelikli eğitim, siyasi belirsizliklerin ortadan kaldırılması, politikacıların ayrımcı ve nefret söylemlerinden uzak durmaları, gelenek ve göreneklere bağlılık, dini eğitimin sadece devlet tarafından verilmesi, sosyal medya kullanımının azaltılması, değerler eğitimine yer verilmesi, toplumsal bağları güçlendirici projelere yer verilmesi, televizyonda güven konulu bilinçlendirici kamuspot tarzında yayınlara yer verilmesi, kültürel yozlaşmanın önüne geçilmesi, adalet kurumlarının daha çok işlevsellik kazanması, mezhep ve farklı inançlara karşı saygılı olunması, devlet kurumlarının şeffaf ve hesap verebilir olması şeklinde sıralanmıştır.

Anahtar kelimeler: Güven, Toplum, Unsur

THE IN-DEPTH SURVEY OF THE REASONS OF THE LOW INDEX NUMBER OF TRUST IN
TURKISH SOCIETY

ABSTRACT

The purpose of this study is to propound the reasons of the low sense of trust among the people that form the Turkish society. This study has been conducted by phenomenological research design which is a qualitative research approach. The study group of this research consists of 15 people that live in Amasya province and from different professions. Each individuals of the study group has been identified by maximum sampling method which is a purposeful sampling method. In this study, the researchers have created semi-structured interview form that consists of 10 questions as a data collecting instrument.

²⁴⁵ Erzincan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyal Bilgiler Eğitimi Tezli Yüksek Lisans Programı Öğrencisi, mehmetgirgin1983@gmail.com

²⁴⁶ Dr. Öğr. Üyesi, Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sınıf Eğitimi Anabilim Dalı, alperkaskaya@gmail.com

²⁴⁷ Doç. Dr. Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü, adembayar80@gmail.com

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ 03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

In the formation of the interview form, the expert opinion has been asked to provide the content validity. The data that obtained through the interviews with the individuals has been analyzed by descriptive analysis. In the analysis of obtained data, individuals considered the concept of trust the same with being honest, keeping promise, being trustworthy, consistent, sincere, and not telling lie. Furthermore, the participants ordered the facts that affect the concept of trust as being loyal to dept, being supportive, being confident, not being artificial, being sincere, being fair, being natural, having certain values, and showing empathic behaviors. Moreover, the participants have the following recommendations in order to increase the sense trust among people. These are, qualified education, to remove the political ambiguity, the avoidance of politicians from discriminatorily and hate manners, the loyalty of traditions and customs; the religious education given only by government, the reduction of usage of social networking sites, to give the importance to education of values and to projects that would strengthen the social relations, educational television programs that raise awareness of trust, to prevent degeneration, to gaining functionality of justice institutions, to respect the people from different beliefs and sects, the transparence of state institutions.

Keywords: Trust, Society, Component

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

OKUL YÖNETİCİLERİNİN OKUL ÇEVRE İLİŞKİLERİ İLE İLGİLİ SORUNLARI VE ÇÖZÜM
ÖNERİLERİ

Dr. Öğt. Üyesi Erdoğan Bozkurt²⁴⁸

Doç. Dr. Ahmet Üstün²⁴⁹

Doç. Dr. Adem Bayar²⁵⁰

ÖZET

Bu çalışmanın temel amacı, okul yöneticilerinin okul çevre ilişkileri ile ilgili sorunları ve çözüm önerilerini belirlemektir. Eğitim sürecinin gerçekleştirildiği kuruma okul denir ve eğitim bireye istendik davranışlar kazandırmayı amaçlamaktadır. Okul, eğitim sisteminin genel amaç ve temel ilkeleri doğrultusunda öğrencilere bilgi, beceri, tutum ve davranışların kazandırıldığı yapay ve özel bir ortamdır. Bu yapay ortam çevrenin olumsuz etkilerini ortadan kaldırmak, olumlu etkileri ise pekiştirmek için geliştirilmiştir (Balay, 2008; Balcı, 2005). Eğitim sisteminin çevresi tüm ülkedir. Hatta bu çevre teknoloji, araç-gereç alışverişi ve öğrenci alımı gibi diğer nedenlerle başka ülkelerle ilişki içindeyse, bu durumda eğitim sisteminin çevresi diğer ülkeleri de kapsar. Okul yöneticileri, okulun ve eğitim sisteminin amaçlarına ulaşılmasında anahtar kişilerdir. Bundan dolayı, okul yöneticileri insan gücü ve diğer kaynakları rasyonel olarak kullanmak için yönetim süreçlerini uygulayan kişilerdir. Her toplumsal örgüt gibi okul örgütünün de gerçekleştirmek zorunda olduğu görevler bulunmaktadır. Bu görevler; sosyal, siyasal, ekonomik ve kendini gerçekleştirme olarak ifade edilebilir. Okul, belirtilen bu görevleri gerçekleştirmek için örgütün içindeki ve dışındaki güçlerden yararlanmak zorundadır. Bu bağlamda, bu çalışmanın amacı çevresel faktörlerin okulu nasıl etkilediğini araştırmaktır. Eğitim sisteminin çevresi iki değişik açıdan incelenebilir. Eğitim sisteminin genel çevresi ulusal ve uluslar arası etkilerin tümünü kapsamına alır. Bunlar arasında toplumun kültürel yapısı, yasal düzenlemeleri, siyasal sistemi, yönetsel birimler, ekonomik yapısı, toplumsal değişim ve eğilimleri, kaynakları, bilimsel ve teknolojik gelişmişliği ile uluslar arası sistemlere ilişkin çok sayıda değişken doğrudan ve dolaylı olarak okulu etkiler. Eğitim sisteminin özel çevresi ise girdilerini aldığı, mezunlarını verdiği, etkilediği ve etkilendiği diğer örgütlerdir. Okul eğitim sisteminin özel çevresi ile girdi ve çıktılar açısından sürekli ilişki içinde bulunur. Bu ilişki sağlıklı ve yeter düzeyde olmazsa, bu durumda okul varlığını sürdürülemez (Balay, 2008; Başaran, 2006).

Bu çalışma nitel araştırma yaklaşımı kapsamında fenomenoloji (olgubilim) deseni kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Araştırmacılar verileri yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanarak elde etmişlerdir. Verilerin analizi sonucunda araştırmacılar; 1) Okul- aile birliği toplantılarının daha fazla fonksiyonel ve aktif olarak düzenlenmesi gerektiği, 2) Okullarda düzenlenen sosyal, kültürel, eğitim ve spor aktivitelerinin başarılı ve sorunsuz bir şekilde yürütülmesi gerektiği ve 3) Okul çevresinin ekonomik, sosyal ve kültürel gelişiminde okulların daha çok destek olmaları gerektiği bulgularına ulaşmışlardır.

Anahtar Kelimeler: Okul yönetimi, okul aile ilişkisi, baskı grupları, okul çevre ilişkisi

²⁴⁸ Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi, 05055302918, erdogan.bozkurt@amasya.edu.tr

²⁴⁹ Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi

²⁵⁰ Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

SINIF ÖĞRETMENLERİNİN İŞE ANGAJE OLMA DÜZEYLERİNİ YORDAYAN FAKTÖRLERİN
İNCELENMESİ*

Dr. Öğr. Üyesi Erkan Hasan Atalmış²⁵¹
Öğretmen Ramazan Öztaş²⁵²

ÖZET

Bu çalışmanın amacı sınıf öğretmenlerinin işe angaje olma düzeylerini yordayan değişkenleri araştırmaktır. Çalışmanın örneklemini Kahramanmaraş İline bağlı 11 ilçedeki ilkokullarda görev yapan 250 sınıf öğretmeni oluşturmaktadır. Veri toplama aşamasında Köse (2016) tarafından Türkçe uyarlaması yapılan ve 17 maddeden oluşan işe angaje olma ölçeği ile Kauffman, Soylu ve Duke (2011) tarafından geliştirilen ve 12 maddeden oluşan öğretme motivasyonları ölçeği kullanılmıştır. Bu araştırma kapsamında ölçeklerin güvenirlikleri Cronbach Alpha kat sayısı ile hesaplanmış, işe angaje olma ve öğretme motivasyonu ölçeğininin güvenirliği sırasıyla .91 ve .83 olarak bulunmuştur. Çalışmada uygulanacak testlerin parametrik veya nonparametrik olduğuna karar vermek için işe angaje olma değişkeninin (bağımlı değişken) normal dağılıp dağılmadığı Kolmogorov-Smirnov (K-S) testi ile araştırılmıştır. Elde edilen sonuçların bu testin istatistiksel olarak anlamlı olmadığı bulunmuş (K-S=.048, df=248, p=.20) ve bu durum işe angaje olma değişkeninin normal şekilde dağıldığını göstermektedir. Bu sonuçtan hareketle sınıf öğretmenlerinin işe angaje olma düzeylerinin cinsiyet, medeni durum ve çalışılan sınıf türü (müstakil sınıf-birleştirilmiş sınıf) kategorik değişkenleri yönünden değişip değişmediği bağımsız örneklem t-Testi ile incelenmiş ve öğretmenlerin işe angaje düzeylerinin bu üç değişken açısından da istatistiksel olarak anlamlı bir şekilde farklılaşmadığı bulunmuştur (Sınıf türü: t (248) =.56, p=.58; Cinsiyet: t (248) =-.34, p=.73; Medeni durum: t (248) =-.28, p=.78). İşe angaje olma düzeylerinin yaş, kıdem ve öğretim motivasyonları arasındaki ilişkisi incelendiğinde bu 3 değişkenin de öğretmenlerin işe angaje olma düzeyleri ile istatistiksel olarak anlamlı ve pozitif yönde olduğu bulunmuştur (Yaş: r=.19, p<.05; Kıdem: r=.17, p<.05; Öğretim motivasyonu: r=.44, p<.05). İşe angaje olma düzeyi ile istatistiksel olarak anlamlı ilişkisi olan değişkenlerin işe angaje olma düzeyini ne derece yordadığını incelemek için ise doğrusal regresyon modeli uygulanmış ve araştırma sonucunda modelin istatistiksel olarak anlamlı olduğu görülmüştür (F (3, 246) = 22.76, p<.05). Sınıf öğretmenlerinin işe angaje olma düzeylerindeki değişimin %22'sinin bu değişkenler tarafından açıklandığı ve modelde işe angaje olma düzeyi ile sadece öğretme motivasyonunun istatistiksel olarak anlamlı olduğu bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler : İşe angaje olma, Sınıf öğretmeni, Birleştirilmiş sınıflar.

Jel Kodları : I20.

*Bu çalışma 2. Yazarın 1. Yazar danışmanlığında tamamladığı yüksek lisans projesinden üretilmiştir.

²⁵¹ Kahramanmaraş Sütçü İmam üniversitesi, erkanatalmis@gmail.com

²⁵² Kahramanmaraş Milli Eğitim Müdürlüğü, oztas_r@hotmail.com

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ 03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

EĞİTİMDE FATİH PROJESİ'NİN KAZANANLARI VE KAYBEDENLERİ Ar.Gör. Kadriye GÜL²⁵³

ÖZET

Eğitim, dünyada yaklaşık son otuz yıllık süreçte yaşanan dönüşümden en çok etkilenen alanların başında gelmektedir. Gerek AB politikaları gerekse uluslar üstü finans kuruluşlarının programları aracılığıyla başlatılan ve 'istikrarla' sürdürülen bu bilinçli çaba, karlı bir sektör olarak değerlendirilen eğitim alanında da kar maksimizasyonunu sağlama hedefine odaklanmış durumdadır. Öte yandan günümüzde bilgi ve iletişim teknolojilerindeki (BİT) hızlı gelişmeler, sermaye kesiminin çıkarları doğrultusunda iş sektöründe, özel kullanımda ve toplumsal alanlarda bu teknolojilerin yoğun olarak kullanılmasını olanaklı kılmıştır. Bu çalışmanın önemi bu iki gelişmenin çakıştığı noktada; bilgi teknolojileri araçlarının okullarda yaygınlaşması ile BİT hizmetlerinin ve endüstrilerinin teşvik edilmesi amacıyla hizmet edilip edilmediğinin araştırılmasıdır. Bu bağlamda çalışmanın amacı, eğitim alanında yoğun olarak kullanılmaya başlanan bilgi ve iletişim teknolojilerinin ülkemizdeki uygulaması olan eğitimde FATİH (Eğitimde Fırsatları Artırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi) Projesi'nin eğitim üzerindeki etkilerini ve bir kamu harcaması olarak devlet bütçesinden aldığı kaynak tutarını incelemektir. Ülkemizde 2011-2012 eğitim-öğretim yılında uygulanmaya başlanan projenin uygulanma sürecinde yaşanan sorunlar ve projenin başarısı/başarısızlığı, ülke genelinde proje kapsamındaki okullarda başta Milli Eğitim Bakanlığı tarafından 2012 yılında gerçekleştirilen anket verileri olmak üzere, MEB Faaliyet raporları ve eğitim dünyasının proje hakkındaki görüşleri ışığında analiz edilecektir. Projenin uygulanmaya başlandığı 2012 yılından günümüze uzanan süreçte projenin hedeflerine ulaşma oranları sunulacak ve varılan bulgular neticesinde FATİH Projesi'nin "fırsatları" eğitimin değilse kimin ya da kimlerin lehine artırdığı, "teknolojiyi iyileştirme"yi ne pahasına gerçekleştirdiği sorgulanacaktır. Varılan bulgular neticesinde projenin eğitime daha yararlı hale dönüştürülmesi için politika önerileri sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Eğitim, FATİH Projesi, Kamu Harcaması, Bütçe
JEL Kodu: H2, H52, I2

THE CONQUERORS AND LOSERS OF FATİH PROJECT IN EDUCATION

ABSTRACT

Education is one of the most affected areas in the world in the last thirty years. This conscious effort, initiated both by EU policies and by the programs of transnational financial institutions, has focused on the goal of maximizing profits in the education sector which is considered as a profitable sector. On the other hand, the rapid development of information and communication technology (ICT) in the present day, in line with the interests of the capital market, it has become possible to use these technologies intensively in private use and in social areas. The key to this study is the point where these two developments coincide; is to investigate whether the dissemination of information technology tools to schools and services are being provided to encourage ICT services and industries. The aim of this study in this context is to examine the effects of the FATİH (Action for Increasing Educational Opportunities and Technological Improvement Movement) Project in education and the amount of funds received from the state budget as a public expenditure which is the application of information and communication

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ 03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

---

technologies intensively used in the field of education. The problems experienced in the implementation process of the project which started to be implemented in the 2011-2012 academic year in Turkey and the success / failure of the project are the results of the questionnaire given by the Ministry of National Education in 2012, The MEB annual reports and the world of education will be analyzed in light of their views on the Project. From 2012, when the project starts to be implemented to 2018, the rates of reaching the targets of the project will be presented and it will be questioned whether or not the FATİH Project has done the "improvement of the technology" for whom or for whom it is beneficial. As a result of the findings, policy proposals will be presented to transform the project into more useful for education.

Key Words: Education, FATİH Project, Public Expenditure, Budget

Jel Code: H2, H52, I2

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

Tarih	05.05.2018	3. Oturum ESKİ ÖN ASYA
Saat	10.50	
SALON	ANADOLU	
Moderator	Dr. Öğretim Okay PEKŞEN	
ISRC 21	Dr. Öğr. Üyesi Ercüment YILDIRIM Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi	MEZOPOTAMYA KANUNLARINDA KRALLARIN TANRISAL MEŞRUIYET ARAYIŞLARI
ISRC 57	Dr. Öğr. Üyesi Ebru MANDACI Bitlis Eren Üniversitesi	ASUR KAYNAKLARINA GÖRE ASUR-ARAMİ İLİŞKİLERİNİN EKONOMİK BOYUTU
ISRC 151	Dr. Öğr. Üyesi Okay PEKŞEN Ondokuz Mayıs Üniversitesi	SUMER VE BABİL KANUNLARINA GÖRE MİRAS PAYLAŞIMI VE AİLE SERVETİNİN HİSSEDARLIĞI HUSUSU

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ 03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

MEZOPOTAMYA KANUNLARINDA KRALLARIN TANRISAL MEŞRUIYET ARAYIŞLARI YRD. DOÇ. DR. ERCÜMENT YILDIRIM²⁵⁴

ÖZET

Mezopotamya'da tarımsal yaşantının sonucu olarak yerleşik hayata geçen insan grupları bir arada yaşamak zorunda kalmıştır. Tarımsal yaşantının ilk dönemlerinde küçük tarım köylerinde yaşayan insanlar zamanla bir koruma duvarı ile çevrilmiş şehirlerde toplanmıştır. Şehir hayatıyla oluşan sınıflaşmış toplumda yönetmek ve yönetilmek kavramları ortaya çıkmıştır. Bu dönemde yönetmenin ayrılmaz bir parçası olan kanunlar yazıya geçirilmeye başlanmış ve Mezopotamya kanun anlayışı ortaya çıkmıştır. Bu anlayış, Urgakina ile başlamış Ur-Nammu, Lipit-İştar, Eşnunna ve Hammurabi kanunlarında mükemmelleşmiştir. Mezopotamya kanunlarında verilen cezalar zamana ve topluma göre değişimler göstermesine rağmen kanunu yapan kralların tanrıdan aldığı güçle kanun yapması anlayışı değişime uğramamıştır. Örneğin Urukagina kanununun giriş kısmında "Tanrı Enlil'in savaşçısı olan Tanrı Ningirsu, Lagaş krallığını tüm halk içinden seçerek Urukagina'ya bağışladığında; Ningirsu ona (Urukagina) eski günlerdeki ilahi yaşam yolu yeniden kurmayı emrettiğinde" diyerek kanun yapma meşruiyetini Tanrı Ningirsu'da aldığını açıkça belirtmiştir. Benzer şekilde Lipit-İştar'da kanununun giriş kısmında "Akıllı çoban Lipit - İhtar, tanrı Nunamnir tarafından adı seçildiği zaman memlekette adaleti koymak için ağızdan şikayetleri yok etmek için (...) Anu ve Enlil Lipit - İhtar'ı tayin ettiklerinde" ifadelerine yer vererek tanrısalm bir yetki ile kanununu yaptığını açıkladığı gibi bu kanunu adaleti sağlamak ve insanların sorunlarını çözmek için yaptığını da ayrıca belirtmiştir. Mezopotamya'daki kanun yazma anlayışının zirveye ulaştığına inanılan Hammurabi kanununun giriş bölümünde ise tanrıların kanunu yapması ve adaleti tesis etmesi için kendisini görevlendirildiğini özellikle vurgulamıştır. "O günde, dindar prens, tanrı korkusu olan ben Hammurabi'yi, ülkede adaleti sağlamam, şikayetleri, (dindirmem) kötülüğü yok etmem, kuvvetlinin zayıfı yok etmemesi için, güneş gibi kara başların (insanların) üzerinde yükselmem ve memleketi aydınlatmam için, insanların bedenini hoş etmek için, Anum ve Enlil adını andılar" Hammurabi kanununun giriş bölümünden alınmış olan bu ifade Kral, tanrıların kendisini bir kanun koyucu olarak seçmesinin nedenlerinden birinin güçlünlüğün zayıfı ezmesine müsaade etmemek olduğunu belirtmektedir. Bu durum Mezopotamya kanunlarında toplumsal adalet anlayışının da ortaya çıkmış olduğunu göstermektedir. Bu çalışma, Urukagina ile başlayıp Hammurabi'ye kadar uzanan süreçte Mezopotamya'da kanun yapan kralların kanunlarının geçerliliğini güçlendirmek için tanrısalm meşruiyet arayışlarını çivi yazılı metinler referans alarak açıklamayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Mezopotamya, Urukagina, Kanun, Hammurabi.

THE KINGS' GODLESS LEGITIMACY SEEKING IN MESOPOTAMIAN LAWS

ABSTRACT

In Mesopotamia, the groups of human beings who had settled as a result of agricultural life, had to live together. In the early ages of agricultural life, people who lived in small farming villages were gathered in cities that were surrounded by a protection wall over time. The concepts of managing and being managed in the classed society formed by city life have emerged. In this period, laws that are an integral part of the director began to be passed down in writing and the understanding of the law of Mesopotamia

²⁵⁴ Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ 03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

---

emerged. This understanding has been perfected in Ur-Nammu, Lipit-Ishtar, Eşnunna and Hammurabi laws, which began with Urukagina. Although the penalties given in the Mesopotamian laws have changed according to the time and the assembly, the understanding of law maker kings make law with the power they got from gods understanding did not change. For example, in the introduction to the law of Urukagina, "When God Ningirsu, God of Enlil's warrior, donated the king of Lagash to Urukagina, Ningirsu made it clear to him (Urukagina) when he ordered to rebuild the divine way of life in the old days", saying, God Ningirsu has received his legitimacy to make laws. Similarly, in the introduction of the law in Lipit-iştar, "The intelligent shepherd Lipit-iştar, when appointed by the god Nunamnir, was named" Anu and Enlil Lipit "in order to put the justice in the country to justice (...) as he has done with his authority, he has also stated that this law is to provide justice and to solve people's problems. the understanding of law writing in Mesopotamia has reached the top with Hammurabi laws. In the introduction of this law, it is emphasized that the gods were assigned to do the law and to establish justice. "In that day, the devout prince, I Hammurabi who fear of God, Anum and Enlil mentioned my name, to rise above the dark heads like the sun and enlighten the country, so that I will exterminate justice in the land, complaints, destroying evil" In this expression, taken from the introductory chapter of the Hammurabi law, the King states that one of the reasons for choosing the gods as a legislator is not to allow the weakness of the power to be crushed. This demonstrates the emergence of social justice in Mesopotamian laws. This study aims to explain the quest for divine legitimacy by referring to the cuneiform texts in order to strengthen the validity of the laws of the kings in Mesopotamia starting from Urukagina to Hammurabi.

Key Words: Mesopotamia, Urukagina, Law, Hammurabi.

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

ASUR KAYNAKLARINA GÖRE ASUR-ARAMİ İLİŞKİLERİNİN EKONOMİK BOYUTU
Ebru MANDACI²⁵⁵

ÖZET

Ege Göçleri'nden sonra bütün Mezopotamya'yı etkisi altına alan ve tarihte üçüncü büyük Sami göçü olan Arami istilası meydana gelmiştir. Aramiler küçük sızıntılar şeklinde uzun bir zaman dilimine yayılan göçler sonucunda, başta Kuzey Suriye ve Mezopotamya olmak üzere Doğu Akdeniz ve Güneydoğu Anadolu'ya yerleşmişlerdir. Aramiler'in kurduğu küçük devletler, çoğunlukla aşiret reisi ve kurucusunun adının önüne eklenen "bit" yani "ev" kelimesiyle tanımlanır. Diyarbakır'da Bit-Zamani, Guzana'da (Tel Halaf) Bit-Bahiyani, Fırat Nehri'nin doğusunda Bit-Adini, Fırat ile Karasu arasında Bit-Gabbar, Kayseri civarında Bit-Burutaş gibi birçok krallık ortaya çıkmıştır. Asur Devleti'nin merkezine en yakın olan Arami krallığı başkenti Guzana olan Bit-Bahiyani'dir. Arami göçleri sonucunda Fırat'ın batısında Karkamış ve Pattina/Unki (Antakya) Hititli özelliklerini korurken, Sam'al (Zincirli), Halep yakınındaki Arpad (Bit-Agusi), Hama ve Damascus (Şam) birer Arami şehrine dönüşmüştür. Asur krallarından I. Tiglat-pileser, Asur Devleti'ne büyük sıkıntılar veren Arami göçebelerini durdurabilmek için 28 defa Fırat'ı geçmiştir. I. Tiglat-pileser, ahlamu Aramileri'ne karşı çıktığı seferinden sayısız ganimeti Asur'a getirdiğini ifade etmektedir. Asur krallarının yazıtlarından Asur'da bulunmayan değerli madenler, fildişi ve kereste gibi hammaddeler ile ordu için gerekli olan atın Aramiler'den haraç yoluyla elde edildiği anlaşılmaktadır. Örneğin II. Asurnasirpal haraç olarak Bit-Adini'den gümüş, altın, kalay, bronz ve sedir tomrukları alırken, Bit-Bahiyani'den de atlı araba, atlar, gümüş, altın ve kalay temin etmiştir. II. Tukulti-Ninurta'nın en büyük zaferi Bit-Zamani krallığına karşı yaptığı seferdir. Bit-Zamani kralı Amme-baal'a, Asur dışında bir başka devlete at tedarik etmeyeceği yemin ettirilmiştir. III. Salmanassar'ın Bit-Agusi'den aldığı haraçlar arasında gümüş, altın, kalay, bronz, demir, fildişi, sığır ve koyun vardır.

Anahtar Kelimeler: Asur, Arami, Haraç, Hammadde, At.

ECONOMIC ASPECT of ASSYRIAN-ARAMEAN RELATIONS ACCORDING to ASSYRIAN
SOURCES

ABSTRACT

Aramean Invasion, which impacted the entire Mesopotamia and which was the third great Sami migration in the history, took place after the Aegean Migrations. As a result of migrations spread through a long period of time in the form of minor leaks, Arameans have settled in Eastern Mediterranean and Southeast Anatolia, especially Northern Syria and Mesopotamia. Small states founded by the Arameans are mostly defined by the prefix "bit", which means "house", added to the name of the leader and founder of the tribe. Many kingdoms have emerged such as Bit-Zamani in Diyarbakır, (Tel Halaf) Bit-Bahiyani in Guzana, Bit-Adini in the east of Euphrates, Bit-Gabbar between Euphrates and Karasu, Bit-Burutaş around Kayseri. The Aramean kingdom which is closest to the centre of Assyria was Bit-Bahiyani, with its Capital City in Guzana. While Karkamış and Pattina/Unki (Antakya) to the west of Euphrates maintained their Hittite character; Sam'al (Zincirli), Arpad (Bit-Agusi) near Aleppo, Hama and Damascus have turned into Aramean cities as a result of the Aramean migrations.

²⁵⁵ Dr. Öğretim Üyesi, Bitlis Eren Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü, mandaciebru@hotmail.com

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ 03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

One of the Assyrian Kings, Tiglat-pileser I has crossed Euphrates for 28 times to be able to stop the Aramean nomads who caused big problems to the Assyria. Tiglat-pileser I has stated that he had brought countless trophies from the expedition against the Ahlamu Arameans. From the inscriptions of the Assyrian Kings, it is understood that raw materials such as valuable minerals, ivory and timber which were not available in Assyria and the horse which was necessary for the army was obtained from the Arameans by means of racketeering. For example, while Aurnasirpal II received silver, gold, tin, bronze and cedar logs from Bit-Adini as tribute, he provided horse cart, horses, silver, gold and tin from Bit-Bahiyani. The greatest victory of Tukulti-Ninurta II was his expedition against Bit-Zamani Kingdom. The King of Bit-Zamani, Amme-baal'a was made to swear that he will not provide horses to any state other than Assyria. Among the tributes that Salmanassar III has received from Bit-Agusi were silver, gold, tin, bronze, iron, ivory, cattle and sheep.

Keywords: Assyria, Aramean, Tribute, Raw Material, Horse.

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ 03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

SUMER VE BABİL KANUNLARINA GÖRE MİRAS PAYLAŞIMI VE AİLE SERVETİNİN HİSSEDARLIĞI HUSUSU Dr. Öğr. Üyesi Okay PEKŞEN

ÖZET

Yerleşik yaşamın başlamasından sonra ortaya çıkan mülkiyet kavramıyla birlikte insanlar ev ve tarla gibi taşıyamayacakları mülkler ile gündelik kullanım aletleri gibi ticari değer taşıyan malları sahiplenmeye başlamışlardır. Kişilerin sahiplendikleri bu mülkler ölümlerinden sonra ya eşi ile çocuklarına miras bırakılmış ya da toplumsal kurumlara devredilmiştir. Bu miras bırakma ve devretme hususu hissedarlar arasında sorunlar çıkarmaya başlayınca öncelikle sözlü sonraki dönemlerde yazılı kurallar belirlenmiştir. Bu kuralların dışında mirası bırakan kişi sözlü veya yazılı olarak bir vasiyetname bırakarak da ölümünden sonra nasıl bir paylaşım yapılacağına dair tasarruflarda bulunabilmiştir. Yazının icadıyla birlikte sözlü kuralların kayda geçirilmesi zamanla “Miras Hukuku” olarak isimlendirilecek bir hukuk sisteminin ortaya çıkmasını sağlamıştır. Miras hukukuna dair ilk kayıtların Mezopotamya’da ortaya çıkması hem devletleşme sürecinin hem de yazılı kanunların oluşumunun ilk olarak bölgede başlamasından kaynaklanmaktadır. Mezopotamya’da ilk siyasal teşekkülleri oluşturmuş olan Sumerlilere ait Urukagina reformlarında bir kişinin ölümünün ardından ruhban sınıfı mensuplarının o kişinin mirasından vergi olarak alacağı paydan bahsedilmesine rağmen kişinin varislerinin ne tür bir paylaşım tabii tutulacağı hususunda herhangi bir bilgi bulunmamaktadır. Ur-Nammu Kanunları’nda da miras paylaşımı ile ilgili olarak herhangi bir hüküm bulunmamaktadır. Miras paylaşımına dair açıkça bilgiler verir halde karşımıza çıkan ilk metin ise Lipit-İstar Kanunları’dır. Bu kanunların 21 - 27. maddelerinde miras paylaşımı ve veraset hakkı hususunda önemli bilgiler verilmektedir. İlgili kanun maddelerinden anlaşıldığına göre yalnızca kadınlar ve çocuklar erkeklerin mal varlığı üzerinde hak sahibi değiller, aynı zamanda kocalar da karılarının mirası sayılan çeyizleri üzerinde hak sahibi idiler. Erkek egemen olarak hükme bağlanmış olan miras hukukuna göre, bir kişinin ölmesi halinde mirası erkek çocukları arasında eşit olarak paylaşılırmaktaydı. Kız çocukları ise evlenirken yanlarında götürmüş oldukları çeyize binaen mirastan haklarını almış kabul edilmekteydiler. Ancak rahibe olsun ya da olmasın bir kız çocuğu bekâr ise babasının evinde varis olarak oturabilmekteydi. Söz konusu kanun maddelerinde erkek çocuklarının statüsü ve miras üzerindeki hak sahiplikleri hususunda da bilgiler bulunmaktadır.

Bir adamın ilk karısından doğan çocuklar asıl çocuk kabul edilerek mirastan pay alabilirken diğer hür eşlerden doğan çocuklar yalnızca çocuk sayılmakta, mirastan hak alamamaktaydılar. Bir cariyeden doğan çocuklara babaları tarafından özgürlükleri verilmesi ya da cariyenin karılığa alınması halinde bu çocuklar da babanın ilk karısından doğan çocuklarla aynı evde büyüyebilmekte ancak mirastan hak alamamaktaydılar. Miras paylaşımı hakkında bilgiler veren bir diğer kanun metni ise Eşnunna Kanunları’dır. Bu kanunların 16. ve 38. maddelerinde miras hukukuna dair hükümler bulunmaktadır. Söz konusu hükümlere göre, mirastan henüz payını almamış çocuğun sözüne güvenilmeyeceği vurgulanmaktadır. Bu ifadeden bir çocuğun toplum içerisinde sözü geçen bir fert olarak kabul edilebilmesi için babasının mirasından pay alacak yaşa ulaşmasının önemli bir ölçüt olduğu çıkarımında bulunmak mümkündür. Bu kanunlardaki bir diğer husus ise, miras olarak kalan aile servetinin bütünlüğünün korunmasına yönelik hükümlerdir. Eşnunna Kanunları’nın 38. maddesinde bu husustan bahsedilmekte ve bir çocuğun mirastan payına düşeni satmak istemesi halinde ilk olarak kardeşlerine satın alma hakkı tanınmaktaydı. Satın almak isteyen kardeşin söz konusu miras payına yarı fiyatını ödemesinin yeterli olacağı vurgulanmaktaydı. Mezopotamya’da varlık göstermiş olan önemli medeniyetlerden biri olan Babillilerde de miras paylaşımı ve aile servetinin hissedarlığı hususunda belli kaideler bulunmaktadır. Söz konusu kaideler Hammurabi Kanunları’nda açıkça kendisini göstermektedir. Bu kanunların 28. ve 29. maddelerine göre, özel mülkiyet haricinde belli vazifeler için

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ 03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

asker veya balıkçılara verilmiş olan kiralık topraklar da mirastan sayılabilmekteydi. Kral tarafından işletmek üzere toprak verilmiş kiracının kaçırılması veya esir düşmesi durumunda öncelikle toprağın boş kalmaması için tarlanın işlerini yürütebilecek yaşta oğlu varsa ona verilirdi. Eğer oğulları küçükse de söz konusu toprağın 1/3'ü anneye bırakılmaktaydı. Özel mülkiyet anlamında ise, bir ailenin serveti kadının baba evinden getirdiği çeyiz ve erkeğin sahip olduğu mal mülkten oluşmaktaydı. Hem erkek hem de kadının birbirleri üzerinde varislik hakları bulunmaktaydı. Ancak, Hammurabi kanunlarının 162. maddesinde kocasına çocuk doğurmuş olan kadının kocasından önce ölmesi halinde kadının çeyizinin çocuklarına ait olduğu, kocasının bu çeyizden pay alamadığı görülmektedir. Hammurabi Kanunları'nda kocasına çocuk doğurmamış bir kadının kocasından önce ölmesi durumunda çeyizin ne olacağına dair hükümler de bulunmaktadır. Bahsi geçen kanunların 163. maddesinde bu hususta hükümler bulunmakta olup, ölen kadının babasının damadında almış olduğu başlık parasını geri ödemesi halinde kızının çeyizini geri alabileceğinden bahsedilmektedir. 167. maddede ise bir adamın kendisine çocuk doğurmuş olan karısının ölmesinin ardından yeni bir kadınla evlenmesi ve yeni kadının da çocuklar doğurması durumunda, her çocuğun kendi annesinin çeyizini miras olarak alabilmesi, ancak babalarının malında eşit oranda hak sahibi oldukları vurgulanmaktadır. Hammurabi kanunlarından anlaşıldığı üzere Sumerlilerde olduğu gibi Babillilerde de miras paylaşımı ve aile servetinin hissedarlığı hususunda erkek egemen bir anlayışın bulunduğu görülmektedir. Evlenmemiş veya çeyiz almamış kız çocukları da babalarının ölümünden sonra mirastan pay alabilmekteydi. Lâkin kız çocuğunun ölümünün ardından bu miras çocuklarına devretmemekte, erkek kardeşlerine iade edilmekteydi. Bu çalışma, Sumer ve Babil kanunlarından hareketle Mezopotamya'daki sosyal hayatın en küçük birimi olan aile içerisindeki en önemli hukuksal çözümleme olan miras paylaşımı ve aile servetinin hissedarlığı konularında bilgi vermeyi amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Mezopotamya, Sumerliler, Babilliler, Miras, Varislik.

ACCORDING TO THE SUMERIAN AND BABYLONIAN LAWS, THE HERITAGE SHARING AND BEING A SHAREHOLDER OF FAMILY WEALTH

ABSTRACT

With the notion of property emerging after the beginning of settled life, people have begun to take possession of merchandise of value, such as properties that they can not carry home and fields, and tools of everyday use. After their death of persons these possessions, which are owned by the persons, were either inherited their husbands, wives and children or transferred to social institutions. When this issue of inheritance and transfer begins to create problems among the shareholders, firstly oral laws were created, but written rules have been established in the following periods. Apart from these rules, the inheritor has been able to find out a testament which is verbally or in writing, concerning how sharing of heritage after death. After the invention of writing, the oral rules have been wrote, thus a law system which to be called as "Inheritance Law" was created. The emergence of the first records of the inheritance law in Mesopotamia stems from the fact that both the process of statehood and the formation of written laws first started in the region. In the Urukagina reforms of Sumerians, who formed the first political formations in Mesopotamia, when a person died, although gave information about the share of clergy class members as a tax from the property of the decedent, there is no information about the kind of sharing of inheritance that one's descendants will be subject to. There is no provision even in the Laws of Ur-Nammu concerning the sharing of inheritance. The first text that explicitly provides information on inheritance sharing is the Laws of Lipit-Ishtar. 21 and 27 th substance of these laws provide important information on heritage sharing and inheritance rights. According to the relevant law which formed

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ 03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

---

male-dominated, both women and children were entitled on the fortune of the men and the husbands were entitled on the dowry accepted as heritage of their wives. According to the law of inheritance, which was established as the male sovereign, if a person died, he was equally divided among the inherited male children. They were considered to have taken their rights from their legacy as dowry, while the girls were getting married. There is also information on the statutory status of male children and the rights of ownership on inheritance in the aforementioned law.

Children born from the first wife of a man can receive a share of the inheritance by being considered the original child, while children born from other free spouses are considered to be children only and they were not able to receive rights. If the children born to a concubine were given their liberty by their father, or if the concubine was taken as wife by the children's father, these children could also grow in the same house as the children born to their father's first wife but they could not take the share from their father's heritage. Another law that gives information about inheritance sharing is the Laws of Eshnunna.¹⁶ and 38 th substance of these laws provide important information on heritage sharing and inheritance rights. According to the said provisions, it is emphasized that child's word, who did not take share from heritage, is not trusted. According to the this expression it is possible to deduce that it is an important criterion for a father to reach the necessary age to receive a share from his father's inheritance for a child can be regarded as a member within the society. Another aspect of these laws is the protection of the integrity of the family wealth which is the remaining as heritage. This issue is mentioned in Article 38 of the Eshnunna Laws and if a child wants to sell his hereditary share, he was first given the right to buy to his brothers. It was emphasized that the brother who wants to buy would pay the half price for the heritage share. One of the important civilizations that existed in Mesopotamia, the Babylonians also have certain rules about heritage sharing and the share of family wealth. These rules clearly manifest themselves in the Laws of Hammurabi. According to the 28th and 29th substance of these laws, rented land that it had been given to soldiers or fishermen for certain duties, except for private property, could also be regarded as heritage. In case of a tenant to whom the king gave the land is abducted or taken prisoner, if the tenant has a son who can carry out the work of the fields, firstly the fields give to the son in order that the fields does not remain empty. If their sons are small, the one-third of fields were left to the mother. In the sense of private property, the wealth of a family consisted of the dowry that the woman had brought from the father's house, and the havings of the man. Both men and women had inheritance rights over each other. However, according to 162 th substance of Hammurabi's law it appears that if the woman who give birth to children to her husband died before her husband, woman's dowry belonged to children, and her husband could not get a share from this dowry. There are also provisions in the Hammurabi Laws about what will happen to the dowry of woman if a woman who not give birth to children to her husband died before her husband. In 163 th substance of the Hammurabi Laws there are provisions in this matter and it is mentioned that the father of the dead woman may take back the daughter's dowry if the father pays the bride price of his daughter. In the 167 th substance, it is emphasized that if husband married a new woman who also gave birth to children for him, after the death of a woman who gave birth to children for her husband, each child inherited the dowry of his own mother, but they have equal rights in the property of their father. As it is understood from the Laws of Hammurabi, the Babylonians also had a male-dominated understanding of heritage sharing and the understanding of shareholding of family wealth, like in the Sumerians. Daughters who were unmarried or had not received a dowry were also able to get a share of the inheritance after the death of their father. However, after the daughter's death, her child could not take share of this inheritance and it was returned to her brothers. This study, with reference to Sumer and Babylonian laws aims to give information about the inheritance sharing and the shareholding of family wealth which is the most important legal issue in the family which is the smallest unit of social life in Mesopotamia.

Key Words: Mesopotamia, Sumerians, Babylonians, Heritage, Heirship.

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

Tarih	05.05.2018	4. Oturum MALİYE
Saat	10.50	
SALON	ALACAHÖYÜK	
Moderator	Dr. Öğretim Üyesi Mustafa TAYTAK	
ISRC 124	Dr. Öğr. Üyesi Önder ÇALCALI Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi	TÜRKİYE'DE MAHALLİ İDARELERİN ÖZ GELİR VE HARCAMA BAKIMINDAN MALİ DURUMLARI VE ULUSLARARASI KARŞILAŞTIRMALI ANALİZİ
ISRC	Doç. Dr. İhsan Cemil DEMİR Afyon Kocatepe Üniversitesi	MÜKELLEFLERİN BAKIŞ AÇISIYLA VERGİ İDARESİ: AFYONKARAHİSAR ÖRNEĞİ
ISRC 135	Dr. Öğr. Üyesi Mustafa TAYTAK Uşak Üniversitesi İİBF Maliye Bölümü Bilim Uzmanı Murat AYDINER	NİTEL VE NİCEL GÖSTERGELER İŐIŐINDA TÜRKİYE'DE SAĞLIK HİZMETLERİNİN GELİŞİMİ
ISRC 272	Dr. Öğr. Üyesi İsmail CİĞERCİ Afyon Kocatepe Üniversitesi Arş.Grv. Nurten DAŞKAYA Hakkari Üniversitesi	ORTA GELİR TUZAĞINDAN ÇIKIŞTA VERGİ POLİTİKALARININ ROLÜ
ISRC 270	Dr. Öğr. Üyesi Cem GÖKCE Afyon Kocatepe Üniversitesi	YENİLENEBİLİR ENERĐİ VE DIŞ TİCARET AÇIĞI: AMPİRİK BİR ANALİZ

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

TÜRKİYE'DE MAHALLİ İDARELERİN ÖZ GELİR VE HARCAMA BAKIMINDAN MALİ
DURUMLARI VE ULUSLARARASI KARŞILAŞTIRMALI ANALİZİ

Dr. Öğr. Üyesi Önder ÇALCALI²⁵⁶

ÖZET

Türkiye üniter yapıya sahip bir ülkedir ve bu durum yerel yapılanmanın mali boyutuna da etki etmiştir. Cumhuriyetin ilk yıllarında, başlıca yerel yönetim birimi konumundaki belediyelerin, her aşamasında söz sahibi oldukları öz niteliğindeki gelir kalemleri daha fazla iken, bunların sayıları yıllar içerisinde giderek azaltılmıştır. Belediyelere sadece bir kısım yerel vergi ve benzeri gelir kaynaklarının tahsilat ve bunları harcama yetkisi bırakılmıştır. Bir diğer yerel yönetim birimi olan il özel idarelerinde de durum farklı değildir. Hatta bu yerel yönetim birimlerinin kendi öz gelir kaynakları daha da az sayıdadır. Yerel yönetimlerin öz gelir kaynaklarından elde ettikleri hasılatlar, harcamalarını karşılamaktan oldukça uzaktır ve oluşan bu açık, merkezi yönetim tarafından yapılan gelir transferleri (yardımları) ile karşılanmaktadır. Son yıllarda merkezi yönetimden alınan bu transferin yerel yönetimlerin toplam bütçeleri içerisindeki payları artmıştır ve giderek te artmaktadır. Uluslararası karşılaştırmalar yapıldığında ise, Türkiye’de yerel yönetimlerin öz gelirlere sahip olma gücü ve kapasitesi birçok OECD ve AB ülkesine göre düşük düzeylere kalmakta iken; merkezi yönetimden yerel yönetimlere yapılan transferlerin toplam kamu gelirlerine ve GSMH’ye oranı ise söz konusu ülkelere göre yüksek seviyelerdedir. Bunun yanında Türkiye’de yerel yönetimlerin borçlanma özerkliği de söz konusu diğer ülkelere göre düşük düzeylidir. Bu çalışma, mali yerelleşme ve mali özerklik ekseninde bir analiz yaparak tespitlerde bulunmakta ve politika önerileri sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler : Türkiye’de Mahalli İdareler, Mali Yerelleşme ve Mali Özerklik

Jel Kodları : H70, H72, H77

THE INTERNATIONAL COMPARATIVE ANALYSIS ON THE FISCAL SITUATION OF
AUTONOMOUS REVENUES AND EXPENDITURES FOR THE LOCAL GOVERNMENTS IN
TURKEY

ABSTRACT

Turkey is a country with a unitary structure, and this has an impact on the fiscal dimension of local structure. In the first years of the Republic, municipalities, which are the main local government units, have more self-contained income items at every stage, while their numbers have gradually decreased over the years. Only some local taxes and similar sources of income have been left in the municipalities to collect and to spend them. The situation is not different in provincial special administrations, which is another local government unit. even their own sources of income for these local government units are even fewer. The revenues that local governments derive from their own sources of income are far from meeting their expenditures and this gap is met by income transfers from the central government. This transfer, taken from central government in recent years, has increased the share of local governments in their total budgets and increase steadily. When international comparisons are made, the revenues of local governments in Turkey have the power and capacity while staying at low levels compared to most OECD and EU countries; transfers from central government to local governments are in high levels relative to the total public revenues and GNP. Besides borrowing autonomy of local governments in Turkey, a low

²⁵⁶ Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi İ.İ.B.F. Maliye Bölümü, onder.calcali@erdogan.edu.tr

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

---

level compared to the other countries. This study finds out by analyzing on the axis of fiscal decentralization and fiscal autonomy and presents policy proposals.

Key Words: Local Authorities in Turkey, Fiscal Decentralization and Fiscal Autonomy

Jel Code: H70, H72, H77

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

MÜKELLEFLERİN BAKIŞ AÇISIYLA VERGİ İDARESİ: AFYONKARAHİSAR ÖRNEĞİ
Doç. Dr. İhsan Cemil DEMİR²⁵⁷

ÖZET

Vergilere ilişkin tutum ve davranışlar öncelikle algılar ile şekillenmektedir. Mükelleflerin vergi algılarının oluşumunda en önemli faktörlerden birisi de muhatap oldukları vergi idareleridir. Mükelleflerin vergi idareleriyle ilgili görüşlerini belirlemek amacıyla Afyonkarahisar ili örneğinde bir anket çalışması yürütülmüştür. Elde edilen bulgulara göre mükelleflerin genel olarak vergi idaresinden memnuniyet düzeyi ortanın biraz üzerindedir (5,6/10). Mükelleflerin %21,8'i vergi idaresi çalışanlarından memnun olmadıklarını, %18,4'ü mevcut vergi dairesi sayısının yetersiz olduğunu, %39,5'i vergi idaresinde hakla ilişkilerin yetersiz olduğunu, %36,4'ü mükellefler arasında adalet gözetilmediğini, %36,8'i üst yetkiliye ulaşamadığını belirtmiştir. Ankete katılanların %30,3'ü vergi dairesine gönül rahatlığı ile gidemediklerini, %41,8'i ise vergi idaresiyle ilgili olarak çevrede olumsuz bir algı olduğunu ifade etmiştir. Yapılan analizlerde, vergi idaresine gitme sıklığı arttıkça memnuniyet düzeyinin de arttığı görülmektedir. Yaşlılar gençlere göre vergi idaresinden daha çok memnundur. Araştırma kapsamında ayrıca, mükelleflerin vergiye dair algıları da tespit edilmiş ve çapraz analizlere dahil edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Vergi idaresi, Vergi algısı, Halkla ilişkiler
JEL Kodları: H26, H41, H21

²⁵⁷ Afyon Kocatepe Üniversitesi, İİBF Maliye Bölümü, icdemir@aku.edu.tr

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

NİTEL VE NİCEL GÖSTERGELER İŞİĞİNDE TÜRKİYE'DE SAĞLIK HİZMETLERİNİN GELİŞİMİ

Dr. Öğr. Üyesi Mustafa TAYTAK²⁵⁸

Murat AYDINER²⁵⁹

ÖZET

Sağlıklı bir yaşam sürmek insanoğlunun en temel hakkıdır. Bu hak, ulusal ve uluslararası platformlarda en temel insan hakkı olarak tanımlanmış ve bu hakkın koruması devletlerin en asli vazifelerinden birisi olarak kabul edilmiştir. Bu bağlamda devletler; temel sağlık hizmetleri olarak ifade edilen koruyucu hizmetler, sağlığın korunması, beşeri sermayenin güçlenmesi, hastalıkların tedavi edilmesi gibi nedenlerden dolayı sağlık hizmetlerinin en iyi şekilde yapılmasına yönelik harcamalar yapmaktadırlar. Ülkemizde de hem yukarıda bahsedilen temel unsurlar nedeniyle hem de sağlık alanında yapılan reformlar ve yeniden yapılanma çalışmaları kapsamında harcamalar yapılmaktadır. Sağlık reformu ve sağlıkta dönüşüm programları ile her kesimin en temel hakkına ulaşması için gerekli adımların atılması bahsedilen yeniden yapılanma çalışmalarının bir göstergesi olduğunu ifade edebiliriz. Ayrıca son yüzyılda sağlık alanındaki teknolojik ilerlemeler ve bu bağlamda sağlık hizmetlerinin teknoloji ile uyumlu hale getirilme çabaları, nüfus artışı, ülkenin gelişmişlik ve gelir düzeyinin yükselmesi, toplumun sağlık alanındaki algılarının değişmesi ve sosyal devlet ilkesi anlayışının sağlık alanına yansımalarının olması gibi nedenlerden dolayı sağlık harcamalarında artışlar meydana gelmiştir. Bu çalışmada, Türkiye'de sağlık harcamalarının beşeri sermaye üzerindeki etkileri değerlendirilmeye çalışılacaktır. Bu amaçla 2002-2017 yılları arasında Türkiye'de sağlık hizmetlerine yapılan harcamaların seyri ile sağlık alanındaki çeşitli istatistikî göstergelerdeki değişimler üzerinde durulacaktır. Bu bağlamda Türkiye'de sağlık hizmetleri kapsamında yapılan harcamaların sağlık alanındaki değişim ve dönüşümler üzerindeki yansımaları net bir şekilde ortaya konulmuş olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Sağlık Hizmeti, Kamu Sağlık Harcamaları,
JEL Sınıflandırması: I11, H51

ABSTRACT

Living a healthy life is the basic right of mankind. This right is defined as the most basic human right on national and international platforms, and protection of this right is considered one of the most important tasks of the states. In this context, countries are making efforts to make health care services the best possible way for reasons such as preventive services, which are expressed as basic health services, protection of health, strengthening of human capital, and treatment of illnesses. Expenditures are being made in our country both within the scope of the reforms and restructuring efforts that have been made both in terms of the above mentioned basic elements and in the field of health. We can say that the steps taken to reach the most fundamental right of every sector with the health reform and health transformation programs are a sign of the mentioned restructuring efforts. In addition to the technological advances in the last century, there has been an increase in health spending due to reasons such as population growth, development and income level of the country, changes in the perceptions of the public health and reflection of the social state principle in the health field in this context. In this study, the health spending effects on human capital in Turkey will be evaluated. For this purpose, between the years 2002-2017 will changes spending on health services the focus on reflection in the various statistical

²⁵⁸ T.C. Uşak Üniversitesi, Maliye Bölümü, 05053138378, mustafa.taytak@usak.edu.tr

²⁵⁹ T.C. Uşak Üniversitesi, SBE Maliye Bölümü, muraataydnr@gmail.com

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

---

indicators in Turkey. In this context, reflections on the changes and transformations in health care spending in the health sector in Turkey will be laid out in a clear manner.

Keywords: Health Care, Public Health Expenditures,

JEL Classification: I11, H51

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

ORTA GELİR TUZAĞINDAN ÇIKIŞTA VERGİ POLİTİKALARININ ROLÜ
Dr.Öğr.Üyesi İsmail CİĞERCİ
Arş.Grv. Nurten DAŞKAYA

Cumhuriyetimizin 100. Kuruluş yıldönümü olan 2023 yılı sembolik bir milat kabul edilerek, ülkemizin geleceğine ışık tutmak için 2008 yılından beri sürdürülen “Vizyon 2023” adı altında çalışmalar yapılmaktadır. Vizyon 2023 kapsamında makro temelde ele alınan amaçlardan bir tanesi de kişi başına düşün gelirdir. Bu vizyona göre 2023 yılında kişi başına düşün gelir 25.000 \$ olarak hedeflenmektedir. Ancak son yıllarda yaşanan ekonomik gelişmeler Türkiye’nin orta gelir tuzağına düşmesine sebep olmuştur. Kısaca orta gelir tuzağı bir ekonomide kişi başına gelir düzeyinin belirli bir aşamadan öteye gidememesi halini ya da belirli bir gelir düzeyine ulaştıktan sonra durgunluk içine girilmesi durumunu ifade etmektedir. Bu çalışmada orta gelir tuzağından çıkışta vergi politikalarının rolü araştırılmıştır. Hemen belirtmek gerekir ki orta gelir tuzağından çıkışta vergi politikaları tek başına yeterli bir enstrüman değildir. Çalışma kapsamında dolaysız vergiler de yapılacak olan düzenlemeler ve uygulanacak politikalar dolaylı vergilere göre orta gelir tuzağından çıkışta daha pozitif etkilere sahip olduğu ortaya konmuştur.

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

YENİLENEBİLİR ENERJİ VE DIŞ TİCARET AÇIĞI: AMPİRİK BİR ANALİZ
Dr.Öğr.Üyesi Cem GÖKCE²⁶⁰

ÖZET

Yenilenebilir enerji temiz ve yerli bir enerji kaynağı olması sebebiyle günümüzde önemli bir alternatif olarak kabul edilmektedir. Bu çalışmanın amacı yenilenebilir enerjinin dış ticaret dengesi üzerine etkisinin olup olmadığının araştırılmasıdır. Bu amaçla Avrupa Birliği ülkeleri ve Türkiye üzerine panel veri analizi yöntemi ile ilişki test edilmiştir. Burada dış ticareti temsilen önemli bir makroekonomik gösterge olması sebebiyle cari denge kullanılmıştır. Çalışmanın sonucunda yenilenebilir enerji tüketiminin dış ticaret üzerine olumlu etkisi tespit edilmiştir. Çalışmanın sonuçları referans alındığında özellikle dış ticaret açığı olan ülkeler ve bununla birlikte enerji de dışa bağımlı ülkeler yenilenebilir enerji yatırımlarını arttırmalıdır. Enerji politikalarını oluşturanlar bu politikaları oluştururken yenilenebilir enerji alternatifini dikkate almalıdırlar.

Anahtar Kelimeler: Yenilenebilir Enerji, Dış Ticaret Açığı, Panel Veri Analizi

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

Tarih	05.05.2018	5. Oturum Tarih/Sinema
Saat	10.50	
SALON	PİRİ BABA	
Moderator	Dr. Öğr. Üyesi Tuğrul Özcan	
ISRC 41	Dr. Öğr. Üyesi Tuğrul Özcan Ordu Üniversitesi	Ordu Port in terms of Social and Economic Effects in the First Half of the 20th Century
ISRC 157	Doç. Dr. Mehmet YILMAZ Ordu Üniversitesi Arş. Gör. Ece Pınar KAPICI Ordu Üniversitesi	AĞAÇLARIN FISILTISINDAKİ ÖLÜMCÜL GİZEM: EKO-ELEŞTİREL ELE ALIŞ İLE "THE HAPPENING- MİSTİK OLAY"
ISRC 134	Arş. Gör. İlkay ERKEN 19 Mayıs Üniversitesi	ERGİRİ'DE OSMANLI CAMİLERİ VE BUGÜNKÜ DURUMLARI ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME
ISRC 50	Dr. Öğr. Üyesi Tuğrul Özcan Ordu Üniversitesi	Tarihi Boyutuyla Şifalı Su Kaynaklarına Dair Ordu Mülhakatından Bir Örnek: Sarmaşık Kaplıcası'nın Dünü ve Bugünü
ISRC 156	Doç. Dr. Mehmet YILMAZ Ordu Üniversitesi Arş. Gör. Ece Pınar KAPICI Ordu Üniversitesi	EFENDİ-KÖLE DİYALEKTİĞİ ÇERÇEVESİNDE "MAYMUNLAR CEHENNEMİ: BAŞLANGIÇ -RISE OF THE PLANET OF THE APES"

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

XX. YÜZYILIN İLK YARISINDA ORDU İSKELESİ ÜZERİNDEN YAPILAN TİCARETİN ŞEHRİN
SOSYAL VE EKONOMİK YAPISI ÜZERİNE ETKİLERİ

Yrd. Doç. Dr. Tuğrul ÖZCAN²⁶¹

ÖZET

Cumhuriyet'in ilanıyla birlikte Türkiye'de hızlı bir kalkınma hamlesine ihtiyaç duyuldu. Milli Mücadele yıllarından sonra, yeni kurulan Türk devletinin birçok alanda gerçekleştirmek zorunda kaldığı acil işleri mevcuttu. Bu yüzden ülkenin acil işlerinde kullanılmak üzere gereken kaynağın sağlanabilmesi için ithalat ve ihracat işlerinin titizlikle yürütülmesi gerekiyordu. Nitekim fındık başta olmak üzere birçok zirai ürün üzerinden ihracatta önemli bir payı olan Ordu, iskelesiyle bu dönemde oldukça dikkat çekiyordu. Bu durum, Cumhuriyet'in ilk yıllarından itibaren Ordu İskelesi'ni önemli ve etkin kıldı. Dolayısıyla Ordu İskelesi, söz konusu dönemde oldukça hareketli bir mekâna dönüştü. İskele üzerinden yapılan ticaret sayesinde Ordu şehri, ekonomik ve sosyal bakımlardan önemli bir ilerleme kaydetti ve mevsimlik işçiler için bir cazibe merkezi haline geldi. Aynı zamanda ticaret maksadıyla Ordu sahiline demirleyen yabancı gemiler verdikleri hizmetler sayesinde, Orduluların sosyal yaşamlarında eğlence, yeme-içme başta olmak üzere birçok alanda önemli bir yer edinmeye başladılar. Bu ise zaman içerisinde şehirde toplumsal bir değişimi beraberinde getirdi.

Anahtar Kelimeler: Türkiye, karayolu ulaşımı, denizyolu ulaşımı, İpek Yolu ticareti.

THE EFFECTS OF THE TRADE MADE THROUGH THE FATSA PIER IN THE FIRST HALF OF
THE REPUBLIC ON THE SOCIAL AND ECONOMIC STRUCTURE OF THE CITY

ABSTRACT

A rapid development was needed in Turkey with the proclamation of the republic. After the years of the National Struggle, the newly established Turkish state had to carry out urgent tasks in order to realize many areas. Therefore, import and export had to be carried out meticulously in order to provide the necessary resources for the urgent work of the country. As a matter of fact, Ordu, which has an important share in exportation with many agricultural products including hazelnut, attracted considerable attention in this period with its pier. This made important and effective the Ordu Pier from the first years of the Republic. Therefore, the Ordu Pier turned into a very active place during this period. Thanks to the trade on the port, the Ordu city has made significant progress in terms of economic and social care, and at the same time has become a center of attraction for seasonal workers. At the same time, foreign vessels anchored in the Ordu's shore for commercial reasons have begun to gain an important place thanks to their services in many aspects of the field, including entertainment, eating and drinking in the social life of Army people. This brought about social change in the city in turn.

Key Words: Turkey, road transportation, sea transportation, Silk Road Trade.

²⁶¹ Yrd. Doç. Dr., Ordu Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü Öğretim Üyesi

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

AĞAÇLARIN FISILTISINDAKİ ÖLÜMCÜL GİZEM: EKO-ELEŞTİREL ELE ALIŞ İLE “THE HAPPENING/MİSTİK OLAY”

Doç. Dr. Mehmet YILMAZ²⁶²

Ece Pınar KAPICI²⁶³

ÖZET

Sanayi devrimi ile insan-doğa ilişkisi, insan türünün gelecekteki varoluşunun sorgulanır olduğu ve geri dönüşü olmayan yeni bir boyuta evrilmiştir. Daha konforlu yaşamak adına her geçen gün doğadan daha da uzaklaşan insan, muazzam atıkları ile yeni çevresel felaketlere kapı aralarken aslında kendi bindiği dalı kesmektedir. Artık insan ve doğa birlikteliğine dair temel konu “çevre sorunları” olarak yükselmektedir. Özellikle de 1960’lı yılların, bu sorunların tartışma konusu olmaya başladığı yıllar olduğunu söylemek mümkündür. Çevre kirliliği; ekolojik dengedeki bozukluk ve biyolojik çeşitliliğin azalmasından küresel iklim değişikliğine kadar birçok çevresel sorunun kaynağı olarak odakta bulunmaktadır. İnsan, çevre kirliliği ile üzerinde yaşadığı mavi gezegende bizzat neden olduğu yıkıma düşünsel anlamda bir farkındalık ve duyarlılık kazanmakta gecikmemiştir. Konunun ciddiyeti karşısında bazı devletler, sivil toplum kuruluşları, bilim insanları ve sanatçılar harekete geçme gereksinimi duymuştur. Bu eksende ekolojik dengedeki bozukluk, çevre kirliliği, küresel ısınma benzeri konular Hollywood sineması tarafından da tema olarak işlenmeye başlanmıştır. Anılan tarihlerden itibaren, Amerikan yapımı ağırlıklı olmak üzere “felaket filmi” (disaster movie) kategorisinde çok sayıda film gösterime girmiştir. Henüz genel bir kabul görmese de bu fimlerin ortak özellikleri ile bir kategorinin ötesinde bir tür olduğunu söylemek olanaklı görülmektedir. Çevre temalı metinlerin çözümlenmesinde ise ekoeleştirel yaklaşım geniş bir değerlendirme skalası sunmaktadır. M. Night Shyamalan’ın yönetmenliğini üstlendiği 2008 yapımı “Mistik Olay/ The Happening” çevre sorununa getirdiği farklı bakış ile benzerlerinin arasından sıyrılarak ekoeleştirel bir çözümlenme öznesi yapılmaya değer görülmektedir. Doğanın, insanlığı -tıpkı zararlı bir virus gibi- tehdit olarak görmesi ve harekete geçmesi filmdeki tüm aksiyonun başlama nedenidir. İnsanoğlunun dünyanın başına gelebilecek en büyük felaket olduğu önermesini işleyen yapım, izleyiciyi insan-doğa ilişkisini sorgulamaya davet ederek onlara etkileyici bir deneyim sunmaktadır. Çalışmada felaket filmi olarak “Mistik Olay” ekoeleştirel ele alışın bir film eleştirisi yaklaşımı kabulü üzerinden analiz edilmek istenmektedir.

Anahtar Kelimeler : çevre sorunları, felaket filmleri, eko eleştiri

Jel Kodları : Z000

²⁶² Ordu Üniversitesi, 0 538 540 00 97, mehmet.yilmaz.dr@gmail.com

²⁶³ Ordu Üniversitesi, 0 555 643 20 22, ecepinarkapici@gmail.com

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ 03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

ERGİRİ'DE OSMANLI CAMİLERİ VE BUGÜNKÜ DURUMLARI ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME İlkay ERKEN^{264*}

ÖZET

Osmanlı idaresinde Ergiri, kaza ve sancak merkezi bir kasabadır. Deropuli Vadisi boyunca sıralanan yerleşim yerlerinin idaresinin yapıldığı kasaba kültürel ve ekonomik olarak da önemlidir. Bu açıdan Müslümanların yoğun bir şekilde yaşadığı kasabada birçok cami ve mescidin inşa edildiği görülür. Evliya Çelebi'ye göre kasabada sekiz cami bulunmaktaydı. Çelebi'nin isimlerini verdiği camilerden hemen hepsinin buldukları konum yaklaşık olarak tespit edilmektedir. Ancak bugün kasabanın merkezindeki Pazar Camii ve Dunavat mahallesindeki Dunavat Camii dışındakiler kullanımda değildir. Pazar Camii'nin asıl ismi Memi Paşa'dır. Diğer camilerden Dunavat'ın da yakın zamanda geçirdiği restorasyon ardından ismi de değişmiştir. Nitekim bu camilerden bazıları daha Osmanlı idaresinin devam ettiği sırada isim değişikliğine uğramıştır. Yine Çelebi'nin verdiği sayının 19. yüzyılda inşa edilen camilerle artması da muhtemeldir. Ergiri'deki camilerle ilgili çalışmalarda bunlardan kısmen bahsedilmiştir. Ayrıca camilerden hangilerinin mevcut olduğuna ilişkin çalışmalar da mevcuttur. Örneğin bugün sadece Pazar Camii'nin varlığına işaret eden çalışmalar bulunmaktadır. Benzer şekilde Dunavat Camii de farklı isimde de olsa kullanıma devam edilen bir diğer cami olarak sıralanır. Bu iki cami dışında kısmen tespit edilebilen iki farklı cami daha bulunur. Kasabadaki hamamın hemen üzerinde aynı isimdeki mahallenin adını taşıyan Hacı Murat Camii gösterilebilir. Çeşmesi ile birlikte kırık minaresi görülen caminin ev olarak kullanıldığı dikkat çeker. Bu caminin kitabesi ve inşasıyla ilgili çalışmalar mevcut olup bir belirsizlik söz konusu değildir. Ancak ismi tespit edilemeyen ve Palorto mahallesi yakınlarında bir cami bulunmaktadır. Bu caminin iki katlı olduğu anlaşılır. Fakat üst katının ve kubbesinin yıkılarak eve dönüştürüldüğü, alt katının ise ahır olarak kullanıldığı söylenebilir. Ahır olarak kullanılan alt kattaki kapının üzerindeki kitabe okunamaz. Bu sebepten caminin adı ve inşa tarihi tespit edilemez. Buradan hareketle Ergiri sancağının kültürel merkezi konumundaki Ergiri'de yüzyıllar boyunca süren Osmanlı idaresi esnasında Müslümanların kullandığı bir çok cami ve dini kurum inşa edildiği söylenebilir. Ancak Arnavutluk'un bağımsızlığını kazanması ile birlikte Balkanlar'ın genelinde görüldüğü üzere Osmanlı mirası yapıların korunamadığı bir süreç yaşanır. Bu sürecin en yıkıcısı Enver Hoca döneminde Arnavutluk'ta yaşanmıştır. 1967 yılı itibariyle başlatılan ve dini kurumları hedef alan devlet politikalarından en çok etkilenen Osmanlı döneminden kalan yapılar olmuştur. Bu yapılar içerisinde geniş bir yer tutan camilerin de bundan etkilendiği Ergiri'de çarpıcı bir şekilde görülmektedir. Yıkılan camilerin yanı sıra ev ve ahır olarak kullanılan camilerin varlığı bu açıdan dikkate değer. Bu çalışmada Ergiri'de Osmanlı devrinde inşa edilen camilerin isimleri ve buldukları konumlar açıklanmaya çalışılacaktır. Ayrıca yaptığımız saha araştırması neticesinde tespit edebildiğimiz ve amaçları dışında kullanılmakta olan camiler hakkında bilgiler nakledilecektir.

Anahtar Kelimeler: Arnavutluk, Ergiri, Camiler, Müslümanlar, Enver Hoca

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

AN ASSESSMENT ON THE OTTOMAN MOSQUES IN GJIROKASTER AND THEIR EXISTING
SITUATIONS

ABSTRACT

In the Ottoman administration, Ergiri was a town centered on the kaza and sanjak. The town was also culturally and economically important where the center of the administration of the settlements lined up along the Deropuli Valley. In this respect, it is seen that many mosques and mescids have been built in the town where Muslims live intensely. According to Evliya Çelebi, there were eight mosques in the town. Almost all of the mosques that Çelebi gave the names of are located approximately. Today, however, there is no use except the Pazar Mosque in the town center and the Dunavat Mosque in the Dunavat neighborhood. The original name of the Pazar Mosque is Memi Pasha. Following the restoration of other mosques by Dunavat, the name changed as well. As a matter of fact, some of these mosques have undergone a name change while the Ottoman administration continued. It is also possible that the number given by Çelebi increases with the mosques built in the 19th century. The studies on mosques in Ergiri are partly mentioned those which. There are also studies of which mosques are available. For example, there are some studies pointing that the Pazar Mosque is the only to the existence of the mosques. Similarly, the Dunavat Mosque is listed as another mosque with a different name. Apart from these two mosques, there are two different mosques which can be partially identified. Hacı Murat Mosque, bearing the name of the same neighborhood name in the town just above the bath can be shown. It is noteworthy that the mosque, which is seen as a broken minaret with the fountain, was used as a house. There are studies about the inscription and construction and there is no ambiguity of this mosque. However, there is a mosque near the Palorto neighborhood where the name can not be determined. It turns out that this mosque has two floors. However, it can be said that the upper floor and the dome were demolished and transformed into a house, while the lower floor was used as a barn. The inscription on the door on the bottom floor that is used as a stall can not be read. In this sense, the name of the mosque and the construction date can not be determined. From here it can be said that many mosques and religious institutions used by Muslims during the Ottoman administration for centuries in Ergiri, which is the cultural center of Ergiri Sanjak, can be said to have been constructed. However, as Albania gains its independence, there is a process in which the Ottoman heritage structures can not be preserved, as seen throughout the Balkans. The most destructive of this process was in Enver Hoxha in Albania. It was started in 1967 and has been the most influential structures of the Ottoman period, which were influenced by state policies aimed at religious institutions. It is seen in a striking way in Ergiri that mosques holding a wide place in these structures were affected by this. In addition to the demolished mosques, the existence of the mosques used as houses and stables is remarkable in this respect. In this study, the names of the mosques built in Ergiri during the Ottoman period and their locations will be tried to be explained. In addition, information about the mosques that we can identify and use outside of the purposes of the field survey we are conducting will also be posted.

Key Words: Albania, Gjirokaster, mosques, muslims, Enver Hodja

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

TARİHİ BOYUTUYLA ŞİFALI SU KAYNAKLARINA DAİR ORDU MÜLHAKATINDAN BİR
ÖRNEK: SARMAŞIK KAPLICASI'NIN DÜNÜ VE BUGÜNÜ
Yrd. Doç. Dr. Tuğrul ÖZCAN²⁶⁵

ÖZET

Osmanlılar döneminde ekseriyetle idari açıdan Ordu'ya mülhakatı olarak görülen Bolaman, bölge hanedanı olan Haznedarzadelerin de ikamet ettiği bir nahiye merkeziydi. Bu durum, Bolaman'a ayrı bir özellik atfetmiştir. Bu hanedan mensuplarıyla birlikte dışarıdan gelen üst düzey misafirler, çoğu zaman Bolaman civarında bulunan Sarmaşık kaplıcasını bir dinlence ve sağlık merkezi olarak gördüler. Dolayısıyla bu durum, buranın cazibesini artırdı. Bu cazibe, zamanla kaplıcaların işletmesi konusunda bazı sorunları beraberinde getirdi. Söz konusu sorunlar, bahsedilen dönemde buradan arzu edilen düzeyde istifade edilmesini engellemiştir. Resmî belgelere de yansıyan sorunlar, zaman zaman hukuki alanlara da taşınmıştır. Bu çalışmada günümüzdeki durumunu da dikkate alarak bu sorunlar dâhilinde Sarmaşık kaplıcasına dair bir değerlendirme yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Bolaman Nahiyesi, Sarmaşık Kaplıcası, Haznedaroğulları.

AN EXAMPLE FROM SAMSUN ON MEDICINAL WATER RESOURCES WITH
HISTORICAL DIMENSION: THE PAST AND PRESENT OF THE SPA OF SARMAŞIK

ABSTRACT

In the period of Ottoman Empire, Bolaman, counted from the administrative point of view as Ordu, was a town center where the Haznedarzade's, which was a regional dynasty, resides. This attributed Bolaman a distinctive feature. Members of these regional dynasties and high-level guests from the outside often saw the Sarmaris spa located in the vicinity of Bolaman as a recreation and health center. Therefore, this situation increased the attractiveness of this place. This attraction brought some problems with the operation of the spa after a while. These problems prevented them from being used at the desired level during the mentioned period. These problems, which are sometimes encountered in official documents, were also reflected in the legal fields. In this study, an evaluation of the Sarmaşık spa was made within the mentioned problems taking into account the current situation.

Key Words: Bolaman Hometown, The Spa of Sarmaşık, Haznedaroğulları.

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

EFENDİ-KÖLE DİYALEKTİĞİ ÇERÇEVESİNDE “MAYMUNLAR CEHENNEMİ: BAŞLANGIÇ
/RISE OF THE PLANET OF THE APES”

Doç. Dr. Mehmet YILMAZ²⁶⁶

Ece Pınar KAPICI²⁶⁷

ÖZET

Sinema, dramatik anlatıları kendi dili ile şekillendirerek izleyiciye sunarken toplumsal fenomenlere dönük değerlendirmelere de kaçınılmaz olarak yer vermektedir. Filmlerde, farklı toplumlarda çeşitli biçimlerde var olan iktidar ilişkileri ideolojik bir okuma ekseninde çözümlenebilmektedir. İlki 1968’de çekilmiş olan Planet of the Apes (Maymunlar Cehennemi) serisinin bir anlamda yeni versiyonu olan ABD (2011) yapımı bilimkurgu ve aksiyon filmi “Rise of the Planet of the Apes”, özünde ortak öğelere sahip iktidar ilişkilerini Hegel’in efendi-köle diyalektiği bağlamında ideolojik bir perspektiften okumaya olanaklı bir örnektir. Film genetik mühendisi olan ana karakter Will Rodman’ın alzaymır hastalığı için “ALZ 112” adını verdiği bir gen terapisi geliştirmesi ve bunu maymunlar üzerinde denemesi ile ilerleyen olaylar üzerine kuruludur. İdeolojik çözümlemenin odağında ise deney sonrasında tamamen değişen yaşamı ile Will ve “ALZ 112” etkisindeki maymun Sezar’ın kişisel benliğinin farkına varıp kendi özgürlüğü için mücadelesi bulunmaktadır. Will ve Sezar ilişkisi Hegel’in efendi-köle diyalektiğindeki saptaması ile örtüşen bir görünüm sergilemektedir. Şöyle ki; tıpkı Will ve Sezar ilişkisinde olduğu gibi, güçlerin denk olmadığı tüm birliktelikler sonunda bir ‘efendi-köle’ ilişkisine dönüşmekte ve bu tip bir ilişkide yalnızca “köle” değil, “efendi” de tutsak olmaktadır. Böyle bir ilişki örüntüsü içinde taraflar kendi varlıklarını birbirlerine bağlamakta; köle, efendisinin efendi olmasının sebebinin kendi varlığından kaynaklandığını anladığı anda bu düzeni bozmak için başkaldırmaktadır. Çalışma çerçevesinde merkezinde Hegel’in efendi-köle diyalektiği bulunan ideolojik bir çözümleme ile “Rise of the Planet of the Apes” adlı film değerlendirilmek istenmektedir.

Anahtar Kelimeler : Sinema, ideolojik çözümleme, Hegel, efendi-köle diyalektiği

Jel Kodları : Z000

²⁶⁶ Ordu Üniversitesi, 0 538 540 00 97, mehmet.yilmaz.dr@gmail.com

²⁶⁷ Ordu Üniversitesi, 0 555 643 20 22, ecepinarkapici@gmail.com

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

Tarih	05.05.2018	6. Oturum PAZARLAMA/YÖNETİM VE ORGANİZASYON
Saat	10.50	
SALON	YAZILIKAYA	
Moderator	Prof. Dr. Şakir Şahin	
ISRC 161	Öğr. Gör. EMRE AKGÖZLÜ Hitit Üniversitesi Doç. Dr. SABİHA KILIÇ Hitit Üniversitesi	KADIN TÜKETİCİLERİN SOSYO-DEMOGRAFİK ÖZELLİKLERİNE GÖRE DÜRTÜSEL SATIN ALMA EĞİLİMLERİ ARASINDAKİ FARKLILIKLARIN BELİRLENMESİ ÜZERİNE BİR SAHA ARAŞTIRMASI
ISRC 160	Dr. Öğr. Üyesi Bengü HIRLAK Kilis 7 Aralık Üniversitesi Öğr. Gör. Dr. Şaban ALTIN Bozok Üniversitesi Arş. Gör. Orhan BALIKÇI Kilis 7 Aralık Üniversitesi	ÖRGÜTSEL KRONİZMİN ÇALIŞAN SESSİZLİĞİ ÜZERİNE ETKİSİ: GENEL ÖZ-YETERLİK İNANCININ ARACILIK ROLÜ
ISRC 163	Bilim Uzmanı Neslihan KAZAK SALTAN Hitit Üniversitesi Doç. Dr. Nuriye BÜYÜKKAYACI DUMAN Hitit Üniversitesi	CAM TAVAN SENDROMU VE MOBBİNG SORUNSALI İLE KADIN İSTİHDAMI
ISRC 111	Öğr.Gör. Muhammet ÇANKAYA Hitit Üniversitesi	HASTANE ÇALIŞANLARININ ÖRGÜTSEL SİNİZM DÜZEYLERİNİN DEMOGRAFİK UNSURLARA GÖRE DEĞERLENDİRİLMESİ
ISRC 129	Dr. Öğr. Üyesi Ahmet YILDIRIM Süleyman Demirel Üniversitesi Dr.Öğr.Üyesi Oğuzhan ÇARIKÇI Süleyman Demirel Üniversitesi	İŞ ETİĞİ, ÖRGÜTSEL ÖZDEŞLEŞME VE ÖRGÜTSEL VATANDAŞLIK DAVRANIŞI ARASINDAKİ İLİŞKİ: MUHASEBE MESLEK MENSUPLARI ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA
ISRC 165	Arş. Gör. Neslihan KAZAK SALTAN Hitit Üniversitesi Doç. Dr. Nuriye BÜYÜKKAYACI DUMAN Hitit Üniversitesi	SAVAŞIN GÖRÜNMEZ YÜZÜ: KADINLAŞAN GÖÇ OLGUSU
ISRC 35	Prof. Dr. Şakir Şahin Süleyman Demirel Üniversitesi	ÇORUM VE İLÇELERİNİN JEOTERMAL POTANSİYELİ

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

KADIN TÜKETİCİLERİN SOSYO-DEMOGRAFİK ÖZELLİKLERİNE GÖRE DÜRTÜSEL SATIN ALMA EĞİLİMLERİ ARASINDAKİ FARKLILIKLARIN BELİRLENMESİ ÜZERİNE BİR SAHA ARAŞTIRMASI

Öğr. Gör. Emre AKGÖZLÜ²⁶⁸
Doç. Dr. Sabiha KILIÇ²⁶⁹

ÖZET

Çalışmanın amacı kadın tüketicilerin sosyo-demografik özelliklerine göre dürtüsel satın alma eğilimlerinde farklılık olup olmadığının belirlenmesidir. Araştırmada veriler yüzyüze anket tekniği ile elde edilmiştir. Araştırmanın ana kütlesi Çorum ilinde ikamet eden 18 yaş ve üzeri kadın tüketicilerdir. Örnek hacmi kolayda örnekleme yöntemiyle 400 olarak belirlenmiş olup geçerli olan 387 anket değerlendirmeye alınmıştır. Kadın tüketicilerin dürtüsel satın alma eğilimlerinin değerlendirilmesinde faktör analizinden yararlanılmıştır. Araştırma hipotezlerini test etmek amacıyla Mann Whitney U ve Kruskal Wallis H testleri uygulanmıştır. Analizler sonucunda kadın tüketicilerin dürtüsel satın alma eğilimlerinde duygusal unsurların bilişsel unsurlara göre daha çok ön plana çıktığı; eğitim düzeyi, medeni durum ve çalışma durumlarına göre dürtüsel satın alma eğilimleri arasında anlamlı farklılıkların olduğu ancak yaş, gelir ve alışverişte ödeme yöntemleri açısından dürtüsel satın alma eğilimleri arasında anlamlı farklılıkların olmadığı belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler : Kadın Tüketiciler, Dürtüsel Satın Alma Eğilimi, Sosyo-Demografik Özellikler, Bilişsel Unsurlar, Duygusal Unsurlar.

Jel Kodları : M310.

A STUDY CASE ON DETERMINING OF THE DIFFERENCES BETWEEN IMPULSIVE PURCHASING TENDENCIES ACCORDING TO SOCIO-DEMOGRAPHIC CHARACTERISTICS OF FEMALE CONSUMERS

ABSTRACT

The aim of the study is to determine whether there is a difference in their impulsive purchasing tendency according to socio-demographic characteristics of female consumers. Research data were obtained through face to face survey technique. The main mass of the research is female consumers of 18 years of age or older who residing in Çorum. The sample size was determined as 400 by convenience sampling method and the valid 387 questionnaires were evaluated. The factor analysis has been used in evaluating the impulsive purchasing tendencies of female consumers. Mann Whitney U and Kruskal Wallis H tests were applied to test the research hypotheses. As a result, it has been determined that emotional elements in female consumers tendency to impulsive purchasing became more foreground than cognitive elements; that there are meaningful differences between their impulsive purchasing tendencies according to education level, marital status and working status, however, there were no meaningful differences between their impulse purchasing tendencies in terms of age, income and payment methods in shopping.

Keywords: Female Consumers, Impulsive Purchasing Tendency, Socio-Demographic Characteristics, Cognitive elements, emotional elements.

Jel Code : M310.

²⁶⁸ Hitit Üniversitesi, SBMYO, Pazarlama ve Reklamcılık Bölümü, (364) 2221555, emreakgozlu@hitit.edu.tr

²⁶⁹ Hitit Üniversitesi, İ.İ.B.F, İşletme Bölümü, (364) 2257700, sabihakilic@hitit.edu.tr

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

ÖRGÜTSEL KRONİZMİN ÇALIŞAN SESSİZLİĞİ ÜZERİNE ETKİSİ: GENEL ÖZ-YETERLİK
İNANCININ ARACILIK ROLÜ
Dr. Öğr. Üyesi Bengü HIRLAK²⁷⁰
Öğr. Gör. Dr. Şaban ALTIN²⁷¹
Arş. Gör. Orhan BALIKÇI²⁷²

ÖZET

Örgütlerin sürdürülebilir bir rekabet üstünlüğü sağlayabilmeleri için, çalışanlarının farklı duygularını, düşüncelerini paylaşabilmesi, bireysel yeterliklerine ve potansiyellerine duydukları inançlarının yüksek olması oldukça önemli bir konudur. Örgütler için örgütsel kronizmin (eş-dost kayırmacılığı) etik bir sorun olduğu, çalışan sessizliğinin de hem bireysel hem de örgütsel açıdan olumsuz sonuçlara neden olduğu bilinmektedir. Yapılan bu araştırmanın amacı, Yozgat ilinde perakendecilik sektöründe faaliyet gösteren kurumsal işletmelerde görev yapan satış elemanlarının örgütsel kronizme (eş-dost kayırmacılığı) ilişkin algılarının sessizlik düzeyleri üzerindeki etkisini ve bu etkide genel öz-yeterlik inançlarının aracılık rolünü belirlemektir. Araştırma, alışveriş merkezlerinde bulunan kurumsal işletmelere ait mağazalarda görev yapan 240 satış elemanı üzerinde yürütülmüştür. Araştırmada veri toplama yöntemi olarak yüz yüze anket yöntemi kullanılmış olup, elde edilen veriler SPSS ve AMOS programları ile analiz edilmiştir. Araştırma sonuçlarına göre, satış elemanlarının örgütsel kronizme ilişkin algılarının alt boyutlarının (paternal kronizm, karşılıklı çıkar alışverişi ve grup yanlılığı) çalışan sessizliğinin alt boyutları (kabullenici, savunmacı/korunma ve koruma amaçlı sessizlik) üzerinde pozitif yönlü bir etkisinin olduğu, genel öz-yeterlik inançları düzeyi üzerinde ise negatif yönlü bir etkisinin olduğu görülmüştür. Ayrıca satış elemanlarının genel öz-yeterlik inançlarının, sessizlik düzeylerinin alt boyutları (kabullenici, savunmacı/korunma ve koruma amaçlı sessizlik) üzerinde negatif yönlü bir etkisinin olduğu görülmüştür. Aynı zamanda, satış elemanlarının örgütsel kronizme ilişkin algılarının alt boyutlarının (paternal kronizm, karşılıklı çıkar alışverişi ve grup yanlılığı), sessizlik düzeylerinin alt boyutları (kabullenici, savunmacı/korunma ve koruma amaçlı sessizlik) üzerindeki dolaylı etkisinde, genel öz-yeterlik inançlarının aracı değişken rolü üstlendiği görülmüştür. Bu durumda satış elemanlarının örgütsel kronizm algıları arttıkça sessizlik düzeylerinin de artması; genel öz-yeterlik inançlarının artması durumunda, sessizlik düzeylerinin azalması ve örgütsel kronizm algıları arttıkça genel öz-yeterlik inançlarının azalması beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler : Örgütsel Kronizm, Çalışan Sessizliği, Genel Öz-Yeterlik İnancı.

Jel Kodları : M10.

THE EFFECTS OF ORGANIZATIONAL CRONYISM ON EMPLOYEE SILENCE: MEDIATING
ROLE OF GENERAL SELF-EFFICACY BELIEF

ABSTRACT

It is very important issue that employees have different feelings, share their thoughts, and have a high level of belief in their individual competencies and potentials in order for organizations to achieve a sustainable competitive advantage. For organizations, it is known that organizational cronyism is an

²⁷⁰ Kilis 7 Aralık Üniversitesi, 05367392217, benguhirlak@hotmail.com.tr

²⁷¹ Bozok Üniversitesi, 05424621026, sabanaltin0797@gmail.com

²⁷² Kilis 7 Aralık Üniversitesi, 05304806063, orhanbalikci@hotmail.com

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ 03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

---

ethical problem and employee's silence causes negative results in terms of both individual and organizational. The purpose of this research made was to determine the effect of salespeople's perceptions related to organizational cronyism on the levels of silence and the mediating role of general self-efficacy beliefs on this effect, working in corporate businesses in the retail sector in Yozgat province of Turkey. The research was carried out on 240 salespeople working in retail stores belonging to corporate businesses in shopping centers. Face to face survey method was used as data collection method in the research and the data obtained was analyzed by SPSS and AMOS. According to results of the research, it was seen that the perceptions of salespeople about subdimensions of organizational cronyism (paternal cronyism, reciprocal exchange of favor and in-group bias) had a positive effect on the subdimensions of employee silence (acquiescent, defensive and prosocial silence) and the negative effect on the level of general self-efficacy beliefs. It was also found that the general self-efficacy beliefs of salespeople have a negative effect on the subdimensions of the level of silence (acquiescent, defensive and prosocial silence). At the same time, it was seen that the perceptions of salespeople about subdimension of organizational cronyism (paternal cronyism, reciprocal exchange of favor and in-group bias) had a mediating role on the indirect effect of general self-efficacy beliefs on the subdimension of level of silence (acquiescent, defensive and prosocial silence). In this case, it was expected as salespeople's perceptions of organizational cronyism increase, the level of silence also increases; and in the case of increasing general self-efficacy beliefs, as the levels of silence decrease and as the perceptions of organizational cronyism increase, general self-efficacy beliefs decrease.

Keywords : Organizational Cronyism, Employee Silence, General Self-Efficacy Belief.
Jel Codes : M10.

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ 03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

CAM TAVAN SENDROMU VE MOBBİNG SORUNSALI İLE KADIN İSTİHDAMI

Neslihan KAZAK SALTAN²⁷³

Nuriye BÜYÜKKAYACI DUMAN²⁷⁴

ÖZET

Cam tavan, iş hayatında kadının gelebileceğine inandığı, çevresindekilerin kadının gelmesini istediği en son noktadır. Mobbing, iş hayatında sürekli ve benzer tipte maruz kalınan etiğe aykırı bezdirme hareketleridir.

Literatürde kadınların mobbingi ve cam tavan sendromunu erkeklerden daha fazla yaşadığı görülmektedir. Toplumumuzdaki eril egemen ve ataerkil yapının duruma katkısı yadsınamaz derecede büyüktür. Bu eril düzende erkeğin belirlediği çizgiler dışına çıkamayan susturulmuş, durdurulmuş ve engellenmiş kadınlar toplumun kabuk bağlayamayan açık yarasıdır. Çalışmalar kadınların ekonomik sıkıntı olmadıkça, üniversite eğitimi almadıkça çalışmadığını göstermektedir. Ağır koşullarda, düşük ücretlerle, sosyal güvencesiz, kayıt dışı çalıştırılan kadınlar işçi çıkarma durumunda kalındığında ilk vazgeçilen olmaktadır. Toplumdaki yerinin evi olduğunu düşünen kadınlar çoğu zaman ailesine ücretsiz hizmet vermekte, kırsalda tarlalarda yaptıkları işin karşılığını alamadan istihdam edilmektedirler. Çoğu kadının ise bu durumu olması gerekenmiş gibi kabul etmiş ve içselleştirmiş olması da çok acı bir durumdur.

Kadının yükselebilmesi ve cam tavanların kırılması için kadını koruyan hakların artırılması, nüfus teşvik politikaları ile kadın istihdamı politikalarının bağdaştırılması gerekmektedir. Kadın istihdamına katkı sağlayan iş yeri sahiplerine teşvikler vermek gibi kararlar alınabilir. Toplumların kalkınması ve kadının yükselmesi arasında doğru orantı vardır. Toplumların kalkınması kadının her alanda hak ettiği değeri görmesi ve üretkenliğini gösterebilmesiyle olacaktır. Bu durum yalnızca kadının değil toplumun çözüm getirmesi gereken önemli bir sorundur.

WOMEN'S EMPLOYMENT WITH GLASS CEILING SYNDROME AND MOBBING PROBLEM

ABSTRACT

The glass ceiling is the last point in business life that a woman believes to be able to come around and that the people around them want her to come. Mobbing is an anti-counterfeiting act that is constantly exposed in business life and in a similar fashion.

In the literature, it is seen that women have more mobbing and glass roof syndrome than men. The contribution of the malleable sovereign and patriarchal structure in our society is undeniably great. These masculine, obstructed, and obstructed women who can not go out of the lines set by the masculine straight man are open wounds that can not bind the society. Studies show that women do not work unless they have university education unless they have economic hardship. Under heavy conditions, low wages, women without social security, and unregistered women are the first to be abandoned when they are forced to work. Women who think that it is the home of the community are often free of charge to their family and are employed in rural areas without paying for their jobs. It is a very painful situation for most women to have accepted and internalized this situation as it should be.

Increasing rights to protect women in order to raise women and to break glass ceilings, population incentive policies and women's employment policies need to be reconciled. Decisions such as giving

²⁷³ Çorum Hitit Üniversitesi Hemşirelik ABD yüksek lisans öğrencisi

²⁷⁴ Çorum Hitit Üniversitesi Hemşirelik ABD Doç. Dr.

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

---

incentives to business owners who contribute to women's employment can be made. There is a direct correlation between the development of societies and the rise of women. The development of societies will be based on the ability of the woman to see the value she deserves in every area and to show her productivity. This is an important issue that society needs to solve, not just women.

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

HASTANE ÇALIŞANLARININ ÖRGÜTSEL SİNİZM DÜZEYLERİNİN DEMOGRAFİK
UNSURLARA GÖRE DEĞERLENDİRİLMESİ

Öğr. Gör. Muhammet ÇANKAYA²⁷⁵

ÖZET

Bireyin çalışmakta olduğu kuruma karşı oluşturduğu olumsuz tutum, öfke, utanç, sıkıntı, küçük görme, zor beğenme, başkaları hakkında olumsuz ifadeler kullanma gibi negatif duygular olarak tanımlanan "sinizm", aynı zamanda örgütsel amaçlara ulaşmada örgüt-çalışan uyumsuzluğuna yol açan, örgütsel bütünlüğü bozabilen bir durumdur. Çoğu bilim adamı; yaş, cinsiyet, eğitim durumu, medeni durum, gelir, çalışma süresi gibi demografik değişkenlerin örgütsel sinizmi etkileyen bireysel faktörler olarak belirlemişlerdir (James, 2005; Cartwright ve Holmes, 2006). Bu düşünceden yola çıkarak bu çalışmada; uygulama alanı olarak seçilen bir kamu hastanesinde görev yapan personelin örgütsel sinizm algılarının demografik unsurlara göre anlamlı farklılıklar gösterip göstermediği incelenmiştir. Araştırmada veri toplama aracı olarak; ilk bölümde sosyo-demografik özelliklerinden oluşan 8 maddelik soru, ikinci bölümde ise çalışanların örgütsel sinizm düzeyini tespit etmek için Brandes (1997) tarafından geliştirilen ve daha sonra Erdost vd. (2007) tarafından Türkçe'ye çevrilen 14 maddelik "Örgütsel Sinizm Ölçeği" kullanılmıştır. Toplamda 386 katılımcı ile gerçekleştirilen çalışma sonucunda, çalışanların eğitim durumu ve aylık gelir düzeylerine göre örgütsel sinizm algılarında anlamlı bir farklılık bulunamamışken, cinsiyet, medeni durum, meslek grupları, yaş, kurumdaki hizmet süresi ve gelirini yeterli bulup-bulmama durumu gibi diğer demografik değişkenlere göre anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Örgütsel Sinizm, Hastane, Çalışanlar

EVALUATION OF THE ORGANIZATIONAL CYNICISM LEVELS OF HOSPITAL STAFF
ACCORDING TO DEMOGRAPHIC FACTORS

ABSTRACT

Cynicism, defined as negative emotions such as negative attitudes towards the institution in which the individual is working, anger, shame, distress, minority, difficulty, negative expressions about others, which also a situation at the same time leading to organizational-employee mismatch in achieving organizational goals. Most scientists have identified demographic variables such as age, gender, educational status, marital status, income and working time as individual factors affecting organizational cynicism (James, 2005; Cartwright ve Holmes, 2006). In this study, it was investigated whether the organizational cynicism perceptions of the personnel working in a public hospital, which is chosen as the application area, differ significantly according to the demographic factors. In the first part of the study was used, which is preferred as data collection tool, 8-item question consisting of socio-demographic characteristics, and the second part was developed by brands (1997) to determine the level of organizational cynicism of employees and then erdost et al. (2007) the 14-point "organizational cynicism scale" which was translated into Turkish. As a means of data collection in research; in the first part, the 8-item question consists of socio-demographic characteristics. In the second part, it is developed by Brandes (1997) to determine the level of organizational cynicism of the employees. (2007) used 14 items "Organizational Cynicism Scale" translated into Turkish. As a result of the study with a total of 386

²⁷⁵ Öğretim Görevlisi, Hitit Üniversitesi, muhammetcankaya@hitit.edu.tr

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

---

participants, no significant difference was found in the perceptions of organizational cynicism according to the education level and monthly income levels of the employees, significant differences were found according to other demographic variables such as gender, marital status, occupational groups, age, duration of service in the institution, and whether or not income was adequate.

Key Words: Organizational Cynicism, Hospital, Staff

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

İŞ ETİĞİ, ÖRGÜTSEL ÖZDEŞLEŞME VE ÖRGÜTSEL VATANDAŞLIK DAVRANIŞI
ARASINDAKİ İLİŞKİ: MUHASEBE MESLEK MENSUPLARI ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

Dr.Öğr.Üyesi Ahmet Yıldırım²⁷⁶
Dr.Öğr.Üyesi Oğuzhan Çarıkçı²⁷⁷

ÖZET

Muhasebecilik mesleği dürüstlük, güvenilirlik ve tarafsızlık gibi etik niteliklere sahip olunmasını gerektiren bir meslektir. Mesleği seçen kişilerden, mesleğin gerektirdiği iş etiğine sahip olması beklenir. Örgütsel özdeşleşme bilişsel ve psikolojik bir süreçtir. Literatürde 1990'lı yıllardan itibaren sosyal kimlik kuramı ile örgütsel özdeşleşme kavramı açıklanmaya çalışılmıştır. Sosyal kimlik kuramına göre, bireyler algılanan bir grup içinde kendilerini sınıflandırarak kendisini tanımladığı grup içinde sembolik bir üye olarak görür. Sonuç olarak, sosyal kimlik kuramı kapsamında, örgütsel özdeşleşme, bireyin belirli bir örgüte aitlik algısına sahip olması ve kendini o örgütün üyesi olarak tanımlaması, şeklinde açıklanabilir. Örgütsel vatandaşlık "isteğe bağlı davranışlar arasında biçimsel ödüllendirme sistemi içerisinde doğrudan ve açık bir şekilde yer almayan, örgütsel fonksiyonları artırmaya yönelik olan bireysel davranışlar" olarak tanımlanabilir. Bu bağlamda örgütsel vatandaşlık davranışının biçimsel rol tanımlamalarının ötesine geçmesi ve bireyin kendisinden beklenenden fazlasını yerine getirebilmesi için, bu davranışları gerçekleştirirken hiçbir zorlama olmadan çalışan birey tarafından gönüllü olarak yapılması ve bu davranışların örgütün ödül sisteminde yer almaması gerekmektedir. Dolayısıyla örgüt içi sosyal ve psikolojik yapıyı güçlendirici, iş performansını destekleyici katkılar olarak da değerlendirilebilecek olan örgütsel vatandaşlık davranışları, genellikle gönüllüğe dayanan ve iş anlaşmalarındaki tanımlamalardan çok işgörenlerin iradeleri ile ilgili davranışları içermektedir. Araştırma evrenini Isparta'da faaliyet gösteren muhasebe bürolarında çalışan SMM, Serbest Muhasebeciler, Stajer Muhasebeciler oluşturmaktadır. Araştırmanın örnekleme ise, evren üzerinden tesadüfi yöntem ile seçilen 121 muhasebe meslek mensubundan oluşmaktadır. Bu çalışma ile Isparta'da faaliyet gösteren muhasebe bürolarında çalışan muhasebe meslek mensuplarının iş etiği algılarının, örgütsel özdeşlik ve örgütsel vatandaşlık eğilimlerinin oluşumundaki rolünü araştırarak, bu alanda çalışan ilgililere yardımcı olmak, muhasebe alanındaki işlerin doğası ve gereklilikleri hakkında daha iyi bir bakış açısı sağlamak ve bugüne kadar yapılmış olan çalışmalara katkıda bulunmak amaçlanmaktadır. Çalışma iki temel bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde ilgili literatür çerçevesinde muhasebecilik mesleği, iş etiği, örgütsel özdeşlik ve örgütsel vatandaşlık davranışı tanımlanmakta ve kavramlar arasındaki ilişkiler, muhasebe mesleği bağlamında değerlendirilmektedir. İkinci bölümde ise çalışmanın metodolojisi ile analiz ve bulgulara yer verilmiştir. Son olarak da sonuç ve öneriler yer almaktadır.

Anahtar Kelimeler : İş Etiği, Örgütsel Özdeşleşme, Örgütsel Vatandaşlık, Muhasebecilik Mesleği
Jel Kodları : M54

²⁷⁶ Süleyman Demirel Üniversitesi İ.İ.B.F. İnsan Kaynakları Yönetimi Bölümü 0 532 608 39 58, ahmet.yildirim@sdu.edu.tr

²⁷⁷ Süleyman Demirel Üniversitesi, Isparta Meslek Yüksek Okulu, 0 505 233 66 92, oguzhancarikci@sdu.edu.tr

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

RELATIONSHIP BETWEEN BUSINESS ETHİCS, ORGANIZATIONALIZATION AND
ORGANIZATIONAL CITIZENS 'BEHAVIOR: A RESEARCH ON ACCOUNTABILITIES

ABSTRACT

Accountabilities is a profession that requires ethical qualities such as honesty, reliability and impartiality. Accountants are expected to have the business ethics required by the profession. Organizationalization is a cognitive and psychological process. In the literature, the concept of social identity and organizational identification have been tried to be explained since the 1990s. According to the theory of social identity, individuals classify themselves within a perceived group and see it as a symbolic member within the group. Organizationalization can be explained as the individual having a certain perception of organizational belonging and defining himself as a member of that organization. Organizational citizenship can be defined as "individual behaviors that are not directly and explicitly included in the formal reward system among the optional behaviors, aimed at increasing organizational functions". Performing organizational citizenship behaviors, it is necessary for the individual to voluntarily perform without any compulsion and these behaviors should not be included in the prize system. Therefore, organizational citizenship behaviors, which can be evaluated as contributions to strengthening the social and psychological structure of the organization and supporting the performance of the work, generally include behaviors related to wills rather than definitions of voluntary and business agreements. The research community, SMM, Independent Accountants, Intern Accountants working in Isparta. The sample of the research consists of 121 accounting professors selected randomly through the universe. This study aims to provide a better insight into the nature and necessity of accounting work by investigating the role of accounting professions working in accounting departments operating in Isparta by investigating the role of business ethics in the formation of organizational identity and organizational citizenship tendencies. The study consists of two main parts. In the first part, accountancy profession, work ethic, organizational identity and organizational citizenship behavior are defined in the related literature and relations among concepts are evaluated in the context of accounting profession. In the second part, the methodology of the study and analysis and findings are included. Finally, conclusions and suggestions are included.

Keywords: Business Ethics, Organizationalization, Organizational Citizenship, Accountancy Profession
Jel Code : M54

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ 03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

SAVAŞIN GÖRÜNMEZ YÜZÜ: KADINLAŞAN GÖÇ OLGUSU

Neslihan KAZAK SALTAN²⁷⁸

Doç. Dr. Nuriye BÜYÜKKAYACI DUMAN²⁷⁹

ÖZET

Göç, siyasal, sosyal, dini, ekonomik sebepler nedeniyle isteğe bağlı ya da zorunlu, geçici ya da sürekli olarak gerçekleştirilen coğrafi yer değiştirme hareketidir. Veriler göç eden nüfusun büyük çoğunluğunu kadınlar ve çocukların oluşturduğunu göstermektedir.

Kadınlar göç sırasında mecbur bırakılan kısım olarak göze çarpmaktadır. Evlilik, ekonomik nedenler, eşin başka şehirde/ülkede iş bulması, savaş gibi sebeplerle kadınlar tabiri caizse genelde erkeğin yanında sürüklenen kısım olarak görülmektedir. Savaş ortamında taciz, tecavüz silahlarıyla bazen gerçek anlamda, çoğu zaman ise ruhsal anlamda öldürülen yine kadınlar olmaktadır. Ülkeden ülkeye göç eden kadınların yaşadığı en büyük sorun ise dil problemidir. Sosyal alanda iletişim problemleri yaşayan kadınlar çoğu zaman yerli halk tarafından dışlanırlar. Çoğu hastalandıkları zaman bile sağlık kuruluşlarına kendilerini tam olarak ifade edemedikleri için gitmemekte ve çevrenin dışlayıcı tepkileri sebebiyle evlerinden dışarı dahi çıkmak istememektedirler. Ayrıca tek çalışanlı hane modeli benimsenen ataerkil toplumlarda kazancın erkekten geleceği inancı ile hiç çalışmamış kadınlar para kazanmak için seks işçiliğine dahi başvurumaktadırlar. Bu durumun beraberinde birçok üreme sağlığı sorununu getirmesi kaçınılmazdır.

Hastane gibi devlet kurumlarında tercümanların bulunması, daimi yerleşen göçmenler için dil kurslarının düzenlenmesi, aile planlaması eğitimleri verilmesi ve yöntemlere kolay ulaşımın sağlanması, işverenlere istihdam oranını artırmak adına teşvikler verilmesi gibi politikalar yürütülebilir.

INVISIBLE INVISIBLE: FEMALE MIGRATION CASES

ABSTRACT

Migration is a geographical relocation movement that is voluntary, temporary or permanent, due to political, social, religious, economic reasons. The figures show that the vast majority of the migrating population consists of women and children.

Women are pushed aside as a compulsive part during migration. Marriage, economic reasons, finding a job in another city / country, such as war, women are often seen as a part of drifting alongside men, so to speak. Harassment in the battlefield, women with rape weapons are sometimes murdered in real sense, often in spiritual terms. The biggest problem experienced by women migrating from country to country is the problem of language. Women who are experiencing problems in social area communication are often excluded by the local population. Even when they are sick, they do not go to health institutions because they can not fully express themselves, and they do not want to go out of their homes because of the ecstatic reaction. Moreover, in the patriarchal societies adopting the single-employee household model, women who have never worked with earning income from men's future have even resorted to sex work to earn money. It is inevitable to bring many reproductive health problems together with this situation.

Policies such as the presence of interpreters in state institutions such as hospitals, the provision of language courses for permanent settled immigrants, the provision of family planning training and facilitation of access to the methods, and the provision of incentives for employers to increase the employment rate can be carried out.

²⁷⁸ Çorum Hitit Üniversitesi Hemşirelik ABD yüksek lisans öğrencisi

²⁷⁹ Çorum Hitit Üniversitesi Hemşirelik ABD Doç. Dr.

III. ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ 03-05 Mayıs 2018, ÇORUM

ÇORUM VE İLÇELERİNİN JEOTERMAL POTANSİYELİ Şakir Şahin²⁸⁰

ÖZET

Enerji günümüzün en önemli ve stratejik konularından biridir. Gelişmekte olan bir ülke olarak Türkiye her geçen gün enerjiye daha fazla ihtiyaç duymaktadır. Fosil yakıtların çevreye verdiği zarar nedeniyle dünya temiz enerjiye yönelmektedir. Ülkemizde de bu alanda çok önemli projeler yürütülmektedir. Bu çalışma kapsamında Çorum ve ilçelerinin jeotermal potansiyelinin araştırılması hedeflenmiştir. Bunun için Çorum ve ilçelerini içine alan 33-36 D boylam ve 39.5-41.5 K enlemleri arasında kalan bölgede üç-boyutlu (3-B) kabuk hız yapısı yerel deprem tomografisi yöntemiyle tespit edilmiştir. Çalışmada 2006-2017 yılları arasında 13 deprem istasyonu tarafından kaydedilen 3380 deprem kaydı jeofizik ters çözüm metodu kullanılarak analize tabi tutulmuştur. İncelenen depremler arasından düşük RMS ve yüksek faz okumasına sahip 3380 depreme ait toplam 13908 P- ve 9499 S-fazı seçilmiştir. Tomografi bulgularından hareketle V_p ve V_p/V_s modellerine ait yatay ve düşey 3-B derinlik kesitleri incelenmiştir. Çalışmalar sonucunda Çorum ve ilçelerinde jeotermal enerji potansiyeli ortaya konulmuştur. Yüksek gaz ve ısı içeren jeotermal alanların düşük V_p , düşük V_p/V_s modeli ile temsil edildiği gözlenmiştir. Çorum'un doğusu ve güneyinde düşük V_p , düşük V_p/V_s değerleri tespit edilmiştir. Buradan hareketle Kuzey Anadolu Fay Zonu (KAFZ) ile Çekerek fayı arasında kalan alanda ve Sungurlu fayı uzanımında kalan bölgede henüz keşfedilmemiş jeotermal alanların olabileceği sonucuna ulaşılmıştır. Bu çalışmada ortaya konulan sonuçlar Çorum ve ilçelerinde yapılacak jeotermal aramalarına altlık teşkil edecektir.

Anahtar Kelimeler: Çorum, Jeotermal enerji, Enerji verisi, Enerji kaynakları

THE GEOTHERMAL POTENTIAL OF ÇORUM AND ITS DISTRICTS

ABSTRACT

The energy is one of the most important and strategic subject in the world. As a developing country, Turkey needs more energy sources. Due to the fossil fuels cause harm to the environments, the world prefers towards clean energy. In our country, in the energy field the important projects are being carried out.

In this study, it was aimed to investigate the geothermal potential of Çorum and its districts. For this, three-dimensional (3-D) crustal structure in the region between 33-36 D longitude and 39.5-41.5 K latitudes including Çorum and districts was determined by local earthquake tomography. In the study, 3380 earthquakes records collected by 13 stations between 2006 and 2017 were analyzed using geophysical inversion method. A total of 13908 P- and 9499 S-phases of 3380 earthquakes with low RMS and high phase readings were selected among the studied earthquakes. Horizontal and vertical 3-D depth profiles of V_p and V_p / V_s models were determined from the tomographic results. As a result of the studies, Çorum and its provinces have revealed geothermal energy potential. It has been observed that geothermal areas with high gas and heat are represented by low V_p , low V_p / V_s model respectively. In the east and south of Çorum low V_p and low V_p / V_s values were observed. According to this results, the region between the North Anatolian Fault Zone (NAFZ) and the Çekerek Fault and the area in the vicinity of the Sungurlu Fault have reached to the potential that could be unexplored potential geothermal areas. The results of this study will serve as a basis for geothermal searches in Çorum and its districts.

Key words: Çorum, Geothermal Energy, Energy Data, Energy Sources

²⁸⁰ Süleyman Demirel Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, Jeofizik Mühendisliği Bölümü, Isparta, Türkiye